VARGA Mihály szobrász

Bereck, Gábor Áron szobor

1992

Honismeret,1992. 6. 87.p.skk.

ÓNZÉS

sarnok, 1929

1957 IX.

VARGA MIHÁLY

Cérnából épült katedrális

Kortárs összkép, veszprémi kiállítások tükrében

P. Szabó Ernő

Kevés magyar város művészetbarátai vannak abban a szerencsés helyzetben – Budapest kivételével természetesen –, mint a veszprémiek. A már évekkel ezelőtt kialakult és ma is jól működő galériahálózatnak köszönhetően ugyanis folyamatosan találkozhatnak a kortárs magyar művészet különböző irányzataival, csoportjaival, jelentős egyéni teljesítményeivel. Részben a városban, a Balaton-felvidéken élő alkotókról van szó, részben pedig a kitekintés igényével szervezett, összehangolt programról, amelyben egyszerre férnek meg a regionális és az egyetemes értékek. A nyitottság jegyében szervezett program eseményeire egyrészt a Művészet Háza három galériájában, másrészt az egyetem, alkalmanként a múzeum vagy más intézmények együttműködésének köszönhetően kerül sor.

Kosztándi B. Katalin festménye

Az így kialakuló kép gazdagságát, sokszínűségét jól érzékeltették, érzékelteteik a legutóbbi hetek tárlatai is. Három olyan kiállítás volt ugyanis egyszerre látható a városban, amelyek egy-egy alkotón, a törekvések hasonlóságán keresztül szervesen kötődtek egymáshoz. Az egyetem aulájában rendezték meg a székelyföldi művészek tárlatát, amelyen majd két tucat erdélyi alkotó mutatkozott be, a Pedagógus Továbbképzési Központ galériájában e művészek egyike, a sepsiszentgyörgyi *Hervai Gizella* egyéni bemutatójára került sor, míg az előbbi intézményektől alig száz méterre, a veszprémi vár bejáratánál lévő Csikász Galériában Anzix címmel öt fiatal művész alkotásai kaptak helyet.

Az első bemutatón a székelyföldi régió három városában, Sepsiszentgyörgyön, Csíkszeredán és Kézdivásárhelyen, illetve a Székelyföld szomszédságában lévő Brassóban élő művészek alkotásai maguk is a generációs, műfaji, stilisztikai sokszínűség jegyében kerültek egymás mellé. A legidősebb kiállító, a Seipsiszentgyörgyön élő *Hervai Zoltán* festményein az erdélyi és az egyetemes emberi sorskérdések bukkannak föl a szimbolikus és naturalisztikus elemeket sajátos módon ötvözve. A legfiatalabb kiállító, az 1974-es születésű csíkszeredai *Berszán-Márkos Zsolt* erőteljes, elsősorban a fekete szín dominanciájára, a gesztus erejére építő vásznán áttételes módon, távolra vezető asszociációsort elindítva fogalmazódnak meg morális, illetve sorskérdések. A két évszám és szemléletmód között az egyéni utak sokfélesége jelenik meg, a lírai expresszív hangtól a teljes absztrakcióig geometrikus és organikus változataiban, s az erdélyi művészetre oly jellemző valóságközeliség, a történelmi és egyéni drámákhoz kapcsolódó témaközpontúság, narrativitás számos esetben adekvát formára talál, a mű egyfajta teljességigény jegyében formálódik.

Jól érzékelteti e törekvést az a kiállítás, amelyet Hervai ~~Katalin~~ Gizella grafikáiból rendeztek a Pedagógus Továbbképzési Központban. A kolozsvári képzőművészeti főiskola grafika szakán végzett alkotó egyszerre törekszik – mintegy a bartóki modellt követve – a tradíciók tiszta forrásából meríteni, másrészt a XX. századi új kifejezési lehetőségek, például a montázsnyelv, a kollázstechnika alkalmazására. Egyszerre izgatja az emberi sorsok alakulásának törvényszerűsége és a lélek csendje, tisztasága, amely képi eszközökkel úgyszólván megragadhatatlan. „A teljes kifosztottság állapotában" élő ember, művész legsikeresebb művein így válik elégségessé egy gesztus, egy kézmozdulat a remény megfogalmazásához.

A közös kiállítás tanúsága szerint is a székelyföldi művészet különös értékét jelentik *Varga Mihály* plasztikái, amelyek a természeti anyagok, formák rendjéből indulnak ki, szellemesen, játékosan azokat gondolják tovább, valamint az ETNA Alternatív Művészeti Csoport (vezetője *Ütő Gusztáv*) tevékenysége. E törekvések kapcsolódnak leginkább az Anzix öt fiatal művésze, *Ádám Záltán, Gál András, Huszár Andrea, Környei Ágota* és *Szalai Attila* alkotásaihoz, amelyek szintén vállalják a tradíciót, de annak egy-egy rétegét kiemelve, elemezve igyekeznek megtalálni a korszerű formanyelv kialakításának lehetőségét. Monokróm felületekben, leegyszerűsített, összefogott formákban, különleges anyagokban. Mint például Huszár Andrea, aki az egyik teremben cérnaszálakból hozott létre különös hangulatú installációt. A mennyezetről sűrűn egymás mellett lelógatott cérnaszálak között keskeny, gótikus csúcsíveivel záródó folyosóban haladhatott a néző, vissza a művészet történetének mélységes mélyei – vagy éppen titokzatos jövője felé.

VARGA Mihály szobrász

(hankó):Gábor Áron-szobor Berecken. =
Magyar Nemzet, 1992.junius 30.

Varga Mihály KISALFÖLD 1996 július 15

Meghiúsult a kiállítás

Egy élet útkeresései

Önmagáról röviden elmondta *Varga Mihály*, hogy a 13-as szám számára valóban mindig szerencsétlenséget hozott. Volt olyan elképzelése, hogy július 13-án, szombaton – egy jubileumi esemény kapcsán – házi kiállítás keretében bemutathatja alkotásait a Hotel Sopronban, mégsem jött össze. Eredménytelensége vélhetően most is abban rejlett: nem volt elegendő az, hogy önmagát menedzselje. Az viszont kétségtelen, hogy Varga Mihály tehetséges, ezt sok külföldi elismerés tanúsítja.

Életútja a romániai Brailából indult. Az első útkeresés Magyarországra vezette. Volt azután fogtechnikus, beiratkozott a gyógypedagógiai főiskolára is, mégis akkor állapodott meg némiképp, mikor az Iparművészeti Főiskolát is elvégezte, neves mesterek növendékeként. Ezután a forradalom vihara őt is továbbhajszolta Bécsbe, ahol komoly sikereket ért el a díszlettervezés terén. Nem kevés megbízást kapott osztrák állami bemutatkozások kivitelezésére. Olyan megtiszteltetés is érte, hogy 1961-ben *John F. Kennedy* megbízásából elkészíthette a „Remember Hungary" című festményt.

Később, 1972-től Németországban, Duisburgban tevékenykedett, a Clauberg Gimnáziumban és a Népi Főiskolán tanított. Munkásságát 13 aranyérem fémjelzi, s amellett nem csekély kitüntetés Rio de Janeiro főpolgármesterének trófeája, valamint a 60. születésnapján elnyert lovagrendi komturkereszt-kitüntetés. A Vatikánban is megtalálható alkotása, s ugyanúgy *Habsburg Ottó*, valamint *Puskás Öcsi* és az olimpiai bajnok *Csutorás Csaba* gyűjteményében is fellelhetőek munkái.

Varga Mihály munkásságát megbízható, jól értelmezett tájképek jellemzik leginkább. „Kirándult" ugyan a szimbolizmus területére is. A Duisburger Stadtpost című lap korábban arról írt, hogy a művész sorsát nyugtalan idők kísérték végig. Nagy igazság rejlik ebben a meghatározásban. A történelmi sorsfordulók valóban erőteljesen befolyásolják egy-egy művész döntését, újabb és újabb útkeresésre ösztönzik. Nagy kérdés, hogy a változások éveiben elegendő-e a művészi tehetség, vagy kell-e a komoly menedzseri segítség is.

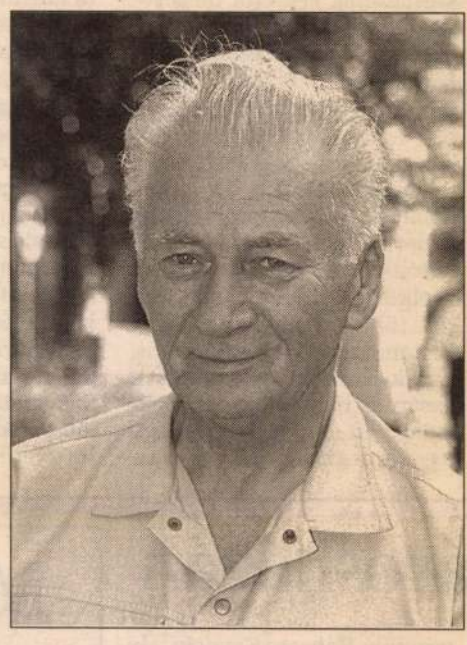

Varga Mihály

Hosszú évek után a mester hazatért Magyarországra. Sokat remélt attól, hogy a változások a kultúra vonalán is pozitív eredményeket hoznak hazánkban. Komolyan csalódnia kellett. Igaz, nem ő az egyedüli. Megtapasztalhatta, hogy a pénztelenség, az érdektelenség félelmetes visszafogó hatalom a művészetek terén. Hogy a szombati kiállítása végül is miért nem valósulhatott meg? Meggyőződésünk, hogy szervezési vonalon maradt egyedül a művész. Pedig komoly élmény lett volna látni vásznait, melyek meghitt vidékeket elevenítenek meg és fontos, komoly eszméknek akarnak támaszt nyújtani. Talán legközelebb jobban sikerül, ha a művész időben fordul olyan szervezőkhöz és támogatókhoz, akik míves gonddal készíthetik elő egy mester életművébe történő bepillantás lehetőségét.

VALTINYI G.

a tűzszünetnek

sárnap az északír rendőrség. Unionista vélemények szerint ez azt jelenti, hogy az IRA – jóllehet maga a katolikus terrorszervezet egyelőre nem vállalta a merényletért a felelősséget – már az ulsteri erőszakhullám legújabb fellángolása előtt eldöntötte a tartományi fegyvernyugvás felrúgását.

A súlyos merénylet valóban azt jelzi, hogy összeomlott a katolikus gerillamozgalom (IRA) által 1994 augusztusában meghirdetett, majd néhány hétre rá a London-párti protestáns unionista félkatonai szervezetek részéről megerősített tartományi tűzszünet. A fegyvercsönd már csak Észak-Írországban tartotta magát, miután az IRA februárban súlyos londoni robbantásos akcióval tudatta, hogy eredménytelennek tekinti a nyugalom hónapjaiban folytatott egyezkedést a brit kormánnyal. A katolikus gerillacsoport azóta is elkövetett, illetve megkísérelt több merényletet Nagy-Britanniában és külföldön is, Észak-Írországban azonban a vasárnap hajnali terrorcselekmény volt az első ilyen jellegű fegyveres akció a két évvel ezelőtt életbe lépett tűzszünet óta.

Az enniskilleni robbantás körülményei – elsősorban is a figyelmeztetésben használt kódok – az IRA-ra vallanak. A terrorcsoport mindazonáltal éppen előző este szólította fel híveit a nyugalomra, s közölte, hogy „nem akar több vért látni" az északír utcákon. A gerillaszervezet nevében fellépő politikai szerveződés, a Sinn Fein vasárnap „sajnálkozását" fejezte ki az akció miatt, amelyért azonban teljes mértékben a londoni kormányra hárította a felelősséget.

A tartományban egyébként vasárnapra virradóan is az erőszak volt az úr, jóllehet a zavargások már talán valamivel kisebb hevességgel robbantak ki, mint az előző éjszakákon. Republikánus tüntetők ismét protestáns otthonkra támadtak Belfast északi részén, s a legforróbb ponton, Londonderryben is folytatódtak az ötödik napja dúló összecsapások.

Ez utóbbi városban katolikus fiatalok megint barikádokat emeltek, s benzinbombákkal dobálták meg a rendfenntartó erőket.

városházán

vezetője *Roberto Sawicki*, aki hegedűn játszik, *Julio Saldañával* egyetemben. Brácsás a magyar származású, svájcban élő *Zoltán Kacsóh*, a gordonkás *Gillian Harris, Francois Rauss*. A kétórás koncertjükre ellátogatók Boccherini Vonósötösét és Schubert C-dúr vonósötösét hallgathatták.

B. I.

(Fotó: SZÜK Ö.)

Marad Kubában

A Sol-Meliá spanyol szállodalánc szóvivője megerősítette: a cég nem vonja ki befektetéseit Kubából, annak ellenére sem, hogy a washingtoni kormányzat szombaton büntetőintézkedésekkel fenyegette meg. A Helms–Burton törvény, mely az amerikai állampolgárok Kubában államosított tulajdonával üzleti kapcsolatban álló külföldi vállalatokat szankciókkal sújtja, mintegy 300 céget érint. Az amerikai külügyminisztérium szombaton figyelmeztette a Pernod–Ricard francia likőrgyártó és az izraeli BM mezőgazdasági céget, hogy hamarosan érvényesíti velük szemben a törvény előírásait. A nemzetközi vitát kiváltó jogszabálynak elsőként a kanadai Sheritt International bányászati vállalkozás esett „áldozatul".

Caligula-effektus

A kormány idegállapota

Kormányunk ideges. Az Egyesült Államokban az elnök évente jelentést tesz az unió helyzetéről, nálunk lassan arra lesz igény, hogy illetékes szerv negyedévente tájékoztassa az országot a kormány idegállapotáról.

Kétségkívül van miért idegesnek lennie. Alig takarította be a választáson a Tocsik-ügy hozta termést, nyakába kapta Kaya Ibrahimot. Szakértő legyen, aki ért valamit abból, hogy Tocsik sikerdíja voltaképpen mi volt, azt viszont mindenki érti, hogy pénzt kölcsönvenni azzal az előre megfontolt szándékkal, hogy fantomcégek útján nem fogjuk visszafizetni, igen csúnya dolog.

A dinamikus kormány nem is hagyta annyiban, és visszalőtt, méghozzá nagy ágyúval. Az idegességre az ad okot, hogy nagy ágyú még Rettenetes Iván cár ágyújának idején sem sült el ekkorát visszafelé, mint a megfigyelési akció. Faragó-Janda-Pinkerton másfél milliót kapott, hogy a kormány megkapjon egy magnószalagot, amelyből az derül ki, hogy a Xénia-tröszt magándetektívvel figyeltette Pokorni képviselőt azért, hogy magánéleti (nem közéleti!) kompromittáló adatokat gyűjtsön a honatya egy leleplező felszólalása miatt. Ez maga a békebeli magándetektív-tevékenység, amikor Jandával (a Horthy-kor sztár magándetektívje) kerestették a válóokot. Azóta viszont robbant a bomba – most van csak ok az idegességre. A Defend Kft. „országos parancsnoka" tévényilatkozatban jelenti be (RTL Klub 1999. június 20.), hogy Kövér László megbízásából ő vette meg a szalagot Faragó-Janda-Pinkertontól, és adta oda Kövér Lászlónak. Még nem lehet tudni a nyugalmazott ezredesről, hogy átállt-e az ellenséghez, zsarol, vagy vele akarják a balhét elvitetni. Az utóbbi esetben felvetődik annak a gyanúja, hogy ezzel fizettették meg a volt főtiszt őrző-védő kft.-je zsíros állami megbízásait. (Emlékezzünk csak arra, hogy a tocsikos Boldvai és Budai ügyében a bíróság befolyással való üzérkedést állapított meg.)

A másik lehetőség az, hogy az ezredes stróman volt, azaz fideszék állami pénzt vernek látszó tárgy sem. Márpedig, ha a pénztáros Mancika ijedtében nézheti a kapukulcsot aknavetőnek, a kormányőrnek még a pisztoly márkáját is fel kell ismernie. A botrány ott érlelődik, hogy a támadó védője feltételezi, hogy a támadónál nem volt fegyver.

Most van feladata Birjozkin nyugalmazott titkosszolgálati ezredesnek. Fel kell derítenie, hogy az ügyvéd ezt a gazságot a Lockheed Martin legnagyobb konkurense, a Gigant Mickey Mause Co. megbízásából követte el. Ha esetleg az derül ki, hogy a Kaukázuson túli Ogromnüj Gnom titkos hadiüzem generálkeresztapja, Nyikifor Kalasnyikovics Vooruzsnyikov a felbujtó, még jobb.

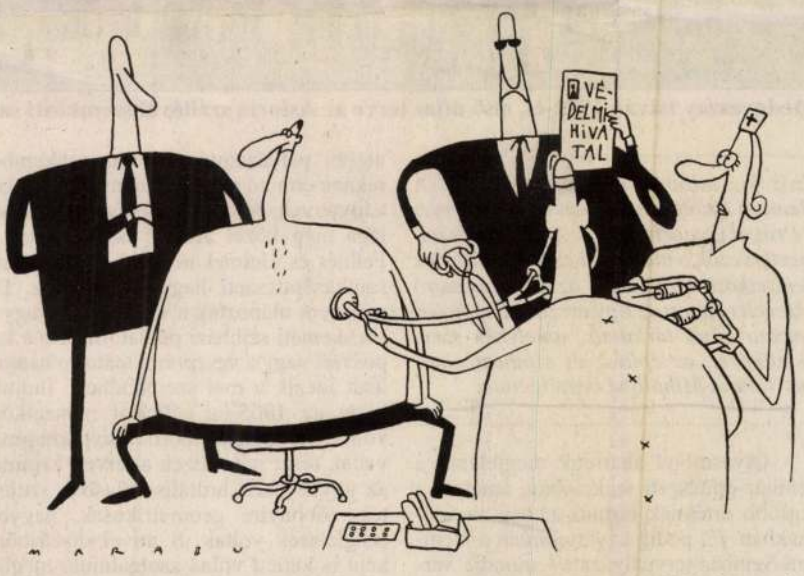

A kormány két módon vezeti le idegességét. Az egyiket bugyuta-szindrómának nevezhetjük, a másikat Caligula-szindrómának. A kormány afeletti idegességében, hogy tervezettnél kevesebb állami bevételből nem lehet több állami kiadást fedezni, nem érzékeli hatalmának és lehetőségének határait. Azt hiszi, hogy a FIFA-nak ugyanúgy parancsolhat, mint a magyar érdekegyeztető tanácsnak. Ezt teszi maga a kormány hatalmi magja. A kormánygarnitúra mezei hadai már azt hiszik, hogy az amerikai külügyminisztérium pénze esetében azt mondják, hogy nincs bizonyíték arra, hogy a pénzek eljutottak a pártkasszába. Azt hiszik, hogy a nép a pártkasszát páncélszekrénynek gondolja a pártelnök irodájában, és nem tudja, hogy a pártkassza a párt közeli cégek bankszámláival azonos?

A Caligula-szindróma azt jelenti, hogy a kormány idegességének levezetésére, kellemetlenségei ellensúlyozása végett úgy jár el, mint a költő-császár, aki konzult csinált a lovából, hogy megszenátusnak, hogy még ezt is

Oklevél az álmoknak

A Nemzeti Színház századunkbeli tervei a Prágai Quadriennálén

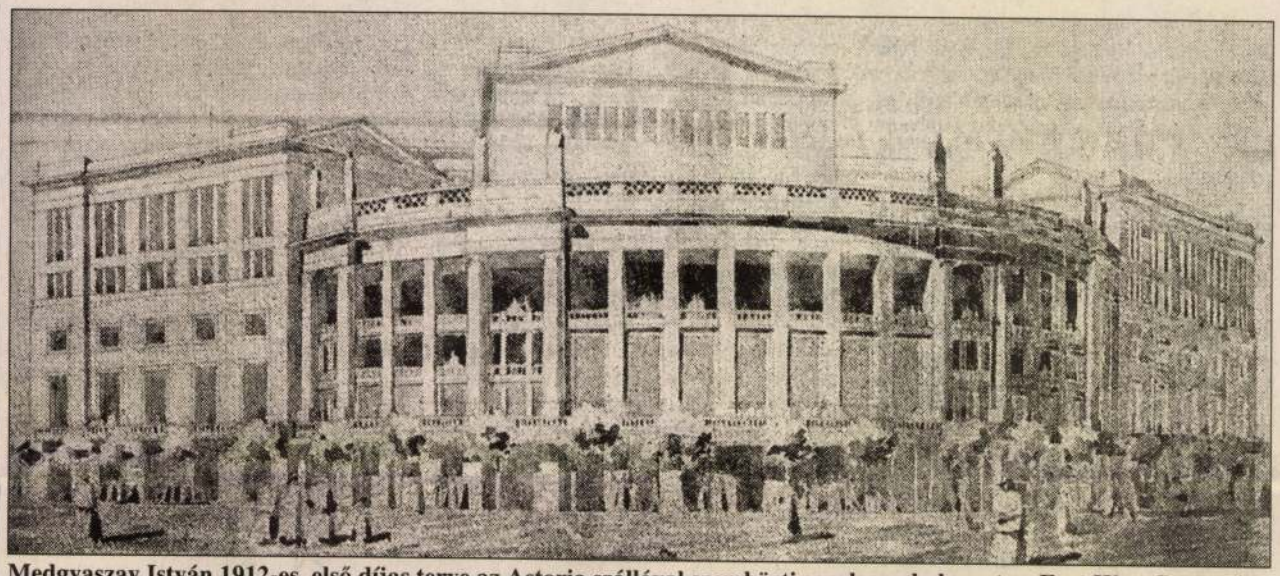

Medgyaszay István 1912-es, első díjas terve az Astoria szállóval szemközti sarokra, ahol most az East-West Center áll

Száz kis tabló a magyar teremben. A Nemzeti Színház meg nem valósult tervei a Prágai Quadriennálén. A díszlet- és jelmeztervezők, valamint a színházépítészek nemzetközi kiállításán, az idén elismerő oklevelet kapott az Egy évszázad négy pályázata című tárlatunk, amelynek szerkesztőjével, az építész és színháztechnikus Vargha Mihállyal beszélgettem.

– Olyasmivel akartunk megjelenni a színház-építészeti szekcióban, amelyet a legfőbb értéknek tartunk ebben az időszakban. Ez pedig egyértelműen a Nemzeti Színház tervpályázata – mondja Vargha Mihály. – Úgy gondoltam, hogy akkor már ne csak 1997-re tekintsünk vissza, hanem az 1913-ban, 1965-ben és 1989-ben zárult pályázatokra is. Mivel Bán Ferencnek kétszer is színháztechnikai konzulense voltam, sok mindent gyűjtöttem is a témáról, így vállalkozhattam e kiállítás megszerkesztésére, megrendezésére.

– Miben különböztek az újabb és újabb pályamunkák?

– Húsz-húsz kép mutatta be a régebbi, és negyven tabló, tizenhat modell a legutóbbi pályázatot. Nemcsak szakembereknek érthető rajzok, hanem zömmel látványtervek. Az 1912-es pályamunkák világa még közel állt az eklektikához, a Fellner és Helmer nevével fémjelezhető színházépítészeti hagyományokhoz. De már nem utánozták a vígszínházi vagy a kecskeméti színházi példát, inkább a kaposvári vagy a veszprémi teátrum hangulatát idézik a mai szemlélőnek. Tudjuk, hogy az 1965-ös pályázat nemzetközi volt, a szocialista táborból szép számmal vettek részt rajta. Ezek a tervek zömmel az úgynevezett brutális stílusban születtek, többnyire geometrikusak, nagyon szögletesek voltak. S mivel dísztribünként is kellett volna szolgálniuk, meglehetősen grandiózusak.

– S a közelmúltbeli pályázatok? Ezek is jellegzetes összképet adtak?

– A rendszerváltozás forrongásában, 1989 táján nem gondolták át eléggé a kiírást. Lényegében a korábbi eltúlzott programot jelölték meg a várbeli és az Engels téri helyszínre. Márpedig akkora épület az egyiken el sem fért volna, az időközben átkeresztelt Erzsébet téren is csak szűkösen. Az 1997-es pályázat már kisebb nézőteret, reálisabb igényeket írt elő. Ami a stílusukat illeti, az előbbi pályázat tervei vegyes képet adtak, a moderntől a posztmodern végletekig. Sokkalta inspirálóbb és sikeresebb pályázat volt a tavalyelőtti, bár ezúttal is nagy volt a szóródás az épületek stílusában.

– Ez nyilván arra mutat, hogy nincs uralkodó korstílus.

– Nincs sem az építészetben, sem pedig magában a színházépítészetben. Most olyanok is jelentkeztek, akik szinte visszatértek a Fellner- és Helmer-féle ideálhoz. A nyertes Bán Ferenc terve messzire járt a tradicionálisan szimmetrikus színházépületektől. Az a legfőbb értéke, hogy jól illeszkedett a városszerkezetbe, a városképbe. Az sem lett volna utolsó, ha színháztechnikailag korszerű, mobil játék- és nézőtér születik először Magyarországon. Az átrendezhető terek minálunk annyit jelentenek, hogy a stúdiótermekben ide-oda hordják a székeket.

– Nem volt hátrány a Quadriennálé mezőnyében, hogy hamvukba holt tervekkel jelentkeztünk...

– Méghozzá ott, ahol a mottó „a jövő évezred színházépítészete". S ahol a hangsúly meg is épült színházakon van, ezért nyertek a brazilok. A mi esetünkben az álmainkat díjazták.

Bogácsi Erzsébet

Varga Miklós
molnár
1646. Sempte

Bal Hel ~~127~~
35, 125. l.

Tagányi K.
A sempthei molnár-
ok 1646-iki céh-
szabályai.
Magyar Gazdasági
Történelmi Szemle
1900. 122–123 l

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Varga Miklós MDK
szobrászmüvész

Kecskeméten dolgozó müvészeink.
mélt.
/aktot mintáz/

Esti Hirlap 277 sz. 1957. nov. 26. 2 old.

K. D. K.

VARGA Miklós szobrász

Részvétel a kiállításon

Tamás István: Országos képzőműné-szeti kiállítás Miskolcon

Magyar Nemzet 1961. (XVII.) jan. 13. 4. l.

Varga Miklós, szobrász

17 dk.

Néhány kisplasztikával s egy szép portréval szerepel.

Péter Imre: A VI. Miskolci országos Képzőművészeti Kiállítás 8. l

Népszabadság, bp. 1961. jan. 7.

M.D.K.

Varga Miklós
Kobrák

"Ülő akt"-ja

Ecsery Elemér: Országos tárlat Miskolcon.
Művészet, 1961. március – 37 l.

Varga Miklós, szobrász MOk

Matyó föld első szövetkezeti Községének,
Szentistvánnak életét örökíti meg alkotásaiban.

–: Hír 8.l

NÉPSZABADSÁG bp. 1961. März. 8. [Vidéki]

M.D.K

Varga Miklós
szobrász

Hiszlány szobrásról.

Révész Isuzsa: Új szobrok kétkőznapjai — 18 l.
Művészet, 1960. szept.

MDK

Varga Miklós

Kompozíció, kő

M.O. Képzőműv. Főisk. MEFESZ körének kiáll.
1949. febr.

.arga Miklós
Gázgyári munkás, terakotta
Fiatal Képzőművészek és Iparművészek kiállitása
Ernst Muzeum, 1955. junius, 28 l.

NÉMET (RAJNAI) FESTŐ, 1574(?)-ből
Szárnyasoltár.

Középkép: *Madonna Jézussal és angyal passió-címerrel*, balszárnyon *Keresztelő Sz. János* és *Sz. Egyed*, jobbon *Árpádházi Sz. Erzsébet* és *Sz. Brigitta*. Összecsukva mondatszalagos donátor *Vir dolorum* előtt, balszárnyon 1574(?)-es évszámmal.
Fa, tempera és olaj, középkép 60×50, szárnyak 60×20 cm.
Ipolyi Arnold képgyüjteménye. Új Magyar Sion II., 1871., 374. l.

NÉMET FESTŐ, XVII. század
Jelenet a harmincéves háborúból
Vászon, olaj, 164×250 cm.
Maszlaghy II., 434. szám.

NÉMET FESTŐ, XVII. század
Csatajelenet
Vászon, olaj, 51×37 cm.

NÉMET FESTŐ, XVII. század
Sack Ottó svéd lovasezredes, Gusztáv Adolf hadvezérének arcképe
Vászon, olaj, 118×90 cm.

NÉMET FESTŐ, 1695-ből
Női arckép
Vászon, olaj, 44×32 cm.

MDK

Varga Miklós

A most épülő Üllői-uti lakótelep diszitésére sok művész között ő is kapott megbizást.

MDK Müterem 1958 I. évf. 11. sz. 46.o.

Varga Miklós
Apám, terakotta

Nyári Tárlat. Ernst Múz. 1954. jul. 11 l.

MDK

Varga Miklós szobrász

Népszava, 1958. jul. 29. 4 l.

Varga Miklós

szobra az Üllői-úti lakótelep egy játszóterére kerül. .-.

Műterem 1988 I. évf. 3.sz. 40.o.

Varga Miklós, szobrász MDK

Évekig a Derkovits-kollégiumban volt kényetelen meghuzódni lakáshiány miatt, most beköltözött a kecskeméti művésztelepre.

A.T.: Ujra megnyilt a kecskeméti művésztelep.

Esti Hirlap, II.évf.17o.sz. 1957.jul.23.kedd
2.oldal

Varga Miklós, szobrász MDK.

Fiatal kecskeméti művész.

Szorgalmasan megmunkált kisplasztikáit állította ki.

Pelle Imre: A kecskeméti művésztelep kiállítása az Ernst Múzeumban

Népszabadság, Dp. 1959. febr. 10. 4. l.

M.D.K.

Varga Miklós
szobrász

A kecskeméti kiállításon vett részt.

d.m.: A kecskeméti művésztelep kiállítása.
Magyar Nemzet, Bp. 1959. febr. 1.

Gl.

Varga Miklós
szobrász

M.D.K.

Kislány aktjával vesz részt a kiállításon

Magyar Nemzet, 1959. nov. 3.
Hajdu Béla: Mozaikkép az Országos . . . . . 4 l.

Varga Mihály CSORBA Tib.

ÉRDEKES EMBEREK

Szepsi Csombor Márton utóda

Látogatás a Varsóban élő Csorba Tibornál

Varsó szívében hatalmas plakátok: Tibor Csorba festőművész kiállítása. Megállunk, erőltetem az emlékezetem: hol hallottam ezt a nevet? Bemegyünk. Megnézzük a magyar művész képeit.

Ami legelőször szemünkbe tűnik, egy hatalmas, gipszből készült térkép a terem közepén. Rajta színes vonalak, nyilak, jelek: mutatják, hogy Csorba Tibor merre járt, Lengyelország mely tájait festette rá ezekre a vásznakra.

Nincs egy zuga az országnak, ahol nem járt volna!

Szerencsénk van. Éppen itt van ő is, ő maga beszél a térkép előtt.

— Szepsi Csombor Márton, a 17. század elején élt nyugtalan szellemű erdélyi magyar író nyomait kutattam fel a lengyel tájakon. Ez a fiatalon meghalt író itt járt főiskolára, s azt is bizonyára sokan tudják róla, hogy hosszú útjait gyalog rótta. Több mint húsz év óta élek ebben az országban, azóta volt alkalmam nagy elődöm kalandos útját végigjárni. És minden állomását ecsettel a vászonra vittem.

— Többször volt már kiállítása itt Varsóban?

— Ez a harmincadik. De nem csak a fővárosban, hanem az ország minden részében volt alkalmam bemutatni a képeimet.

— Ön, amint látjuk, hagyományos módon fest. Varsóban virágzik az absztrakt. Hogy értik meg egymást?

— Ezt egy friss példával illusztrálhatom: E mostani kiállításom katalógusához egyik hírneves absztrakt művész írt előszót.

Már veszi is elő, és fordítja belőle a dicsérő szavakat.

Nevetve kérdezi:

— Meggyőzi önt ez a jó kapcsolatról?

— Teljes mértékben — válaszolom.

Ismét a képeket nézegetjük együtt.

Ragyogó színgazdagság, szétáradó derű, életöröm, a réginek és az újnak együttes megjelenése a vásznakon: ez a legjellemzőbb alkotásaira. Lengyel és magyar tájak, hegyek, utcák. Hegyek, utcák, emberek.

Meghív minket az otthonába, menjünk el hozzájuk este, ismerjük meg a feleségét is, aki miatt ő így ide szakadt, messzire hazájától.

— Nem bánta meg?

— Nem, dehogyis bántam.

— Elfelejtette már a régi otthont?

— Elevenen él bennem minden emlék.

— Jó itt élni?

— Nagyon. Két hazát kaptam az élettől. Egyformán szeretem mindkettőt. Engem a föld és az ember érdekel legjobban. S a magyar föld, a magyar táj rokon a lengyellel, mint az ottani ember az ittenivel.

Warszawa, Mokotowsko 26. m. 64. Ez a lakáscíme.

Pontosan érkeztünk.

Házikabátban már lent várt a bejáratnál. Kedvesen tessékel befelé:

— Hanka néni már vár benneteket.

Hanka néni. Szűkös a hely itt a papíron: sokáig beszélnék róla. A kedves háziasszonyról, aki olyan tele szívvel tud rád nézni, a tudós szociológusról, aki jelenleg is hatalmas tanulmányán dolgozik a Tudományos Akadémia megbízásából. És Hanka néniről, a hősről.

A felszabadulási harcokban szerzett érdemeiért a Varsó Hőse kitüntetést kapta.

Nézem ezt a különös — szép asszonyt, aki nem fiatal már éveinek számát tekintve, de szellemének, lelkének lobogása a húszéveseknél is igazabban fiatallá teszi őt előttem.

Nézem, és arra gondolok, hogy ő az újraszületett, a megszépült, gyönyörű Varsónak is leánya, azok közé tartozik, akikben az élet diadalmaskodik a fájdalom felett.

Szól a telefon:

— Pán Tibor? — hangzik a hallgatóból. (Ez azt jelenti, hogy „Tibor úr".)

— Nem boldogulnak a cs-vel — magyarázza, amikor befejezte a beszélgetést.

És hozzáteszi még:

— Egy mérnök vett három akvarellt.

Magatervezte bútorok, hatezer kötet könyv, ezernyi emléktárgy, sok-sok kép, tengernyi jegyzetanyag között élnek itt ketten.

Nemrég megjelent magyar folyóiratok, könyvek az egyik íróasztalon. A legújabb Irodalmi Lexikont lapozgatom: Csorba Tibor festőművész, író, fiológus. Első könyve 1934-ben jelent meg Kecskeméten. Több más mellett ez olvasható róla.

— Kecskeméten voltam sorozáson.

Hirtelen felcsillan a szeme:

— Tóth Lászlót ismered?

Amikor elmondom neki, hogy meghalt, elszomorodik. Jól ismerte. Leveleztek.

— Kiskunhalason laktam a harmincas években. Ott írtam az első regényemet.

A festés mellett azóta is állandóan ír. Munkatársa a Lengyel—Magyar Nagyszótárnak; tanulmányt írt a lengyel rajztanárképzés problémáiról; lefordította Németh László Galileijét. (Felesége többek között Móricz: Légy jó mindhalálig-ját fordította lengyelre néhány évvel ezelőtt.)

Közvetlensége, megnyerő modora mindenkire hatással lenne. Szókimondó, tréfálkozó kedvű. Amikor a drága Hanka néni a gőzölgő feketére mutatva azt mondja, hogy „Talán ők nem szeretnek a fekete, Tibor?", akkor ő így szól:

— Nem az a fontos, hogy mit szeretnek, hanem: hogy mit kapnak.

Jót nevetünk.

Lelkünk egy darabját hagytuk ott náluk. Ha Varsóban jár valaki, keresse meg őket. Csak ketten vannak, de bennük két magyart és két lengyelt talál a látogató egyszerre.

Sőt, egy kicsit két országot is egy lakásban.

Varga Mihály

SPOR

Új feladatok előtt az MHS az év kezdetén

Amikor a múlt hónap elején Uszta Gyula altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes kezéből Balabán Sándor őrnagy, az MHS Bács-Kiskun megyei elnöke átvette a legjobb megyének kitűzött vándorzászlót, többek között ezt mondta:

— Tudjuk, hogy a következő évben még nagyobb munkával, jobb eredményekkel lehet csak elnyerni a vándorzászlót. A megye sok száz aktivistája, valamennyi MHS-tag nevében ígérhetem: A legjobb tudásunk szerint dolgozni fogunk.

Az elismerés kötelez

Azóta valamennyi járásban lezajlottak a járási elnökségek ülései. Az elnökségek tagjai és a meghívott legjobb társadalmi munkások, a kitüntetettek és jutalmazottak örültek a megyét ért elismerésnek. De ezek az ülések az ünnepi hangulat ellenére se hatottak úgy, mint valami sütkérezés a dicsőség fényében. A beszámolók és a hozzászólások többet foglalkoztak a jövővel, mint a múlttal. Főképp a feladatokról esett szó, az eddigi munkáról inkább csak annyi, amennyi a legjobb módszerek összegyűjtéséhez, a tapasztalatok összegezéséhez szükséges. Nagyon sok jó ötlet és javaslat hangzott el.

Nem ünneplés, hanem munkaértekezlet volt tehát, elsősorban a járási elnökségek ülése. Csak kevés szó esett arról is, hogy a megye MHS alapszervezetei a vándorzászlót, az országos első helyet a következő évben is meg akarják tartani. A fogadkozással nem lehet eredményeket elérni — ezt minden résztvevő kimondatlanul is érezte. Ehelyett annak a módját kell keresni, hogy hogyan legyenek növelhetők az eredmények, s azoknak kell segíteni, akik az összesség sikereihez eddig viszonylag keveset adtak.

A vezetőségek újjáválasztása

Már ezen a héten megkezdődik az MHS-alapszervezetekben a vezetőségek és az ellenőrző bizottságok újjáválasztása. Százhuszonkét alapszervezetben — mintegy ötezer tag választ vezetőket február 25-ig.

Holnap, január 6-án a megyei intéző bizottság ülésével kezdődik ez a munka. A választásoktól azt várja a megyei vezetés, hogy megteremtse a szervezeti alapot a további, jobb munka számára. Bár, a választások időpontjáról a megadott határidőn belül az alapszervezetek vezetősége dönt, helyes, ha nem várnak vele februárig, hanem megtartják lehetőleg előbb, s így több idő jut a járási vezető szervek újjáválaszásának előkészítésére.

Nagyon sok múlik a vezetőválasztó taggyűlések politikai állami vezetés már eddig is megadta hozzá a szükséges segítséget.

A második félidő

A különféle tanfolyamok munkája, a honvédelmi elő- és utóképzés, a polgári védelem tanfolyamai az ősszel kezdődtek. Az elmúlt két hétben a kiképzés szünetelt. A vezetőségválasztó taggyűlés előkészítésével együtt a tanfolyamok munkáját is ellenőrizni kell, s ahol segítségre van szükség, még idejében ki lehet javítani a hibákat. A vizsgákig hátralevő két-három hónap ehhez elég.

Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy az ifjúság lelkesen jár az MHS-kiképzésre, a tartalékos tiszti csoportok munkája eredményes, ugyanezt mondhatjuk a polgári védelmi tájékoztató oktatásról is. A megyében mintegy 40—50 ezer ember vesz részt MHS-oktatásban. Csaknem 400 sorköteles tanul olyan, a Néphadsereg számára fontos kiképzési ágban, mint a gépkocsivezetés.

Most itt az ideje, hogy az alapszervezetek előkészítsék a fiatalokat a közelgő bevonulásra és a bevonulást megelező eredményes vizsgára. Ifjúsági gyűléseken kérdezzék meg a fiatalok véleményét a tanfolyamok eddigi munkájáról, szülői értekezleteken pedig kérjék a felnőttek segítségét. Itt a KISZ közreműködésére ismét szükség van. Ebben az időszakban kezdődik a nyári tömegsportok megalapozása is.

Az év első két hónapja tehát sorsdöntő időszak az MHS alapszervezeteinek munkájában. A régiek mellett új feladatokkal is indul 1965. Amint a társadalmi munkások áldozatkészsége mellett a helyi szervekkel való széleskörű együttműködésnek köszönhetők az eddigi eredmények, a további munka is erre az együttműködésre alapozható mindenekelőtt.

M. L.

mai jegyzetünk

Nem vált dicsőségére a kecskeméti városi asztalitenisz szövetségnek az év első sportrendezvényeként január 3-án megtartott városi asztalitenisz-bajnokság. A versenynaptár szerint január 10-én kellett volna megrendezni a versenyt, de az utolsó pillanatban — a Vörös Meteor férfi csapatának NB II-s osztályozói és a középiskolai asztalitenisz-bajnokság miatt — január 3-ra hozták előre. Hiába küldték ki több mint 100 példányban a versenykiírást, azt az utolsó munkanapon december 31-én csütörtökön még a legtöbb sportkör és vállalat nem is kapta kézhez. Más kérdés az, hogy például a város második legnagyobb asztalitenisz-szakosztálya a Fémmunkás — ha nem is kapott kiírást — de tudott a versenyről, mégsem intal Kósa kitűnő játéka. Meg kell még említeni a fiú serdülő bajnokság győztesét Zsolczait és a női serdülő győztes Soós Sárit. Mindketten nagyon tehetséges versenyzők és — ha így folytatják — rövidesen ott lehetnek a legjobbak között.

*

Végül vonjuk le tanulságnak, hogy nem az időpont, hanem a szervezés volt a rossz. Lehet január 3-án is jó versenyt rendezni, csak egy kicsit több lelkesedéssel, körültekintéssel kell a szervezési munkát elvégezni. Nemrég még erről volt híres az asztalitenisz szövetség.

Sz. Z.

104 verseny...

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Varga Miklós

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1965 NOV 21.

1021

Anya

Varga Miklós szobra.

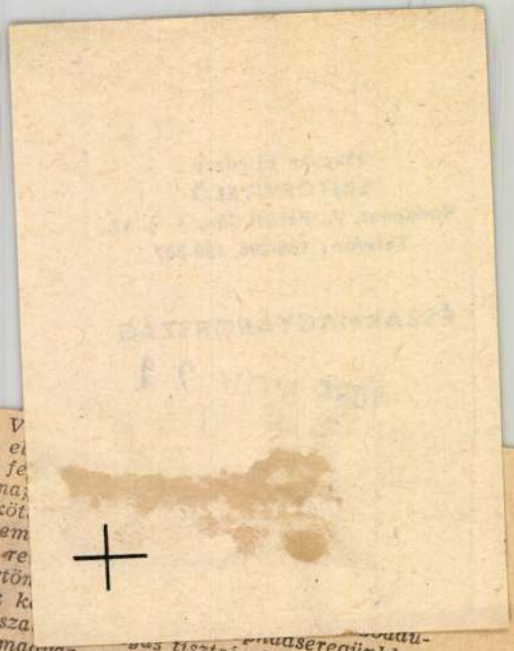

...ettol tagja volt. V...
...onaként harcolt, az el...
...radalom 15 esztendei fe...
...ra ítélte, néhány hóna...
...va azonban megszököt...
...járta Európát. Csaknem...
...den nyugati állam re...
...sége üldözte, bebörtön...
...kitoloncolta. Az elsők k...
...harcolt a spanyol nép sza...
...ságáért. Rövidesen a magyar ...

...phadseregünkben
...tisztségeket, fontos be-
osztásokat töltött be.

— **AZ ÓZDI** Kohászati Üzemeknél jövőre mintegy 90 millió forint értékű építési beruházást terveznek. Jelenleg még 28 millió forint értékű munkára keresnek kivitelezőt.

— **A KAZINCBARCIKAI** piacon is létesített standot a Nagymiskolci Állami Gazdaság.

— *NÉGYSZÁZNÁL többen vettek részt Mezőkövesden november 19-én, pénteken a Passuth Lászlóval rendezett író—olvasó találkozón. (Kruzsely Károly leveléből.)*

— **KÖNYVKIÁLLITÁST** rendeznek a Lenin Kohászati Művekben november 25-én, a politikai könyvhónap alkalmából. Több gyárrészlegnél és üzemnél politikai könyveket is árusítanak.

— **BEFEJEZTÉK** az ózdi KISZ-fiatalok a piactér rendezését, salakozását. A fiatalok mintegy 7000 órát dolgoztak társadalmi munkában a piactér rendbehozatalával.

— *AZ ÁRVÍZKÁROSULTAK javára rendez hangversenyt Miskolcon a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanári kara november 23-án, este fél 8 órai kezdettel a zeneművészeti szakiskola nagytermében.*

— **AZ LKM** ifjúsági brigádjainak 96 százaléka vesz részt valamilyen oktatásban. Legtöbben a ...

— **CUKORBÓL** Ausztráliában fogyasztanak a legtöbbet, fejenként évente 50 kiló. Magyarország 29 kilónál tart, de 1938-ban 11 kilóról indultunk. A növekedés Lengyelországban a legnagyobb, ahol tízről harminc kilóra nőtt az évi cukorfogyasztás.

— *A FRANCIA rádió és televízió Bartók Béla halálának 20. évfordulója alkalmából ünnepi műsort készít elő. Meghívta Bartók Béla övegyét, aki Comensoli Mária zongoraművésznő kíséretében a Mikrokozmosz két zongorára írt változatait adta elő a francia rádió studiójában.*

— **TOVÁBB** tart a hideg és a havazás Lengyelországban. Az ország északkeleti és keleti részein a péntekre virradó éjjel minusz 25—31 fokot mértek. A nyugatról lassan érkező meleg áramlatok nagykiterjedésű havazásokat okoznak.

— *A HORGÁSZOKAT a rossz idő sem tudja elűzni a vizek partjairól. A borsodi tavakból 7—8 kilós pontyokat is fognak. Az utóbbi napok rekordját Török József tartja, aki 11,5 kilós óriás csukát fogott ki a Rakacai tóból.*

— **1963 ÓTA** több mint félmillió televízió készüléket adott el a kereskedelem. Ez alatt az idő alatt félmillió

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Varga Miklós

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1965 NOV 7

1021

Gémek

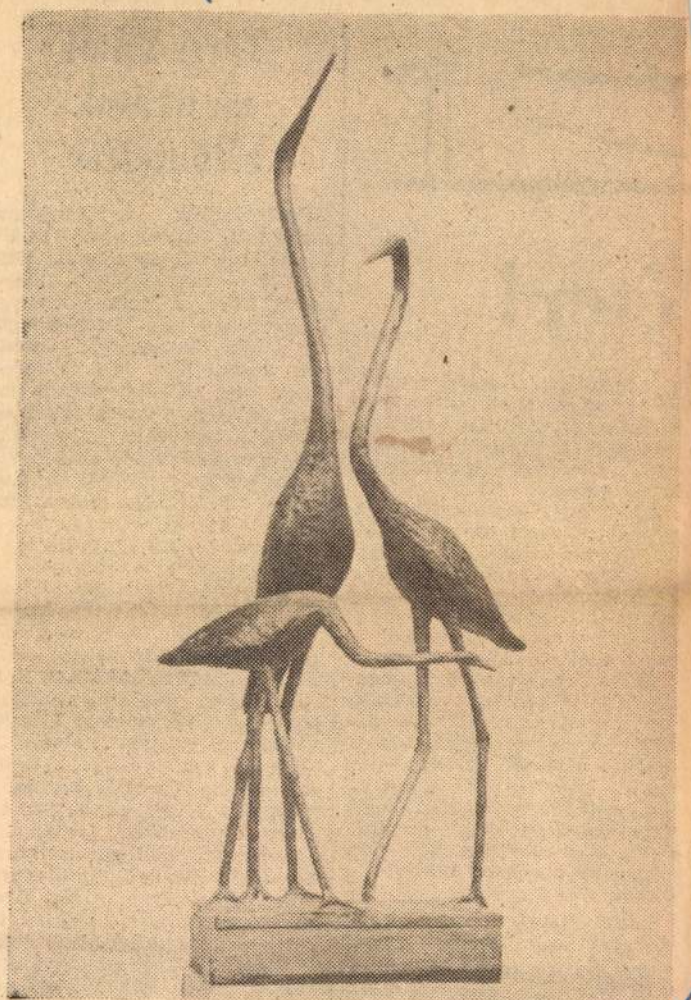

Varga Miklós szobra

éter!

el Miskolcon, Borsod megyében az atlétikai életet. Tény az is, hogy ott voltál a kézilabda sportág születésénél, és azóta sem szűnt meg kapcsolatod a kézilabdával.

Sokat tettél a diósgyőri vasgyárak üzemi tömegsportjának létrehozásáért is. Egyik elindítója voltál annak a gondolatnak, hogy minél több vasgyári dolgozót kell bekapcsolni a rendszeres testedzésbe, a sportolásba.

Mindezek fényes dokumentumai társadalmi munkádnak, sőt, még az is hozzákívánkozik, hogy a sporttanácsok megalakulásától kezdve az egyik legaktívabb társadalmi munkás te voltál, soha nem számított, hogy az atlétikát, a kézilabdázókat, vagy éppen más sportág irányítását bízzák rád.

Még valamit, Péter. Harminckét éve sporttudósító is vagy. Annak idején a Nemzeti Sportnak, ma a Népsportnak, a Miskolci Rádiónak és az Északmagyarországnak írsz tudósításokat, amelyek dicsérnek, korholnak, de ezt

Társadalmi munkások kitüntetése

Sportéletünk társadalmi munkásai, sportaktívái találkoztak tegnap, szombaton délután a sportszékházban. Papp Gazsi Imre, a Borsod megyei Testnevelési és Sportszövetség elnöke meleghangú beszédben köszöntötte őket. Elmondotta, hogy minden évben november 7-én jutalmazzák meg azokat a társadalmi munkásokat, sportaktivákat, akik tevékenységükkel segítik Borsod megye és Miskolc sportkultúrájának fejlődését.

Beszéde után átnyújtotta a kitüntetéseket.

A Testnevelés és Sport Kiváló Dolgozója kitüntetést kapta: Nagy Ferenc, a Borsod megyei Atlétikai Szövetség elnöke, **dr. Sömjéni Miklós,** a Borsod megyei Röplabda Szövetség elnöke, **dr. Borossy László,** a Borsod megyei Labdarúgó Szövetség Játékvezető Tanácsának elnöke, **Cserlaki István,** a Diósgyőri VTK gazdasági elenőre, **Lendeczky László,** a Borsod megyei Természetbarát Szövetség elnöke, **Kunhegyesi János,** a Szerencsi járási Labdarúgó Szövetség Játékvezetői Tanácsának elnöke, **Mező Jenő,** a Borsodi Bányász Sportkör titkára, **Sipos Pál,** a Mezőcsáti Sportkör elnöke, **Dancsók Pál,** az Ózdi Kohász elnökségi tagja, **Bellei Alfréd,** a Hejőcsabai Cementipari Gépjavító

M.D.K.

Varga Mihály,fazekasm.

Csongrádi mester.Mesterneve 1966-ban a Népr.Múz.-ban begyüjtött edényén. 295.o.

ifj.Kodolányi János: A néprajzi Múzeum 1966.évi tárgygyüjtése. 277.o.

Néprajzi Értesitő.A Néprajzi Múz.Evkönyve.XLIX 1967.Bpest.-kadémiai Kiadó.1967.Bp

Varga Mihály

Ever óta Miskolcon élő szobrász.
1966-ban miskolci közterületre kerül
először egyszerre 2 szobra, a Kosás
lány és a Vízbelépő (tapolcai park)

Benedek Miklós: Miskolc uj szobrai
Északmagyarország 1966. máj 4. 4.l.

M.D.K.

Varga Mihály, kályhás, fazekasm.

Pápán a Ref. Kollégiumnak dolgozott 1798 és 1808 között.
239.o.

Kéry Bertalan: A pápai keménycserépgyár története.
235.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. 4. 1965. Veszprém. Kiadja a veszprém Megyei Múzeumok Igazgatósága. Veszprém. 1965

MDK.

Varga Miklós

Korsós lány c. szobráról

Északmagyarország 1965 ápr. 29. lap -
23

MDK

Varga Miklós

Kislányfej, vör.márv.

Kislány akt, gipsz

VIII. M. Képzőműv. Kiáll. Műcs. 1960. ápr.

MDK

Varga Miklós, szobrász

Kecskeméten felállítják művét:
Kocsis Pál portréját.

– : Hír 8.

ESTI HIRLAP B. 1963. febr. 22.

Kov

Vaspa Miklós

Szőlőnemesítő c. szobra a VI. miskolci országos kiállításon.

Hajdu Béla: A VI. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitás

Északmagyarország 1960. dec. 22. 4.l

Varga Miklós
szokrán

Nagy Gy. Margit iparművészel volt
közös kiállítása Szerencsen.

Északmagyarország 1969 IX. 22. 12.

Varga Miklós

Kiállít

II. Debreceni Országos Nyári Tárlat
Hajdú-Bihari Képtár, Debrecen
1970. aug. 1-é.

Vargo Miklós
szobrán

A diósgyőrvasgyári képrőművészeti szakkör vezetője.

A diósgyőrvasgyári képrőműv. szakkör
Északmagyarország 1969 VII 10. 4.

Varga Miklós
szobrán

Egy kisplantikája nevezet a XI. magyar képzőművészeti kiállításon

B. M. Ígyelhet-e Miskolcra ... ?
Énekmagyarország 1968 máj. 19.-4.

Varga Miklós
szobrán

Kiállítása nyílik Nagy Gy. Margit
gobelinművésszel Tiszaneolerkényben.

Énekmozgosszág 1969 XX. 25. 8.

Varga Miklós
szobrász

A miskolci művésztelepen él. A magyar várakat formálta meg bronzplaketten.

Éviakmagyarország 1969 XI. 27. 8.

Varga Miklós

Mártír br. 45 cm

Sebesült ló br. 28 cm

II. Debreceni Országos Nyári Tárlat
Dóri Múzeum, 1970. júl. 19-aug 9.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vargamiklós
Diósgyőri Munkás
1961. IV. 14.

1021

A SZOBROK HALLGATAGON MERENGNEK

Az üvegajtón zöld fények csillannak. Az ajtó előtt mosolygó bácsi szemléli a tavaszi nyüzsgést. Ő vezet be a műterembe. Bent a szobában hűs van és művészi rendetlenség. A padlón gipszfoltok. A falakon vázlatok: tusrajzok, grafikák. Közvetlenül szemben az ajtóval nylonnal letakart szobor áll. Egy vízbe ugró nő. Mögötte magas talapzaton nyújtózkodó női akt. Mindkét szobor agyagból készül. Köröskörül szobrok. A szekrények tetején portrék sorakoznak. Az egyik ablak előtt gipsszel telt zsákok fekszenek egymáson. Állványok, talapzatok, dobogók, lépcsők hevernek szanaszéjjel.

Körülmegyek a műteremben. A szekrényekben kisplasztikák. Rengeteg figura. Álló, ülő és fekvő női aktok. Mind az emberi test szépségét, a mozgás, az ízmok harmóniáját példázza.

Miközben szemlélődöm, belép Varga Miklós szobrászművész, a mester. A szakkörről beszélgetünk, amely hatnyolc aktív tagból áll.

— Idáig csak tanulmányokat csináltak — mondja a mester — de van már egy-egy munka, amely nem tanulmány jellegű.

Egy fehér mellszoborhoz megyünk.

— Stromfeld Aurél mellszobra. Pléh Zoltán munkája. A „Stromfeld laktanyának" készíti. Már a befejezéséhez közeledik a szobor. Kiöntötték. Csak az utolsó simítások hiányoznak.

Ezután a szoborkészítésről beszélgetünk. Egy életnagyságú szobor elkészítése több munkát igényel. Hosszú időbe telik, amíg testet ölt a szobrász gondolata. Vázlatokat készítenek a modellről, aztán kisplasztikát csinálnak. (Agyagból, vagy plasztilinből.) Ezután agyagból megmintázzák a szobrot. Amikor ezzel elkészülnek, „meglemezelik" (Ez azt jelenti, hogy az agyag vagy plasztilin figurát lemezzel borítják be.) Ebből kiszedik az agyagot, részekre bontják s a megmaradt lemezformát — a negatívot — öntésre használják. Gipszből kiöntik az egyes részeket, s összeragasztják a szobrot. Természetesen a Diósgyőri Vasas Bartók Béla Művelődési Ház szobrász szakkörében csak gipszszobrok készülnek.

— Akik idejárnak szobrászkodni, művészek akarnak lenni? — kérdezem Varga Miklóst.

— Gyarmati Angéla jelentkezett a képzőművészeti főiskolára. Sajnos nem vették fel. Egyébként a szakkör tagjai szórakozásból foglalkoznak a szobrászattal. Szabad idejükben hódolnak ennek a szép művészetnek.

Az ajtó mellett, a falon fogas. Gipszes, foltos köpenyek lógnak rajta. A fogas fölött minták: egy orr és száj, egy fül és egy szem-orr; arctöredék profilból. A mester, aki ma is eljött a műterembe, észreveszi, hogy a mintákat figyelem.

— Jó tanulmány ez a kezdőknek — mondja. Amikor a legközelebbi terveikről faggatom, így válaszol:

— Most kiállításra készülünk. Május elején nyílik meg a festőkkel közös kiállításunk a vasgyári mozi kiállítási termében. Szép és új alkotásokkal szeretnénk ezen részt venni...

Nézelődöm még, aztán búcsúzom a mestertől, a szobroktól. Csend van a műteremben. Nem mozdul semmi. A szobrok hallgatagon merengenek, az egyszerű emberek, a szobrász szakkör tagjainak egy-egy gondolatát tükrözve. Valahogy így vagyunk mi is. Alakítunk. Egymást alakítjuk, s a természetet, a társadalmat, gondolatokat, miközben mi is alakulunk...

Nyitray Péter

Világjáró SZAKEMBEREK

ALACSONY, zömök, kissé kopaszodó férfi hajol az asztal fölé és szaporán papíron rója a sorokat. Tolla alatt egymás után születnek a mondatok. Az ívnyi papír felső sarkában ez olvasható: Útijelentés.

Szeghő István a közelmúltban érkezett meg Hollandiából. Feladatként azt kapta, hogy helyezzen üzembe egy gyorssodrógépet. A gyakorlott, gyors ügyeskezű szerelőnek nem volt új ez a megbízatás. Kábelgépeket szerelt már Csehszlovákiában, Romániában, Bulgáriában és a tőkés országok közül Izraelben és Hollandiában. Legutolsó külföldi útja Hollandiába vezetett ez év február 19-én. Jó pár hetet töltött kint, a szerelési munka elvégzésén túlmenően napokig figyelemmel kísérte a gép üzemszerű működését.

Nem szívesen beszél magáról, inkább a külföld szokásait, érdekességeit újságolja. Szokatlan volt számára a holland tél. Nagy hideg ugyan nem volt, mindössze mínusz 5 fokot mutattak a hőmérők, a hideghez meglehetősen hozzászokott magyar szerelő éjjelente azonban több alkalommal fázott. Ennek a magyarázata abban keresendő, hogy Hollandiában a fagypont alatti hőmérséklet ritkaságszámba megy. Legtöbb

„Örömmel tudatjuk, hogy úgy a Szeghő úr, mint az üzembehelyezett gép munkájával nagyon meg vagyunk elégedve."

A DICSÉRETES munka mellett ennek a külföldi útnak még egy pozitívuma van. Kissé átvitt értelemben beigazolódott az a közmondás, hogy a *„jó bornak nem kell cégér".*

A kifogástalanul üzemelő gép láttán egy nyugatnémet cég is megrendelési kérelemmel fordult a gépgyárhoz; ezenkívül több holland gyáros megkülönböztető érdeklődést tanúsított a magyar kábelgép iránt. Szeghő István örömmel újságolja, hogy Hollandiában jó híre van a magyar kábelgépgyártásnak. De beszél azokról az életviszonyokról is, amit kint látott a tengerparti országban. Számára rendkívül szokatlan volt, hogy Hollandiában a lakbér a fizetés 30 százalékát meghaladja. Az élelmiszer is drágább, mint hazánkban, a ruhanemű viszont valamivel olcsóbb.

Az idegennek bőven akad látnivalója a tengerparti kis városban. *Szeghő Istvánnak* lehetősége volt arra, hogy néhány napon keresztül körülnézzen a távoli országban. Járt Rotterdamban, melyet úgy tartanak számon, mint a világ legnagyobb kereskedelmi kikötője. Ellátogalakják. Ennek a helységnek az a nevezetessége, hogy itt épült a Béke Palota, melynek építéséhez szinte a világ valamennyi országa hozzájárult; a magyarok három hatalmas nagyértékű herendi porcelánvázát küldtek a Béke Palota részére.

AZ EURÓPÁT megjárt szerelő azonban mégsem azt tartja legfontosabbnak, hogy alkalma nyílik idegen országok embereivel való találkozásra, és természeti szépségek megtekintésére, hanem azt, hogy egy-egy ilyen külföldi út nagyon komoly szakmai tapasztalatok lehetőségét hordozza magában. Ezt a lehetőséget jól használja ki *Szeghő István*, mert minden alkalommal, amikor megérkezik külföldről, részletesen tájékoztatja munkatársait, közvetlen brigádtagjait a gyártmányoknál tapasztalt hiányosságokról, és a különböző érdekesebb észrevételekről. Igy aztán a következőkben könnyen elejét tudják venni hasonló hibáknak. Talán ezzel is magyarázható, hogy a Gépgyárban készülő kábelgépek után egyre ke-

Varga Miklós

Gémek című fémszobra a kazincbarci-
kai óvoda kertjében áll.

Észak-Magyarország 1965. aug. 19.

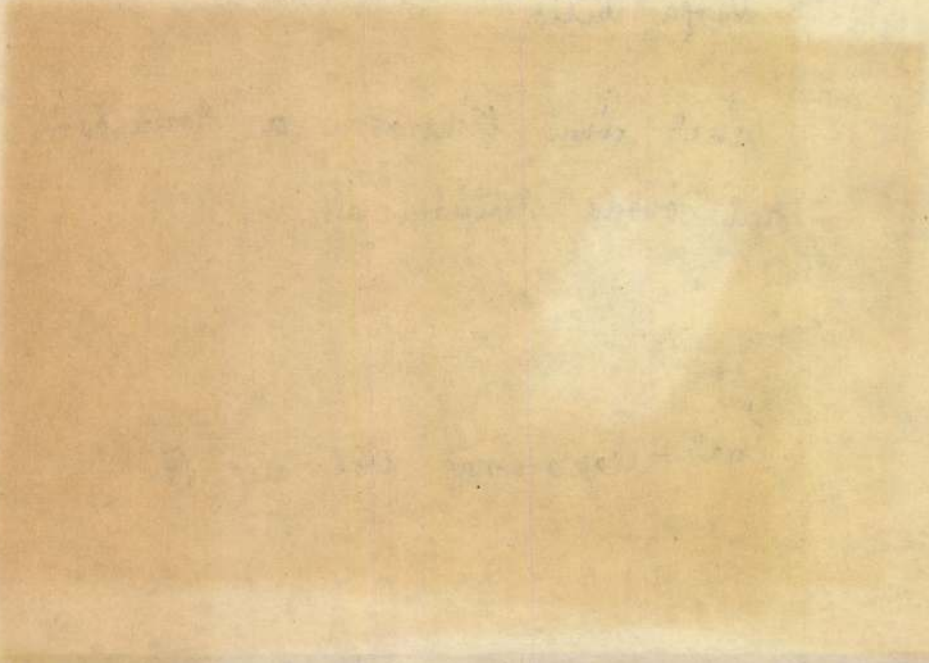

MDK

Varga Miklós

Péter I.: A kecskeméti művésztelep kiáll. az Ernst Múzeumban. Népszabadság 1959. febr. 1o.

MDK

Varga Miklós

Korsós lany c. szobormüvének repr.

Hetedik Miskolci Országos Képzőművészeti Kiáll.Herman Ottó Múzeum.1962.Nov. Kat.

MDK

Varga Miklós

szobor:

Korsós lány	bronz	33 cm
Női fej	márvány	45 cm
Ülő nő	homokkő	70 cm
Álló akt	mészkő	126 cm

Hetedik Miskolci Országos Képzőművészeti Kiáll. Herman Ottó Múzeum. 1962. Nov. Kat.

bb. 62. uj képzőművészeti alkotásokkal gazdagodik a 600 éves miskolc

vid tné/fm/gy/cz 1965. szeptember 15.

1021

a 600 éves miskolc uj városrészeit, virágokkal beültetett tereit és középületeit ujabb képzőművészeti alkotásokkal diszitik. igy például szeptember 19-én a miskolci nemzeti szinház parkjában felavatják schaár erzsébet szobrászmüvész alkotását: déryné szobrát. ezenkivül az idén és a jövő év elején még több mint tiz szoborral, sgraffitóval és kerámia faldiszitéssel gazdagodik a város. a festői szépségü tapolcai parkban helyezik el varga miklós: vizbelépő lány és németh mihály: anya a gyermekével cimü szobrait. a szakszervezetek megyei székháza előtt állitják fel makrisz agamemnon munkásmozgalmi témáju három figurás kompozicióját, a diósgyőri ady endre müvelődési ház udvarát pedig varga miklós „kersós lány„ cimü alkotásával diszitik. a perecesi általános iskola is uj szobrot kap, amelyet csontos lászló szobrászmüvész készit, rácz andrás képzőművész pedig a majálist eleveniti fel a kilián déli lakótelep iskolájának falán - mozaikberakással. mikus sándor szobrászmüvész kétfigurás alkotásán a fiatalokat formázza meg; ezt ugyancsak a kilián déli lakótelepen helyezik el./mti/

-.-

1 ol/the n rm 1965. szeptember 15.

az 1965-66-os tanévtől kezdve jazz-tanszak nyilik a budapesti zenemüvészeti szakiskolában,/v., kerület, semmelweis utca 12/ a zongora-, trombita-, szakszofon-, gordon /bőgő/-, ütő-,/dob/ és ének-szakokon.

a felvétel követelményei: érettségi bizonyitvány, a zenemüvészeti szakiskola megfelelő tanszakának elvégzéséről szóló bizonyitvány, vagy ezzel egyenértékü hangszeres és elméleti tudás, sikeres felvételi vizsga. a felvételi vizsga anyaga a zenemüvészeti szakiskolában tekinthető meg. jelentkezni 1965 szeptember 20_ ig lehet a szakiskola irodájában. a felvételi vizsgák október elején lesznek.

a képzési idő a tanszakokon egységesen három év. a tanszak elvégzése és sikeres záróvizsga után a hallgatók jazz-/könnyüzenei/, zenekari- énekesi elhelyezkedésre jogositó végbizonyitványt és az elvégzett szaknak megfelelő zeneoktatói müködési engedélyt kapnak./mti/

.-.

bb.65. moszkvába utazott a budapesti pártbizottság küldöttsége

lk/n sr 1965. szeptember 15.

a moszkvai városi pártbizottság meghivására németh károlynak, a budapesti pártbizottság első titkárának vezetésével küldöttség utazott a szovjetunióba. a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. korom mihály, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának titkára./mti/

.-.

16.50/.--n

1700 2reli

MDK

Varga Miklós, szobrász

Kossis Pál növénynemesítő kő-
mellképét készíti el.

– Új szobrok Kecskeméten 8

Népszabadság, Bp., 1967. dec. 3.

MDK

Varga Miklós

repr.:

Lovas

9. miskolci o. képzőm. kiáll. 1966.

MDK

Varga Miklós, szobrán

Elhénítette Kocsis Pál szőlőnemesítő
életnagyságú Kőszobrát.
Művét a Kecskeméti múzeum előtt
állítják fel.

— : Hír

8

Népszabadság, Bp. 1968. máj. 7.

MDK

Varga Miklós

Tragikus bohóc, br.

Lovas, "

9. miskolci o. képzőm. kiáll. 1966.

/1021

Varga kiállítás

* Mosakodó. Varga Miklós szobra

Várnézőben, műteremben

Tiz, tenyérnyi bronzplakett. Ha Magyarország kiterített térképén elhelyezném valamennyit, a szemlélő előtt kicsit felrémlene a középkor. A művésznek, aki várról várra járt, mint a hajdani igricek vagy a kardforgatást tanuló apródok — szép és izgalmas útja lehetett Patakitól Siklósig. Végvári vitézek, kurucok, vasas németek, szpáhik és janicsárok, s ki tudná felsorolni, milyen rendű és rangú hadinép nyomain haladt a szobrász — az utolsó kilométereken legtöbbször gyalogszerrel —, miközben megközelítette Sümeget, Tatát, Cseszneket, Boldogkő várát és sorolhatnám tovább.

Amikor egy-egy vár tövében megpihent, fogta a rajzeszközeit, néhol a fényképezőgépet, s megörökítette az omló falakat, a bástyákat. Most bronzba öntve itt „állnak" a várak *Varga Miklós* miskolci műtermében, s várják a zsürit.

A műtészeket tulajdonképpen a várak új gazdái sürgetik. Mert milyen jó volna Siklóson, Gyulán és a többi helyen is, ha egy-egy ilyen plakettel kedveskedhetnének a helybéliek a vendégnek, aki aztán maradandó emlékként vinné magával a kis műtárgyat. Hát még ha az egész sorozatot birtokába vehetné valamelyik múzeum! Igaz, erre még várni kell, hiszen nincs még mindegyik sasfészek bronzba álmodva. De a nyáron elkészül Kőszeg, Nagyvázsony, Visegrád, Hollókő plakettje, s akkor már majdnem mindegyik megyének eleget tett az alkotó.

Kevés munka volt, amiben jobban kedvét lelte a szobrász, mint ezekben a „váracskákban". Pedig a műterem arról tanúskodik, hogy kemény munkával teltek az elmúlt hónapok. Mielőtt az országos sétát — mely most elsősorban Kőszegre és Nagyvázsonyba vezet — megkezdené, még befejezi a bányászok által megrendelt szobrot, a *Mosakodót*. A Tapolcán elhelyezett Vízbelépő után rövidesen egy másik Varga-szobor díszíti majd városunkat, közelebbről a bányászszékház előtti kis park vízmedencéjét. Most készült el az egyetem részére *Geleji Sándor professzor mellszobra* és őszre már felállítják az alsózsolcai iskola előtt a *Napozót*.

Előbb azonban a művész is napozik néhány hetet a Balaton partján. Hogy ott esetleg farag is valamit? Ki tudná megmondani, hol kezdődik a munka, és mi jelent a szobrász számára pihenést?

GYARMATI BÉLA

DÉLI HÍRLAP
POLITIKAI NAPILAP
II. évfolyam. 152. szám. 1970. július 1., szerda
Ára: 80 FILLÉR

Mongólia

Losonczi Pál ma vidéki körútra indul

Losonczi Pál, az Elnöki Tanács Mongóliában tartózkodó elnöke ma vidéki körútra indul. Az eddigi tárgyalásokon Losonczi és Szambu egyetértett abban, hogy erősíteni kell a szocialista országok egységét. Mindkét ország minden szükséges segítséget megad a vietnami népnek hősies harcához és támogatja a haladó arab országokat. Mind a mongol, mind a magyar kormány támogatja a Varsói Szerződés emlékiratát az európai biztonsági szerződésről.

58:37

Nixon nyilatkozott és beszélni fog

Az elnök szerint siker, a szenátus szerint nem

Nixon elnök nyilatkozatban jelentette be az amerikai csapatok kivonását Kambodzsából. Kilátásba helyezte ugyanekkor, hogy támogatja azokat az ázsiai országokat, amelyek csapatokkal vagy hadianyaggal sietnek a Lon Nol rendszer segítségére. Holnap hajnalban, közép-európai idő szerint 3 és 4 óra között, közvetítik azt a televíziós vitát, amelyet az elnök három országos televízióhálózat egy-egy vezető munkatársával folytat az USA külpolitikájáról.

Nixon nyilatkozatában sikerként könyvelte el a kambodzsai inváziót, a szenátus pedig 58:37 arányban megszavazta a Cooper—Church indítványt. Ezzel

ítéletet mondtak a beavatkozás fölött és tulajdonképpen közölték Nixonnal, hogy a törvényhozás hozzájárulása nélkül ne ismételjen meg hasonló kalandot.

Az indítvány törvényerőre emelkedésére nincs sok kilátás, de mindenesetre szimbóluma a szenátus és az elnök ellentétének. És nemcsak a szenátus vélekedik így, mert a New York Times mai számában vezércikkben szögezi le, hogy

a legnagyobb eredmény nem a kétes katonai siker, amelyre Nixon hivatkozik, hanem a Cooper—Church indítvány fölött-

a VDK bombázását, televíziós interjúban hangoztatta, hogy **az USA kiterjesztette a háborút a semleges Indokínára és lerombolta a tárgyalásos megállapodás lehetőségeit.**

Kétségesnek mondta a katonai sikert, mert miniszterségének tapasztalatai ennek ellenkezőjét bizonyítják.

Nasszer Moszkvában

Köszönet a Szovjetuniónak

Moszkvában folytatódnak Nasszer egyiptomi elnök megbeszélései a szovjet vezetőkkel: Brezsnyevvel, Podgornijjal és Koszigginnel. A közel-keleti helyzet elemzése során megvi-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Varga Miklós

Napjaink

1967 APR 4

1021

yha-
bab-
gára
ta-
ko-
alat,
le-
int-
vak,
za-

nő-
eki-
val
...
ko-
tha
óla.
lőtt
a
ból
in-
ki-
za-
gá-
gá-

áig
ha,
b-
sz-
rá-
olt
ap-

nő
dig
d-
oo-
ak-
si-

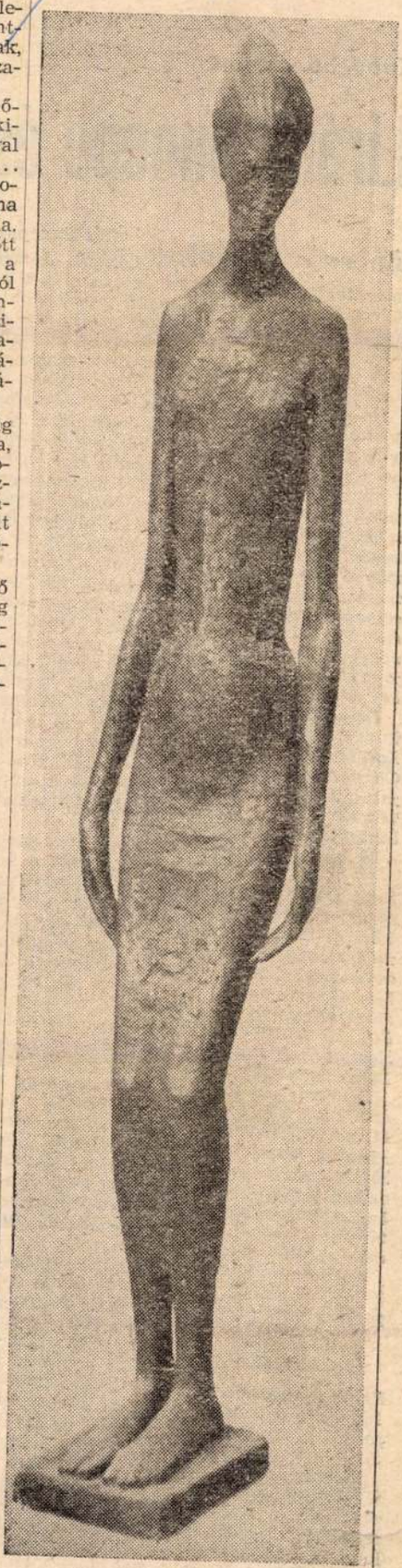

Varga Miklós szobra.

KÖLTÉSZ

Kabdebó Lóránt

Líránk ünnepe és

Ebben a hónapban kettős ünnepre k költőnk, József
imár több éve azt az ünnepet, amelyet a k
merés ez a nap: évek felgyűlt tapasztalata.
téhez hozzákötődött, költőink pedig mai va
tuális átélésével orientáló szerepet képesek
telet azért jár ki az új magyar versnek, me
sugall, általában helyesnek, jó irányban seg
De ez az ünnep mégsem csak a naponk
szentelése, hanem közösségi szertartás. Köz
lunk gazdagabbá elvégezve a szellem egyed
set ünnepelve az összetartozást demonstrá
pünk közös eszmei és nyelvi élményeinek
hetek inkább terjesztési, irodalompropagálá
a haladó irodalom térhódítását segítették a
nyezetben, ma pedig figyelmeztetések az ol
még a jó értelemben vett üzleti népszerűsít
ressük, akkor a csatában lelkesítő Türtajosz
ceiben a várbéli katonák között az ellese
dalt éneklő Balassi, a Nemzeti dallal egy
nagy pillanataira emlékezünk, amikor a kö
jában állva, a többiekben még megfogalmaz
ket szólaltatták meg egy-egy ihletett pillan
De a közismert, nagy történelmi pillanato
ünnepi találkozásának ismerjük egy másik
Egressy Gábor szavalatáról máig szóló leg
Ódry Árpád, majd Ascher Oszkár előadói
jutni, József Attila megismertetése a munk
nészeknek volt köszönhető, köztük máig i
laltatójának, Major Tamásnak.

A vers ünnepe akkor érhetett meg
mét utolérték a költ
Emil szinte születése pillanatától asszisztá
séggel megszólaló, szeretettel vitatkozó, az
Váci és Garai lírájának kiteljesedésénél, I
nyolultabbnak tartott költői teljesítmények
verseinek közérthetőségét bizonyította. Le
kiváló versmondók is, és mind többen kö
élő költészet propagálóinak. Csak utalok
Éjszaka képeinek oratórium-szerű előadás
siratójára Latinovits Zoltán megrázó erej
László századunkat bemutató költői össze
De nemcsak a fővárosban értek meg a
színházak körül épp úgy létrejöttek a ver
Miskolcon is nemes hagyomány színészein
Katalin, Horváth Gyula, Latinovits Zoltán
szerzett számunkra, és Margittay Ágit va
ország legjobb előadóművészei közé számí
ban a fővárosban az Egyetemi Színpadon
tányolt sikert, Némethy előadásáról Illy
csak az elismerés hangján beszélt.
Így lett meg a feltétele szinte egyszerr
év egy napját a vershallgatás közös szer
pelve a költőkben egy közösség lelkének

*

De nekünk a NAPJAINK íróinak
egy ünnepi alkalmat je
Észak-Magyarország immár leghosszabb i
Íme még egy lehetőség, ahol a vers talá
fordulók mindig a számvetésre is alkalm
tuk-e ezt a közvetítési lehetőséget?
Először is a legizgalmasabb kérdésre f
tehetségek mellé állni, ebbeli vállalkoz
visszhangja. A Napjaink-ban tehetséget
tettel jelentkezett, amelynek kritikai fo
ható. A megyénkben élő Kalász László r
ban, gyakran jelennek meg róla méltatá
megvan a szerződése. Bihari Sándor hos
gára, és két kötetének, a Vándor neonfér
báltatáshoz címűeknek legtöbb verse lapu
Akác István verseire az ország különböz
Juhász József tehetsége ezekben az évekb
súlyozottá. Nagy nyereségünk volt, hogy
tehetségek egyike az utóbbi években a v
költő lapunk állandó mun

Megyei képzőművészeti kiállítás nyílt Sátoraljaújhelyen

ÜNNEPI ESEMÉNY színhelye volt vasárnap délben Sátoraljaújhelyen a művelődési ház nagyterme. A Múzeumi Hónap alkalmából a városi tanács és a Magyar Képzőművészek Szövetségének Borsod megyei munkacsoportja megyei képzőművészeti kiállítást rendezett ebben a nagymúltú hegyaljai városban, s ezen 34 borsodi festő és szobrász 79 alkotása került bemutatásra. „Ünnep városunk életében a Borsod megyei művészek közös bemutatója" — írja a tájékoztató füzetben Halász István tanácselnökhelyettes, s aki a kiállításon megjelent, valóban úgy érezte, hogy a város szeretettel fogadja a borsodi művészeket, s mindent megtett annak érdekében, hogy a gazdag kiállítási anyag méltó módon kerüljön a művészetkedvelő közönség elé.

Tiszteletet érdemel és dícséretes az a meleg érdeklődés, amelyet Sátoraljaújhely vezetősége és lakossága tanúsít minden művészeti megmozdulás iránt. Megnyilvánult ez a vasárnapi megnyitó ünnepi hangulatán is, amelyen igen szép számban vettek részt Sátoraljaújhelyről és Sárospatakról. Varga Gáborné országgyűlési képviselő, a megyei tanács elnökhelyettese megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy Borsod megye országos viszonylatban is jelentős részt vállal az idei Múzeumi Hónap eseményeiből. Ennek bizonysága a sátoraljaújhelyi képzőművészeti kiállítás is, amely a Miskolci Országos Grafikai Biennálé mellett joggal nevezhető megyénk reprezentatív művészeti kiállításának. Kívánatos, hogy megyei kiállításaink továbbra is tükrözzék azt a pezsgő, lüktető, munkás életet, amely Borsod dolgozóit jellemzi, Sátoraljaújhely vezetőit, lakosait pedig ösztönözze a második megyei kiállítás a művészet még fokozottabb szeretetére, támogatására.

A megnyitó után Csuka Andorné, Ujj Viktor Gézáné zeneiskolai tanárok és Bonyhai Lajos zeneiskolai növendék művészi játékában gyönyörködhetett a nagyszámú közönség.

SÁTORALJAUJHELY városi tanácsa a legszebb képzőművészeti alkotások jutalmazására pályadíjakat tűzött ki, s a bíráló bizottság döntését az ünnepélyen dr. Németh Pál tanácselnök hirdette ki. Eszerint a 3000 forintos első díjat Varga Miklós szobrásznak a „Korsós lány" c. művéért, a második díjat Imreh Zsigmond festőművésznek a „Diósgyőri utca" c. pasztellképéért, a harmadik díjat pedig Zsignár István festőművésznek ítélték oda „Uránváros" c. alkotásáért. Ezen kívül a tanács néhány sátoraljaújhelyi művészt is ösztöndíjban részesít.

—o—

— RAKACA község határában évről évre nagy károkat okoz az erózió. Az idén ősszel a rakacai termelőszövetkezet rátért a rétegvonalas művelésre, s ezzel jelentősen csökkenti az erózió okozta károkat.

kedvelőknek, mi
miért?

A tv képernyő
rúgóval vártuk
sam még a
hogy a tv se
nem vezethet
kedvező rádió
sításait is felü
kérdeztem től
zés előtt, így
a labdarúgásnak, hosszú éveken at
játékos voltam és nagyon fáj, hogy labdarúgásunk az elmúlt néhány év alatt nem lépett előre. Értünk el szép sikereket, győzelmeket, de úgy látom, hogy legfelsőbb szakvezetésünk hibái — gondolok itt a szövetségi kapitányra, az edzőre — előbb utóbb egy katasztrofális vereséghez fognak vezetni. Lehet, hogy éppen most, a jugoszlávoktól kapunk majd olyan leckét, amely elgondolkoztatja végre az MLSZ elnökségét és gyökeres változásokat eszközöl a sportág irányításában.

A volt kiváló NB I-es labdarúgó majdnem rászólt! Nem szenvedtünk ugyan katasztrofális vereséget, de teljesítményünk miatt nagyon szégyelltük magunkat.

Szégyenkeztünk, hogy milyen alárendelt szerepet játszik sok esetben az a 11 labdarúgó, aki nemzetünk képviseletében utazott Belgrádba.

Gondoljunk csak azokra az esetekre, amikor Sekularac valósággal „eldugta" a labdát és a mi játékosaink össze-vissza szaladgáltak, teljesen megzavarodtak. Vagy arra, amikor egyszerre indult el a jugoszláv és a magyar játékos, minden esetben jugoszláv fiú vette

esetben Albe
ő Sóvárinak,

Ha pedig
azt kell mon
bevallani, h
felejtettek fi
lett hiányzot
kosokból.

A vasárna
retnénk hoz
egyes játéko
ban, vegyék
akik talán
alább szívv
juk színeiért

A belgrád
a labdarúgás
sebben vizsg
és változtass
legyen az el
levő játékos
ző esetben
állandósulni
többet veszít
len jóérzésű

Északmagyarország szerk

Annak ellenére, hogy az utóbbi hónapokban labdarúgó csapataink részéről minden meglepetésre el lehettünk készülve, — jó játék után egészen gyenge teljesítmény és fordítva — mégis úgy érzem, hogy a vasárnapi belgrádi mérkőzésen nyújtott rossz játék, minden magyar labdarúgó

igyekezzen semlegesíteni a ju
goszlávok „üdvöskéjét", Seku
laracot és Nógrádi hátrahú
zódva segíti a védelmet. A ju
goszláv belsőhármas az els
perctől kezdve egyszerű cseré
hajtott végre, Sekularac jobb
összekötőbe került, így őrz
nélkül maradva, tetszés szerin
vette át a labdákat és annal

Fénykép. Milyai.

Képzőművészeti Főiskola: 469 ltsz.

Varga Miklós: Gyapodszedő lány.

Diplomamunka: 1952/53

Szobor

Negatív nincs.

Megvétel: Földmivelésügyi M.

...rga Miklós

A Műcsarnoktan, a IX. Magyar Képzőmű. Kiállításon kisplasztikája.

Említve.

Napjaink, 1962 3. szám, 12. lap.

Varga Miklós

álló akt c. szobra a VII. mis-
kolci Országos Tárlaton.

emlitve.

Napjaink, 1962. 9. szám, 8. lap.

Varga Miklós

Korsós lány

Szobor, reprodukció.

Napsugár, 1962. 9. szám, 2. lap.

Varga Miklós

MDK

Repr: "Korsós Lány"

69.1.

Kocsogh Ákos: A Hetedik Országos Képzőművészeti Kiállitás Miskolcon.

Borsodi Szemle. 1962, 6. 68-76.l

MDK

Varga Miklós
kiállitása az Ernst muzeumban.
/kutterv/ fényképezve.

Esti Hirlap 21 sz. 1959. jan. 25 2 old.

Varga Miklós

Az Ernst muzeumban a kecskeméti telep anyaga köztük fenti művész munkái.

Esti Hirlap 22 sz. 1959. jan. 27. 2 old.

MDK.

Varga Miklós

Gémcsalád c. alkotása Kazincbarcikáu

Északmagyarország 1965 május 6. lap -

Varga Miklós
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1966 ÁPR 1

Napjaink

1021

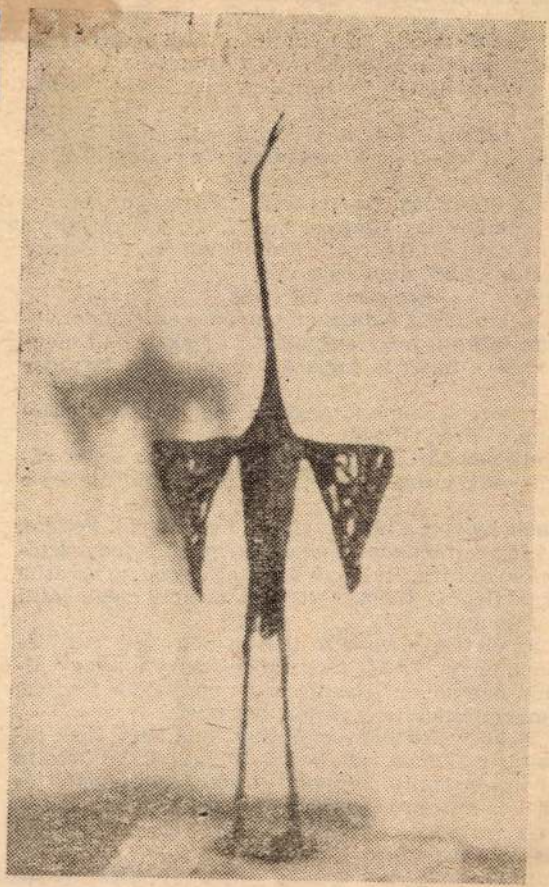

Gém. Varga Miklós szobra

...járt, de
...minden lépésre borzasztóan ö
...úgta a lábát. Ahol elérte a k
...sapkáját a botjaira tette és k
...t merült ki, ahol a legnagyob
... Göndör elvtárs, hát akkor é
...i Jolika.
kétbotos nyomorék felállt villásreggelije mellől, ele-
n megtörölte a száját és tornatanáros délcegséggel kör-
a az asztalt.
Köszönöm. Láthatják, ma reggelre meggyógyultam.
tek a lélektanhoz, így könnyen megállapíthattam Jolika
l, hogy drámai pánikba esett. Erős jellemére vall, hogy
ura tudott maradni méltóságának.
Gratulálok... Akkor most mi lesz?
Semmi — lépkedett gangosan a nyomorék Göndör. —
zik nekem intézni, hogy engedélyt kapjak bicikli meg-
Mától kezdve hasznos tagja akarok lenni a társada-
k.
llemes modorom ellenére magával ragadott a primitív
Fölvettem a híres botokat.
Ide figyelj, Göndör! Húsz évig szédítetted az egész vá-
la ezentúl csak bicegni látlak, eltöröm rajtad ezeket a
t.
hát Göndör helyett a botjait vittem magammal. Féltem,
csalódni fog természetes előkelőségemben a fenyegető-
att, de ellenkezőleg. Rajongó tekintete egészen zavarba
Engem, a flegma Illést, akit nem szokott megingatni
féle női rajongás.
t ilyen az élet: a következő helyen nem várt parádé-
adtak bennünket. Lehet csodálkozni, nevetni, vagy hi-
edni, mit bánom én. Ilyent még nem látott a világ,
az ősember feltalálta a füstölt heringet.
nyogh Elekért mentünk, az énekes koldusért. Elek ta-
al és postás csákóban rótta a várost, talicskáját betolta
izak udvarára, vonító hangon bölcsődalokat énekelt és
letekről lehulló apró pénz alá tartotta a postáscsákót.
niért volt szüksége a talicskára, azt soha nem fogják
ni az iskolás gyerekek.
viszont mindenki tudta, hogy Szunyogh Eleknek al-
is van muskátlis bódéjában, amely a gyöpmesteri
nögött, a nádas szélén búját meg az istenültette belén-
labodák, csipkebokrok árnyékában. És ez az albérlő
lt más, mint Tulipán Artur, a Lant Hercege. Albérle-

Vasga Miklós notrász

Süveryben emlisett mü: Vizteléppő
(notos a tapolcai parkban)

Reps: Kossós lány
(Miskolc, Ady Endre Mürelődési
Kaz előt)

Benedek Miklós:
Miskolc új notrai

Ernak - Magyarország 1966. máj. 4

Varga Miklós

Varga Miklós: Korsós lány.

I VII. Országos lapjó [illegible]
kiállítás anyagában
Eszkimagyarország 1902 nov 13.

vasárnap a késő esti órákban fejezték be a jugoszláv nemzetközi asztalitenisz bajnokság küzdelmeit Skopljeban. Az esti döntők valamennyi számában magyar versenyzők is indultak és az öt számból háromban magyar győzelem született. A verseny végeredménye:

Férfi egyes: Markovics II. (jugoszláv) — Faházi (magyar) 3:1.

Női egyes: Földyné (magyar), — D. Rowe (angol) 3:0. Férfi páros: Berczik, Faházi — Andreadis, Miko (csehszlovák) 3:2. Női páros: Földyné, Heirits — Bell, Lautermann (a gol, nyugatnémet) 3:1. Vegy páros: Giurgiuca, Zelle (r mán) — Berczik, Földyné 3

A jugoszláv nemzetkö bajnokságon elért eredmé nyek jónak mondhatók. magyar férfiak közül Berczi még mindig nem érte el ré formáját, sőt Faházi sem bi a jugoszlávok tehetséges ver senyzőjével, Markovics II-ve

A versenyen részvevő nagyrésze elindul a magya nemzetközi bajnokságon is amelyet a hét végén rendez nek meg a fővárosban.

Asztalitenisz

Az MMTE NB I-es asztalitenisz csapatai a sorsolás szerint otthonukban játszottak volna, de csak a női együttes mérkőzésére került sor. A férfiak találkozója elmaradt, mert a Bp. Spartacus egyik játékosa külföldön szerepel. A lányok újból nagyon jól játszottak, s ilyen arányban is megérdemelten győztek. A DVTK is sikeresen vette a nehéznek mutatkozó akadályt. A Miskolci Előre tovább növelte pontjai számát, most Budapestről tért haza győztesen.

MMTE—
Szombathelyi Pedagógus 14:4

Miskolc, NB I. női.

Gy.: Grigássy—Horváthné páros, továbbá Grigássy 4, Weiszné 4, Horváthné 3 és Ramocsa 2 győzelmet aratott.

MMTE—
Szombathelyi Pedagógus 4:1

NB I. női ifjúsági.

Gy.: Kozma—Lukács páros, valamint Kozma 2 és Lukács 1 összecsapáson.

DVTK—Bp. Művész 10:8

Diósgyőr, NB II. férfi.

Gy.: Ignátz—Palotás páros, ezenkívül Ignátz 4, Palotás 3, Ritz 1 és Mislai 1 találkozón.

M. Előre—Siketek 14:4

Budapest, NB II. női.

Gy.: Zekéné—Tábori páros, továbbá Zekéné 4, Tábori 3, dr. Adorjánné 3 és Tóth 3 találkozón.

SN

MDK

Varga Miklós

Árgyrus királyfi
/mesefigura/ gipsz 1.35 m

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok.
1955.Kat. 47.l.

1021

Szerda, 1966. május 25.

Megrongáltak egy szobrot

A tapolcai parkban május elsejétől igen sokan álltak meg az Anna szálló terasza előtt, néhány lépésnyire a tó partjától, hogy gyönyörködjenek egy bájos nőalakban. A fiatal, nyúlánk lányka kis medence felett állt, előre nyújtott bal lábával mintha a víz hőmérsékletét ízlelgette volna. Ruhátlan alakja szürkésfehéren csillogva vált ki a zöld háttérből. Nem sokkal az avatás után a szobor előredőlt, mintha nem is lépni akarna a vízbe, hanem szédülten beledőlne. Néhány nappal később a medence elárvult, a szobrot elvitték mellőle. Varga Miklós szobrászművész Vízbelépő című alkotása az egyik hajócsabai üzembe került, ahol erős munkáskezek próbálják rendbehozni a sérült alumínium-alakon azt a rongálást, melyet ártó szándékú emberek keze okozott.

Az alumínium szobor nagy tetszést keltett a parkban. Talán még annak, vagy azoknak is tetszett, akik később megrongálták. Mert egy kis, felelőtlen rongálás nem ritkaság mifelénk. Van, aki a park virágait tépdesi, van, aki az est leple alatt a kapualjakat szennyezi be, akad olyan embertársunk is, aki hősi tettnek tartja, ha a tapolcai étterem vízmedencéjének halkészletét kidobálja a porba és akadtak olyanok is, akik jókedvükben, vagy dühükben a Vízbelépő ellen fordultak. Az pedig nem tudott ellenük védekezni. A fiatal, fejletlen lány akkor is erőtlen és védtelen volt a támadókkal szemben, ha csupa alumíniumból állt. Azt beszélik, a rongáló „hősök" először idétlen tréfaként ruhadarabokat húztak a szoborra, aztán rájöttek, hogy az szerkezeténél fogva könnyen sebezhető. S mert bizonyára könnyen ki tudták számítani, hogy az alumínium-öntvényt hol lehet megtámadni, nem sokáig késlekedtek. Az alumíniumlány kénytelen volt engedni az erőszaknak. Meghajolt, megtört.

Talán akad, aki azt mondja: komolytalan csínytevés, és a kár egyébként sem nagy, hiszen rendbe lehet hozni. A forintokban kifejezhető kárt valóban korrigálni lehet (bár ez a kár sem közömbös!), de e szoborrongálás nem tekinthető komolytalan csínytevésnek. Jelentős kártevés! Merénylet a köz tulajdonát jelentő esztétikum ellen, a kellemes látványt, felüdülést nyújtó lehetőség ellopása, embertársaink megrövidítése. Megnyilvánulása egy bizonyos fajta rombolási hajlamnak, a köztulajdon lebecsülésének, a szép iránti fogékonyság teljes hiányának. A cselekmény jogi minősítése a rongálás ügyében eljáró hatósági szervek dolga, de bizonyos következtetések levonása társadalmi feladat. Nem lehet mentség az sem, ha a tettesek alkoholtól tüzelten szánták magukat ilyen cselekedetre. Nem lehet bocsánatos bűn a rongálás, az izetlenkedés. Aki a társadalom írott vagy íratlan szabályait áthágja, társadalom-ellenes cselekedetet követ el. Ma virágágyásokat tapos szét, pázsitot tipor, tudatosan szemetel, apró rongálások tettese, holnap esetleg a társadalom tulajdonát, mindnyájunk kincsét képező dolgokat tesz tönkre, padokat rongál, közvilágítási lámpát zúz és szobrot rongál. És vajon mit csinál holnapután, ha erélyesen nem vernek a körmére?

A tapolcai szobor-rongálás egy igen káros, sajnálatosan fel-felbukkanó jelenségnek, a társadalom tulajdona, érdekei és értékei semmibevevésének meghökkentő és elgondolkoztató kicsapódása, társadalmilag káros, sőt, veszélyes jelenség. Legyen hát a megtorlás is ezzel arányban álló! Olyan, amely másokat is visszatarthat hasonló kártevések elkövetésétől. A Vízbelépő meg álljon a tapolcai parkban és gyönyörködtesse a jószándékú embereket.

(bm)

Szeretettel üdv azerbajdzsáni ver

A ragyogó napfény országából érkeznek ma vendégek Miskolcra. Az olaj hazájából, Azerbajdzsánból jönnek vendégeink. Elhozzák magukkal ennek a népnek derűs légkörét, csodálatos zenéjét. Onnan jönnek, ahonnan mi is kapunk iparunk fejlesztéséhez olajat, és ahová a mi Komplex nevű vállalatunk szállít modern berendezéseket, h új konzerv-kombinátok é jenek. Ez a gazdasági k csolat most a művészet k csolatával egészül ki. Ab nan mi kapunk nyersan got és ahová szállítunk pet, onnan érkezik hozz ennek a népnek lassan vilaghírűvé váló zene vészete, hogy kiváló éne sek, táncosok, valamint n

Egy gazdag szovjet

Sirali Muszlimov, Azerbajdzsán legöregebb lakosa, aki hamarosan betölti 161. évét, még emlékszik azokra az időkre, amikor hazája a szomszédos kánságok állandó rablótámadásaitól szenvedett. Nehéz idők voltak azok Azerbajdzsán számára. Valamivel több, mint 150 évvel ezelőtt volt ez, amikor Azerbajdzsán önként csatlakozott Oroszországhoz. A támadások azután megszűntek, viszont a cárizmus nem tűnt ki könyörületességével, és irgalmatlanul elnyomta az orosz, valamint minden hozzátartozó más népet. Műveltsége azonban lényegesen magasabb fokú volt, mint az Azerbajdzsánt bekebelezéssel fenyegető keleti önkényuralmak.

A 26 komisszár

Azerbajdzsán fővárosában, a központi téren áll annak a 26 komisszárnak emlékműve, akiket az angol intervenciósok és a forradalom elárulói bestiális módon lőttek agyon a Kaspi-tenger partján. Örök tűz ég a forradalmárok sírján. Ők huszonhatan együtt vezették az azerbajdzsáni munkásokat és parasztokat a forradalom éveiben. Baku ugyanis a cári Oroszország egyik nagy forradalmi központja volt. Már a XIX. század második felében meglehetősen erős munkásosztály küzdött itt jogaiért. Az 1873-ban feltört első bakui kőolajforrás megvetette alapját a kőolajkitermelő és valamelyest a kőolajfeldolgozó ipar[illegible] netének azonban ez s tudta útját állni.

Új városok

A kőolaj ma is az azerba zsáni föld kincse. 1920 azonban, amikor az Azerba zsáni Szovjet Köztársa megalakult, a nép tulajdo És ma már áll a világ egyet olajvárosa, a parttól 100 ki méterre, acélcölöpökre épít tengeri város, az „Olajköve A bakui olajból 1920 már nemcsak benzint és k olajat, hanem nagyon sokf vegyi terméket állítanak e Mindössze másfél évtized ezelőtt született meg Szumg városa, Azerbajdzsán új i ri központja, a cső- és alu niumipar fellegvára. Ez e ben a már működő és n épülő vegyiüzemek városa A küszöbön álló új öté terv során gigászi olaj gyészeti kombinát kezd működni.

A hegyekben is új várost remtettek nemrégiben: D keszant. Kezdetben a vas volt ennek a városnak l nagyobb kincse, ma már alunit, az alumíniu gyártás alapvető nyersany ga. Ugyancsak fiatal vár Mingecsaur, a vízierőmű m lett. De épülnek újabb vár sok máshol is a gazdag k olajlelőhelyek mellett. Ő régi, agyagból épült telep lés helyén ma modern vár helyezkedik el. Ez Ali-Bajran li, az olajipari munkások energetikusok lakóhelye.

Varga Miklós

lovasalakja

Dutka Mária: Szobrok, kisplasz-
tikák az állami vásárcsarnok ki-
állításán.

Magyar Nemzet, 1967. VII. 20. 4. o.

Varga Miklós

Szönyi Mártáról készített mellszobrát felavatták Bükkszentmártonban.

Magyar Nemzet, 1967. IX. 5. Napi Krónika.

Varga Miklós

Sivató - c. szobra

– kept.

Északmagyarország 1966. máj. 8. 6.1.

MDK

Varga Miklós

Anya, repr.

3. Észak-magyarországi területi képzőm. kiáll. 1967. Salgótarján, Eger, Miskolc, Sátoraljaujhely

MDK

Varga Miklós

Figura I., br.

$L_o$vas, br.

3. Észak-magyarországi területi képzőm. kiáll. 1967. Salgótarján, Eger, Miskolc, Sátoraljaujhely

MDK

Varga Miklós

Anya, br.

Bohóc, br.

3. Észak-magyarországi területi képzőm. kiáll. 1967. Salgótarján, Eger, Miskolc, Sátoraljaujhely

Varga Miklós

"Kossós lány" c. szobáért a sátoraljaújhelyi városi tanács 3000 Ft-os díjjal jutalmazta.

Megyei képzőművészeti kiállítás nyílt Sátoraljaújhelyen

Északmagyarország 1963. okt. 8. 6. l.

Varga Miklós

Megbízásként beadott alkotását,
Korsós lány c. bronzszobrát
a bizottság elfogadta a VII. mis-
kolci országos kiállításra.

Több mint másfél ezer műalkotás.
Északmagyarország 1962. okt. 14. 7.l.

Varga Miklós

Korsós lány

– repr.

A VII. Országos Képzőmüvészeti Kiállitás anyagából.

Északmagyarország 1962. nov. 13. 6.l.

Varga Miklós

Bohóc – férfi mellkép

– repr. –

Északmagyarország 1966. máj. 22. 7.l.

Varga Miklós

Vízbelépő c. alumínium szobát a tapolcai parkban megrongálták, eltörték. A hejőcsabai üzemben próbálják rendbehozni.

-bm- Megrongáltak egy szobrot.
Északmagyarország 1966. máj. 25. 4.1.

Varga Miklós

Korsós lány c. szobra az Ady Endre Művelődési Ház előtt.

— repr.

Benedek Miklós: Miskolc uj szobrai
Északmagyarország 1966. maj. 4. 4.l.

Vaya Miklós

Szobrai, a diósgyőri vasas képzőművészeti szakkör vezetője.

Benedek Miklós: Diósgyőri vallomás
Északmagyarország 1966. dec. 9. 4.l.

Vajda Miklós

Korós lány c. alkotását az Ady Endre Művelődési Ház előtt állítottak fel.

Északmagyarország 1966 márc. 27. 4.1.

Varga Miklós

Diósgyőri művész.
Vízbelépő lány c. alumínium szobrát a folyó patak partján, a kis ligeten állították fel.

Északmagyarország 1966. márc. 27. 4.l.

Varga Miklós

Zászlóval előre lépő nőalakot átrázol szobra

– repr. –

ápr. 24. 7. l.

Északmagyarország

VARGA MIKLÓS

Gázgyári munkás – terakotta

Fiatal népi művészek és gázművészek
kiáll 1955

Krisztus corpus - bronz
XIV-12
(magyar, ötvös munka)

Esztergom. Keresztény Múz.
Kódexminiatúra kiállítás
katalógusa: Mucsi András

Varga Miklós

megmintázta Szönyi Márton portréját a bükkszentmártoni isk. részére.

Magyar Nemzet, 1967. II. 10. 4.

Varga Miklós

„Gémek" - szobor

/kept./

Északmagyarország 1965. nov. 7. 12.l.

Varga Miklós
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Szobrász 1966 AUG 1
NAPJAINK

1021

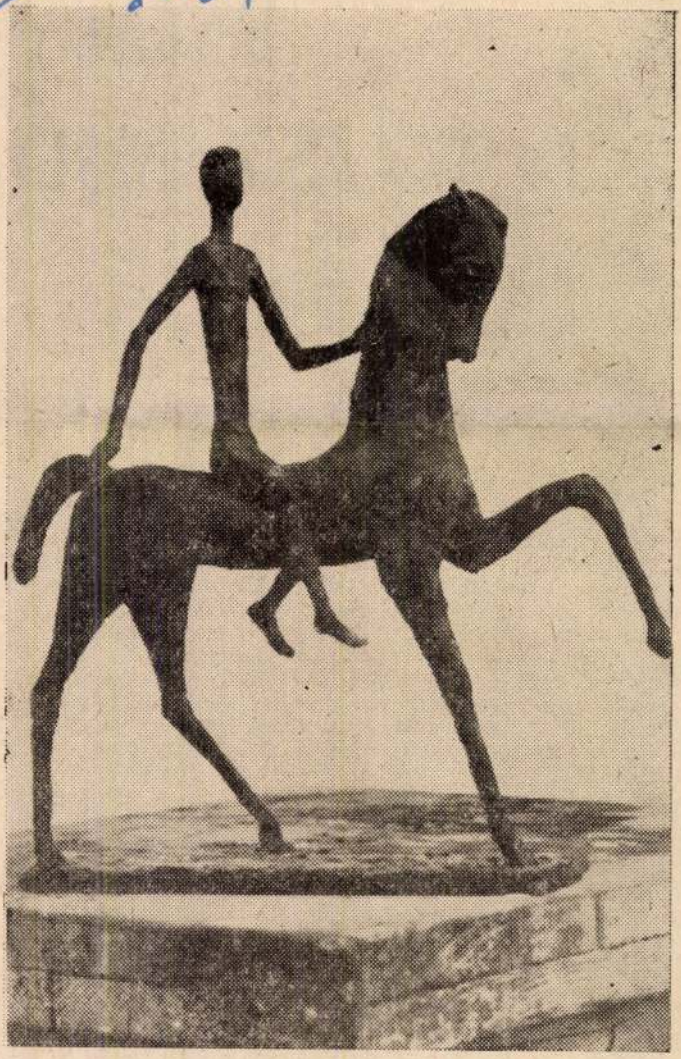

Lovas

Varga Miklós szobra

Baráth

A KUSZENDA

Hozzászoktunk, hogy recenziót, méltatást csak regényekről és verses- vagy novellás kötetekről írunk-olvasunk, magában álló versről, elbeszélésről ritkán. Úgy vélem, a Kuszenda-lányok rászolgált a kivételtevésre, és bár készül a kötet, mely más Baráth-novellákkal egyetemben tartalmazza majd ezt az elbeszélést, nem szabad várni rá, hiszen ez az írás nem való kötetbe, annyira önálló, annyira magáért beszél. Először az Új Írás közölte múlt évi szeptemberi számában, majd a Körkép 1966 szerkesztője sorolta a rangos antológia művei közé.

A kétszeresen is jelentős alkotás szüzséje nagyon röviden összefoglalható. Mindössze annyi, hogy egy bányászlány betű szerint értelmezi a korabeli felhívásokat: nem akar semmi más lenni, csak bányász, acélos markú, férfiasan dolgozó, rummal búsuló ember. Ember, de nem nő! Ez az ő egyéni tragédiája. Mert aki nő létére csak ember akar lenni, az egyik se lesz végül a többiek szemében. Kuszenda Piri esetében ez be is következik. Persze, ha tragédiája csak egyéni lenne, fölösleges volna rá ekkora figyelmet fordítani, legföljebb egy kis tárcát kerekít belőle az író, hogy kipipálhassa valóságos vagy agybéli noteszában. Baráth azonban többet akart a két Kuszendával. (Hogy tényleg „akart"-e vagy inkább ráhibázott, az most lényegtelen.)

Az ötvenes évek káderlap-időszakára jellemzően önéletrajz módjára kezdődik az írás. Hatalmas erejüket apjuktól örökölték a Kuszenda-lányok, és ez az erő, meg a „hetenként ismétlődő felhívások" állították őket a szénfal mellé, hogy a tenyerükkel bizonyítsák férfi és nő torz egyenjogúságát. Ezt a rosszul értelmezett egyenjogúságot ábrázolja Baráth a lányok kezének már-már naturalista leírásával.

„A vastag, felrepedezett bőr vöröses-barnán virított, s reggelente, amikor a fehérre szappanozott lábukat és arcukat nézted és hozzá hasonlítottad a kezüket, szégyenükben maguk se tudták, hová dugják. Mert már

Diósgyőri Munkás

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

966 V. 17.
Varga Miklós

1029.

A készülő Dózsa-portrékról

Ebben az időben, amikor itt járunk, nagyon csendes a Bartók Béla Művelődési Ház keretén belül működő szobrász-szakkör helyisége. Az itt található félig kész szoborportrék azonban annál beszédesebben bizonyítják, hogy komoly alkotó munka folyik e kicsi helyiségben.

Szerdán és pénteken délután öt óra körül persze sokkal elevenebb ez a műterem, ilyenkor „dolgoznak" a szobrász-szakkör tagjai. Természetesen akkor sem zajos a helyiség, az alkotáshoz csend kell, elmélyülés, és akik tagjai ennek a szakkörnek, azok szeretik a csendet, és szorgalmasan készülnek egy-egy kiállításra.

A szakkör vezetője Varga Miklós. Két hete helyezték el az Ady Endre kultúrotthonnál a „Korsós lány", valamint Tapolcán a „Vízbelépő" című szobrát. Mind a két alkotás Varga Miklós tehetségét dokumentálja, s egyben biztosíték arra: jó kezekben van a szobrász-szakkör vezetése, és sokat tanulhatnak tőle.

Jelenleg is nagy feladattal birkózik a szobrász-szakkör. Fülöp László, a Bartók Béla Művelődési Ház igazgatója elmondotta, hogy felkérésükre a szakkör tagjai Dózsa-portrét készítenek. A terv az, hogy a legjobban sikerülteket bronzba öntik a Lenin Kohászati Művekben, és ezeket augusztus 20-án, a munkás-paraszt találkozón az LKM által patronált, a Dózsa György nevét viselő tsz-ek kapják meg, ezenkívül egy Dózsa-portrét a megye egyik művelődési házának ajándékozzák. Végeredményben három Dózsa-portréról van szó, s hogy kié kerül majd öntésre, azt valószínűleg egy budapesti zsüri fogja eldönteni.

Bennünket is ez a hír hozott ide a szobrász-szakkör helyiségébe, s ha nem is tudtunk beszélni az alkotókkal, Pléh Zoltán, Tóth Lajos, Szanyi Péter és Nagy Istvánnal, mégis láthattuk a készülő alkotásokat, amelyek nyolcvan százalékban már készen vannak. Az alkotók természetesen még formálják szobraikat, azonban így is megállapítható, hogy a négy Dózsa-portré szép. Különösen tetszett Szanyi Péter elgondolása, amelyben sok az új vonás, de ábrázolásában kitűnőt nyújt Pléh Zoltán portréja is.

Annyit megtudtunk még, hogy ezen a héten már gipszbe öntik a Dózsa-portrékat, s ezután következik a tulajdonképpeni zsürizés.

Mindenesetre szép gondolat volt a Bartók Béla Művelődési Ház részéről, hogy az augusztus 20-i munkás-paraszt találkozót így még emlékezetesebbé tudják tenni. Feltételezhető, hogy a két tsz, amelyek Dózsa nevét viselik, sok szeretettel gondolnak majd a Lenin Kohászati Művek munkásaira.

vasúti berendezések és vonó- szemenden figyelem

Húsz forint

A vonat sebesen fúrja bele magát az éjszakába. A kocsiban az emberek már helyet találtak maguknak, sőt a barátkozóbb természetűek ismerkedni kezdenek.

Az egyik sarokban két katona beszélget. Az egyik Miskolcra utazik, a másik azon túl, haza, szabadságra.

Amikor a kalauz a kocsi végében megjelenik, a miskolci idegesen mondja:

— Baj van. Nem jutott már időm gyorsvonati pótjegyet venni. A büntetést pedig nem tudom kifizetni... Tudod, vettem édesanyámnak egy kis meglepetést, de nem maradt pénzem.

A másik egy huszast csúsztat a kezébe, s ezzel már rendben is van a dolog.

Amikor a kalauz elmegy, a miskolci megkönnyebbülten mosolyog.

— Add meg a címed, még otthonról elküldöm a pénzt — mondja. Közben apró noteszébe felírja a magáét, és nyújtja a másik felé. Ő azonban nem fogadja el a címet.

— Minek az, úgyis elküldöd.

Amikor a Miskolcra utazó leszáll, egy kövér férfi fordul tonához.

— Ejnye, ejnye — csóválja a fejét az öreg — micsoda könnyelműség! Hiszékenység ez, fiacskám, nem más. Vadidegen embernek csak úgy húsz forintot adni és még a címét sem fogadja el.

A fiú nem szól semmit, csak mosolyog. Az öreg azonban nem nyugszik.

— Meglátja, nem küldi el Húsz forint is pénz...

— Elküldi — mondja a fiatalember.

— Aztán miből gondolja? — replikázik az öreg.

— Mert ő is katona.

fékezi a vasút munkáját, gyárak megfelelő mennyiségű alapanyaggal való ellátását a személyszállítás,

ezért a MÁV, a gyár és a t nács, valamint a közlekedé vállalatok vezetőinek előzet tárgyalásán megfelelő szám autóbuszról gondoskodta hogy a gyárba érkező vidé dolgozók szállítása továbbra zavartalan legyen. Ezen a ter leten a napi három vonatp közlekedtetését május 22-t szüntetik meg.

Évről évre visszatérő jele ség Miskolcon — és most kifogás tárgyát képezte — Lillafüred expressz közleke tetése. A korábi időben azt k fogásolta városunk lakosság hogy a téli hónapokban szün telteték. Mindig vártuk változást, e korszerű von rendszeres közlekedtetését, örömünk most is hézagos m rad. Az új menetrend szerin ugyanis a téli hónapokban m

1

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1966 ÁPR 2
ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

Varga Miklós

1021

Varga Miklós szobra

kinyitották a
idő múlva e
boccsá váltak

Igaz, hogy
kell a jövő
hízni az utá
majd csak
igényt Talp
vérük rangjára.

És sok idő telik el, majd négy év, amíg elmondhatják, hogy igazi medvék lettek.

De bármilyen kicsinyek is voltak, anyjuk beszédét nagyon jól megértették. És amikor már megunták a bundáját huzigálni, vagy a fülét harapdálni, kérték, meséljen nekik régi medvetörténeteket.

Bozontos anyó meséjéből elképzelték az állatoktól és forrásoktól zsongó, csodálatos világot, amelyet eláraszt a fény és a meleg, és ahol mindenütt valamilyen kis nyalánkság van elrejtve. Sosem lehetett kíváncsiságukat kielégíteni:

al megé
Bozo
e a törté
kakukk.
erre csak
ott a leve
ondta:
, vége a te
e már, hog
kibújjunk a barlangból. Vái
jatok meg, míg visszajövö
értetek!

Ahol fűtötte

Vannak olyan vidékek, ahc már évszázadokkal ezelő használták a lakások fűtésér a föld mélyéről feltörő forr gőzt és vizet. Ez történt pé dául Izland (magyarul: Jég ország) szigetén is, ahol — ne véhez méltóan — állandóa nagyon hideg volt. Olyan ha

A kő és a madarak

Két kis madár egy kőre ült,
dili-dali nóta,
egy ott maradt, egy elrepült,
dili-dali nóta.

Az is elszállt, s most egy se ül,
dili-dali nóta.
szegény kő búsul egyedül,
dili-dali nóta.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

Varga Miklós

1966 MÁJ 22

1021

Vasárnap, 1966. május 22.

Bohóc

Varga Miklós szobra

Hírek

1966. május 22, vasárnap

A nap kelte 3.59, nyugta 19.53 óra.
A hold kelte 5.08, nyugta 22.07 óra.
Júlia napja.

1966. május 23, hétfő

A nap kelte 3.58, nyugta 19.24 óra.
A hold kelte 6.00, nyugta 23.07 óra.
Dezső napja.

10 éve, 1956. május 22-én halt meg 85 éves korában Szladits Károly, a polgári jog tudományának nemzetközi hírnevű művelője. Budapesten 1895-ben „sub auspiciis" avatták jogtudományi doktorrá. Úgyszólván nincs a polgári jognak olyan területe, amelyet elméleti alkotással ne gazdagított volna. Szerkesztette a Magánjogi Döntvénytárat és a Magyar Magánjog című gyűjteményes munka hat kötetét. Egyik legismertebb munkája „A magyar magánjog vázlata" című kétkötetes mű, hat kiadást ért meg. Többízben képviselte Magyarországot a hágai nemzetközi bíróság előtt. Európa-szerte tartott előadásai tekintélyt szereztek a magyar jogtudománynak. 1917-től, három évtizeden át volt a budapesti egyetem tanára, s csak magas kora miatt vonult nyugdíjba. Ezután is részt vett jogrendszerünk és a jogtudományi élet demokratikus átalakításában. Tevékenyen közreműködött a Polgári Törvénykönyv előkészítésében is. A magyar jogtudósok között elsőként tüntették ki a Kossuth-díj aranyfokozatával.

— **A MISKOLCI** óvodák szombaton, május 21-én megnyílt kiállítása 26-ig mindennap megtekinthető a Nevelők Házának (Kossuth u. 11.) emeleti nagytermében délelőtt 10-től 12-ig, és délután 2-től 6-ig. A kiállítás vasárnap is nyitva

— **LENGYELORSZÁG** fennállásának ezredik évfordulója alkalmából ma, vasárnap emlékünnepséget rendeznek Tarcalon. Az ünnepi műsoron a tokaji kultúrmunkások is fellépnek.

M.D.K.

Varga Miklós, festő

nevét a VI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás beszámolójában a Vásárhelyen dolgozó művészek közül említik.

Vásárhelyi Szó, 1956. Hódmezővásárhely, febr. hó, 2. sz.
33. old.

Varga Miklós

MDK

Vizbelépő, bronz

Műcsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

Varga Miklós

MDK

Darvak, bronz

Műcsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK.

Varga Miklós

Kiállitási kritika

Népszabadság 1961.I.7.lap 8.

MDK

Varga Miklós

Kossuth dijas szőlőnemesitő portr., repr.

6. Miskolci orsz. képzőm. kiáll.
Herman O. Muz. 1960.

MDK

Varga Miklós, Miskolc

Fésülködő, gipsz

Kocsis Pál ...portréja, gipsz

Ülő akt, gipsz

6. Miskolci orsz. képzőm. kiáll. Herman O. Múz. 1960.

Varga Miklós, szobrász MDH

Varga Miklós, a Miskolcon lakó szobrász-művész a vezetője a diósgyőri vasas szobrász-szakkörnek.

— (: — szöveg — fényképe) 8.

NÉPSZABADSÁG, Sp. 1966. máj. 29. [vidéki].

MDK.

Varga Miklós

Korsós lány c. szobrát felállitják Miskolcon

Tanácsok Lapja 1966 ápr.12.

MDK.

Varga Miklós

Vizbelépő c. szobráról

Tanácsok Lapja 1966 ápr.12.

Varga Miklós MDK

Kislányfej, vörösmárvány

Kislány akt, gipsz

Mücsarnok 1960. VIII.Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Varga Miklós, szobrász

Elkészítette az egykori partizán-
parancsnok: Szőnyi Márton mell-
szobrát.

-: Felavatták Szőnyi Márton szobrát
Bükkszentmárton ban
5.

Népszabadság, bp. 1967. szept. 5.

Varga Miklós

Felvő nő, szobor, 220 cm.
(fig. mér.) karanti mészkő,

Hajdu-Bihar megye, Hajdúbö-
rönmező Strandfürdő.

Tájékoztató, 64/65, képző és Ipar
művészeti Lektorátus 40 l.

MDK

Varga Miklós

Anyaság, br.

Szegedi G. Képzőm. kiáll. 1964, Szeged

Varga Miklós
szobrász

M.D.K

Szobrait bemutatta a
tárlaton.

Kovács Gyula: Érsek - magyarországi képzőművészet.
Művészet, 1967. október - 46 lap.

MDK

Varga Miklós

Korsós lány, br.

Téli Tárlat 1964. Székesfehérvár

tung den Beweis erbringen zu

von mehreren Seiten ein:

ter auf der Szekler auf, die sich

Pferdes beziehen. Nach einem

nd alle Szekler von dem wei-

verwandt.

schichte des weissen Pfer-

tung der ural-altajischen

des Pferdes überhaupt

n f dafür, dass das weisse

es Wesen, im Leben der ural-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1967 SZEP 5.
NÉPSZABADSÁG

Varga Miklós
1021

Felavatták Szőnyi Márton szobrát Bükkszentmártonban

A Heves megyei Bükkszentmártonban vasárnap ünnepélyesen felavatták *Szőnyi Márton* egykori partizánparancsnok mellszobrát, *Varga Miklós* szobrászművész alkotását. Az avatáson ott volt *Gábor István*, a Magyar Partizán Szövetség főtitkára is. *Melczer János*, a községi tanács vb elnöke méltatta Szőnyi Márton életét és hősi tevékenységét. Szólt arról, hogy a nagyszerű hazafi 1944. szeptember 3-án indult csoportjával Bükkszentmártonból utolsó vállalkozására; röviddel később a közeli temetőben *csendőrsortűz áldozata lett*. A falu lakossága azóta kegyelettel őrzi emlékét.

burkolattal.

●

PÉCSI TEMPO KT

Pécs, Sallai u. 9.

Telefon: 28—41

iesen. Nálunk nemcsak vallásos emberek, de papok is akadnak, akik hűek rendszerünkhöz, a maguk módján védik is. Nem lehet-

MDK

Varga Miklós szobrász

bronz:

Lovas

Bohóc

Figura

Anya

Akik Mezőturról indultak... Képzőművészeti kiáll. Mezőtur

MDK

Varga Miklós

Lovas, br.

11. M. Képzőm. kiáll. Műcs. 1968.

MDK

Varga Miklós szobrász

Merengő, ólom

Napozó, "

Szőnyi portré, mészkő

Akik Mezőturról indultak... Képzőművészeti kiáll. Mezőtur

Varga Miklós szobrász

Kiállítása nyílt Tokajban a Lövségi pártházban

N.N.: grafika, szobor, gobelin

Észak Magyarország 1969 III. 24

varga Miklós
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

1966 MÁJ - 8.
1021

Sirató

Varga Miklós szobra

badegyetem keretén belül vitatkozzanak alaposan, részletesen a mezőgazdasági szakemberek szinte minden szakágazatról. Helytelen lenne, hiszen az Agrár Szabadegyetem elsősorban az általános tájékoztatást, a fontosabb tényezők és

vidéki Ku
mából. A
Imre, a
Borsod r
munkatár
értelmisé
gyar falu

incbarcikán

jelentésük után újabb parancsszó hangzik.

— Parancsnok elvtárs... a gépi mentesítést végezzék el.

És végül a beöltözött, gázálarccal, szerszámokkal felszerelt kézi mentő alegységek indulnak útnak.

Néző sok van, a néphadsereg tisztjei, a város vezetői, és sok kíváncsi. Szerencsére a Nap sugarai már nem annyira ízzóak, de a védőöltözetben így is megizzadnak a védelmisták. Van, akinek annyira átizzad az inge, hogy vizet lehet facsarni belőle. És hogy sikerült a gyakorlat?

P. alezredes, a polgári védelem megyei törzsparancsnoka értékeli a gyakorlatot. Egy-két apróságtól eltekintve, az alegységek fegyelmezetten, az előírásoknak megfelelően, sikeresen hajtották végre feladatukat.

A védelmistáknak tagadhatatlanul jólesik az elismerés. Megérdemlik. Jól szerepeltek a hadi játékban. És reméljük, hogy a polgári védelem örökké csak hadijáték marad.

Csorba Barnabás

Új üzlet... a Kiliánban

A tervek szerint ez év nyarán adják át rendeltetésének a miskolci Kilián-lakótelepen épülő új élelmiszer üzletet. A hatalmas, 800 négyzetméter alapterületű bolt jelentősen segíti majd az új lakótelep élelmiszer ellátását.

Ugyancsak a Kiliánban ruházati és iparcikk boltot létesítenek.

Második helyezés a járások közötti versenyben

(Tudósítónktól.) A járások közötti felszabadulási versenyben a putnoki földművesszövetkezeti járási központ második helyezést ért el. Ezért az eredményért nemrégiben kapták meg a MESZÖV és a KPVDSZ megyei bizottságának elismerő oklevelét.

Az oklevél a szövetkezet dolgozóinak szorgos munkáját jelzi. A járás hat körzeti földművesszövekezetében tavaly többek között 180 ezer forint értékű társadalmi munkát is végeztek. Kereskedelmi összforgalmuk elérte a 140 millió forintot. Ez volt az első év, amikor a járás valamennyi szövetkezetében nyereségrészesedést fizettek.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1966 MÁJ 2!

Varga Miklós

ESTI HÍRLAP

1021

KORSÓS LÁNY

Öt új szobrot avattak Miskolcon. Képünkön Varga Miklós miskolci művész Korsós lány című alkotása, amely a diósgyőri Ady Endre Művelődési Ház elé került.

(MTI Foto — Friedmann felv.)

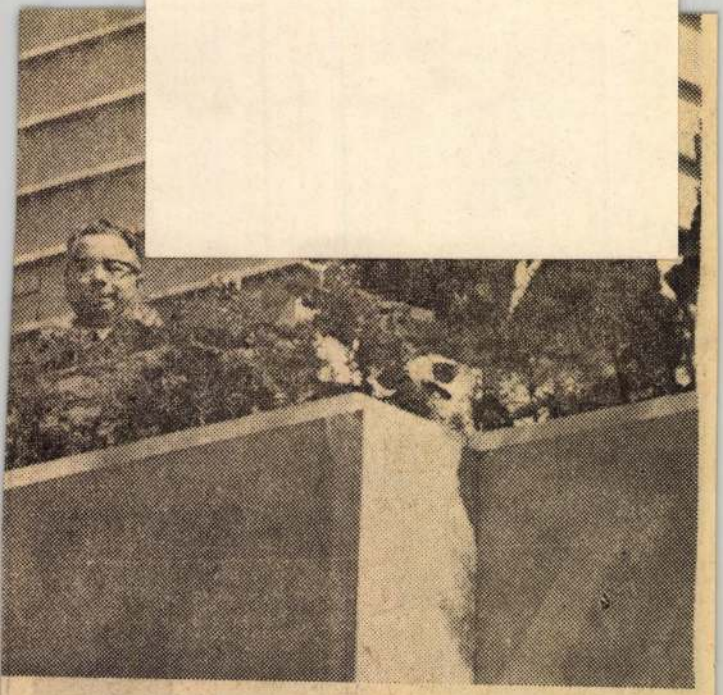

stv án, Kádár János, dr. Münnich Ferenc, Kállai Gyula és Fehér
(MTI Foto — Vigovszki felv.)

tonai díszszemle
a Vörös-téren
ünntettek

Varga Miklós

dr. Gelejí Sándor professor
mellszobrát készíti a miskolci egyetem
számára.

Magyar Nemzet
1969 október 9
4. old.

– Naplé –

Varga Miklós

Kertészlány és Vágyódás..
bronzszobra szerepel a
Miskolci Téli Tárlaton

Láttuk, Lallottuk...

Petőfi Rádió
1970 XII. 11

Varga Miklós

místolci szobrász művész bronzplaketten

formálja meg a magyar várakat.

Magyar Nemzet 1969 december 7.

-Napló-

11. old.

Vargha Miklós

Ésméttel

Szerepel az alábbi Tárlaton

Ferete Judit: Téli tárlat
Miskolcon

Magyar Nemzet 1970 XII.16.

Varga Miklós

Szobossal
szerepel az alábbi táslatou

b. l.: Az első Miskolci Téli Táslat

Déli Hírlap 1970 XII. 7

Varga Miklós

Kiállítása Szerencsen

Vas Nagy, Szombathely 1969. sep. 23.

Varga Miklós szobrász

dr. Geleji Sándor mellszobrát (anal.)
a miskolci egyetem kertjében
állítják fel

N.N.: Barcsai mázvány mozaik

Pestmegyei Hirlap 1969 VII. 25

Varga Miklós

Alkotása Miskolcra terül

A.7. Újrabrak és minalkotásai a megyében.

Eszakmagyarország, Miskolc 1969. szep. 12.

Varga Miklós szobrász

Az akábbi szakkör vezetője

N. N.: A diósgyőrvasgyári képzőmű-
szeti szakkör

Északmagyarország 1969 VII. 10

Varga Miklós

Női akt c. rézkarcról szép.

Borsodi Élet 1964. 4.

Varga Miklós

Kislány akt c. nobráról kép.

Borsodi Sz. 1965. 4.

MDK.

Varga Miklós

Kiállitási kritika

Diósgyőri Munkás 1966 dec.13.

MDK

Varga Miklós

Északmagyarország 1966 dec.9.lap 4.

mdk

Varga Miklos

Korsós Lány c. műve

Kép

A VII Miskolci Orsz. Képzőm. Kiállítás anyagából

Népművelés 1963, 1. sz Hátsóborítólap

Varga Miklós

MDK

Szerepelt a kiállitáson.

Heitler László: Modern magyar grafikai és kisplasztikai kiállitás Pápán.
HAPLO/Veszprém/. 1962. jun. 14.

Varga Miklós.

Szobraival szerepel a szegedi Orsz. Képzőműv. Kiállításon.

említve.

Tiszatáj, 1964 9. sz. 4. l.

MDK

Varga Miklós

Budai Dezső mellszobra

é-: Megkezdik a művészsétány kialakítását.
Új szobrokkal gazdagodik Kecskemét..

Petőfi Népe 1964. márc. 1.

M. D. K

VARGA Miklós festő

Mishalc

Hosszabb időt töltött Frentistván ter-
melőszövetkezeti közsegben és ehné-
nyeivel tarlatos számolt be

Vasló.

Magyar Nemzet 1962. március 24. 4. l.

Varga Miklós MDK

festő

szerepelt a kiállításon. Ma is Vásárhelyen dolgozik.

(sze): Az Alföld - a VI. Magyar Képzőművészeti Kiállításon.
VIHARSAROK, Hódmezővásárhely. 1956. jan. 12.

M.D.4

Varga Miklós
grafikus

Mészáros Rajos kertjében.

Ecsery Elemér: Mészáros Rajos
Művészet, 1965. november – 38 kép.

Varga Miklós szobrász M.D.K.

Miskolcon él.
Gémek c. fém-szoborkompozicióját a kazincbarcikai
óvoda kertjében állitják fel

V.A.: Készülő uj szobrainkról

Napló 1965. aug. 10.

Varga Miklós, szobrász

Korsós lány c. alkotását Diósgyörött, az új művelődési otthon elött állítják fel.

— Új képzőművészeti... 2.

ESTI HIRLAP 1964. jan. 30.

MDK.

Varga Miklós

Kiállitási kritika

Napjaink 1967 febr.1.

Varga Miklós

Emlétve

Gp. Vasas fertőt, nebrásnak
Péli Hirlap, Rp. 1970. jan. 29.

Varga Miklós szobrász

Kiállítása nyílt a tiszaszederkényi
művelődési központban

Északmagyarország 1969 X. 30

Vazga Miklós szobrász

Kiáhítás nyílt a tiszaszederkényi

Műcelődési központban

Észak magyarország 1969 X. 31

Varga Miklós Szobrász

Kiállítás nyílt a tiszaszederkényi

Művelődési központban

Észak magyarország 1969 XI 1

Varga Miklós

(bm): Megrongálták egy szobrot (Varga Miklós: Vízbelépő.) – Észak-Magyarország 1966. május 25.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-284.l./ 253. l.

Varga Miklós MDK

Gyapotszedő, gipsz

Műcsarnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Varga Miklós

MDK

Árgyrus királyni, mesefigura, gipsz

Műcsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Varga Miklós szobrász

Kiállítása lesz Tokajban

Magyar Nemzet 1969 I. 8.

Varga Miklós

szobrán Kocsis Pál szobrát felállították a kecskeméti múzeum kertjében.

Magyar Nemzet 1968. jún. 30. 12. o.

MDK

Varga Miklós szobrász

neve emlitve

Akik Mezőturról indultak... Képzőművészeti

kiáll. Mezőtur

MDK

Varga Miklós szobrász

Tornázó fiuk, br.

Fésülködő, "

Fekvő, alum.

Akik Mezőturról indultak... Képzőművészeti kiáll. Mezőtur

Varga Miklós

Kocsis Pál növénynemesítő
kő mellképét állítják fel
Kecskeméten a város 600 éves-
dulójának ünnepségein.

Népszabadság, 1967. dec. 3.
(Új szobrok Kecskeméten)

MDK.

Varga Miklós

Kiállitási hir

-

Szolnokmegyei Néplap 1967 okt.6.

MDK.

Varga Miklós

Kiállitási hir

Szolnokmegyei Néplap 1967 okt.lo.

MDK

Varga Miklós szobrász

Kocsis Pál, márv.

Női fej, "

Gémek, br.

Akik Mezőturról indultak... Képzőművészeti kiáll. Mezőtur

MDK

Varga Miklós

Vizbelépő, br.

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. Mücs. 1962. 30.1.

MDK

Varga Miklós

Korsós lány, br.

Női fej, márv.

Ülő nő, homokkő

Álló akt, mészkő

7. miskolci o.képzőm. kiáll. 1962. nov.

Herman O. Muz.

MDK

Varga Miklós

Korsós lány, repr.

7. miskolci o.képzőm. kiáll. 1962. nov.
Herman O.Muz.

Varga Miklós, szobrász MDk

A miskolci szobrász műve,
a Korsós leány → Rep.
a diósgyőri művelődési
otthon elé került.

— : Korsós leány 2.

ESTI HIRLAP, 1966. máj. 2.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRSZÓ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 OKT. 3

NÉPÚJSÁG (HEVES)

Varga Miklós, szobrász

1021

Tárlaton

Két szobor Varga Miklós egri kiállításáról

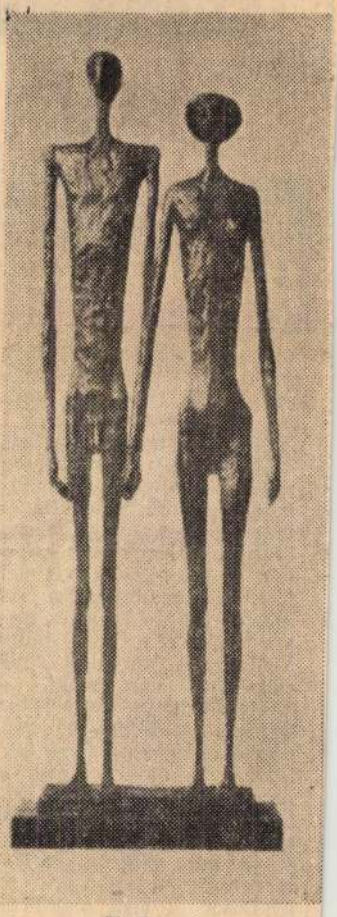

Emberpár

Sirató

Vasa

A Mátra erdős magasl
tai sokféle színbe
játszanak, s az ős
égbolt is, mint hata
mas rézkupola fesz
felettünk. A hőerőm
kéményének karcs
felkiáltójele, nagy á
mérőjű, zömök hűtőtorny
messzire látszanak. Közeleb
érve pedig feltűnnek a mo
gó acélkatedrálisok is,
külfejtéses bánya gépóriása
Visonta két Herkuleséne
születését annak idején nyo
mon kísértem, tudósítva a
ipari táj alkotóinak helytá
lásáról. Ólombetűs krónik
őrzi a földrétegek víztelen
tésének küzdelmeit, a szén
mező feltárásának nehé
kezdeteit. S azt az izgalma
eseményt is, amikor a Téven
tanyánál váratlanul eg
mammut maradványaira buk
kantak. A földnyeső gépe
éppen csak megbolygatták
kihalt ősállat sírhelyét, s ad
dig azon a részen nem foly
tatták a munkát, amíg Rozs
nyói Márton egri paleontoló
gus el nem végezte a lelet
mentést, gipszpólyába bu
gyolálva a laza megtartású
csontokat. Többször megfor
dultam az erőmű építkezé
sén is, s bár tanúja voltam
számos műveletnek, mind a
mai napig csodálkozva né
zem, milyen grandiózus mű
vet alkottak a töménteler
vasból és cementből, kő é
homok, meszesgödrök és tég
lahalmok bábeléből. Minden
képp illik melléje a felkiál
tójel!

Rég elült már a munkate
lep zaja, az avatás ünnep
zászlói is megfakultak azóta
hogy a dübörgő gépek elő
ször küldtek fényt az idege
sen remegő kábeleken ke
resztül az országnak.

Járatlan vagyok a Gaga
rin Hőerőműben. Akit kere
sek, csak hírből ismerem
Oltóssy Rezső szakszervezet
titkár. Csupa jót hallottam
róla: „Fáin gyerek. Ismeri
szereti mindenki. Dolgos
népszerű, egyszóval alkalma
ember. Olyan, akiből nagyo
sok kellene...!"

VARGA MIKLÓS

1928. május 16-án Mezőtúron született. 1948—1953. között végezte művészeti tanulmányait a budapesti Képzőművészeti Főiskolán, Beck András és Pátzay Pál növendékeként. Számos kiállítást rendeztek műveiből (Miskolc, Tokaj, Celldömölk, Kőszeg, Mezőkövesd, Nyíregyháza stb.). Köztéren szobra áll Budapesten, Miskolcon.

Lakcíme: Miskolc, Szinyei Merse Pál u. 29.

Áttört forma, 1976, bronz, 35 cm

Magyar szobrászati kiállítás Bp. Műcsarnok 1978. V. 5-28.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Miklós

NÉPÚJSÁG (HEVES)
szobrászművész
1978 MÁJ 21

„Áttört forma" c.
1021 alkotása

magyarok

Vasas Károly kisplasztikája

Varga Miklós MDK

Tanácsköztársasági terv, gipsz

Mücsarnok 1959 VIII. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.Y

Varga Miklós
szobrász

Tragikus bohóca drámáin
fogalmazott.

Baranyi Judit: A IX. Miskolci Országos...
Művészet, 1964. április – 38 lap.

Varga Miklós MDK

Apám, terrakotta

Műcsarnok 1954. V. Magy. Képzőm. Kiáll.

MD K

Varga Miklós, szobrász

Apám. Terrakotta.

Műcs.-V.M.Képzz.Kiáll. 1954.dec.-1955.jan. Kat. 32.1.

Varga Miklós

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor-u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

1957 NOV 26.

□ *A KECSKEMÉTI MŰVÉSZTELEPEN meglátogattuk a két évre beutalt fiatal alkotókat. A nemrég újjáépített, gyönyörűen berendezett pavilonban szerény munka folyik. Varga Miklós szobrászművész egy nagyméretű ülő női aktot mintáz, Veszprémi Endre Munkácsy-díjas történeti tárgyú képeket fest, Szabó Lajos májusi felvonulást ábrázoló, nagy vásznán dolgozik. B. Séday Mária műtermében szép pasztellképek egész sorát láttuk; hasonló munkáiból többet megvásárolt már a Képcsarnok. Jelenleg Kecskemét főterét festi a művésznő.*

nem papírrongy" címmel írt
vezércikket a francia—angol
kapcsolatok kérdéséről. *Mac-*
millan párizsi útjának célja —
hangoztatja a lap — a francia
—brit szövetség porcelánjának
összeragasztása, de ezt a por-
celánt nem Franciaország tör-
te el. A gyarmatosító körök e

MDK

Varga Miklós

szobrász

Fiatal Képző és Ipm-ek kiáll. Ernst Múz. 1955.jun.

MDK

Varga Miklós, szobrász.

Gyapotszedő. Gipsz.

Műcs.-IV.M.Képzm.Kiáll.1954.jan.-febr.Kat.21.l.

Varga Miklós

szobrász

Gyapotszedő leány

c. diplomamunkája.

Soós Gy.: A Képző-

Művészeti Főiskola

1952–53. évi diploma-

munkái

Szabad Művészet

1953. 114. l.

Wydział Prasy

Varga Miklós,

Szobrász,

Vízbelépő lány. (Készülő szobor.)

Említve.

Napjaink. 1965. 5. u. 5. old.

Mak

Varga Miklos szobrászművész

is a fiatal képzőművészek csoportjátoz tartozik Miskolcon

Seres Sanos: Képzőművészet Borsodban
Népművelés 1963. 1. sz. 17. L

M.D.K.

Vanga Miklós
szobrász

Ülő asszony-át állította
ki.

D. Fehér Zsuzsa: A Miskolci VII. Országos Kiállítás
Művészet, 1963. március – 34 lap

Varga Miklós, szobrász MDh

Meggyessy hatása felismerhető szobrain. Szerepel a Miskolci Orsz. képzőmüv. Kiállításon.

R.R.: Miskolci művészet S.l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. dec. 15.

Varga Miklós, szobrász

L: Pátzay Pál

–: Tanítványok

2

Esti Hírlap, Bp. 1978. okt. 17.

Varga Miklós

Szobra szerepel a Miskolci Téli Tárlaton - Miskolci Galéria ,1978.

- Katalógus a könyvtárban -

Varga Miklós szobrászművész

A Miskolcon élő művészházaspár – Nagy Gy. Margit és Varga Miklós – műveiből nyílik kiállítás ma az Encsi járási Hivatalban. – Varga Miklós bronz kisplasztikákkal és plakettekkel szerepel a tárlaton.

„Szamaras" c. műve (repr.)

Déli Hírlap, 1978. okt. 13.

Varga Miklós szobor

Varga Miklós 18 -

Jónkunság, kohol, 1978. nov. XXIV/3-4

Varga Miklós

Megbírást kapott Varga Miklós, hogy „Mártír" bronszát a mezőtúri a Bajcsy-Zsilinszky út és a Dózsa György út közötti park részére készítse el.

— : Közteri munkák.
Művészet, 1979. március – 47. lap.

SAJTÓFIGYELO
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-745, 348-726

1976 SEP. 2

DÉLI HÍRLAP

Varga Miklós szobrász

1021

★ *Varga Miklós kedvenc bohócaival...*

Szobrászkorong és szövőszék

Egy fedél, két műterem

Varga Miklós és Nagy Gy. Margit kiállításai

A korongon — ami nélkülözhetetlen egy szobrászműteremben — most éppen Don Quijote jól ismert, nyurga figurája tesz előttem lassú fordulatokat. A búsképű lovag természetesen Rosinante nyergében ül, s nem hiányzik kezéből a hatalmas dárda, mellyel a szélmalmokat megostromolta. Már éppen kérdezni akarom, hogy hát Sancho hol maradt, mikor Varga Miklós egyetlen mozdulattal a korongra emeli — természetesen szamarastól — a tömzsi fegyverhordozót.

Éppen hét esztendővel ezelőtt jártam először *Varga Miklós* műtermében — s azóta igen sokszor —, de enynyi szobrot, tervet, mintát soha nem láttam még itt.

— A mostani nyaram jól sikerült. Volt kedvem, erőm a munkához. Hosszú-hosszú évek lappangó tervei most ölthettek testet. A szobrásznak is idő kell, éppen úgy, mint más alkotóknak. Például nézd meg, itt vannak a lovak. Mezőtúron nőttem fel, paraszti környezetben, lovat nemcsak mindennap láttam, hanem ugyanúgy hozzátartozott az életemhez, mint a városi gyerekeknek a járművek, a játékok, a bérházakban is tartható állatok. Aztán évtizedek teltek el, míg lovat kezdtem formázni.

— Hát a bohócok?

(A műteremben több clown is látható; groteszk mosolylyal, hagyományos jelmezben, trombitával, hajlongva stb.)

— Most már nem tagadhatom le a gyermekkori nagy álmot. Én igenis bohóc szerettem volna lenni. Úgyannyira, hogy egyszer fel is léptem Mezőtúron a vándorcirkuszban, mint bohócsegéd. A kifestett clown engem hívott magához a porondra, merthogy mindig ott sündörögtem a sátor körül, s igyekeztem apró szolgálatokat tenni.

A feleség — *Nagy Gy. Margit* — most hirtelen elneveti magát, s egyszerre mi is látjuk, érezzük a helyzet komikumát. A szobrász ugyanis keresztcsíkos trikóban — mint a régi kikiáltók vagy hintáslegények — magyaráz a cirkuszról. A „törpe" bronzbohócok társaságában afféle manézs-hangulatot kelt.

■ ■

Nem véletlenül látogattunk el Varga Miklósékhoz; a művészházaspárnak szeptember 6-án nyílik közös kiállítása az ózdi Liszt Ferenc Művelődési Központban. A szobrász húsz kisplasztikával és huszonkét plakettel mutatkozik be, Nagy Gy. Margit pedig gobelinjeit állítja ki. A munkás nyár után egész sorozata következik közös kiállításaiknak. Ózd után Egerben várják alkotásaikat, majd a Miskolci Pamutfonóba utaznak a szobrok és a gobelinek.

— A pamutfonó nekem szívügyem — magyarázza Nagy Gy. Margit. — Az üzemben több munkám található; nemcsak szerződés, hanem szeretet is köt hozzájuk.

★ *Egy szép páva Nagy Gy. Margit madarai közül.*
(Kerényi László felvételei)

Később — mert ez minden beszédnél többet ér — kiterítjük a hatalmas pávás gobelint, mely nemrég került le a szövőszékről. A laikus is első pillanatban látja — s tulajdonképpen már évek óta figyelheti —, hogy miként ölt formát Nagy Gy. Margit munkáiban a népművészet alapos ismerete és mélységes szeretete. Ezek a tiszta és nemes formák arról árulkodnak, hogy az alkotó elvet minden divatos játékot, nem állja a pózt, a manírokat, amit pedig szinte sugall napjainkban némely itthoni és külföldi textilművészeti kiállítás.

Szavakban ez így hangzik. Dühösítenek a csacska játékok. Azt szeretem, hogy amit csinálok, az legyen világos, érthető; valamiképpen szolgálja az embert. A nép művészete sohasem volt és sohasem lesz öncélú. Nekünk sem szabad az olykor tetszetős, de lényegében haszontalan játékok csábításának engedni.

Aztán Vargáék, szinte megfeledkezve saját munkájukról, mezőtúri köcsögökre, cserepeket, kerámiákat mutatnak. Némelyik családi hagyaték, az újabbakat mind Nagy Gy. Margit keresztelt készítette.

■ ■

Úgy döntünk, hogy a gobelint napfényben fotózzuk, ki kell hát lépni a műterem elé. S jó, hogy kilépünk, mert itt „találkozunk" a kedves, játékos kis pingvinpáral — a nyáron faragta Varga Miklós süttői mészkőből —, mely rövidesen a mackók és kutyák társaságába kerül a Tanácsház téri parkba. Ha van aztán Herman Ottó mérégen elkészült síremléke itt most már talán-talán felállíttatik.

— A sok munkás hónap után most nyilván egy kis pihenő következik...

— Tényleg nem vádolhatom magam azzal, hogy keveset dolgoztam — mondja Varga Miklós. — Mikor esténként, vagy a pihenés perceiben leül az ember a szobrokkal szemben, az egész kellemes érzés. De nem sokáig tart. Most is alig várom, hogy becsomagolják a kiállítás darabjait, s végre egyedül maradjak Don Quijotéval meg Sanchóval. S ha ők ellovagolnak, akkor sem marad üres a korong, mint ahogy a szomszéd szobában a szövőszék sem.

(gyarmati)

Restaurálják Miskolc egyik legértékesebb műemlékét, az ortodox templomot. A tornyot és a nyugati homlokzatot már állványerdő takarja. A durva vakolási munkával végeztek. A toronyról lekerül az első világháború után készült borítás. Kőművesek és tetőfedők végzik akrobatikus mutatványnak is beillő munkájukat. (Cikk a 3. oldalon.) (Kerényi felv.)

hőszolgáltatási konferencia

A nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskolán tegnap megkezdődött az MTESZ Energiagazdálkodási Tudományos Egyesületének VIII. országos hőszolgáltatási konferenciája. A háromnapos tanácskozás célja a helyes energiagazdálkodás, a takarékosság és a kapcsolt energiatermelés érvényesítése a hőszolgáltatásban. A konferencia több mint 500 résztvevője felméri a hazai hőszolgáltatás helyzetét, és ajánlásokat dolgoz ki a fejlesztés és szervezés területén megvalósítandó feladatokhoz.

A konferencia résztvevői 47 előadásban vitatják meg a hőszolgáltatás általános és közgazdasági kérdéseit, a fűtőerőművek és fűtőművek fejlesztését, s távfűtési rendszerek létesítésének feladatait. Néhány fontos tennivalóról pedig kerekasztal-megbeszéléseket is rendeznek.

Borult idő

Reggel 12—15 fok között volt a hőmérséklet. Ma napközben nagyobbrészt borult időre számíthatunk, a felhőzet csak néha szakadozik fel, eső várható. A nappali hőmérséklet 18—23, az esti 13—18 fok között alakul.

Orvosi ügyelet helyett — három műszak

A legteljesebb egészségügyi ellátásért

Tanácskozás az etikai cselekvési programról

Az MSZMP Borsod megyei Bizottsága, a megyei tanács egészségügyi osztálya és az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének megyei bizottsága ma délelőtt tanácskozásra hívta össze a megye egészségügyi intézményeinek politikai és szakmai vezetőit. A tanácskozás napirendjén egyetlen téma szerepelt: az orvosetikai követelmények érvényesítésének feladataival kapcsolatos, öt évre szóló megyei cselekvési program.

Az akcióprogram az egészségügyi törvény — a lakos- rendelkezésre álló eszközökkel a 800 ezer lakost számláló Borsodban az adottságokhoz képest legjobb egészségügyi ellátást biztosíthassák az állampolgároknak.

Az Egészségügyi Minisztérium által kiadott rendeletnek megfelelően, a helyi sajátosságok figyelembe vételével készült el a tanácskozás résztvevői elé terjesztett célprogram, amelyet *dr. Szabó István* megyei főorvos, a megyei tanács egészségügyi osztályának vezetője egészített ki előadásában, s a betegellátás színvonalának javítása mellett az orvos és egészségügyi dolgozók munka- és életkörülményeinek javítására is kidolgozta a tennivalókat. Így a többi között hangsúlyozza: az egészségügyi vezetőknek és a helyi tanácsoknak kiemelten kell foglalkozni a betöltetlen körzeti orvosi, üzemorvosi és rendelőintézeti szakorvosi állások betöltésével. Átmenetileg orvosok kirendelésével kell biztosítani az alapellátást. Ugyanakkor hozzáfűzi: a kirendelt orvos számára kulturált pihenőhelyet és szükség esetén járművet is biztosítani kell.

A körzeti orvosok munkakörülményeinek javítását és az ellátás színvonalának növelését szolgálja a programnak az a célkitűzése, amely előírja: 1977-ben erőteljesen kell fejleszteni a központi körzeti ügyeleti szolgálatot. Éppen ezért felül kell vizsgálni az ügyeletek és készenléti szolgálatok szervezettségét és színvonalát a körzetekben, a nagyüzemekben és a kórházakban egyaránt. A nagy forgalmú és sürgős betegellátást nyújtó kórházi osztályokon — például a baleseti sebészeten, a nagy szülészeti osztályokon, a koraszülöttosztályon, a toxikológián — az ügyeleti rendszer helyett — a jövő év végéig meg kell szervezni a háromműszakos orvosi szolgálatot.

(Folytatás a 3. oldalon)

Tanévnyitó hangverseny és kiállítás

A *Miskolci Szimfonikus Zenekar* koncertjét hallgathatják az érdeklődők a Nehézipari Műszaki Egyetem új épületének aulájában szeptember 17-én este 8 órai kezdettel. A tanévnyitó hangli. Ugyancsak az egyetemen, az új főépület második emeleti üvegtermében nyílik meg *Kunt Ernő* festőművész kiállítása, szeptember 20-án 15 órakor. A Képzőművészeti Világhét alkalmából rendezett kiállítás megnyitója után

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR SZÓ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 338-068, 337-748, 340-726

1975 JÚN 13

Diósgyőri Munkás

Varga Miklós szobrász

1021

Új érem

Miskolc város Tanácsa 1969-ben készíttette el a „Miskolcért társadalmi munka érem" arany-, ezüst- és bronzfokozatát, melyet a városért legtöbbet tevékenykedő polgárok kapnak. A kitüntetés a megyeszékhely korábbi piros-sárga színével készült.

Miután Miskolc lobogójának színe sárgára változott, szükségessé vált az érem megváltoztatása. A városi tanács végrehajtó bizottsága az érem és a plakett tervezésével Varga Miklós miskolci szobrászt bízta meg.

nére

zatosan csökkentik. Kiszállítási feladataiknak, melyek túlnyomó többsége a belső igények kielégítésére irányul, szintén eleget tesznek.

A jelenleg is fennálló létszámhiány ellenére is minden lehetőség adott, hogy májusban ismét túlteljesítsék termelési tervüket.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1971 NOV 28
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Varga Miklós szobrász-művész

Negyedszázados jubileum

1021

Felavatták Bláthy Ottó mellszobrát

Negyedszázaddal ezelőtt, 1950 szeptemberében kezdődött meg a tanítás a Bláthy Ottó Erősáramú Szakközépiskolában, akkori nevén a 37-es számú Ipari Gimnázium Villamosipari Tagozatán. Az iskola neve többször is változott — előbb villamosipari technikum lett —, de már 20 esztendeje viseli a magyar elektrotechnika nagy alakjának, Bláthy Ottónak a nevét. A 25 éves évforduló alkalmából tegnap, november 27-én megkezdődött háromnapos ünnepi rendezvénysorozat első eseményeként névadójuk mellszobrát és a villamosipart reprezentáló pannót leplezték le az iskola előterében. Varga Miklós szobrászművész és Zsignár István festőművésztanár alkotását *Iván Tibor*, az iskola igazgatóhelyettese adta át *Gál Csabának*, a szakközépiskola KISZ-titkárának. Avatóbeszédében nemcsak a jeles tudós érdemeiről szólt, hanem arról is, hogy új szokás indul majd „útjára" e tanévtől. Ezentúl az elbúcsúzó negyedikesek minden esztendőben úgy lépnek ki a negyedszázados iskola falai közül, hogy megkoszorúzzák névadójuk mellszobrát.

Az ünnepi, jubileumi rendezvénysorozat első napján került sor az iskola életét, mindennapi oktató-nevelő munkáját bemutató kiállítás megnyitására, amelyet *Hernádfői Ferenc* műszaki igazgatóhelyettes ajánlott az érdeklődők figyelmébe. A két teremben megrendezett kiállítás részint a tanulói munkákat — műszaki rajzokat, szakrajzokat — mutatja be, részint betekintést enged a szakközépiskola tanárainak munkáját segítő, rendkívül gazdag szemléltetőeszköztárba is, melynek érdekessége, hogy sokat közülük maguk a diákok és a tanárok készítettek el. Mindenesetre jól érzékelteti a bemutató, hogy az oktatómunkát, a jövő szakembereinek alapos felkészítését milyen gazdag szemléltetőállomány segíti.

A háromnapos rendezvénysorozat tegnapi eseményeihez tartozik még, hogy véget ért az egész tanulóifjúságot „megmozgató" politikai vetélkedősorozat, melynek döntőjébe húszan kerültek be. S ugyancsak tegnap tartották meg a matematika és az elektrotechnika szakkör ünnepi ülését, amelyre a mostani tagokon kívül az iskola régebbi tanulói is meghívást kaptak. Így egy-egy olyan előadás is elhangzott a szakköri üléseken, amelyeket olyan régi diák tartott, aki azóta már egyetemi tudományos rangfokozattal is bír.

Ma sport- és kulturális programmal folytatódik a jubileumi rendezvénysorozat a miskolci Bláthy Ottó Erősáramú Szakközépiskolában. S ma kerül sor az iskola mai és régebbi tanítványainak találkozójára is.

séges alapanyagot? deztük az igazgatóh től.

— Ismeretes, hogy olefingyára az etilé vül jelentős men évenként mintegy 1 tonna propilént is Ebből 80 ezer tonnát lamközi szerződés e ben a Szovjetunióba tunk, a fennmaradó tonnát pedig a most létesülő üzemben dolgozunk fel értékes műanyagnak. Tehát a polipropilén-gyártáshoz szükséges alapanyag teljes egészében rendelkezésünkre áll.

Az igazgatóhelyettes szólt róla, hogy a beruházási program összeállításakor kétlépcsős tervet dolgoztak ki. Ez azt jelenti, hogy a beruházás első lépcsőjeként egy évi 40 ezer tonna kapacitású gyárat létesítenek, amelyet később — a népgazdaság teherbíró képességétől és az igényektől függően bővíteni lehet.

A beruházást a program szerint 1976. januárjában kell megkezdeni. Bizonyos előkészítő munkákhoz azonban már 1975. második felében hozzáfogtak. Mindenekelőtt megkötötték azokat a külkereskedelmi szerződéseket, amelyek az új gyár

[illegible] előkészítésével kapcsolatos az az igazgatósági döntés is, amelynek értelmében már hónapokkal ezelőtt létrehozták a polipropilléngyári létesítményi főmérnökséget. Az itt dolgozó szakemberek irányításával, koordináló munkájával történik a beruházás megvalósítása. Ezek a szakemberek alkotják majd az üzem elkészültével a polipropilléngyári törzsgárda magját.

A polipropilléngyárat, csakúgy mint az olefinüzemet, rendkívül rövid idő alatt kell felépíteni. Mindössze 30 hónap áll a kivitelezők rendelkezésére, ugyanis 1978. második felében már próbaüzemeltetést kell végezni a leendő gyárban. A beruházás első esztendejében, vagyis 1976-ban megközelítőleg 230 millió forint értékű építészeti jellegű munkát kell a kivitelezőknek teljesíteniük.

L. L.

e-nemesítés Putnokon

A Kompolti Növénytermesztési és Talajvédelmi Kutatóintézet megyénket ezért jelölte ki a vöröshere nemesítésére, s ezzel a feladattal putnoki csoportját bízta meg. Jelenleg az országban két diploid és két tetraploid vörösherefajta van elismerve. Az intézetben jelenleg mindkét fajtával folyik a kísérleti munka. A nemesítés 1972-ben kezdődött el. A diploid fajtáknál alapvető célkitűzés a termelőképesség fokozása mellett, hogy a kultúrát hároméves növénynyé sikerüljön átalakítani, s ezzel megnövelni élettartamát. Különös gondot fordítva a ítélállóság fokozására és a betegségnek ellenálló formák kiválogatására. A télállóság fokozását úgy érik el, hogy a putnoki kísérletek mellett a Mátra egyik magas pontján levő telepen is vizsgálják a nemesítési anyagot.

A tetraploid vöröshere elterjesztésének a köztermesztésben egyik legnagyobb gátja, hogy rossz a mag termőképessége. A fajta előállítása során ez a cél viszont kiválogatással elérhető.

A kísérleti munka még kezdeti stádiumban van, mivel évelő növényekről lévén szó, egy-egy generáció vizsgálata három évig tart.

Vargha Miklós szobrász

a tapolcai barlangfürdőn a „Vízbelépő" c. művét, – mely egy vízbe lépő tányt ábrázol, – fémből alkotta.

Fedor Ágnes: Barlangi fürdőlevél.

Magyar Nemzet, 1945. okt. 21.

Varga Miklós

Varga Miklós és Nagy Gy. Margit
művészházaspár szobrainak és go-
belinjeinek kiállítása a Miskolci
Galériában látható.

Észak-Magyarország, 1975. nov. 5.

Varga Miklós szobrászművész

Varga Miklós szobrász- és Nagy Egy. Margit textilművész közös kiállítása látható a miskolci Galériában.

(bm): Cédula a kejáratnál.

Észak-Magyarország, 1995. nov. 2.

Varga Miklós szobrász

a Miskolci Galériában egy művészházaspár kiállítása – Nagy Gy. Margit és Varga Miklós – látható. – Szobraival a város közterein is találkozunk. „Emberpár" c. térplasztikáját a Győrikapui lakótelepen avatták fel nemrég.

„Műtovarnő" c. kisplasztika (repr.)

Déli Hírlap (Miskolc), 1975. okt. 31.

Vanga Miklós, szobrász

L: Gádol István

—: Hír

8 o.

Népszabadság, Bp. 1977 márc. 4.

Varga Miklós

„Térplasztika I." (repr.)
„Térplasztika II." (repr.)
„Mártír" (repr.)

Művészet, Budapest, 1943. dec.

Varga Miklós, zeneszerző

Kompozícióját – Miskolc város ajándékaként az újpalotai lakótelepen állítják fel. (XV. ker.)

— : Hír

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. júl. 23.

Varga Miklós
szobrai

A miskolci József Attila Klubkönyvtár melletti téren elhelyezendő szobor tervpályázatának eredménye

—: Képzőművészeti pályázatok.
Művészet, 1974. március - 48 oldal

Varga Miklós
szobrász

A miskolci Szentpéteri hapuri lakótelep szocialis otthon kertjeben elhelyezendő plasztikai mű pályázatán vett részt.

—: Képzőművészeti pályázatok.
Művészet, 1974: március – 48 oldal.

Varga Miklós

Miskolcon, a Borsodi szénbányák székháza előtti téren 1974. márc. 1-én avatták fel „Mosakodó" c. szobrát.

Népszava, 1974. márc. 2. 102 évf. 51 sz. 10 p.

Varga Miklós

A magyar várakat mintázza meg bronzplaketten Varga Miklós, a miskolci művésztelepen élő és alkotó szobrász művész. Eddig többek között a diósgyőri, a siklósi és a regéci várak plakettjeit öntötte ki, s megmintázta a tokaji várat is, egy XVI. századból fennmaradt metszet alapján.

Magyar Hirlap 1972/16 13old

Varga Miklós, szobrász

Sátoraljaújhelyen nyílt meg kiállítása.

— Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974 [illegible] 17

Varga Miklós

a Borsodi Szénbányák által
alapított díjat kapta a Miskolci
Téli Tárlaton

Népszava 1972 december 19
1 col d.

Varga Miklós szobrászművész

Ma nyílik ötödik közös kiállítása feleségével, Nagy Gy. Margit gobelinművészszel Borsodban, Edelényben, a bányász kulturális hetek egyik rendezvényeként.

Reggeli krónika II.

1972. IV. 8. 6.00 16/2.

Varga Miklós szobrász

az edelényi bányászklubban nyílik meg kiállítása.

Építőmagyarország, Miskolc, 1972. ápr. 6.

Varga Miklós

Korsós nő (alumínium szobor makettje) Ady Endre Művelődési Ház előtt, 1966.

Miskolc, 1971.
Kulturális Tájékoztató, 63. l.

Varga Miklós

Vízbe lépő (alumíniumszobor medencével) Taszolca, park, 1966.

Miskolc, 1971.
Kulturális Tájékoztató, 63.l.

Varga Miklós

1. Spanyol emlék bronz 28 cm
2. Cirkuszi ló — " — 23 cm

XIV. Szegedi Nyári Tárlat
1973. júl. 22 - szept. 16.

Varga Miklós, szobrai

Mozaikvadó c. szobrát

Miskolcon állították fel.

— : Hí

8.

Népszabadság, Bp. 1974. márc. 2.

Varga Miklós
szobász

Művei láthatók a Miskolci
Képtárban

Végvári Lajos: A Miskolci Képtár
Művészet, 1973. december - 28 oldal.

Varga Miklós
szobrai

Varga Miklós érmesorozatot
készített a Magyarországi vá-
rosokról. – 13 éve él és dolgozik
a művész Miskolcon.

Pap Lajos: Szobrok, gobelinek a 13'ről
Művészet, 1973. december – 26 oldal.

Varga Miklós
szőnyegei

"Térplasztika II"
"Térplasztika I"
"Martír"
} szőnyeg

Papp Lajos: Szőnyeg, gobelinek 13 év,
Művészet, 1973. december – 26 oldal.

Varga Miklós

nohrán műrén

Zalaegerszegen, a Kisfaludy Stúdió
tevemben nyílt közös tárlata
Nagy Gy. Margittal.

Szolnok Megyei Néplap
1982 szept. 11.

Varga Miklós

nobránművé,

„Ősek" c. alkotása Mezőtúron.

(r.e.)

Méltői Kivel

1980. dec. 16.

Varga Miklós

nohránműrén

Borsod megye díját kapta a
miskolci Téli tárlaton

Déli Hírlap
1984 dec 3

Varga Miklós

szobrász

Varga Miklósnak közteri alkotásai vannak: Budapesten, Kecskeméten, Kaposváron, Hajdúböszörményben, Bükkszentmártonban.

ep Lajos: Szobrok, gobelinek, s 13 év üveszet, 1973. december - 26 oldal

Varga Miklós
szobrász

Kiállításokon rendszeresen szerepel a művész. Az északmagyarországi csoportos kiállításokon épp úgy, mint az országos seregszemléken részt vett.

Pap Gyula: Szobrok, gobelinek 13 év. Művészet, 1973. december - 26 oldal.

Varga Miklós
szobrai

Varga Miklós saját kiállítását Vargáné Gy. Margit gobelinművészével együtt rendezi Tokajban, Szerencsen, Edelényben, Mezőtúron.

Papp Gyula: Szobrok, gobelinek 13 év. Művészet, 1973. december · 26 oldal.

Varga Miklós
szobrász

Pest-Buda egyesítésének centenáriuma alkalmából a fővárosban a XV. kerületben állítják fel fémplasztikáját, amelyet Mishvec város Tanácsa ajándékoz a kerületnek.

Pap Lajos: Szobrok, Gobelinek 13 év.
Művészet, 1973. december - 26 oldal

Varga Miklós
szobász

Varga Miklós a XV. kerületben felállítandó emlékművére Diósgyőrt, a Lenin Kohászati Műveket, a Diósgyőri Gépgyárat kiszelette emlékezetből.

Pap Lajos: Szobrok, gobelinek s 13 év
Művészet, 1973. december – 26 oldal.

Varga Miklós
szobász

Varga Miklós több tervet készített a XV. kerületi emlékműnek, valamennyi absztrakt, nem figuralis. A művek körül a kiszi egyet elfogadott.

Pap Lajos: Szobrok, gobelinek s 13 év
Művészet, 1973. december – 26 oldal.

Varga Mihlós
szobrász

Varga Mihlós köztéri alkotásai vannak Miskolcon, Karindbarcikán, Sajóhereszturban, Alsószolcán.

Pap Lajos: Szobrok, gobelinek, s 13'év
Művészet, 1973. december - 26 oldal

Vanga Miklós
szobrász

Vanga Miklós Kecskemétről jött
Miskolcra 1960-ban. Minden
évben kap megbízást. Szobrai
közterekben vannak elhelyezve.

Pap Lajos: Szobrok, gobelinek s 13 év
Művészet, 1973. december - 26 oldal

Varga Miklós
szobrai

Miskolcon a Bláthy Ottó Erősáramú Szakközépiskola részére
elkészítette Bláthy Ottó mell-
szobrát.

------: Közéleti munkák.
Művészet, 1976. március - 48. oldal.

Vanga Miklós
szobrász

Vanga Miklós ék a Szinyei Merse Pál utcai művész kolónia egyik műtermes lakásában lakunk.

Papkajas: Szobrok, gobelinek s 13 év
Művészet, 1973. december - 26 oldal

Varga Miklós szobrászművész

A sátoraljaújhelyi művészeti hetek első eseményeként hétfőn megnyílt a miskolci művésztelepen élő művészházaspár Nagy Gy. Margit gobelinművésznő és Varga Miklós szobrászművész kiállítása.

Magyar Nemzet, 1944. szept. 17.

Varga Miklós szobrászművész (1)

a fővárosban, a XV. kerületben felállítandó nagy kovácsolt acél térplasztikán dolgozik. Körben a térplasztikákon készített tervek közül egy másikon is dolgozik, melyet Miskolc város felszabadulásának 30. évfordulójára készít. Már elkészítette Herman Ottó szobrát, mely elszállításra vár. (emlékmű)

Papp Lajos: Interview Nagy Gy. Margit és Varga Miklós műtermében.

Északmagyarország, 1974. márc. 10.

Varga Miklós szobrászművész, 2) Folytatás

Jelenleg két feladaton dolgozik. Az egyik egy térplasztikai munka, Miskolcon, a József Attila Klubkönyvtár elé kerül. A másik egy szarvas szobra, melyet valószínűleg a szociális otthon előtt állítják fel. (említve). A „Mosakodó nő" c. bronz szobra a Borsodi Szénbányák Tröszt épületének bejárata elé kerül. (említve)

Papp Lajos: Interview Nagy Gy. Margit és Varga Miklós műterméből.

Északmagyarország, 1974. márc. 10.

Varga Miklós
szobrászművész kapta a Borsodi Szénbányák Vállalat díját a Miskolki Galériában rendezett téli tárlaton.

Ls.A megnyílt a miskolki téli tárlat.

Észak-Magyarország 1972/286 4old.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-745, 340-726

1972 DEC 6

DOLGOZÓK LAPJA

Tatabánya

Varga Miklós képzőművész

1021

TATAI EMLÉKPLAKETT

Varga Miklós képzőművész magyarországi várakról dombormű-sorozatot készített. Az érmek egyikén szerepel a tatai vár. A plakettből többet megvásárolt a tatai városi tanács. A Tatára érkező jeles vendégeknek, a város ügyéért fáradozóknak nyújtják át a művészi értékű emléket.

erősebb összeá...
igyekeznek megszerezni a ku
pa védelmét. a Gimeno
Orantes, Gisbert, Munoz né-
gyesből alakítják ki csapatu-

Varga Miklós

„Leányakt" című szobra áll a IX. József Attila lakónegyed játszóterén.

Bezza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 1335

5011

Varga Miklós

alkotása a Kerepesi úti lakótelep épületén.

Berza László, Bernáth György, Erdei Ferenc stb.: Budapest lexikon, Budapest 1973. 1335.

3458

Varga Miklós
szobrászművésztől is – többek között –
a miskolci téli tárlatou vásárolt a
megyei tanács.

Képeket vásárol a borsodi tanács.

Magyar Hirlap 1973/17 Sold.

Varga Miklós
miskolki szobrászművész a Borsodi
Szénbányák által alapított díjat
kapta, a miskolki galériában rende-
zett téli tárlaton.

Megnyílt a miskolki téli tárlat.

Magyar Hírlap 1972/335 6 old.

Varga Miklos

A miskolci Téli Tárlaton kiállított műveiből több mint 60 ezer forint értékben vásárolt a megyei pártvezetés. Megvették többek között Varga Miklós kisplasztikáit.

Magyar Hirlap 1972/341 13old

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

Varga Miklós szobrász-

1974 MÁR 7 művész

Nógrád

Szomszéd megyék lapjaiból

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG: Hétszáz tejesbárány — az első szállítmány — útrakelt Borsodból Olaszországba. Az ózdi és az edelényi járás tsz-einek juhászataiból keltek útra az exportbárányok. Ebben az évben pecsenyebárányokat is szállítanak Borsodból Olaszországba.

NÉPÚJSÁG: Megjelent a Hevesi Szemle II. évfolyamának 1. száma, amelyben a többi között Papp János, a megyei lap főszerkesztője Kilencezer nap címmel emlékezik meg a Népújság negyedszázados jubileumáról, a 25 év munkájának jelentős fordulói-

DÉLI HÍRLAP: Varga Miklós szobrászművésznek felállították a hatodik szobrát is Miskolcon. A Borsodi Szénbányák igazgatósága előtt elhelyezkedő új alkotás a Mosakodó nő nevet kapta.

PEST MEGYEI HÍRLAP: Vácott egy tizenhat tantermes iskola betonelemeit szerelik a Nógrád megyei Építőipari Vállalat munkásai. A Földvári téri lakótelep melletti új intézményt szeptemberben már elfoglalják a gyerekek.

és köztük 52 sp
Külön dicséretet
az 1960-ban s
akik a tavalyi
az idén Koós, S
szeállításban n
csapatversenyt.
zést hoztak csap
ben és 58-ban
nyok. A Jusztin
lár összeállítású
Veres, Kiss, Tel
együttes 3. he
Egyéniben az 1
tett fiúk 2000 m-es távján
Koós L. 7:05,6-tal 3.. Sági P.
7:05,8-cal 4-ként érkezett cél-
ba. A férfi utánpótlásverseny-
ben 8000-en Grapka 28:18,2-
vel 4., Fábri 29:01,8-cal 8. lett.

A csepeli verseny krónikájához tartozik, hogy a felnőttek távján Mecser Lajos az STBC hosszútávfutója 3. he-

2. Jecsmenik I. 3:26,7. 3. Tóth K. 3:28,8 (mind három Malinovszkij út).

1960-ban születettek. Lányok 800 m.: 1. Lukács K. (Zagyvapáfalva) 2:48,6. 2. Novák É. (Malinovszkij) 2:52.1. 3 Orosz É. (Gagarin) 2:53.5. Fiúk, 1000 m.: 1. Herczeg V. 3:03,8. 2. Máth T. 3:12,6. 3. Takács

Varga Miklós

művét „Vizbe lépő", (alumínium szobor medencével), Tapolcán, a parkban helyezték el. (1966).

Bartha László és Flach Antal: Miskolc 1971. Miskolc, 1971

63 f

Varga Miklós

művét „Korsós nő" (alumínium szobor medencével) Miskolcon az Ady Endre Művelődési ház előtt helyezték el. (1966).

Bartha László és Flach Antal: Miskolc 1971. Miskolc, 1971

63 f

Varga Miklós szobrászművész.

Miskolcon előreláthatólag május 1-re megnyílik Észak-Magyarország legszebb és legkorszerűbb könyvtára. A megyei és városi tanács kezdeményezésére az új intézményt számos képzőművészeti alkotással díszítik. Az új alkotások elkészítésére – a Képzőművészeti Lektorátus közvetítésével – 12 művészt kértek fel. Közlük a Miskolcon élő Varga Miklós szobrászművészt.

Tizenkét művész megbízatása.

Észak-Magyarország 1972/62 Sold

VARGA MIKLÓS, szobrász

Miskolc új és helyreállított létesítményei 1945-1970.-
1.-Szobrok, kutak, emléktáblák.
38.-Korsós lány, -III. ker, Ady Műv. Ház. előtt.-
Varga Miklós műve. 201.old. 4.jegyz.

ifj. HORVÁTH BÉLA: A miskolci városkép változása 189.old

A Herman Ottó Múz. Évkönyve, XI. Miskolc, 1972

VARGA MIKLÓS, szobrász

Miskolc új és helyreállitott létesitményei 1945-1970.
L.-Szobrok, kutak, emléktáblák.
29.-Vizbelépő leány, -II.ker. Tapolca Park. Varga Miklós müve. 201.old. 4.jegyz.

ÁRVÁTH BÉLA: A miskolci városkép változása 189.old.

A Herman Ottó Múz. Évkönyve, XI. Miskolc, 1972

Varga Miklós szobrát

neve emlékre

Esti Magyarország 1971 március 7
4. old.

Varga Miklós

szobrász és Nagy Gy. Margit gobelinművész
közös kiállítása szombaton este nyílt meg
a tokaji pártház Tanácsterében. A fiatal
miskolci művészházaspár 20 szobrot és kisplasztikát
és számos falidszőnyeget, gobelint állított ki.

A nap kiscí

Magyar Hírlap, 1969. március 23 8. l.

Varga Mihály

Kisplasztikaái szerepelnek a
X.miskolci Országos Képzőművészeti
Kiállitáson

Napjaink 1968 deeember
4.old.

Varga Miklós

„Anya" c. vers
a 2. oldalon

Napjaink 1967 október 1

Varga Miklós

„Figura" c. sobrával fotója
a 7. oldalon

Napjaink 1967 szeptember 1

Varga Miklós

Szobrának fotója az

5. oldalon

Napjaink 1967 április 4

Varga Miklós

Hobza „Női akt"

a z 5. oldalon

Napjaink 1967 január 1

Varga Miklós

„Tragikus bohóc",
„Lovas" c. szobrai emlétve
szerepelnek a IX. Miskolci Országos
Képzőművészeti Kiállításon

Napjaink 1967 február 1
5. old.

Varga Miklós

„Bohóc" c. vzorának fotója

a 4. oldalon

Nagyfalnak 1966 november 1

Varga Miklós

Utca „Lovas"

a 9. oldalon (Foto)

Nagyvárad 1966 augusztus 1

Varga Miklós

„Gém" c. Hobrának fotója
a 6. oldalon

Napjaink 1966 április 1

Varga Miklós festőművész

a Miskolci Galériában holnap nyílik meg a második téli tárlat. A Borsodi Szénbányák díját nyerte el.

Esti Krónika.
1942. XII 2. 19.00 |6| V.

Varga Miklós szobrász

A X. miskolci országos tárlaton szerepelnek művei. Népi faforagásunk tanulságait összegezi lovas figurájáu. (emlitve).

Kovács A. Béla: Képzőművészetünk X. miskolci országos tárlata.

Napjaink, 1968. dec.

Varga Miklós

Az tárlaton bemutatott művei:

„Zertéplány," bronz, 37 cm (reprodukció)

„Vágyodás," bronz, 29 cm.

„Boldogkő," bronzérem, 9 cm.

Kovács Béla: Miskolci téli tárlat '70.

Miskolc, 1970.

Varga Miklós

„Diósgyőr," bronzérem, 10.5 cm.

„Sáruspatak," bronzérem, 10.5 cm.

Kovács Béla: Miskolci téli tárlat '70.

Miskolc, 1970.

Varga Miklós, szobrász

„Szobrász-iparművész kiállítás nyílt – Varga Miklós és Nagy Gy. Margit – kiállításával nyílt meg Esztergomban."

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1972. ápr. 9.

Varga Miklós

Grabai szerepel az

T. Miskolci Téli Tárlaton

Napjaink 1971 január 5.old.

Varga Miklós szobrai

a Sárospataki Galéria új szerzeményanyagából rendezett kiállításon szerepelnek ismét.

Szabadmagyarország, 1974. jún. 26.

Varga Miklós

Bemutatott mű:

„Lovas", bronz, 30 cm.

Zala Tibor: XI. magyar képző művészeti kiállítás, Budapest, 1968.

157

Varga Miklós

Kertészlány

Miskolci Téli Tárlat 1970

Varga Miklós

Sárospatak bronzérem

10,5 cm

Miskolci Téli Tárlat 1970

Varga Miklós

1. Boldogító bronzérem 9 cm
2. Diósgyőr —"— 10,5 cm

Miskolci Téli Tárlat 1970

Varga Miklós

1. Kertészlány bronz 37 cm
2. Vágyódás —"— 29 cm.

Miskolci Téli Tárlat 1970

Varga Miklós

1. Kiártír bronz 44 cm
2. Fiatal pár bronz 48 cm

XII. Szegedi Nyári Tárlat

Varga Miklós MK

szerepelt a kiállitáson.

Szelesi Zoltán: Szegedi Országos Képzőművészeti Kiállitás.

Tiszatáj. 1964. szept.

Varga Miklós, szabrász

Mezőkövesden ma nyílik meg Varga Miklós szabrász és Nagy Gy. Margit textilművész kiállítása. Varga Miklós húsz kisplasztikáját és 24 érmét állít ki.

Déli Hírlap, 1977. szept. 16.

Varga Miklós, szobrász

Új képzőművészeti alkotások a jubiláló Mezőtúron

Fennállásának 600. évében sok új képzőművészeti alkotással gyarapodik az ősi nagykun város, *Mezőtúr*. Székesfehérvár városi tanácsa egy nyíló rózsát ábrázoló, a megújulást jelképező *köztéri szobrot* ajándékozott az alföldi mezővárosnak, amelyet a vasútállomás melletti téren, augusztus 20-án lepleznek le.

Megajándékozta városát több Mezőtúrról elszármazott alkotóművész is; *Varga Miklós* miskolci szobrászművész három méter magas bronzszobrát ajánlotta fel szülővárosának, és *Nagy G. Margit* gobelinművész is a városnak adományozta egy nagy értékű alkotását, hasonlóan *Török Jánoshoz*, a pécsi porcelángyár tervező iparművészéhez.

7

–: Új képzőművészeti alkotások a jubiláló Mezőtúron

Népszabadság, Bp. 1978. aug. 9.

Varga Miklós

szobrász

MDK

SZEREPELT A II. MEGYEI KIÁLLITÁSON /1963 okt./

Molnár Vera: Megyei képzőművészeti kiállitás
Sátoralja ujhelyen.
NAPJAINK 1963 nov.1.

MDK

Varga Miklós szobrász

Edelényben, a művelődési házban rendezték meg kiállítását, Nagy Gy. Margit iparművésszel együtt.

Kiállítási kalendárium.

Szocialista Művészetért, 1972. máj.

Varga Miklós szobrász

— MISKOLCI MŰVÉSZHÁZASPÁR — Nagy Gy. Margit textilművész és Varga Miklós szobrászművész — közös tárlata nyílt meg hétfőn Ózdon.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1976. szept. 7.

Varga Miklós, szobrász

l.: Nagy Gy. Lexikon

— :: Kiállítás 8.

Esti Hírlap, Bp. 1976. szept. 6.

Varga Miklós
festmény

Megnyúlt expressziv figurával
szerepel.

Borbély László: Az I.miskolci téli tárlat.
Művészet, 1971.április - 36.oldal.

Varga Miklós, szobrászművész

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében jelenleg 15 amatőr képzőművészkör tevékenykedik. Legnépesebb a diósgyőri nagyüzemeké, a csoportokat – festészeti, grafikai, szobrászati – Seres János, Papp László festő – Varga Miklós szobrászművész vezetik.

Napjaink, 1976. máj.

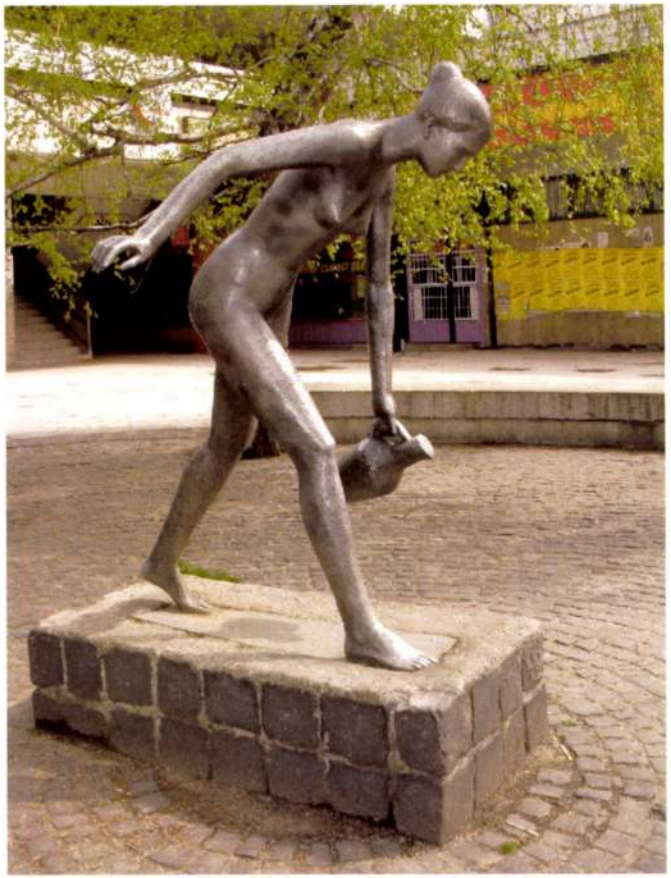

Műtárgyjegyzék

1. Fej, 1956, f. márvány, 50 cm, a művész tulajdona
2. Anyaság, 1957, bronz, 32 cm, Magyar Nemzeti Galéria tul. 68.274.-N
3. Vízbelépő lány, 1960, bronz, 40 cm, Magyar Nemzeti Galéria t. 68.275.-N
4. Fésülködő, 1960 k., bronz, B.-A.-Z. Megyei Önkormányzat tul. 13113.99.
5. *Korsós lány*, 1960–63, bronz, 35 cm, Miskolc Város Polgármest. Hiv. tul.
6. Gémek, 1964, bronz, 40 cm, Magántulajdon
7. Lovas, 1965, bronz, 30 cm, Miskolc Város Polgármesteri Hivatal tul.
8. Sebesült ló, 1966, bronz, 24 cm, a művész tulajdona
9. Sirató, 1966, bronz, 22 cm, HOM tulajdona 72.69.
10. Mosakodó, 1966–68, bronz, 18 cm, HOM tulajdona 76.20.
11. Bohóc, 1970 k., bronz, 45 cm, B.-A.-Z. Megyei Önk. tul. 13113.100.
12. Totem (plasztika), 1972, bronz, 54 cm, a művész tulajdona
13. Centenáriumi plasztika I., 1972, krómacél, 60 cm, HOM tul. 83.193.
14. Centenáriumi plasztika II., 1972–74, krómacél, 71 cm, a művész tul.
15. Szomorú bohóc, 1973, bronz, 36 cm, a művész tulajdona
16. Műlovarnő, 1973, bronz, 33 cm, a művész tulajdona
17. Cirkuszi ló, 1973, bronz, 25x34 cm, a művész tulajdona
18. Madárpár (Két madár), 1973, f. márvány 38 cm, a művész tulajdona
19. Szamaras, 1973, bronz, 31 cm, HOM tulajdona 75.386.
20. Flegma bohóc, 1974, bronz, 35 cm, a művész tulajdona
21. Őzek, 1975, bronz, 27x26 cm, a művész tulajdona
22. *Emberpár*, 1975, krómacél , 61 cm, a művész tulajdona
23. Trombitás (Bohóc), 1976, bronz 38 cm, a művész tulajdona
24. Síró bohóc, 1976, bronz, 17 cm, a művész tulajdona
25. Don Quijote, bronz, 44 cm, a művész tulajdona
26. Torzó, 1976, szürke márvány, 37 cm, a művész tulajdona
27. Áttört forma (Plasztika 2.), 1976, bronz, 40 cm, a művész tulajdona
28. Agresszor, 1976, alumíniumöntvény, 27 cm, a művész tulajdona
29. Racka, 1976, bronz, 27 cm, a művész tulajdona
30. Áttört forma, 1976–77, bronz, 30 cm, B.-A.-Z. Megyei Ped. Int. tul.
31. Pingvinek, 1976–81, gránit, 35 cm, B.-A.-Z. Megyei Önk. tul. 13113.54.
32. Iker forma, 1977, bronz, 52 cm, Miskolci Nemzeti Színház tulajdona
33. Torzó, 1977, bronz, Miskolc Város Polgármesteri Hivatal tul. 13113-112.
34. Nyújtózkodó nő, bronz, 48 cm, a művész tulajdona
35. Lehajtott fejű nő, bronz, 48 cm, a művész tulajdona
36. Haját tekerő lány, bronz, 28 cm, a művész tulajdona
37. Család (Kútterv), bronz, 37 cm, a művész tulajdona
38. *Feszültség* (Plasztika 1.), 1979, bronz, 24x36 cm, a művész tulajdona
39. Niké, 1979, bronz, 52 cm, a művész tulajdona
40. Lendület I., 1980, vörösréz plasztika 62x90 cm, a művész tulajdona
41. Lendület II., 1980, vörösréz plasztika 62x80 cm, a művész tulajdona
42. Torzó, 1980, vörös márvány, 39 cm, a művész tulajdona
43. Madár, 1980, kő, 37cm, a művész tulajdona
44. Torzó, 1981, 52 cm, a művész tulajdona
45. *Madár*, 1981, szürke kő, 33 cm, a művész tulajdona
46. Kibontakozás, 1982, bronz, 34 cm, a művész tulajdona
47. Hal, 1982, bronz, 25x50 cm, a művész tulajdona
48. Torzó, 1983, szürke márvány, 46 cm, a művész tulajdona
49. Hal, 1983, bronz, 12x54 cm, a művész tulajdona
50. Hal, kő, 30 cm, a művész tulajdona
51. Madár, bronz, 50 cm, Miskolci Nemzeti Színház tulajdona
52. Művészek–éremsorozat (előlap, hátlap), a művész tulajdona
53. Várak–plakettsorozat, a művész tulajdona

A kiállítást rendezte: Goda Gertrud
Kivitelezés: a Herman Ottó Múzeum kiállításrendező csoportja
A kiállításvezetőt tervezte és a műtárgyfotókat készítette: Szujó Péter

HERMAN OTTÓ
MÚZEUM

Készült: a GNR. Bt. nyomdaüzemében
Felelős kiadó: Dr. habil. Veres László megyei múzeumigazgató
Miskolc, 2005.

VARGA MIKLÓS

szobrászművész

gyűjteményes kiállítása

Miskolc, Papszer 1.
2005. május – június

A HERMAN OTTÓ MÚZEUM KIÁLLÍTÁSVEZETŐI 13.

Varga Miklós szobrászművész 1928. május 16-án született Mezőtúron.

Első komolyabb rajzi felkészítését Várady Lajostól, a nagy tekintélyű református gimnázium tanárától kapta.

Az 1945-ös társadalmi fordulat után lehetőség adódott számára, hogy a képzőművészettel, mint egy leendő hivatással behatóan foglalkozzék. 1946-ban Budapestre került a Beck András szobrászművész által életre hívott Derkovits Gyula Népi Kollégiumba. Generációja alkotja a „Fényes szelek nemzedékét".

1948–1953 között a Képzőművészeti Főiskola szobrász növendéke volt. Beck András, Pátzay Pál valamint Medgyessy Ferenc volt a mestere. Első műveiben saját élményeit és érzelmeit alkotja köztéri szoborrá. Fiatal családja inspirálja az *Anya* szobrot, majd az *Anya gyermekkel* címűt, s kicsit később a *Fésülködő nő*-t (Budapest, Kaposvár).
1957–1960 között a Művelődési Minisztérium ösztöndíjával a Kecskeméti Művésztelepen élt és dolgozott feleségével, Nagy Gy. Margit gobelinművésszel együtt. Ekkor már több köztéri szobra volt a fővárosban (*Gárdonyi portré*, *Anya*), s mint érdekességet megemlítjük, hogy Miskolcra egy azóta is meglévő *Árgyélus királyfi* című egész alakos, nagy méretű figurája került (1955, MÁV Óvoda).
Országos megbízásoknak tett eleget.
1960-ban telepedett le családjával Miskolcon. Azóta is mindketten itt élnek és dolgoznak a Szinyei Merse Pál utcában felépített műteremházak egyikében. Mondhatjuk kis túlzással, Varga Miklós neve a szobrászat terén összeforrt városunkkal.

A korai akt szoborciklusában már fölsejlik sajátos művészi attitűdje. *Kislány akt* (1959), *Korsós lány* (1966), *Vízbelépő* (1967) címmel (Budapest, X. ker., Diósgyőr, Miskolc-Tapolca) születnek a máig kedvelt és idejét nem múlt figurális parkszobrai. A mozdulat nagyon egyszerűvé redukálódik, a plaszticitás pedig igen komoly szobrászi gondolkodásmódról vall. Esztétikai értéküket valójában nem befolyásolja hátrányosan még az sem, hogy azok a kevésbé nemes anyagból, alumíniumból kerültek kiöntésre. (A drága bronz csupán a politikai indíttatású emlékműveknek járt.)

Számos portréja közül az áll hozzá a legközelebb, amit természet után mintázott *Kocsis Pál (1958, 1968)* szőlő-nemesítőről. Az ihletett mű Kecskemét szoborparkjában áll, s benne nem csupán a tudósnak, hanem a művészetet szerető embernek is sikerült maradandó emléket állítani. Elkészítette: *Bláthy Ottó* (1975), *Janáky István* (1976), *Vándor Sándor* (1985), *Gálfy Ignác* (1986), *Berzeviczy Gergely* (1988) portrédomborműveit, s ugyancsak miskolci felkérésre *a Geleji Sándor emléket (1971) és a Palóczi László bronz mellszobrot* (1988), ami rövid idő után sajnálatosan a Népkertből tűnt el.

A műterem zárt világában pedig folyamatos kísérletezés folyt. A térnek mindennemű szobrászi megragadásán dolgozott. A témát tekintve vissza-vissza nyúl az egykori paraszti közösség adta természet közeli élményekhez, gémekből (Kazincbarcika), özekből, de még tölcsérgombákból is *Család*-ot mintáz (szökőkút-terv Miskolcra), s gyermekeknek „játszó állatszobrokat" farag (1976).

Ezek eredetileg városi parkokat tettek még szerethetőbbé. Ma is hasonló feladatot töltenek be, de már bölcsődék, óvodák udvarán (*Bocsok, Racka, Puli, Vaddisznó, Pingvin*).

Egy határozott formai megújulás iránti igény érződik a *Cirkusz világa* című sorozatból (1973–76). Az arasznyi munkák a mélylélektani érzések feltárulkozásáról vallanak (*Síró bohóc, Flegma bohóc, Műlovarnő, Trombitás, Cirkuszi ló, Szamaras s a Don Quijote* is e sorba illeszkedik). Az expresszivitás felé mutató művek a manézs mellett gyakran a szeretett ló szenvedését mutatják.
A *Mosakodó lány* (*Hajmosó*) az előbbiektől eltérő, új geometrikus redukciós felfogás kezdetét jelzi, s mint ilyen átvezet majd a nagy, monumentális plasztikákba (1975, egykor Kazinczy utcában, ma Egyetemváros?) A témát következetesen kiérlelte, annak ötletvariánsai magas művészi leleményről árulkodnak.
A drámai erejű művek, mint a *Sebesült ló, Agresszor, Feszültség* egy hosszabb nyugat-európai utazás művészi hozadékai. Varga Miklós vallomása szerint a chartres-i székesegyház műalkotásai gyakoroltak rá elementáris hatást. Sok modern klasszikust, így művészünket is maradandóan érintette meg a középkori francia kultúra. A már-már csak jelekké egyszerűsödött „gótika" hatására született a *Bohóc*, a nyúlánk *Emberpár*, a *Mártír*, a *Lovas* című szobra. Korunk embere szívesen veszi e redukciót, s csak sajnálhatjuk, hogy ezek közül csak a *Mártír* készült el köztéri emlékműként (1978, Mezőtúr).

A város művészeti életéből fontos feladatot vállalt, amikor két évtizedig vezette a vasas szobrászok körét. A Képzőművészeti Szövetség Területi Szervezetének felváltva városi, illetve megyei titkára, s ma is igényt tartanak értékelésére. Pályája során rendszeresen szerepelt a nagy, hazai seregszemléken a Műcsarnokban, képviselte hazánkat jelentős külföldi kiállításokon (Svájc, Spanyolország, Olaszország, Szlovákia, India), s feleségével folyamatosan rendeznek tárlatokat nemcsak a Miskolci Galériában (1975, 1981), de az ország számos városába is meghívják őket. Ezekre a megmutatkozási alkalmakra nemcsak új kollekcióval készül, hanem szinte teljesen új szobrászi feladatokat tűz ki a maga számára.
Az utóbbi évtizedekben folyamatosan foglalkoztatják a térplasztikák, s talán ebben teljesedett ki a legmaradandóbban. Az *Áttört forma* variációi (*I–V.*, bronz) lenyűgöznek ötletességükkel, szép anyagkezelésükkel. A *Kibontakozás-sorozat (I–V.*, márvány) a magba sűrített élet kiszabadulásának himnusza, a *Halak (I–IV.*, márvány), *Madarak (I–VIII.*, márvány, bronz) valamint a *Torzók (I–V.*, márvány, bronz) mind a szobrászi átírás új meg új ötletét hordozzák, s ugyanakkor előkészítik a *Totem* című nagy térplasztikáját, amit 1973-ban Kassán a Nemzetközi Fémplasztikai Szimpózium ideje alatt alkotott és állított fel a testvérvárosban.

A 100 éves Budapestet méltóképpen köszönteni kívánó megye egy köztéri emlékmű megalkotására Varga Miklóst kérte fel. Olyan művet kívántak, ami akár anyagában, akár kivitelezésében a borsodi iparvidékre, a diósgyőri gyárakra utal. A kassai *Totem*-et érlelte tovább *Újpalotai emlékmű-tervekké*, majd kialakult a 8 m magas végleges kompozíció *Jubileumi plasztika* (1972–1974, Budapest, XV. ker., Újpalota, krómacél) címmel. Tulajdonképpen átgondolt egyszerűségével éri el a hatást. A különálló három települést egy-egy magasba törő pillér szimbolizálja, melyek szobrászi súlypontjaikban találkoznak a tökéletes gömb-egésszel. A geometrikus modernizmus szerencsés összhangot képez a házgyári elemekből épült környezettel. Bátran állítható, ami a plasztikai emlékműveket illeti ez az 1970-es évtized egyik legjobb hazai köztéri alkotása. Talán azért is, mert mérete nem törpül el a tíz emeletes épületek között. E művéért Varga Miklós méltán kapta meg Budapest centenáriumi emlékplakettjét.

A jelentős művészi teljesítmény elismeréseként egy újabb feladat lehetőségével tisztelte meg Miskolc (*Emberpár* 1975, Győri kapu). Mára már teljesen feledésbe merült, hogy e szabad művészi felfogást mutató kompozíció eredetileg a felszabadulás ünnepére készült (30. évforduló). A vasgyár és a gépgyár adta a technikai hátteret, s így a művészi absztrahálás szinte korlátlan lehetett. A hetvenes években nagy áttörést jelentett, hogy térplasztikai jellegű alkotás készült hivatalos ünnepre. De ez volt az, amiért kiállta a mű az idő próbáját, az 1989-es rendszerváltást, nem úgy, mint akár városunk más köztéri emlékműve. Ez már önmagában nagy erény, de mindaz a jó is mellette szól, amit a Jubileumi plasztikáról elmondtunk! Varga Miklóst e művéért Miskolc város Pro Urbe arany fokozatával jutalmazta.

A művész számára igen kedves a *Lendület* című, nagyméretű vörösréz plasztikája. Ez a Volán Vállalat felkérésére készült, és 1980-ban került a székház előterének falára. A lemezcsíkok a száguldást érzékeltetik. A nyugodt, meg nem munkált részek és a mozgalmasságot imitáló felületek ritmusa teszi esztétikussá és élvezetessé a kompozíciót.
Folyamatosan foglalkozik az éremművészettel. Szinte teljesnek mondható a *Magyar várak* sorozata és a képzőművész elődöknek emléket állító plakettjei.

A katalógus szövege a gazdag életútból a művész Miskolchoz kötődő szerepét próbálta kiemelni. 15 műről kellene értékelést adni, ami hely hiányában most nem lehetséges. Az országban Varga Miklós összesen 40 műve került felállításra, s ez a hazai viszonylatban komoly tiszteletet parancsoló teljesítmény! Művei megtalálhatók a Magyar Nemzeti Galériában, a nagy vidéki múzeumokban, így a mi gyűjteményünkben is. Kiemelkedő köztéri alkotásait a kortárs szobrászattal foglalkozó kötetek mint jeles hazai teljesítményt értékelik.

Jelenleg a Balaton varázsának bűvöletében él. Festményeiből is a művészet fontosságába vetett rendíthetetlen hit sugárzik.

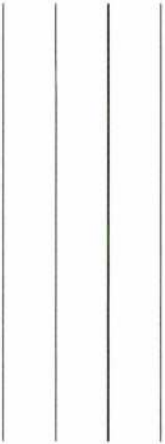

Varga Miklós: Család (Kútterv)

Varga Miklós: Fésülködő, 1960 k., B.-A.-Z. Megyei Önkormányzat tulajdona

Varga Miklós: Sirató, 1966, HOM tulajdona

A BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI
MÚZEUMI IGAZGATÓSÁG

tisztelettel meghívja Önt és barátait
2005. május 11-én, szerdán 14 órára a
Miskolc, Papszer 1. alatti kiállítási épületébe

VARGA MIKLÓS

szobrászművész

gyűjteményes kiállításának megnyitójára.

A kiállítást megnyitja
KÁLI SÁNDOR
Miskolc Megyei Jogú Város polgármestere
és
WEHNER TIBOR
művészettörténész

A BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI
MÚZEUMI IGAZGATÓSÁG

tisztelettel meghívja Önt és barátait
2005. május 11-én, szerdán 14 órára a
Miskolc, Papszer 1. alatti kiállítási épületébe

NAGY GY. MARGIT

gobelinművész

gyűjteményes kiállításának megnyitójára.

A kiállítást megnyitja
KÁLI SÁNDOR
Miskolc Megyei Jogú Város polgármestere
és
GODA GERTRUD
művészettörténész

Varga Miklós, szob.

-: Képzőművészek a 600 éves Mezőhírért

Népszabadság, Bp. 1977. júl. 2.

6.

Varga Miklós szobrászművész
és Észak-Magyarországon élő alkotók
veszprémi kiállításán szerepel a mű-
vész alkotása, „a Torzó" c. (repr.)

(—r—): Észak-magyarországi művészek kiállítása
Veszprémben.
Napló (Veszprém), 1976. jan. 24.

M.D.K.

Varga Miklós

Szobrászmüvész kiállitja müveit a miskolci Herman Ottó muzeomban.

Országos képzőművészeti kiállitás Miskolcon

Magyar Nemzet 1961. jan.13. 4.old.

Varga Mihály

Farkas

1727. Szászlóna

Szabó Kaldaszeg

193. l.

1935 ... 25 n.
1935 ... 25 n.
HOTI 935 ... 25 n.
... DIZOTTSÁGA

"Varju, Elemer: Magy

Die Deutsche Bücherei
gesamten deutschsprachigen
ganz oder teilweise in deut
aus allen Ländern für zukün
allem bibliographisch ständ

Wir bitten Sie desha
exemplar unberechnet zur Ver
Bücherei für zukünftige gan
öffentlichungen freundlichs
erschienene Werke mit deuts
reits vorhanden ist hier da
Budapest" 1924. Für Ihre Be

Din A4V6
X34: 15000

★ *A Borsodi Szénbányák Vállalat központja előtt van Varga Miklós szobra.*

beszélgetés folyt a magyar és a francia vendégek között. Az ebéd után kormányfőnk a fentebb már idézett kijelentésén kívül arról is szólt: egyetértésre jutottunk, hogy

a Helsinkiben elfogadott záróokmány szellemében tovább kell folytatni az enyhülési politikát és ennek elősegítésére közös, összehangolt lépésekre van szükség.

Arról is szólt Lázár György, hogy a francia államfőt már

részt vett. A tárgyalásokról ma közös közleményt hoznak nyilvánosságra.

Tegnap este kormányfőnk a párizsi Crillon-szállóban fogadást adott vendéglátója, a francia miniszterelnök tiszteletére, amelyen a francia kormány számos tagja megjelent. — Ma Lázár György egy gyárba látogat, majd délután hazaindul. Előtte találkozik a párizsi magyar kolónia tagjaival.

Háromszor egymás után

Erős földmozgások Tokióban

A reggeli órákban három egymást követő földrengés rázta meg Tokiót és környékét. A második földmozgás meglehetősen nagy erősségű volt, azaz négyes intenzitású a hetes japán skálán. A földrengés következtében összetört néhány cserépedény a tokiói házakban, nagyobb károkról azonban nem érkezett hír. A japán államvasutak gyorsvonatai több órán át nem közlekedtek, amíg a szakemberek ellenőrizték a pályák biztonságát. A japán meteorológiai intézet jelentése szerint a földrengés fókusza Jamanasi prefektúrában volt, 20 kilométerre a felszín alatt.

MAGYAR HÍRLAP SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 III. 2/3
Varga Miklós

Északmagyarország

Miskolc ajándéka Budapestnek

1021

Miskolc város Tanácsa — Budapest centenáriumának alkalmából — a borsodi iparvidék központjának életét tükröző jubileumi emlékművet ajánlott fel a fővárosnak. Az újpalotai lakótelepen felállítandó szoborkompozíció megalkotásával Varga Miklóst, a miskolci művésztelepen élő szobrászművészt bízták meg. A művész a Pest-Buda-Óbuda egyesítéséből keletkezett főváros jelképeként három, egyenként 7 méter magas, ugyanakkor a diósgyőri vasművekben végzett munkát is kifejező, öntött-kovácsolt-esztergált fémoszlopból álló emlékművet alkotott. A szoborkompozíció kivitelezését a Lenin Kohászati Művek és a Diósgyőri Gépgyár egyes üzemeinek szocialista brigádjai vállalták, és azt tegnap elszállították Budapestre.

Nyári To

Szolnoki MÁV—Miskolci VSC 3:2 (0:2). Szolnok, 500 néző. Vez.: Demeter. Jó kezdés után erősen visszaestek a miskolciak, és a feljavuló hazai együttes megfordította a mérkőzés állását. Gl.: Demkó, Fekete. Jók: Szabó Z., Demkó, Kiss. Feketét a 82. percben kiállították.

A csoport állása az utolsó forduló előtt: 1. Szolnoki MÁV 9, 2. Cegléd 5, 3. MVSC 4, 4. SZVSE 2 ponttal.

LMTK—Rudabányai Ércbányász 4:2 (1:0). Leninváros, 500 néző. Vez.: Bucz. Végig a hazaiak irányítottak és biztosan győztek. Gl.: Kiss (2), Petró, Vízvári, illetve Labancz, Sarkadi. Jók: Teslér, Győri, Lázár, illetve Ruttkai, Békei, Karczagi.

Borsodi Volán—Sátoraljaújhelyi Spartacus MEDOSZ MÁV 1:0 (0:0). Sátoraljaújhely, 200 néző. Vez.: Németh L. Végig meglepően kemény, izgalmas találkozón nem sokkal a befejezés előtt érte el győzelmet jelentő gólját a vendégcsapat. Gl.: Pál. Jók: Takács, Karacs, Pál, illetve Dobai, Vajda, Szücs.

A csoport állása: 1. Leninváros 8, 2. Borsodi Volán 7, 3. Rudabánya 3, 4. Sátoraljaújhely 2 ponttal.

Varga Miklós

Megbízták a művészt, hogy a
miskolci Hámori temető bu
„Sólyom" mészkő dombormű-
vét helyezze el.

-----:Köztéri munkák.
MŰVÉSZET,1979.december - 47.lap.

Varga Miklós, szobrász

L. Pátzay

-: Kér

8.

Nincszabadság, Bn. 1980 máj 22

Varga Miklós, szobrász

L: Mátis Tk.

Goór T.: Műveńtelep ... 75-89.

Forrás, Kecskemét, 1980-mart. XII/3

Varga Miklós szobrászművész

Művei részt vesznek a Miskolci Téli Tárlaton

cikkek: „Szántó Piroska grafikus művész" c. cikk alatt.
Papp Lajos „Anteusz, ideje földhöz érni!" c. cikke

Észak-Magyarország 1978. X. 10

Varga Miklós, szobrász

Mezőtúron megnyílt a „túri" származású képzőművészek kiállítása, melyen szerepelnek a művész művei: „Vöröskatona" c. lovas bronzfigura és a „Bohóc" variáciok (említve).

T. L.: Mezőtúri származású művészek kiállítása. Szolnok Megyei Hírlap, 1948. szept. 12.

Varga Miklós, szakkörvezető

a munkás képzőművészeti körök II. országos kiállítását Vidon rendezték. Díjat kapott a Diósgyőri Kisas Képzőművészeti Kör s szakkörvezetők közül ugyancsak díjjal ismerték el Szeles János- és Varga Miklósnak szakmai tevékenységét.

(gyarmati): Munkás körök kiállítása.
Déli Hírlap, 1948. nov. 5.

Varga Miklós gobrány

Nagy Gy. Margittál közös Miskolcs Galéria-beli kiállításáról D. Szabó Ede cikkét lásd:

Nagy Gy. Margitnál!

Napjaink 1981/12 37.o.

Varga Miklós, szobrászművész 1.) Folytatás

a művészházaspár 1960 óta él Miskolcon, most közös kiállítást rendeztek. Varga Miklós a „Variációk egy témára" és „Kibontakozás" c. sorozatairól beszélt nagy szeretettel. (említve). a „Kibontakozás darabjai (márvány és mészkő) az élet keletkezését fogalmazzák meg a rügy kibomlásáig. Kedveli az állatfigurákat, több hal- és madárkompozíciója látható. A bejárat mellett látható 2 vörösrez domborma, a Volán-székházba készült munkának a kicsinyített mása. (említve) Ebben az állatfigurák és torzók ekerekített, sima felületű nyugalmával szemben éppen a dinamizmust, a lendületes mozgást fejezi ki.

(hoppácsi): Nagy Gy. Margittal és Varga Miklóssal, kiállításukon.

Békés Megyei Népújság, 1981. okt. 1.

Varga Miklós, szobrászművész 2.) Folytatás

Nagy Gy. Margit és Varga Miklós nov.-ben Tiszapalkonyán nyíló tárlatukra készülnek.
Varga Miklósnak 16 szobra található Miskolc terein. Méltó mecénása a város. Nagy Gy. Margitnak viszont - noha munkáit országszerte fellelhetjük - itthon mintha kevésbé tartanának igényt a munkásságára...

(horpácsi): Nagy Gy. Margittal és Varga Miklóssal, kiállításukon.

Békés Megyei Népújság, 1981. okt. 1.

Varga Miklós mobrász

Fejér Erző: Textilek és mobrok
Nagy Gy. Margit és Varga Miklós
kiállítása Miskolcon

Művészet, 1982. február

Varga Miklós

Kiállítás Mezőtúron

Magyar Nemzet 1984. IX. 25.

VARGA Miklós festő

MN 1998. június 2. 9.

VARGA MIKLÓS festményeiből látható kiállítás a Goldmark Károly Művelődési Központban (Keszthely, Kossuth u. 28.).

108. Der Piperbote für K
109. Az Ars Unát beenged

Gyász

110. Bálint Aladár. 7. 288.
111. Pátzay Pál: Lampérth József

A szerzők, az ismertetett művek (szerzők neve kurzívval)

Ady Endre 100
Alexander Bernát 1, 2
Altdorfer, Albrecht 43
Baldass, Ludwig 3, 43
Bálint Aladár 4, 54, 110
Bálint Rezső 83
Barabás Miklós 35
Bató József 82
Bató Viola 72
Beckmann, Max 61
Béli Vörös Ernő 57
Boltraffio, Giovanni Antonio 95
Benesch, Otto 5
Bierbauer Virgil 55
Boromisza Tibor 76
Brinckmann, Albrecht Erich 37, 4
Cézanne, Paul 32, 41
Conrad Gyula 56
Courbet, Gustave 11
Czillich Anna 87

Varga Miklós,

nohrászművén Nógrád Megye Tanácsával
díjátvett cát a miskolci téli tárlatos

Észak - Magyarország
1984 dec. 4.

VARGA MIKLÓS

említve ld. Feledy Gyula

Losonci Miklós: Miskolci művészek. Miskolc, Herman Ottó Múzeum

UJ TÜKÖR 1983; IX; évf. 30. sz. 4. o.

1983.

VARGA Miklós

A mitkolci művészek tárlata
(MTI)

Népszabadság 1983. V. 27.

Varga Miklós, szobrászművész

A Szinyei Merse Tál művészeti alkotóközösség néhány hónappal ezelőtt alakult. Most vásárlással egybekötött kiállítást rendeznek a Vasas Műv. i Központban. — Varga Miklós és Wieszt József és még több művész munkái szerepelnek a kiállításon.

Megrehetők a kiállított művek.

Déli Hírlap, 1984. nov. 30.

Varga Miklós, szobrászművész, 2. folytatás.

A város három jelentősebb szobrára:
Varga Miklós, Varga Béla, Szanyi Péter.

Végvári Lajos: Miniatűr művészet.
Új Tükör, 1984. 12. sz., 24-old.

Varga Miklós, szobrászművész

Megnyílt a képzőművészeti világhét, mely szept. 21–28-ig látogatható. — A mezőtúri kiállítási csarnokban szept. 24-én nyílik meg Varga Miklós szobrászművész tárlata.

Szabolcs Megyei Néplap, 1984. szept. 22.

Varga Miklós

ld. Nagy Gy Margit

Felelős kiadó: Mezei György SZGY 84. 9994

Varga Miklós szobrai

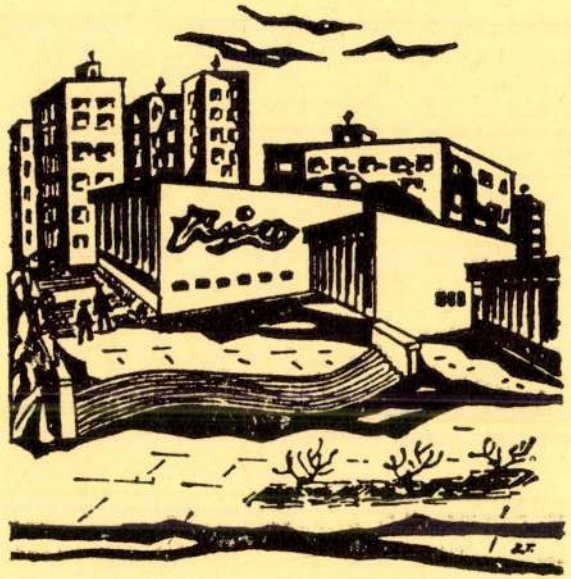

Meghívó

A kiállítást megnyitja:

Dusza Árpádné,

a Miskolci Galéria igazgatója

A kiállítás megtekinthető:

1984. július 4-től július 21-ig

hétfőtől péntekig 14-18 óráig, szombaton 9-13 óráig

A Győri Városi Könyvtár, Herman Ottó u. 22. sz.

tisztelettel meghívja

NAGY GY. MARGIT textilművész

VARGA MIKLÓS szobrászművész

kiállításának megnyitására

1984. július 3-án, kedden 17 órára

Varga Miklós

Kiállítás Győrben

Magyar Nemzet 1984. VII. 3.

M. D. K.

VARGA Miklós szobrász

kiállítása a matyóföldi

szentistvám községben

Nagló

Magyar Nemzet 1962. február 24. 7. e.

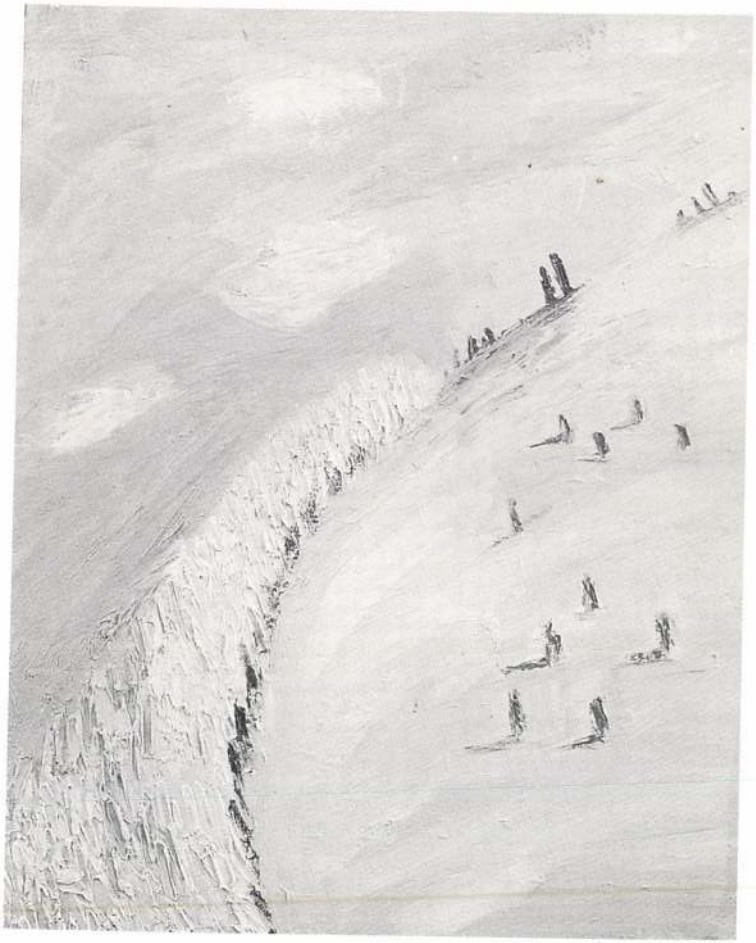

Varga Patrícia Minerva: Madárlátta föld I/1.

Tisztelettel meghívjuk Önt

VARGA MINERVA
festőművész
"Madárlátta föld II."
legújabb képeinek kiállítására

DUNA GALÉRIÁBA
(Budapest, XIII., Pannónia u. 95.)

1999. június 16-án 17 órára

Megnyitja:
FELEDY BALÁZS
művészeti író

DUNA GALÉRIA

Megtekinthető:
1999. június 16-tól július 4-ig,
hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.

A kiállítás létrejöttét támogatták:
Nemzeti Kulturális Alapprogram Igazgatósága
Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány

MT Reklámiroda

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

NÉPSZAVA
1982 SEP - 1

Varga Miklós

SZE

1021

Zalaegerszegen, a Kisfaludi Stróbl-teremben rendezte meg a Képcsarnok Varga Miklós szobrászművész és Nagy Gy. Margit textiltervező iparművész közös kiállítását. Az ismert miskolci művészházaspár főként kisplasztikákat, illetve kisméretű textil faliképeket mutat be; művészi szemléletükre a valóság tárgyainak és jelenségeinek humanista megközelítése, a feldolgozott témák harmonikus, olykor groteszkbe hajló, iróniával vegyített láttatása jellemző. Képünk: Varga Miklós Őzpár című alkotása

RDA

Közélet

Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke Líbia nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte Moamer El-Kadhafi ezredest, a líbiai forradalom vezetőjét.

*

Vietnami fotókiállítás. A Vietnami Szocialista Köztársaság nemzeti ünnepe, a függetlenség kikiáltásának 37. évfordulója alkalmából fotódokumentációs kiállítás nyílt kedden a kőbányai Pataky István Művelődési Központban.

Stark Ervin akadémikust, a Magyar Tudományos Akadémia Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézetének igazgatóját, a neuroendokrinológia, az endokrin szabályozó mechanizmusok feltárása terén végzett kiemelkedő tudományos munkájáért, eredményes vezetői, tudománypolitikai és tudományszervezői tevékenységéért, 60. születésnapja alkalmából. Ezt a kitüntetést kapta *dr. Amirás Ernő*, az MTA Műszaki-Fizikai Ku-

Családa – tartós

Gyarapszik azoknak a családoknak a száma, amelyek többnyire a férjet kísérve el munkahelyére, éveket töltenek külföldön. Három ilyen családot kerestünk meg, arra kíváncsian, hogy mit jelentett számukra az idegen országban eltöltött idő?

Hárman, három országban

Sáry Barna épületgépészmérnök és közgazdász, az Építőipari és Gépipari Szövetkezetek Közös Vállalatának, az ÉGSZÖV-nek, a gyáregységi vezetőhelyettese. Nemrég tért haza *8 éves NDK-beli kiküldetéséről*, ahol a Leuna Vegyi Művekben, majd az ország első atomerőművében cső- és szigetelésszereléseket irányított. Az első két évben a felesége még nem követhette, mert ő a munkája mellett egyetemre is járt. Fiuk 2 éves, lányuk — ő már kint született — 20 hónapos. Minthogy pszichológus felesége nem jut-

VARGA MOLNÁR ÁDÁM, molnár szolgálómester

1775-ben Győrffi Pál molnár Vilonyán fürészmalmot épitett Zichy grófnak.-Az év nov.18-án a molnár céh felmérte a malomfejet, a vizvastagságot is megfelelőnek találták és arról irást adtak Antal Molnár Ferenc céhmester és Varga Molnár Ádám szolgálómester. 86.old. 13.jegyz.

TEMESVÁRY KÁLMÁN: A vilonyai malmok története 85.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 9. Veszprém, 1970

Varga-Missák

Alkotása szerepel a művészeti sorsjáték
anyagának kiáll.-én a Nemzeti Szalonban.

N.U.932.II.11.

A PÉCSI GALÉRIA tisztelettel meghívja

VARGA M. TIBOR

fémműves tervezőművész

kiállításának megnyitójára

a PÉCSI KISGALÉRIÁBA

(SZENT ISTVÁN tér 4.)

1993.december 17-én pénteken 17 órára.

Megnyitja Horváth Ágnes esztéta.

Megtekinthető:naponta 12-19 óráig

szombaton 10-18 óráig

kedd szünnap

PÉCSI GALÉRIA PÉCS PF.:162 H-7601 TEL/FAX:(72)315 623

ART'I CSÓK—DESIGN

MDK

Varga Nagy István festő

Gjesing Ingeborg urnő arcképe, festm.

Nikelszky G: Pécsi képzőművészek őszi kiáll.
Dunántul, 1928. nov. 4. 9 l.

Ne a szövegbe javítsunk, han

Igazgató: Bayer Róbert
Rendes tanárok: Csernay László
Király Jenő
Péczeli Imre
Peczina Endre
Répászky Tivadar
Schmidt Arthur
Stramszky István
Tagányi Mátyás
Újvári Lajos
Venglárcsik Ferenc
wolfgnaui Wolf Béla
Helyettes tanárok: Dala József
Skala István
Ének tanár: Gaal István
Konviktusi igazgató: Bayer Róbert
Helyettese: Péczeli Imre
Felügyelő tanárok: Csernay László
Király Jenő
Peczina Endre
~~Skala István~~
Újvári Lajos
Venglárcsik Ferenc
Hitoktatók: Szombathy László (ref.)
Weisz Jakab izr.
Egészségtan tanár: ~~Bukó Imre~~ dr.

Varga Mihály

butortervező

1913–15

Elmisk 1930

89. P.

Varga Nándor Lajos

VARGA NÁNDOR LAJOS: NŐI ARCKÉP

KMT 1928. tav. Eiall

LESZKOVSZKY GYÖRGY: VERONIKA KENDŐJE

Varga Nándor Lajos

*

A Műbarát termeiben *Varga* Nándor Lajos képzőművészeti főiskolai tanár, festőművész és *Metky* Ödön szobrászművész műveit láthatjuk. Varga Nándor Lajos, aki elsősorban mint grafikus ismert s a képzőművészeti főiskolán is a grafika tanára, most olajfestményeit és akvarelljeit mutatja be. Erőteljesen, nagy tudással festi olajképeit és elmélyedő tanulmány teszi értékessé portréit; tájképeit borongó magyar hangulat hatja át. Mégis az akvarelljein üt meg egészen egyéni hangot, különös érzéssel vegyítve a lágy, elmosódó híg tónusokat a mozgalmas, idegesen vibráló vonalakkal. Felhős tájai, erdélyi falvai, felfehérlő tornyai, könnyben úszó kicsi székely házai, falusi udvarai, esős reggelei, ködben fürdő háztetői mind finom, érzékenyen reagáló szemű és kedélyű festőre vallanak. Vonalai sokszor kuszák, lazák, de éppen ezeknek játékából, hirtelenségéből, vagy elmosódásából alkot eredetit. Néhány leányfeje, remekül színezett kis női aktja a lágykezelésű tiszta vízfestmény kiváló példája.

Metky Ödön szobrain gyengédséget, elmélyedést látunk. Tisztelettel közeledik témáihoz. Különösen megkapóak fejszobrai. Egyik női portréja friss és üde, feszes formáival, *Magdolnája, Szent Ference* olaszosan bensőséges, ugyanez az érzés hatja át az *„Anya"* nagy szobrát. *Önarcképe* nemes hatású, átszellemült portréfej. Kompozicióin is a fejek a legélőbbek. A testeket néha elnagyolja, de *„Tavasza"* üde,, teljesen átélt és átdolgozott figurája a fiatal leánynak. **R. Szörédi Ilona**

Uj Magyarság
1941 ápr. 9.

Marque Nouvelle 1.2.3.

1	0
2	3
3	6
4	9
5	12
6	15
7	18
8	21
9	24

Az alapja egyedi, később többszörözik

A sokszorosításról

A hazai műkereskedelemben a sokszorosított grafikai művek (nyomatok) még jelentéktelen szerepet játszanak és általában értékükön alul kerülnek forgalomba. Az érdektelenség okai között szokták említeni, hogy nem egyedi alkotások, a kompozíció általában fekete-fehér és papírra készül – ami merőben ellentétes azzal az uralkodó felfogással, hogy a kép: olaj-vászon.

Sokan nem is tudják megkülönböztetni a sokszorosító technikákat, és az azonosítást nehezíti, hogy a lapokon lévő jelzések néha hiányosak vagy egyszerűen hiányoznak. Úgymond „túl zűrzavaros az egész, nem éri meg vele foglalkozni". Pedig egy sokszorosított grafikai lap ugyanolyan kiérlelt művészi alkotás, mint bármely egyetlen példányban elkészített mű. Ha a nyomáshoz használt fadúcot, rézlemezt, litográfiai követ stb. a művész vagy az ő rajza alapján egy szakember manuálisan munkálja meg és kézi erővel történik a festékezés, a nyomás is, lehetetlen két tökéletesen egyforma levonatot készíteni. Ilyen értelemben ezek a nyomatok is egyedinek számítanak. Kétségtelen, hogy a nyomtatott grafikai lap meghatározása némi jártasságot igényel, de ez a festményekről is elmondható. Érteni kell a vászonhoz, a festékekhez, ismernünk kell a művész ecsetkezelését és még számtalan más részletkérdést. De míg az árverésre kerülő festmények leírását az aukciósházak többsége korrekt módon elvégzi, addig a nyomatok esetében ez gyakran pontatlan vagy hiányos. Az egyre szaporodó galériákban és régiségboltokban – tisztelet a kivételnek – még kevesebb információhoz juthatunk egy-egy sokszorosított lap kapcsán.

Maurice Denis: A mozdulatok könnyedek, 1899
litográfia, 385x280 mm

A jelenkori nyomatok területén viszonylagos rend uralkodik, a vásárlót nem érheti nagy csalódás. A probléma főleg a régebbi metszetek, rézkarcok, litográfiák esetében merül fel. Az antikváriumok tömve vannak könyvekből kitépett nyomatokkal, amelyek lefóliázva várnak vásárlójukra – ezzel is színesítve a piaci kínálatot és növelve a laikusok zavarát, mert felvetik a „mi mennyi és ott miért több, mint itt" kérdéseket. Sem árban, sem a művészi minőséget illetően nem mindegy, hogy például egy Rembrandt-rézkarc korabeli lapját vagy az eredeti lemezről készített XVIII. századi levonatát, vagy egy korabeli másolatát, vagy egy XIX. századi héliogravure másolatát tartjuk a kezünkben. Aki már látott eredeti Rembrandt-rézkarcot, az pontosan tudja, mekkora a különbség az eredeti és a fent említettek között.

Az elmúlt években számos olyan publikáció, szakirodalmi mű jelent meg, amely átfogóan ismerteti a sokszorosító grafikai technikákat, a legújabb Szenteczki Csaba munkája (A nyomtatott grafika története és technikái, Budapest, 2003). Olyan, kiállításokhoz kapcsolódó katalógusokat is kiadtak, amelyek egy-egy technika történetét mutatják be a kezdetektől napjainkig (Fametszet, Szépművészeti Múzeum, 2002) vagy egy korszakról adnak átfogó ismertetést (pl. Zsákovics Ferenc: A rézkarcoló nemzedék 1921–1929, Miskolc, 2001).

A nyomtatott grafikáról szóló általános művek főleg a különböző technikák bemutatására és történetére helyezik a hangsúlyt, és csak nagyon érintőlegesen foglalkoznak olyan kérdésekkel, amelyek segítenek egy-egy nyomat meghatározásában.

A sokszorosított grafikával foglalkozó művészettörténészek folyamatosan állítottak és állítanak össze metszetkatalógusokat. Máig nélkülözhetetlen az osztrák Adam Bartsch Le Peintre Graveur (Vienna, 1803–1821) című katalógusa, amely 21 kötetben sorolja fel a metszők és karcolók munkásságát, az egyes lapok pontos leírásával, sőt még az ismert másolatokat is számba veszi. Hasznos olvasmány annak, aki a XVIII. századnál korábbi művészek munkái között keresgél és akinek a francia nyelv nem jelent akadályt. Aki inkább vizuális típus, az használhatja az amerikai kiadású Illustrated Bartch (New York, 1978-tól) című sorozat köteteit, amelyek a névadó eredeti munkájának beosztását követik és minden művet illusztrálnak. Az 1450 és 1700 közötti holland, flamand és német művészek rézkarcait, réz- és fametszeteit katalogizálja a Hollstein-sorozat, amelynek első kötete 1949-ben jelent meg és napjainkban is folyamatosan bővül. A francia Loÿs Delteil két jelentős összefoglaló katalógust készített: az egyik a XVIII. század (Manuel de l'amateur d'estampes du XVIIIe siècle, Paris, 1910), a másik a XIX. és a XX. század (Manuel de l'amateur d'estampes des XIXe & XXe siècles, Paris, 1925) sokszorosított grafikával foglalkozó, főleg francia művészeinek munkáit sorolja fel. Ezekhez hasonló átfogó katalógusokból van több is, de az ismert vagy kevésbé ismert művészek grafikai oeuvre-katalógusai részletesen feldolgozzák az adott alkotó műveit (a modern grafikatörténet szinte minden jelentősebb alakjáról jelent meg ilyen katalógus).

Hieronymus Wierix (1553–1619): Hegyi beszéd,1583 körül
rézmetszet, 209x261 mm

Az 1945 előtt már működő magyar művészek esetében jól használható Varga Nándor Lajos két munkája: Adattár a magyar művészi grafikához. Rézkarcolók 1900–1936 (Budapest, 1937) és az Adattár a magyar metszőművészethez, II. kötet. Fametszők és rézkarcolók munkasora 1891–1944 (Budapest, 1945). Főleg a régebbi metszetek monogramjainak feloldásában nyújt segítséget Georg Kaspar Nagler ötkötetes munkája, a Die Monogrammisten (München, 1858–1879), de több kiadvány is reprodukálja a művészek eredeti szignatúráját és rövidített jelzéseit (például Signatures – Monogrammes d'artistes des XIX. et XX. siècles, Paris, 1992). A proveniencia kérdésében a gyűjteményi jelzések adhatnak támpontot, az ezeknek szentelt kiadványok egyike Frist Lugt munkája, a Les Marques de Collections (Amszterdam, 1921).

A meghatározásban nagy segítséget jelentenek a katalógusok pontos leírásai, de mivel sok eredeti nyomólemez évszázadokon keresztül fennmaradt, elképzelhető, hogy a vizsgált munka későbbi levonat az eredeti nyomóformáról. A lap korának megállapításához jó támpontot ad a papír vizsgálata. De ez ma még elég nehézkes, mert az aukciókon és a kereskedésekben a nyomatok általában keretezve kaphatók; ebből a szempontból üdítő kivételt jelentenek az antikváriumok passepartout-zott példányai.

Európa azon részein, ahol a sokszorosított grafika kereskedelme és gyűjtése komoly hagyományoknak örvend, a nyomatot passepartout-ban árusítják. Nemcsak azért, hogy a vásárló megvizsgálhassa a portékát, hanem mert a gyűjtő a lapokat passepartout-zva, nagy, könyv alakú dobozban tárolja, nem pedig a falon, bekeretezve. Ennek fő oka, hogy minden papír alapú műalkotást védeni kell a portól és fénytől (ezért botorkálunk félhomályban a grafikai kiállításokon – bár a speciális üveglapok és világítótestek erre a problémára megoldást jelentenének, a hazai múzeumoknak erre még nincs pénzük).

Régen csak kézzel merített papírt készítettek. A merítőszita rácsozatába különböző formákat alakítottak ki, ezzel hozva létre a vízjelet, ami a készítő jelzése volt, egyfajta minőségi védjegy. Az első ismert európai vízjeles papírt Itáliában készítették 1282-ben, de a vízjel alkalmazása csak a XV. századtól kezdve terjedt el széles körben Európában. Sok régi metszet papírjában nem találunk vízjelet. Ennek az a magyarázata, hogy a papírok általában 50x70 vagy 30x50 centiméteresek voltak. Az ennél kisebb nyomtatandó felület esetében a papírt a méretnek megfelelően vágták el, így olyan területre is került nyomat, amely nem tartalmazott vízjelet. A sokszorosítás történhet a Távol-Keleten készített, úgynevezett japán papírra is, ez pedig mindig vízjel nélkül készül. A modern nyomatok többségénél is kézi vagy gépi merített papírt használtak, amelyek már egyszerű tapintással megkülönböztethetők az átlagos papírfajtáktól.

A vízjel használata ezeknél a papíroknál is bevett gyakorlat. Több katalógus is segít a vízjelek azonosításában. A legismertebbek közé tartozik a francia Briquet által összeállított, amely az 1600 előtti vízjelekkel foglalkozik (Les Filigranes. Dictionnaire historique des marques du papier 1907, Genève), míg W. A. Churchill (Watermarks in Paper in Holland, England, France, etc. Amsterdam, 1967) és Edward Heawood (Watermarks. Hilversum, 1969) munkája főleg a XVII. és a XVIII. századi jelzéseket ismerteti. Varga Nándor Lajos Vízjegyek (hasonmás kiadás, Budapest, 1995) című könyve egészen a XIX. századig bezárólag ad tájékoztatást a magyar papírok vízjeleiről. Rengeteg még fel nem dolgozott vízjel létezik, ezért ne keseredjünk el, ha keresgélésünk kudarccal zárul. A vízjel csak korlátozott mértékben használható pontos dátum meghatározására, mivel egy adott jelet hosszabb ideig is használtak és nem szükségszerűen azonos időszakban vagy azonos helyen.

A nyomatok területén tapasztalható lanyha érdeklődésnek köszönhetően ma még szinte bárkinek lehetősége van egy gyűjtemény kialakítására, a tematikától és pénztárcája vastagságától függetlenül. De bármit is gyűjtsünk, ne feledjük el: a témában való jártasság, az alapvető ismeretek megszerzése elengedhetetlen – még a nyomatok esetében is.

JUHÁSZ SÁNDOR

Jost Amman (1539–1591): Halászat, 1582
fametszet, 85x114 mm

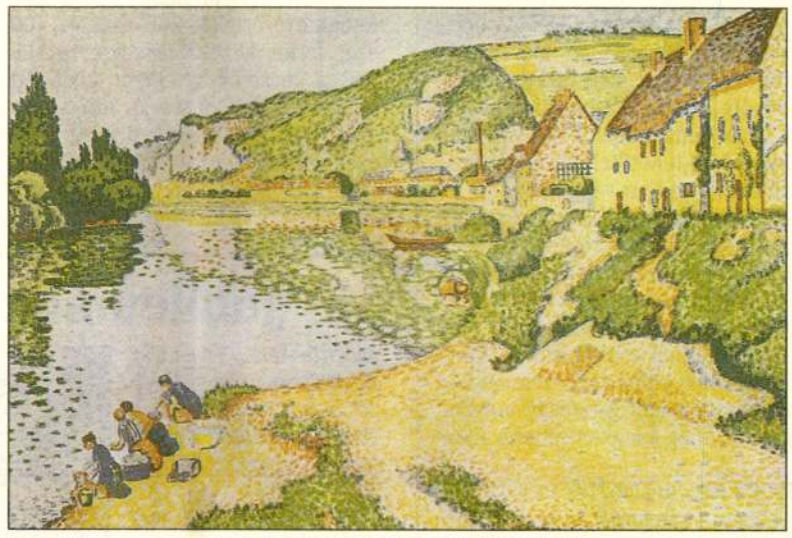

Paul Signac: Folyópart mosónőkkel, 1895
litográfia, 303x453 mm

A fametszetről

A fából kialakított nyomódúcokat a textil- és kelmenyomásnál már az időszámításunk előtti időkben használták. Papírra nyomtatott fametszetet először Kínában készítettek (itt találták fel a papírt). Európában csak a XIV. században jelent meg ez a technika. A metszet készítésénél a művész csiszolt falemezre rajzolja fel a kompozíciót, majd a vonalakat meghagyva kivési a többi felületet a falapból. A megmunkált fadúcon a kompozíció vonalai kiemelkednek, ezeket festékkel kenik be, és így préselik rá a benedvesített papírra. A legkorábbról ismert európai fametszet 1370 körül, az első datált 1432-ben készült. A fametszetet eleinte főként könyvek illusztrálására használták, de később önálló lapok is készültek ezzel a technikával.

A rézmetszetről

Az eljárás lényege, hogy valamilyen fémlapba, főleg rézbe vésik bele a kompozíciót. A fémlapot festékkel vonják be, majd tisztára törlik, és nedves papírlapot préselnek rá. A mélyedésben lévő festék a papírhoz tapad, így megadva a véset rajzolatát. Már az ókorban is ezt a megoldást használták a rajzolat ellenőrzésére az ötvösök a niellotechnika alkalmazásakor. Az első rézmetszetek a XV. század közepe körül készültek, a legrégibb évszámmal jelzett 1446-ból való. A korai metszetek vagy nincsenek jelezve, vagy csak egyedi ábrák, monogramok, évszámok találhatók a nyomatokon. Később már feltüntették, ki milyen feladatot vállalt a metszet elkészítésében. A művész, a metsző, a kiadó megjelölésén túl az eredeti mű alkotóját is megadták egy-egy festmény vagy rajz reprodukciója esetén. Ezeket latin rövidítésekkel jelölték (pl. inv. – kigondolta, fec. – készítette, excud. – kiadta).

Olasz aukciós körkép

A hazai pálya hátránya

Alberto Savinio: Az ígéretek városa, 1928
olaj, vászon, 97x146 cm

Az olasz műkereskedők egyik szeme nevet, a másik sír, ha visszagondolnak a 2003-as esztendőre. Az bizonyára örömmel tölti el őket, hogy az itáliai festők műveiért – akár régiekről, akár modernekről legyen szó – az elmúlt évben még a korábbiaknál is magasabb árakat kasszíroztak.

Mantegna A pokol tornácán című képe például a Sotheby'snél 28,56 millió dollárért, Modigliani női aktja a Christie'snél pedig 26,88 millióért kelt el. A dolog szépséghibája az olasz aukciósházak szemszögéből mindössze annyi, hogy mindkettő New Yorkban került kalapács alá, és két kivétellel minden további, egymillió dollár feletti árat elért olasz eredetű műalkotás ugyancsak külföldön talált vevőre. Hiába vannak jelen kiváló infrastruktúrával Olaszországban is a nagy nemzetközi aukciósházak, hiába tartoznak az itteni gyűjtők az igényesek és tehetősek közé, a csúcsművek beadói változatlanul New Yorkot vagy Londont választják.

A tavalyi év második fél éve egyébként a már korábban kirajzolódott tendenciák megerősödését hozta az itáliai aukciós műkereskedelemben. Az összforgalom enyhén visszaesett, és mivel a gyengébb eredményt éppen a piacvezető cégek produkálták, az árverezőházak mezőnye tömörebbé vált. A kínálat zömét valamennyi kategóriában a középszerű, átlagos alkotások tették ki, míg továbbra is elsősorban a csúcsművek iránt mutatkozik kereslet. A modern munkák esetében különösen szembeötlő, hogy a művész neve önmagában egyre kevésbé jelent garanciát; a gyengébb képekkel szemben a vásárlói magatartás még a legkeresettebb alkotók esetében is egyre visszafogottabb.

A piac a régi mesterek munkái esetében a legstabilabb, bár itt is látszik némi visszaesés. A Finarte Semenzato ebben a kategóriában őrzi vezető szerepét, és ehhez a házhoz fűződik az év kiemelkedő, egyben abszolút olasz rekordot jelentő leütése is: Tiziano Bűnbánó Mária Magdolnájáért új tulajdonosa 3,38 millió eurót fizetett, valamelyest javítva annak esélyét, hogy egyszer a legmagasabb árfekvésű művek tulajdonosai is megpróbálkozzanak hazai pályán eladni. A második félévi ranglista élén a régi mestereknél csak a Finarte Semenzato által értékesített képek találhatók, ráadásul valamennyi olasz mester alkotása. A külföldi képek közül Anthonis van Dyck Lord John Belasyse-ről festett portréja érte el a legmagasabb árat (235 ezer euró), amely ezzel a cég házi listavezetője is lett. A legmagasabb összegekért gazdát cserélt képek között feltűnő a korábban kevésbé keresett portrék magas aránya; ennek egyik okát a szakértők az elmúlt időszak néhány jelentős portrékiállításának sikerében látják.

A XIX. századi művek piacát a kínálat további gyengülése jellemezte. Itt már 100 ezer euró alatti leütési árral is a ranglista élére lehetett kerülni, amire régen nem akadt példa. A legmagasabb árat (88 ezer euró) Oscar Ghiglia Cseresznyék című képéért fizették ki.

A XX. századi és kortárs művek továbbra is a forgalom legjelentősebb, bár csökkenő hányadát képviselték. Felgyorsult a korábbi piacvezető Finarte térvesztése: második félévi forgalma 30, egész évi teljesítménye 45 százalékkal esett vissza. Ebből nemcsak a Sotheby's és a Christie's profitált, hanem a hagyományosan a XX. századra koncentráló Farsettiarte és a modern aukcióval először jelentkező Porro & Co. is. A szakma kíváncsian várja, hogyan reagál a kudarcra a Finarte Semenzato vezetése, ezt a visszaesést ugyanis már nem lehet a cégfúzió körüli bonyodalmak számlájára írni.

A rangsor élén ebben a kategóriában is kizárólag olasz művészek munkái szerepelnek. A második fél év csúcstartója Alberto Savinio lett, akiről hazáján kívül nem mindenki tudja, hogy Giorgio de Chirico testvére. Az ígéretek városa című 1928-as munkája a Christie'snél 717 ezer euróért váltott tulajdonost. Giacomo Balla első absztrakt képeinek egyike a Sotheby'snél 523 ezer eurót ért; az inkább csak Afro néven ismert Afro Basaldella 1958-ban készült művéért pedig ugyanitt 477 ezret adtak, ami a művész számára rekordárat jelent. Az első tíz helyezett között Savinio és Balla további munkái mellett Morandi és Fontana alkotásai szerepelnek még.

EMŐD PÉTER

A vezető olaszországi aukciósházak 2003. második félévi forgalma (millió euróban)

	Összforgalom	Régi mesterek művei	XIX. századi művészet	XX. századi és kortárs művészet
Finarte Semenzato	23,8	6,7	1,6	3,8
Sotheby's	17,9	3,4	1,9	5,0
Christie's	14,9	2,2	1,2	5,1

Megjegyzés: az összforgalom a bútorok, ékszerek, könyvek és egyéb műtárgyak értékesítésének bevételét is tartalmazza. A Finarte Semenzato július eleji árverésének adatait az első fél évnél szerepeltettük (Műértő 2003. október).

Nagyházi Galéria, Budapest

Becsérték először

Nagyházi Csaba megtörte a jeget! A Nyugaton bevált becsértékes és a limitárakat nyilvánossá tevő rendszer alkalmazásától mindeddig tartózkodtak a magyarországi aukciósházak. Március 17-én néprajzi árveréssel kezdődő kétnapos aukciója azonban már a limitáras szisztéma meghonosításának jegyében zajlott – sikerrel. A katalógusban szereplő 200 néprajzi tétel az esemény kezdetéig további kettővel bővült, s a kínálatból 145 tétel el is kelt. A tételeket a becsült érték alsó határának 60 százalékáról indították, a kezdőárak 6000 és 1 millió 200 ezer, a becsült értékek alsó határa 10 ezer és 2 millió, a leütések pedig 8000 és 3 millió forint közé estek, s nem mindegyik esetében szabtak meg limitárat.

Az aukciót a New Yorkban élő Szarvasy Mihály kerámiagyűjteményének 50 tételével indították. Már az első kettő 400 ezer, illetve 440 ezer forintos árat ért el: a XVIII. század közepén, Északnyugat-Magyarországon készült önmázas fajansz pástétomtartó értékét 240 ezer és 400 ezer forint közötti összegre becsülték, a második tételként kikiáltott 1737-es évszámot viselő, törött, restaurált habán bokályt pedig 150–300 ezer forintra tartották. A legmagasabb árat a 19. tételként szereplő, 1665-ben készült önfedeles, nyolcszögletű, önmázas fajansz fűszertartó palack mondhatta magáénak, melyet 2 és 3 millió forint között meghatározott becsült értékének felső határán ütöttek le.

Céhkorsó, Kapolcs, 1845
mázas cserép, 40 cm

A második helyen egy 1694-es datálású habán bokály végzett 650 ezer forinttal (500–800 ezer forintos becsült értékkel), melyet vélhetően Szarvasy úr is szívesen látott volna a kollekciójában. A műtárgyért kifizetett harmadik legmagasabb összegnek 600 ezer forint bizonyult, s a csúcsdarabhoz hasonlóan az ennyiért leütött mindkét másik tárgy a Szarvasy-gyűjteményből származott. Előbb egy 200–400 ezer forintra becsült, 1720-as évszámmal jelölt, restaurált habán korsó kelt el ennyiért, majd egy 1845-ös, sérült szájperemű kapolcsi céhkorsó.

A legnagyobb árnövekedést egy 40–80 ezer forintra értékelt faragott fafedéllel és -lábakkal ellátott, 1891-ből származó, karcolt díszítésű somogyi szaru sótartó produkálta, amely 380 ezer forintért váltott tulajdonost. A katalógusban 30–60 ezer forint közé eső értéken feltüntetett, XIX. században készült máramarosi, vésett díszítésű ácsolt bükkfa szuszék a kikiáltási áránál 2000-rel kevesebbért, azaz 16 ezer forintért cserélt gazdát.

K. TÓTH LÁSZLÓ

Hungarikamentő

Ez alkalommal Szarvasy Mihály nem repülte át az óceánt, hogy részt vegyen műtárgyai árverésén a Nagyházi Galériában. Mint a Műértőnek elmondta, szinte mindent gyűjt; elsősorban hungarikamentőnek tartja magát. A tárgyak szeretete családi hagyomány, anyai nagyanyja még a háború előtt porcelánokat gyűjtött, ám azok Budapest ostroma alatt megsemmisültek. Miután a család elhagyta az országot, Mihály sokat utazott és rendületlenül kutatta, vásárolta a magyar vonatkozású műtárgyakat szerte a világon. Állítja, hogy a most Budapesten árverésre bocsátott gyűjteményrészlet darabjai nemzetközileg is piacképesek. Számára mégis az volt a fontos, hogy a szétszóródott tárgyak hazakerüljenek. A most árverésre került anyagból a kapolcsi céhkorsót emeli ki. Ha a tárgyak beszélni tudnának, talán kiderülne, hogyan került e történelmi darab egy New York-i műkereskedésbe. Ez az árverés az első volt a sorban: a gyűjtő tervei szerint több magyar vonatkozású – nem csak néprajzi – tárgyat hoz át az óceánon a Balaton utcai aukciós terembe.

Jubileumok, évfordulók

Műértő: Április 14-én lesz tíz esztendeje, hogy legelső aukcióját rendezte a Balaton utcában. Kérem, jellemezze egy szóval ezt az évtizedet!

Nagyházi Csaba: Kettővel tudom. Küzdelmes és sikeres. Ezt néhány számmal is illusztrálnám: a tíz év alatt 105 árverést rendeztünk, ezeken 41 750 műtárgyat indítottunk. Egyébként éppen húsz éve nyitottam meg első galériámat a házam egyik melléképületében, a Járőr utcában.

M.: Következetesen halad, nemigen változtat.

N. Cs.: Így igaz! Általános árverezőház voltunk és leszünk, prioritást élvez az antik, a régi mesterek, a néprajz, s az utóbbi két évben a keleti tárgyak piacán is erősítettünk. De kisebb értékű műtárgyakkal ugyancsak foglalkozom, mert úgy gondolom, ezzel is beadóimat, vevőimet szolgálom.

M.: Most viszont meglépte azt, amit a kollégái nem mertek.

N. Cs.: Nekem, mint a szakmai szövetség elnökének, elöl kell járnom. A becsérték-meghatározás is fontos, de a lényeg a limitár láthatóvá tétele. Így mindenki tudhatja, mennyi az annyi és mi az, ami egy aukción a limitáralku okán nem kelt el.

M.: Min szeretne még változtatni?

N. Cs.: A kormányzatnak kell változtatnia a kulturális javakkal való gazdálkodás és a műkereskedelem szabályozásában – minket, gyakorló szakembereket is megkérdezve. Számos – évtizede megoldatlan – kérdésről van itt szó, ilyen például a védettség, a műtárgyexport, és még sorolhatnám. Mi, műkereskedők, felkészültünk: ha megkeresnek minket, tárgyalunk.

B. P.

Festmények, becsérték-limitár számokban

A második napon a festmények kerültek sorra. Rendhagyó módon ezúttal kizárólag az eladási eredményeket mutató számok közlésével illusztráljuk, hogy az új módszer eredményes. A felkínált anyag közepes kvalitású képekből állt. A katalógusban 243 tétel szerepelt, ezek közül kettőt visszavontak, így 241 festmény került kalapács alá. Értékesíteni 125-öt sikerült, ez 51,9 százalékos eredmény. Az el nem ért limitár miatt 21 eladás hiúsult meg – e csoportra 2 millió 314 ezer forint értékű ajánlat érkezett –, ez az összes tétel 8,7 százalékának felel meg. Érdeklődés hiányában visszamaradt 95 tétel, azaz 39,4 százalék. Kilencszer történt árlejtés, 2 tételt elkelt. Az összleütési ár 14 millió 732 ezer forintra alakult.

Becsérték teljesülése

Határérték	db	százalék
Alsó határ alatt	36	28,8
Alsó határértéken	34	27,2
Becsérték 50%-a alatt	31	24,8
Becsérték 50%-a felett	10	8,0
Felső becsértéken	5	4,0
Felső becsérték felett	9	7,2
Összesen:	**125**	**100**

BÁV Rt., Budapest

Magasan nyert az erdélyi szász láda

A meghirdetett 362 tétel közül 303 elkelt a BÁV Bizományi Kereskedőház és Záloghitel Rt. március 24-én megrendezett 6. néprajzi árverésén. Az indulóárak 2500 és 320 ezer, a leütési árak 3000 és 340 ezer forint között ingadoztak. Az elkelt tételek összkikiáltási ára 7 287 700 forintot, a leütési árak összege 9 187 900 forintot tett ki. Az aukció gerincét Varga Vince gyűjteménye adta.

Az eseményen többek között egy 35 darabos, üvegikonokból, tükörképekből és üvegképekből álló pazar együttes került kalapács alá. E tárgycsoportból két XIX. századi cseh munka cserélt gazdát a legmagasabb összegért, a kezdőárat jelentő 55-55 ezer forintért. Festett, faragott szakrális faszobrokból is kiemelkedő kollekció indult. A legnagyobb árnövekedést egy, a XVIII. század végéről származó dunántúli Krisztus-szobor érte el: 55 ezer forintról 160 ezerig meg sem állt. Egy, a Felvidéken készült pietà 180 ezer forintos kezdőárán váltott tulajdonost.

A csúcsdarabnak egy XVI. századi festett, pácolt, ácsolt erdélyi bükkfa láda bizonyult, amely 320 ezer forintról startolt és 340 ezer forintért cserélt gazdát. A bútorok közül egy, a XIX. század közepéről származó, később 1887-es évszámmal jelölt, faragott, festett hartai kétajtós szekrény 180 ezer forintos katalógusárán kelt el. Az utolsó tételért, a XVIII. század második felében készült, színes festéssel díszített, önmázas fajansz holicsi kosárért 70 ezer forintról indulva 160 ezer forintig tartott a küzdelem, így bekerült az aukción legjobban szerepelő öt műtárgy közé. Arányában a legnagyobb értéknövekedést egy XVIII. századi (repedt) csillámos székelyföldi cserép kályhacsempe produkálta, amelynek 3 ezer forintos kikiáltási árát 32 ezerre emelte a licit.

K. T. L.

Szalon igazgatósága veszi át. A pályázatra csak kisebb, de legalább $^1/_3$-ad méretű és az eredeti formához igazodó alapszínvázlatot kíván a bizottság, de azért ennek a vázlatnak is teljes tájékozást kell adnia a művész szándékairól és a kép várható művészi kvalitásairól. Az Oltárkép mérete: látható felület 106·5×241 cm, $1^1/_2$ cm falzméret hozzáadandó. Az abszolút becsű munkák közül ötöt díjaz a bizottság, és pedig négyet egyenként 5—5 millió koronával jutalmaz, a legjobb mű szerzőjét pedig megbízza a munka végleges kivitelével, amelynek ellenértékéül a mű átadása, illetve átvétele után 40 millió koronát folyosít a kitüntetett művésznek. A végleges formában megfestett kép, amelyet a megbízott művész a jury döntésétől számított három hónap alatt tartozik elkészíteni, úgyszintén a jutalmazott vázlatok az Országos Katolikus Szövetség tulajdonába mennek át. A pályadíjat a kiállítás végrehajtó bizottságából alakított jury ítéli oda, mely egyszersmind az átvétel dolgában is végérvényesen határoz.

Mind ebben, mind az alábbi díjakban és jutalmakban csak magyar honos művészek részesedhetnek.

2. *Pályázat plakátra.* Az egyházművészeti kiállítás rendezősége ezennel pályázatot hirdet olyan sokszorosításra alkalmas és a szokásos 63×95 cm méretű legfeljebb háromszínű plakát tervére, amely alkalmas arra, hogy a nagyközönség figyelmét kellőkép felhívja a kiállításra. A benyújtás határideje 1926. szeptember 1—5. Tárgyát a művész szabadon választhatja meg, de kívánatosnak mutatkoznék, ha a tervező művész felhasználná a magyar egyházi emlékekben, különösen építészeti alkotásokon található és eddig kevéssé felhasznált jellegzetes történelmi motívumokat. A pályatervek a Nemzeti Szalon igazgatóságánál nyújtandók be. A díjakat és pedig egy 5 milliós első díjat, egy 3 milliós második díjat és egy 2 milliós harmadik díjat a kiállítás bíráló bizottsága fogja odaítélni. Mindhárom jutalmazott munka a Katolikus Szövetség tulajdonába megy át.

3. Áthatva attól a gondolattól, hogy nagy mértékben biztosítja az egyházművészeti kiállítás sikerét, ha a rendezőbizottság a beérkezett műveket osztályozva, megkoszorúzza a legjobb munkákat, négy díjat létesít a következő feltételekkel:

a) A kiállításon szereplő *festőművészeti* munkák jutalmazására. A pályázaton részt vesz valamennyi kiállított munka, de a díj csak élő művésznek adható ki. *Az első díj 8 millió korona, a második díj 5 millió korona és külön tanuló-ifjúsági díj 3 millió korona.* A díj csak elismerését jelenti a kiállítás rendező bizottságának, *a mű a szerző tulajdona marad.* A díj csak abszolut becsű művészi munkának adható ki és előnyben részesülnek azok a munkák, amelyek először szerepelnek ezen a kiállításon. A díjakat a kiállítás juryje ítéli oda.

A díj kiegészítő része arany, illetve *ezüst emlékdiploma,* amely Nagy Sándor festőművész művészi terve után készült.

b) Ugyanilyen összegű három díj a kiállításra beküldött *szobrászati* munkák jutalmazására. *Feltételei azonosak az a) ponttal.*

c) Ugyanilyen összegű három díj a kiállításra beküldött *építőművészeti* munkák jutalmazására. *Feltételei azonosak az a) ponttal.*

d) Ugyanilyen összegű három díj a kiállításra beküldött *iparművészeti* munkák jutalmazására. *Feltételei azonosak az a) ponttal.*

4. *Emléklap.*

A kiállítás minden résztvevője művészi értékü emléklapot kap.

A kiállítás alkalmából díszes, emlékalbumszerű katalógus fog készülni, melynek elkészítése az illusztratív anyagra való tekintettel hosszabb időt vesz igénybe, miért is a kiállítás rendezőbizottsága kéri, hogy a kiállításon résztvenni óhajtók műveiket legkésőbb szeptember 10-ig beküldjék vagy legalább is közöljék beküldési szándékukat a rendezőbizottsággal, megjelölve egyúttal a helyet, ahol a készülő munka megtekinthető.

KIÁLLÍTÁSOK

Június 22-én nyílt meg Párisban *Medgyes* László színházművészeti iskolájának nagysikerű kiállítása;

Július 16-án Drezdában Erich E. Baumbach (E. Richter) szalonjában *Farkasházy* Miklós kiállítása;

Július 25-én nyílt meg a városháza dísztermében a Szentendrei Művésztelep első kiállítása, amelyen a Képzőművészeti Főiskola rektorán, *Glatz* Oszkáron és egyik tanárán, *Réti* Istvánon kívül *Bánovszky* Miklós, *Bánáti Sverák* József, *Förstner* Dénes, *Goebel* Jenő, *Heintz* Henrik, *Jeges* Ernő, *Miklós* József, *Onódi* Béla, *Pándy* Lajos és *Rozgonyi* László festőművészek vettek részt.

ZÁDOR ISTVÁN „Budapest" című litografiai mappáját, mely 11 lapban Budapest szépségeit mutatja be, a 12 pengős bolti ár helyett a Szinyei Társaság Baráti Köre tagjainak 10 pengőért (125.000 K) adja. Megrendelhető a szerzőnél, Nagymező-u. 8.

Felelős szerkesztő: Dr. Majovszky Pál.

Főmunkatárs: Dr. Lázár Béla.

Kiadó: Ormos György.

Szerkesztőség: VII., Erzsébet-körút 7. II.

Magyar Művészet. 1926. 6. szám.

Nyomatott a Lorilleux Ch. és Tsa gyár festékével.

Az Athenaeum r.-t. mély- és könyvnyomása.

44 növendéket oktatott. A karácsonyi kiállítást mintegy 5000-en nézték meg. Felolvasások is voltak.

A nehéz idők egyre súlyosbodó hatásaként valamicskét megcsappant az 1924—25. évkör tagjainak száma: volt 820 rendes, 14 pártoló, 2 alapító tagja. A kiállítást mintegy 2000-n nézték meg. Úgy látszik e számoknál stabilizálódott az érdeklődés, mert az 1925—26. évkör 819 rendes, 13 pártoló, 4 alapító tagot mutat fel, a kiállítás látogatóinak száma is ugyanaz maradt. Ezen a kiállításon 200 műtárgy volt látható, ezekből 60 kelt el. Beléptijegyek révén 4 millió K gyült be. Ebben az évben is voltak felolvasások.

Ez a száraz statisztika eléggé megvilágítja a Társulat eredményes munkáját. Nem ad s nem is adhat fogalmat azoknak önzetlen fáradozásáról, akik a Társulat sokágú munkájában közreműködnek. Igazi kultúrmissziót végeztek eddig, remélhetőleg kedvvel és kitartással folytatják fontos munkájukat a jövőben is.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI FŐISKOLA EZ ÉVI NYÁRI TANFOLYAMAI. A főiskolai oktatást a nyári hónapok alatt folytatólagosan kiegészítő nyári tanfolyamoknak felállítása az ifjúság képzése szempontjából elsőrendű fontosságú, mert a szabad természetben való munkát teszi lehetővé.

E tény a magyarázata annak, hogy a Főiskola arra törekszik, hogy növendékei a nyári hónapokban az úgynevezett művésztelepeken tanulási alkalomhoz jussanak.

A telepeknek a képzés szempontjából való jó hatását igazolja az élet is, mert a telepek száma évről-évre szaporodik, úgy hogy ma már 12 ily telep van.

A Főiskola maga Budapesten tart fenn nyári tanfolyamot az „Epreskert"-ben, ahol a szabadban való munkára jó alkalom nyílik.

Ezenkívül a Főiskolához tartozik két állami telep: Miskolcon és Kecskeméten *Benkhardt* Ágost, illetve az utóbbin *Révész* Imre főisk. tanár urak vezetése alatt 30—30 főisk. hallgató vesz részt évente. A miskolci telep nyári tanfolyamát a város polgármestere, *dr. Hodobay* Sándor úr támogatja hathatósan, mert közbenjárására ca. 30 növendék részesül ingyenes ellátásban.

Kecskeméten a város az őszre tatarozatja a telepet, hogy azután az államnak 20 éves használatra átadja. A Főiskola szervezetébe nem tartozik, de főiskolai tanárok vezetése alatt áll: 1. a váci *(Csók* István úr), 2. a makói *(Rudnay* Gyula úr), 3. a szegedi *(Rudnay* Gyula úr), 4. a hódmezővásárhelyi *(Rudnay* Gyula úr), 5. a jászapátii *(Bosznay* István úr), 6. a mohácsi *(Glatz* Oszkár úr), 7. a szombathelyi *(Glatz* Oszkár úr), 8. a békési *(Glatz* Oszkár úr) művésztelep és szervezés alatt áll a szentendrei *(Glatz* Oszkár úr) telep.

A *váci telepet Krakker* Kálmán polgármester, *Hübschl* Kálmán miniszteri tanácsos és *Szentgyörgyi* Gusztáv lapszerkesztő urak támogatása keltette életre. Résztvesz 17 növendék.

A *makói telep* 10 növendékkel *Nikelszky* Jenő dr. polgármester és *Espersit* János dr. ügyvéd uraknak köszöni létét.

A *szegedi telep* 15 növendékkel *Somogyi* Szilveszter polgármester úr fáradozásának eredménye.

A *hódmezővásárhelyi telep* 5 növendékkel *Soos* István dr. polgármester és *Szatmáry* Tihamér v. főispán urak támogatásával létesült.

Jászapáti telep ca. 10 hallgatóval *Pethes* László nemzetgyűlési képviselő, *Vágó* Pál festőművész és *Markovics* Pál dr. esperesplébános, *Horváth* József dr. főszolgabíró, *Seemann* Béla főjegyző urak fáradozásainak eredménye.

A *mohácsi telep* 6 növendékkel *Margittay* Lajos dr. polgármester, *Horváth* Kázmér urak munkájával létesült és *Albrecht* királyi herceg úr Ő Fensége anyagilag járult hozzá.

A *szombathelyi telep* létesülése 15 növendékkel *Kikos* István polgármester úrnak köszönhető.

A *békési telep* a polgármester és az ottani rajztanár agilitásának eredménye. Részt vesz 5 főiskolai hallgató.

A szentendrei telep szervezés alatt áll.

MAGYAR GRAFIKUS SIKERE ANGLIÁBAN. A fiatal magyar grafikusok egyike, *Varga* Nándor Lajos a Szinyei-társaság londoni bemutatkozásán, mint vendég vett részt. Rézkarcai nagy tetszésben részesültek. Most a *Sphere* nagy illusztrált hetilap közli két lapját és igen elismerőleg nyilatkozik grafikai művészetéről.

AZ ORSZÁGOS KATOLIKUS SZÖVETSÉG ÁLTAL RENDEZENDŐ EGYHÁZMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS DÍJAI

1. *Csernoch díjpályázat.* Az egyházművészeti kiállítás rendezősége ezzel a címmel olyan pályadíjat óhajt rendszeresíteni, amelylyel a megismétlődő kiállítások alkalmával más-más művészeti ágban konkréten kitűzött feladatok kapcsán, önálló felfogású és mégis a katolikus Egyház nagy hagyományaihoz ragaszkodó, abszolút becsű művészi munkák alkotására óhajtja buzdítani a művészeinket. Az idén, az első alkalommal a Szent Ferenc Rend belvárosi templomának a főbejárattól jobb oldali első mellékoltár *képére* hirdet nyilvános pályázatot. Az olajfestésű képnek tárgya Szent Ferenc, vagy Szent Ferenc életéből vett valamelyik jelenet legyen. A beküldés határideje 1926. szeptember 10-25., a pályamunkát a Nemzeti

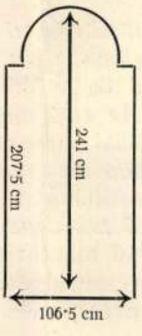

Magyar Művészet
1926.

Válasszon már most

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOT

ÚJ BESOROZÁSOK

A közeledő karácsonyi ünnepek a legméltóbb karácsonyi ajándékok kedves gondját is fölelevenítik. A Magyar Könyvbarátok osztatlan bizalommal várják mindig az új besorozásokat, a magyar könyvújdonságok java termését iparkodunk besorozni a „Magyar Könyvbarátok Könyvtárá"-ba. Mostani új besorozásaink kereteiben messze felülmúlják az eddigi gyakorlatot is, kivétel nélkül, mindegyik kiadó könyveiből választottunk könyveket, regényeket, ismeretterjesztő munkákat. A legtöbb könyvből csak korlátolt példányszámot tudtunk biztosítani a Magyar Könyvbarátok előfizetőinek, ezért kérjük az érdeklődőket, minél előbb rendeljék meg a kívánt könyveket.

SZÉPIRODALMI MUNKÁK.

Justh Zsigmond *naplója.* Vk. Bolti ára 8·80 P. **Pontértéke: 18.**

Passuth László: *Nápolyi Johanna.* Történelmi regény két kötetben. Vk. Bolti ára 12·— P. **Pontértéke: 25.**

Tersánszky J. Jenő: *Az én fiam.* Regény. Vk. Bolti ára 4·— P. **Pontértéke: 8.**

Zilahy Lajos: *A fegyverek visszanéznek.* Vk. Bolti ára 7·20 P. **Pontértéke: 15.**

Rab Gusztáv: *Rokonok és ismerősök.* Regény. Vk. Bolti ára 10·50 P. **Pontértéke: 21.**

Gulácsy Irén: *Jezabel.* Történelmi regény két kötetben. Vk. Bolti ára 15·— P. **Pontértéke: 30.**

Tatay Sándor: *Zápor.* Regény. Bolti ára kötve 6·40 P. **Pontértéke: 13.**

Török Sándor: *Valaki kopog.* Regény. Bolti ára kötve 9·60 P. **Pontértéke: 19.**

Lagerlöf, Zelma: *Gösta Berling.* Regény. Bolti ára kötve 9·60 P. **Pontértéke: 19.**

Márai Sándor: *Az Igazi.* Regény. Bolti ára kötve 7·50 P. **Pontértéke: 15.**

Móra Ferenc: *Ének a búzamezőkről.* Regény. Bolti ára kötve 4·80 P. **Pontértéke: 10.**

Waggerl, Karl Heinrich: *Kenyér.* Regény. Bolti ára kötve 7·50 P. **Pontértéke: 15.**

Móricz Zsigmond: *Rózsa Sándor a lovát ugratja.* Regény. Bolti ára vk. 7·20 P. **Pontértéke: 15.**

TÖRTÉNELEM, FÖLDRAJZ, ÚTLEÍRÁS.

Nádor Béla: *Propagandaháború.* Bolti ára kartonkötésben 4·— P. **Pontértéke: 8.**

Salazar: *Békés forradalom.* Bolti ára fűzve 4·80 P. **Pontértéke: 10.**

Frank, Josef: *Vadnyugat úttörői.* Vk. Bolti ára 7·— P. **Pontértéke: 14.**

Kozocsa Sándor: *Bevezetés a bibliográfiába.* Kartonkötésben. Bolti ára 3·— P. **Pontértéke: 6.**

Hoffmann—Harnisch: *Brazília.* Vk. Bolti ára 10·— P. **Pontértéke: 20.**

Fisher, H. A. L.: *Európa története.* III. (A legújabb kor.) Vk. Bolti ára 14·— P. **Pontértéke 28.**

Horváth Jenő: *Szavojai Jenő herceg.* Vk. Bolti ára 9·— P. **Pontértéke: 18.**

Bisits Tibor: *Légihaderők.* 166 képpel. Kartonkötésben. Bolti ára 6·— P. **Pontértéke: 12.**

NÉPRAJZ.

Dala József—Erdélyi Tibor: *Matyóföld.* Szociográfia. Bolti ára kartonkötésben 8·— P. **Pontértéke: 16.**

Győrffy István: *Nagykúnsági krónika.* Vk. Bolti ára 6·— P. **Pontértéke: 12.**

Fáy Aladár: *A magyarság díszítő ösztöne.* Sok rajzzal és színes táblával. Vk. Bolti ára 4·80 P. **Pontértéke: 10.**

Volly István: *Népi játékok.* Képekkel, kottákkal, kéziszöttesbe kötve. Bolti ára 11·80 P. **Pontértéke: 20.**

A TERMÉSZETTUDOMÁNY KÖNYVEI.

Tasnádi-Kubacska András: *A mondák állatvilága.* Vk. Bolti ára 9·— P. **Pontértéke: 18.**

Kol Erzsébet: *Tiszaparttól Alaszkáig.* Vk. Bolti ára 9·— P. **Pontértéke: 18.**

Sure Barnett: *Az élet intézői.* Vk. Bolti ára 9·— P. **Pontértéke: 18.**

Gheyselinck R.: *A nyughatatlan föld.* Vk. Bolti ára 9·— P. **Pontértéke: 18.**

Gregory W. és Raven H.: *A gorilla nyomában.* Vk. Bolti ára 9·— P. **Pontértéke: 18.**

Rapaics Raymund: *A magyar gyümölcs.* Vk. Bolti ára 9·— P. **Pontértéke: 18.**

MŰVÉSZETTÖRTÉNET.

Farkas Zoltán: *Munkácsy Mihály.* Összefoglaló essé a magyar festészet nagy alakjáról. 65 képes táblával, fvk. Bolti ára 12·— P. **Pontértéke: 24.**

Magyar mult. Varga Nándor Lajos 40 fametszete, Rajk Gyula szövegével. Fvk. Bolti ára 18·— P. **Pontértéke: 40.**

253

Diárium 1941. 11. hám

Kelet visszatért! Szerkesztette: Arady Kálmán dr. Húsz fa-, illetőleg linóleummetszet. Kartonkötés, számozott példányok. Bolti ára 7·50 P. **Pontértéke: 15.**

Vörös Márton: *Pécs.* Officina képeskönyv. Bolti ára 3·40 P. **Pontértéke: 6.**

Kreilisheim György: *Régi magyar fényképezés.* Officina képeskönyv. Bolti ára 3·40 P. **Pontértéke: 6.**

IFJÚSÁGI IRODALOM.

Szira Béla: *Bécsi tinta — magyar toll.* Ifjúsági regény Bessenyei Györgyről. Fvk. Bolti ára 5·80 P. **Pontértéke: 10.**

Sztrókay Kálmán: *Még száz kísérlet.* Bolti ára 6·40 P. **Pontértéke: 12.**

ÚJRA KAPHATÓ:

György Lajos: *Világjáró anekdóták.* Vk. Bolti ára 6·80 P. **Pontértéke: 10.**

Szekfű Gyula: *Mi a magyar?* Vk. Bolti ára 15·— P. **Pontértéke: 30.**

ELFOGYOTT:

Péchy Henrik: *A történelmi hullámelmélet és a történelmi jövő kiszámítása.*

Ferenczy Valér: *Ferenczy Károly.*

PONTÉRTÉK-VÁLTOZÁS:

Tóth Árpád: *Összes versei.* Vk. Bolti ára 8·80 P. **Pontértéke: 17.**

Tóth Ervin: *Fametszet a XX. században.* Számozott, aláírt példányok. Bolti ára 10·— P. **Pontértéke: 15.**

MOST JELENT MEG!

BOGNÁR CECIL

MI ÉS MÁSOK

A mindennapi élet pszichológiája

ÁRA FÉLVÁSZONKÖTÉSBEN **6·40** PENGŐ

SÓS JÓZSEF

A GYAKORLÓ ORVOS LABORATÓRIUMA

Ez a népszerű könyv a legnagyobb hiányt pótolja. A közvetlen kutatás és megismerés lehetőségétől elzárt orvostársadalom nélkülözhetetlen kézikönyve.

ÁRA AMATŐRKÖTÉSBEN **8·—** PENGŐ

A KIR. M. EGYETEMI NYOMDA KIADÁSA

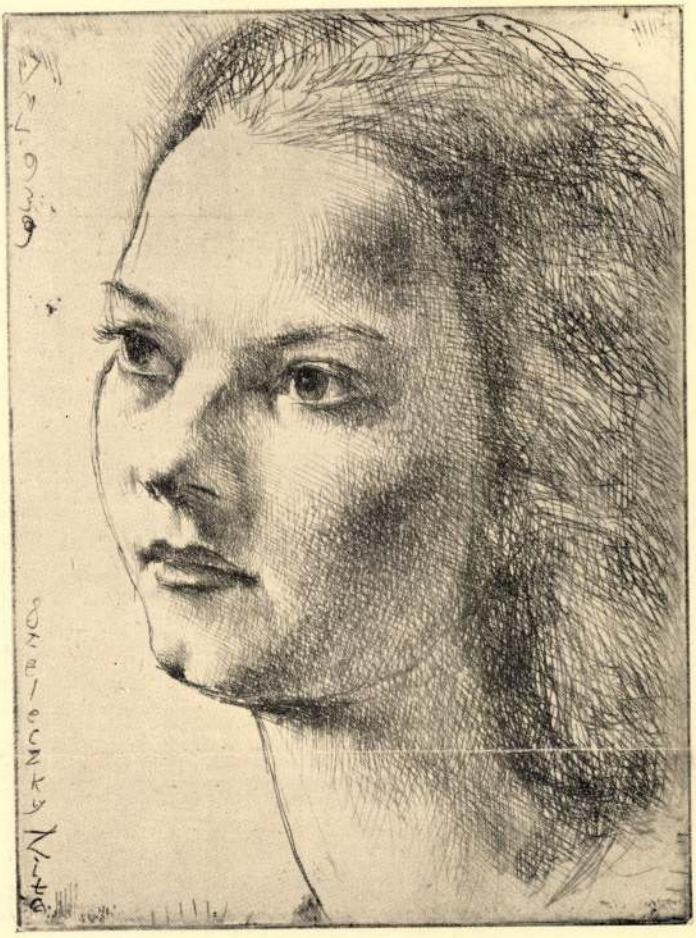

VARGA Nándor Lajos: Szeleczky Zita arcmása. (Rézkarc, 1939.)

Varga Nándor Lajos *
Jánosa Lajos
Gróf Teleki Ralph
Arató Gyula
G. Fekete Géza
képzőművészek

Jáki Béla
Duma György
iparművészek

munkái

* koll. kiáll. rézkarcaiból és vízfestményeiből. 22 tétel alatt. Rövid életr.

Műterem kiállításai.
Hét magyar művész második kiállítása. (1939)

A kiállítást rendezte:
Kató Kálmán festőművész,
a „Műterem" művészeti vezetője.

A kiállítás megtekinthető naponta 9-6-ig, vasár és ünnepnap 10-2 óráig. Távbeszélő: 189-554.

A tárlaton bemutatásra kerül a

„MAGYAR MÚLT"

című
1941-ben készült,
40 darabos történelmi fametszetsorozat,
melyet eddig nem láthatott a nagyközönség.

Az Erdély Művészetéért Alapítvány
Vármegye Galéria
(Budapest, V. Vármegye utca 11.)

Tisztelettel meghívja

Varga Nándor Lajos

grafikusművész

születésének 100. évfordulója
alkalmából rendezett
emlékkiállítás megnyitójára

1995. március 25-én (szombat),
17.30 órára

A kiállítást megnyitja:
Dr. Habsburg Ottó

MEGHÍVÓ

„Minden magyar felelős
minden magyarért"
Szabó Dezső

Vármegye Galéria

H–1052 Budapest, Vármegye utca 11.
Tel./fax: 118–8148

Erdély Művészetéért Alapítvány
H–1675 Budapest, Postafiók 133.
MNB 217–98089–5421

A kiállítás megtekinthető 1995. június 26-ig,
kedd, szerda, csütörtök, péntek 10–18 óráig.

VARGA NÁNDOR Lajos

Varga Nándor Lajos emlékezete. Összeáll.: Semsey Andor.
= Kisgrafika, 14, 1985, 1. 3 - 6.p. ill.

VARGA LAJOS Nándor

Már a táblázatok átnézése után is szembetűnőek azok a statisztikai jelenségek, amelyeknek részletesebb vizsgálata hozzásegíthet bennünket a probléma megoldásához.

Az alapvető kérdés az, hogy mi lehetett az indítéka a patrocíniumok kiválasztásának? Az okok keresése során nem hagyhatjuk figyelmen kívül az egyetemes egyház gyakorlatát, gondolhatunk arra is, hogy esetleg „központi" (püspöki, főesperesi, földesúri) irányítás befolyásolta a választást, az egyházi év liturgikus rendjének hierarchiája is szerepet játszhatott ebben. Idő és tér is meghatározó lehetett: egy-egy korszak, más nép, más gazdasági és kulturális közösség egymástól eltérő módon választhat, sőt bizonyos „divatjelenségekkel" is számolhatunk. A választható patrocíniuimok száma elvileg igen nagy lehetne, hiszen a szentek száma is sok.

Ha ebből az utolsó gondolatból indulunk ki, akkor azt látjuk, hogy a 2490 előfordulás során mindössze 96 féle patrocíniumot választottak. Egyenletes eloszlást feltételezve, minden egyes védőszentet 26 alkalommal kellett volna választani, ezzel szemben ennek az értéknek több mint tizenegyszerese (Szűz Mária, 298 alkalom) is előfordul, de 34 védőszent csak egy-egy esetben szerepel.

Már a II. számú táblázat megoszlási gyakoriságai is egyértelműen bizonyítják, hogy a patrocíniumokat leggyakrabban a szentek viszonylag szűk köréből választották ki. Ez a jelenség azt mutatja, hogy elméletben a szabad választás lehetősége fennállt ugyan, de valami miatt a gyakorlatban mégiscsak korlátozott volt. Az egyházi előírások nem tartalmaznak olyan szabályt vagy rendelkezést, amely kötelező érvényű lett volna. Így tehát azt kell megvizsgálnunk, hogy a középkori magyar forrásokban található-e olyan előírás, amely befolyásolhatta a védőszentek kiválasztását.

Az 1092-ben megtartott szabolcsi zsinat határozatait Szent László I. törvénykönyve foglalta össze. A 38. törvénycikk felsorolja azokat az ünnepeket, amelyeket – nyilvánvalóan az egyetemes egyházban kialakult gyakorlat alapján – Magyarországon is kötelező volt megülni. Ezek a következők: karácsony, Szent István vértanú, Szent János evangelista, Aprószentek, circumcisio, vízkereszt, Gyertyaszentelő Boldogasszony, húsvét, Szent György, Szent Fülöp és Jakab, Szent [illegible]

VARGA NÁNDOR LAJOS

Sümegi : A kecskeméti... Bp 1996

L. SZ. : 27. 321

118.0.

. FÜLEP LAJOSNAK

1 ív

Bp. 1935. I. 24.

ajszás életnek, amilyet én vállaltam
ellemetlenebb következménye, hogy az
ntosabb személyes viszonyait rendben
eloszlatni, lassan egy ellenszenv, sér-

Erdély Művészetéért Alapítvány

H–1675 Budapest, Postafiók 133.

Vármegye Galéria

H–1052 Budapest, Vármegye u. 11.
Tel./fax: 118–8148

Tisztelt Szerkesztőség!

Az Erdély Művészetéért Alapítvány
Vármegye Galéria
(1052 Budapest, Vármegye utca 11.)

szeretettel meghívja

Varga Nándor Lajos

(1895. január 1., Losonc – 1978. április 17., Budapest)

emlékkiállítására

A kiállítás a *Budapesti Tavaszi Fesztivál* hivatalos programjában szerepel, méltó megemlékezésként a művész születésének 100. évfordulója alkalmából.

Életrajzi adatok: Az erdélyi származású művész családja Sepsiszentgyörgyön élt, Varga Nándor Lajos a helyi Székely Mikó Kollégiumban érettségizett és több műalkotással is támogatta a Kollégiumot.
1913–17-ig a Magyar Képzőművészeti Főiskolán tanult, 1925–29-ig tanársegéd Olgyai Viktor mellett a grafikai osztályon. 1931-ben a főiskola rektori tanácsa a grafikai tanszék vezető tanárává választja. Tanári működése alatt több grafikai szakkönyvet írt, melyet maga illusztrált.
Élete további részében is meghatározó szerepet tulajdonított az Erdélyhez fűződő rokoni és baráti szálaknak. Életművének különösen grafikai munkássága maradandó.
Jelen tárlatunkkal egyidőben a Székely Mikó Kollégium is kiállítással emlékezik születésének 100. évfordulójára.

A kiállítás **1995. március 25-én, 17.30 órakor nyílik** és 1995. június 26-ig tekinthető meg.
A tárlatot **Dr. Habsburg Ottó** nyitja meg.
Az emlékkiállításon bemutatásra kerül a *„Magyar Múlt"* című 40 darabos történelmi fametszetsorozat, melyeket eddig még nem láthatott kiállításon a nagyközönség, így a maga nemében művészeti és kultúrtörténeti érdekességnek számít a kiállítás.
Nyitvatartásunk: kedd, szerda, csütörtök, péntek 10–18 óráig.

Szeretettel várjuk a szerkesztőség munkatársait az emlékkiállítás megnyitójára.

Budapest, 1995. március 22.

Tisztelettel:

Dalossa Edit

Kulcsár Edit
galériavezető

Erdély Művészetéért Alapítvány

H-1675 Budapest, Postafiók 133.

Vármegye Galéria

H-1052 Budapest, Vármegye u. 11.
Tel./fax: 118-8148

Tisztelt Szerkesztőség!

Az Erdély Művészetéért Alapítvány

Vármegye Galéria

(1052 Budapest, Vármegye utca 11.)

szeretettel meghívja

Varga Nándor Lajos

(1895. január 1., Losonc – 1978. április 17., Budapest)

emlékkiállítására

A kiállítás a Budapesti Tavaszi Fesztivál hivatalos programjában szerepel, mélió megemlékezésként a művész születésének 100. évfordulója alkalmából.

Életrajzi adatok: Az erdélyi származású művész családja Sepsiszentgyörgyön élt, Varga Nándor Lajos a helyi Székely Mikó Kollégiumban érettségizett és több műalkotással is támogatta a Kollégiumot.
1913–17-ig a Magyar Képzőművészeti Főiskolán tanult, 1925–29-ig tanársegéd Olgyai Viktor mellett a grafikai osztályon. 1931-ben a főiskola rektori tanácsa a grafikai tanszék vezető tanárává választja. Tanári működése alatt több grafikai szakkönyvet írt, melyet maga illusztrált.
Élete további részében is meghatározó szerepet tulajdonított az Erdélyhez fűződő rokoni és barátí szálaknak. Életművének különösen grafikai munkássága maradandó.
Jelen tárlatunkkal egyidőben a Székely Mikó Kollégium is kiállítással emlékezik születésének 100. évfordulójára.

A kiállítás **1995. március 25-én, 17:30 órakor nyílik** és 1995. június 26-ig tekinthető meg.
A tárlatot **Dr. Habsburg Ottó** nyitja meg.
Az emlékkiállításon bemutatásra kerül a „Magyar Múlt" című 40 darabos történelmi fametszetsorozat, melyeket eddig még nem láthatott kiállításon a nagyközönség, így a maga nemében művészeti és kultúrtörténeti érdekességnek számít a kiállítás.
Nyitvatartásunk: kedd, szerda, csütörtök, péntek 10–18 óráig.

Szeretettel várjuk a szerkesztőség munkatársait az emlékkiállítás megnyitójára.

Budapest, 1995. március 22.

Tisztelettel:

Kulcsár Edit
galériavezető

Varga Nándor Lajos

A színházi és filmdiszletek

tervezőinek lapunkban való nyilvántartása és figyelemmel kísérése lászólag nem tartozik feladataink közé, mert, mint gyakran halljuk, a színházi és filmdíszletek tervezésénél és kivitelezésénél a művész többnyire kötött feladatoknak van alávetve, s munkája inkább iparművészeti, mintsem képzőművészeti feladat. Erre az aggályoskodásra meg kell jegyeznünk, hogy nagyon nehéz éles műfaj-határokat vonni a képzőművészetek, tehát a szobrászat és festészet, valamint az ú. n. iparművészet, vagy díszítőművészet között. De ha van is bizonyos jellegbeli különbség, a művészet-történet lapjai azt tanusítják, hogy a kiemelkedő korszakokban valamennyit szorosan összekapcsolják azok a szálak, amelyek valamennyit az építészethez is fűzik. Általában meg kell állapítani, hogy az iparművészeti, illetve díszítőművészeti alkotások az építészet, vagy a szobrászat, vagy a festészet formanyelvén készülnek, némileg megváltozott céllal és némileg elkülöníthető jelleggel; az építészet, a szobrászat és a festészet pedig a művészetek felbonthatatlan hármas egységét alkotják.

A huszadik század elején jelentkező film valóságos forradalmat idézett elő az emberi szellem és művelődés fejlődésében. Ami pedig a képzőművészetek fejlődését illeti, különösen a festészeté, ezen a területen jelentős megrázkódást okozott már a daguerrotipia, s még inkább a fényképezés feltalálása. A múlt század hatvanas—hetvenes éveiben meglepően visszaszorította a táj- és arcképfestészetet, s ebben a versengésben látszólag csak a fényképezés lehet a győztes. De csak látszólag, hogy miért, azt majd alább fogjuk látni.

a film felfedezése ugyanannak a korigénynek a következménye, amely a művészeti forradalmakat létrehozta.

Ha egy-két évtizedet átugrunk a film óriás-léptekkel haladó fejlődésében, s a legutóbbi évek kitünően megrendezett filmjeit megfigyeljük, különösen a francia filmeket, akkor azt fogjuk tapasztalni, hogy a vásznon olyan merészen kivágott képek jelennek meg, amilyenekkel csak a festőművészek alkotásain keresztül találkoztunk eddig. A filmoperateur most már nemcsak fényképez, hanem a rendezővel együtt »megkomponálja« a képet, a jelenetet. Még sokáig folytathatnánk fejtegetéseinket, de ennyi is eléggé meggyőz bennünket arról, hogy a film most kezdi ellesni a festők komponálási módszereit. Éppen ezért meggyőződésünk az, hogy a film fejlődésében még nagy szerep hárul a festőművészekre, még akkor is, ha ezek a festőművészek csak filmeket fognak »festeni«. Ezzel még nem akartunk a Walt Disney-féle színes és rajzos filmekre célozni, bár ezek is ráutalnak a festőművészet és a film letagadhatatlan kapcsolataira.

Most azonban egyelőre csak a díszletekről van szó. Ezen a téren is a kezdet kezdetén állunk. A díszlettervezőket, mint általában a film más művészeit, tervezőit, alakítóit és rendezőit is elfogulttá tette sokáig a színház gazdag, ősi múltja és hagyománya, jóllehet éppen az utóbbi években ebben a tekintetben nagy felszabadulás tapasztalható. Ma már kezdenek kibontakozni azok a lényeges különbségek, amelyek a színházi és filmdíszleteket feladatukban és jellegükben lényegesen elválasztják egymástól. A színházi díszleteken valóban inkább a »díszítő« célzat és jelleg uralkodik, a filmdíszletek viszont a maguk végtelen térbeliségénél fogva egyesítik magukban az építőművészetet, a festészetet és olykor a szobrászatot is, mint a középkori magyar szárnyasoltárok is pompás módon alkották meg az építészet, szobrászat és festészet fennebb hivatkozott hármas egységét, amely a filmművészetben beletágul a mindenségbe, egyesül a természettel, s ami a legfontosabb: egyesül az idővel és a mozgással.

Ezeknek a nagyon szűkreszabott fejtegetéseknek és meggondolásoknak alapján a jövőben figyelmmel fogjuk kísérni a filmeket, de kiterjesztjük figyelmünket a színházi díszletekre is. Ennek a lapnak egyik feladata, hogy a művészi alkotások, általában a művészi élet krónikása legyen, nem feledkezhetik meg tehát azokról a »képzőművészekről« sem, akik a színpadon, illetve a filmstúdióban találják meg a maguk legjobb kifejezési lehetőségét és eszközeit.

Az elmúlt ősz folyamán bemutatott színdarabok és filmek díszleteinek tervezői közül a következőket sikerült feljegyeznünk: **Horváth János:** Machbeth, Kreml Istene, Donna Diana (Nemzeti Színház). **Vitéz Zsombory József:** Énekes madár (Nyirő J. — Nemzeti Színház). **Jaschik Álmosné:** Alterego (Asztalos Miklós), Feleség (Bókay János), (Nemzeti Kamara Színház). **Fülöp Zoltán:** Farsangi lakodalom (Poldini), Julia szép leány (Ottó—Nyírő) (M. Kir. Opera). **Oláh Gusztáv:** Fából faragott királyfi (Bartók. M. Kir. Opera). **Vargha Má-**

teket sem. Hogy milyen tekintélyes mennyiségű kénsav gyűlhetik így össze, azt mutatja, hogy ködcsapadékban már 3.3 %-ot is mértek. A freskóra került kénsav megtámadja a meszes kötőanyagot és gipsszé alakítja át. Ez a folyamat térfogatnövekedéssel jár. Minden mész-szemcse gipsszé válva 1.7-szeresére duzzad. Ilyenformán a kötés meglazul és a festékszemcse kiporlik. A freskó tönkremegy. Ez a folyamat természetesen csak a szabadban álló freskóra vonatkozik. A kénsav a színes anyagokat sem kíméli. Megtámadja a horganyfehéret, kifakítja az ultramarinokat és így tovább. A városokban tehát a füstös-kénsavas levegő jelentékenyen járul hozzá a fagy okozta freskó-károkhoz.

Ártalmas még a freskóra a levegő kátránya, korma és pora is. Az így keletkezett károkról azonban külön kell szólni, a freskó »patinájával« kapcsolatban.

Dr. BRUMMER ERNŐ

Festékkisérleti tanműhely

Közismert dolog, hogy az »öncélú művészet« korának művészeti nevelésében a stílus, a kompozíció, s az elmélet játszotta a vezető szerepet. A háború körüli két évtizedben már alig fordítottak gondot a rajztudásra is. És alig törődtek a valóság megismerésének fontos kérdésével. A szobrászat és festészet anyagkérdéseivel pedig egyáltalán nem törődtek. A művészi anyagok előállítását a gyárak kizárólagos feladatának tekintették. Nem találták előkelőnek és magukhoz méltónak sem a főiskolák, sem a művészek, hogy a művészet »mesterségbeli« és »anyagtechnikai« kérdéseivel foglalkozzanak. Ez a vegyészek, esetleg az iparművészek feladata — gondolták. Ennek a feladatnak azután sok káros következménye lett. Igen sok, egyébként értékes művészi alkotás pusztult el ily módon időnek előtte, mert a művészek nem ismerték az általuk használt anyagok törvényeit. Erre a szomorú tényre már rájöttek a művészek, s úgy látszik a főiskolák is, mert, mint értesültünk a Képzőművészeti Főiskola »festékkísérleti tanműhely« felállításának a tervével foglalkozik. A festészeti és szobrászati anyagtani tanszék eddigi elméleti oktatása ily módon nagy lépéssel halad előre. A festékkísérleti tanműhelyben a növendékek megismerkednek a festékek nyersanyagaival, a festékek készítési módjával, azok tisztán vegyi keverési és alkalmazhatósági törvényszerűségeivel, miáltal műveik tartósságát nagy mértékben fokozhatják. Hogy az elmúlt korok folyamán minden nagy művész maga végezte ezt a munkát, az mindenki előtt világos és érthető. Manapság azonban, amikor a vegytudomány igen fejlett, már nem lehet a kezdetleges festékkészítési módokhoz visszamenni. Éppen ezért nagyon helyeseljük a Főiskolának azt a szándékát, hogy a tanműhely számára festékörlő gépet szerez be, amellyel a legkorszerűbb módon minden növendék maga készítheti el a képeihez szükséges festéket. A növendékek az elméleti ismeretek birtokában festékkísérleti műhelymunkát végeznek, résztvesznek az anyagvizsgálatban, s a különfajta festékfajták összeállításában és keverésében. Enélkül nem győződhetnek meg az egyes festékek használhatóságáról, mert a gyári festékek összetételét nem ismerhetik fel pontosan, következőleg nem tehetnek összehasonlításokat a különféle festékek, például a tiszta olajfesték, a viaszos olajfesték, gyantaolajfesték, petróleumfesték, stb. között. Enélkül pedig maradandó művészi alkotásról nem lehet beszélni. A rosszul alkalmazott és helytelenül kevert festékekkel készült képek, bármily kiváló »művészi alkotások« legyenek is, elpusztulnak, s az utókor már csak a restaurátorok közbelépése után vehet tudomást róluk.

A festékkísérleti tanműhely immár a második ilyen kiváló intézménye lenne a Főiskolának. Az elsőről, **Vargha Nándor** grafikai osztályának grafikai és nyomdai berendezéséről, egyáltalán a kiváló mester enemű kezdeményezéséről és oktatási módszeréről a következő számunkban fogunk beszámolni. Most még csak annyit szeretnénk megjegyezni ezzel a tanműhellyel kapcsolatban, de utalással a freskó problémájáról írt cikkeinkre is, hogy nagyon szükséges lenne egy freskó- és mozaik-technikai tanműhely felállítása is a Főiskolán. Gyakorlati megoldásra gondolunk. A növendékek főiskolai éveik alatt csak elméleti oktatást hallanak a freskófestésről, de gyakorlati lehetőségük egyáltalán nincsen. Erre pedig ma különösen szükség lenne, mert bizonyosra vehető, hogy a következő évtizedekben mind több igényt kell e vonatkozásban is kielégíteni. A szükséges ismereteknek és gyakorlatnak az elsajátítását tehát elsősorban a Főiskolának kell lehetővé tenni. Sőt bátran továbbmehetünk, s felvethetjük azt is, hogy célszerű lenne a már a Főiskoláról kikerült művészek számára freskó- és mozaik-készítési tanfolyamokat rendezni. Erre vonatkozólag elgondolásainkról ugyancsak későbbi alkalommal számolunk be.

— y z —

Képzőm. Közlöny 1939. 3–4. sz.

Varga Nándor Lajos

Köll. Kiáll. a Mühá-
rátnál. (V. Kiáll.)

Hod.
Szépmüvészet
1941. 105. l.

Varga Nándor Lajos

Ima honvédeinkért 8000 P

Arckép 800 P

Kolozsvári bevonulás 600 P

c. Kepei

Haditudósító kiállítás a Pesti Vigadóban 1943 máj. 2–12.

~~Agyagmécses, római VI. 279~~

Varga Nándor Lajos

Vkminkiáll. 1943

Irenke, olajf.
Reggeli köd, vízf.
Illyefalvi templom,
vízf.

állami vásárlás,
nem volt kiállítva:
Magyar mult,
fametszetek

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"**
címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Varga Vándor Lajó

Laid

Müterem

40 ik kiáll.

Kat. Könyvtáramban.

40

dupl

„MŰTEREM"

KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK K. F. T.

1938. nov. dec.

7

MAGYAR MŰVÉSZ

VARGA NÁNDOR LAJOS

JÁNOSA LAJOS

KARTHA FERENC

Vargha Nándor Lajos

Sokadalom Szentgyörgyön, vizf.

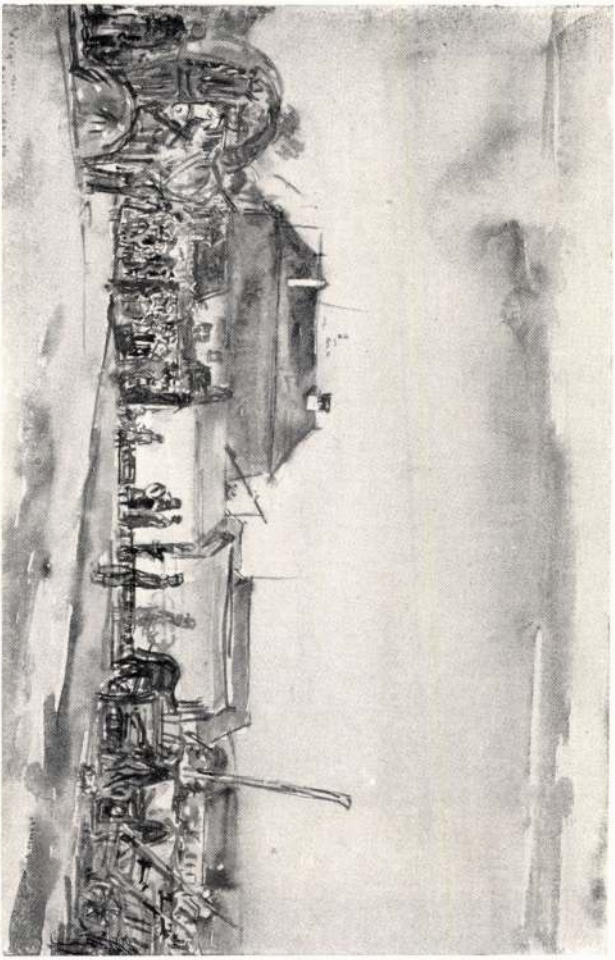

Szépműészet 1941. 12. 7.

1

Varga Vándor Lajos

festő

l. Szépművészet

1941. 280. l.

munkatársak :

Nánási Sándor

Oberschall Magda

Pálinkás László

Pigler Andor

Polgár Julia

Rados Jenő

Révhegyi Réh Elemér

Schoen Arnold

Supka Ervin

Voit Pál

Zádor Anna

Varga Nándor

* **Képzőművészeti főiskolások kiállítása Veszprémben.** A képzőművészeti főiskola az idén nyári telepet rendezett be hallgatói számára Veszprémben, Vargha Nándor főiskolai tanár irányításával. A nagy történelmi multú város festői környezetében és a város természeti szépségekben gazdag vidékén a telepen dolgozó főiskolai hallgatók kitünő eredménynyel dolgoztak és munkásságukról a városi zeneiskola termeiben a rendezett kiállításon számoltak be. A kiállítás anyagából a közönségen kívül Veszprém városa és a kultuszminiszter is vásároltak. A siker hatására felmerült Veszprémben az a kívánság, hogy a főiskola rendszeresítse tanítványainak Veszprémbe való kiküldését.

Uj Magyarság

1943. okt. 6.

BEZCÁSSY ANDOR ékszer
Kossu

Varga Nándor fametszete: Szent István

mennyiükkel pertut ivott, majd súlyos ezüst cigarettatárcájából megkínálta őket.

— Valódi török cigaretták. Még háború előtti — mondta és ő is rágyujtott. — A multkor találtam két dobozzal egyik fiókomban. Magam hoztam annakidején Konstantinápolyból és láttam a gyárat is, ahol készítették. Mondhatom, érdekes volt. Képzeljétek el, egy hatalmas teremben mind nők dolgoztak, lehettek vagy kétszázan és engem a társaimmal addig nem engedtek be, amíg a munkavezető előre nem ment és nem figyelmeztette a lányokat, hogy tegyék fel fátylaikat, mert idegenek jönnek. Mire bementünk, mindegyiknek csak a szeme és a homloka látszott a fátyol felett. Persze, nol voltak még akkor Kemál pasa reformjai.

A többiek egymásra pillantottak. Ez a Kassai furcsán kezdi. Az első percben a saját élményeivel hozakodik elő. Különös ember.

— Hát te jártál Keleten? — kérdezte Patkós tanár úr.

Kassai mintha csak erre a kérdésre várt volna. Fujta a füstöt és egyre jobban belemerült az elbeszélésbe. Halk, vontatott hangon beszélt, a sokat hallott és látott ember közlékenységével, mintha valami titkot bízna a társaságra. Egy orvos-tisztekből álló csoporttal küldték a keleti országokba a mocsárlázt és a tifuszt tanulmányozni. Járt Arábiában, Perzsiában, az Indiai félszigeten, sőt Kínában is. Csodálatos dolgokat látott, ami még neki is lehetetlennek tűnt. Különös szertartásokon vett részt, ahová álruhában csempészték be, hányszor forgott barátaival együtt halálos veszedelemben a kíváncsiságáért. A kalandok egész sorát élte át és sok emléket hozott haza magával. Egy kínai mandarin lánya elefántcsontra festett arcképével ajándékozta meg, amiért meggyógyította az apja szembaját. Teherán közelében perzsa rablók támadták meg, de ártalmatlanná tették őket. Ma is megvan az a kígyóbőr markolatu tőr, amit az egyik rabló kezéből csavart ki, amikor az le akarta szúrni.

A társaság tagjai eleinte türelmesen hallgatták, de később idegesen fészkelődni kezdtek. Cigarettára gyujtottak, ittak is közben, de megszakitani nem akarták Kassait. Végre is ő hagyta abba. Az órájára pillantott, tizenegy óra elmult, sajnálta, de mennie kellett.

— A holnapi viszontlátásra, — búcsúzott.

A többiek még maradtak.

Pásztortűz 1940. 8-9. sz.

— Furcsa ember — mondták, fejcsóválva amikor eltűnt az ajtó mögött.

Másnap este megint Kassai vitte a szót. Valaki a lovaglást hozta szóba, mire ő rögtön tiszti lóversenyekről, akadályugratásokról beszélt, egy alkalommal ezüst serleget is nyert. Lovaspoló mérkőzéseket említett, amelyen Angliában vett részt egyik szabadsága alkalmával. Majd céllövészetről, és falkavadászatokról volt szó, amint mondta, mindkettőben otthonos. És így volt minden este. Egyik nap a párbajról magyarázott, fiatalabb korában volt benne része eleget, másszor tengeri viharokról tartott előadást, kettőt is átélt, tudja mi az.

— Ez a Kassai a legnagyobb hazug, akivel életemben találkoztam — mondta valaki egyik este, miután Kassai ismét alaposan kibeszélte magát és elment.

— Nem lehet hinni egy szavát sem — legyintett Patkós tanár. — Elképzelhetetlen dolgokat mesél.

— Valóságos Háry János — folytatta Shylock nagy derültséget keltve.

S ettől kezdve ez lett a neve, a háta mögött mind csak így emlegették. Még a pincérek is így hívták egymás között és az egész vendéglőben elterjedt a híre, hogy jár oda egy nyugdíjas katonaorvos, aki hihetetlen történeteket talál ki s azok elmondásával mulattatja az asztaltársaságát. És esténként, amikor Kassai újabb történetekbe kezdett, az asztalnál ülők már előre összenéztek, könyökükkel lökdösték egymást és nem egyszer majdnem hangosan felnevettek. Még a vendéglős is el-elmosolyodott a tálaló asztal mellett, ahonnan mindent hallott.

Később már nem is figyeltek rá, hogy mit beszél. Zavartalanul társalogtak egymással, nem törődtek vele, csak a mellette ülők hallgatták s úgy intézték, hogy minden este más kerüljön melléje. Hetek mulva már számításba se jött. Ha ott volt velük, természetesnek találták, de ha véletlenül elmaradt, senkinek sem hiányzott. Kassai személye már majdnem végkép a közönybe fullad, ha ismét Ómaga nem segít rajta.

Egy este meghívta a társaságot magához. A Hét kócsagtollban nem volt szokás, hogy a társaság tagjai egymást a lakásukra hívják, ilyenre sohasem gondoltak s azért mindnyájan meglepődtek.

— Hogy mi szükség van erre? nem tudom — jegyezte meg Patkós tanár úr.

— Nagyképűsködés az egész — mormogta Shylock.

— Ott fogunk még csak furcsa történeteket hallani!

— Háry János kitesz magáért!

— Vajjon van még olyan hazugsága amit nem hallottunk! — hangzott mindenfelől. De azért a meghivás titokban mindegyiköjüknek tetszett és készültek rá. Kassai megmondta a lakása címét s úgy határoztak, hogy aznap este nem mennek a vendéglőbe, hanem nála találkoznak.

Enyhe májusvégi este volt. Langyos szél futkározott a házak között. A lassan sötétedő, hig, tavasz-kék égbolt szélén lenge, ködszerű felhők vonultak és a telihold mint egy arannyal erezett göngyházgolyó csuklott elő az egyik torony mögül, körülötte mézsziníire festve az eget.

Csendesen beszélgetve, kettesével-hármasával érkeztek. A csengetésre Kassai maga nyitott ajtót. Kissé régimódiasan, de ízlésesen berendezett férfiszobába vezette őket, ahol már bor, cigaretta volt elkészítve és egy gyorsforralón feketekávé melegedett. A társaság idegenül érezte magát, a vendéglő megszokottsága után furcsán hatott rájuk az agglegényiakás mesterkélt kényelme. A beszélgetés is vontatottan indult, mintha Kassai sem lett volna annyira elemében, mint máskor és mindegyik észrevette a másikon, hogy nem érzi jól magát. Pedig a házigazda figyelmes volt. Állandóan töltött, koccintott és kínálta a jobbnál jobb cigarettákat. Mintegy félórát időzhettek már, amikor egyszerre csak Kassai felállott.

— Szeretnék egyetmást megmutatni nektek — mondta — azokkal kapcsolatban, amikről beszéltem.

Hangja komoly és érdeklődést keltő volt s mintha egy kevés szemrehányás lett volna a tekintetében. A többiek megdöbbenve néztek egymásra. Vajjon mit

(ad 798.l.

~~Varga~~ 5. Nándor Lajos, festő és grafikus; szül. 1895 jan. 1-en Losonczon székely (sepsiszentgyörgyi) családból. Sepsiszentgyörgyön a Mikó-kollegiumot érettségivel, 1913-tól (pedig) a budapesti rajztanárképzőt végezte, majd Kecskeméten Révész Imrénél tanult. 1915-18-ig a harcztéren géppuskás hadnagy volt a 24. honv. gyalogezredben. A háborn után Budapestre jött, ~~[illegible]~~ s azóta itt működik. 1921-ben Raffaello Santi Férfi arczképét másolta a Szépművészeti Múzeumban.

Varga Nándor Lajos

és a művész közlése.

Varga Sándor Lajos

1920 szept. ki a Nemzeti Szalonban
Gépmunkás, vízf. 3000.—
Rakamista, vízf. 3500.—

1921. szept. u. o.
Őrség, olaj. 6000.—
Éva, olaj. 5000.—

Zabla, Relka V. 182

Varga Nándor Lajos

1925. SzMPT által díjazott művészek kiáll. N. Szalon.

Kompozíció, rézkarc
Rózsadombi rész, rézkarc
Kisleányfej, rézkarc
Akt, rézkarc
Önarckép, rézkarc
Fás táj, rézkarc
Özvegyasszony képe, rézkarc
Ecce Homo, rézkarc
Csary, hidegtű.
Akácfás táj, olaj.
Leányfej, olaj.
Salgótarjáni táj, tusrajz

1923 és 1924. SzMPT grafikai díja.

1923. SzMPT-tól 100.000 K-ás ösztöndíj.

Nő képe.

g 32. Olasz festő a XVII. sz.-ból.

Varga Nándor

képz. főiskola rendes tanára

1931 —

művészi grafika

Évkönyv főisk. 1931-32. 76. l.

1162–1164. Isme

A XIX. szá

1162. *Rhédei Ferencz.*

Derékig, jobbrafordultan
szögletes, de egyoldalú csegely
Jobb kezében a vállán nyugv
Kucsmáját forgó díszíti. Haj
rövid. Álló gallérú, de szűk uj
gyok. Körirata, a kettős gy
REDEI. D. G. PR. TRA.«.

Aranyozott ezüst, méretei 2
— Értéke 10 K. — Havas (Hirsc

30-án (787–907). — Átvétetett az
(1950–909), az 1910 február 25-iki
eln. sz. leiratok, illetőleg az 1910 ja
1910 márczius 23-iki (519–910) sz.
jelentetett 1908 január 31-én (41–

Varga Nándor Lajos szül. Losoncon 1895. január 1.-én székely (sepsi-szentgyörgyi) családból. S.-Szt.-Györgyön a Mikó-Kollegiumot végezte érettségivel, azután (1913-tól) a budapesti rajztanárképzőt végezte, majd Kecskeméten Révész Imrénél tanult. 1915-1918 harctéren tüzérnagy, géppuskás a 24. honv. gy.-ezredben. A Műcsarnokban először kiállított 1918-ban. a Szépműv. Muzeumban (1921.) másolja Raffaello Santi festőiskolát.

VARGA NÁNDOR LAJOS

59. Tehénfejés, vízf. .... 250.—
60. Vetkőző nő, vízf. .... 400.—
61. Hetivásár, vízf. .... 250.—
62. Borús délelőtt, vízf. .... 300.—
63. Olvasó leányka, rézkarc .... 30.—
64. Napnyugta, rézkarc .... 40.—

alkotás Művészház
I. csop. kiáll.
1942 nov.

Varga Vándor
Lajos

l.
Szépművészet

1941. 159. l.

sich teils in seinen Werken, teils in seinem Künstlertum
gehend und enthüllt uns, rückschauend auf die Werke, mar
danke der Totalität, einer Synästhesie und einer neuen
Künstlertum Runges verlebendigt. Die Darstellung des
Geheimnisse der Runge'schen Kunst. Die Bedeutung des
Treue, der Anhänglichkeit, das wahre Vaterlandsgefühl, d
Glaube an seine Sendung und endlich das Geschick und sei
Stürmer, gewaltigen Idealisten, einfachen, aber hohen De
einen Träger nordischer Kunstgesinnung erkennen.

Das Werk, das nur bei genügender Anzahl Vorausbes
in seiner Vielgestaltigkeit und in der Fülle des verarbeiteten
Bild vom Wirken und Schaffen des Künstlers in seiner Z
keiten Claudius, Jacobi, Perthes, L. Tieck, Goethe, Schel
zu nennen — lebendig und mit ihren Gegensätzen in künstl
sowie mit ihren Spannungen vertraut macht. Der Anhar
der Werke und zur Literatur genug Material zur Prüfur

Der Verfasser hat keine einseitige Darstellung des große
Kunst, seine Welt und seine Persönlichkeit mit echter Hi
liebevoll in langer Arbeit erschlossen. Er faßt Runges V
sammen:

„Endliche Freiheit und unendli

Varga Nándor Lajos

1 Ausrajz

Nemzeti Szalon

MAPE 20-ik jub. kiáll.
Kat. 1935. dec. 20 –
1936. jan. 6.

Varga Nándor tajó

Balladák. Tizenhárom eredeti fametszet 6 művésztől.* Bpest. 1935. Fenti előszavával.

* Varga tanítványaitól.

Szerkesztette a Képzőművészeti főiskola grafikai osztályának munkáitól évenként kiadott albumot a kör. években 1932–33, 1933–34, 1934–35, 1935–1936.

Vargha Nándor

U. 4013

~~Ásatás, Izsai VII. 273.~~

Varga Nándor

Munkaránd

1919. Ladviselt munk. kiáll.
114, 119, 675, 676.
harctéren volt.

1920–21 tél. kiáll. 427.
Kecskemét.

1921. tav. kiáll. 338.
Palotanyfalu

1921. őszi kiáll. 435
1927. magyar táj. 214, 708
Varga Nándor Lajos

1928. tav. kiáll. 489–496

Société Franklin, párisi V. 16.

Varga Nándor Lajos

Magyar Művészet
I. 925. 44. 55, 439, 483,
484, 486, 487, 491. l.

Új Idők. 1925/2. 447, 449. l.

Etchings of today: Intr.
By W. Gaunt London
1929. 12. l.

(1837—1894). Francia közt. elnök (1887—1894). Olasz anarchista gyilkolta meg. — 3. *Nicolas Léonard Sadi* (1796—1831). Francia mérnökkari kapitány Réflexions sur la puissance matrice du feu c.(1824) tanulmányában azt a manapság a mechanikai hőelmélet második tételét tevő törvényt mondja ki, hogy a hő csak akkor végez munkát, ha melegebb helyről hidegebbre jut. Ez, valamint C. többi idevágó fontos megállapítása vetette meg a tudományos termodinamika alapját.

Carnuntum. Római város és katonai táborhely a Duna mellett Alsó-Ausztriában a mai Petronell és Deutsch-Altenburg között, mely Felső-Pannoniához tartozott.

Carolina, l. *Észak-C.* és *Dél-C.*

Carolina resolutio. III. Károly 1731 márc. 21. kelt nagyfontosságú rendelete, mely jó félszázadra megszabta a magyarországi protestánsok jogait. E szerint a protestáns lelkészek csak az ú. n. artikuláris helyeken végezhettek hivatalos funkciókat, nem artikuláris helyeken a plébánosok végezték az egyházi teendőket. A házassági ügyek a püspökök joghatósága alá utaltattak, vegyes házasságokat csak kath. pap előtt volt szabad kötni. Hivatalbalépés alkalmával a protestánsoknak is kath. minta szerint kellett esküdniök. A protestánsok csak kis iskolákat tarthattak, felsőbb intézetek állításához külön királyi engedélyt kellett szerezniök. Ezzel szemben megengedtetett nekik, hogy kerületenkint szuperintendenseket válasszanak.

Carp, *Petru* (1837—1919). Román államférfi, több ízben miniszterelnök. A vil.-háb.-ban az Oroszország elleni beavatkozás mellett izgatott.

Carpaccio (-accsó), *Vittore* Velencei festő, múk. (1472—1526). Gentile Bellini és Antonello törekvéseinek folytatója, kiváló tájkép- és interieurfestő.

Carpeaux (karpó), *Jean Baptiste* (1827—1875). Francia szobrász, akinek életkedvtől sugárzó lendületes művészetét kecses grácia, szenvedélyes temperamentum és finom

Cannius, *Caius Valerius* (87—54). A legnagyobb római lírikus költő. Irt személyes élű jambikus, továbbá elegikus költeményeket, de legértékesebbek szerelmi dalai, melyeket Lesbiához intézett. Magyarra fordította Csengeri János.

Cauchy (kosi), *Augustin-Louis* (1789—1857). Francia matematikus, az algebra, infinitézimális számítás, differenciálegyenletek elméletének kiváló fejlesztője, a véges csoportok és az analitikus függvények elméletének megalapítója. A XIX. sz. kritizáló matematikájának (l. *Euler*), kül. a határérték elméletének szigorúbb alapokra való fektetésével, elsőrangú képviselője.

Cauchy.

Caudium. Városka volt Samniumban a mai Montesarchio helyén. C.-től Ny.-ra, volt a furculae Caudinaenek (C.-i villák) nevezett hegyszoros, amelyben a samnítok vezére, Gavius Pontius, a monda szerint Kr. e. 321-ben a római hadsereget körülkerítette, és járom alatti elvonulásra (C.-i iga) kényszerítette.

Causarum regalium fisci director. A magy. kir. ügyeinek igazgatója, aki a királyt peres ügyekben képviselte a bíróságok előtt.

Cause célèbre (fr. köz szelebr), különös, feltűnő eset.

Causerie (fr. kozri), csevegés; alkalmi témát könnyed hangon megbeszélő tárcacikk. *Causeur* (kozőr), könnyed, szellemes beszélő.

Cavaignac (kavényak), *Louis Eugène* (1802—57). Tábornok, hadügyminiszter, leverte a munkások 1848-i fölkelését Párizsban, a köztársasági elnökválasztáson a későbbi III. Napoleonnal szemben kisebbségben maradt.

Cavalcade (fr. kavalkad), lovascsapat, lova-

Varga Sándor Lajos

MAGYAR MUVESZET

1925. 48, 53, 55, II. 53, 288, 365, 433-4, 439, 444, 483-4, 486, 491. 580

1926. 177, 297, 299, 302, 363,

1927 430

1928. 404

1930 57, 58

1931 244, 247, 250, 406

1932 64

sz csapat szervező bizottsága.
5. sz. — Telefon: 86—4—85.

legalább hozzá, hogy minden
idei Világjamboree-ra!

Asszonyunk!

:sz a magyar cserkészmozgalomnak.
amborre, magyarországi megrendezése rend-
lit minden magyar cserkész csapat elé.
éi is kiszeretnék venni ebből a munkából
, mely parancsolja, hogy az élen járó csa-
a Jamborre megrendezésében, másfelől pedig
lálkozó lelki értékeiből, minél gazdagabban

jóbarátok áldozatkészsége és a magunk be-
tettünk, — hogy anyagiak hijján, egyetlen

Varga Nándor

grafikus

Az Est. 1932. jan. 10.

(Csoportkiállítás Ernst-

nél)

U. 3094.

Vasárn. **13** Ipoly	☾ Utolsó negyed 4 óra 49 pk	**Protestáns:** Ipoly **Görög:** Maxim **Izraelita:** Ab 21
Hétfő **14** Ozseb		**Protestáns:** Ozséb **Görög:** Marcel **Izraelita:** Ab 22
Kedd **15** Nagy B. A.		**Protestáns:** Mária **Görög:** Nagy B. A. **Izraelita:** Ab 23
Szerda **16** Joakim		**Protestáns:** Ábrahám **Görög:** Dioméd **Izraelita:** Ab 24
Csütört. **17** Jácint		**Protestáns:** Anasztáz **Görög:** Miron **Izraelita:** Ab 25
Péntek **18** Ilona		**Protestáns:** Ilona **Görög:** Flórusz **Izraelita:** Ab 26
Szomb. **19** Lajos	1933 **AUGUSZTUS** 31 nap	**Protestáns:** Huba **Görög:** András **Izraelita:** Ab 27

33-ik hét. Nap kelte 4 ó. 52 pk. — Nyugta 19 ó. 16 pk.

Varga Sándor Lajos

< 7 londoni kiáll-
Tása.

MAGYAR MŰVÉSZET
1926. 363.

Varga Nándor

lásd

Szépművészet
1942. 218. l.

Varga N. Lajos

lásd

Szépmüvészet

1941. 49. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Varga Nándor Lajos

Soka dalom Szentgyörgyön,
vers.
Háromszéki falu, olaszt.

Művészeti hetek
Kolozsvár 1942.

100. l.

VARGA, Nándor Lajos

265. *Schaukel*
266. *Thor Christi*
267. *Kreuzweg*
268. *Ecce homo*
269. *Die Erschaffung Adams*
270. *Am Kreuze*
271. *Chaos*
272. *Landschaft in Siebenbürgen*
273. *Heusammler*
274. *Sonnenbad*
275. *Dorf*

grafikák

Csánky Ung Mal

45. l.

Varga Nándor Lajos

művei:

A rétkarc. Könyv a réznyomatairól, a rézkarc történetének rövid összefoglalásával.
Budapest, 1935.
Szerző kiadása.

Rövid önjellemzés
e mű 129. lapján

BUF
937 FEB. 17.22

Szépm. Muz. graf. o.

6i. kiáll. (1931) Új szerem.

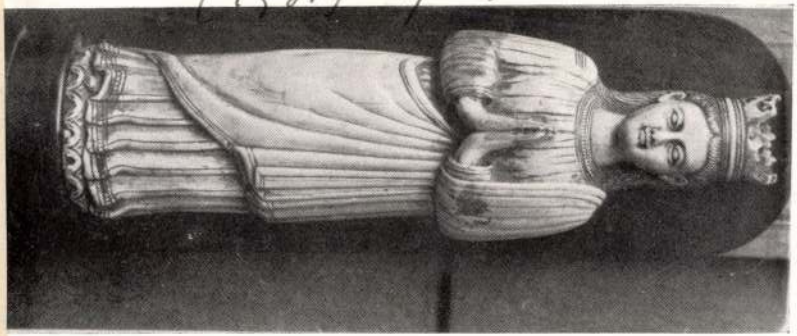

VARGA NÁNDOR LAJOS (szül. 1895).

189. *Hinta.* 1924. — Rézkarc.

XXXV

Varga Nándor Lajos

szül. 1895

lásd

Szépm. Muz. graf. o.

45. kiáll. (1922.)

174 n

CENTENARIUM
1839
1939

<Varga Nándor Lajos>

cód

Farkas Zoltán:

< > kiállítása,

Magyar Csillag

1941. 239. l.

140

Tányér 1707-ből.

Tányér DIWOSEGI DURD 1707 felirattal.
Radisics Ipolyi 129. szám.

Tányér 1724-ből.
Radisics Ipolyi 100. szám.

Varga Nándor Lajos

vöd

Farkas Zoltán:

Csoportkiállítás a Műcsarnokban.

Magyar Csillag

1943. II. 564. l

674. l. — Maszlaghy II., 52. szám. — Gerevich: Az Újság, 1916. júl. 20, 3. l. — Gerevich: A prímási képtár külföldi mesterei. Vasárnapi Újság, 1916., 825. l. (Képe 825. l.) — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 232. l. (Képe 230. l.) (Niccolo di Foligno.) — Benesch Belved. 70. l. (Nem Niccolo di Foligno.) — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 6. l. — Berti Toesca 948.l.

Varga Nándor Lajos

1933 febr-márc. kiáll

Vk. 24–27, 29–42

Klebelsberg emlékkiáll. Műcsarnok

VARGA NÁNDOR ÉS METTKY ÖDÖN KIÁLLÍTÁSA A MŰBARÁT HELYISÉGEIBEN

Varga Nándort, a Képzőművészeti Főiskola kitűnő tanárát eddig mint par excellence grafikust ismertük, aki a „hideg tű" birodalmában, a rézkarc területén váltotta be művészi célkitűzéseit. A Műbarát helyiségeiben november havában megtartott kiállítása mint szorgalmas akvarellistát mutatja be, aki az olajtechnika síkján való sikeres vendégszereplésekre is vállalkozik.

Akvarelltechnikája sajátosan egyéni hangot üt meg: az ecsetet is valahogy grafikusan kezeli s bodros temperamentumu tájképein a papíron végigszántó ecset egyszer konturt ad, egyszer meg tónust színez az imént feldobott szín-konturok közé. A levegős színfoltok alól egyre másra kiütközik a grafikus technikája, annak következetes leszűrtsége nélkül.

A művész is, mintha érezné, hogy áradó temperamentumának lekötésére az olaj és vászon fegyelmező erejére van szükség. E nemben néhány kitűnő táikép és több erőteljes karakterérzékkel megfestett portré dícséri komoly iskolázottságát és kiforrott egyéniségét. Egyben érdekes tulajdonsága nyilatkozik meg itt sokrétű tehetségének: valahányszor más technikához nyúl, mintha egész művészi lényét kicserélték volna, szinte semmi rokonságot nem mutat a rézkarc és az akvarelltechnika terén megnyilatkozó egyéniségével. Mindent egybevetve e kiállítás sokban hozzájárult a művészről alkotott vélemény kiegészítéséhez, gazdagításához.

Magyar Kultuszemle
1941 dec. 15.

Merry Christmas

1941 dec. 15.

Vargha Nándor

Dodgson, Campell:
Modern drawings.
The Studio. London,
1933.

dohány és ujságárudo
—NAGYBÁNYA—

Varga Nándor Lajos

részt vett az alábbi kiállításon magyar csoportjában 19 grafikai művével.

Cat Firenze 1927

97.l

építészeti formáival, ami még
. Maga a kompozíció erősen
olnában lévő hasonló tárgyú
kapcsolatok mellett könnyen

skója, mely az utolsó ítéletet
etéből vett jeleneteket ábrázoló
festészet utolsó éveinek, míg
lt erdélyi freskótéma felvidéki
e a Szent Lászlót ábrázoló

ozik a poprádi templomban
ban, formában egyaránt jobb
zsegrai falképekkel egyidőre

ei Szent Jakab-templom is.
kókkal volt díszítve, melyek
egzetes alkotásai. A szentély
nt három vérző ostya csodáját
leg nem sokkal a csoda meg-
jelenetet női szentek alakjai
a alapcsan kiforgatta eredeti
i jelenetet ábrázoló falképeit.

Varga Nándor

részt vett a Magyar
Rézkarcolóművészek
Egyesületének zürichi
kiállításán.

Ungarische Graphik
Zürich 1924
18. l.

Nagyságos

dr Szentiványi Gyula urnak
a MOB főtitkára

B u d a p e s t

XI. Lágymányosi ut 11.

MAGYAR EXLIBRISGYÜJTŐK
ÉS GRAFIKABARÁTOK EGYESÜLETE
BUDAPEST, IX. RÁDAY-U. 33./b. 1/2.

Varga Nándor

részt vett az alábbi

kiállításon

The Philadelphia 1937

KIRÁLYHÁZA

Varga Nándor Lajos

részt vett a városi művészeti kiállításon

Catalogue.

I-e Exposition Internationale de Gravures Originales sur Bois a Varsovie. Institut de Propagande de L'Art 1933. 81. l.

Gwiazdowej Julio
Łagiewniki

Varga Nándor

, részt vett az alábbi kiállitáson

The Cleveland 1931

Varga Nándor

részt vett az alábbi
kiállításon

Cat Chicago 1932

Varga Nándor

über

Neue Zürcher Zeitung

1924. jun. 23.

(Ungarische Graphik im „Wolfsberg".)

Varga Nándor

részt vett az alábbi kiállitáson Philadelphiában

Third 1930

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Varga Nándor

rész vett az alábbi
kiállitáson

Tent Hága 1934

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Varga Nándor

részt vett az alábbi kiállitáson Philadelphiában

Fourth 1931.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Varga Nándor

Melitta, vézkarc

(a londoni graf-kiállításról)

Repr.

Művészet

1937. 79. l.

AZ

ANTIK SZOBROK ÉS DOMBORMŰVEK

MAGYARÁZÓ KATALÓGUSA

1. NŐI BÁLVÁNY.

Márvány. Magassága 61 cm. A fej a nyakkal együtt letört a törzsről, de megvan. A bal mellbimbón és mindkét lábon sérülések. Görögországból való.

Istennőt, talán Astartét ábrázolja mezítelenül, mereven összetett lábakkal és a két kart a mell alá fonva. A testnek csak fő formái vannak igen kezdetlegesen kifaragva, de föltehető, hogy festés egészítette ki az ábrázolást, pl. szemet, szájat, stb. Keletkezésének idejét nem lehet pontosabban megállapítani; visszanyúlik a mykenæi korszakot megelőző időkbe, talán a Kr. e. III. ezredbe. Akkor még nem görögök lakták az ægeusi tenger szigeteit, ahonnan ez a bálványunk való. Hogy miféle nép volt, amely e kezdetleges műveket faragta, arról eddig biztos tudomásunk nincs.

Varga Nándor Lajos

életrajz

wód.

Csókássy 140. l.

T. 4662.

és köröndökkel védett várost
dig balra folyó kanyarog és jobbra
a a lebegő mondatszalagon:

h.

: 11.5 cm.
l. i. Neue Beschreibung des Lan-
.666.

204.

Varga Nándor

1913/14 – 1914/15 –
1917/18, 1918/19. II.
1919/20, 1922/23 –
1926/27 I.

Ferképzomfoisk vk

144. l.

Kath. Elek hv.
Prot. Elek

CSÜTÖRT.

18

Kath. Kamill hv.
Prot. Frigyes

Izr. 17. Templom elf. bőjt

PÉNTEK

19

Kath. P. sz. Vince
Prot. Emilia

SZOMBAT

20

Kath. Jeromos hv.
Prot. Illés

Izr. 19. S. Pinkhasz 6. P.

Varga Nándor

Pesti Napló 1935
máj. 23. (Erdélyi
művészek.)

Magyar Földrajz, Magyar Művészettö
érdeklődőnek készséggel küldünk kime
megrendelhető kedve

KE

Könyvek, folyóiratok legjobb beszerzési forrása az Egyetemi Könyvesbolt. Budapest, IV. kerület, Kossuth Lajos-utca 18. sz. alatt. (Forum mozi mellett.)

SZE

CSÜT

Minőség, szépség és ár tekintetében minden munkájával versenyképes a Királyi Magyar Egyetemi Nyomda.

PÉ

SZO

A Magyar Tudományos Társulatok Szövetségének kiadványait, folyóiratait az Egyetemi Nyomda állítja elő.

Varga Nándor

4-01

Bethlen Margit: Négy erdélyi művész kiállítása.
Pesti Hirlap. 1935 máj. 23.

Varga Nándor

Koll. kiállítása
a Nemzeti Salonban.

Az Est 1935 máj. 23.

Varga Nándor Lajos

1923-ben a SzMPTaria-
kig graf. díja-
1924-ben detto

16
Kath. Reg., Fer.
Prot. Jusztin

CSÜTÖRT.
17
Kath. Rainer
Prot. Laura

Napkelte 4 ó. 2 p., nyugta 19 ó. 59 p.

PÉNTEK
18
Kath. Efrém
Prot. Arnold

☽

Napkelte 4 ó. 2 p., nyugta 19 ó. 59 p.

SZOMBAT
19
Kath. Gyárf., Prot.
Prot. Gyárfás

Napkelte 4 ó. 2 p., nyugta 20 ó. 0 p.

Izr. 7 S. Khukath. 5. P.

Varga Nándor Lajos

1924-ben a SMP tár-
saság öntöndiga Páris-
ba és Olaszországba.

Kath. A. sz. An.
Prot. Luther M.

CSÜTÖRT,

11

Kath. Márton
Prot. Márton

Napkelte 6 ó. 58 p., nyugta 16 ó. 29 p.

PÉNTEK

12

Kath. Márton
Prot. Jónás

Napkelte 6 ó. 59 p., nyugta 16 ó. 28 p.

SZOMBAT

13

Kath. Szaniszló
Prot. Szaniszló

Napkelte 7 ó. 1 p., nyugta 16 ó. 27 p.

Izr. 7 S. Vajeze

Varga Nándor

Koll. Kiáll. az Ernstben
1932 január

A-Képzőmiv, főiskola,
nyomban kinevezett tanára

Árapatak h. n. VIII. 174, IX. 104, 105. — i
östelep VIII. 172. — i Vizes-Retkespa-
sar VIII. 174.

Varga Nándor Lajos

vod

(m. l.): Varga Nándor Lajos és Metky Ödön kiállítása. Esti Kurir 1941. nov. 12.

Varga Nándor Lajos

Ant. Losoncz 1895
jan. 1.

l.

Révai XXI. 823. l.

Varga Nándor Lajos

A grafikai eljárások ismertetése kapcsán „A rézkarc“ könyvem után „A rézmetszet“ a jövő hó elején jelenik meg. Hasonlóan az előbbihez, a rézmetszetre vonatkozó mesterségi ismertetéssel, majd rövid történeti áttekintéssel igyekszik a könyv kerekded képet adni e nagy multú eljárás születéséről, tündökléséről és haláláról. A mű 100 számozott példányban készült, s azokat a bejelentés, illetve a rendelés sorrendjében bocsátom a grafika barátainak rendelkezésére.

Ára kötve 16, fűzve 14 pengő.

Budapest, 1938 szept. Varga N. L.

NYOMTATVÁNY

Műemlékek Országos Bizottsága
M.O.B.

H

Iparművészeti
múzeum
Üllői út

=Varga N. L.–Budapest–VI–Andrássy–út–71=

Varga Nándor Lajos

VARGA NÁNDOR LAJOS kinevezésével végre megoldódott az a kérdés, mely az Olgyai Viktor két év előtt bekövetkezett tragikus halálával kapcsolatban felvetődött. Az ő halálával megüresedett a Képzőművészeti Főiskola grafikai tanszéke, melyre most Varga Nándor kitünő grafikusművészt nevezte ki a kultuszminiszter. (*)

Magyar Iparművészet

1931. 147. l.

Vasárnap
6
Kath. Miklós pk.
Prot. Miklós

Hétfő
7
Kath. Kassai vért.
Prot. Regina

Kedd
8
Kath. Szeplőtl. fog.
Prot. Mária

Szerda
9
Kath. Káv. Péter
Prot. Ádám

Csütörtök
10
Kath. Tol. Miklós
Prot. Erik

Péntek
11
Kath. Prot. és Jác.
Prot. Teodóra

Ógörög Iván fejv.

Szombat
12
Kath. Mária neve
Prot. Guidó

Izr. 25. S. Nezavim 5. 6. P

Varga Nándor Lajos.

cród

Ki-Kicsoda?

877. l

Varga Nándor Lajos

50

Műcsarnok 1928. tav.

K:

VARGA NÁNDOR LAJOS művei:

489. Női arckép. Rézkarc.
490. Belle riva. Rézkarc.
491. Melitta. Hideg tűkarc.
492. Dombos táj. Rézkarc.
493. Leány fej. Rézkarc.
494. Örömfa alatt. Rézkarc.
495. Akácos. Rezkarc.
496. Kaosz. Rézkarc.

25

Vigh Bertalan f. (Egyesület) Horthy Miklós-út 86. (411.
Vigh Ferenc f. (Egyesület) Rákospalota, Erzsébet-utca 21.

Telcs Ede sz. (Céhbeli) Révay-utca 16. (69, 76. 84.) R. RSz, NA, LK, BKTN.

Técsy László sz. (Egyesület) Korponay-út 9. (211.)

Thomae Aladárné f. (Képzőművésznők) Pongrácz-úti telep VII/36. (599, 673.)

Thomas Antal f. (Egyesület) Csengery-utca 72. (427.)

Tordai Schilling Oszkár f. (Rézkarcolók) Rottenbiller-utca 35. (559—562)

Tornai Gyula f. (Benczur) Jávor-utca 5/b. (384.)

Tornyay János f. (Egyesület) Horánszky-utca 9. (51, 52.) R, KE, TVJJ.

Tóth Bartók Jenő f. (Csop. kiv.) Horthy Miklós-út 144. (361.)

Tóth Gyula f. (Csop. kiv.) Nyitra-utca 4. (213.)

Tury Gyula f. (Egyesület) Veres Pálné-utca 19. (368, 374, 376.) HV, I, FV, KE.

Cz. Udvardy Flóra f. (Képzőművésznők) Mészáros-utca 2. (680.)

Udvary Géza f. (Egyesület) Kelenhegyi-út 12. (1, 32.) LK.

Udvary Pál f. (Egyesület) Kelenhegyi-út 12. (19, 35.) BM, KTBK, KE.

Uher Arisztid f. (Egyesület) Bakács-utca 8. (386.) H.

Varga Nándor Lajos f. (Rézkarcoló) Üllői-út 119. (489—496.)

Vas Ferencné f. (Egyesület) Döbrentei-utca 8. (381.) KE.

ifj. Vastagh György sz. (Egyesület) Tigris-utca 55. (189., 225.) K. I. KA. WGy. T.

Vastagh Éva sz. (Csop kiv.) Tigris-utca 55. (185.) H.

Vastagh László sz. (Csop. kiv.) Tigris-utca 55. (181.) KTBK.

Vágner Andor f. (Csop kiv.) Szegszárd (354.)

Váli László f. (Csop. kiv.) Szada, Vécsey kastély. (335.)

Vámossyné Eleöd Carola f. (Egyesület) Mányoky-út 8. (264.)

Várady Gyula f. (Céhbeli) Verpeléti-út 3. (90., 102.) F.

Vesztróczy Manó f. (Paál László) Kelety Károly-utca 8. (685., 694., 697.) RSz. LK.

Varga Nándor Lajos

Varga Nándor Lajos »*Álló akt*«-*ja* nem mond ugyan különöset, de plasztikus hatásánál fogva megkapó. »*Tehénvásár*«, »*Erdei út*« a naturalis ábrázolás iskolaképei.

*

Magyar Élet

1944. jan. 21.

(8 festő, 8 szobrász)

ТГУ им. Г.Р. Державина

VARGA NÁNDOR LAJOS

88.	Álló akt, olaj	mgt.
89.	Rőzseszedő, olaj (+30% fény. adó)	3000.—
90.	Gelencei templom belseje, vizfestmény	500.—
91.	Erdőben, vizfestmény	500.—
92.	Patakpart, vizfestmény	600.—
93.	Fekvő aktok, vizfestmény	400.—
94.	Hegyvidék, vizfestmény	500.—
95.	Tehénvásár, vizfestmény	400.—
96.	Patakhíd, vizfestmény	400.—
97.	Leányfej, vizfestmény	400.—
98.	Fürdőzők, vizfestmény	400.—
99.	Ülő kislány, vizfestmény	400.—
101.	Erdei út, tollrajz	300.—
102.	Tanulmány Madonnához, ceruzarajz	300.—

Varga Nándor Lajos

Nemzeti Szalon
8 festő, 2 szobrász V. kiáll.
1944 január

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

ELNÖK

Gróf ZICHY JÁNOS

TÁRSELNÖK

PRESZLY ELEMÉR

Varga Sándor Lajos

lásd

Magyar könyvszemle

1941. 99, 111. l.

Varga Nándor Lajos

írod

R. Sz. J. Az erdélyi
művészek kiállítása.
Új Magyarság 1941.
febr. 17.

Vargha N. Sajós

grafikus

lásd

Műbarát V.

1941 febr.

Gerend IV. 175.

Varga Nándor-Lajos

14 művel vett részt
a lembergi magy. graf.
kiállitáson

erod

Tow 1935

Varga Nándorhajós

14 nüwe az oslói
magy. graf. ki állitáson

irőd

Ungarsk 1934.

Varga Nándor Lajos

Varga, Nándor Lajos
57. La piazza Bécsikapu
58. Il Lungodanubio di Buda, 1939

Cat medaglia

V a r g a N á n d o r
rajzoló

Budapesti Hirlap.1925.márc.15.
/Y.E.: A Szinyei-Társaság által
dijazott müvészek kiállitása./

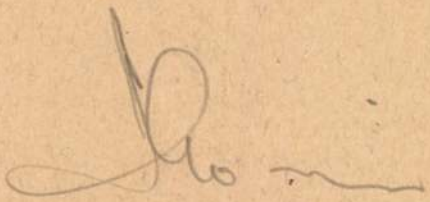

Varga Nándor Lajós

Ecce homo, rézkare
A hajógyári ni-
geten, rézkare

Alkotás Művészház
II. csop. kiáll. 1942
dec

NACH DEM WELTKRIEGE.

nissen der Bürger und der öffentlichen
sseren Darstellung ihrer Grösse gleicher-
Bautätigkeit gleichen Schritt. Privates
r letzten Jahrhunderthälfte, im äusser-
einer wahren Grosstadt. Beide Tätig-
sche Gewerbe, mit welcher die gesamte

Diese Arbeit musste — wegen d
lichen Körperschaften unternommen w
So geschah es auch in Budape
Staatsregierung, sowie die Behö
keit wieder aufzunehmen, welche sie v
bauwesen bezeigten. (Die Hauptstadt
Kosten von 62 mill. Goldkronen; de
mit mehreren tausenden Kleinwohnu

STAATSVERFÜGUNGE
UND PRI

1. Gesetz

Diese beziehen sich entweder a
sicherherstellung der Bauanleihen, od
erste Gruppe gehören die G. A. 192
1925 : 18; 1929 : 29. Der A. G. 1924
(»Gesellschaftsbau«). Der Hauptstädtisc
Bauvorschriften zahlreiche provisorisc
Bauwesen durch die jeweiligen Erläs

Varga Nándor Lajos
grafikus.

Alkotás Művészház
II. csop. kiáll. 1942. dec.

Ecce homo, vérkare
A hajóoppári szigeten,
vérkare –

rvény

mozáz-ötven pengőről,
olajfestmény megfoltozá-
ásáért és 4 db régi olaj-
zataláért a református
lekintetű Igazgatóságától
nyitalanul felvettem.
1943. augusztus 1-én

r Kentiványi Gyula
üemlékek Orsz. Bizottságának
főtitkára, restaurátor.

Varga Nándor Lajos

Kopjmagyar 150 éve

VARGA NÁNDOR LAJOS :

394. Arat a család. - Vizf., P. 40.3 x 28.3 cm. Jelz.l.j.: " V. N. L. 941".

GEIGER NEPOMUK JÁNOS / 1835 - 1880 / :

36. IV.Béla visszatér a tatárjárás után. - Olajf.,v.méret 84 x 6o cm. Jelz.nélk.

37. Szent István,Szent Imre,Szent László. - Vizf.és szin.tollrajz,p.méret 43 x 34.5 cm. Jelz.l.j."J.N.Geiger".

GERHARDT ALAJOS / 1837 - 1889 / :

38. Abrakolás. - Olajf.,fa,méret 45 x 30 cm. Jelz.l.j. "Gerhardt Alajos 878".

39. Négyökrös szekér. - Olajf.,fa,méret 34 x 19.5 cm. Jelz.nélk.

40. Önarckép. - Olajf.,v.méret 37 x 49 cm. Jelz.nélk.

Vargha Nándor Lajos

Szép mező, tusrajz
Napnyugta, rézkarc

Müvészeti Hetek Ungvár

1941

FŐVAROSI NYILVÁNOS KÖNYVTAR
BUDAPEST
KÖZPONT: VIII., REVICZKY-UTCA 1. SZÁM
Budapest 4, postafiók 380 XV.

BUDAPEST
43 IX. 30 15
90

Nagyságos

Dr S z e n t i v á n y i G y u l a

főtitkár urnak

Hivatalból
Vízszolgálati ügyben
DIJÁTALÁNYOZVA

B u d a p e s t IX.

Müemlékek Orsz.Bizottsága

Hőgyes Endre utca 10.

Varga Nándor Lajos

Ecce Homo, rézkarc

Irgalmas szamaritá-
nus, vizf.

Füzes vizpart, olajf.

Müvészeti Hotek Komàrom

1941.

művész, az Orsz. M. Kir. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola főigazgatója és **Szabó Ilonka,** a M. Kir. Operaház tagja.

Műsor:

1. Locatelli: B-dur szonáta. (Zathureczky).
2. Proch: Variációk (Szabó Ilonka).
3. *a)* Francoeur—Zathureczky: Grave és rondo,
   b) Bartók—Zathureczky: Tíz gyermekdal (Zathureczky).
4. Dohnányi: Cis-moll szonáta Op. 21. (Zathureczky).
5. *a)* Erkel: Gara Mária áriája a »Hunyadi László« c. dalműből.
   b) Hubay: Madárdal a Cremonai hegedűs c. dalműből (Szabó Ilonka).
6. *a)* Zsolt: Szitakötő.
   b) Hubay: Keringő-parafrázis (Zathureczky).

A hangverseny ismertetése a 73. oldalon.

NOVEMBER 26.

17 óra **HÚSZ ÉV IRODALMA A TRIANONI HATÁROKON BELÜL.** Előadás a mozgófényképszínházban. Tartja: **Kerecsényi Dezső dr.,** egy. ny. rk. tanár.

DECEMBER 3.

17 óra **SZINHÁZTÖRTÉNETI ELŐADÁS** a mozgófényképszínházban. Tartja: **Pukánszky Béláné dr.,** főlevéltárnok.

1944 JANUÁR 1.

11 óra **A GYÁRFÁS-KIÁLLITÁS MEGNYITÁSA** a Székely Nemzeti Múzeumban.
Nyitva naponta 9—16 óráig.
Zárul február 15-én.
(A kiállítást a Művészeti Év keretében a város rendezi.)

FEBRUÁR 25.

17 óra **A PRAEMIKÉNEI KULTÚRA SEPSISZENTGYÖRGYI EMLÉKEI.** Előadás a mozgófényképszínházban. Tartja: **Herepei János,** a Sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum igazgatója.

1944. **MÁRCIUS 4.**

17 óra **HÁROMSZÉK FESTŐI.** Előadás vetített képekkel a mozgófényképszínházban. Tartja: **Varga Nándor Lajos,** a M. Kir. Képzőművészeti Főiskola tanára.

MÁRCIUS 15.

11 óra **A FÉNYKÉPMŰVÉSZETI KIÁLLITÁS MEGNYITÁSA** a Mikó-kollégiumban.
Nyitva: naponta 9—16 óráig.
Zárul: április 3-án, 16 órakor.

A kiállítás ismertetése a 65. oldalon.

MÁRCIUS 18.

17 óra **A MAGYAR TEXTILMŰVÉSZET.** Előadás a mozgófényképszínházban. Tartja: **Csernyánszky Mária dr.,** múzeumi őr.

19 » **HANGVERSENY** a mozgófényképszínházban. Közreműködik: **Kresz Géza KAMARAZENEKARA, Kresz Géza,** az Orsz. M. Kir. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára, a Nemzeti Zenede főigazgatója vezényletével és **László Magda,** a M. Kir. Operaház tagja közreműködésével.

Műsor:

1. Kodály—Kresz: Adagio (kamarazenekar)
2. *a)* Bach—Kresz: E-dur preleudium.
   b) Bach: Hegedűverseny, E-dur (Kresz Géza).
3. Mozart: A pásztorkirály, ária hegedű és vonószenekar kíséretével (László Magda),
4. Mozart: Kis éji zene (a kamarazenekar).

Székelyföldi Művészeti Év Műsora. Bp. 1943.

Varga Nándor Lajos

grafikus

Magyar mult. Varga Nándor Lajos 40 fametszete Rajk Gyula szövegével. Budapest: [Globus ny.] 4°, 82 p., 40 t.

1941

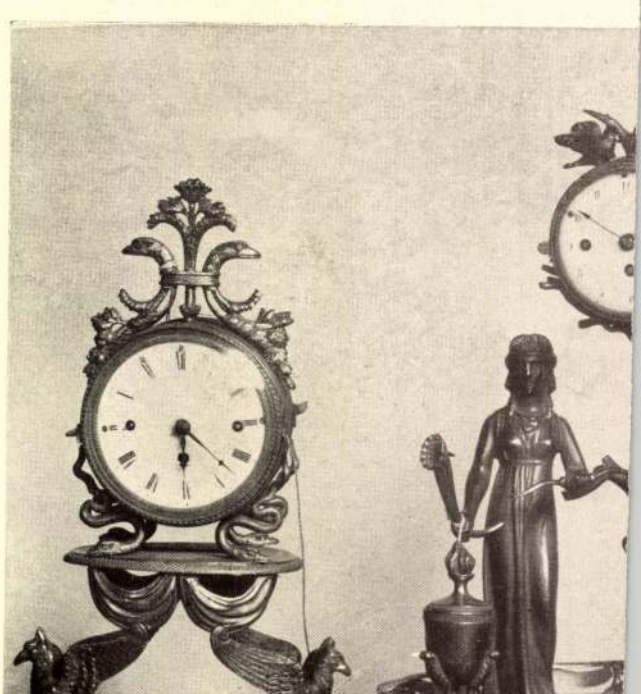

2272. 22

Varga Nándor Sajó

Láid

Szépművészet

1943. 22 i. l.

Oltványi, Emeric: L'art d'André Basch. *Nouvelle Revue de Hongrie* XXXIV. (X.) évf. LXIV. k. p. 527—531.

Oroszlán Zoltán: Tanagráink és társaik nő-, gyermek- és pán-szobrocskák antik terrakottagyüjteményünkben. (Magyar-német.) *Az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum Évkönyvei* X. k. p. 111—158. 52 kép. [p. 159—178.]

Az Országos Magyar Történeti Múzeum Éremtára jelentősebb újszerzeményei 1940-ben. *Numizmatikai Közlöny* XL. évf. p. 89.

OZ: A nyolcvanéves képzőművészeti társulat. *Szépművészet* 2. évf. p. 101—103.

Örkényi Ottilia: Művészettörténeti gondolat. Összehasonlító tanulmány. Budapest: Saját kiad. 8°, 74 p. — Bibliográfia: p. 72—73.

Östör József: Valóban Canovától van-e a cenki Beatrice-szobor? *Soproni Szemle* V. évf. p. 238—241.

Padányi Gulyás Jenő: Építés — viharban. *Építészet* I. k. p. 3—4.

— Az iparművészet és az iparművészek ügye. *Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye* LXXV. k. p. 43—44.

— A kalotaszegi múzeum és kultúrház. Széljegyzetek Kós Károly tervére. *Építészet* I. k. p. 116. 2 ábra.

Palóczi Edgár: A magyar szabadságharc ismeretlen emlékkeresztje. (Német kivonat p. 100. Francia kivonat p. 103.) *Numizmatikai Közlöny* XI. évf. p. 87—88.

Palotay Gertrud: Erdélyi magyar hímzések. *Pásztortűz* XXVII. évf. p. 347—351. 6 kép.

— Régi erdélyi hímzésminta-rajzok. *Erdélyi Múzeum* XLVI. k. p. 243—258. 12 kép.

— Régi erdélyi úri hímzések. *Pásztortűz* XXVII. évf. p. [illegible] 6 kép.

Varga Nándor Lajos

Asszony rokkával
c. vézkarca
repr.

Pásztortűz

1939. 1. 17.
cimlapján

Keresztes lovagok
c. fametszete
Repr.
U.O. 24. l.

Varga Nándor Lajos

Bethlen Gábor, fa-
metszet, repr.

Pásztortűz
1939. 441. l.

ban csak kisebb jelentőségű belső
tartoztak. Nagyobbméretű átalakitá
a ránkmaradt faragott kőanyag ala

A székesfehérvári bazilikának
folyt a szakirodalomban. Henszlm
nyomát nem találta, de fellelte a p
hogy III. Béla korában a templom

[1] „Láttam dicsőült szt. István apost
nyát a magyarok nagy asszonya gazdag
tott bálványkövekből ékesen faragott, su
különféle állatoknak s képzeleteknek kim
— Láttam *annak tulsó oldalán* még harm
15 öl hosszára kőből fonyott boltozató, h
és régisége miat tegészen setét éjelben b
kápolnát, melynek magasságát kivülről k
1793—5 esztendőkben többszöri izben á
pusztitott helyén már üres udvarhelyet
épülete alatt, tudós Jankosith József á
catacumbát, mely a középteren álló egy
kövekből nem szegletes góthus, hanem
gömbölyüre keritett épület kívánta kere
korát Ő Krisztus urunk születése után a
tetvén, hazánkban található minden épüle
nemében egyetlen egy nevezetes hajdan
noma mind a római birodalom alatt, min
dálok dulása között, nem különben a tö
mában épen fentartatott, nem előbb min
nagy erővel betörettetvén, egy kertecske
JANKOVICH MIKLÓS: *Tudományos Gyüjten*

Varga Nándor Lajos

259	Első szerelem	30.—
260	Isten kezében	50.—
261	Melancholia	30.—
262	Női fej	300.—

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1927

10293. Ismeretlen művész.
~~Anonym~~
A XIX. századból.
Spitzer K.H. arcképe.

Jobbra néz, ~~és~~ csak feje látható. Felirata a kép alatt hét sorban: „Karl Heinrich Spitzer, aus Bisenz in Mähren Techniker. Erstes Opfer für Recht und Freiheit in Oesterreich im 18-ten Jahre seines Lebens" és ezután négy sorban: „Zu einer wohlthätigen Anstalt für Krüppelhafte und Kranke ausgegeben von Tendler & Comp."

Könyvnyt (Lith. Anstalt von J. Rauh), chinai papiros on, m
Sága az alaknak ~~Kny.~~, ~~chp. mag.~~ 7.5 cm. — Dep. ⊥ r. 42 g) — Száma a személyek sorozatában 10293 és a sz. nban 6. — Átvétetett 1899 január 25-én (36/99).

781

⊥ 95 g) és új —

I hylelt 730. g)

Varga Nándor Lajos

Varga Nándor Lajos: A fametszet. Könyv a fametszet mesterségéről és történetéről. Budapest: Szerző 8°, 519 [9] p.

1940

Középületek diszitésére és más gyüjtemények gyarapitására illetőleg állami elhelyezések czéljaira

4383. Maticska Jenő,
Sz. Nagybányán 1885 novem

Kora tavasz.

Hangulata dombos vid
~~egy~~ tornáczos földszintes há
va, a melyeket kopasz fák ve
lőbbinek rácsos ajtajához ~~ko~~
kék tavaszi virágok diszlene
zött. Jelzése alol balra: MA

Lemezpapir, méretei 48
az 1912 augusztus 15-iki 108
912). -- Kifizettetett 1912 n
moltatott 1912 ~~október~~ nov
lásd a 4318-913 szvsz. előadm

Sz. n. 979-
1773-91
Át. lelt.

2.

Varga Nándor Lajos

Széchenyi és Kossuth,
fametszet, repr.
Képzőművészet
1935. ~~[illegible]~~ 85. 7.
114. l.

alatt szórakoztató műsor.

Valódi babkávé kaláccsal! Valódi tea!

Ez alkalommal felhívjuk Testvérünk figyelmét minden *szerdán délután 6-7-ig tartott bibliaóráinkra* (Tanácsterem), hol a résztvevők az Ige fényénél útmutatást és választ kapnak életünk minden nehéz kérdésére. Épen a mai időkben, mikor az Egyház nagyon fontosnak látja asszonyaink bekapcsolódását, kérjük buzgó Testvéreinket, jöjjenek közénk, hogy megismerhessük egymást!

Egész évi tagsági díjul 1.— pengőt,

a karácsonyi vásár háziasszonyi tisztre 1.— pengőt, összesen két pengőt kérünk a mellékelt csekk-lapon azzal a reménnyel, hogy a multban tapasztalt példás megajánlás szerint az idén sem fogja kedves Testvérünk kérésünket visszautasítani

Süteményeket és szendvicseket a büffé számára szeretettel kérünk.

Munkánkat testvéri megértésébe ajánlva, vagyunk

Budapesten, 1941. november hó 24-én.

hittestvéri köszöntéssel

Sebestyén Andorné
a Nőszövetség elnöke.

Héderváry Konth Árpádné
az Asszonykör elnöke.

Felelős kiadó Sebestyén Andor dr.

Varga Nándor Lajos

VARGA NÁNDOR LAJOS: *Magyar mult.* 40 fametszet, Rajk Gyula szövegével. A Képzőművészeti Főiskola neves tanára művészi fametszetekben örökítette meg történelmünk főbb eseményeit. 1941. fv. (Bolti ára: 18 P.)

Pontértéke: 40.

Műemlékek Orsz. Biz.

Högyes Endre-n.

Szállítójegy.

1 Palladio

V. Kötet 5. Füzet Ára

Budapest, 19 41. XII. 17.

KIR. MAGY. EGYETEMI NYOMDA
KÖNYVESBOLTJA

Budapest IV,
Kossuth Lajos-utca 18. szám.

17.255. — K/9.

Varga Sándor Lajos

Elvira c. képe

(Műcsarnok, téli tárl.)

Rep.

Művész Kurir

1938. 1–2. 14. l.

Varga Vándor Lajos

Tallós Ilona arc-
mása, rézkarc,
repr.

Tél a művészetben.
(Bpest, 1940)

Varga Nándor Lajos

cód

z

Tarr György:

Négy erdélyi művész kiállítása a Nemzeti Szalonban.

Képzőművészet

1935. 85. sz. 117. l.

Nyomtatvány

Sch.

Europa R. T.

Budapest

V. Rothermere u. 12. III. 2

Varga Nándor Lajos

Ősköd c. metszete
repr.

~~Műcs. kiáll, tól~~
Pipics Zig. l.

Varga Sándor Lajos

festő

Műcs. kiáll. 1920 tól

Pipics 122. l.

Varga Nándor Lajos

„teljesebb festőiség"

~~Műcs. kiáll,~~ tól

Pipics 49. l.

Sunapataj, r. k.

58

Varga Nándor Lajos

cvod

Siklóssy László: Székely
művészek a Műbarát tárla-
tán. Pesti Hírlap 1941. febr. 26.

Varga Mihály

„Anya gyerekkel" c. szobra

Bp. IV. Baross u. 99.

Rajna György: Elszámolás a külső kerületek műemlékeiről

Budapest 1982/12

Varga Mihály, építész

„Körlevelezőlap".

Bp. XI. Ábel Jenő u. – Diósrezgi út 54/b (Árkay Bertalan, 1928). Felújítás előtti állapot (1972 körül), azóta a ház újjászületett. [repr.]

Magyar Építőművészet, 1986. 5., 16-old.

Varga Mihály

özvö Kolozsvári

1690.

Nokolótvcáh 27 l.

Vargha Mihály

Vegbir. jó eredm.

Einnisk 1915/16. 43. l.

lra, tojásdad medaillonban. Haja
kála kicsiny. Vértbe van öltözve
gallérja alatt szalagon az arany-
li. A háttérben függöny lóg s
adba nyilik kilátás, hol a „Ra-
mlélhetjük. Feliratai a kép alatt

gariae Et Bohemiae
Austriae. etc."
rnet excū."
lon méretei 13.6: 10.5 cm.

47/93 1-257 0'50

Varga Nándor

Tanulmány fej, rézk.
Arszony rozkával, rézk.

repr.

Elek Artur:
Az újabb magyar grafikai művészet.
Magyar Művészet
1937/1.

220, 221. l.
223. l.

Varga Nándor

Anya és gyermeke,
fametszet
Repr.
Képzőművészet
1935. IX. évf. 81 n
37 l.

Varga Nándor Lajos

VARGA NÁNDOR LAJOS: A RÉZKARC. Alapos és használható munkát irt Varga Nándor. Elsősorban a rézkarc fogalmával, annak kialakulásával és jelentőségével foglalkozik. A könyvet éppugy a laikusok, mint a szakemberek nagy élvezettel és tanulsággal forgathatják. Igen értékes a munkában, hogy nemcsak a rézkarc történetének fejlődését nyujtja, hanem ábrázolja is, szinte elénk állitja, ahogy a rézkarc készül. Érdekes az a részlet, ahol a papirok jelentőségét tárgyalja a rézkarcok készitésének életében, azok előállításában. A majdnem teljesnek mondható szakirodalom összeállításáért külön elismerés illeti meg az izléses kiállításu és témájánál fogva irodalmunkban egyedülálló munka szerzőjét.

K. S.

Művészet 1936. 3-4 sz.

LUTZ ENDRE

EZELŐTT
ELSNER
TESTVÉREK

MŰVIRÁ

BUDAPEST I

TELEFÓN: JÓZSEF

Tervezte

Varga Nándor Lajos

cikk

Elek Artur:
Az újabb magyar grafikai művészet.
Magyar Művészet
1937 206., 207. l.

18 —

Osztrák festő, XIX. sz: Női mellkép.
Vászon, olaj, 56 x 45 cm.

Varga Nándor Lajos

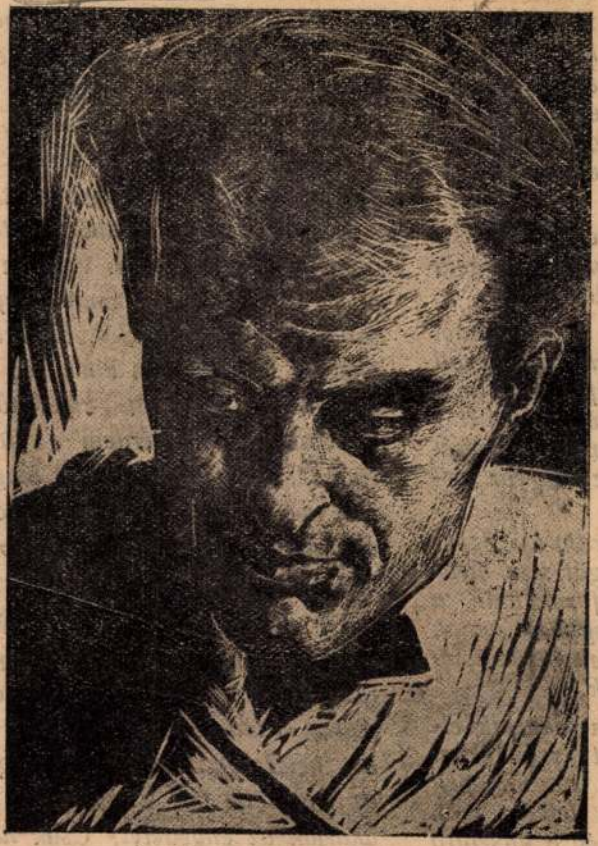

Varga Nándor Lajos: FAMETSZET.

Magyar Út. 1937. 43. sz.

aott ki, amelyre feljigyel-
a világon.

élyben még van magyar
nyos vonatkozásokban s
g tekintetében egeszsege-
aha, — ennek a lehetosé-
után nagyreszben hozzá-
lelkész onzetlen munkás-

érdemekre való tekintettel
eg őt a kolozsvár-szegedi
zdoktori oklevéllel.

avatáson a főispántól
tófőparancsnokig ott volt
y igy is kifejezésre jus-
emmel együtt ünnepel s
unknak a maga teljessé-
zeged egész magyar tár-

kintélyes fórum és közös-
seltette magát sem hiva-
lhivatalos formában: a
katholikus egyház. Annak
természetesen ők is több
ivást kaptak.

djuk és nem akarjuk el-
ez átgondolt szándékkal
azért, mert az ünnepelt
y unitárius lelkész volt.
esetekben még a látszatra
yelni kell, mert könnyen

remenytelennek a helyzetet, hogy
tudnók az érdemek egész légiőit a ke
telkedő iró rendelkezésére bocsátan
Van itt érdem! Korlátlan mértékben
eddig még sohasem tapasztalt menny
ségben. Hiszen szünet nélkül hullan
a csillagok és keresztek s a kitüntete
sek rovata ép úgy polgárjogot nyert
sajtóban, mint a vizállásjelentés vag
a meteorológiai jóslat. Van itt érde
ahol annyi az elismeréskifejezés,
szoborbizottsági gyülés, az arckép le
leplezés, a jubileumi ünnepség könny
meghatódottságokkal küzködő vál
szokkal. Van itt érdem rendelés sze
rint, ki, milyent parancsol. Szigorú r
mai mérték szerinti, Cató szabású vag
esetleg enyhébb és modernebb ... K
vánat szerint.

De miért nem követelik az érdemdu
magyar polgárok a névmagyaros
tást? Ha az érdem meg van, ami fel
pedig kitüntetések birtokában nem le
het kétségünk, bizonyára meg kapna
az engedélyt is. Vagy talán nem
akarják az engedélyt? Csak nem?

K.

Varga Nándor Lajos

Salgótarjáni utca
Hemben az esti nappal
c. rézkarca repr. –

Magyar Műveszet

1931. 244 l. –
G. Rolsika, rézmara
tás,
Önarckép fametszet
repr.

u. o. 247. l

Varga Nándor Lajos

vrád

Szantner Lajos:

Karc- és metszet-művészetünk fejlődése.

Képrőművészet

1934. 199 l.

200 l.

Varga Nándor Lajos

VARGA NÁNDOR LAJOS,
festő- és grafikusművész. Okl. középisk. rajzi szakos tanár. Rendes tanárrá kineveztetett 1931. évi augusztus hó 7. A Főiskolán tanít 1931. október óta.

Képzm. Főisk. Évk
1936/37. 64 l.

Varga Nándor Lajos

kiállítása a
„Műbarát" helyiségében november
8-tól nov. 23-ig.

Budapest
1941.

A Katalogus
megvan Könyvtárában.

VARGA NÁNDOR LAJOS

249. Kalotaszegi kislány, vízf.
250. Esős reggel, vízf.
251. Szivárvány, vízf.
252. Illyefalvi templom, vízf.
253. Fonó asszony, tuss

Nemzeti Szalon

1940. nov.-dec.

MAPE 25. kiáll.

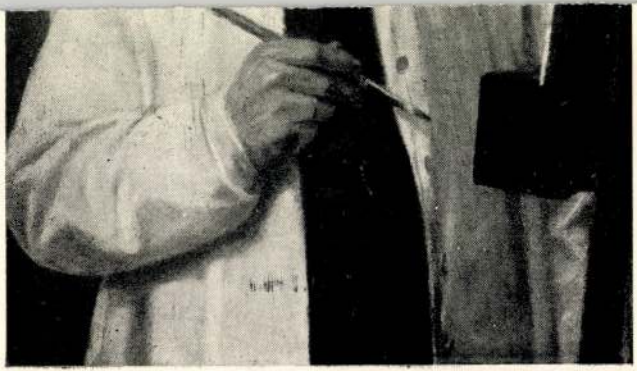

145. TELCS EDE : Önarckép

Varga Nándor

szül. Losonc 1895.

l. Ihmg 1937

12 szüve kiállítva a
londoni magy. graf.
kiállitáson. 1937

Varga Nándor Lajos

Nervi. Galleria d'Arte Moderna Principe Oddone.

Melitta c. Kepie.

Poglayen-Neuwall, Stefano. Itinerario per i turisti ungheresi. Roma, 1942.

38.C.

Varga

V. 7. *Nándor Lajos*, festő és grafikus, * Losonc 1895 jan. 1. sepsiszentgyörgyi családból. A budapesti képzőművészeti főiskolán és Kecskeméten Révész Imrénél tanult. 1923. és 1924. a Szinyei-Társaság grafikai díját, 1924. egyik párizsi és olaszországi utazási ösztöndíjat nyerte. Az újabb magyar művésznemzedék egyik legtöbbet ígérő tagja, akinek rézkarcain Rembrandt hatása érzik. Több grafikai műve a Szépművészeti Múzeum tulajdona. 1931 óta a művészi grafika tanára a képzőművészeti főiskolán. 1932. gyűjt. kiállítása volt az Ernst-Múzeumban.

K. gy. II 567 l

Műetárusító hivatal
Karácsonyi kiállítás
XV.
XIV.
XVI.
VII.
VI.
IX.
VIII.
Büffet
Vészkijárat

Január 17

HOLLAND KATONAI KÜLDÖTTSÉG tartózkodik az olasz fővárosban, hogy az olasz fegyverkezést tanulmányozza és tárgyalásokat folytasson olasz fegyverek vásárlásáról.

HÚSADAGOLÁST vezetnek be Angliában február 5-től kezdve, ezt gyors egymásutánban követi a margarin, a sajt és esetleg a tea adagolása is.

»POLITIKAI HETISZEMLÉT« tartanak minden héten a német birodalmi iskolákban, amelyeken a német haderő harctéri sikereit, a birodalom védelmére irányuló hatósági rendeleteket, Hitler kancellár beszédeit és az ellenséges propagandát ismertetik a tanulók előtt.

ELMARAD A FARSANG az idén Németországban. A mulatságok helyett hazafias és népi estélyeket tartanak.

A HORVÁT BÁN megtiltotta új áruházak létesítését és az eddigiek kibővítését.

VARSÓNAK háromszázezerrel több lakosa van most, mint a háború kitörése előtt. Nagy gondot okoz az emberek elhelyezése, mert számtalan lakóházat teljesen szétromboltak az ágyulövedékek és repülőbombák az ostrom alatt. A másfélmilliós lakosság élelmezése is nagy nehézségeket okoz, mert a vasuti hálózat még nincs teljesen helyreállítva. Naponta háromszázezer ingyenebédet osztanak szét.

A MESSINAI FÖLDSZOROSBAN pusztító földrengésnek egy halottja, egy rendőr, akit a Porta Nuova leomló kövei agyonütöttek és húsz könnyebben-súlyosabban sebesült áldozata van.

AZ AMERIKAI HADSEREG FEJLESZTÉSÉRE egymilliárdkétmillió dollárt kért Woodring, az Egyesült Államok hadügyminisztere a képviselőház hadügyi bizottságában.

HETVENEZER EMBERRE van szüksége az Egyesült Államoknak, hogy a Panama-csatornát, Portoricót, Hawait és a Fülöp-szigeteket megvédelmezhesse.

EGY PETRÓLEUMSZÁLLÍTÓ HAJÓ Anglia délnyugati partján kigyulladt és elsüllyedt.

NEGYVENKÉT FOKOS HIDEGET mértek tegnap délután Moszkvában.

KÉT ÉVIG ARTATLANUL FOGVA TARTOTTAK Romániában egy kóbor cigánycsoportot egy csendőrtizedes meggyilkolásának gyanuja alatt. Most sikerült a gyilkosság valódi tetteseit elfogni és a cigányokat szabadonbocsátották.

SZÁZHUSZONEGY INTERNÁLT VASGÁRDISTÁT szabadon bocsátott a román belügyminisztérium.

HAT NÉGER MEGFAGYOTT Alabamában.

ZSIDÓ KIVÁNDORLÓKAT szállító hajóra tilos román matrózoknak behajózniok.

FAY ISTVÁN KULTUSZALLAMTITKÁR kedden délután meglátogatta a páduai egyetemet, ahol a magyar diákok meleg szeretettel fogadták.

CHAMBERLAIN miniszterelnök kedden este a Buckingham-palotában kihallgatáson jelent meg az angol királynál.

A BELGA KÜLÜGYMINISZTER kedden délután fogadta Franciaország, Anglia és Németország nagykövetét.

FEHÉR FARKASOK tűntek fel Krassó-Szörény megyében. Több juhot megtámadtak és nagy kárt okoztak.

NÉGYES IKREKNEK adott életet Serbanestiben egy parasztasszony. Az anya és újszülött gyermekei egészségesek. Mivel a férj katonai szolgálatot teljesít, a községben segélyakciót indítottak az asszony támogatására.

KERESD A NŐT

A keresztrejtvény sorszámát lásd a 2. oldalon

Nagy keresztrejtvény-versenyünk **tudnivalóit** az alábbiakban adjuk:

A keresztrejtvény a szokásos módon megfejtendő. Ha a szöveg beírása megtörtént: tessék átnézni a szavakat és *egy olyan szót keresni közöttük, amelyik egy magyar női nevet tartalmaz.* (Például ebben a szóban: *Esztergom*, az *Eszter* szó van elbujtatva, a *Midas* szóban az *Ida*, stb.) *A nevek nem becenevek, hanem régi magyar női nevek, minden becézgetés és kicsinyítőképző nélkül és nem önállóan szerepelnek, hanem valamelyik másik szóban bujnak meg.*

Ezen a héten jelenik meg nagy pályázatunk keresztrejtvényeinek *első csoportja*, amely öt napon át közölt egy-egy, összesen tehát öt rejtvényből áll. Az öt keresztrejtvény valamelyik szavában egy-egy, összesen tehát *öt női nevet találunk.* **Az első** csoportba tartozó öt rejtvény megjelenése után

ebből a megkeresett öt női névből tessék kiválasztani a legrövidebbet,

tehát azt, amelyik a legkevesebb betűből áll — és

ezt az egyetlen nevet

megjegyezni, illetve feljegyzésben megőrizni!

Ezzel a megfejtők első heti teendői befejezést nyertek. A folytatásra nézve tessék figyelemmel kísérni a *Pest* további közleményeit. Egyelőre még csupán arra kell felhívnunk pályázóink figyelmét, hogy

a keresztrejtvények sorszámai (1, 2, 3, 4, 5. számok) gondosan megőrizendők!

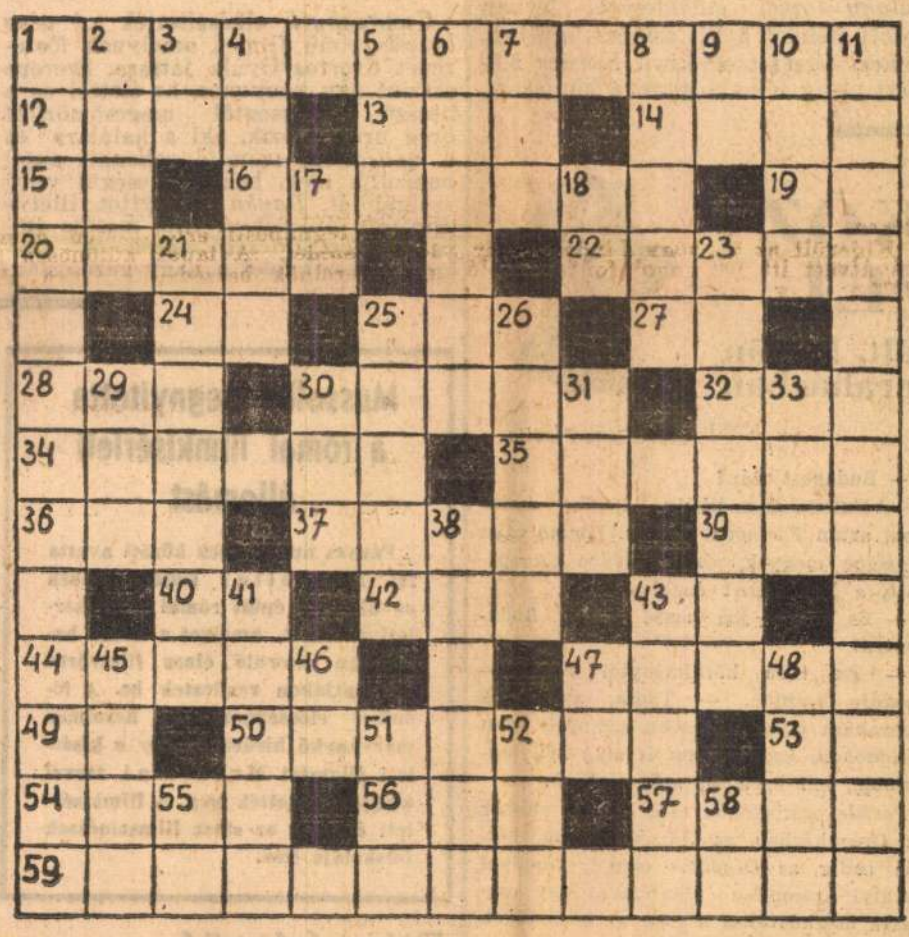

Vízszintes sorok: 1. A közelmultban zajlott le. 12. Muzsika. 13. Határozószó. 14. Egyedüli. 15. Német prepozíció. 16. Budapesti tér neve. 19. Felkiáltószó. 20. Ritka vezetéknév. 22. Női név. 24. Gally. 25. Idegen pénzegység. 27. Felkiáltószó. 28. Eszközhatározói rag. 30. Bőr, görögül. 32. Fájdalom. 34. Buzdít, közismert idegen szóval. 35. Ósdi. 36. Isme. 37. Török államférfi. 39. Nagy hírlaptudósító-iroda betűjele. 40. Volt magyar miniszter monogramja. 42. Kopasz. 43. Kicsinyítő képző. 44. Pápai jelvény. 47. ...a lakásból. 49. Azonos mássalhangzók. 50. Felindultság. 53. Ellentétes kötőszó. 54. Pestkörnyéki község. 56. Nagy irodalmi mű. 57. Paradicsom. 59. A közelmultban bemutatott egyik film címe.

Függőleges sorok: 1. Aki nem járatos valamilyen szakmában. 2. Muzsika. 3. Latin prepczíció. 4. A levegőben... 5. Fül, angolul. 6. A közkedvelt zenedarab. 7. Lakat. 8. Nagy porosz gyárváros. 9. Görög betű. 10. Lét. 11. A máltai lovagrend másik neve. 17. Csont, latinul. 18. Nagy orosz folyó. 21. Szeszes ital. 23. Tiszamelléki község. 25. Ásatás eredménye. 26. Kötőszó. 29. Görög prepozíció. 30. Régi népfaj. 31. Angolna, németül. 33. Mesterséges nyelv. 38. Ósdi. 41. Menyegző. 43. Óvatosan bánik valamivel. 45. Latin személyes névmás, nőnemben. 46. Névelő. 47. Bóditószer nevének fele. 48. Kikötő tengeri város. 51. Ilyen eső is van. 52. Házikó. 55. Német cégjelzésekben látható rövidítés. 58. Német helyhatározószó.

Jön
ZARAH LEANDER
URÁNIA

Két jól jövedelmező
bérház
a főváros belterületén, legforgalmasabb helyen
eladó! Cím a kiadóban

Varga Nándor Lajos angol kitüntetése

Művészeti kitüntetésről szóló levelet hozott tegnap a posta Londonból a Képzőművészeti Főiskola grafikatanára, *Varga* Nándor Lajos címére. Arról szól az értesítés, hogy a Royal Society Painter-Etchers and Engravers, vagyis az Angol Rézkarcoló és Fametsző művészek királyi

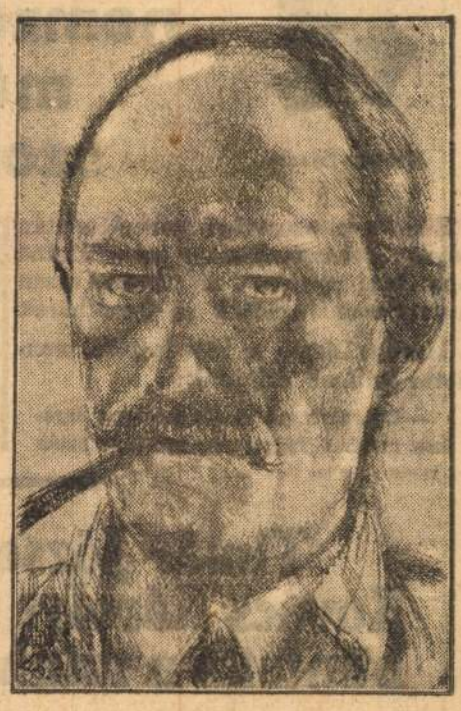

ÖNARCKÉP
(Varga Nándor Lajos rézkarca)

Társasága legfőbb művészeti fokozatával tüntette ki *Varga* Nándor Lajost. A kitüntetés jelentőségét az magyarázza, hogy az angol társaságnak mindössze hat-hét külföldi tagja van.

Károly király a párisi román követtel tanácskozott

Bukarest, január 17
(Stefáni-ügynökség)

Károly király kedden tanácskozást folytatott a párisi román nagykövettel, aki két nap óta Bukarestben tartózkodik. A nagykövetet azután Tatarescu miniszterelnök és Gafencu külügyminiszter fogadta.

Tekintse meg
ezt a remek vígjátékot!
Előlegezze
bizalmát, nem csalódik!
Bérelje ki
sürgősen az egyik zsöllyét!
GARSZÓN-LAKÁS KIADÓ!
TABÓDY GÉZA ötleteiből irta és rendezte BALOGH BÉLA.
Zene: de FRIES KÁROLY
TURAY, SIMOR
Keresztessy, Rajnay, Pataky, Juhász
MIF Magyar Irók Filmje Palatinus-film
MA PREMIER!
DÉCSI * ATRIUM

SZINHÁZ ÉS FILM

Márkus László

„Büszkék vagyunk, hogy a baráti olasz nemzetnél a magyar művészetet szolgálhattuk"

Sikeres olaszországi szereplése után tegnap érkezett Budapestre a kitűnő operaházi együttes. A pályaudvaron hivatalosan fogadták az Operaházat.

Márkus László a következőket mondotta milánói útjukról:

— Operaházunk együttese igen derekas munkát végzett és mindkét estén zsúfolt ház előtt olyan őszinte sikert aratott, hogy valamennyien büszkén és szeretettel emlékezhetünk erre vissza. *Üzenem az együttes nevében, hogy a magyar nemzet mindig számíthat Operaházunk munkájára és büszkék vagyunk, hogy a baráti olasz nemzetnél a magyar művészetet szolgálhattuk.*

Timár Józsefet egyhavi, Kovács Károlyt félhavi fizetésre büntette a színházi törvényszék

Timár József, a *Nemzeti Színház* kitűnő művésze és *Kovács* Károly, a Nemzeti másik művésze a *Caesar* vasárnapi előadásán vétett a színházi fegyelem ellen. *Timár* elkésett az előadásról, *Kovács* Károly pedig a színpadon vétett a színházi rend ellen.

A Nemzeti Színház törvényszéke *Pataky* József elnöklésével tegnap hozott ítéletet a két színész ügyében. *Timár* Józsefet egyhavi, *Kovács* Károlyt pedig félhavi gázsira büntették.

NÉGYSZEMKÖZT PERTILÉVEL

Csütörtökön az Álarcosbált, hétfőn az Othellót énekli az Operaházban

Aureliano Pertile

A remekül sikerült milánói vendégjátékról hazaérkező operai együttessel érkezett tegnap délben Budapestre Aureliano *Pertile* is, a kiváló olasz hőstenor, aki két estén át énekel majd a budapesti Operaházban.

Amint a trieszti gyors befutott, rokonok és ismerősök elözönlötték a vonatot. *Pertile* szerényen félrevonult, nem akarta zavarni az ünneplést. Beszélni sem nagyon akart, azt mondta, menjek inkább fel hozzá délután szállodabeli szobájába.

Felesége és budapesti impresszáriója kíséretében fogadott, aztán egyedül maradtunk, hogy beszélgessünk budapesti vendégjátékáról.

— Örülök, — mondotta a csupaszív, szimpatikus, nagyszerű olasz művész — hogy nem utaztam egyedül. Én *Páduában* szálltam be a vonatba. Remekül mulattunk Budapestig. *Tudja, olyan jólesett látnom, hogy mennyire örültek valamennyien, ragyogott az arcuk a boldogságtól, jókedvűek voltak és megelégedettek.* Valahogy úgy éreztem, — kérem ne nevessen ki érte — mintha nekem is részem lenne az ő nagyszerű szereplésükben.

— Miért érkezett ilyen »titokban« hozzánk?

— Elsősorban nem nagyon szeretem az ünneplést, csupán színpadon. Ugyanis csak akkor hiszem el, hogy megérdemeltem és valóban szívből jött. Aztán pihennem is kellett, hogy holnap frissen állhassak oda a próbára. A feleségem különben először van itt velem Budapesten és szeretném, ha azt látná, hogy sikerem van. Alig látott még valamit a városból, *de már szereti és csodálja.*

— Hol énekelt, mielőtt hozzánk érkezett?

— *Velencében* énekeltem néhány estén át az *Othellót* és az *Álarcosbált.*

— Budapest után?

— Huszonharmadikáig, keddig maradok, aztán *Torinóba* utazom. *Torinó* után *Kairóba* megyek, ahol kedvenc szerepemet, a *Trubadur*-t éneklem.

— És mikor jön majd ismét Budapestre?

— Ez több körülménytől függ, — mondja őszintén. — Tudja, a maguk operaháza olyan kitűnően szerepelt most *Milánóban, hogy nekem is meg kell mutatnom, mit ér a mi művészetünk.*

Pertile csütörtökön este lép fel először az Operaházban az *Álarcosbál*-ban, hétfőn pedig az *Othello*-t énekli, amellyel tavalyi szereplése alkalmával egy csapásra meghódította a magyar közönséget.

Vasárnap este játssza utoljára a Fővárosi Operett Színház a „Pozsonyi lakodalmat"

A Fővárosi Operettszínházban ma este játsszák hetventödször a »Pozsonyi lakodalom« című zenés vígjátékot. A színház közben már készül a következő darab premierjére. Éppen ezért úgy határoztak, hogy ezen a héten játsszák utoljára a »Pozsonyi lakodalmat«, mégpedig vasárnap este. Azután szünetel a színház a »Lányok a hadihajón« premierjéig.

DANIELLI
a telepatikus csoda
kizárólag a
Kamara Varietében

„A PÉNZ BESZÉL"

CSORTOS GYULA, DAYKA MARGIT ÉS MÁLY GERŐ A »PÉNZ BESZÉL« CÍMŰ FILM EGYIK JELENETÉBEN

Csepreghyék elkészítették »*A pénz beszél*« című filmet, amelynek főszerepét *Csortos* Gyula játssza. Szerepe szerint egy vagyonos, az élettől és a hosszú betegségtől megcsömörlött öreg urat játszik, aki a halálára és a vagyonára számító rokonait azzal bosszulja meg, hogy feleségül veszi szolgálóját, *Dayka* Margitot, illetve *Kövesdy* Julcsát. A film meséje Julcsa »*megszédüléséről*« szól. A szolgáló elveszti fejét a nagy gazdagságtól és már azon az úton halad, hogy különböző bolondságokat kövessen el, de a körülötte forgolódó *Mály* Gerő, — *aki nemcsak vagyonára, de kezére is áhitozik* — valamint *Szörényi* Éva és *Szabó* Sándor *(a film szerelmespárja)* megmentik a költekező élettől és visszavezetik a polgári viharnélküli nyugalomba. A filmet *Csepreghy* Jenő rendezte. Zenéjét *Dolecskó* Béla írta. »*A pénz beszél*« *premierje februárban lesz.*

Mussolini megnyitotta a római filmkísérleti állomást

Fényes ünnepségek között avatta fel Mussolini kedden délben az újonnan épült római filmkísérleti állomást, amelyet a Róma határában elterülő olasz filmváros központjában rendeztek be. A főépület előcsarnokában hatalmas márványkő hirdeti, hogy a kísérleti állomást Mussolini tervei alapján építették meg. A filmkísérleti állomás az olasz filmszínészek főiskolája lesz.

Film készül Rubens életéről

Rubens, a nagy németalföldi festő halálának 300. évfordulója alkalmából az *UFA-gyár* belga közreműködéssel nagy filmet készít a festő életéről. A filmet nemsokára forgatni kezdik és az eredeti *német* szöveg mellett Belgium számára *flamand* és *francia* nyelven is kidolgozzák.

AZ „ERZSÉBET" FILMEN

Az elmúlt szezonban nagy sikerrel játszották az ország valamennyi színpadán az »*Erzsébet*« című operettet, amelyből most magyar film készül, mert amint értesülünk, egy új gyártó vállalat, az *Imago Film*, amelynek vitéz *Rostaházy* Károly a vezetője, megszerezte a nagysikerű színdarab filmesítési jogát. A forgatókönyv már készen van, most folynak a színészekkel a szerződtetési tárgyalások és néhány hét mulva bevonul a műterembe az »*Erzsébet*«.

Ma lesz a „Garszonlakás kiadó" kettős premierje

Ma mutatja be a *Décsi* és az *Átrium* filmszínház a *Magyar Irók Filmje* legújabb produkcióját, a »*Garszonlakás kiadó*« című vígjátékot, amelyet *Tabódy* Géza ötletéből *Balogh* Béla írt és rendezett. A gyártási vezető, *Matolay* Géza mulatságos, szórakoztató filmet készített, amelynek fülbemászó muzsikáját *De Fries* Károly szerezte. A film főszerepeit *Rajnay* Gábor, *Pataky* Jenő, *Juhász* József, *Simor* Erzsi, *Keresztessy* Mária, *Turay* Ida és *Kürthy* György játssza.

Csütörtökön jelenik meg az első olasz híradó

Megírtuk, hogy az olasz *Instituto Nazionale Luce* híradói, amelyet a magyar közönség eddig csak egyes képeiben látott, most teljes képsorozatban fogják kiegészíteni a mozik műsorát. *A képeiben újszerű és művészi híradó hétfőn érkezett meg Rómából repülőgéppel.* Az olasz híradó már csütörtökön megjelenik a premiermozgókban.

Apa és fiú egymással szemben

Új parancsnokot kap a tengerészkadétek intézete. A növendékek között ott van az új parancsnok fiatal tisztjelölt fia is. A tengeren pedig ott ring egy titokzatos és pompás fehér jacht, amelynek asszony a tulajdonosa, ragyogó szép nő, — ő a »*vágyak asszonya*«. A parancsnok és a fia megismerkedik az asszonnyal, mind a ketten szerelmesek lesznek a dámába és *ez a szerelem szembeállítja egymással az apát és a fiút.* Igy kezdődik, ezzel a jelenetsorozattal indul a legújabb francia filmsiker, a »*Vágyak asszonya*«, amelynek *Marcelle Chantal, Victor Francen* és *Jean Pierre Aumont* játssza a főszerepeit

Varga Sándor

grafikus-

művész

Nagy Zoltán:

Az erdélyi magyar

művészet kisebbségi

élete.

Szép művészet

1940. 1. szám.

Erdély —

És újra meg újra és megint csak Erdély. Ó, még sokáig lesz ez így. Nemcsak a hazatérés örömének frissessége miatt, hanem azért is, mert ma minden magyar kérdés, minden időszerű magyar probléma megoldása elsősorban az új erdélyi sors kialakulásához kapcsolódik. Erdély nélkül ezentúl nem lehet számolni Magyarországon, sem belpolitikai, sem külpolitikai viszonylatban. Nyomatékosan tanuskodik erről gróf *Teleki* Pál legutóbbi nyilatkozata is, amely a legelőkelőbb olasz sajtóorgánumban jelent meg, plasztikus képet adva a visszacsatolt területek munkájának célkitűzéséről és tervszerű irányításáról. Erdély, ahol annyi faj és vallás találkozott egymással a történelem folyamán, — mondotta a miniszterelnök — a magyarság szine-javának lakóhelye. És itt történt meg az a csoda, hogy a különböző népek békében éltek egymással, az úgynevezett *erdélyi szellem* közösségében. Éppen ezért ma az erdélyi magyar jelszó csak békés, mélyrehatóan *együttműködés* lehet. Az együttműködésre való törekvés szolgálja a leghathatósabban a békét Európának ebben a részében, de ugyanez a törekvés felel meg legjobban a tengelyhatalmak által Európa ujjárendezésénél érvényesített elvi felfogásnak is. Az erdélyi kérdést *csakis az együttműködés alapján* lehet megoldani, — hangsúlyozta Teleki Pál — erről tanuskodik Magyarország ezeréves történelme. A miniszterelnök szavainak igazságát mélyen átérzi minden józangondolkodású magyar. Aki ismeri a magyar történelmet, jól tudja, hogy a belső erők széthúzása és szembefeszülése legtöbbször válságos helyzetbe sodorta az országot. Ellenben az erők összefogása, a közös munkában való egyesülés, a megértő *együttműködés* mindig virágzó korszak hajnalát derítette a nemzetre. Ma rengeteg munka elvégzése vár Erdélyre éppúgy, mint egész Magyarországra. Európa egy új világ küszöbéhez érkezett, amiről politikai és gazdasági válságok, sőt véres háborúk sorozatai tanuskodnak. Valóban *új reneszánsz* felé haladunk, — ahogy Teleki miniszterelnök megállapította. Ez az új reneszánsz azonban egyetemesebb és emberibb lesz az elsőnél. S benne Magyarország is megtalálja majd megfelelő hivatását és feladatát, a maga történelmi hagyományai szerint, Erdéllyel együtt. Mindenekfelett az ezeresztendős szentistváni állameszme vezetőgondolata: a békés, megértő *együttműködés* jegyében, amelyet Erdély multja örök-eleven példaként sugároztat felénk.

Új magyar művészegyesület

Új magyar művészeti egyesület kezdi meg nyilvános működését *Magyar Grafikus Művészek Egyesülete* címmel, amelynek működését a belügyminiszter most engedélyezte. Az egyesület elnöke *Varga Nándor* Lajos festő és grafikusművész, a képzőművészeti főiskola tanára, akinek elnöklete alatt megtartott választmányi ülésen nyilvánosságra hozták az új egyesület programját, amely minden művészi eszközzel népszerűsíteni kívánja a magyar grafikai kultúrát. A *Magyar Grafikus Művészek Egyesülete* magában egyesíti a magyar grafika legjobb művészeit.

MAGASAN REPÜL A DARU...

Táncoló darvak országgyűlésén a Kisbalatonnál

Balatonszentgyörgy, szeptember 13

Megfordult-e a világ rendje, megváltozott-e a klima? Ki tudna rá felelni? Egy milliméter széles eltolódás földünk felületén, odafönt az Universum végtelenségében, már milliárd kilométernyi eltolódást jelent s hogy ez aztán kihat nemcsak a sztratoszférában, de a földünket körülvevő légben is, az természetes. Hiszen az idei esztendő meteorológiai eseményei olyan abnormisak, amire még soha példa nem volt. Kegyetlen tél, kánikulás tavasz, hideg esős nyár, majd néhány kánikulás nap, augusztus végén ismét télies idő, aztán egyik nap verőfényes idő, másnap hűvös eső. Ez a káosz *megzavarta a vándormadarak világát is. A madarak sem ismerik ki magukat többé.*

Elsőnek szöktek meg a nálunk már amúgy is igen ritka fürjecskék, hiszen július eleje óta *pitypalaty*-szót nem is lehetett többé hallani. Szent Istvánra *elmenekültek a gólyák*, pár nap mulva a *fecskék* is. Elhúztak a vadludak, amelyek máskor csak október végén kelnek útra. Most meg egyszerre csodákat látok itt a *Balaton* mentén. *A szigligeti limbusokban ismét megjelentek a gólyák, az ereszek alatt pedig régi fészkeiknél fecskék etetik fiókáikat.* Öreg emberek beszélik, hogy a napokban a Mezőföldön pityplaty-szót hallottak; mi ez, ha nem felfordulás?

Vitéz *Cseke* Dezső, az ornitológus rektor meg éppen azzal fogad itt a Kisbalatonnál, alig hogy a vonatból kiszállok: »*Jókor jöttél, mert darvak húznak!*« Elbámulok, mert *már régen el kellett húzniok*, csodálatosan szép V-betűs alakban ott a kék ég magasságában. Este már én is hallottam bugó trombitálásukat s hitetlenségem nyomban megszűnt. Itt a mocsaras, lápos világban, ahol a nyár közepén elvétve vad hattyú, pelikán és állítólag flamingó is akadt volna, igen jól érzi magát ez a titokzatos madár, amely most *itt országgyűlését tartja.*

Madárcsorda

A daru idegen a mi honi madárvilágunkban. Ezért mindenkor bizonyos *mágikus* csodálat vesz körül, amely már az ókor poétáit és a népeket is megihlette. A magyar népdalok nem egyike a darumadárral foglalkozik. Hiszen ez az idegenszerű madár minden népnél *szentnek számít* és elpusztítása az istenek elleni bűn, mert *ez az egyetlen szárnyas lény, amely táncmulatságokat rendez, ha örömét éri. Kitünően és ritmikusan táncol.* Sokan megfigyelték, lefényképezték, s ezúttal *magam is először láttam ezt a természeti csodát.*

Roppant élénk madár, mozdulataiban utánozhatatlan. Nehezen hozzáférhető, mert túlóvatos és fél az embertől. Állandóan figyel s a legkisebb gyanus neszre, *egy-két kecses tánclépés után gyorsan libben a fellegekbe.* Ha fészkén ülő darupárhoz közeledik az ember véletlenül, azonnal felemelkednek, *sántának tettetik magukat s álmenekülléssel vezetik el az embert.*

Ez az embernagyságú madár, a *Kuorga*, misztikusan hatott mindig az emberre, mert ez a madár az isteni végtelennek szimbolizálója, hiszen valami állandó lázban égve szántja röptével az éter határtalan hullámait és járja a különböző világrészeket, *nem ismer tér- és időbeli korlátokat.* Teremtés csodája ez a szürketollas lény, *Távol-Kelet* művészeinek, főleg pedig a japánoknak, állandó témája a darumadár, de az ógyiptomiak félhomályos templomi rajzain is mindig találkozunk vele.

Maga a repülése is *külön tudomány*, mert felszállása, leszállása, valamint szabályos röpte is, elüt a többi madárétól. Ez a furcsa teremtés, úgy látszik, a *Jura*- és a *Kréta*-korszakból mentette át magát. A földkerekségnek egész faunája szokásban, formában, tollazatban akklimatizálódott az emberhez, *csak a daru tartotta meg független egyéniségének önállóságát, szabad ősi jellemét és szokásait, valamint csodálatos idegenszerűségét*, ami fülünkbe harsog, másszerűségét pedig úgy földi, mint légi táncaival állandóan bizonyítgatja. Ez tette megérthetetlenné, hozzáférhetetlenné, tehát misztikus lénnyé és szentté az emberek előtt minden időkben.

Félnek egymástól, a daru, — mert nem bízik bennünk és az ember, mert ez a madár neki az ősi, homályba vesző előidők borzalmairól, egy ember-előtti világóra sötétségéből a jelenbe átmentett még valamit. Valahányszor darvakat látunk, szinte *megborzongunk*. Ismerjük Ibykusz tragédiáját, aki a darvak túlvilági harsonákra emlékeztető tülkölését hallva, bevallotta bűneit. Ez a hatásuk az ember belső énjére.

Madárállam

Mik tehát ezek a madarak? *Bosszúálló szellemek, démonok, vagy ártatlan teremtmények*, amiknek szárnyain a Paradicsomnak még valami himpora maradt meg, amely még a gonosztevőket is bűnbánatra serkenti? Ez a madár *örök titok* marad azok előtt, akikben van még némi érzék a nagy Természet csodás fenségeiről. *Sohasem fogjuk megérteni a lápvilágnak ezt a szent táncosát, az éternek e groteszk óriását*, az ősz és tavasz ezüstös szürke harsonás hirdetőjét. Isten, úgy látszik, itt valami különös lényt teremtett a szá-

»Nyujtsuk feléjük segitő kezünket, hogy feledjék a megpróbáltatásokkal teli, keserves két évtized minden szomorúságát és nélkülözését.«

(A Főméltóságú Asszony rádióbeszédéből: »Erdélyért«.

munkra, amelyet ember meg nem fejt soha.

A darumadár húzását évente kétszer figyelhetjük meg: szeptemberben és márciusban. Két barnás tojást költ ki nálunk, főleg a *Kisbalaton*, a *Hortobágy* és a *Maros* vidékén. Fiókáit életre-halálra bátran megvédi. Kétévenként az egész csapat egyszerre veti el szárny-tollazatát. Általában növényi koszton él, de azért szereti a kukacokat, békát, apró halat. Fiókáit rovarokkal és kukacokkal neveli fel. Kisebb csapatai ötven, nagyobbak 100—200 tagból állanak. *Utjaik előtt formális nemzetgyüléseket tartanak*, akárcsak a gólyák. Ennyit tud róluk *Brehm* és a természetrajz. Nálunk erősen pusztulófélben van.

Most az egyszer végre magam is megfigyelhettem ezt a csodálatos madárállamot s nem tagadom, megrendülve állottam a természet nagy csodája előtt a holdvilágos éjszakán.

Emléket állít Szent Istvánnak Sopron városa

Szent István király emlékére *Hóman* Bálint kultuszminiszter döntése alapján Sopronban a Domonkos-templom falában *hatalmas, emeletnyi magas domborművet helyeznek el*, mely azt a pillanatot ábrázolja, mikor István király a határon fogadja Gizella királyleányt. A monumentális terv röviden megvalósul s a napokban fővárosi szakértő bizottság érkezik e célból Sopronba.

FELSZABADULT

érzés egy **SENATOR**-ba sodort vagy
SENATOR CELOFILTER-be töltött cigaretta

Senator

gyártmányok
anyagban, minőségben utólérhetetlenek.

„Ár jelzi a minőséget“

SENATOR cigarettapapír 60 lappal ..... **1** darab **16** fillér
SENATOR BLOK cigarettapapír mézgázott (gumirozott) széllel, egyenként levehető lappal ..... **1** darab **16** fillér
SENATOR RAPID cigarettapapír, mézgázott széllel, egyenként kihúzható lapokkal..... **1** darab **17** fillér
JANINA cigarettapapír 60 lappal ..... **1** darab **15** fillér
SENATOR CELOFILTER hüvely, vatta-előtéttel, cellulose fátyol füstszűrővel, ezüstszínű dobozban **1** doboz **54** fillér
SENATOR CELOFILTER parafás szopókával **1** doboz **58** fillér
SENATOR EXTRA nikotin-fogóval, aranyszínű dobozban ..... **1** doboz **48** fillér
JANINA füstszűrős hüvely..... ..... **1** doboz **48** fillér

Csak ezeket kérje!

SZINHÁZ ÉS FILM

Márkus László

Október elsején Liszt „Krisztus" oratóriumával nyit az Operaház

Márkus László igazgató az Operaház műsortervével kapcsolatban a következőket mondotta a *Pest* munkatársának:

— Operaházunk október elsején kezdi meg *operai évadját*. Az ünnepi előadást, mint minden alkalommal, a »*Himnusz*« hangjai vezetik be, majd *Liszt Krisztus oratóriuma* kerül előadásra a régi szereposztásban. Másnap, szerdán a *Hovanscsinát* adjuk, 3-án a *Varázsfuvolát* új szereposztásban. *Osváth* Julia és *Tamás* Ilonka szerepet cseréltek, amennyiben *Paminát* ebben a szezonban *Osváth* Julia énekli, az *Éj királynőjét* pedig *Tamás* Ilonka. *Tamino* szerepében *Sárdy* János, *Papageno* szerepében pedig *Szomolányi* mutatkozik be. Másnap *A végzet hatalma*, 5-én pedig a *Nilusi legenda*, *Bajazzók* és *Táncegyveleg* szerepel a műsoron. Vasárnap, 6-án bérletszünetben *Bánk bán*, 8-án *Salome* és *Poloveci táncok*, 9-én *Verdi Otellója*, ugyancsak új szereposztásban. *Jágót Losonczy* György, *Cassiót Nagypál* László, *Roderigót Király* Sándor énekli és rajtuk kívül a többi fiatalok: *Varga* Livia, *Horányi* Karola, *Littassy* György és *Horváth* Imre szerepelnek.

— Az ujdonságok dátumait egyelőre még nem ismerjük. Mindenesetre, amint már a föntebbi műsorból is kitűnik, ebben az évadban talán még a tavalyinál is több szóhoz jutnak színpadunkon a fiatalok.

Benzinkútkezelőből a görlitzi opera első énekese

Boroszlóból jelentik, hogy a görlitzi opera most megkezdett új játékidényében új, ragyogó tehetségű énekes mutatkozik be, aki a Tannhäuser és a Parsifal főszerepeit énekli. Az új operaénekes neve Frey Gerhardt, aki rendkívül érdekes karrier után érkezett el a görlitzi opera főszerepeihez. Frey Gerhardt 28 éves és az egyik Görlitz melletti benzinkút kezelője volt. A tehetséges és remekhangú fiatalemberre egy évvel ezelőtt figyelt fel egy arra utazó karmester, akinek tanácsára Frey Gerhardt énekleckéket vett, majd a boroszlói konzervatóriumban óriási sikerrel tette le vizsgáját. A vizsga után azonnal szerződést kapott és a benzinkútkezelő a hét végén megnyíló évadban a görlitzi opera számos főszerepét fogja énekelni.

Szerdán lesz a díszbemutatója az

IGEN VAGY NEM

című magyar vígjátéknak

Nagy tapintattal és a borotvaélen táncoló témának kijáró gyöngédséggel irta meg Asztalos Miklós és Vaszary János az »Igen vagy nem« című film forgatókönyvét, amelyet Bánky Viktor rendező és Daróczy József producer pazarló jókedvvel valósított meg. Jávor Pál ideális férfiassággal karolja fel az égből ölébe, illetve ágyába pottyant Muráti Lilit. Páger Antal pedig néhol chaplini humorba menő félszegséggel hódítja meg a csipkefinom Szörényi Évát. Mály Gerő bölcselkedő inasa és Vaszary Piroska kulcslyukonátleső szakácsnője is pompásan illeszkedik be a remek filmvígjátékba, amelyet szerdán mutat be az egyik budapesti filmszínház.

Muráti Lili és az álmatlan ördög

Muráti Lili

Érdekes ajándékot kapott *Muráti* Lili, aki a Magyar Színházban játssza óriási sikerrel *Vaszary* Gábor *Az ördög nem alszik* című bohózatának női főszerepét. A vasárnap esti előadás után egy ismeretlen hódoló kért bebocsáttatást *Muráti* Lilihez és az iparoskülsejű fiatalember átadott *Muráti* Lilinek egy kis csomagot. A csomagban egy égetett agyagból készült ördögszobor volt, amely *Hajmássy* Miklósra, *Muráti* Lili partnerére hasonlított, aki a darabban a soha nem alvó ördög *szerepét játssza*. Az érdekes kerámiai figura úgy van megalkotva, hogy semmiképpen sem lehet fekvő helyzetbe hozni és a szellemes művészrajongó evvel a különleges ajándékkal, a soha nem alvó ördöggel perezentálta meg *Muráti* Lilit, aki miatt a darabban az ördög sohasem alszik.

Narvikba költözött a salzburgi bábszínház

Salzburgból jelentik, hogy a napokban 600 babából álló gyüjtemény indult el Narvikba, hogy szórakoztassa az Észak Norvégiában állomásozó német katonákat. Ez a hatszáz baba a világhírű salzburgi bábszínház »művészi személyzete«, amelyeknek segitségével a bábszínház láthatatlan művészei 80 darabot adnak elő. A hatszáz baba eredeti kosztümben játssza el a nyolcvan eredeti bábszínházi műsordarabot.

Bartók Béla

Bartók Béla utolsó hangversenye amerikai útja előtt

Bartók Béla — mint ismeretes — október közepén feleségével, Pásztor Dittával amerikai hangversenykörútra indul, amelyet megelőzően október 8-án adja utolsó hangversenyét Budapesten. A Zeneakadémián lesz Bartók Béla búcsúhangversenye az amerikai utazása előtt, amikor a mester Bach A-dur zongoraversenyét és a Mikrokozmosz című sorozat nálunk még ismeretlen darabjait játssza el. Bartókné Mozart F-dur zongoraversenyével lép fel, majd előadják Mozart Esz-dur négykezes zongoraversenyét a Székesfővárosi Zenekar kíséretével, amelyet Ferencsik János vezényel.

Spencer Tracy

Ma lesz a „Stanley, a riporterek királya" premierje a Scalában

Öt évig szerepelt a Fox-filmgyár produkciós programján az idén végre megfilmesített »Stanley, a riporterek királya«. Öt évig várt a Fox arra, hogy ezt a grandiózus témát, az emberi akarat és a szív örök drámáját méltó szereposztásban valósitsák meg a celluloid filmszalagon. Most, hogy előttünk van a szereposztás, igazolva látjuk ezt a várakozást. Stanley drámai szerepében az egyetlen méltó színészt, Spencer Tracyt életének legmeggyőzőbb, legművészibb alakításában látjuk viszont. Partnerei: Livingstone szerepében Sir Cedric Hardwicke, míg a romantikus szerelmeseket egy új hollywoodi művészpár, a tavaly nagy sikerrel bemutatkozott Nancy Kelly és Richard Greene alakítják.

A filmnek ma lesz a premierje a Scala moziban.

Mickey Rooney

Előzetes jelentés AZ IFJÚ EDISON című Metro filmről

Edison, a zseniális feltaláló, kegyetlen szenvedésekkel, nélkülözésekkel és megaláztatásokkal teli gyermekkort küzdött végig. Az ifjú *Edison* kamaszkora nem a játék és a jómód fényében zajlott le, hanem a végtelen nélkülözések, könnyek és sokszor a gúny kegyetlen jegyében. Ebből az ifjúságból nőtt ki a kiváló tudós és a zseniális feltaláló és ezt a fiatal *Edisont* formálta meg remek színészi erővel legújabb filmjében *Mickey Rooney*, amelyet csütörtökön mutat be a Royal Apolló »*Az ifjú Edison*« címmel.

A *Metro* új filmje a bátorságról szól. Egy remek amerikai fickó bátorságáról és diadaláról. A történet minden lényeges eseménye — történelem. A kisfiú, akit *Edison Alva Tamásnak* hívnak, a filmen vetített kalandokat átélte és az örömöket és a fájdalmakat átérezte. 1861-ben kezdődik ez a történet az *Egyesült Államokban*. Port Huronban *Michigan* állam egy kis városában él a 16 éves *Edison* anyjával, apjával és *Tannie* hugával.

A kis *Tamás*, akiben olthatatlan tudásszomj ég, állandóan kísérletezik. Ezek a kísérletek sok bosszúságot és költséget okoznak az apjának. Az egyikkel majdnem felgyujtotta az iskolát, aminek az az eredménye, hogy *Tamást* kicsapják. A tanítónő és a város a fiút bolondnak tartja, csak két ember érti meg *Tamást:* anyja és Tannie... Egy szép napon *Tamás* engedélyt kap a vasúttársaságtól, hogy a vonatokban cukrot és frissítőket árulhasson. Igy kezdődik *Edison* üzleti pályafutása és nem sokkal később, amikor kitör a polgárháború, ujságnyomtatásba is kezd. A lapot vonaton adja el az utasoknak. Egy napon találkozik a vonaton egy kapitánnyal, akinek megmutatja új találmányát, valami robbanó anyagot. Kiderül, hogy *Tamás* találmánya *nitroglicerin*. Pár perc mulva a poggyászkocsiban a kis *Edison* vegyszerei közül leesik a foszforos üveg és lángra gyujtja a kocsit. *A kalauz megpofozza Edisont, aki süketségét ennek köszönheti...*

A film izgalmasan, érdekesen és élethűen mutata meg a nagy feltaláló ifjú korát. Az *ifjú Edisont* Amerika dédelgetett közkedvence, *Mickey Rooney* játssza. Partnerei: *Virginia Weidler*, *Fay Baintner* és *George Bancroft*. A filmet *Norman Taurog* rendezte.

A LÁTHATATLAN EMBER VISSZATÉR

a Kamarában

Wells nyugtalan koponyájában született meg az a fantasztikus történet, amelynek hőse bizonyos vegyi manipuláció után láthatatlanná válik. Ennek a furcsa gentlemannek újabb kalandjáról szól a Kamara lélekzetelállító izgalmas filmje: A láthatatlan ember visszatér. A mese szerint a dúsgazdag fiatal iparmágnást halálra ítélik, mert bátyja meggyilkolásával gyanusítják. Orvosöccse ismeri a rejtelmes keverék titkát, amellyel valaki láthatatlan lesz, de nem ismeri az ellenszert s az életmentő trükköt csak az utolsó pillanatban — mikor már a hurok szorul a vádlott nyaka körül — alkalmazzák. A halálraitélt megszabadul az ítélet végrehajtásától és láthatatlanságában elindul, hogy elfogja az igazi gyilkost és megmentse a saját életét. Erre azonban csak napok állnak rendelkezésére, mert a láthatatlanná tevő szer hatásától néhány nap alatt megőrülhet.

Fullasztó iramú kalandok robbannak ki a veszedelmes életmentésből, az őrület már jelentkezik a fiatalemberen, amikor megtalálja a gyilkost és kierőszakolja belőle a vallomást, de ebben a harcban ő is megsebesül... A film majdnem irodalmi eszközökkel feszíti pattanásig a mese húrját, a technikai rejtelmek pedig túlszárnyalják a fantáziát és a kutató értelmet. Ez a visszatérő láthatatlan ember olyan megfejthetetlen módon üzi idegzsibbasztó praktikáit, hogy a nézőtéren eláll a lélekzet... Őszinte és összefoglaló véleményünk erről a technikai és színészi bravuroktól hemzsegő káprázatos filmről, hogy mindenki meg fogja nézni, aki a merész újításokat, a vadonatúj trükköket és a szédítő izgalmakat szereti...

Varga Nándor

Pesti Napló 1940 január 23

— **Varga Nándor angol kitüntetése.** Az angol Rézkarcolók Királyi Társasága tagjai közé választotta *Varga Nándort*, a Képzőművészeti Főiskola kiváló grafikai tanárát. A művész, nemzetközi szempontból is jelentős kitüntetéséről a következőket mondotta munkatársunknak:

— *Az Angol Rézkarcolók Királyi Társasága* szigoruan csak angolokat választ tagjaiul, *külföldit csak a legritkább esetekben*, akik aztán felvehetik az ARE (Associated Royal Etcher) címet. Uj tagot csak régi tag halála esetén választanak. Ez a cim, ez a tagság mintegy átmeneti fokozat a *Királyi Akadadémiai* tagsághoz.

Arra a kérdésünkre, hogy ezidőszerint min dolgozik, *Varga* a következőket válaszolta:

— Könyvet irok a fametszetről, a grafikai művészet irodalmáról. *A könyvet saját magam illusztrálom és sajátkezüleg nyomtatom a Képzőművészeti Akadémia kéziszajtóján.* Igen nagy munka és csak 200 példányt készitek belőle. Ehhez hasonlót irtam már a rézkarcolásról és a rézmetszésről. Elkészitettem a közelmultban a „Grafikai adattárat" is. A fametszetről szóló könyvem függelékében a magyar grafikus művészek munkáinak összefoglaló sorozatát közlöm egy gazdag gyüjteményben.

Varga Nándor Lajos

Új Magyarság

1940. szept. 14.

* **Új művészegyesület.** Keresztény és nemzeti szellemben alakult új művészegylet, a „Magyar grafikus-művészek egyesülete" kezdi meg nyilvános működését, amelynek Varga Nándor Lajos képzőművészeti főiskolai tanár az elnöke. Az új csoportosulás népszerűsíti hazánk grafikai kulturáját és az európai lehetőségekhez képest külföldi grafikai társaságokkal megkeresi és fenntartja az érintkezést.

Varga Nándor Lajós

Pesti Hirlap

1939. máj. 24

Varga Nándor Lajós

VARGA NÁNDOR LAJOS: MAGDOLNA

Törtelmesen randa-

Képkönyv. Tars. 1929-

tav. kiáll

A *Magyar Ipar* című lap, az Orsz. Iparegyesület közlönye, folyó évi január 31-én megjelent számában a *Művészi Ipar* folyóirat iránt a vidékről tett kérdésre szó szerint így válaszol:

«Sajnálattal kell e helyen konstatálnunk, hogy e lapról egyesületünknek hivatalos tudomása nincs. Sem a szerkesztő, sem a kiadó nem értesítették egyesületünket annak megindulásáról, mutatványpéldányt egyet sem láttunk, cserére föl nem kérettünk, s mind ebből azt kell következtetnünk, hogy az nem az iparosok, hanem csak műbarátok számára jelenik meg és — mint mondják — szubvencionáltatik.»

Közöljük a választ, hogy a közönség tudomásul vegye, milyen magatartást tanusít az Orsz. Iparegyesület közlönye oly folyóirat iránt, mely a magyar iparművészet fejlődésé-

N: HEGYI BESZÉD

Varga Nándor

vad

Elek Artur:

Fiatalok a Károlyi-palotában.

Nyugat. 1926. 678 l.

de mégis csak bajtársam volt,
osztályosa és mindenekfölött az egyetlen ember kívülem ez egész nagy pusztaságban.

Hallgattam egyre halkuló nyögdécselését, néztem egyre inkább torzuló arcát és csüggedten megláttam benne az én életemnek, bizakodásomnak, küszködésemnek hiábavalóságát. Halálos szumjúságtól mardosva, kimarjult lábbal, elgyöngült inakkal mi reménységem lehetett még e végnélküli sivatagban?

Eh mit! A legokosabb, ha magam is végét vetem mindennek. Együtt kezdtük úgyis, hát végezzük is együtt!

Nem okoskodtam tovább, a bajonétommal meglékeltem a másik kaktuszt, mint ahogy a hevesi dinnyét szokás, halálraszántan, kicsücsörített szájjal odahajoltam a sebhez és nagyot hörpintettem a kizuhogó nedűből.

Mindjárt az első kortynál leírhatatlan paradicsomi gyönyörűség szaladt végig rajtam. Olyan íze volt ennek a folyadéknak, mint a cukrozott, jégbehűtött mandulatejnek. Olyan bizakodva, hogy úgy mondjam: olyan *otthonosan* szaladt le a gyomromba, mint ahogy az anyatej szivároghat a maszületett csecsemőbe. Teleszíttam magamat és vártam. De csak az édes jóllakottságot éreztem, más semmit. És az orrom még most is tele volt ennek az isteni italnak az édes illatával, a szám az ízével.

Varga Nándor Lajos

...itása a Műterem-ben. (Balra:)
(Jobbra:) Varga N. Lajos: Anci.

Magyar Nemzet
Képes
mell 1938. nov. 27

Varga Lajos Nándor

rod

Szautner Lajos

A fa- és linometrel-

rol. Képzőművészet

1935. 34. l.

EXPOSITIONS AMBULANTES D' ARTISTES HONGROIS

LF, KOSZTA JÓZSEF, KUNFFY LAJOS,
, VASZARY JÁNOS, VASS ELEMÉR.

estőművészek elhatározták, hogy
szeti kiállitásokat rendeznek
ztik és terjesztik a magyar mű-
értékes részét. Ezen cél további
lhatároztuk egyenkint kifestett,
ott, s mappába foglalt művészi
ocsájtását. A 9 műlap famentes
et magába foglaló sorszámozott
alomba nem kerülnek. Egy mappa
pengő.
elentőségü kulturális eseményt
omására adni szerencsénk van,

Varga Lajos Nándor

Anya és gyermeke, fametszet, repr.

Képzőművészek

1935. 37. l.

hogy kulturális és a magyar névnek
ivánó ezen lépésünket egy mappa meg-
méltóztassék annál is inkább, mivel
forgalmi értéke többszörösen túl-
lunk kért árat.

Nagyrabecsült párfogását előre is
megköszönve, a résztvevő művészek
nevében vagyok kiváló tisztelettel

festőművész.

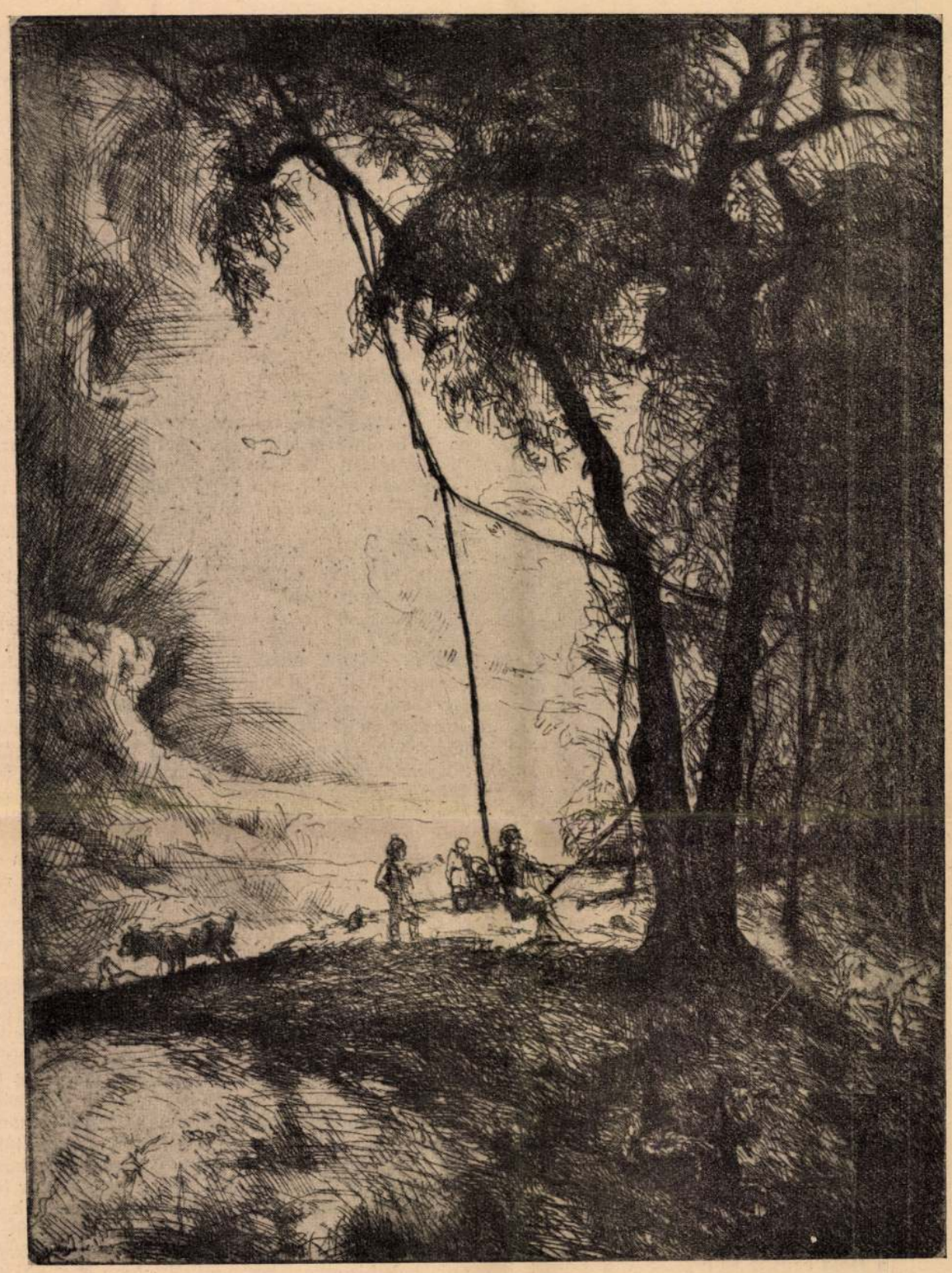

Hintázók. Varga N. Lajos rézkarca

A császár

— Lagerlöf Zelma új regénye —

Az apai szeretet tragédiáját nem kisebb írók dolgozták fel, mint Shakespeare, Lear királyban, — és Balzac, Goriot apóban. Lehetetlen e két műre nem gondolnunk. Lagerlöf Zelma Császárját olvasván.

Lagerlöf Zelma odaáll harmadiknak ez óriások mellé és nem veszít az összehasonlítás alatt. Nem kisebbül meg, nem halványodik el. Szimbóluma, a koldús császár, épp oly szívbemarkoló és megrendítő, mint Lear, az őrült király, vagy az elhagyatottan haldokló Goriot apó.

Lagerlöf olyan, mint ama nagyok. Olyan és — mégis más.

Azok, akik keresik férfi és nő írása közt a kardinális, jellemző különbségeket, a Császárban sorra megtalálhatják mindegyiket.

Lear és Goriot felismeri, hogy méltatlanokat szeretett. Lear beléőrül és Goriot belehal a gyermeki hálátlanságba.

Lagerlöf Zelma egyszerű, koldúsi Janja beleőrül

Új Idők 1924. XXX. 46 sz.

és belehal, nem gyermeke hálátlanságába, hanem abba, hogy nem tud segíteni gyermekén.

Lear és Goriot szeretetének határa kitapintható. Jan szeretete határtalan, elpusztíthatatlan, kimeríthetetlen, szinte transzcendentális. Nem hisz a valóságnak, mely irtóztató és új világot teremt a csapások özönében, új világot, melyben az elbukott leány császárné s a szeretetében megcsúfolt öreg koldús felmagasztaltatik. Shakespeare, valami rettentő és reális pesszimizmussal, a vagyonát elosztó Leart letaszítja a trónról. A király koldússá lesz. Lagerlöfnél a szeretet bősége a koldust császári rangra emeli.

Asszonyi szív, mely nem hisz a szeretet végességében, még nem tárult fel soha igazabban olvasó előtt.

Jan, a koldús és császár története egyszerű történet, szinte klasszikusan egyszerű elbeszéléseiben. A szív csodái, a mindennap csodái, egyszerűek és mégis csodák. Jan csodás emelkedése a szeretet égi lajtorjáján. Alakja nőttön nő, emelkedik, nemesbedik előttünk, szívének első megrendüléséről az áldozat fenségéig.

Oh, igen! Lagerlöf is érzi, hogy hasztalan az áldozat, de ez nem ábrándítja ki a szeretetből. A szeretet nem arra való, hogy kapjon, hanem arra, hogy adjon, örökkön-örökké a végső leheletig. Asszonyi hitvallás és örök vigasz. Asszonyi lélek lobog e könyvben, lélek, mely bármennyi szeretetet ád is, örökös mulasztásban érzi bünösnek önmagát.

A császár történetének tömörségében Lagerlöf egyetlen rövid — és épp ezért jelentős reflexiót engedélyez magának s e reflexióval megvilágítja tulajdon tiszta, mély és mégis önváddal küzködő szívét.

— Valóban — mondja a császár temetésénél —, nagyon kevés az, amit a halottakért tehetünk.

Nem Lear sötét átka, nem Goriot hideg kiábrándultsága, nem a csalódott szeretet gyűlöletté válása a szeretet igazi tragédiája, hanem az, amit ez a reflexió kifejez.

— Nagyon kevés az, amit tehetünk. Nagyon kevés az, amit a legnagyobb szeretet mellett is tehetünk.

Az érzés szárnyalása, a cselekedetek földön csúszása, a lélek önvádja: ebben van az igazi tragédia.

A Császárt olvasván, az embert a tehetség és szív oly tiszta csodálata fogja el, melyben nyom és hang nélkül vész el minden kifogás, mert Lagerlöf e könyvben olyat ad, amire legnagyobb szükségünk van: igazságot és szeretetet.

Dobosi Pécsi Mária

Nincs tovább

És szemben ül a Végzet
és kártyát oszt sötéten,
a legnagyobb két tallér,
ezüsttallér a tétem:
a Hold ezüstje és a
holdfényes tengeré.

És reszkető aprópénz
csörög mindenfelé.

Tudom, hogy vesztenem kell,
tudom, hogy elveszek,
de mégse vesszek úgy el,
mint apró nyertesek.
Ne a tenyérbe férő,
apró szerencse-zsoldért,
a holdsütötte Tenger
ezüstjéért s a Holdért.

Nadányi Zoltán

Jómadár

— Regény — 6. folytatás

Irta: **Bónyi Adorján**

Végre ... szinte megmozdult és idegesen felsóhajtott a Nagy Kakas udvarának egész vendégsereg: az udvar végében az öltözők felől előbukkant Tóth Eszter, oldalán Gyuszi. Mi lesz most, szentséges jó Isten?

Azok ketten nyugodtan és szelíden jöttek végig az udvaron, egyenesen a lefoglalt asztaluk felé, útközben kedvesen köszöngettek az ismerősöknek. Aztán ott voltak az asztalnál ... és ekkor fölnézett Terebesy, ekkor rájuk nézett Terebesy. Látta ezt mindenki az egész udvaron. Nagyszerű, tébolyítóan feszült pillanat volt.

Terebesy igenis rájuk nézett, Tóth Eszter szelíden és nyugodtan mosolygott, Ádám Gyuszi zsebébe dugta ökölbeszorított kezeit, a foga szinte szikrázott, úgy egymásra csikorgatta izgatottságában és kívánciságában — és akkor Terebesy kedvesen, mosolyogva és nyugodtan odaköszönt Tóth Eszternek és Tóth Eszter éppen olyan kedvesen, nyugodtan és mosolyogva visszaköszönt és többé nem történt semmi, Tóth Eszter leült, Terebesy nyugodtan tovább szivarozott és csend volt és békesség és nyugalom.

Gyuszi egyszerre csak úgy érezte, hogy szép lassan a fejéből, a nyakából, a szívéből elpárolog, lecsúszik, letünik minden feszült, jóleső, izgatott melegség és helyet ad valami gúnyos és szemtelen rosszérzésnek, valami pimasz ürességnek. De természetesen nem adott föl minden reményt, még várt. Istenem, talán így kell ennek lenni, talán nem is lehet az, hogy csak úgy első pillanatban, amint meglátta őket, valami erélyes és szigoru dolgot csináljon, valami támadást, vagy éppen közeledést ... nem, nem, van még erre idő.

— Milyen gyönyörű este van — mondta Tóth Eszter és pompás nagy szeme csupa érzéssel ragyogott rá Gyuszira.

— Gyönyörű — mondta csendesen Gyuszi, de olyan hangon, mint akinek a kihuzott fogát tartják az orra elé.

De közben nem az estét nézte, még csak nem is a színésznőt nézte és főleg nem Terebesyt nézte, hanem Trencsi bácsinak, a fogadósnak, a Nagy Kakas tulajdonosának eleven portréját, mely ott könyökölt ki a folyosó ablakán, nyilván maga is mindent tudva és maga is várva az izgalmas ügynek a fejleményeit. Gyuszi lappangó aggodalommal nézte bizony a Trencsi úr elrajzolt koponyáját, amely hasonlított egy félig fölfuvott, félig elpuffadt birkahólyaghoz; és mialatt nézte, Gyuszi arra gondolt, hogy immár ötödik napja iszik, eszik, itat és etet és cigányozik kontóra Trencsi bácsinál. Ami alapjában nem volna baj, mert Trencsi bácsi minden kőhegyi urifiunak közös édesapja volt bizonyos szempontból, olyan apa, aki éppen azt nem sajnálja számos gyermekeitől, amit a rendes apák szigorúan meg szoktak tagadni: az italt, kártyát, zenét és egyéb kellemességeit az életnek. Trencsi bácsi könnyen lehetett ilyen jószívű: egyszer, a végén minden esetben megkapta valahogyan ennek a nagy jóságnak az anyagi ellenértékét. És Gyuszit éppen ez kedélytelenítette el: milyen szomorú dolog lesz az, ha majd egy szép napon ki kell valahogyan izzadni ezeket a pénzeket, ki bizony, amikor pedig az egésznek, ime, nincs semmi értelme és semmi eredménye....

Mert az csak nem eredmény, hogy Terebesy olyan angyali nyugalommal szivarozik, mintha élete legtitkosabb vágya az lett volna, hogy Ádám Gyuszival lássa együtt vacsorázni azt a nőt, akinek előzőleg ő maga csapta a szelet. Az sem eredmény, hogy most

Ecce homo. Varga N. Lajos rézkarca

A szekér, amely ebben a percben az udvarra befordult, feketeszemű napraforgókat és kisember nagyságú sárgatököket hozott. Malvin, bár jó gazdasszony hirében állott a városkában, csak úgy odavetőleg mondta a kocsisnak:

— Oda rakjátok az udvar sarkába.

Aztán folytatta a szót, amint szürke, kiösmerhetetlen szemeivel és szőkés-barna, álmokat és gondos reggeli fésü ködést jelentő fodros fürteivel Szindbád felé fordult:

— Ami az írást illeti, arról bizonyságot tehetnének naplóim, amelyeknek tizedik kötetét írom leánykorom óta.

— Napló? A mai világban? — kérdezte Szindbád hitetlenkedve. — Ó, ha igaz volna, hogy ezekben a naplójegyzetekben itt-ott előfordul az én nevem is!

— Előfordul, — felelt Malvin és hirtelen elpirult, mintha még mindig növendék volna az apácáknál.

De csakhamar észrevette háziasszonyos pillantása, hogy a vályoglábú szolgáló az udvar végében a szomszédos mindenessel kezd hosszadalmasabb tereferébe, mire hirtelen felkiáltott:

— Rozi, megtépem a kontyod.

Majd az ablak előtt fotografus pózban állongó Szindbádra nézett ismét.

— Ha akarja látni egy régi naplómat, szívesen megmutatom.

Halk rebbenéssel, (amely házi papucs-viseletről tanúskodott) tünt el az ablak mellől. Valahol a szobában egy kulcs kattant, mint valami kis szobai kakas, amely kukorékolásával az alvókat felébreszti. Az asszony hamuszürkébe kötött könyvecskével tért vissza. Felnyitotta a kellő helyet és folyamatosan olvasni kezdte:

„— Ma megismerkedtem Szindbáddal, akiről barátnőimtől már annyi mindent hallottam. Nos, az ellenállhatatlannak vajszinű keztyűje volt és nyakában kék-babos, kötött nyakkendő. Kivágott lakkcipője volt, pedig se vasárnap, de majális nem volt a városban. Néhány szeplő van az orrán, de a nyakán is, ami határozottan árt megjelenésének . . .“

— Erre nem is emlékszem! — kiáltott fel megrőkönyödve Szindbád.

„— Alattomos, hízelkedő hangja van, mint valami kupecnek, aki olcsón szeret vásárolni. De én csak félfüllel hallgattam oda, mert észrevettem, hogy a fehér mellénye felső részén egy paradicsom-mártástól eredő folt van. Ezt a foltot néztem egész idő alatt, amig Szindbád kedveskedő, alázatos hangon beszélt hozzám arról, hogy már hányszor csalódott a nőkben, mennyit szenvedett miattuk, hányszor akart öngyilkos lenni értük . . . „Most is éppen öngyilkosságon töröm a fejem, ha nem akad egy drága kéz a városban, amely megmentse életemet“, — mondta szószerint Szindbád és olyan merően nézett rám, mintha engem szemelt volna ki élete megmentőjének. Én erre megkérdeztem tőle, hol ebédelt? Szindbád azt felelte: „A legdrágább, a legjobb nőnél a városban.“ Mire én azt feleltem neki, hogy a nő lehet a legdrágább, de úgy látszik, hogy asztalkendőt nem adott az ebédhez . . .“

Szindbád darab ideig szótlanul állott az ablak előtt, aztán kesernyésen nevetni kezdett:

— Lehetséges, hogy valamikor hajlandó vo'tam bizonyos bolondságokra, de a férfiak idő jöttével rendszerint megkomolyodnak.

A Napló halkan összecsapódott Malvin kezében és a hamuszürke szem most már jóságosan nézett a Szindbád szomorú arcába.

— Az asszonyok azonban sohase komolyodnak meg. Én hálás vagyok azért, hogy valamikor udvarlására méltatott és ezt nem felejtem el halálom óráig. Meghívom holnapra ebédre. Lesz kedvenc paradicsom mártása és az esetleges foltok ellen tiszta asztalkendője . . .

Szindbád megcsókolta Malvin kezét és megkönnyebbedett szívvel ment tovább.

Ny. Idők 1924. XXX. 48. 7.

A paradicsom-folt

(Uj Szindbád-történetek)

Irta **Krudy Gyula**

Korántsem kell azt hinnünk, hogy Szindbádról darab ideig azért nem hallottunk, mert elérkezett volt ahhoz a korhoz, amikor a férfiak minden esztendőben vastagabbak lesznek egy-egy évgyűrűvel, a vaskos anekdotákat, tenyeres-talpas nőket és a zsíros koncokat kedvelik. Nem, Szindbád még olyan regényesen karcsú férfi volt, mint azokat a férfiakat képzeljük, akik a jégszürke hajjal és tapasztalt szemmel is bármikor készek meghalni a szerelemért a regényekben és a színpadon. Még mindig illik rá a régi mondás, hogy csak addig ér az ember valamit, amíg a szülője él, — Szindbádnak valahol, valamerre élt öreg édesanyja.

Nyugodjunk meg tehát abban, hogy Szindbádról azért nem hallottunk volna darab ideig, mert padra tették a csizmáját. (Nem volt annak még református formája sem, mint a Tiszából kifogott holttesteken szokott lenni.) Csak épen leült egyszer bolyongásaiban egy mesemondó, kedves, fiatal nő mellé, aki arról regélt neki, hogy nincs szebb dolog a hűségnél, becsületnél, kitartásnál. Szindbád jódarab ideig ottfelejtkezett a fiatal mesemondó mellett, amig egyszer észbekapott, hogy itt is, amott is várnak reá a világban, — őszi tájakon nézik miatta elgondolkozó szemek a lappangva szálldosó varjakat; udvarházak kerítésénél ugatja meg az unatkozó házőrző a holdvilágot, mert más nem jár az ablak alá. Várják szüretkor ízes fürtök, amelyeket a legdrágább kéz szakít le számára és várják pohárköszöntők, amelyeket hű barátok mondanak el a mindig bánatosnak látszó cimborának. Várja a tiszavirágos folyamban a hosszúorrú kecsege és várja egy vidéki torony, amelynek nézésétől alig birt megválni, amikor elment a torony környékéről.

Tehát ismét visszatért, mikor már azt hittük, hogy többé sohasem hallunk róla. A Tisza mellé érkezett egy városkába, ahol macskafejű köveken sem perdül ki a nők lába, ellenben jó dolga van a cipőkereskedőnek, mert a nők versenyeznek abban, hogy kinek legyen a legszebb lába a városkában.

— No, jó leszek én itt bírónak, — gondolta magában Szindbád, amint jövendő állása felől törné a fejét.

A férfibarátaival hamar végzett. Azok naphosszant azon mulattak, hogy a nyugalmazott alezredes új kalapját (a másodikat ez életben) eldugdosták vagy sétapálca végén a levegőbe forgatták, amiért a nyugalmazott katonatiszt nagyon aggodalmaskodott. Az alezredes kalapján kívül más szenzáció nem akadt a városkában, Szindbád tehát Malvin bűvkörébe jutott.

Ki volt ez a Malvin?

Nem tartozott sem a felvéghez, ahol a rőzsét hordják hátukon az asszonyok, sem az alvéghez, ahol a nagy protestáns imakönyvet cipelik a hónuk alatt.

Sőt korra nézve sem volt idősebb, mint hogy a második ingen kívül, amelyet harminc éves korukban kapnak a nők, még más ing kellett volna neki. De bölcs volt, mert nyomban ezt kérdezte Szindbádtól:

— Talán megint azzal a mesével jön, uracskám, a városba, hogy itt boldogtalansága ellen keres gyógyulást? Nem hiszünk már szerelmi csalódásaiban.

— Pedig most már igazán nem szeret, — mormogta Szindbád lesütött szemmel.

— Kicsoda? — kérdezte Malvin fürkésző tekintettel és kifelé hajolt az ablakon, amelyben a helyi szokás szerint Szindbád első látogatását fogadta.

Az ákácokról hullott a levél, sárga lé búsan állott

Mészöly fényképe

Molnár Ferenc vigjátéka, Az üvegcipő a Vigszinházban. Darvas Lili

sárga kertben, az esőcsatorna már megtelt száraz falevelekkel, amelyek most mindenféle cifra hazugságokat zizegve sugdostak a vén esőcsatornának. Szindbád felsóhajtott, mint akár a mult időkben:

— Semmi különösebb dolog nem történt, csak kiadta az utamat. Azt mondta, hogy húsz évvel öregebb vagyok nála és már sok színdarabot néztem végig a páholyból, holott ő csak most szeretne páholyban ülni és kezét, lábát onnan kilógatni, hogy az udvarlók megbecsülhessék.

Zöld paprika és érett paradicsom feküdt a kertben olyan nagy kosarakban, mintha Malvin a piac összes kofáinak komaasszonya volna. Az udvar hátterében hordókat mostak a közelgő szürethez. A hordók kotyogtak, puffogtak, mint az öreg emberek vaskos udvarlása. De Malvin hátra sem fordult, Szindbádra szegezte a szemét és áhitatosan ejtegette ki a szavakat:

— Pedig tiszta szerelemből lettek egymásé . . . Sokat beszéltek annak idején erről a szerelemről a mi vidékünkön is. Őnagysága több szerelmes levelezést visszaküldött írójának erre a vidékre, ami azt jelentette, hogy most már vége van mindennek, komaságnak, sógorságnak e vidékbeliekkel . . . Szerencsére, én sohase írtam magának egyetlen levelet sem, így nem volt mit visszaküldhetni kedves nejének.

— Pedig az egri apácáknál akkoriban is jól megtanították írni a növendékeket.

Varga Nándor Lajos

VARGA NÁNDOR LAJOS

225	Délután	rézkarc	40.—	pengő
226	Viharfelhő	„	50.—	„
227	Fonyódi öböl	„	40.—	„
228	Halotti menet	„	40.—	„
229	Kora reggel	vizfestmény	100.—	„
230	Salgótarjáni völgy	„	100.—	„
231	Esős felhők	tusrajz	100.—	„

Nemzeti Szalon.

M. Rézkarcoló Művészek
Egyesülete kiáll. Kat. 1935
jun. 7–24.

232	Lágymányos	tusraj	100.—	pengő
233	Este felé	„	100.—	„
234	Erősdi dombon	rézkarc	40.—	„

VASÁRNAP **18** t. Jubilate rot. Ilma	N. k. 5 ó. 7 p. N. ny. 18 ó. 52 p.	
HÉTFŐ **19** Kat. Emma rot. Kocsárd	N. k. 5 ó. 5 p. N. ny. 18 ó. 54 p.	Izr. 8. Seni bőjt
KEDD **20** Kat. Tivadar hv. Prot. Tivadar	N. k. 5 ó. 3 p. N. ny. 18 ó. 55 p.	
SZERDA **21** Kat. P. Konrád Prot. Anzelm	N. k. 5 ó. 1 p. N. ny. 18 ó. 57 p.	
CSÜTÖRT. **22** Kat. Szót., Káj. Prot. Szótér	N. k. 4 ó. 59 p. N. ny. 18 ó. 59 p.	Izr. 11. Khamisi bőjt
PÉNTEK **23** Kat. Béla pk. vt. Prot. Béla	N. k. 4 ó. 58 p. N. ny. 19 ó. 0 p.	
SZOMBAT **24** Kat. György vt. Prot. György	N. k. 4 ó. 57 p. N. ny. 19 ó. 1 p.	Izr. 13. S. Akh. M. 3. P.

Varga Nándor

Ecce Homo,
rézkarc
(Rembrandt-os)
a Szinyei Társaság
grafikai díjának
nyertese,
repr.
Magyar Művészet
1925. 1. f. 48 l

4. Návozlések. – 5. A Munkaszenekár befejező száma.

rsasvacsora a székház épületében.

ől érkezett vendégeink hétfőn délelőtt kirándulnak Várostanyára,
város nevezetességeit tekintik meg, szegedi szaktársak kiséretében.

i kerülete székházavató ünnepélyének meghívójára kiírt helyi pályázat I. díjnyertes munkája.
ta: Horváth János Bartos-nyomda, Szeged.
Budapest V, Akadémia ucca 7. bocsájtotta rendelkezésünkre.

Varga Nándor

Szent István fogadja Szent Gellert püspökét e. metszetének repr.
Ünnep 1938. 12. sz.

Varga Nándor

Ünnep 1935. II. 24. 7. 36. l.
(Négy erdélyi művész).

lól ilyen lendülettel
levegőben, hogy az
eredményt érjen el
anság felé. Érdekes,
rekordját — szines-
japán volt, *Owens*
atléta, akinek ered-
előretörését jelzi a

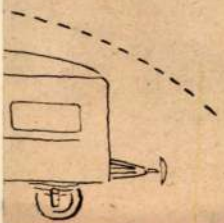

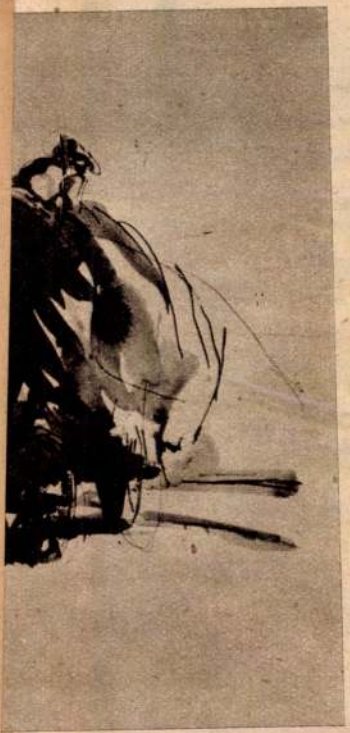

rga Nándor: Szénagyűjtés

—Esztergom 90—

Kis német kódex, részben nyomtatva, kerettel és miniatürrel. 1500 körülről.

Livre d'heures. Francia naptárral, szép egészoldalas, gazdag tághátterü, német alföldies miniaturákkal. 1510 körül-

Varga Nándor Lajos
Grafikus

< > Adattár a magyar művészi grafikához.
Rézkarcolók 1900–1936.
Budapest, 1937. 1–46. l
370–372 l

A fenti könyvben önéletrajza, 408 rézkarca, 1922–
(1914–1935 ig készült)
1935 ig készült 22 rézmetszete,
1928–1935 ig készült 91 fametszete, 1927–1934. 59 linoleum metszete és 14 db vegyes eljárásu graf. lapja felsorolva ↑

Okv. felhasználandó

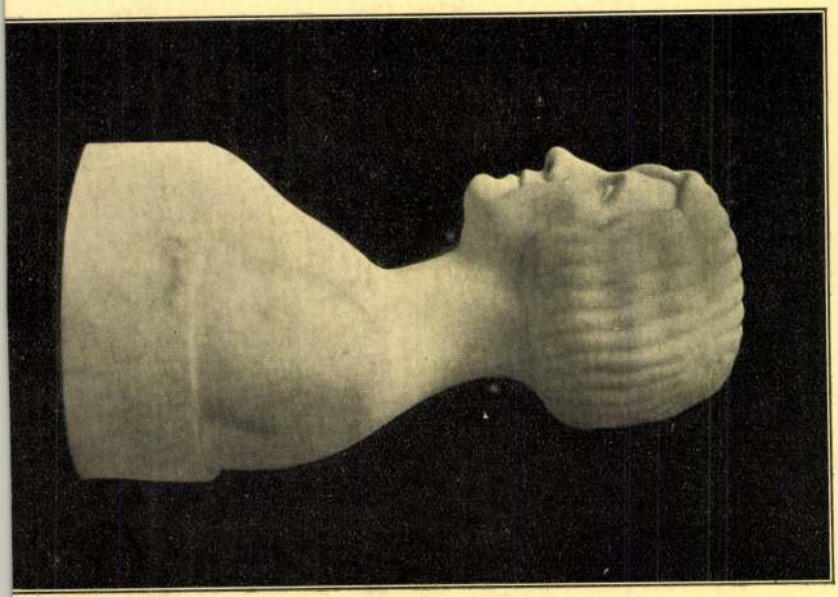

Varga Nándor

Csód
z
Elek Artur: Izsó Miklós
és négy mai művész –
Nyugat 1925. nov. 1.

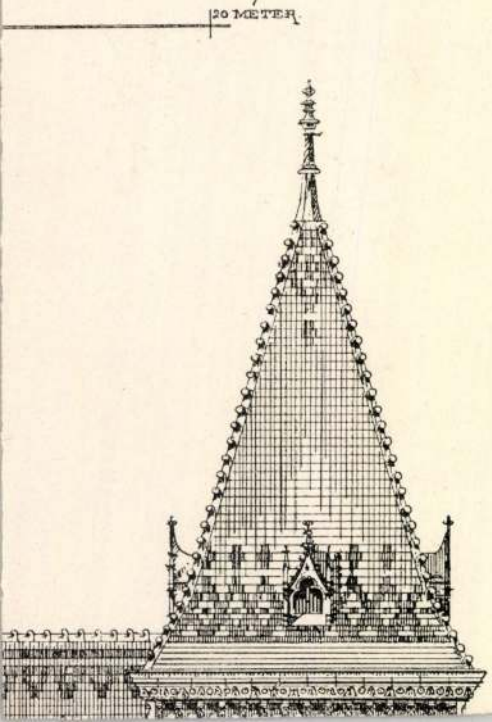
20 MÉTER

Varga Nándor

Varga Nándor
önarcképe. Nyugat.
1925. dec. 1.

EI
FIUMEI
VÉDJEGY
VÉDJEGY
VÉDJEGY

Varga Nándor

A gyilkos c. lino-
metszete
Repr.
Képzőművészet
1935. 14. l.

Adagio c. fametsz. repr.
uo. 16. l.

Varga Nándor

Lajos

Erőd

Elek Artur

Az uj magyar grafikai művészet -
Erdélyi Helikon
1930. január
13. l.

13. A váci diadaliv restaurálásához járulás .....

14. A szegedi ferencrendi templom he si költségeihez való hozzájárulá

15. Kisebb jelentőségü műemléki jell tatarozási segélyeire és előre n munkákra .....

16. A gyulafirátóti templomrom körül és biztositó munkákra .....

17. A tác-fövénypusztai romok biztos

18. A sopronbánfalvai hegyi-templom

19. A sopronbánfalvai kápolna helyre ségeihez való hozzájárulás .....

20. A nagyszekeresi gótikus ref. tem zási költségeihez való hozzájáru

21. A nagylónyai ref. harangtorony k

22. A szalonnai ref. templom régi kő helyreállitási költségeihez való

23. A megyaszói ref. templom bástyaf zására .....

Varga Nándor Lajos

Született 1895. január hó 1-én, Losoncon. A Képző-művészeti Főiskolát a harctérről visszatérve fejezte be. Külföldi tanulmányútjai után az Orsz. M. kir. Képző-művészeti Főiskola tanára lett 1931-ben, jelenleg is ott működik a grafikai tanszéken. Több díj és elismerés tulajdonosa.

Pengő			Pengő
320.—	14. Szövő-széknél	tus	100.—
160.—	15. Lapos vidék	ecset	120.—
200.—	16. Akt	önrajz	140.—
m. t.	17. „A Szépmező"	toll és tus	160.—
300.—	18 Szivárvány	vizf.	200.—

200.—	19.	Fej	irón	[illegible]
200.—	20.	Donatello: Angyali üdvözlet	vizf.	180.—
	21.	Lundi	irón	180.—
100.—	22.	Tanulmáuyok	irón á	150.—
120.—	23.	Dombos faluvég	ecset	120.—
100.—	24.	Fa, udvaron	„	120.—
120.—	25.	Lenéző	tus	100.—
120 —	26.	Lágymányos	„	160.—
100.—	27.	Rakodás esőben	ecset	120.—

[illegible] 7 magyar [illegible]

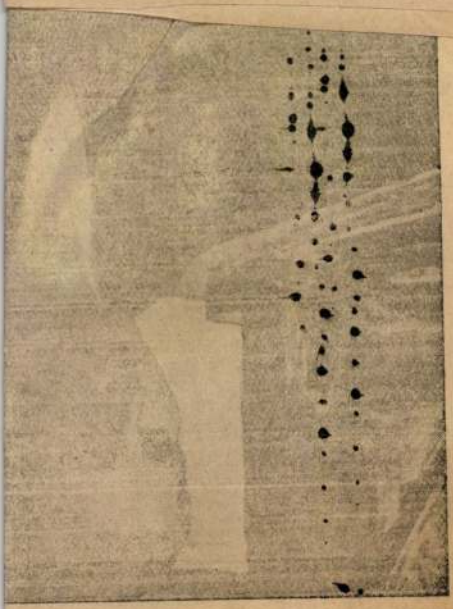

Varga Nándor Sajós

A rézkarc, rézmetnet – és a kőrajzról nyló részt fenti írta.
Saját műszemez nehány reproduksiójával

Szőnyi István: A képzőművészet iszolája
A festőművészet, grafika és nobrászat technikai eljárásai.
Bp. 1941 –

...estő.

Pg. 142

...átszelő és ide-oda kanyargó folyó men-
épület-csoportokat látunk. Az előtérben kö-
...l a földön kosárral ölében. Mellette fia tele-
...z, ~~a mögötte pedig~~ a ~~mögötte álló~~ felnyergelt szamárnál ~~...~~
...ó. Jobbról a családfő ~~látjuk~~ apolja ~~...~~ bal lábát,
...ütött. Közelében kalap ~~...~~ és kutya ~~...~~ hever. Bal-
... hátra tett kezet ~~...~~ ~~melyekben~~ az evezőt ~~...~~
kötött ki és a ~~...~~ vízen haladó ~~...~~ ladik ~~...~~
...vannak. A középtérben ~~...~~ a ~~...~~ város épületei-
...ni kerek torony válik ki és a folyón túl jobbról pásztor
háttérben hegyek ~~...~~ hullámzanak, ~~...~~
...agasban madarak röpkednek. Az égbolt felhő-

..., méretei 50·5 : 67 cm.
... Janos Lábló ajándéka.

Varga Nándor Lajos

írod

Ujság. 1941. márc. 1.
(e.a.: Erdélyi művészek a Műbarát-galériában.)

Museumskunde III. 159

Varga Nándor Lajos

Varga Nándor Lajos képzőmű vészeti főiskolai tanár, VI. Andrássy-út 84. 325-157

Bptávb 1940 szept.

Havas Rezső

Varga Nándor Lajos
Önarckép 1929.
Repr.
Varga Jánosné.
I tábla

626.

544.

Varga Nándor Lajos

lásd

Lóránth László:

Paletta. [Bp 1944]

175–178. l. Önarckép-
pel.

Falu, völgyben c.

képe repr.

Varga Nándor Lajos

festő Műcsarnok

1931. őszi tárl. XI. 181, 186.

Rézkarcolók - tagja -

1932. febr - márc. kiáll -

338.

Varga Nándor Lajos

festő Andrássy út 71 –

1934. nemz. képzm. Eiáll. 241, 430

. Hossú hullámos haját középütt vá-
la kicsiny s ascia leberetvált. Lehajtott
gve, köntösét paszománt díszíti s bal
lirata a kép alatt négy sorban:

us
. Equit. Colonell:
enera. Adiutant,
ndans"

etet véve Z_1: 5.5 cm.

Chronica zu finden in Nürnberg. Bey
rn 1663.

0.

152/93 № 60

Varga Nándor Lajos

l.

Tóth Efametszet

3 l.

Hágár a pusztában.

672. Charles Hulin.

Varga Nándor Lajos

l.

Tóth Efametszet

22. l.

Golicus templom belseje.

545. Pieter Neefs II.

Varga Nándor Lajos

írád

Tóth Egrafnúv kis

30, 31. l.

Horgonyzó hajók

455. Yan van Os.

Varga Nándor L.

cród
z

Tóth Eszmgr

17. l.

~~Boltizár: 6 miserulna~~
~~4 pluviale~~
~~4 infula~~

~~Lepold 34 l.~~

K1

Varga Nándor

Önarckepe, tollrajz

Nyugat. 1925.

Thurzó György:

Csaknem derékig, hatnyo
s rövid hajat, bajuszt és kör
kolatát fogja. Kiöltöse arany
czimerét látjuk. Felirata a ke

„Solstitium brumale
THVRZO Palatinus
Instat naufragium
Obiit Arce sua Bitc

Pergámen, méretei a keretne

Ltha 4335

Varga Nándor

koll. kiáll. 1941.

vod

~~Ut~~ Ujság

1941. nov. 12.

(e.a.: V.N. és

Metky Ödön

kiállítása.)

Varga Nándor hagy

cikke

A vérkan.

A Szép 1936. 1-2 sz.

50.- l.

Füzikutya, nigethözi VIII. 148.

Varga Nándor Lajos

Fametszet repr.

A Szép 1936. 1-2. sz

9-l.

Thébusz János VIII. 57

Varga Nándor Lajos

Utód

Varga Rezső

153. l.

Tatársüveg VIII. 152

< Varga Nándor Lajos >

Könyve

< 7 A rézmetsző.
Bp. 1938.

könyvtárában

Csokonai - Kör VIII. 120.

Varga Nándor Lajos

l.

Vayer Szechenyi

115. l.

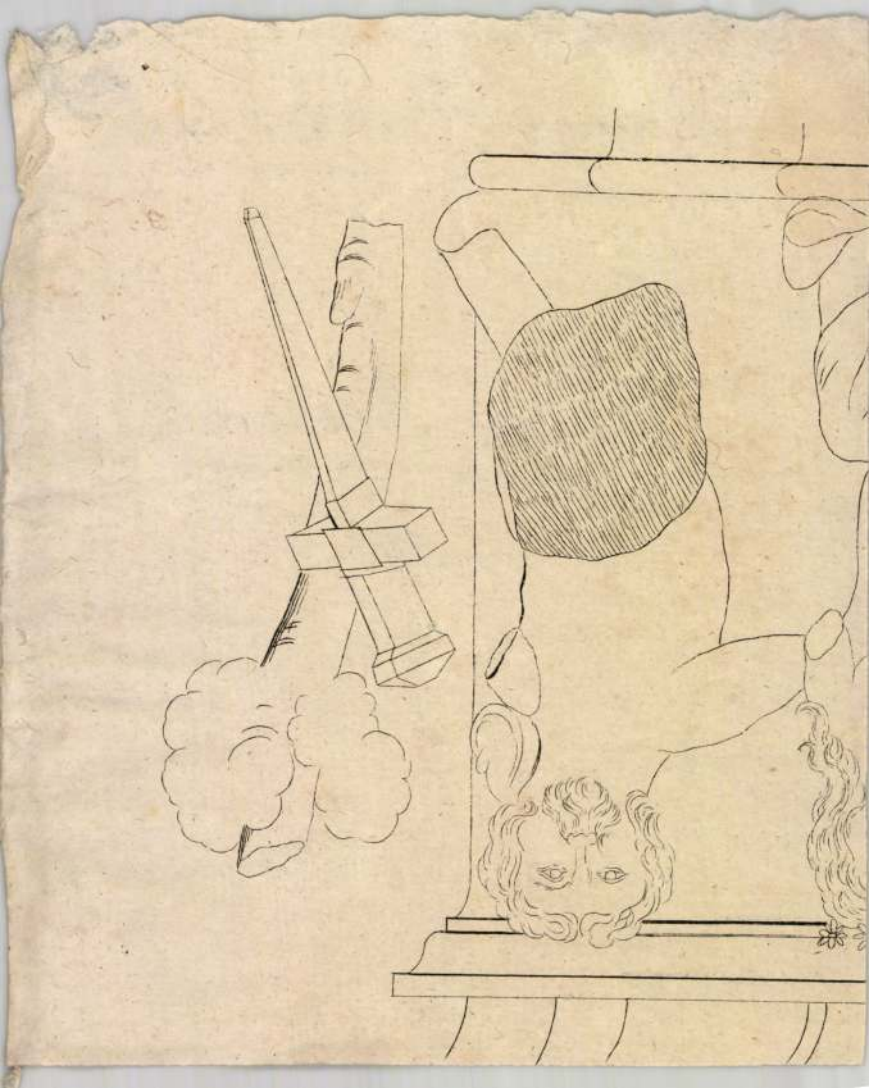

Varga Nándor

Tájkép repr

Magyar Ünnep

1944. 6. sz.

Varga Nándor hagyi

l. 1. Déry 1927

100, 102. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Varga Nándor Lajos

Varga Nándor: Leányfej

Magyar Ünnep
1944. 9. 7.

DOHÁNY-NAGYÁRUDA
DOMBOVÁR

T. EUROPA RT.

Az Önök terjesztésében lévő kiadványokból részemre az alanti példányszámot kérem küldeni:

~~Collisban~~ *~~vagy~~* *(~~nem kívánt rész törlendő!~~)*
Postán

Magyar Nemzet		Film, Szinház, Irodalom	Független Magyaror.	Képes Sport	Magy. Rejtv. Ujság	Sztár	Hazaros Könyvtár	
köznap	vasárnap							
		25		16	10	20	semmi.	

Kelt 1943 III. 3. Dombovár

Pok Henrikné
aláírás.

Varga Vándor Lajos

Thieme Becker

~~XXXIV.~~

110 l.

(Lyka)

fe 1

Nagyságos

Szentiványi Gyula urnak

BUDAPEST XI.

Lágymányos utca 7.

Varga Nándor Sajos

Ivod

Tóth Ervin

Európai grafika -
Bp. 1943. - 184. l.

Divald Kornél VII. 214.

közigazg. kerület.

A bejelentő (hivatal vállalat, intézet stb.) neve (cége): .....

A felveendő választó					
neve	foglalkozása	lakása		születési éve	mióta lakik Budapesten?
		Budapesten (közig. kerület, utca és házszám)	vidéken (község neve, utca és házszám)		

Nem szabad bejelenteni!

<Varga Nándor Sajós>

könyvei

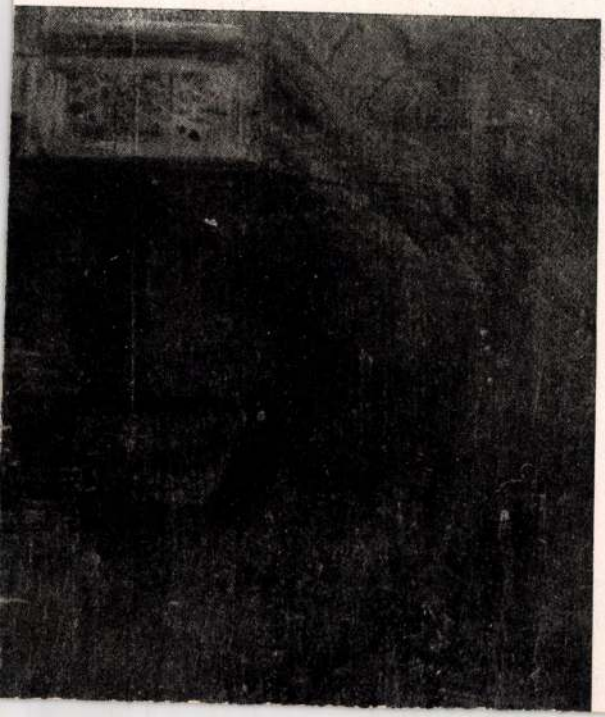

<> A fametszet. Bp. 1940. Szerző számos fametszetével és működésére vonatkozó adatok. kal.

95

Varga Nándor Lajos
Akác (1931)
Repr. -
Varga fametszet.
41. tábla

nehéz és könnyű emlékek. Holnap, pillanatra, Júlia keze a kezében lesz. Holnap este lerajzolja Szász Máriát, mint Júliát. Azért kellett ma megnéznie az előadást, hogy megihlesse a hősnő. Megihlesse, hogy tökéletesebb legyen a rajz a vasárnapi számban.

Színház, te nagy kerítő, hogy elfeledteted nézőiddel a valóságot! Hazugságoddal együtt hazudik magának rajongód is. Nem a színész őrült, mert elhiszi magáról, hogy király, hanem te vagy bolond, mert istenigazában királynak véled. S Júliáról elhiszed; szűz volt röviddel azelőtt, hogy megszólalt a pacsirta. S elhiszed, hogy tizennégy év sem mult felette el. Pedig Szász Mária anyja lehetett volna a gyermek-Júliának, kényelmesen az lehetett volna. Igaz, hogy a színpadi kort nem rideg számok határozzák meg. Látunk ifjút aggastyánnak, s érett nőt Gretchen szemérmes fátylában.

A színház édes törvénye csak egy urat ismer: a képzeletet.

Álmodni jó. Az álom boldogság, a legtisztább boldogság. Mert elérhetetlen és megfoghatatlan.

Holnap Júliánál lesz, az öltözőben. Álmodjunk addig, álmodjunk szebbet, mint amilyen az eljövendő valóság.

Pilládra álmot s békét lelj szívedre,
Bár volnék álom s béke, ott pihenve . . .

3.

— Már a finálénál tartunk — szólt be Szász Mária öltözőjébe Sovány Jóska, az állami fodrász. — Azonnal meghal a művésznő és akkor jön.

Tóth István, a rajzoló csendben ült a sarokban, az öltöző kerevetének legsarkában és szerelmes áhítattal hajolt vázlatkönyve fölé. A rajz fölé, Júlia fölé. Ceruzája lehelet-mozdulattal ott szántott ugyan az érdes papíron, de már nem rajzolt, inkább csak simogatta Júlia képét. A rajz készen volt, nem kellett már hozzátenni semmit, egyetlen

Varga Nándor Lajos: Anyóka

Magyar Élet, 1944. 1. 22

Varga Nándor Fajos

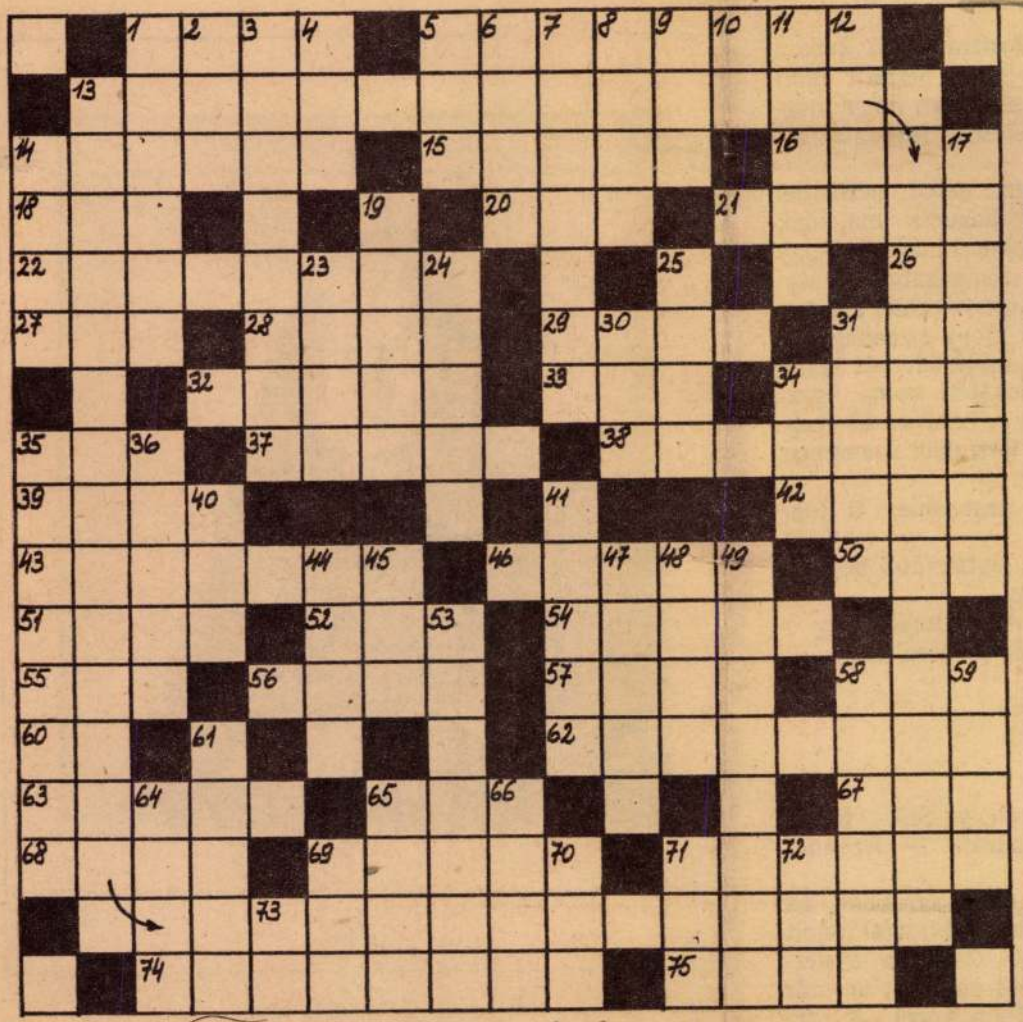

Üzen a MAGYAR ÜNNEP

A „Magyar Ünnep" most szól csak az olvasóhoz, a lap végén, szerényen, amilyenek lenni akarunk nemes irodalmi, művészeti és szórakozási, lélekerősítési munkánk közben mindörökké. Amit munkatervünkről mondani kellett volna, azt elmondták verseink, prózáink, cikkeink, képeink, rajzaink. Európai színvonalon magyarok akarunk lenni: mindig jót s a legjobbat akarjuk adni, szívvel és hittel. Nemcsak magyarok merünk lenni, hanem európaiak is! A „Magyar Ünnep", a nagy magyar képes hetilap több szeretne lenni, mint a többi. De végeredményben nem több, mint lelkes, odaadó — és ha kell: önfeláldozó — közvetítő a közönség és az irodalom, a művészet között. Szerkesztőink, íróink, ujságíróink, művészeink a közönséget szolgálják legjobb tehetségük és legmagyarabb meggyőződésük szerint — s ezért cserébe csak az olvasó barátságát és szeretetét kérik. És megértését.

Ez a számunk, a „Magyar Ünnep" első száma jóformán csak névjegy, névjegye annak az irodalmi és művészeti törekvésnek, amely számról számra szebben és dúsabban terebélyesedik majd ki. A „Magyar Ünnep" ujságirók munkája és vállalkozása. Nincs mögöttük hatalmas ujságtröszt. A magunk ereje a legnagyobb és legszabadabb erő: tudjuk a haretérről, a kelet poklából és a nyugat bombazáporából. A nagy időket nem íróasztal mellől szemléltük, a harcot megtanultuk, a fejünket nem kapjuk félre az első dörrenésre. Jó legy-

Varga Nándor

C

Szépmüvèszet

1942. 290 l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Varga Nándor Lajos

l

Szépmüvészet
1942.16.l.

Varga Nándor

Koll. kiáll. Ernst.

Vrod
z
Az Újság 1925. okt. 25.
(e. a. Képrönnivészet.)

Keith, A. IV. 217

Varga Nándor

Koll. kiáll

l.

Ernst Mur. kiáll

124. sz.

1932.

Baranyai sokác varrottas X. 124.

Varga Nándor Lajos

grafikus

Ivód

Ujság. 1931. márc. 22.

(c. a.: Magyar réz-
karcolók.)

20/a

szintén fennálló egykorú külföldi
agyar-román stílus eredeteiről és
zőbb és legtévesebb utakon járó
Egyes megjelenési formákat gátlás
zután a kiindulási pontok szerint
y francia befolyásokat egyszerűen
ilyen felületek alatt még egészen
ık, erre a közelfekvő eshetőségre

egyesíti a somogyvári töredék a
nbard kőfaragók formaadását, a
us kultúrjavakat. Kivált a két
nellettisége, az oroszlángriff és a
a a magyarországi román stílus
ára nagyon alkalmas. Fejlődésének
talaj sorszerű kapcsolatai szembe-
egetéseink szempontjából elsősor-
bvitt hagyományokon van a fő-

záló elemeknek jellegzetes össze-
iparművészet legszélesebb rétegei-
ızeti Múzeum például egy Magyar-
őriz, melynek szoros kapcsolatára
klasszicizmusával Gerevich Tibor
.[91])

zemügyre vennünk, mely inkább
ából tartozik a dombormű fogalma
seki trónszék töredékei az eszter-
az ugyanott őrzött timpanon és

Varga Nándor Lajos

Leányarckép

repr.

Magyar Sors

1937. 4. 4.

Varga Nándor

Kellemetlen egy vallatás . . . ám mielőtt felelhettem volna, már is türelmetlenül toppantott a táncos pici lábával:

— *Caramba!* El fogsz menni hozzá. Hogy is mondja? Parancsoljak rád . . . hát igen, parancsolom! Kölcsönadlak én, Lola, annak a grófnénak. Hadd könyörüljek meg rajta, hadd kapjon alamizsnát én tőlem, hahaha . . .!

Aztán még megvetően tette hozzá:

— Mert ti férfiak oly nyomorultak vagytok, hogy biz' Isten már nekünk asszonyoknak kell egymáson segítenünk. Szégyeld magad, nekem kell az elhagyott szerető pártját fognom . . . Beteg, nagybeteg . . . Na hiszen velem próbálnál így bánni! Készülj, elmégysz hozzá.

*

Holdas éj. Nyugtalanul siettem tova a parton a félreeső „orosz villa" felé. Közben meg-megálltam s szégyenkezve bámultam bele az óceán ezüst glóriájába: hallatlan, új szeretőm parancsol rám, menjek el elhagyott régi kedvesemhez! Azt hiszem, életemben ekkor bántott először a lelkiismeret. Aztán rombadőlt előbbi szerelmemre gondoltam; kerestem a romok közt valamit, amit erre az utolsó légyottra még életre lehessen kelteni. Sajnos, a Lola forró szenvedélye után minden oly langyosnak igérkezett, — hm, ott, ahol se sziv, se lélek nincs többé, ott egyébhez kell folyamodni. Elszállt mámorunk perceire, édes csókjaira igyekeztem gondolni . . . Soká botorkáltam a csalóka fénynél; a távoli órák a tizet rég elütötték már, mikor nagyvégre a villára rátaláltam. Semmi világ az ablakokban, a parkba búvó épület egészen kihaltnak tetszett. Tévednék? Fel a lépcsőn, — abban a biztos tudatban csengettem be, hogy mégis csak rossz helyen járok. Csalódtam. Az ajtó azonnal nyilt s a nagyon is ösmerős szobalány állott előttem az előszoba homályában. Fogyott és sápadt volt ő is nagyon.

lett. Második felvonás: ő otthagyta férjét, falura köl tözött s én hivalkodva élvezhettem a diszkrét botrán diadalmámorát. Leutaztam hozzá. Felejthetetlen szé hetek, melyek alatt fenékig kiittam a gyönyörnek az a poharát, amelybe ő szivét, lelkét tette bele. Mos már csak az volt hátra, hogy felébredjek. És én éb redtem, unottan, kegyetlenül és — bevallok én min dent! — csak az járt az eszemben, hogy Párisbar száz új asszony vár rám s én haszontalanul veszten itt az időmet. Már azzal a szánakozó igyekezettel csó kolgattam őt, amit csak a kezdő asszonyok tartanal gyöngédségnek, ami csak ezeket téveszti meg . . hiába, vége volt! Ha ránéztem, könyörtelenül csal azt konstatáltam magamban, hogy én már mindez könyv nélkül tudom s a szegény szép teremtésnel nincsenek többé titkai számomra. Ugy néztem körü szerelmemben, mint egy üres lakásban, ahonnan min dent kihordtak már, ahonnan legfeljebb menni lehet. Ő is érezte. Sokat sirt. Hasztalan! A kiábránduló férfi ha könnyet lát, kővé válik. Egy nagy jelenet után menekültem. Vissza Párisba. S mint szomjas embe a friss víz után, kaptam a felfrissítő új szerelmek után. Harmadik felvonás, — jött . . .

— Lola, — szólt halkan az öreg marquise.

— Eltalálta! — ámult a herceg, — lám, hogy szá mon tartja a szerelmeimet . . . Jött Lola, vagyis a szelid szőke után a szenvedélyes barna, a kékesen sö tétfürtű, vészes spanyol táncosnő. Teljes hévvel vetet tem bele magamat ebbe az új mámorba s amily esze veszett gyorsan éltem, tán mindörökre megfeledkez tem volna szegény szőkémről, ha valami közbe nen jön —

— Biarritz . . . — mormogta az öreg dáma.

— Igen, oda mentem le Lolával. Egy nap épp a spanyol leánnyal sétáltam a parton, midőn egyszerr csak a szegény *bergère* jött velünk szembe. Én má szintúgy néztem rá, mint valami idegenre. De mé

Varga Nándor Lajos

Szépmüvészet

1944. 60. l.

ZSELIZ 3 f
MAGYAR KIR. POSTA
BEOGRAD ZANDOR
11 XI. 29
B

Europa

KJ

Budapest V

Kothermere u 12 III/2

Varga Nándor Lajos

Koll. kiáll. a Nemzeti Szalonban.

Ujság
1935. máj. 25.
(e. a.: Végy erdélyi művész.)

házassági szerződé
czius 1-én meger
melyben úgyszólvá
városokat politikai
önálló rendként sz

A városok ön
zati joga első sorb
választásában és a
gyakorlásában nyil
sége maga választ
az esküdt polgároka
tanácsot alkotva, t
nyozták a várost é
ügyeit. A biró — né
ternek nevezték —
nevében ítél a váro
polgáriakban és a ki
denütt, a nagyobb

ánta jutalmazni, midőn háromtornyú,
ló régi pecsétüknek birtokában meg-
ek jelvénye gyanánt» használhassák.
nlóan a régi városi czimernek kegy-
lefestett czimer középen ketté osz-
d o k a t ábrázol, melyek felett arany
r vágva, hazánk czimerének ismert
énárt városi jegyzőnek, «a ki ezt a
juk megörökítve.
étein nyernek alkalmazást. Az ere-
l készült galván-másolatok gazdag
gismertet bennünket. A városi jelvé-
fentebb ismertetett pecsétjén kívül
notivum rendesen egyszerű pecsét-
st. Az ősi szimbolum szerepel annak
sfővárosunk alakult. B u d á n a k, az
a; a kettős pecsét előlapján három-
vágott paizs látható; a két motivum
paizsot korona gyanánt két bástya-
tai egytornyos bástyafalat tüntetnek
ggal. Ó-B u d a Nagy Lajos korából
látható, a középső, templomtorony-
paizsocskákkal. K a s s a legrégibb

Varga Nándor Lajos

Álló nő 1931 -

Repr. -

Vargafametszet

5. tábla

Gyermekfej 1931

u. o. 6. tábla

Hollaky Emma 1932

u. o. 7. tábla

Ex libris C.

u. o. 8. tábla

Karácsonyi lap 1934.

u. o. 9. tábla

Varga Nándor Lajos

Badacsony 1930.
Repr.
Varga Jánosnál.
11. tábla.

Vanitatum
vanitas 1929.
u.o. 10. tábla.

Ex libriek
1933.
u.o. 26. tábla

Karácsonyi
lap. 1932.
u.o. 28. tábla

Fej 1932.
u.o. 50. tábla

Varga Vándor Lajos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

TÁRSADALMI SZEMLE

1969 DEC
1021

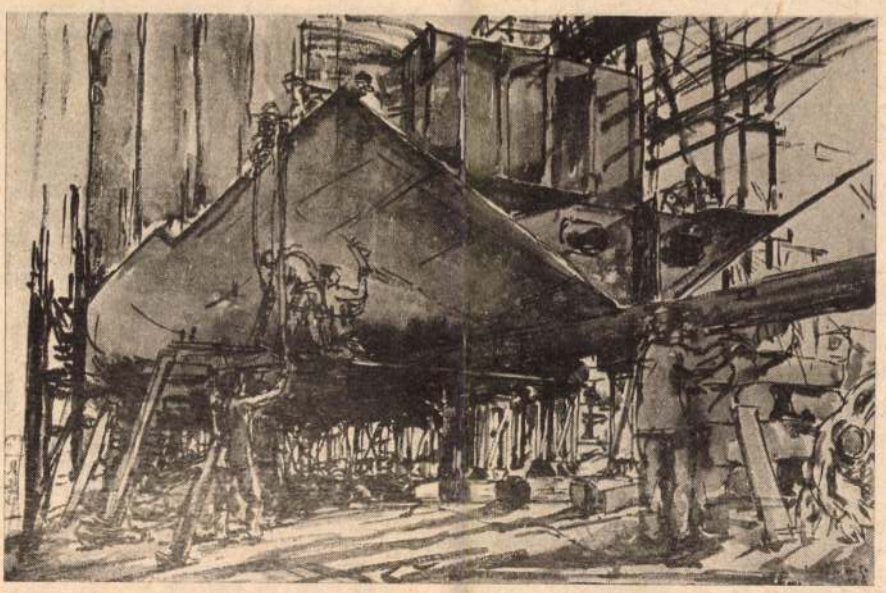

Varga Vándor Lajos: Tengerjáró hajó építése

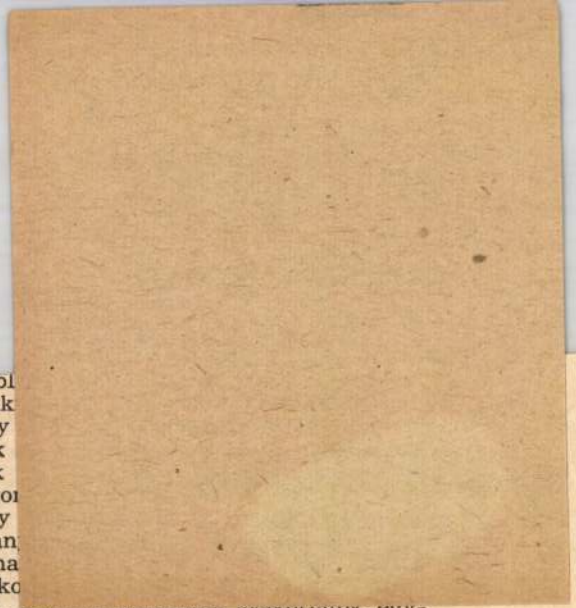

...Semprun joggal hivatkozik ezzel szemben a Grundrissére, melyet Althusser teljesen figyelmen kívül hagy.)

Althusser és a strukturalizmus

Althusser egész munkásságára jelentős befolyást tesz a strukturalista metodika, bár élesen elhatárolja magát a strukturaralistą filozófiától, mint a humán tudományok területén jelentkező polgári ideológiai áramlattól (312. old.) és mint a viszonyok specifikus természetét figyelembe nem vevő puszta kombinatorikától. (242. old.) A strukturalista metodika és a jelenségeknek strukturális összefüggésekben való szemlélete a már eddig ismertetett problematikában is jelentős szerepet játszott (v. ö. a felülderminációról, a történelmi idő, vagy a termelési mód fogalmáról mondottakkal).

E strukturális szemléletet Althusser a marxizmus lényegéhez tartozónak tekinti, mert Marx történelmileg létrejötteknek és történelmileg változóknak, fejlődőknek tekinti ugyan a társadalmi-gazdasági alakulatokat, de a konkrét alakulat vizsgálatában nem a genezisből indul ki, hanem az egymás mellett és egymásban létező elemek kölcsönhatásából. Többször is idézi Marxnak egy erre vonatkozó, érdekes megállapítását: „Valóban, hogyan is magyarázhatná meg a mozgásnak, az egymásutánnak, az időnek a puszta logikai formulája a társa-

probl
struk
hogy
csak
lyek
viszo
hogy
és an
volna
gyako

(114. old.) „E különféle gyakorlatok egymásra alapozottságának és tagozódásának viszonyait oly módon ragadjuk meg fogalmilag, hogy elgondoljuk, megfogalmazzuk *függetlenségük fokát,* »viszonylagos« *önállóságuk* típusát, melyet magát is *a »végső soron meghatározó« gyakorlathoz, a gazdasági gyakorlathoz* való függésük típusa szab meg." (115. old.) Elveti tehát az egyetemes emberi praxis differenciálatlan fogalmát és ennek az elmélettel való szembeállítását. Felfogása szerint az emberi tevékenység a gazdasági, politikai, ideológiai és *elméleti* gyakorlatok strukturált együttese; az elméleti tevékenység tehát maga is az emberi gyakorlat egyik sajátos szintje. Ezzel függ össze az a felfogása, amely a filozófiát az „elméleti gyakorlat elmélete"-ként értelmezi, és ez mutatkozik meg már ismertetett ismeretelméleti felfogásában is.

12 Marx: A filozófia nyomorúsága. Marx—Engels Művei. 4. köt. 125. old.

13 E fogalmak ugyancsak rokonságot mutatnak Molnár Erik strukturális törvény fogalmával.

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

VARGA NÁNDOR LAJOS

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1970 ÁPRILIS 11-ÉN, SZOMBATON 12,30 ÓRAKOR

MEGNYITJA:
SUPKA MAGDOLNA
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

MŰCSARNOK, HŐSÖK TERE

MEGHÍVÓ

Hovoga Nándor Lajos

Jó grafikai mesterember

Képzőművi. Almanach Bp. 1969. 24. o. Németh:
Mai magyar grafika

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Varga Nándor Lajos

Székely Zoltán társszerője a „Sepsiszentgyörgy város építészeti emlékei" c. könyvnél. /Varga Nándor Lajos készítette a rajzokat/

Kosnak, Kolozsvár 1970. II. 293. /téka/

Varga Nándor Lajos

Szerepel az alábbi tárlaton
Veszprémben

(cserhát): Az Ex Libris művészei
Kiállítás a megyei könyvtárban

Napló 1969 VII. 18.

Varga Nándor Lajos

A Festők, métszők és karcolok királyi társaságának tagja. Jól ismert linoleum metsző.

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l

308 l.

Varga Nándor Lajos

Született Losoncon 1895 januárjában.
Grafikusművész. A budapesti Képzőművészeti Főiskola tanára (1934) Tanulmányai:
Budapest, Párizs, London.

Fehér Márton: Prominent Hungarians
Home and Abroad, München, 1966. 334 l.
304 l.

Varga Nándor Lajos

Tanítványa a budapesti Képzőmű-
vészeti Főiskolán Gy. Kabó Béla.

Fehéte Márton: Prominent Hungarians
Home and Abroad, München, 1966.
3340 112 l.

Varga Nándor, grafikus

Dombrovszky eredeti képeiről készített rajzai illusztrálják Gramjin: Jaroslav Dombrovszky című könyvét, amely az 1871-es Párizsi Kommünről szól.

F. K.: Gramjin: Jaroslav Dombrovszky 41-42. l.

Könyvtáros,

[Könyvbarát], 1953. március

III/3

MDK

Varga Nándor

Öreg, of.

Évi, of.

M.Szal. őszi tárlat, 1921. szept.

18 l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Hazatérésy rk.

Mohács emléke. Ernst Múz. 84.kiáll. 1926. szept.

13 l.

MD K

Varga Nándor Lajos, festö

Elvira. Tempera.

MKTárs. Téli tárl. 1938.febr.-márc. Gyüjt. kiáll.
MP.Mücsarnok. Kat. 8.l.

Varga Nándor Lajos

Leányfej

Tavaszi Tárlat. 1940 ápr.-máj. 10.l.
Mücs.

Varga Nándor Lajos MDK

1958. okt 14-én a Sárospataki Alkotó Otthon ban megnyiló kiállitáson /////// mutatkozik be uj müveivel.

Esti Hirlap. 1958. X. 9.

MNK

Varga Nándor, grafikus.

Pelitta. Hideg tü.

Olgyai Viktor tanár növendéke.

a 7.l.-on: Alvó öreg asszony.
Szénszedők. /Tollrajz/ Topolyfák.
Kis akt. Rézkarc.
Fürdözök. "
Leányfej. "
Karcok.

Az Ernst Muz. OMKK Főisk. Reliken kiáll.-ai.
Az OMKK Főisk.Növ.Munk. kiáll. Bp.1923 márc.18-25.
Kat. 6.l.
7.l.
9.l.

MDK

Varga Nándor,

a szabad grafikát pompás lapjaival képviseli.

K.A.: Az Iparművészeti Társulat Györgyi Kálmán emlékkiállítása.
Pesti Napló.1934 máj.19. 8.old.

M.D.K.

Varga Nándor Lajos

Festőművész kiállitotta müveit a Derkovits mü-
teremben.

Havas:Négy kiállitás.
Népszava 1958. ápr.20. 4.old. 93.szám.

KDK

Varga Ferenc, szobrász.

171. Mécses. Terrakotta.

172 Vak koldusasszony. "

Bp.Műcs.-"A Magyar Művészetért." Képzőm.Kiáll.1942.
jún.6.-22. Kat. 1o.old.

MDK

Varga Nándor Lajos, festő

89. Pihenés. Olf.

Bp. Műcs.-"A Magyar Művészetért". Képzőműv. Kiáll. 1942. jun. 6.-22. Kat. 7. l.

MDK

Varga Nándor Lajos, festö

Nagyszécsény.
Madonna.

Az Ernst-Muzeum kiállitásai. CXLVII. - A Munkácsy-Céh VI. sorsolással egybekötött repr. kiállitása. Bp. 1934. máj. hó. Kat. s. l.

Varga Nándor, grafikus MDK

Fagyejev: Tizenkilencen c. regényének illusztrációit kérítette.

Illustr. Repr.

Keki béla: A megújult fametszés 229.1

A Könyv

[Könyvbarát] Bp. 1955. május V/5

Vanga Náudos Lajos

Dübörögve vonultak

Nép-Szab. 1958.IV.4
XVI.-80.

a „tiszalöki hős"

pontonhídon a szovjet és román hadsereg páncélosai, gépkocsijai és hosszú, tömött sorokban a gyalogság századai. Ez a híd az éle-

MDK

Varga Nándor Sajos (grafikus)

Élesdy István egyik tanára volt a képzőművészeti Főiskolán. Élesdit később tanársegédjeül választotta.

Tóth Ervin: Debrecen képzőművészeti életéből.

Alföld, Debrecen, 1960. 5. sz. 87. l.

M.D.K.

Varga Nándor Lajos /1854-1928/

982. Salgótarjáni utca, szemben az esti nappal. Rézkarc 26x20 papir.
983. Szomoru leány. Linoleummetszet. 32x28 papir.
984. Éva teremtése. Rézkarc. 26.7x21.8 papir.

Elvesztek. /Fővárosi Képt./

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet
69. l.
MUMOK. Bp. 1952.

MDK

Varga Nándor Lajos

Bünbeesés. Rajz.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 23.l.
Mücs.

MDK

Varga Nándor Lajos, festö

241. Kora-tavasz. 1928. Olf.

430. Szellem és anyag. 19.1. Fametszet.

Bp.Mücs.-OMKT. Nemz.Képzömüv.Kiáll. 1934.ápr.29.-jun.
Kat.12.1. és 19.old. 17.

MOK

Varga Nándor Lajos

Géppuskás, vf.

Rohamista, vf.

[illegible] 28. 1.

MDK.

Varga Nándor Lajos grafikus

"Sárospataki részlet" /akvarell/
"Játszótér" /szépiarajz/

VI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Műcsarnok, 1955 . 58.1.

MDK

Varga N.Lajos

Botfalva, tusr.

Horthy jub. kiáll. Hites. 1939. dec.
16. 1.

MDK

Vargha Lajos, festö

226. Balatoni részlet Alsóörsnél. Olf.

Nemzeti Szalon. - A Balatoni Társ. IV. Kiáll.
Bp. 1930. szept. Kat.

MDK

Varga N. L.

Krisztus és a nyomorultak

Nyárfák a szélben, rézk.

Leányfej, Hidegtü

Rápolty Bébi, "

Képzőm.Főisk. ifjuságí kiáll. Ernst Muz. 1924.

lo. l.

MDK

Varga N.L.

Őszi táj, rézk.

Salgótarjáni kép, rézk.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz.1924.
lo. 1.

MDK

Varga N. L.

Hegyes táj, tusr.

Mátyás-hegy, rézk.

Ecce homo, "

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Brast Muz. 1924.

lo. l.

MDK

Varga N. L.

Pieta, rézk.

Hintázók, rézk.

Önarckép, rézk.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

lo. 1.

MDK

Varga N. L.

Reggel, hidegtü

Nirvana, "

Mocsáry Margit, rézk.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Múz. 1924.

lo. 1.

M.D.K.

Vargha Nándor Lajos /2. sz. céd./

Hinta repr. Lapméret: 29 X 37
Lemezméret: 23 X 29 1/2

A külföldi kiállitások sajtóvisszahngját, az országok, illetve városok felsorolását lásd: Olgyai Viktor c. 1.-5.-ig terjedő cédulákon.

A grafika magyar mesterei. Bp.
Kiadó: Rozsnyai Károly.

M.D.K.

Vargha Nándor /1. sz. céd./

A "Rézkarcolómüvészek Egyesülete" külföldi kiállitásain vesz részt a magyar müvészek között először 1924-ben Zürichben, ahol a sajtó poétikus és könnyed előadását méltatja. A zürichi kiállitás után következik a stockholmi a svéd nemzeti muzeumban, majd az amerikai nagyobb városok kerülnek sorra. Utána Tokóba rendezik meg a kiállitást és 1927-ben Firenzében. Itt a kiállitás igazgatója, Vittorio Pica szerkesztésében a kiállitásról megjelent mü méltatja Vargha Nándor ..."finom érzésü lapjait...", a "Cronache D'Arte Arte c. olasz müvészeti folyóirat pedig Vargha N. egyik rézkarcát közli.

A grafika magyar mesterei. Bp. Conrad Gyula: Magyar rézkarcolómüvészek sikere a külföldön. c. közl.

Varga N. Lajos, grafikus MOk

A Csók-galériában a grafikai kiállításon rézkarcokkal szerepel.

P. J.: Jegyzetek kiállításokról

9. l.

Népszabadság. Bp. 1960. jún. 22. [Violéki]

MDK

Varga N.Lajos

Varga Mátyás a Nemz.Szinh. diszlettervezője, cer.

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. 9 l.

Varga Nándor, grafikus/Vendég/

műveivel szerepelt a londoni Royal Academy nemzetközi kiállitásán.

Morning Post, nov. 7. :Rudnay és Varga legkiválóbb rézkarcainak Rembrandt az inspiráló forrása.
The Times, nov. 7. "Piéta" c. rézkarca Rembrandt hatását tükrözi.
Bradfordban is bemutatásra került a magyar kollekció.

A Szinyei M.T. Társ. londoni kiállitása. 1925. nov.
"Magyar Művészet" . /?/: Művészeti Élet. 433.1.

MDK

Varga Nándor Lajos, festö

kiemelkedik a nyolc festö közül. A gyakorlott grafikus különösen bravuros akvarelljeivel tünik fel.

Kampis János: Az uj "Nyolcak" kiállitása. Magyarság. 1944. január 12. 9.1. /? Alkotás Müvészház?/

MDK

Varga Sándor Lajos, sz. 1895.

Örömfa alatt, rézk.

Hegyes-völgyes táj,"

Könyöklő leány, "

Képzőműv.Főisk. grafikai gyűjt. 2.kiáll. 1943. jun.

15-16 l.

MDK

Varga Nándor Lajos, sz. 1895.

Tóth Márta, rézk.

Gecse Rózsika, "

Képzőművv.Főisk. grafikai gyűjt. 2.kiáll. 1943. jun.

15-16 l.

MDK

Varga Nándor Lajos, sz. 1895.

Kis akácos, rézk.

Itatóhely, "

Az ősanyag, "

Képzőműv.Főisk. grafikai gyűjt. 2.kiáll. 1943. jun.

15-16 l.

MDK

Varga Nándor Lajos, sz. 1895.

Belle riva, rézk.

Charon a lelkekkel, "

Ádám teremtése, "

Képzőműv.Főisk. grafikai gyüjt. 2.kiáll. 1943. jun.

15-16 l.

MDK

Varga Nándor Lajos, sz. 1895.

Krisztus kapuja, rézk.

Pieta, "

Melitta, "

Képzőműv.Főisk. grafikai gyüjt. 2.kiáll. 1943. jun.

15-16 l.

MDK

Varga Nándor Lajos, sz. 1895.

Hinta, rézk.

Este, "

Fátyolos nő, "

Képzőmüv.Főisk. grafikai gyüjt. 2.kiáll. 1943. jun.

15-16 l.

MDK

Varga Nándor Lajos, sz. 1895.

Szakállas önarckép, rézk.

Olvasó kislány, "

Kis kut, "

Képzőműv.Főisk. grafikai gyűjt. 2.kiáll. 1943. jun.

15-16 l.

MDK

Varga Nándor Lajos, sz. 1895.

Nirvána, rézk.

Reggel, "

Ecce Homo, "

Képzőmüv.Főisk. grafikai gyüjt. 2.kiáll.
1943. jun.
15-16 l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Képzőműv.Főisk. grafikai gyűjt. 2.kiáll. 1943.
jun. 7 l.

MDK

Varga Nándor Lajos, sz. 1895.

Képzőműv. Főisk. grafikai gyűjt. 2. kiáll.
1943. jun. 6 l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Krisztus ruhájára kockát vetnek

M.grafika loo éve. Főv.Képtár 32.kiáll. 1948.jan.
12 l.

MDK

Varga Nándor Lajos festőm. grafikus

M.Grafikus Müv. Egyesülete... Magyar Iparművészet,
194o. lo.sz. llo l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Erdei ut, tollr.

Tanulmány Madonnához, cer.

8 festő 8 szobrász 5.kiáll. N.Szal. 1944. jan.

lo l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Hegyvidék, vf.

Tehénvásár, "

Patakhid, "

8 festő 8 szobrász 5.kiáll. E.Szal. 1944. jan. 10 l.

Varga Nándor Lajos

Leányfej, vf.

Fürdőzők, vf.

Ülő kislány, vf.

8 festő 8 szobrász 5.kiáll. N.Szal. 1944. jan.

lo 1.

MDK

Varga Nándor Lajos

Erdőben, vf.

Patakpart, "

Fekvő aktok, "

8 festő 8 szobrász 5.kiáll. N.Szal. 1944. jan. lo 1.

MDK

Varga Nándor Lajos

Álló akt, of.

Rőzseszedő, of.

Gelencei templom belseje, vf.

8 festő 8 szobrász 5.kiáll. N.Szal. 1944. jan. lo 1.

MDK

Varga Nándor

Télutó, of.

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.

14 l.

MDK

Varga Nándor

Székely géppuskás, of.

Hadviselt müvészek kiáll. Mücs. 1919. márc.
14 l.

MDK

Varga Nándor

Önarckép, rajz

Tanulmányok, rajz

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.
35 l.

MDK

Varga Nándor Lajos, festő.

Gombaszedő. Vízfestm.

Műcs. - Tav. tárl. a Műcs.-ban. Hősök tere.
1952. máj. 10 - jún. 4. Jegyz. 13. l.

·MDK

Varga Nándor Lajos

Charon a lelkekkel, rézk.

Nirvana, "

Szabó Gabriella ercképe, "

Magy. Rézkarcoló Müvészek Egy. 25. kiáll.

Szalmássy Gal. 1948. febr.

MDK

Varga Nándor Lajos

Napnyugta, rézk.

Önarckép, "

Fürdés után, "

Magy. Rézkarcoló Müvészek Egy. 25. kiáll.

Szalmássy Gal. 1948. febr.

MDK

Varga Nándor Lajos

az Egyesület tagja

Magy. Rézkarcoló Müvészek Egy. 25. kiáll.
Szalmássy Gal. 1948. febr.

Varga Nándor Lajos

az Igyvédlet tagja

Mag. Kézirattári Múzeum Ltv. 25. 1411.
Szalmásy Col. 1943. febr.

MDK

Varga Nándor Lajos

Tavaszi nap, hidegtü

Miss Claibrone, "

Hegyvidék, rézk.

M. Rézkarcolók Egy. Szépmüv. Mus. 1946, jul.

~~7 l.~~

8 l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Pásztázó eső, rézk.

Olvasó leány, "

Budai részlet, "

M. Rézkarcolók Nagy. Gzépszův. Mus. 1946, jul.

~~[illegible]~~

8 l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Krisztus ruhájára kockát vetnek, rézk,

Fényszürt fa, rézk.

M. Mészkarcolók Egy. Szépmüv. Mus. 1946, jul.

~~7 l.~~ 8 l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Leányfej, rézk.

Koratavasz, "

M. Rézkarcolók Egy. Szépmüv. Muz. 1946. jul.

8 l.

MDK

Varga Nándor Lajos festő

f.j: 8 festő és 8 szobrász... Pesti Hirlap,
1944, jan. 11.

16. U.S.A.

White, Charles
Kent, Rockwell

17. Mexikóiak:

Rivera,, Diego

MDK

Varga Nándor Lajos, 1895-

Ecce Homo, a,b,c,d.

Rézk.művészete. Művész Cal. 6.kiáll. 1948.jan.

MDK

Varga Nándor Lajos festőművész.

sz.s: 8 festő és 8 szobrász. Népszava, 1944. jan. 19. 6 l.

MDK

Varga Nándor

Cerevich T: A magyar.művészet és "Hirünk a világban". Szépmüv. 1944. 1.sz. 2o l.

MDK

Vargha Nándor Lajos, festő

„a vízfestményben brillírozik".

(97.) Magyar Akvarell- és Pantellfestők Egyesülete

Képrőmüvészet. 1931. 43-tól. sz. 186. l.

Mayer, Alexander Hugo, Graz

Dr. rer. pol.

(Dr.) Mayer, Alexander Hugo, Graduierter Techniker

Telephon Amt Graz 1931: 43 Adr. Nr. 1856

MDK

Varga Nándor Lajos festő.

181. Irgalmas samaritánus. Vízf.

186. Salgói táj. "

Képzőmüv. Társ. 1931 őszi tárlat - Kat. - 3½ l.

M. D. K.

VARGA Nándor grafikus

A Csók Galéria kiállításáról

Szerepel

Magyar Nemzet 1960 (XVI.) 147. sz. 4. l.

(d. m.) grafikai és kisplasztikai kiállítá

MDK

Vargą Nándor Lajos, képzöm.föisk. tanár.

A bizottság a díjazott pályamüvek közül kivette munkáit, arra való tekintettel, h. elsösorban fiatal, még kevésbé ismert müvészek munkáira kivánta föleg felhivni a nagyközönség figyelmét a bizottság.

Budapestet ábrázoló müvészi fa- és linoleummetszetekre kiirt pályázat eredményei. 1940.nov. 25.

MDK

Varga Nándor Lajos, festő

Rőzseszedő leány, festm.

e.a: Két kiáll. Ujság, 1944. jan. 15.

MDK

Varga Nándor Lajos

Hazatérés, rk.

Mohács emléke, Ernst Múz. 84.kiáll. 1926.szept.

13 l.

MDK

Varga N.Lajos

d.r: Két kiállitás. Függetlenség, 1937.márc.21. 8 l.

MDK

Varga N.L.

Hajcs Géza: A legujabb magyar festőgeneráció.
Magyar Ujság 1927. ápr. 17. 33 l.

Varga N. Lajos

Edith, rézkarc

Ádám teremtése, rézkarc

Magyar Rézkarcok, Tamás Galéria, Bp. 1940. május
kiállítás katalogusa

Varga N.L.
Őszi táj, rézk.
Salgótarjáni kép, rézk.

O.M.Kir.Képzőműv. Főisk. kiáll. 1924. 10 l.

Varga N.L.

Pieta, rézk.
Hintázók, "
Önarckép, "
Reggel, hidegtü
Nirvana, "
Mocsáry Margit, rézk.

O.M.Kir.Képzőmüv. Főisk. kiáll. 1924. lo 1.

Varga N.L.

Krisztus és a nyomorultak
Nyárfák a szélben, rézk.
Leányfej, hidegtü
Rápolty Bébi, "
Hegyes táj, tusr.
Mátyás-hegy, rézk.
Ecce homo, "

O.M.Kir.Képzőmüv. Főisk. kiáll. 1924. lo 1.

Varga Nándor Lajos grafikus
Grafikai dij. 1923 : 1924
A Szinyei Merse Pál Társaság Értesitője. 1927. febr.

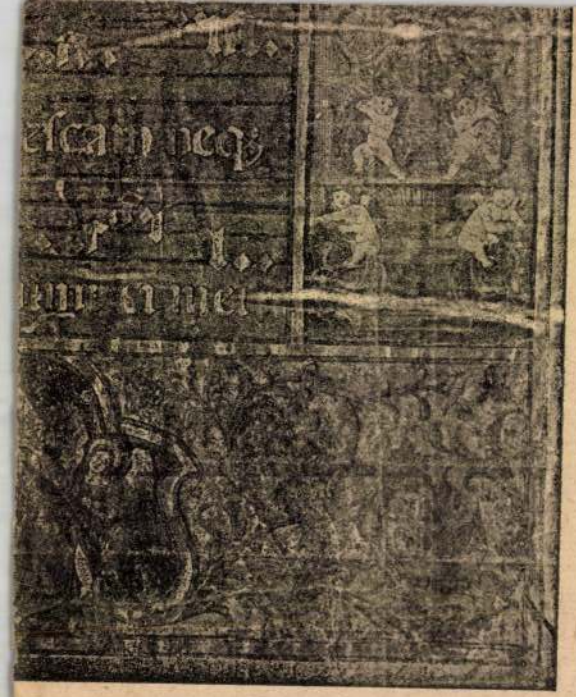

cz-kódex). 1519—1525 körül. 1a lap.

Varga Nándor festőművész, /Páris-Itália/
Lederer Sándor emlékére tett adományból, a Szinyei
Társaság külföldi tanulmányuti ösztöndija. 1924
A Szinyei Merse Pál Társaság értesitője. 1927. febr.

későbbi időből származó nyomaival találkozunk is a kódexben. Az esztergomi Gradualeban ugyanis még egy miniátor kezemunkájára bukkanunk. Így e második mestertől a 140a lapon rajzban félbemaradt lapkeretdíszítést találunk, alsó részében az Oláh-címerrel. Ugyancsak ettől a mestertől festett, illetve rajzolt iniciálék egyikében (104b lap) az *I. K.* monogrammot, egy másikban (143a lap) az 1557. évi dátumot találjuk. (317. és 319. kép.)

A Graduale miniátorát Römer és az ő nyomán Hevesy, Francesco de Castello Ithallicoval a volt lambachi, jelenleg budapesti Kálmáncsehi Breviárium mesterével, Kukuljević pedig Giulio Clovioval próbálta azonosítani. Dragutin Kniewald (i. m.) a zágrábi kódexben lévő mesterjegy alapján ismét az 1524—1526. években Budán járt Giulio Clovioval azonosítja a művészt. De az azonosítás ellen szól elsősorban az a körülmény, hogy a mester már jóval 1524 előtt Budán dolgozott, továbbá hogy egyéni, kiforrott tudású művészete sok tekintetben határozottan a budai udvari miniaturafestészethez kapcsolódik. Munkáiban a Mátyáskori budai renaissance miniaturaművészet folytonossága érződik: különösen a zágrábi Missaleban, a szöveghasábok között végighúzódó szalagdísz alkalmazásában mutatkozik ez legerősebben. A szalagra rácsavarodó s az olasz renaissance miniaturafestészettől oly idegen gótikus levélkék festése határozottan még Mátyás-kori örökség. A kitűnő miniaturista minden bizonnyal még II. Ulászló uralkodása alatt († 1516) tanulhatott Budán. A budai műhely Mátyás és II. Ulászló-kori vezetőjének, Felix Petancius Ragusanusnak hatása kifejezetten érezhető a lengeöltözékű nőalakok ábrázolásában és az ornamentika egyes motívumaiban is. A miniaturista kedveli a

Varga Nándor Lajos grafikus
Zichy Mihály grafikai dij 1923, 1924
Szinyei Merse Pál Társaság VII. kiállitása
Nemzeti Szalon, 1940. jan.febr.

zekében, a másik piros ruhában. A lap alsó szélén barnaszakállú, pirosruhás és sapkás férfi nagy sárga talicskát tól, amelyben egy fejkendős, kalapos asszony ül; egyik kezében gabonakoszorús fakórót, másikban kulacsot tart. Mögöttük még három, koszorút, csépet vivő férfi látható. A háttérben szürke sziklán terebélyes fa áll. A külső lapszélen a két verekedő mögött fölhúzódó zöld tájban kerítéses, szalmatetős ház előtt négy kisebb figura áll, míg előttük egy tekéző férfinak a fejére, egy másik férfi kardjával lesujtani készül. Előttük eldőlt tekebábok hevernek. (357. kép.)

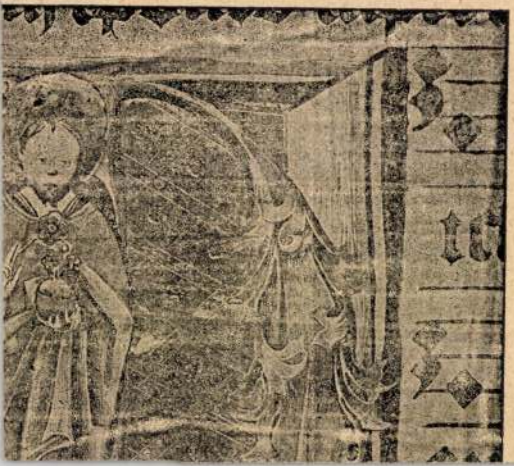

M.D.K.

VARGA Nándor Lajos grafikus

Művért. 1955. 1. sz.

Hell Imre- Seenger Ervin: A Budapesti Történeti Muzeum műtárgygyarapodása a felszabadulástól 98. e.

Varga Nándor festőművész
A Szinyei Társaság brüsszeli kiállitása
Magyar Müvészet, 1926, 5.sz. 299, 302 l

b Mepe Pál

10%	2.	-	18.	40
. Barockstiles 3 Bd.	60.	-		
raudt-Dahut. Les				
ue 2 vols	95.	-	155.	-
ler v. Westfalen				
			168.	-
	Mark		989.	25

Transport M.

Varga Nándor Lajos festőművész

Esti felhők, fametszet
Keresztrefeszités,fametszet
Lábmosás, fametszet

Nemzeti Szalon, 1934. okt.3o.

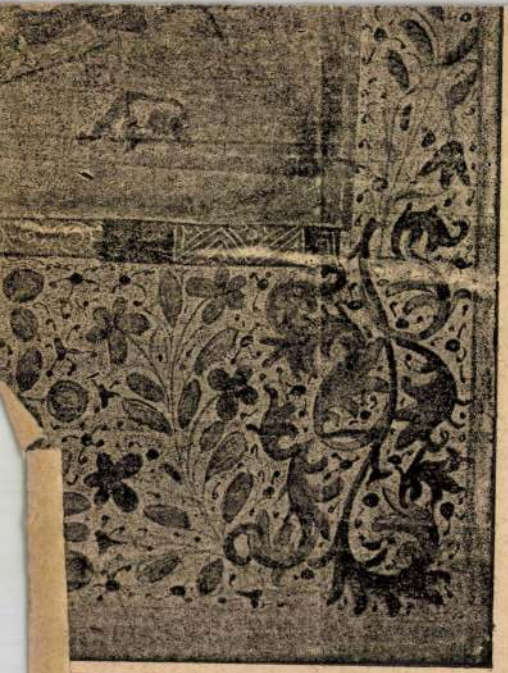

nis XV. sz. 48b lap.

Varga Sándor Lajos
Grafikus

Gy. Szabó Béla mestere volt.

Tóth Béla: Gy. Szabó Béla fametszései
Művészet, 1970. január – 45 lap.

Varga Nándor

– nál tanult a lakkajnot Szabó Iván,
a Képzőművészeti Főiskolán

Dömötör János: Szabó Iván
Tisztaj, Szeged 1970. IV. 593.

Varga Nándor Lajos
grafikus

tanítványa volt Makkai Péroska

M. Kiss Pál: Hazai kiállítások
Látóhatár, Bp. 1969. I. 164.

MDK

Varga Nándor Lajos, festő, grafikus

Életművéből válogatta ki anyagát a Műcsarnok kiállítására.

Varga Nándor Lajos a grafikai technikák mestere.

A régi és a modern csodálatos ötvözete minden műve. (Chaos, Örömfa alatt, Bájital, Ádám teremtése)

Rózsa Gyula: Idézni a múltat 11.

Népszabadság, Bp. 1970 ápr. 22

MDK

Varga Nándor Lajos, festő

Tárlata a Műcsarnokban tekinthető meg.

—: A két végi kulturális program Ivf 9.

Népszabadság, Bp. 1970. ápr. 18.

MDK

Varga Nándor Lajos, festő

Kiállítása nyílik ápr. 11-én
a Műcsarnokban.

—: Kulturális hírek 7.

Népszabadság, Bp. 1970. ápr. 8.

Varga Nándor Lajos

Említve

Salymár István Mai magyar grafika
Utunk 1970, ápr. 3.

Varga Nándor
Lajos

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726
1969 NOV. 1.41

DAILY NEWS-NEUSTE NACHRICHTEN
Budapest

1021

Szigliget
Grafik von Lajos Nándor Varga

gewöhnlich
zentrum und
verkehrsstraß
auf ihre Ben
lokaler An
wird. Darübe
Zustand info
und der Fa
Nachkriegsja
ruinös, so da
stellung be
men erforde
Zur Char
Zustände se

Daten über „die Rettung" der Schlösser angeführt: zwischen 1958 und 1967 wurden von der Landesverwaltung für Denkmalschutz 24 Schlösser ohne Eigentümer unter Aufwand von 10,4 Millionen Forint, wiederhergestellt. Die Ver-

ist: 38 Schlösser sind ...
schem Zustand, weil sie nicht richtig benutzt oder überhaupt nicht benutzt werden.

Die letzteren werden zum Teil zu nicht entsprechenden, ja, sogar zu unwürdigen

MDK

Varga Nándor

Müvészek az erdélyi bevonuláson.
Szépmüvészet, 1940. 51 l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Grafikai dij

N.Szal. 333.kiáll. Dijazott müvészek, 1925, márc. 1.

MDK

Varga Nándor Lajos

Grafikai dij

N.Szal. 333.kiáll. Dijazott művészek, 1925, márc. 1.

MDK

Varga Nándor Lajos

Kitüntető elismerést nyert

N.Szal. 333.kiáll. Dijazott művészek. 1925.márc. 1.

8

MDK

Varga Nándor

Fás táj, rézk.
Özvegyasszony képe, rézk.
Ecce Homo, rézk.
Csary, hidegtü
Akácfás táj, olaj

N.Szal. 333. kiáll. Dijazott müvészek. 1925. márc. 1.

21

MDK

Varga Nándor

Kompozició, rézk.
Rózsadombi rész, rézk.
Kisleány fej, rézk.
Akt, rézk.
Önarckép, rézk.

N.Szal. 333. kiáll. Dijazott müvészek. 1925. márc. 21 1.

MDK

Varga Nándor

Leányfej, olaj
Salgótarjáni táj, tusr.

N.Szal. 333. kiáll. Dijazott művészek. 1925.
márc. 21 1.

MDK

Varga Nándor Lajos

A hét kiállításai. Világ, 1948. máj. 16. 4 l.

MDK

Varga Nándor Lajos grafikus

Gönczi-Szabó: Az 1956.évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliografiája Müvért 1957.VI.évf.4.sz. 348.l.

MDK

Varga Nándor Lajos grafikus

Szöveg-archiv anyagából

Dávid Katalin: A Művészettörténeti Dokumentációs Központ Adattára Művért 1957.VI.évf.4.sz.322.l.

MDK

Varga Nándor Lajos festő, grafikus

Bardon Alfréd: Grafikai oktatás a Mesteriskolán
Magyar Építőművészet 1955.IV.évf.1-2.sz. 32.l.

~~xxxxxxxxxxx~~

Varga Nándor

Krisztus fej /tusrajz/

Kelenföldi részlet /tusrajz/

XVIII. Magyar grafikusok a "Magyar Mükiadó anyagából kiállitás, Bp. 1923. katalogusa

Varga Nándor Lajos

Losoncon született 1895-ben. Képzőművészeti Főiskolát végzett, tanársegéd Olgyai mellett. majd a grafikai tanszék vezetője. A Balaton melletti művésztelepi élet a festészet felé viszi.

Balatoni Képkiállitás, 1948. Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület, 1948. május

Varga Nándor Lajos

Nirvana, hidegtü

Önarckép, rézkarc,

A XIX.-XX. századad magyar grafikája 1924. Junius
Orsz. Szépm. Muzeum katalogusa 10 lap

2

Varga Nándor

Falu
Ecce homo
Bünbeesés
Menekülők
Pihenő
Magános fa
Zsuzsa

XVIII.Magyar garfikusok a "Magyae Mükiadó" anyagából kiállitás, Bp. 1923. katalogusa

Varga Nándor

Madonna, olaj
Krisztus kapuja, rézkarc
Madonna, linometszet

Egyházművészet a Lakásban kiállitásx, Budapest 1944.február katalogusa.

22. Kalapos női fej

Hét magyar művész második kiállitása "Műterem" katalogusa, Budapest, 1939. 1 lap

Varga Nándor Lajos

4, Steiger Edit

5.a/ Bárány Thea

5.b/ Sándor Klára

6, Szopos Klára /1938/

7.a/ Celia Jones /1936/

7.b/ Biczó Judit

7.c/ Gábor Marienne

Hidegtü karcok

8. Gyarmaty Etelka /1938/

Hét magyar müvész második kiállitása "Műterem" katalogusa, Budapest, 1939. 1 lap

9. Liftner Laura /1938/
10.a./ Margaret Claiborne /1937/
10.b/ Sztankovits Emilia /1937/
10.c./ Miskolczy Jutka /1937/

Vizfestmények. Táj és arcképek

11. Fekvő leány
12. Illyefalva felé
13. Bözsike

Hét magyar müvész második kiállitása "Műterem" katalogusa, Budapest, 1939. 1 lap

Varga Nándor Lajos

képzőművész. Született 1895. Első kiállitása 1919.Mücsarnok.Magyar Rézkarcoló és a Magy.Gr Grafikus Müvészek egyesületének elnöke, Képző müvészeti főiskola tanára.

Rézkarcok. Nőai arcmások

1. Szeleczky Zita
2. Szabó Gabriella
3. a/ Tallós Ilona
3. b/ Trausch Erzsébet

Hét magyar művész második kiállitása "Műterem" katalogusa, Budapest, 1939. 1 lap

Varga Nándor Lajos

106. Ederics felé. vizf.
107. Nagy fák alatt, vizf.
108. Eszterházy kastély Szigligeten, vizf.
109. Reggel vizparton, vizf.
110. Balatonpart Szigligettől, vizf.
111. Szigligetvár, vizf.

Balatoni Képkiállitás, 1948. Nemzeti Szalon Müvészeti Egyesület, 1948.május, katalogusa

Varga Nándor Lajos

112. Szentgyörgyhegy, vizf.

113. Ábrahámhegy, vizf.

114. Kilátás Keszthely felé, paszt.

115. Tördemic, vizf.

116. Vizkiöntés a Balaton partján, vizf.

117. Vizbedült fa, vizf.

118. Napnyugta a szőlőkben, vizf.

Balatoni Képkiállitás, 1948. Nemzeti Szalon Müvészeti Egyesület, 1948. május, katalogusa

Varga Nándor Lajos

119. Királyné szoknyája, vizf.

120. Szigliget a templommal, vizf.

121. Esti hazatérés, vizf.

122. Rókarántó, vizf.

123. Szigligeti asszonyok, vizf.

124. Hálóvető, vizf.

Balatoni Képkiállitás, 1948. Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület, 1948.május, katalogusa

Varga Nándor Lajos

99. Szigligeti részlet, vizf.

loo. Napnyugta, vizf.

lol. Badacsony Szigliget felöl, vizf.

lo2. Lelátás Szigligetről, vizf.

lo3. Fák a parton, vizf.

lo4. Szigliget vár délről, vizf.

lo5. Tapalca partján, vizf.

Balatoni Képkiállitás, 1948. Nemzeti Szalon Müvészeti Egyesület, 1948.május, katalogusa

Varga Nándor Lajos

92. Badacsony, hableány, olaj
93. Valatonpart, vizf.
94. Badacsony az Ábrahámhegy felöl, vizf.
95. Mosóasszonyok, vizf.
96. Legelő tehenek, vizf.
97. Füzfák, vizf.
98. Balaton, szemben a fonyódi oldal, vizf.

Balatoni Képkiállitás, 1948. Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület, 1948. május

MDK

Varga Nándor Lajos

Első szerelem
Isten kezében
Melancholia
Női fej

B.Szal. 374. kiáll. 1927. márc.
19 1.

ásai közül az 1834-ben festett le-
le-jelentékenyebb. Rudolf von Alt-
kapcsolatai voltak Magyarországgal,
épülő Pest és Buda jellemzetes mő-
. E művészét egy velencei veduta
ben, a Dogе palota előtt nyüzsgő
iedermeier képek sorozatából mé-
yfejét és Johann Mathias Ranftl-
vizről készült ijesztő jelenetét
l egy évvel az árviz után, mely-
ökitette meg annak pusztitásait.
osi plébániatemplom kéttornyos,
ata látszik. Az soztrák vásznak
férfiarcképe zárja le.

Varga Nándor Lajos
Táj fákkal, vizf.
Pihenő munkás asszonyok, rézk.
Vizhordó leány, rézk.
Nyéri eső, vizf.
Fürdőző gyerekek, vizf.

Ady-Kör kiáll. 1946. dec.

MDK

Varga Nándor

egy metszet

Catalogue of the First International Exhibition of Etching and Engraving. The Art Institute of Chicago in Cooperation with the Chicago Society of Etchers. March 24 to May 15, 1932.

MDK

Varga Nándor Lajos

Falusi utca, tus
Leányfej, hidegtü

M.Rézkarcolók Egyesülete kiáll. Mücs. 1939. jan.
KM.Társ. 32 l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Szeles délelőtt, tus
Kis karcok

M.Rézkarcolók Egyesülete kiáll. Műcs. 1939. jan
KN Tára. 32 l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Bájital, rézmaratás
Örömfa alatt, "
Ádám teremtése, "

M. Rézkarcolóművészek Egy. kiáll. N.Szal. 1931. márc. 13 l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Lundi, hidegtü karc
Salgótarjáni utca szemben az esti nappal,
Szomoru leány, lin.metsz.
Szerelmi odaadás, rézm.
Isten kezében,
Krisztus ruhájára kockát vetnek mar. és metsz.
rézk.

H.Rézkarcolóművészek Egy. kiáll. H.Szal. 1931. márc.
1.

13

MDK

Varga Nándor Lajos

Salome, rézm.
Fák, közöttem és a nap között, rézm.
Leányfej, fam.
G.Rózsika, rézmaratás
Salgó oldalán, "
Önarckép, fam.
Önrackép, rézm.

M.Rézkarcolóművészek Egy. kiáll. B.Szal. 1931. márc.

13 1.

MDK

Varga Nándor

F: Hét magyar művész kiáll. Esti Ujs. 1939. nov.25.
3 l.

MDK

Magánépitési engedélyek. Épitő Ipar -, Épitő Müv.
1928. aug. 1. 12o l.

MDK

Varga Nándor Lajos grafikus

p.ö: Hét művész a Műteremben. Az Est, 1938. nov. 29.

MDK

Varga Nándor Lajos

Őszi napsugarak, vizf.

e.a: Hét magyar művész. Ujság 1939. nov. 24.

MDK

Varga Nándor Lajos

s.l: Hét müvész kiáll. a M üteremben. Pesti Hirlap, 1939. nov. 26. 7 l.

MDK

Varga Nándor

d.n: Hét művész a Hüteremben. Magyarország, 1938. nov. 29. 9 l.

MDK

Varga Nándor Lajos

S.L: Hét magyar művész a Műteremben. Pesti Hirlap, 1938. nov. 27. 11 l.

MDK

Vargha Nándor Lajos
Szép mező, festm.
Urvacsora, temp.
Sétáló leányok, ~~fxxixxx~~ olaj

R.Sz.L: Hét művész kiáll. Uj Magyarság, 1938. nov. 27. 19 l.

Varga Nándor Lajos MDK
grafikus

A rajznak , az akvarellnek avatottja, a rézkarcnak europai nevü mestere.
Témái: ékruhás kislány, a dunai hajnalviztükröző dése, az éledező koratavasz, az éles Dunakanyar nagymarusi utcák, vizparton ődöngő tehenek, a park ősi magánya.

"Kertek alja" repr.

D.I. : Varga Nándor Lajos.
Müterem 1958 I. évf. 6. sz. 32.o.

MDK

Varga Nándor Lajos

Balás-Piry L.: Megjegyzések az Őszi tárlathoz.
Az Ország, 1943. okt. 9.

MDK

Varga Nándor Lajos

Tíz magyar rézkarc. Ujság, 1926. ápr. 21.

MDK

Varga Nándor Lajos

Varga N.L: Ismertető a művészi grafikához. Bp. 1943.

9-lo l, képekkel

MDK

Varga N.Lajos

1 mü

Second International Exhibition of Prints. The Print Club of Philadelphia, 1929.

MDK

Varga L.Nándor

e.a: Fiatal müvészek kiáll. Ujság, 1926. márc. 24.

MDK

Varga Nándor Lajos, Losonc, 1895.
Hinta, rézk.
Tájkép, "
Judith, rézm.

Szépmű Műv. graf. oszt. 87. kiáll. 1954. 28 l.

MDK

Varga Nándor Lajos

havas: Négy képkiállitásról. Népszava.1958.ápr.2o.
4 l.

Varga Nándor Lajos

Pompeiben, 1964. 27 x 37 cm (repr.)
Teatro Marcello (Róma), 1968. 29,5 x 23,5 cm
Como 1968. 22 x 29 cm
Padova (Piazza della Signoria) 1968. 29 x 22,5
– " – (Piazza del Santo) 1968. 22 x 29 (repr.)
– " – 1968. 22 x 29,5 cm

Varga Nándor Lajos festőművész kiállítása. 1970. Műcsarnok. Kiáll. Lat.: Ber.: B. Supka Magdolna

Varga Nándor Lajos

Fasor a siófoki paston, 1958. 32,5 x 48 cm
Tavasni munka (Sárospatak)
1958. 27,5 x 38 "
Tihany 1959. 27,5 x 37 "
Szigligeti részlet 1968. 28 x 38 "
Budai hegek tavasszal
1958. 31 x 41 "

Varga Nándor Lajos festőművész kiállítása.
1970. Műcsarnok. Kiáll. Zat. Bev.: B. Supka
Magdolna

Varga Nándor Lajos

Visegrád ködben (télen)	1962	28 x 38 cm
Balaton földvári ölöl	"	—"—
Kis akácos	"	—"—
Szigliget	1967	—"—
Siófoki napnyugta	1958	32,5 x 45
Tihanyi móló	1959	28 x 38

Varga Nándor Lajos festőművész kiállítása.
1970 Műcsarnok. Kiáll. kat. Bev.: D. Supka
Magdolna

Varga Nándor Lajos

Vízfestmények:

Strandolók, 1943 33,5 x 48 cm
Tehenek erdőszélen, 1945 48 x 32,5 cm
Szentgörgy hegy ködben, 1947 36 x 45 "
Ködös bodrogpart, 1955 27 x 37 "
Szennyei alkotyat, 1960. 14 x 34 "

Varga Nándor Lajos festőművész kiállítása.
1970 Műcsarnok. Kiáll. kat. Bev.: B. Supka
Magdolna

Varga Nándor Lajos

Táj hiddal, toll lavkrosa, 1962. 28,5 x 35,5
Leány (balra hajló), ceruza 1963 30,5 x 24
Audit vasa, toll 1964 28 x 20
Rajzolás " 1966 22 x 28
Mária " 1954 35,5 x 28

Varga Nándor Lajos festőművész kiállítása.
1970 Műcsarnok. Kiáll. kat. Bev.: B. Supka
Magdolna

Varga Nándor Lajos
feslő

„Önarchip"
(repro)

Bauer Jenő Varga Nándor Lajos...
Műnesiet, 1970. julius – 40 lap..

Varga Vándor Lajos
festő.

A rézkarc, fametszet, az akvarell,
az akvatinta, a tempera,
a cenzúra, vagy kollázs, valamint
az olajfestmény jól képzett művésze
Varga Vándor Lajos

Bauer Jenő: Varga Vándor Lajos ...
Művészet, 1970. július - 40 lap.

Varga Nándor Lajos
festő

Gyáfás Jenő sepsiszentgyörgyi
műhelyében olajfestést tanult
a fiatal művész. Katona zub-
bonyos önarcképeket készített.

Dauer Jenő: Varga Nándor Lajos
Művészet 1970 julius 46 lap

Varga Nándor Lajos
festő

A 75 éves művész retrospektív kiállítása 1970 áprilisában a Műcsarnokban nyílt meg.

Balier Jenő: Varga Nándor Lajos.
Műveszet, 1970. julius – 40 lap

Varga Vándor Lajos
festő

A kiállításán bemutatott művek
nagyjába grafikák, de szerepelt
a tárlaton néhány fotomontázs
és collage is.

Bauer Jenő: Varga Vándor Lajos...
Művészet, 1970. julius – 40 kap

Vass János népművész

Somogyszimonyban él

Az orsz. fazegó kiállításon I. díjat kapott

Magyar Nemzet 1970 VII. 26 12 old.

Varga Nándor Lajos
festő

Az arckép, a tájkép, az interiőr,
a csendélet, az élő és élettelen
világ egyaránt Varga Nándor
Lajos ihletődés körébe tartozik.

Bauer Jenő: Varga Nándor Lajos
kiállítása, 1970. július – 40 lap

Vanga Nándor Lajos
festő

Lavir ozott cenzurajai, fenom
toll és ecsetrajzokon, az akvarellig
a táj és városkép hűlő ubozó
variációi gelenthemek művénu

Bauer Jenő: Vanga Nándor Lajos
Művészet, 1970. julius – 40 lap

Varga Nándor Lajos
festő

Fokozatosan, mind gyakorabbá
vakiak vízkarcain a meg-
jelenő tájábrázolások, ilyen a
a „Somoskő"-is.

Bauer Jenő: Varga Nándor Lajos
Művészet, 1970. julius – 40 lap

Varga Lajos Nándor
festő

Varga Nándor Lajos művészetének
korai, a 20-as és 30 évek közé
tartozó idje emberközpontu.
Kultivalja az alakos ábrázolást.

Baumgrüß: Varga Nándor Lajos..
Művészet, 1970. julius – 40 cap

Varga Nándor Lajos
festő -

A modern rajzolóművészet legérettebb alkotásai közé tartozik gyengéd asszony és leányportrei alkotása.

Bauer Jenő: Varga Nándor Lajos..
Művészet, 1970. julius - 40 lap

Varga Nándor Lajos
festő -

Sirai hangvételű az „Első
nevelem", drámai kerülettől
átizzó a „Tékozló fiú" című
műve.

Bauer Jenő: Varga Nándor Lajos
Művészet, 1970. július - 40 kap

Varga Nándor Lajos

1. Úszótest hajógyárban, 1964
2. Tengerjáró hajó építése, 1964

Magyar Művészet 1945-1969
Műcsarnok, 1969 szept-okt.

Varga Nándor Lajos

festő.

Ádáme temetése "vérharca kerső-
"séges monumentalitásté, a „Chaos"
„Az örömfa alatt" gazdaig kom-
"ponáltságú.

Bauer Jenő: Varga Nándor Lajos
Müvészet, 1970. julius – 40 lap.

Varga Nándor Lajos
festő-

Korai arcképei a velencei meslenk
eseményeit juttatja eszünkbe. 1923-ban
készült szakálas ön arcképe és az
olaszországi élmények erős hatását
bizonyítják.

Bauer Jenő: Varga Nándor Lajos
Művészet, 1970. jelius - 40 lap.

Varga Nándor Lajos, [grafikus] MDK

Tárlatvezetést tart a Dürer Teremben.
(szept. 2.-én)

– : Hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. aug. 25.

Varga Nándor

Résztvesz a kiállításon

Dr. Tóth Ervin: Kiemelt grafikák
szeregszemléje a Rodgyassy-termben
Hajdú-Bihari Napló Debrecen 1970. jul. 21.

Varga Nándor Lajos

Heti vásár Márosan, ecset, 1957. 32 x 48 cm
Lea, ceruza, 1962 30 x 22 cm
Falu vízcsatornával, toll 1962 27,5 x 38 cm
Facsoport, elöl tócsákkal, toll 1962 27,5 x 37 "
Fák legelő tehénnel, két alakkal
toll, lavírozás 1962. 29 x 38 cm

Varga Nándor Lajos festőművész kiállítása.
1970 Műcsarnok. Kiáll. kat. Bev.: B. Supka
Magdolna

Varga Nándor Lajos

Sárospataki várudvar, ecset, papír, 1958 31×48
Vadgesztenye alatt, ecset 1956. 30,5 × 47 cm
Öreghár Tihanyban, toll lavírozva, 1957, 31,5×47
Siófoki parti fák, — " — 1958 31 × 47 cm
Zsennyei telep, — " — 1960 31 × 47 (repr.)
Nagyvárosi részlet, ecset 1957. 31,5 × 47

Varga Nándor Lajos festőművész kiállítása.
1970 Műcsarnok. Kiáll. kat. Bev.: B. Supka
Magdolna

Varga Nándor Lajos

Rajzok:

Női hálóalt	ceruza	1926	35 x 30 cm
Álló nő	toll	1927	59 x 29 cm (repr.)
Térdelő alt (álló)	toll	1928	45 x 23 cm
Vásárlás	ecsetrajz	1931	36 x 57 cm
Szemle ülték	ecset, papír	1958	30,5 x 47 cm

Varga Nándor Lajos festőművész kiállítása.
1970 műcsarnok. Kiáll. kat. Bev.: B. Supka
Magdolna

Varga Nándor Lajos

Török háborúk,	1935.	40 x 30 cm
Bocskay	"	30 x 40 "
Zrínyi és Frankepán	"	— " —
Thököly	"	— " —
Rákóczi	"	— " —
Széchényi és Kossuth	1935	— " —

Varga Nándor Lajos festőművész kiállítása 1970 Műcsarnok Kiáll. kat. Bev.: B. Supka Magdolna.

Varga Nándor Lajos

V. László,	1935.	39,5 x 29 cm
Hunyadi	"	40 x 30 "
Mátyás (Buda)	"	30 x 40 "
Mohács	"	— " —
Szulejmán	"	— " —
Zrínyi	"	— " —

Varga Nándor Lajos festőművész Ziállítása 1970 Műcsarnok. Kiáll. kat. Bev.: B. Supka Magdolna.

Varga Nándor Lajos

Fametszetek (lapdúc metszetek)
a „Magyar Mult" sorozatból:

Csodaszarvas, 1934 30 x 40 cm
Nőrablás, 1937 — " —
Attila 1934 — " —
II. Endre (Arany Bulla) 1934 30 x 40 cm

Varga Nándor Lajos festőművész Ziállitása 1970 Műcsarnok. Kiáll. kat. Bev.: B. Supka Magdolna.

Varga Nándor Lajos

"Zsenye" repr.

A természetbűvség a mai megyei
műnészetben
Kritika, Tgs. 1970. nov.

Varga Nándor Lajos

A 30-as évek óta hirdette, a főiskolán tanította, könyveiben publikálta, népszerűsítette a sokszorosító grafikát.

Frank János: A grafikáról általában. – Műgyűjtő, 1969. 1. sz., 26. l.

Varga Nándor Lajos
grafikus

Műve nevezett a „Mai magyar grafika"
c. kiállításon a MNG-ban.

Dunántúli Napló 1968. IV. 4. 7.

Varga Nándor Lajos

Sárvár ostroma,	1935	16,5 x 22,1 cm
Miss Claiborne,	1937	14,4 x 12,4 "
Tüdőbetegek,	1946	34,5 x 39 "
Tanári óra,	1951	12 x 9,8 "
Óbuda,	1968	30,4 x 40 "
Csepreji utcakép,	1969	20 x 30 "

Varga Nándor Lajos festőművész kiállítása 1970 Műcsarnok. Kiáll. Zat. Beszerzés B. Supka Magdolna.

Varga Nándor Lajos

Lundi,	1927	38 x 29,8 cm (repr.)
Bájital,	1928	31,5 x 37 "
Hajógyári nigeten,	1928,	37,4 x 41 "
Somoskő,	1928	19,8 x 26 "
Bem tóska,	1929	24 x 20
Fénynűrt fa,	1930	14,4 x 15,6 "

Varga Nándor Lajos festőművész kiállítása 1970 Műcsarnok. Kiáll. Zat. Bevezeti B. Supka Magdolna.

Varga Nándor Lajos

Charon	1925	50 x 60 cm
Csüggedők	"	32 x 36 "
Ádám teremtése	"	50 x 37 "
Örömfa alatt	1927	50 x 60 "
Gecse Rózsika	"	17,6 x 16,7 (repr.)
Chaos	"	45 x 40 "

Varga Nándor Lajos festőművész kiállítása 1970 Műcsarnok. Kiáll. kat. Bevezeti B. Supka Magdolna.

Varga Nándor Lajos

Hinta, 1924 28 x 21 cm
Tékozló fiú 1924 15,8 x 14 cm
Melitta 1925 20,7 x 15 "
Kosa tavasz " 16 x 19,5 "
Loggia dei Lauri, 1925, 18,5 x 15,6 cm
Első szelem " 20, x 31,5 "

Varga Nándor Lajos festőművész kiállítása. 1970. Műcsarnok. Kiáll. kat. Dev.: B. Supka Magdolna

Varga Nándor Lajos

Gendélet fehér vázával, 1968, o. fa, 43 x 32 cm
Gendélet Géppel, 1969. o fa, 43 x 32 cm (repr.)
akt (Vénusz a lugasban) 1968. o. vászon
62 x 94 cm

Rézkarcok:

„Ecce Homo" 31,8 x 44 cm
Önarckép szakállal 1923, 13,7 x 10,5 cm

Varga Nándor Lajos festőművész kiállítása. 1970. Műcsarnok. Kiáll. kat. Bev.: B. Supka Magdolna

Varga Nándor Lajos

Rézkarcolók, 1959 o. tempera, 70 x 52 cm
Családi kép " fa, 32 x 43 " (repr.)
(kettős)
Önarckép 1969 80 x 60 cm
Fagöngös csendélet 1967 o. fa, 43 x 32 "
Székelykancsós csendélet 1967. o. fa, 43 x 32

Varga Nándor Lajos festőművész Ziállítása.
1970. Műcsarnok. Kiáll. kat. Bev.: B. Supka Magdolna

Varga Nándor Lajos

ex libriseivel szerepelt a kiállításon.

Lovas Gyula: Nemzetközi kisgrafika és ex libris kiállítás. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. febr. 2. p.

36 l.

Varga Nándor Lajos

Kiállított művek:

Olajképek:

Fiatalkori önarckép, 1922 o.v. 72 x 48 cm

Audit, 1961 o. falemez, 55 x 66 cm

Csendes délután 1961, fa, 78 x 59 cm

Búzatáblák 1966 " 45 x 60 "

Fürdőköpennyel 1961 " 40 x 60 "

Varga Nándor Lajos festőművész kiállítása. 1970. Műcsarnok. Kiáll. kat. Dev.: B. Supka Magdolna.

Varga Nándor Lajos

Mestere a Főiskola grafikai tanszékén Olgyai Viktor, aki Rembrandtot állítja példaképül.
Lírai és drámai hangvételét mindvégig megőrizte.
Losoncon született; családi kapcsolatok és ifjúkori emlékek kötik erdélyhez is.
Emberábrázolásai mind a portréból indul ki.

Varga Nándor Lajos festőművész kiállítása.
1970. Műcsarnok. Kiáll. kat. Bev.: B. Supka Magdolna

MDK

Varga Nándor Lajos

Arckép
Kolozsvári bevonulás

Haditudósító kiáll. a Posti Vigadóban. 1943.máj.
4 l.

MDK

Varga N. Lajos

Varga Mátyás a Nemzeti Szinház diszletterve
zője, cer.

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. 9 l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Ima honvédeinkért

Haditudósitó kiáll. a Pesti Vigadóban. 1943. máj.

1 l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Elek Artur: Uj magyar grafikai művészet.
Erdélyi Helikon, 193o. jan. 13 **l.**

MDK

Varga Nándor Lajos festőművész

Esti hazatérés, vizf.
Rókarántó, vizf.
Szigligeti asszonyok, vizf.
Hálóvető, vizf.

Balatoni képkiáll. K. Szal. 1948. máj. 11 l.

MDK

Varga Nándor Lajos festőművész

Vizkiöntés a Balaton partján, vizf.
Vizbedült fa, vizf.
Napnyugta a szőlőkben, vizf.
"Királyhé szoknyája", vizf.
Szigliget a templommal, "

Balatoni képkiáll. N. Szal. 1948. máj. 11 l.

MDK

Varga Nándor Lajos festőművész.

Balaton, szemben a fonyódi oldal, vizf.
Szigligeti részlet, vizf.
Napnyugta, vizf.
Badacsony Szigliget felől, vizf.
Lelátás Szigligetről, vizf.
Fák a parton, vizf.

Balatoni képkiáll. N. Szal. 1948. máj. 11 l.

MDK

Varga Nándor Lajos festőművész.

Szigliget-vár délről, vizf.
Tapolca-partján, vizf.
Ederics felé, "
Nagy fák alatt, "
Eszterházi kastély Szigligeten, vizf.
Reggel vizparton, vizf.

Balatoni képkiáll. N. Szal. 1948. máj. 11 l.

MDK

Varga Nándor Lajos festőművész.

Balatonpart Szigligettől, vizf.
Szigligetvár, vizf.
Szentgyörgy-hegy, "
Ábrahám-hegy, "
Kilátás Keszthely felé, paszt.
Tördemic, vizf.

Balatoni képkiáll. N. Szal. 1948. máj. 11 l.

Varga Nándor Lajos -4-

14.Gólyafészkes major
15.Brassói hegyek esőben
16.Őszi szántás
17. Bodzai hegyek Tamásfalváról
18. Őszi napsugarak /biszter/
19. Gömöri tájkép, Csoltó-ról
2o. Önarckép /tusrajz/
21. Tehénfejés

Hét magyar művész második kiállitása "Műterem" katalogusa, Budapest, 1939. 1 lap

MDK

Varga Nándor Lajos festőművész

Badacsony, hableány, olaj
Balaton-part, vizf.
Badacsony az Ábrahám-hegy felől, vizf.
Mosóasszonyok, vizf.
Legelő tehenek, vizf.
Füzfák, vizf.

Balatoni képkiáll. N. Szal. 1948. máj. 11 l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Prometheus, rézk.

Illyefalva, határfalu, tusr.

Őszi Tárlat. Műcs. 1940. okt. 22 l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Az uj határ "Háromszéken" tusr.

Őszi Tárlat. Műcs. 194o. okt. 22 l.

MDK

Varga Nándor Lajos f stő

Kaupis: Az uj Nyolcak kiáll. Magyarság, 1944. jan. 12.

MDK

Varga Nándor Lajos

Madonna, linóleum

Balatoni képek, "

Badacsony, "

Közelgő vihar, "

M. Képirók kiáll. N. Szal. 1934. márc.

13 l.

MDK

Varga Nándor hagyo

Madonna, linóleum

Balatoni kikötő, "

Badacsony, "

Kőszegi vibar, "

M. Képtárak Kiáll. N. Szal. 1934. márc.

15 l.

Varga Nándor Lajos
Kalotaszegi kislány, vizf.
Esős reggel, vizf.
Szivárvány, vizf.
Illyefalvi templom, vizf.
Fonó asszony, ~~vizf.~~ tus

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesülete kiállítása. Nemzeti Szalon, 1940. november. 17 l.

Varga Nándor festőművész.

Ernst Múz. LXXIX. kiáll. Izsó Miklós emlékkiáll.
1925. okt.

Varga Nándor Lajos

Erdélyi táj; Kútgém; Kovásznán már
esik c. műve (eml.)

szerepel az alábbi Tárlaton

(farkas): Kiemelt grafikák
az egyi képcsarnokban

Népujság 1970 VI. 25

Varga Mándor Lajosnál

tanult
rendkívüli hallgatóként 1936-39 között Gy. Szabó Béla.

Kováts Iván: A fametsző másik arca - Gy. Szabó Béla pasztelljei. Művtört. Ért. 1970. 1.sz. 41-54. l.

43.l.

Varga Nándor Lajos

művességének fontos fogásait lesték el a fiatal művészek.

Solymár István: Az mai magyar grafika kiállítása a Magyar Nemzeti Galériában. „Művészet", Budapest, 1968. febr. 2. sz. 3 l.

Varga Nándor Lajos

1895-ben született, Losoncról indult, majd Rozsnyó, Petrozsény, Sepsiszentgyörgyig vitt utja érettségéig. A sepsiszentgyörgyi Mikó kollegiumot a „Képzőművészeti Főiskola rajztanári szakára cserélí.

Tölgyesi János: A vonal művésze Varga Nándor Lajos. „Művészet" folyóirat, Sz.p. 1968. febr. 2 sz. 18l.

Varga Nándorné

Említve

Új kiállítás az egri Képcsarnokban

Hé [illegible], Eger, 1970 aug. 23.

Varga Nándor Lajos

bemutatott műve: „Közelgő vihar",
fekete-fehér reprodukció.

D. Fehér Ismzso.: A miskolci grafikai
Biennálé. „Művészet" folyóirat, Bpest,
1968. febr. 2. sz. 161

Vorga Nándor Lajos

Az első világháború megakasztja fő-
iskolai tanulmányait, majd hazatérve
kiállít a Műcsarnokban, az első kiállítá-
sa, a „Hadviselt művészek kiállítása."

Tölgyesi János: A vonal művésze Vorga
Nándor Lajos. „Művészet" folyóirat, Bpest.
1968. febs. 2. sz. 18 l.

Varga Nándor Lajos

A szinyei Társaság grafika díjját nyeri el, majd német- és olaszországi tanulmányúton van, külföldön kiállít, Velencében, Firenzében, Stuttgartban, Zürichben, Barcelonában, Amerikában.

Tótgyesi János: A vonal művésze Varga Nándor Lajos. „Művészet" folyóirat, évf. 1968 II. 2 02 188

Vorga Nándor Lajos

1923-ban tanársegéd Olgyai Viktor osztályán (:1922-ben művészpótvizsgát Olgyai Viktor grafikai osztályán:) Majd 2évre Londonba megy.

Tölgyesi János: A vonal művésze Vorga Nándor Lajos: „Művészet" folyóirat, 1968. II. Budapest, 18 l.

Varga Nándor Lajos

Említve

F. L. Rézkarcok és metszetek

Magyar Hírlap, Rs. 1970. sep. 1.

Varga Nándor Lajos

1931-ben tér vissza Budapestre és a Képzőművészeti Főiskola grafikai osztályának tanszékvezetője lesz. Megírja a rézmetszetről, rézkarcról és fametszetről szóló könyvét.

Tölgyesi János: A vonalművésze Varga Nándor Lajos. „Művészet" folyóirat, Bp. 1968 II. 18 l.

Varga Nándor Lajos

E könyvét saját kiadásában a Főiskola Grafikai osztályon nyomtatják néhány száz példányban. 1936 és 1945-ben jelent meg kétkötetes „Adatára."

Tölgyesi János: A vonalművésze Varga Nándor Lajos. „Művészet" folyóirat, Bpest, 1968. febr. 2. sz. 181-

Varga Nándor Lajos

Egy könyvével a sepsiszentgyörgyi múzeum régi kódexeit adja közre, sajót és munkatársai kézi metszésű fametszetes nyomataival.

Tölgyesi János: A vonal művésze Varga Nándor Lajos. „Művészet" folyóirat, Bpest, 1968. febr. 2.12. 18 l.

Varga Nándor Lajos

Közölt műve: „Fekvő nő", szövegbenyomott fehete-fehér reprodukció.

Tölgyesi János: A vonal művésze Varga Nándor Lajos. „Művészet" folyóirat, Bpest, 1968. febr. 2. sz. 181.

Varga Nándor Lajos

75 éves. 1929, 1931: londoni örtöndíjas. A régi művészeten nevelkedett, a grafikai technikák mestere, e témáról több kötete jelent meg.
1920-as évek elején kezdi pályáját Aba-Novákkal és Pathó Károllyal együtt indult.
Első díját 1919 febr.-ban a Hadviselt Művészek kiállításán, a Műcsarnokban nyerte.

Varga Nándor Lajos festőművész kiállítása. 1970. Műcsarnok. Kiáll. kat. Bev.: B. Supka Magdolna.

Varga Nándor Lajos

Közeledő eső rézkarc 19,6 x 32,8

II. Miskolci Orsz. Grafikai Biennale. Miskolc 1963.
Herman Ottó Múzeum. Kidh. kat. Bev.: Koczoph
Ákos

MDK

Varga Nándor

Ádám teremtése, rézk.
Tavaszi nap, hidegtü
Keresztfán, rézk.
Távoli zivatar, "
Éva teremtése, hidegtü
Örömfa, rézk.
Este, hidegtü

Erdélyi Művészek. K.Szal. 1922. márc. 11-13 l.

?

MDK

Varga Sándor

Napnyugta a pécskő uccában, rézk.
a/ Judith, b/ Semmit-tevés, rézmetszetek
a/ Brassói hegyek, b/ Szántás, rézk.
Alfa és Omega, rézk.
La koon, "
Ős anyag, "
Futófelhők, tus

Erdélyi Művészek. N.Szal. 1922. márc. 11-13 l.

MDK

Varga Nándor

Gyuriék háza, tus
Háromszéki medence, tus
Feleségem arcképe, cer.
Táj, vizf.
Csendes eső, "
Irgalmas szamaritánus, vizf.

Csüggedők, rézk.

Erdélyi Művészek. N.Szal. 1922. marc. 11-13 l.

MDK

Varga Nándor

Szénarakodás, ecsetr.
Csik-Zsögöd, tus
Akt, cer.
Benke Pál csürje, tus.
Falu vége, "
Bodzai hegyek, "

Erdélyi Művészek. N.Szal. 1922. márc. 11-13 l.

MDK

Varga Nándor

1914-1918. fametszet
1919, "
Horthy, "
Trianon, "
Olt árka, tus
Rozika, toll

Erdélyi Müvészek. N.Szal. 1922. márc. 11-13 l.

KDK

Varga Endor

Mária Terézia, fametszet
Széchenyi és Kossuth, "
Petőfi, "
Gábor Áron, "
Arad, "
Deák Ferenc "

Erdélyi Művészek. A.Szal. 1922. záro. 11-15 l.

MDK

Varga Nándor

Csodaszarvas, famteszet
Nőrablás, "
Attila, "
Vérszerződés, "
Árpád, "
Szent István, "

Erdélyi Müvészek. N.Szal. 1922. márc. 11-13 l.

MDK

Varga Nándor

Szent László, fametszet
II. Endre, "
Mohi puszta, "
Kun László és Habsburg Rudolf, fametszet
Nagy Lajos, fametszet
II. Zsigmond, "

Erdélyi Művészek. N.Szal. 1922. márc. 11-13 l.

MDK

Varga Nándor

V. László és Cillei, fametszet
Hunyadi János, "
Mátyás, "
Dósa, "
Reformáció, "
Mohács, "

Erdélyi Müvészek. N.Szsl. 1922. márc. 11-13 l.

MDK

Varga Nándor

Szulejmán, fametszet
Eger, "
Zrinyi Miklós, "
Báthory István, "
Török háboruk, "
Bocskay, "

Erdélyi Művészek. N.Szal. 1922. márc. 11-13 l.

MDK

Varga Mándor

Pázmány Péter, fametszet
Zrinyi és Frangepán, "
Buda bevétele, "
Thököly és Caraffa, "
II. Rákóczi Ferencz, "
Bethlen Gábor, "

Erdélyi Művészek. M.Szal. 1922. márc. 11-13 l.

Varga Vándor grafikus M.D.K.

357–360 Portrétanulmány; Gyermekfej; Lánykafej; Önönvíz; Önarckép; Alkonyat; Pihenő; Tanulmány-fej; Fej-tanulmány; Menekült

Ungarische Graphik. Bev: J. Conrad-Zürich 1924, 18,

Varga Nándor Lajos

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 MÁJ 13.
ORSZÁG VILÁG
Budapest

1021

Varga Nándor Lajos kiállításáról

Az idős mesternek a Műcsarnokban rendezett kiállításán szépmívű rajzokban, fametszetekben, rézkarcokban és poétikus hatású akvarellekben gyönyörködhettünk. Egy-egy alkotása, mint például történelmi metszet-sorozata, Fürdés után, Szigligeti táj stb. a magyar rajzművészet remeklései közé sorolható. Vízfestményei közül A kis akácos, a Balatonföldvári öböl, a Téli Visegrád, szépségével, hangulatteremtő erejével, virtuóz megoldásával hat a szemlélőre. A művész nem törekszik új formai megoldásokra — impresszionisztikus látásmódja, egyéni tájszemlélete így is kiemeli műveit a hagyományos, akadémikus jellegű képek sablonszerű sorából.

(b. e.)

„Családi kép"

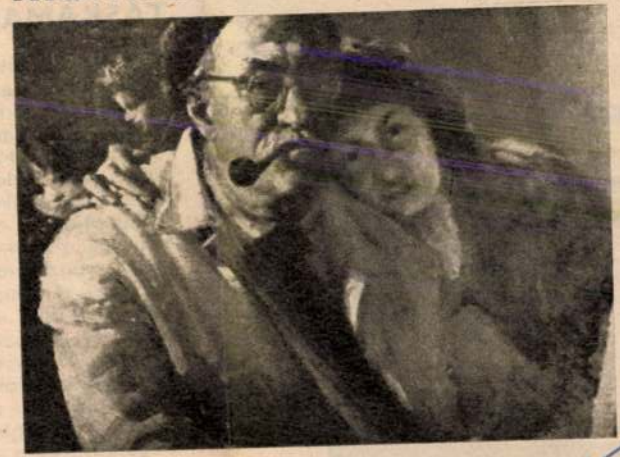

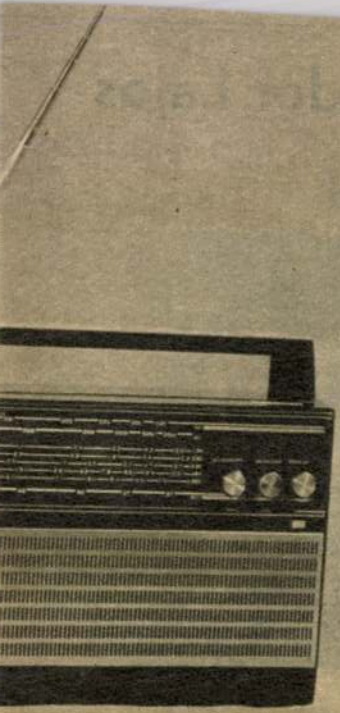

A felvétel történhet mikrofonról, lemezjátszóról, rádióról vagy másik magnetofonról. A működtetéshez szükséges Mars és Saturnus típusú elemek – 8 darab kell belőlük – 10 órás üzemelést biztosítanak. A gépkocsi-tulajdonosok akkumulátorral is táplálhatják. A megfelelő csatlakozót a készülékhez mellékeli a gyár. A lakásban a hordozható tranzisztoros magnetofonkészülék a hálózatból adapter segítségével üzemeltethető, s ez nemcsak kíméli, hanem fel is tölti az elemeket. A szalagsebesség 9,53 centiméter másodpercenként. A kimenő teljesítmény 0,7 watt. Az orsók mérete másfél óra folyamatos felvételt, illetve lejátszást tesz lehetővé.

Az „Orbita–2"-t elődjétől, az „Orbita–1"-től, magasabb fokú megbízhatósága, az erősítő korszerűbb megoldása és a doboz ütésállósága – polisztirolból készült – különbözteti meg. Súlya 5 kg alatt van.

Varga Nándor Lajos

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 31
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

SZOCIALISTA
MŰVÉSZETÉRT
Budapest

1970 MÁJ
1021

Varga Nándor Lajos műcsarnoki kiállításáról: Álló nő (Selmeczi Tóth felv.)

A tagság kérdez — VÁLASZOLUNK

G. A. budapesti olvasónk kérdezi, hogy a nyereségjutalom összege után nyugdíjjárulékot miként kell fizetni?

VÁLASZ: A nyereségjutalom után a dolgozó által fizetendő progresszív nyugdíjjárulék kulcsának megállapításánál a prémiumra, illetőleg a jutalomra érvényes rendelkezéseket kell alkalmazni. A nyereségjutalom összegét tehát hozzá kell számítani a kifizetés hónapjára járó munkabér összegéhez, és a nyugdíjjárulékot az együttes összeg figyelembevételével kell levonni.

Az év végi részesedés címén kifizetésre kerülő összeg után a progresszív nyugdíjjárulék kulcsát a jövőben is a munkabértől elkülönítetten állapítják meg.

A társadalombiztosítási szolgáltatások (betegségi biztosítási készpénz segélyek, nyugdíj) alapjának kiszámításánál a nyereségjutalom figyelembevétele ugyancsak a prémiumra, illetve jutalomra érvényes rendelkezések szerint történik.

P. A. győri olvasónk kérdezi, hogy a bedolgozónál az az időszak, amelyben önhibáján kívül munkát nem végzett, illetőleg amelyre munkabérben nem részesült, öregségi nyugdíj szempontjából jogszerző időnek számítható-e?

VÁLASZ: Nem. Azt az időszakot, amely alatt a bedolgozó saját hibáján kívül eső okból nem dolgozhatott, illetőleg munkabérben nem részesült, a betegségi biztosítási szolgáltatásokra való jogosultság és e szolgáltatásokra vonatkozó jogszerzés szempontjából lehet számításba venni, feltéve, hogy ezen idő kezdetekor a bedolgozó biztosított volt.

(Dr. Németh László)

Imre grafikája: Talicskák

MEMORIAM

zeti tagjaink sorából az elmúlt
nán elhunytak: HÁMOS PÁL ze-
korában, külföldi turné során;
gyik alapítója volt a Magyar Hi-
észek Szabad Szakszervezetének
LAJOS ny. operaénekes, az Áll.
olt tagja, nyugdíjas szakosztá-
e 80. életévében — DR. NYARY
Fővárosi Operettszínház és a
Színpad gazdasági igazgatója —
NNA, az Áll. Operaház ny. prima-
0. életévében — FODOR JANKA
ıdémiai tanár (Pécs) 88 éves ko-
l. WEISZ (Váradi) NÁNDOR ar-
etévében — SOMLÓ SÁRI szob-
(Kerepes) 84. évében — KALMÁR
A gordonkatanár — dr. TARI
Szegedi Szabadtéri Játékok igaz-
vében — FERENCZY LÁSZLÓ, az
úgója, aki 1919 óta színházi dol-

kegyelettel megőrizzük!

mely befogadó képességű filmszính
lalatok még feltehetően legalább 3
tenek a tervidőszakban.

3. 70/35 mm-es filmszínházak lé
a következő új szélesvásznú-panor
személy befogadó képességgel Sal
con és 650 személy befogadó képess
filmek száma csökkenő tendenciát
csak megyeszékhelyekre és nagyfor
új 70/35 és a 35 mm-es filmszínháza
tikai stb.) követelményeket okvetle

4. A 16 mm-es mozihálózat szé
lózatban további 800 mozit alkalma
mascope) filmek közvetítésére is.

5. A vetítési eljárások bővítése
— az amorf filmek kivételével — e
(normal) képoldal arány-
ban úgy készítették, hogy a vetítés során 1:1,85 arányban is lehetett ta-
karni a képet. Az 1:1,85 vagy 1:1,38 eljárás helyett újat alkalmaznak
majd, amely már a felvétel sarán 1:1,66 oldalarányt ad, és vetítés során
1:1,85 vagy 1:1,66 oldalirányban vetíthető.

Az új eljárás a 35 mm-es, szélesvásznú mozikban újat nem jelent. Előnye, hogy az 1:1,66 oldalirányú képek között az osztás-mező alsó éle — közvetítés közben is — támpontot nyújt akár az 1:1,66, akár az 1:1,85 oldalarányú kép vetítéséhez. Ugyanakkor ennek a filmnek 1:1,66 alakú, teljes képét — megfelelő kapubetéttel, objektívvel és megfelelő vetítőernyőre — széles képként az a néhány 35 mm-es mozi is vetítheti, amely eddig még nincs berendezkedve szélesvásznú vetítésre. A jelenleg 35 mm-es, szélesvásznú mozikban is érdemes az 1:1,66 oldalarányú vetítésre felkészülni, mert az 1:1,66 oldalarányú vetítés során mintegy 24 százalékkal több fény kerül a vetítőernyőre. E filmek 16 mm-es változatát az 1:1,66 oldalirányban kedvezőbben vetíthetik a szélesvásznú 16 mm-es mozik, mint az 1:1,85 széles képet.

6. A mozik hangtechnikai színvonalának növelése — A 35 mm-es mozik színvonalát FITEPHON stb. típusú korszerű hangleadó berendezések és ALTEC gyártmányú, vagy hasonló minőségű hangszórók beszerzésével, felszerelésével, szakszerű beszabályozásával szükséges emelni. A 16 mm-es moziknál 1000—2000 darab új, a jelenleginél nagyobb teljesítményű és minőségű hangleadó berendezést kell üzembe állítani. A tervidőszakban a mozik nagy többségében jól tervezett akusztikus és egyben esztétikus burkolatot kell felszerelni. Ily módon érhetjük el, hogy a következő tervidőszakban a mozihálózat számos filmszínháza kellemes

VARGA Nándor épitész

aranymetsz

KERTAI László: Hortobágyi malom rekonstrukcós terve. = Magyar Építőművészet, 1990.2. sz. 14-15.p. ill.

(140–143, Anm. 2–18). – Vgl. auch meinen Beitrag über das Hildesheimer Kollektar (Anm. 14). – Bei der Zahl sind sowohl der codex Egberti, cod. Vat. Barb. lat. 711 sowie einige der späteren Handschriften, die meist als Filialgruppe bezeichnet werden, mitgerechnet.

10. Zur Ikonographie der Reichenauer Bilder von Tod und Aufnahme Mariens vgl. Wilhelm Vöge, *Eine deutsche Malerschule um die Wende des ersten Jahrtausends. Kritische Studien zur Geschichte der Malerei in Deutschland im 10. und 11. Jahrhundert* (Westdeutsche Zeitschrift für Geschichte und Kunst, Ergänzungsheft VII). Trier 1891, S. 235–237. – Olav Sinding, *Mariae Tod und Himmelfahrt. Ein Beitrag zur Kenntnis der frühmittelalter-*

convent te Utrecht en
Academisch Proc
1979, S. 210–212
Ikonographie der ch
2: Maria. Gütersl
Abb. 596–599. –
mesis. Der Heimga
schlafungsbild in sei
gende und Theologi
liturgica, H. 15).
113–117 u. Abb.
Anne S. Kortew
codex in Utrecht
wandter spätreic
ten, *Aachener Kunst*
S. 35–76 (40, 51
67–68).

11. Bamberg, Staatsb
fol. 121v. – Hans

Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy

Varga Nándor Lajos

grafikus

Érdemes Művész, a Munka Érdemrend arany fokozatának kitüntetettje,
a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének és a
Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának tagja,
a Royal Society of Painter-etchers and Engravers (London)
rendes és tiszteletbeli tagja

1978. április 18-án, 83 éves korában elhunyt.

Temetése 1978. április hó 28-án, pénteken délután 3 órakor lesz a **Farkasréti temetőben.**

EMLÉKÉT TISZTELETTEL MEGŐRIZZÜK!

Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége

Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja

A gyászoló család.

Varga Nándor Lajos

„MŰTEREM"

KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK K. F. T.

7

MAGYAR MŰVÉSZ

VARGA NÁNDOR LAJOS

JÁNOSA LAJOS

K. BARTHA FERENC

FESTŐMŰVÉSZEK,

G. FEKETE GÉZA

SZOBRÁSZ MŰVÉSZ,

BEM JÓZSEF

GRAFIKUS MŰVÉSZ,

VIRÁGH PÁL

ÉPÍTÉSZ,

JÁKI BÉLA

IPARMŰVÉSZ

KIÁLLITÁSA

Varga Nándor Lajos

Született 1895. január hó 1-én, Losoncon. A Képző-művészeti Főiskolát a harctérről visszatérve fejezte be. Külföldi tanulmányútjai után az Orsz. M. kir. Képző-művészeti Főiskola tanára lett 1931-ben, jelenleg is ott működik a grafikai tanszéken. Több díj és elismerés tulajdonosa.

			Pengő
	Festmények:		
1.	Női fej	olajfestm.	320.—
2.	Freskó-vázlat	tempera	160.—
3.	Anci	„	200.—
4.	Elvira	„	m. t.
5.	Sétálók	„	300.—
6.	Önarckép	olajfestm.	280.—
7.	Úrvacsora	temp. vázl.	200.—
	Rajzok:		
8.	Illyefalva	tus	100.—
9.	Reggeli köd	„	120.—
10.	Magányos ház	„	100.—
11.	Fonó asszonyok	„	120.—
12.	Olt-árok	„	120.—
13.	Vásárban	ecset	100.—
14.	Szövő-széknél	tus	100.—
15.	Lapos vidék	ecset	120.—
16.	Akt	ónrajz	140.—
17.	„A Szépmező”	toll és ecset	160.—
18.	Szivárvány	vizf.	200.—
19.	Fej	irón	120.—
20.	Donatello: Angyali üdvözlet	vizf.	180.—
21.	Lundi	irón	180.—
22.	Tanulmányok	irón á	150.—
23.	Dombos faluvég	ecset	120.—
24.	Fa, udvaron	„	120.—
25.	Lenéző	tus	100.—
26.	Lágymányos	„	160.—
27.	Rakodás esőben	ecset	120.—

JÁNOSA LAJOS

Született 1902-ben, Kőszegen. A fővárosi iparrajz-iskola után a Magyar Kir. Képzőművészeti Főiskolán végezte tanulmányait, ahol Glatz Oszkár, majd Réti István tanitványa volt. 3 évig pedig a Képzőművészeti Főiskola tanársegéde. 1925-ben a Benczur-Társaság egyházművészeti kiállításán „Golgota" című képével dicsérő elismerést nyert. 1927-ben a Szinnyei-Társaság kitüntető elismerését kapta. 1928-ban a Műcsarnokban megnyerte Lord Rothermere, 1929-ben a Budapest Székesfőváros díját. Nagyobb munkái: Kőszeg város tulajdonában levő tájkép, az Esztergomi plébánia templomban készitett freskói, a gyulavarsándi és pécskai templomok oltárképei.

1935. szeptemberében rendezte a „Műterem" kiállító helyiségében az 1934/1935-ik év terméséből első kollektiv kiállítását, melynek anyagából a Magy. Kir. Kultuszminiszterium a Mädy című képet, Budapest Székesfőváros pedig egy tájképet vásárolt.

A most kiállított anyag az 1937. és 1938. év munkái.

	Pengő		Pengő
28. Kiserdő széle	120.—	39. Major	130.—
29. Tanya	100.—	40 Dr. Bajor Lászlóné arcképe	m. t.
30. Panyi Kálmánné arcképe	m. t.	41. Kastély domb	300.—
31. Akácos	130.—	42. Akt	250.—
32. Tekla fekete ruhában	m. t.	43. Piroskabátos leány	m. t.
33. Kertész-kunyhó	100.—	44. Egy élet meséje	350.—
34. Őszi táj	60.—	45. Önarckép	m t.
35. Elvégeztetett	250.—	46. Rákospatak	200.—
36. Őszi erdő	100.—	47. Tisztás	100.—
37. Napsugár	80.—	48. Váróterem	280.—
38. Tekla	m. t.		

K. BARTHA FERENC

Született Budapesten 1904-ben. Középiskolai érettségi után Budapesten a Képzőművészeti Főiskolán tanul Réti István osztályán. 1928-ban tanári oklevelet kap. Már a főiskolán több ösztöndíjat nyer (Budapest Székesfőváros ösztöndíja, stb.), majd 1929—1930-ban Bécsben állami ösztöndíjasként díszlettervező tanulmányokat folytat. Terveivel sikeresen vesz részt a Technische Hochschule jubiláris kiállításán. Innen hazatérve ismét 2 évet tölt a Főiskolán Réti István tanársegédeként. Tanulmányai kibővítésére több külföldi utazást tett. Résztvett több kiállításon (Klebelsberg emlékkiállítás, stb.) és iparművészeti munkáival (plakát, oklevél, reklámgrafika) több díjat és elismerést nyert. Az utóbbi időben tanári működést is fejt ki.

		Pengő
49. Csendélet	olajfestmény	250.—
50. Koldusasszony	pasztell	200.—
51. Tűzfalak	„	200.—
52. Álló akt	„	200.—
53. Ülő akt	„	200.—
54. Csendélet	„	150.—
55. Őszi rózsák	„	150.—
56. Fekvő nő	„	150.—
57. Ülő nő	„	100.—
58. Tanulmányfej	krétarajz	75.—
59. Álló akt	„	50.—
60. Farsang	linoleum metszet	50.—
61. Tájkép	„	m. t.
62. Budapest	krétarajz	50.—
62/a. Alkony	szénrajz	100.—

G. FEKETE GÉZA

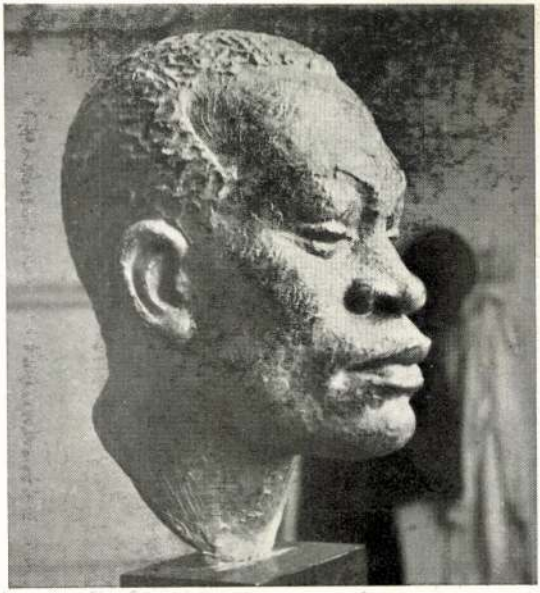

Született 1906-ban Budapesten. Művészi tanulmányait előbb Telcs Edénél, majd a Képzőművészeti Főiskolán Szentgyörgyi Istvánnál végezte. A fővárosi díj nyertese, a Ferenc József díj kitüntetettje. Nagyobb munkái: Bársony Istvánnak a kerepesi temetőben, dr. Tury Zoltánnak a farkasréti temetőben, Szlabey Valériának az esztergomi temetőben álló síremlékei, dr. Mattyasovszky Kasszián nagyméretű emlékműve Esztergomban; ezenkívül számos arcmás, melyekkel igen sok elismerést nyert. 1935-ben gyüjteményes kiállítása volt ugyanitt, melyből az állam „Uszó" című, a város „Női arcmás" című munkáját vásárolta meg.

		Pengő
63.	B. Aczél Kata urhölgy arcmása m. t.	
64.	Süvegh Piri „ „ „	
65.	Frecot Baby „ „ „	
66.	Örkényi Stassik Zita urh. „ „	
67.	Aczél András ur „ „	
68.	Weigand Tibor „ „ „	
69.	ifj. Moczár Elemér „ „ „	
70.	Frölich Klári urhölgy „ „	
71.	R. Annie „ „ „	
72.	G. Erdély Aranka „ „ „	
73.	„Mary" „ „ „	
74.	Néger fej gipsz	300.—
75.	Tavasz gipsz	800.—
76.	Kut figura „	800.—
77.	Szélben „	150.—
78.	Anya „	100.—
79.	Táncosnő bronz márvány	120.—
80.	Táncosnő gipsz	100.—
81.	Nyujtózkodó bronz márvány	120.—
82	Női akt gipsz	80.—
83.	Szégyen „	80.—
84	Kisfiu „	80.—
85.	Diszkoszvető „	150.—

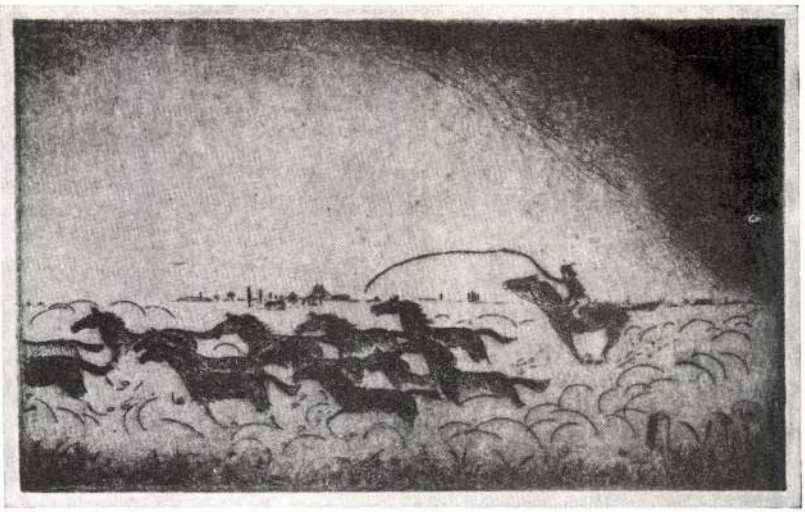

BEM JÓZSEF

Született 1885. július 2-án Barcson. A háború utáni magyar grafika levegője ragadta el s nyúlt a rézkarc-tűhöz. Mint a Magyar Grafikai Adattárban írja — önéletrajzában, — a rézkarcolás elemi részét Udvary Pál festőtől sajátította el, a közép részt Araló Gyulától, az iparrajziskola tanárától, s a befejező részt Varga N. L.-tól, a Képzőművészeti Főiskola tanárától.

Jelen anyaga e kiállítás keretében bemutatkozó jellegű: most állít ki először.

Rézkarcok

	Pengő
86. Lopakodó tigris	12.—
87. Fekvő macska	12.—
88. Megriadt verebek	10.—
89. Téli táj	10.—
90. Varjak ködben	12.—
91. Tenegui csendélet	15.—
92. Jön a vihar	15.—
93. Japán baba	10.—
94. Hajó viharban	10.—
95. Horgászó	10.—
96. Szűnő eső	10.—
97. Három tinó	10.—
98. Jegenyefa	10.—
99. Virágok	12.—
100. Kopasz akácok	10.—
101. Tünődés	10.—
102. Két akácfa	12.—
103. Önarckép	12.—
104. Japán tányéros csendélet	15.—
105. Hajó a tengeren	10.—
106. Libák a parton	16.—
107. Baromfiak	12.—
108. Fantázia a pásztorsótartó felett	16.—
109. Legelésző ló	10.—
110. Sziklás táj	12.—
111. Hazatérő varjak	10.—
112. Jégverem	10.—
113. Varjak	10.—
114. Táj híddal	12.—

VIRÁGH PÁL

Született 1905-ben, Budapesten. A budapesti Műegyetemen végzett tanulmányai és oklevelének megszerzése után az Alexander von Humboldt Stiftung ösztöndíjával Stuttgartban Benatz és Schmittheunernél folytat tanulmányokat. Rerrich Béla műtermében részt vesz a szegedi Egyetem építkezésében, majd önállóan tervezői munkát folytat.

115. Családi ház a Pasaréten (épült 1934-ben)
116. Családi ház a Harangvirág-utcában (épült 1934-ben)
117. Klubház Tihanyban (épült 1933—35-ben)
118. Nyaraló Balaton-Rendesen (épült 1936-ban)
119. Nyaraló Balaton-Rendesen (építés alatt)
120. Nyaraló terve Balaton-Akarattyán (1938.)
121. Idegenforgalmi iroda Budapesten (épült 1938-ban)
122. Mozgóképszínház Kispesten (épült 1935-ben)
123. Intézői lak Csámpamajorban, Kécske mellett
124. Községháza terve Tiszainokára 1938. (épült 1937-ben)
125. A Budapest I. ker. Mészáros-utcai Szilágyi Erzsébet leánygimnázium pályaterve
126. Bérház Pesten, a Bakáts-utcában (épült 1936-37-ben)
127. Bérház Budán a Magyarádi-úton (épült 1937-ben)

JÁKI (JANTSCHI) BÉLA

1903. március 17-én született Budapesten. Alapvető tanulmányait a Székesfővárosi Iparrajziskolában végezte, hol a grafikai szakon nyert képesítést.

Utána a Képzőművészeti Főiskolán Réti István növendékeként folytatta művészi tanulmányait, megszerezve a középiskolai tanári oklevelet.

Ugyanott 3 éven át tanársegéd, majd további 3 éven át megbízott szakelőadóként működött Meyer Antal professor mellett. Ez években iparművészeti pályázatokon 12 izben nyert első és második díjat, mint pl. az Idegenforgalmi Szövetség, a tornászvilágbajnokság, az Állatkert (kétizben) plakát-pályázatain. Az 1927. évi monzai nemzetközi iparművészeti kiállításon, valamint az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat 1936. évi kiállításán elismerő oklevelet nyert egyházművészeti, illetve grafikai munkáival. 1936 óta a Székesfővárosi Iparrajziskolában tanít.

A kiállított munkái:

	Pengő
128. Házioltár	300.—
129. Feszület	150.—
130. Karácsonyi angyal	80.—
131. Vénusz	100.—
132. Halak (ólomkristály)	60.—
133. Vadkacsák (ólomkristály)	70.—
134. Sárgán futtatott ólomkristály	45.—
135. Futtatott ólomkristály (kék)	60.—
136. Hal (ólomkristály hamutartó)	30.—
137. Talpas tálka (ólomkristály)	35.—
138. Magyaros tál (madaras)	60.—
139. „ „	50.—
140. Dessert tálacska	35.—
141. Váza	35.—
142. Bonbonière (kék, ólom)	30.—

A kiállítást rendezte:

KATÓ KÁLMÁN
festőművész
a „MŰTEREM" művészeti vezetője.

„MŰTEREM“

KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK KFT.

BUDAPEST, IV.,
KOSSUTH LAJOS UTCA 12
FÉLEMELET

TELEFON 189-554

ÁRA 50 FILLÉR.

A kiállítás megtekinthető:

november hó 27-től
december 8-ig 9—6 óráig,
vasár- és ünnepnap 10—2 óráig.

Merkur IV., Prohaszka Ottokár u. 6

A FEKETE-FEHÉR MŰVÉSZET MAGYAR RENESZÁNSZA

Beszélgetés Varga Nándor Lajos művészprofesszorral

A képzőművészet szépet szerető hatalmas táborában talán az arisztokráciát képviselik a grafikai művészet kifinomult izlésű rajongói. A lakásdiszitésben nem nagyon népszerű a *tollrajz, metszet, rézkarc*, a laikusban még mindig bizonyos idegenség él a sokszorosítással kapcsolatban, a grafikai művészet szerelmesei azonban tisztában vannak a karcok puha és sejtelmes finomságaival, amit semmiféle többszörösítés utól nem érhet s éppen így teljes mértékben értékelni tudják a rézmetszet zárt és oly mélységesen tiszta vonalvezetését és az elvont, keményvonalú, széles, fekete foltokkal dolgozó fametszet drámai líráját.

Az alábbiakban a *magyar grafikai művészet* kevéssé ismert, vadregényes tájaira vezetjük az olvasót és kirándulásunkhoz a leghivatottabb vezetőt: *Varga* Nándor Lajost, a legnagyobb magyar grafikusművészt, a Képzőművészeti Főiskola grafika-tanárát választottuk utikalauznak. Varga Nándor professzor most érkezett haza a nagybalogi művészteleprol és a főiskola palotájában lévő műtermében készségesen áll a „Magyar Ünnep" rendelkezésére:

— Úgyszólván diákkorom óta érdekel és izgat a grafikai művészet, — kezdi a művésztanár, — de intenzíven és hivatásszerűen csak az első világháború után kezdtem foglalkozni a grafikával, amikor éppen befejeztem képzőművészeti főiskolai tanulmányaimat. A fehér-fekete nagyskálájú művészetében alig maradt terület, amit ki nem próbáltam s ahol saját, külön művészi feladatot ne találtam volna a magam számára. Előbb a *tollrajz* volt a kedvencem, a lágy, omló fény és a mélyfekete sejtelmes és kirobbanó művészterületei; majd következett a *rézkarc*, erős, vastagdongájú s mégis oly puha és finom vonalhálójával, aztán a *rézmetszet* zárt és igazán legnehezebb műfaja, ahol a nagymérettől a kisméretig mindent kipróbáltam.

— Már ez a vázlatos, kis áttekintés is ízelítőt ad abból, — folytatja *Varga* professzor, — *mennyire gazdag és változatos terület a grafika kifejező eszközeinek értékében* és milyen sokféle és sokágú oldalról közelítheti meg a művész a lelkében élő, forró mondanivalóját. *A magyar képzőművészet különösen színjátszó és bőséges választékot nyujt kivétel nélkül valamennyi grafikai műfajban:* vérbeli művészeink majdnem mindenike foglalkozott a fehér-fekete művészettel és szebbnél-szebb alkotásokkal gazdagította ezt a fejlődő művészeti ágat. Magyar szempontból nem kevéssé érdekes az a sajátosság, ami a *rézkarc maratásában* nyilvánult meg: talán a magyar temperamentum, a gyors közlőképesség hozta magával, hogy művészeink az *egy maratásra* szorítkoztak. Jómagam is ennek híve vagyok és egész sereg kisérlettel törekedtem arra, hogy a sav hatását minél intenzivebben kihasználva, annak erejével és a vonalháló sűrítésével, illetve tágításával megfelelő képhatást érjek el — *egyetlen savkezelés révén.* Több rézkarcom készült ennek a vezérelvnek jegyében, éspedig nemcsak kisebb, de nagyobbméretű is s ezekben bizony nem volt olyan egyszerű megfogni az egységet. Igy jutottam el ama bizonyos *szürkékkel való operáláshoz* és legutolsó londoni utam alkalmával, amikor ottani grafikusokkal megismertettem ezt az eljárást, ők *„magyar módszer"*-nek keresztelték el ezt a technikát.

— *A magyar lélek gazdag adottsága tehát,* — fejezte be emelt hangon nyilatkozatát a hírneves művésztanár — *itt is megtalálta a formát a művészi kifejezésre* és bizonyos, hogy e színmagyar hangoknak és pompás ütemnek meglesz a gyönyörű kezdeményezéshez méltó folytatása. Fiatal művészgárdánk lelkes próbálkozásai a legszebb reményekre jogosítanak fel s ha ez a *rajztechnikailag oly kitűnően felkészült nemzedék veszi majd kezébe a finom karcolótüt és az erőteljes fametsző vésőt, minden bizonnyal soha nem álmodott gazdag és színpompás virágzásnak indul* a magyar képzőművészet e korábban kissé elhanyagolt, csodálatos lehetőségeket igérő ága.

J. L

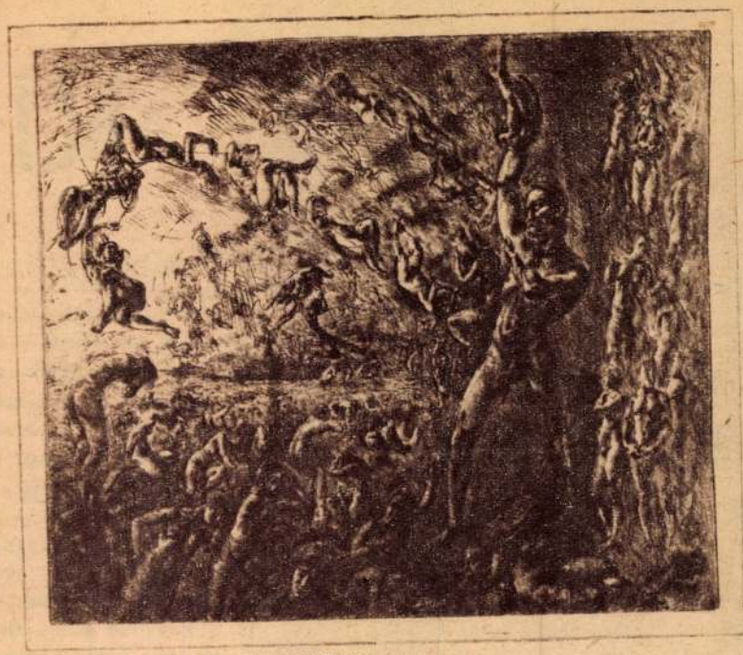

Utolsó ítélet

Aktvázlatok

Anya

Önarckép

Tájkép

(Varga Nándor Lajos rézkarcai)

RIVALDA

MÉCS LÁSZLÓ

A HOLD ALUDNI MENT

Útját ragyogva járta,
álmok honát kitárta,
csillag-nyáját terelte,
Nap jussát nem perelte,
mosolygott fűre, fára,
vaksorsra, éjszakára,
aztán aludni ment . .

Szerelmesek szerették,
magányosok merengték,
bölcsek kérdőjelezték,
víg lumpok éljenezték,
bolondosok bomlottak
bámulva fent a Holdat,
míg csak aludni ment.

Csak a kutyák ugatták,
mint átkos ördögadtát:
nem tudták megszagolni,
mert csoda s csillag-holmi
a kutya-értelemnek
magas. Most megpihennek,
mert már aludni ment.

Hajnali három. Döngve
beballagok a csöndbe:
élmény kell és arany kell,
mit az lel, ki korán kel.
Az aranyat jelentse
a jó vadászszerencse.
»A Hold aludni ment«.

Utam temető mellett
visz el. Párás lehellet
ér, mintha súgva szólna:
»Megint kalandozol ma?«
S új fejfáján a síron
könny-harmattal felírom:
»A Hold aludni ment«.

Ő szült szelídke Holdnak,
Vannak kik megcsalhatnak,
mások szívükre tettek,
mint jóság-amulettet
s lesz tán, ki sírva írja
egy új-keresztű sírra:
»A Hold aludni ment.«

MILYEN CSODÁLATOS

íze van a becsületnek! A zsebeim könnyűek voltak: valódi boldogság volt pénz nélkül élni. Sok bajt okozott nekem ez az átkozott pénz; borzongtam, ha rágondoltam. Volt fogékonyságom a tisztesség iránt, s ágaskodott bennem a becsületérzés, ha ocsmányságra akartam vetemedni. Hála Istennek, ismét büszke lehetek!

Ezt írja Knut Hamsun, az éppen nyolcvanötéves költő, Gerhart Hauptmann mellett a legnagyobb élő európai író »Éhség« című halhatatlan regényében. Abban a regényben, amely az író nélkülözésének és elesettségének legcsodálatosabb éposza. Az ágrólszakadt költő végigjárja a nyomor hét kálváriáját, eladja a nyakkendőjét és a mellényét is, de a lelkét áruba nem bocsátja, ha dagadó nyelve a szájpadlására tapad is az éhség kegyetlen kínjában.

Hamsunt ünnepeljük. Hamsunt lapozzuk, s közben arra gondolunk: igaza volt-e Herczeg Ferencnek, amikor a »Magyar Ünnep« első számában arról nyilatkozott, hogy:

— Miért kellene a költőnek szegénynek lennie? Ez a balhit talán onnan ered, hogy a szenvedés és a gondok csakugyan elmélyítik az író lelkét. Ehhez azonban nem kell szegénynek lennie, a kenyérgondok nem a legsúlyosabbak, nem a legfájdalmasabbak . . .

Egy sokáig valósággal hamsuni sorsban élt ifjú magyar költő, Gellért Vilmos, úgy látszik, meglehetősen félreértette Herczeg Ferencet, az írót s höresög-haraggal nekirohant az »Összetartás« hasábjain azzal, hogy könnyű a »kegyelmes írófejedelemnek«, ő sohasem volt szegény, neki nem volt szüksége mecénásokra. Herczeg Ferenc ugyanis az idézett aranyigazság hangsúlyozása előtt kijelentette a »Magyar Ünnep« munkatársának, hogy »fizetőképes értelemben« soha nem volt mecénása s elvben sem fogad el más mecénást, csak olyat, aki nem vár erkölcsi kamatokat a pénze után.

Repül a nehéz kő, — mert a mecénáskérdés valóban nehéz kő, amely nem egykönnyen esik le a szegény költő szívéről — ki tudja, hol áll meg, kit hogyan talál meg? A vita megindult s bizonyára nem zárul le egyhamar: a »Magyar Ünnep« pártatlan érdeklődéssel tárja ki hasábjait a költő javát és a magyar irodalom nemes termelését szolgáló kérdés előtt. Tessék: szóljanak az érdekeltek és érdektelenek. Szóljanak és szavukkal legyünk bölcsebbek!

Mi a vitában csupán azt óhajtjuk hangsúlyozni: a »Magyar Ünnep« nem irodalmi érdekesoport lapja s a közönség kiválasztó és ítélő gyönyörűségére helyet ad — megjegyzés és rideg állásfoglalás nélkül — Herczeg Ferencnek, a nagy konzervatívnak, a Sajtókamara és a honi szépirodalom elsőszámú hivatalos tagjának ugyanúgy, mint a forradalmi Erdélyi Józsefnek, vagy Gellért Vilmosnak. Minden becsületesen magyar és tehetséges költő fóruma akarunk lenni s ime, átadjuk a szót az — érdekelteknek. Költőknek, ellenköltőknek, sőt a mecénásoknak . . .

A nyolcvanötödik születésnapját ünneplő Knut Hamsunnak nem volt mecénása, arról az »Éhség« tanuskodik. A gentry-író nem tűri az anyagi pártfogót, ha az magánszemély. Sértő Kálmán talán ma is élne, alkotna, ha mecénása lett volna. Adyt — szégyenünkre — idegen mecénás istápolta. Kell-e hát mecénás? S ha akad, valóban »készpénzen akarja-e megváltani belépőjegyét a halhatatlanságba«?

Beszéljünk minderről a »Magyar Ünnep« oldalain: szóljatok szószólók!

A magam részéről csak annyit — Herczeg Ferencnek ellentmondva és nagyonis a szegény költők pártján állva —: a mecénás hasznos, becsülendő és derék lény, akire

Dulin Elek miniszteri tanácsos (ba
Magyar Művészek Házának alaku

Filmesek az alakuló gyűlésen: Cse
Bánky Viktor filmrendezők (bálr

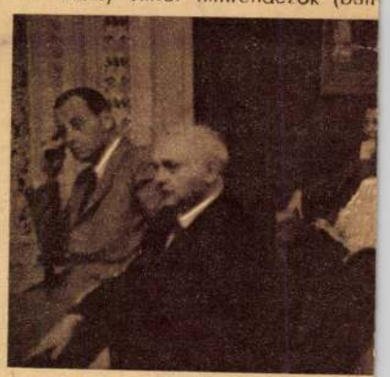

Balás-Piri László, az ismert művés
Ferenc dr. professzor és a második
Lajos festőművész

VITOS ÜGYVÉD *(mindent elhárító mozdulatot tesz):* Nem az én hibám.

SIMÓ LAJI *(reményvesztetten kapaszkodik az utolsó szalmaszálba is):* Nem lehetne mégis valamit csinálni?

VITOS ÜGYVÉD: Csak abban az esetben, ha tanúkkal lehetne bizonyítani, hogy az osztozkodásnál...

SIMÓ LAJI *(legyint):* A tanúk meghaltak!

VITOS ÜGYVÉD *(még lát egy lehetőséget):* Akkor valami úton-módon rá lehetne venni az ellenfelet, már mint Simó Lajost, hogy ismerje el...

SIMÓ LAJI *(tiltakozva):* Mi vele az életben soha szóba nem állunk!

VITOS ÜGYVÉD: Pedig csak ez az egyetlen lehetőség...

SIMÓ LAJI *(mintha csak most jutna az eszébe):* De ugye, Simó Laji nem tehet semmit ellenünk?

VITOS ÜGYVÉD: Erre nem mernék megesküdni! Az ellenfél helyzete tiszta. Egyszerű kérvényt kell benyujtania a törvényszékhez, mint telekkönyvi hatósághoz, hogy jogigényét elismertesse.

SIMÓ LAJI *(a szeme titokban felcsillan):* Ez az, amit tudni akartam! *(Észreveszi azonban, hogy elszólta magát.)* Ezt kell megakadályozni!

VITOS ÜGYVÉD: Azt pedig nehéz lesz!

SIMÓ LAJI *(azt is ki szeretné fürkészni, hogy nem akarja-e az ügyvéd „behúzni". Sohasem lehet bízni az ügyvédekben):* Nem csak ijesztgetni akar a tekéntetes úr?

VITOS ÜGYVÉD: Bár ijesztgetném!... Rosszul áll az ügyük! Én viszem a pert, ha már vállaltam, de meg kell mondanom, hogy kevés a kilátásuk...

SIMÓ LAJI *(megjátsza a haragost is, hogy még inkább eláltassa az ügyvédet):* Nem így biztatott, mikor a pert elvállalta! Akkor kellett volna szólni, nem most!

VITOS ÜGYVÉD *(felpattan):* Maguk informáltak tévesen!

SIMÓ LAJI *(megjuhászodik és gondütötten vakarja a füle tövét):* Hát akkor mit csináljunk? Pár óra mulva kezdődik a tárgyalás!

VITOS ÜGYVÉD: Egyességre kell lépni, mint mondottam, az ellenféllel.

SIMÓ LAJI *(úgy ugrik fel, mintha vipera csípte volna meg):* Mit? Egyességre? Azzal a tekergővel? Sohasem! Tudja-e, doktor úr, mit jelent az a szó, hogy: „So-ha-sem?!..." Ha minden vagyonunk reámegy, akkor sem! Ha tömlöcben rothadunk el mindnyájan, akkor sem!

VITOS ÜGYVÉD *(vonogatja a vállát):* Nekem mindegy!

SIMÓ LAJI *(büszke méltósággal):* Folytassa csak le a pert, ügyvéd úr, akármibe kerül! Ne törődjék a pénzzel, ha mind csórén maradunk is. Ne irka-firkáljon se nekem, se az öcsémnek, hanem pereljen, mert mi megyünk, ha kell, a királyig is... No, az én istenem áldja meg!

VITOS ÜGYVÉD: Nagyon örvendtem!

SIMÓ LAJI *(pár lépés után visszafordul, mintha akkor jutna eszébe):* Hogy el ne felejtsem!... Nem lenne szives ügyvéd úr, egy papirosra leírni azokat a számokat, paragrafusokat, fityfenét, szóval mindent, amikre az ellenfél hivatkozhatik, hogy mi is tudjuk, mit kell csinálnia Simó Lajinak, s mi is védekezhessünk ellene, ahogy tudunk.

VITOS ÜGYVÉD: Szivesen, de nem sok értelme van! *(Lefirkantja a tudnivalókat egy papirosra.)* Tessék!

SIMÓ LAJI *(alaposan megnézi és elégedetten a zsebébe süllyeszti az iratot):* Köszönöm. Irja az árát a költségekhez!... No, csak neki a pernek, ügyvéd úr! Mi, Barák, nem hagyjuk magunkat! Nem, még ha egyetlen gatyára maradunk, se!... No, a viszontlátásra! *(A gépirónőhöz.)* Egyem meg magát is, kisasszon! Nem cserélne a feleségemmel?

KISASSZONY *(sértődötten néz rá).*

SIMÓ LAJI *(már alig fér benne a jókedv):* Kár!... Én nem alunnám el maga mellett!

KISASSZONY: Kikérem magamnak!

SIMÓ LAJI *(gyönyörködve nézi):* Szeretném, ha már a kikérésnél tartanánk...

VITOS ÜGYVÉD *(figyelmeztetően ránéz a kisasszonyra, hogy ügyfélről van szó és milyen a falusi ember. Tapintatlan. Tisztességesen az ajtóig kíséri az embert és éppen csak, hogy mondjon valamit, megkérdezi):* Maga is ott lesz a tárgyaláson?

SIMÓ LAJI: Nekem muszáj ott lennem, ügyvéd úr, mert idézetet kaptam!

VITOS ÜGYVÉD *(nem érti a dolgot):* Ez tévedés lesz! Miért kapott volna maga idézést a mai tárgyalásra?

SIMÓ LAJI *(igen barátságosan):* Én azért, tekéntetes úr, mert a Bara—kontra Simó-féle perben én vónék az alperes, az a bizonyos Simó Lajos! *(Mutatja is az „idézetet", amelyre az ügyvéd elhülve bámul rá.)*

VITOS ÜGYVÉD: Maga... maga... Simó Lajos?

SIMÓ LAJI: Ez én, a micsodás!... De olyan ügyvéd sincs több a vármegyében, mint a doktor úr... Megmondtam a feleségemnek, hogy: „Te Rózsáli! Ha azok a csürkék amiket a csórényakú tyúk költött, annyira nőnek, vigy bé vagy kettőt az ügyvéd úrnak..." Adnék többet is, tekéntetes úr a fájin tanácsért, de az idén rosszul költöttek a kotlók. Tudja a fene, hogy mi lehet az oka...

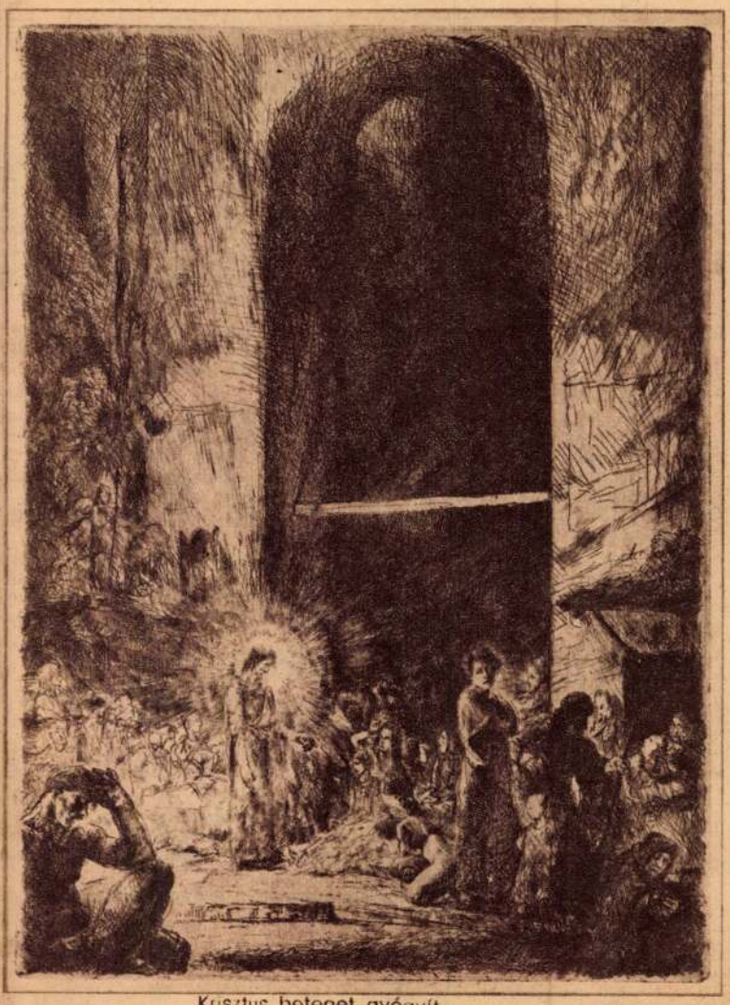

Krisztus beteget gyógyít

Ilonka

Női fej

Ecce homo

NYIRŐ JÓZSEF

A PER

(Szín: Vitos Pál dr. ügyvédi irodája. A szokásos kisvárosi környezet és hangulat. Az irodában az ügyvéd asztala mellett az elmaradhatatlan gépírókisasszony is dolgozik. Akták, telefon, székek az ügyfelek részére. Az ügyvéd úr ügyfelei jórészt falusiak. Ezek kedvelik és tartják nagyra. Az ajtóra nagy betűkkel kiírták: „Vitos Pál dr. köz- és váltóügyvéd." Az irodához lassan, komótosan falusi emberpár közeledik: Simó Laji és a felesége. Az asszony karján kosár, amelyből két fiatal jérce bámulja a várost. Laji ide-oda tekintget. Szemmelláthatólag nem akarja, hogy valaki ismerős meglássa.)

AZ ASSZONY *(szepegve, szomorúan szidja az urát):* Szakadt volna meg a nyakam, mikor kendhez mentem feleségül! Nem elég, hogy világ csúfjára törvénbe hurcol, azt a drága földet is elveszítjük. Kiforgat mindenünkből, addig legénykedik! A saját unokatestvérével is perre megy, ahelyett, hogy békességesen együtt használták volna azt a földet, mint eddig.

SIMÓ LAJI: Nem én, hanem Bara Dani rázta az öklét, hogy törvényre megy.

AZ ASSZONY: De maga mondta, hogy: „Eridj a nannyád keserűségébe!" Ha el nem választják, valamelyikük a nyujtópadra kerül. Mit akar az ilyen szegény ember? Húzza meg magát! Ha a Barák megnyitják a bukszát, azzal kend nem mérkőzhetik.

SIMÓ LAJI *(büszkén):* Nem pénz kell a perhez, asszony!

AZ ASSZONY: Hát mi a szeme világa?

SIMÓ LAJI *(a homlokára mutat):* Ész! Magyar királyi ész!

AZ ASSZONY: Az több van Vitos ügyvéd úrnak.

SIMÓ LAJI: Az ezután válik meg!

AZ ASSZONY: Maga melyik ügyvédet fogadta meg?

SIMÓ LAJI: Nekem nem kell ügyvéd. Olyan legénnyel, mint Vitos ügyvéd úr, magam is elbánok.

AZ ASSZONY *(nekikeseredve):* Tizenegyre ki van tűzve a tárgyalás s neki még ügyvédje sincs! A törvénynek annyi az ága-boga, hogy az Isten se tud eligazodni rajta, s neki még az sincs, aki tanácsot adjon!

SIMÓ LAJI: Ne járjon már annyit a szájad! Hiszen éppen tanácsért megyek.

AZ ASSZONY: Kihez?

SIMÓ LAJI: Éppen Vitos ügyvéd úrhoz. Ő a nekem való ember!

AZ ASSZONY: De hiszen ő az ellenfél, a Bara Dani ügyvédje!

SIMÓ LAJI: Éppen azért megyek hozzá. A per olyan, mint a háború. Az ellenfél ne tudja meg, hogy mit akarok. Az a fontos! No, add ide azt a pár csirkét s te menj dolgodra. A szájadot pedig fogd bé. Ha valaki kérdi, hogy hol vagyok, te nem tudsz semmit. Ha megnyertük a pert, annyit beszélhetsz, amennyit akarsz.

AZ ASSZONY *(ijedten bámul fel az emberére):* Jaj Istenem, maga egészen megzavarodott!

SIMÓ LAJI: Azzal te ne törődj, hanem ide azt a kosarat, s végezd a dolgodat! *(Ott állanak már az ügyvédi iroda előtt. Az ember saját karjára ölti a csirkéket, óvatosan körülnéz és bekopogtat az iroda ajtaján.)*

VITOS ÜGYVÉD: Szabad!

SIMÓ LAJI *(barátságosan mosolyogva, kedvesen belép):* Adjon Isten szerencsés jóreggelt, tekintetes úr! Hát felkelhettek-e? *(Barátságosan hunyorítva a két csirkét leteszi az íróasztalra.)* Küldje ki a doktor úr a konyhára, mert amilyen két okos csirke ez, még eltanulja a tudományát!

VITOS ÜGYVÉD *(csirke nélkül is tetszik neki a székely jóságos, barátságos, becsületes, egyszerű lelke, természetessége. de azért megkérdezi):* Ki maga, bátyám?

SIMÓ LAJI: A lehetetlen, hogy ne üsmerjön az ügyvéd úr!

VITOS ÜGYVÉD *(kissé zavarban):* Nem emlékszem, hogy találkoztunk volna.

SIMÓ LAJI *(mint akinek rosszul esik, hogy nem ismeri meg az ügyvéd):* Ejnye, ejnye! Pedig én vagyok az az ember, aki az eszemet az ügyvéd úrnál tartom!

VITOS ÜGYVÉD: Nálam?

SIMÓ LAJI *(kedvesen biztatja):* Találja ki no, hogy ne csalódjam!

VITOS ÜGYVÉD: Talán ügyfelem?

SIMÓ LAJI *(közvetlenül, mintha egész életét az ügyvéd irodájában töltötte volna):* Ahhát! Afféle!... Én vónék a Bara Dani édes bátyja!

VITOS ÜGYVÉD *(megkönnyebbülve):* Isten hozta! Foglaljon helyet. *(Mialatt az ember kényelmesen elhelyezkedik az íróasztal előtti nádszéken, az ügyvéd int a kisasszonynak, hogy a csirkéket vigye ki az konyhára.)*

KISASSZONY: Igenis, ügyvéd úr, kérem! *(El.)*

VITOS ÜGYVÉD *(odanyujtja a dohánytárcáját az embernek):* Csináljon szivart, bátyám, s mondja el, hogy mi jóban jár! *(Mind a két fülét hegyezi.)*

SIMÓ LAJI *(nyugalmasan nyálazza a cigarettát és rágyujt):* Jó dohány! Nem hiszem, hogy finánc látta volna.

VITOS ÜGYVÉD: Nem rossz! *(Megnézi az óráját, hogy ezzel is siettesse az atyafit.)*

KISASSZONY *(visszajön az üres kosárral):* Tessék, bácsikám!

SIMÓ LAJI *(vele is eltréfál):* Nem is üsmerjük egymást, lelkem kisasszony s maga ehelyt kosarat is ada nekem! Kacagjon no maga is, ügyvéd úr! A végin úgyis én kacagok.

VITOS ÜGYVÉD: Eredeti ember maga, bátyám!

SIMÓ LAJI *(elérkezettnek látja az időt, hogy rátérjen a dolgára):* Én az, csak ne volna akkora nagy bajom!

VITOS ÜGYVÉD *(biztatja):* Csak ki vele bizalommal! A Bara—kontra Simó-per?

SIMÓ LAJI *(csodálkozva):* Hejjös! Akkor jó helyen járok!... De nem tudom, beszélhetek-e őszintén!

VITOS ÜGYVÉD *(bátorítja):* Legyen teljes bizalommal hozzám!

SIMÓ LAJI: Hiszen éppen azért jöttem a tekintetes ügyvéd úrhoz, s azért küldtem ide a perrel az öcsémet is. „Senki máshoz ne menj, csak Vitos Pál tekéntetes ügyvéd úrhoz!"

VITOS ÜGYVÉD *(mosolyogva):* Köszönöm a bizalmát!

SIMÓ LAJI *(lelkesen):* Neköm hitem, s bizalmam csak benne van. Tudomán csak nála van!

VITOS ÜGYVÉD: Jól esik ez a ragaszkodás! *(Még meg is szorítja az ember kezét, hogy ezzel is bizonyítsa.)*

SIMÓ LAJI *(bizalmasan előrehajlik s úgy suttogja):* De ne!... Nem akarnám, hogy Dani, az öcsém megtudja, hogy itt jártam!

VITOS ÜGYVÉD *(kissé furcsálja, de megnyugtatja):* Kérem szépen.

SIMÓ LAJI: Azért kérem, hogy ne szóljon neki, mert néhány igen bizalmas kérdésem volna...

VITOS ÜGYVÉD: Tessék!

SIMÓ LAJI *(aggodalommal):* Azt szeretném tudni, hogy vajjon Dani kifizette-e a tekéntetes úrnak az előzetes költségeket!

VITOS ÜGYVÉD *(készségesen):* Hogyne! *(Mingyárt el is kéri az aktát a kisasszonytól.)* Adja csak Mariska a Bara-féle költségszámlát! *(A kisasszony odanyujtja, az ügyvéd belehajlik.)* Bélyegekre adott ötven pengőt...

SIMÓ LAJI: Hála Istennek. Ugy megkönnyebbültem, mintha malomkő szakadt volna le a mejjemről... *(Ránéz a bámuló ügyvédre.)* Látom, hogy nem érti a tekéntetes úr... Hát az úgy van, tudja, hogy ez az én ecsém italos ember, s addig hat ökörrel sem lehet kihúzatni a kocsmából, amíg pénzt érez magánál. Már attól féltünk, hogy... Restellettem volna, hogy én küldöm ide s szégyenben maradjak a doktor úr előtt...

VITOS ÜGYVÉD *(megnyugtatja):* Ritka becsületes ember maga, bátyám! Legyen nyugodt! Ebben a tekintetben nincs semmi baj.

SIMÓ LAJI *(magyarázva):* Ezért nem szeretném, ha az ecsém megtudná, hogy itt jártam. Nem akarok haragot, de ugye, belátja a doktor úr is, hogy ilyen nagy ügyet, mint ez a per, nem hagyhatunk teljesen rá... Mikor most bent járt a városban szerdán, nem — csütörtökön... mégis szerdán volt — ismét úgy leitta magát, hogy azt sem tudta megmondani, mit kell a perben mozdítanunk... Mondotta is a két ecsém, — mert négyen vagyunk testvérek — hogy legjobb lesz, ha kend megy be, Álózi bátyám az ügyvédhez, s maga tájékozódik, hogy ebben a perben már egyszer lássunk tisztán... Hát ha lenne olyan szíves az ügyvéd úr... de a világért sem akarok haragot! Valahogy meg ne tudja az ecsém!

VITOS ÜGYVÉD: Nem szólok. *(Forgatja az aktákat.)* Ami pedig a pert illeti, ezzel bizony egy kicsi baj van...

SIMÓ LAJI *(elfehéredik):* Ne ijesszen meg az ügyvéd úr! Azzal hogy lenne baj!

VITOS ÜGYVÉD: Alaposan foglalkoztam az üggyel, utánanéztem a telekkönyvben is, de addig nem lehet eredménnyel fellépni az ellenfél ellen birtokháborítás címén, míg a tulajdonjog kérdése tisztázva nincs.

SIMÓ LAJI *(felrikkant örömében):* Ugye, nem?

VITOS ÜGYVÉD: Az öccse engem rosszul informált, mert nem áll az, hogy Simó Lajosnak és törvényes örököseinek nincs semmi néven nevezendő jogcíme a 345-ös telekjegyzőkönyv 245—46 helyrajzi számok alatt bejegyzett egy hold négyszázhúsz négyszögöl területhez...

SIMÓ LAJI *(a bolhája is táncol örömében, de megjátsza szerepét, mintha a saját ellenfele volna):* Mi az istenharagja!... Az nem lehet igaz! Annak a tekergő Simó Lajinak semmi jussa sincs a birtokhoz! Mi úgy tudjuk...

VITOS ÜGYVÉD *(közbevág):* Rosszul tudják! A telekkönyv beszél...

SIMÓ LAJI: Már tőlem akármit beszélhet a telekkönyv, de az az igazság, hogy az osztozásnál...

VITOS ÜGYVÉD: Az osztozásnál nem tartották be a törvényesen előírt formákat és az nagy hiba volt.

SIMÓ LAJI *(visszaesik a fenekére és letörten bánkódik a széken):* Hijj a temerdektüzit! Ennél rosszabb hírt nem is mondhatott volna az ügyvéd úr! Most mi lesz velünk? Se föld, se becsület! Hozzá egy csomó kiadásba vertük magunkat.

VARGA NÁNDOR LAJOS

EIGEL istván: Amíg lehetséges. = Uj Irás, XXXI. évf. 6.sz. 1991 113 - 128. p. ill.

(Önéletrajzi visszaemlékezése)

Varga Mándor

Az Esztétikai Társaság Műhely-tiktok c. sorozatot kirdet, benne Varga Mándor is előadó lesz a gratizáról. 1940. jan. 2.

Radnóti Miklós: Napló
Bp. 1989. 87. l.

Varga Nándor Lajos

MDK

Dombtetőn, olf.

Miccarnok 1957 Tavaszi tárlat

Varga Nándor Lajos MDK

Páris itélete, rézkarc

Mücsarnok 1957 Tavaszi tárlat

Varga Nándor

Részt vett a Berlinben rendezett Kiállításon

.U.943.II.7.

M.D.K.

Varga Nándor Lajos, grafikus

„Királyfürdő" c. rézkarcát közli a Lap:

BUDAPEST, Bp. 1967. V. évf. 3. sz. 45. old.

Varga Nándor Lajos grafikus

Ezidemes hűvész

Eltüntetést

Lapott

N.N: hűvezeti díjasok

Délmagyarország 1971 IV. 3

Varga Nándor Lajos

„Érdemes hűvész" Zitünktést

Zapott ápr. 4-én

N. N.: hűvészeket tüntettek ki
a Parlamentben

Zalai Hírlap 1971 IV. 3

Vaya Nándor Lajos festőművész

neve említése

„A magyar grafika történetéből"

Pestmegyei Hírlap 1969 július 20
5. old.

Varga Nándor Lajos

művével szerepel a Képcsarnok Vállalat jubileumi tárlatán a Csók Galériában

Magyar Nemzet 1970 március 27 n. old.

Varga Nándor Lajos (1895 –)

Tájrép. VNL ~~Aldoboly~~

Aldoboly 934a. lus, ecset, 248 x 385 mm.

Ltn.: 1946 – 53.

Magyar nagy és akvarell a XIX. és a XX. szé-
zadban. A kat. bev. Delmacher Anna.

Bp. 1959

40.

Vayer Nándor Lajos

Kiállítása nyílt a Műcsarnokban

Magyar Nemzet 1970 április 12
12. old.

-Napló-

Vaya Nándor Lajos

Viállitása nyílt a

Műcsarnokban

Magyar Nemzet 1970 május 4

4. old.

Varga Nándor Lajos
festő

Méltatás.

Pogány Ö.Gábor: Diósy Antal kiállitása.
Művészet,1970.november - 39.lap

Varga Nándor Rajos
grafikus

Konzervatív művit mutatta be
a tarlatos.

Galambos Ferenc: Ex libris kiállítások.
Művészet, 1971. március - 34 lap.

Varga Nándor Rajos
grafikus

Művem a szolós-borros-leima
gyakran visszatér.

Galambos Ferenc: Ex libris kiállítások.
~~Kerékgyártó István: Halmy Miklós képeiről.~~
Művészet, 1971. március - 34. lap

Varga Nándor Lugos

~ grafikáli

* magyarországi műv. tört. I. 530.
Corvina 1971.

Varga Nándor

A barcelonai Arte Moderné-ban rendezett nemzetközi műtárlaton a metszetek és grafikai művek részére kitűzött bronzérmet nyerte.

Magyar Hirlap
1930.II.9.

Varga Nándor

A barcelonai Arte Moderna-ban rendezett nemzetközi műtárlaton a metszetek és grafikai művek részére szánt bronzérmet nyerte.

Varga Sándor

festőművész

Barcelonai világkiállitás - képzőművészeti kiállitása - kiállitási palotában - képével szerepel.

Grafika

Nemzeti Ujság
1929.VII.21.

Vargha Nándor
festő

Mintatás.

Gy: A gicces ellen, a jó vilésert
Nők Lapja, 1967. jul. 8 – 23 lap.

M.D.K

Varga Nándor

Szerepel a magyar Rézkarcoló-
művészek Egyesülete kiállítása
Londonban /Victoria and Albert
Museum/

Pesti Napló 1937 III. 14.

VARGA NÁNDOR LAJOS MEGJELENT SZAKKÖNYVEI

A rézkarc. Budapest, 1935. Kézisajtó, 12 eredeti rézkarccal

Adattár a magyar művészeti grafikákhoz
Rézkarcolók 1900-1936. Budapest, 1937. Kézisajtó

A rézmetszet. Budapest, 1938. Kézisajtó, eredeti metszetekkel

Fametszet. Budapest, 1940. Kézisajtó, eredeti metszetekkel

Magyar múlt. 40 történelmi fametszet Rajk Gyula szövegével

Régi fametszetes magyar vagy magyar vonatkozású könyvek
/1493-1599/ a Sepsi-Szent-Györgyi Székely Nemzeti Múzeumban
Budapest, 1942

Ismertető a művészi grafikákhoz. Budapest, 1943. Officina Kiadó

Vonalművészet
Budapest, 1944. eredeti famatszetekkel és műdúc nyomatokkal

Adattár a magyar metszőművészethez
II. kötet, 1891-1944. Budapest, 1949

Az alkotó szépség a képzőművészetben. Budapest, 1949

Műfajok a metszőművészetben. Budapest, 1963
A Képcsarnok Vállalat kiadása

Barabás Miklós három képe a sepsiszentgyörgyi múzeumban
St. Gheorghe-Sepsiszentgyörgy, 1969

Sepsiszentgyörgy város építészeti emlékei
Székely Zoltán – Varga Nándor Lajos, szöveg és rajzok. 1959

12 Ex libris. Budapest, 1970. A Képcsarnok Vállalat kiadása

Varga Nándor Lajos. Ex libris. Budapest,1970

Vízjegyek, kézzel merített magyar vagy magyar vonatkozású
papirosokon, 1330-tól 1896-ig
Budapest, 1970. Eredeti fametszetekkel

Barcsay-Terem

Barcsay-Terem: Budapest VI., Andrássy út 69-71.

A Magyar Képzőművészeti Főiskola
meghívja Önt

VARGA NÁNDOR LAJOS
1895-1978
emlékkiállítására

Megnyitja: Dr. Supka Magdolna
február 17-én, pénteken 18 órakor

A kiállítás megtekinthető 1995. márc. 4-ig,
munkanapokon 10-18, szombaton 10-13 óráig

Barcsay-Terem

VARGA NÁNDOR LAJOS

Életrajz

1895-ben született Losoncon
elemi iskoláit Sárváron végezte
középiskolába Rozsnyón, Petrozsénben,
Sepsiszentgyörgyön járt, itt érettségizett
1913. Beiratkozott a Magyar Képzőművészeti Főiskolára
1914. Behívják katonának. Egy évet a galiciai fronton töltött
1916-17. Folytatta főiskolai tanulmányait. Tanári oklevelet szerzett
1919. A hadviselt művészek kiállításán elnyerte az
először kiállítók 1000 koronás díját
1922. A Kecskeméti Művésztelepen dolgozott
Visszatérve Budapestre a főiskolán Aba-Novák Vilmossal,
Patkó Károllyal, Szőnyi Istvánnal, Tarjáni Simkovics Jenővel
és Barcsay Jenővel együtt grafikával foglalkozik
1923. A Szinyei Társaság grafikai díja
1925. A Szinyei Társaság külföldi útra szóló ösztöndíja
1925-29. A Képzőművészeti Főiskola grafikai osztályán
Olgyai Viktor tanársegéde, annak haláláig /1929./
1929 -31. Állami ösztöndíjasként két évet töltött Londonban.
Tanulmánya tárgya a grafika története.
1931. A Magyar Képzőművészeti Főiskola grafikai tanszékének
vezető tanára. Több grafikai szakkönyvet írt, melyeket maga
illusztrált, szedett. A főiskola sajtóján nyomtatták ki
1931-48. Grafikai évkönyveket szerkesztett a hallgatók munkáiból
1940 A londoni Royal Society of Painter-Etchers and
Engravers tagjává választotta
A Magyar Grafikusok Egyesületének és a Magyar Rézkarcoló
Művészek Egyesületének tagja, az utóbbinak elnöke
1948. Kényszernyugdíjazzák
1953. A Magyar Építőművészek Szövetsége induló
Mesteriskolájára meghívják tanárnak
Magán rajziskolát indít
1959. Megalakul a Kisgrafika Barátok Köre, melynek
alapító tagja, későbbiekben elnöke
1970. Gyűjteményes kiállítás a Műcsarnokban
1971. Grafikai és pedagogiai munkássága elismeréseként
"Érdemes művész" kitüntetést kap
1974. A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a
"Munka Érdemrend arany fokozatá"-t adományozza
80.születésnapjára
1978. Április 17-én hunyt el Budapesten

MUNKÁI KÖZGYŰJTEMÉNYEKBEN

London, British Museum

Bécs, Albertina

Genova, Liguria Múzeum

Washington, National Gallery

Sepsiszentgyörgy,
Székely Nemzeti Múzeum

Friburg, Grafikai Múzeum

Oslo, Grafikai Múzeum

Brüsszel, Grafikai Múzeum

Cleveland, Múzeum

Torontó, Grafikai Gyűjtemény

EGYÉNI KIÁLLÍTÁSAI

1925 gyűjtemenyes kiállítás Ernst Múzeum,Budapest

1930 Sleath Gallery, London (Komjáti Gyulával)

1958 Derkovits Terem,Budapest

1964 Dürer Terem,Budapest

1970 gyűjteményes kiállítás, Műcsarnok, Budapest

1979 Csók István Galéria Budapest (akvarellek)

1988 Paál László Terem, Budapest (olajképek, akvarellek)

Barcsay-Terem
Barcsay-Terem

tovább

Varga Nándor L.

Vaszary János

Vesztróczy Mario

Vidovszky Béla

Walleshausen Zsigmond

Zádor István

19, 20 l.

lásd

Krakói magyar kiáll.

1927

Varga Nándor Sajós

tovabb

207. l.

Varsányi Pál

206. l.

l.

Szabad Művészet

1947, 11. sz.

Varga Nándor
festőművész

Tavaszi kiállítás – Műcsarnokban –
képével szerepel –

Dr Est

1929 III. 3

Varga Nándor
Festőművész

Tavaszi kiállítás – Műcsarnokban – fametrikával szerepel.

Esti Ilarin
1929 III. 3

Varga Nándor
festőművész

Tavaszi kiállítás – Műcsarnokban – grafikával szerepel.

Budapesti Hírlap

1929 III. 3

Varga Nándor Lajos
Festőművész

Tavaszi Tárlat - Műcsarnokban - Képével szerepel

Magyarország
1929 III. 3

M.D.K.

Varga Nándor Lajos.

~~mint~~ grafikust, Olgyay Viktor hat legkiválóbb fiatal növendéke között említi Elek Artur

Idézve: Magyar Művészet, 1925. 439-444. old.-ról

Kortársak szemével, 1896-1945. Szerk.Németh Lajos
Bev. és összeáll. Perneczky Géza
Bp. 1967. Corvina 177., 179. old.

MDK

Varga Nándor Lajos

Salgótarjáni utca szemben az esti nappal, rk.

Szomoru leány, lino

Éva teremtése, rk.

Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp. 1952.

Varga Nándor
Grafikus

Tavaszi Tárlat – Műcsarnokban. Képével
szerepel.

Pesti napló
1929 III. 3

XI., XII., XIII. TEREM

MŰVÉSZI GRAFIKA RETROSPEKTIV ANYAGGAL

Tanár: Varga N. Lajos.

A GRAFIKAI OSZTÁLY 30 ÉVE.

A grafikai osztály 30 éves működése három csoportba osztható. Nem sorozható szorosan ide történetének az a korai szakasza, amikor Főiskolánk első idején, a kezdeti korban „a fametszetet (Xilographia), mint rendkívüli tárgyat, Morelli Gusztáv díjtalanul tanította" (1871. V. 15.-i jóváhagyás). Két évvel később segédtanárrá nevezték ki s tíz esztendőn át tanította a fametszést iskolánk keretében, amikor e szakoktatást az Iparművészeti Iskolához csatolták.

Hosszú idő után 1906-ban, 59—102. sz. V. K. M. rendelete a „rézkarc, aqua- és mezzotinta, algraphia, kőrajz és chromolitographia eljárások tanítására 1906/7. iskolai évtől kezdve egy grafikai tanfolyamot létesített", amelynek vezetésével Olgyai Viktort bízta meg. Mintegy 60 jelentkező volt az első évben, közöttük több „gyakorló művész" is, mint azt a Rajztanárok Értesítője jelenti 1906-ban, a 429. oldalon. A grafikai osztály nyugodt működése 1914-ig, a háború kitöréséig tartott. Ez első időszak alatt növendékei számos kiállításon nyertek elismerést és díjakat; megalakult a Magyar Grafikusok Egyesülete, felolvasások, előadások tartatnak, hogy minél szélesebb rétegben ismertté tegyék a grafikai művészeteket. Olgyai, mint fanatikus apostol, mindenütt az élen jár.

A háború alatt és az azt követő zűr-zavaros időben szünetelt az osztály működése, tanhelyiségeit sebesült katonák részére kórháznak engedve át. Anyaghiány miatt még 1920/21-ben is szünetelni kényszerült, úgyhogy csak a következő évben nyitotta meg kapuit a hallgatóság részére. A tanulmányait félbenhagyott, há-

Képzőm. főisk. kiáll. kat. 1937

Varga N. Lajos

borúból visszatért ifjúság itt újra megvívta a csatát — Marte et arte dimicandum — dícséretére mondhatjuk, meg is nyerte azt. Kiváló rézkarcoló gárda nevelődött e pár év alatt, grafikai díjak nyertesei, külföldi sikerek birtokosai, akik talán elsők voltak munkásságukkal felhívni a figyelmet az elsorvasztott kis Magyarország művészi értékeire. Az osztály működésének ez a második szakasza Olgyai Viktor halálával zárult 1929-ben.

Az árván maradt grafikai tanszék két iskolai éven át betöltetlen marad. Londoni tanulmányutamról visszatérve 1931-ben személyemet érte az a kitüntetés, hogy megbízattam az osztály vezetésével. Így az osztály harminc évének utolsó öt éve, — harmadik szakasza — az, ami az én tanárságom idejére esik.

Igyekeztem az anyag kiválasztásánál a szereplő egyéniségeken át általános képet is adni, ezzel egy-egy csoportnak jellegzetességét aláhúzni. A jelen kiállítás nem öleli fel az osztály teljes munkásságát, csak szemelvényeket ad. Időrendben hármas tagozású: 1906—1914., 1921—1929. és 1931—1936-ig. Áttekintés kedvéért minden kiállított táblán évszám van, a szerző neve és az eljárás megjelölésével.

Varga N. Lajos.

Tovább

Varga Nándor Lajos

szül. 1895

Vida Árpád

1884 – 1915

Wágner Géza

szül. 1879.

Zádor István

szül. 1882

Zichy István

szül. 1879

lásd

Varga Nándor Lajos

Tárgymutató stb

Bp. 1942

3644–3652 Lotz Károly:

3644 Jézus születése.

Középütt látjuk jászolb
kinek fejét ép úgy, mint atyjáét
zsef kissé jobbra fordu II, ül és
fogja; a palást ba burkolt Mária
mádkozik. Balról négy pásztor képe
kedett, kampós botját a földre
ben és szamár ál, két
térdel és mellette kuty

Stehén

Ecsetrajz, mér. a középső
271:120, és a jobboldali szárnyn
Vétetett az 1905: III. 7-i
(213-905)

A pécsi székesegyhéz Jézus
eredeti csatornja.

Sz. Hessen Homburgban 18
I. Buda-Pesten 1904 oktob
A pécsi székesegyh

1905

3097

I

MDK

Varga Nándor Lajos,

Önarckép.

A Vall. és Közokt. Min. vásárlásai. 1938 jul.1.-aug.1.
Kat. 2o.1.

Varga Nándor Lajos MDK

Krisztus Betegeket gyógyit. rézkarc. repr.

Magyar Müvészet 1925. 491.o.

Varga Nándor

l.

Képrom fürk cik

1925-27.

9. l

1795. KÜLÖNFÉLE ÉRMEK, bronz és fém. Húsz darab. 10.—

1796. 194 EZÜST DINÁR. Magyar. 5.—

1797. ÖRÖKNAPTÁR ÉREM, aranyozott ezüst, 1807. 6.—

1798. TALLÉR, vertezüst. Német, 1597. 5.—

1799. KÉT ÉREM, ezüst és bronz. XIX. század. 1.—

1800. KÜLÖNFÉLE BIZANCI ÉRMEK, bronz. Harmincöt darab. 5.—

1801. TÍZ DARAB ÉREM, bronz és fém. 3.—

1802. VII. PIUS-ÉREM, vert aluminium. Velence, 1900. 2.—

1803. KÉT GÖRÖG ÉREM, vert ezüst. 10.—

1804. LÖVÉSZÉREM, vert ezüst. Berlin, 1890. 5.—

1805. TALLÉR, vert ezüst. Német, 1623. 6.—

1806. KÜLÖNFÉLE EZÜST ÉRMÉK. Hetvanhat darab. 40.—

1807. EZÜST DÉNÁR. Magyar. Huszonöt darab. 3.—

1808. KÜLÖNFÉLE RÉGI PÉNZEK, ezüst. Ötven darab. 5.—

1809. KÜLÖNFÉLE ÉRMEK, bronz és fém. Harminchárom

Varga Nándor

l

Ferkèpzomfōiskèvk

1939-41, 15 l

MŰSZAKI ÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
1944 szám.
... ... hó ... n.

Komárom vármegye alispánjától.

1545.ai.
szám.

1944.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTT

Hivatalos tisztelettel felkérem, hog
kapcsolatos megkeresésemhez mellékelt 3
kedjék.

Komárom, 1944. február

Varga N. Lajos

l. Ferk. pzomfoisk. vk

1939-41. 90, 91. l.

97. l.

1944 december 1- én, hogy az ezévi beve

A képekkel ezidő szerint
hogy az időjárás is kedvezőbb mint az
rendben van, lépcsőnél a támfalat a va
csináltatta meg de szorgalmaztam s meg
lessz javitva ill.átépitve,ugyan azok
tásokat is elvégeztetek,ezidő szerint

alázatos tis

Székesfehérvár 1944 február 1- én.

Magyar Müvészet 1925.483. [illegible]rényiné

Varga Nándor Lajos: Éva teremtése.
hideg tü.

Magyar Muvészet 1925.484.o. Kerényiné

Varga Sándor Lajos: Tavaszi nap.
hideg tü.

Magyar Müvészet 1925.486.o. Kerényiné

Varga Nándor Lajos:H intázók.
rézkarc.

Magyar Müvészet 1925.491.o. Kerényiné.

Varga Nándor Lajos: Krisztus betegeket gyógyit.
rézkarc.

Nyugat. 1925. XVIII. é. II. k. 481.

Varga Mátyás rajza: A művész arcképe

Magyar Müvészet 1925.48.o. Kerényiné

Varga N.:Ecce Homo
rézkarc

MDK

Varga Nándor

Nádler Róbert arcképe.Fametszet.

Illusztráció a Ferképzőmfősikévk.1937-38
számában Nádlerről közölt cikkben,31-39 l.

Fenti.

MDK

Varga Nándor Lajos

Művész Kurir 1938. 1-2.sz. 7. l.

MDK

Varga Nándor

Volencoi nemzetk. kiáll. 1924.

174 l.

Varga Nándor Lajos

300.000 Kr. grafikai dijat kapta

A Szinyei Társaság dijai. Az Ujság 1924. febr. 2.

VARGA NÁNDOR Lajos

1. Ima honvédeinkért
140. Arckép
141. Kolozsvári bevonulás

Haditudósitó kiállitá s a Pesti Vigadóban
1943.május2-12-ig. Képek és szobrok jegyzéke.

Varga Nándor L. MDK

Sólyom bá', tollrajz

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

Varga Nándor L. MDK

Tanulmány, rajz

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Varga Nándor L. MDK

Önarckép, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

MDK

Varga Nándor Lajos,

a közgyülés által odaitélt éves dij nyertese,

1923.-ban és 1924-ben megnyerte a grafikai-dijat.
Ezen a kiállitáson tehát csak versenyen kivül vesz részt.
Mint éves dij nyertese, ezen a kiállitáson versenyen kivül vehet részt.

Nemz. Szal.333.kiáll. - 1925.márc.15.-29. Kat.
A Szinyei M.P. Társ.által dijazott művészek kiáll.-a.

VARGA NÁNDOR LAJOS

423. Könyöklő leány. of.

KMTárs.Magyar Művészetért kiáll.194o-41. 17old.

MDK

Varga Nándor Lajos

"Felhős táj", vizfestm.

Magyar művészhetek reprezentativ képzőművészeti kiállitása v.Ernst Múzeum.

Katalógus 1947 jan. 4-26-ig. 5.o.

MDK

Varga Nándor Lajos,

Kitüntető elismerést nyert.

100.000K ösd /1923/

Nemz. Szal.333.kiáll. -1925.márc.15-29.
A Szinyei M.P.Társ.által dijazott művészek kiáll.-a.

Varga Nándor Lajos MDK

Varga Nándor Lajos:Ismertető a művészi grafikáé
hoz. Bp. 1943. 5.o.

MDK

Varga Nándor Lajos, festő grafikus

2

A háború után bejárta egész Nyugat-Európát. Öntöndijak, művészeti kitüntetések kísérik útját. 1940-ben a „Royal Society of Painters, Etchers and Engravers" választotta tagjává.

1931-től nyugdíjazásáig a képzőművészeti Főiskola tanára volt.

Kuczka Péter: Varga Nándor Lajos könyvei 30-32.

A KÖNYV, Bp.: jannár

V/1

Varga Nándor Lajos, festő grafikus 3

MDK

A cikk tartalmas ismertetés könyveiről, grafikai munkásságáról. (Három reprodukció val.)

Kucska Péter: Varga Nándor Lajos könyvei 30-32. l

A KÖNYV, Bp. 1965. január

V/1

M.D.V.

Vanga Nándor Lajos
festő

Egy egyszerű tájkipét mutatta be az
egri szinkár épülekben kiíő tárlatos

Pomezky Géza: Az aktuális problémája
Élet és Irodalom, 1968. aug. 3-8 lap.

MDK

Varga Nándor Lajos

Szépm. Muz. graf.oszt. 87. kiáll. 1954. 9. 1.

Varga Nándor Lajos MDK

Erdélyi táj, tus

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

M.D.K

Varga Nándor Rajos
festő

Reuter Ágoston évfolyamtársa
volt.

Paál Ákos: Reuter Ágoston
Művészet, 1967. március - 23 kep.

Vargha Nándor Lajos festő

— **Hét magyar művész kiállitása a Müteremben.** A „Müterem" Kossuth Lajos-utca 12. sz. házban lévő helyiségeiben vasárnap délelőtt 11 órakor nyilik meg *Vargha* Nándor Lajos, *Jánosa* Lajos, K. *Batha* Ferenc festőművészek, *Fekete* Géza szobrászművész, *Bem* József grafikus, *Virágh* Pál épitész, *Jáki* Béla iparművészek gyüjteményes kiállitása. A kiállitás megtekinthető november 27-től december 8-ig 9—6 óráig, vasár- és ünnepnapon pedig délelőtt 10—2 óráig.

N.U. 938 XI. 26

Nemzeti Ujság 1938 XI. 26

Varga Nándor Lajos MDK

Sárospataki részlet, akvarell

Játszótér, szépiarajz

Mücsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Varga Nàndor Lajos

Magyar Képirók kiàllitàsàn a Nemzeti Szalonban grafikài szerepeltek.

EK.934.III.18.

Nemzeti Újság 1938 XI. 27

Varga Nándor Lajos

A MŰTEREM KIÁLLITÁSA

Hét tehetséges magyar művész mutatja be ezuttal munkáit a *Műterem* helyiségeiben. Hét művész, hét különböző fantázia és formanyelv képviselője, akik között, ha van is lényeges különbség, egyben egyek, még pedig abban, hogy egyik sem fáradt bele az ujszerü művészi kifejezés keresésébe és egyik sem futotta még ki adottságait. Fejlődésképes művészek, akiknek munkáiban, ha hiányok vannak is, ezek a hiányok az egyéniségük nem teljes kiéléséből erednek. A legkiforrottabb festő, a Képzőművészeti Főiskola tanára, *Varga* Nándor Lajos. Rajzaiban, tempera és olaj képeiben egyaránt a mesterségbeli tudás alapossága jut érvényre. A forma iránt olyan érzéke van, hogy még vázlatosan előadott tusrajzaiban is érezzük a formai magot. Arcképei, egyéni technikával kidolgozott figurális képei komoly művészi értékűek. Kiállitó társa *Jánosa* Lajos szinekben érző és látó festő. Nála a rajz csak kisérője, alátámasztója a szabad festőiségnek. Kompozicióinak, tájképeinek sajátos varázst kölcsönöz, hogy látszólag minden belső küzdelem nélkül, frissen vetiti ki magából élményeit. *„Elvégeztetett“* cimü vallásos képe megrázó hangulatával, *„Egy élet meséje“* cimü kompoziciója szerkesztésével és *„Női arckép“*-e dekorativ hatásával válik ki. Festő-társa K. *Vargha* Ferenc főleg pasztellképeivel érdemel tigyelmet. Formai zártságra törekszik dekorativ festményeiben. Csendélete mértani szerkesztésével és ülő aktja puha tónusaival ugy formai, mint szinbeli törekvéseinek leghivebb kifejezője. A negyedik kiállitó művész a rendkivül finom rajzu *Bem* József. Ezuttal csak kisméretü rézkarcait állitja ki. Az egyetlen szobrász G. *Fekete* Géza. *Szentgyörgyi* tanitvány volt, akinek művészetén a mester egyénisége annyiban hagyott nyomot, hogy plasztikai tisztaságra törekszik. Az egyéni jellemvonásokat hüen visszaadó arcképei mellett két nagyméretü szobra, a *„Tavasz“* és a *„Kutfigura“* cimü női aktja megérdemelten feltünést keltenek. A festőkhöz és a szobrász G. *Fekete* Gézához egy épitész és egy iparművész csatlakozik. *Virágh* Pál épitész sokoldaluságával, *Jáki* Béla iparművész pedig magyaros motivumu, rendkivül izléses és dekorativ üvegcsiszolásaival válik ki. A hét magyar művész kiállitása változatos anyagával és komoly művészi értékével őszinte örömet szerez ugy a szakembereknek, mint a nagyközönségnek.

B. P. L.

Vasárnapi sportprogram

Labdarugás.

I. oszt. ligabajnoki mérkőzések: Phöbus—Ferenceváros, Berlini-utca, 2 óra, biró: Ujváry. — Nemzeti—Ujpest, Hungária-ut, 12 óra, biró: Boronkay. — Hungária—Kispest, Hungária-ut, 2 óra, biró: Hertzka. — Szürketaxi—Szeged, Latorca-utca, 2 óra, biró: Molnár. — Budafok—Zugló, Budafok, 2 óra, biró: Rubint. — Salgótarján—Szolnok, Salgótarján, 2 óra, biró: Himmler. — Bocskai—Elektromosok, Debrecen, 2 óra, biró: Szigeti.

Asztalitennisz.

Varga Nándor Lajos

festőművész

Harmadik Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.

U j s á g
1935.III.23.

Vargha Nándor Lajos

festőművész

Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1935.XI.7.

Varga Nándor Lajos

Magyar képírók kiállításain a Nemzeti Szalonban linóleummetszetével szerepelt

BH.934.III.18

Varga Nándor Lajos

Magyar képírók kiállításain a Nemzeti Szalonban linóleumlapjai szerepeltek..

NM·934. III·18.

MDK

Varga Nándor Lajos

Domboldal, vf.

KMTárs 1943. tav. kiáll. 21. o.

MDK

Varga Nándor Lajos
kiállitása a Derkovits teremben./"dunaparti képek
zsennyei parasztlány, vizek világa stb. /-

Esti Hirlap 82 sz. 1958. ápr. 9 2 old.

Varga Nándor Lajos MDK

Megjelent a Képzőművészek Iskolája" fennti művész is a szerkesztők közt szerepel.

Esti Hirlap 37 szám 1958. febr 13. 2 old.

Varga Nándor

MDK

Szerepelt a kiállitáson.

Dr. K.F.-né: A zsennyei művésztelep kiállitása.
Vas Népe. 1958. máj. 25.

Varga Nándor Lajos

Esti felhők, fam.

Keresztrefeszites, fam.

Lábmosás, fam.

Magyar Képirók Műcsk. M.Szol. 1937. okt.

Varga Nándor Lajos (1895)

festő és grafikus

a Pesaro-i Kortárs magyar grafika c. kiállításra szerepelt:

1. Olvasó nő – rézkarc 14 x 11
2. Fiatal nő (1927) – " – 16 x 17
3. "Paesaggio dopo Tegla" (1930) rézkarc 19 x 25

Kiállítás katalogusa (1966. szept 10-24)

Vasga Nándor Lajos

Szerepel a „Hai magyar grafika" c. kiállításon

Horváth György: Hai magyar grafika

Kortárs 1968 Ú. 56 old.

M.D.K.

Varga N. Lajos, grafikus

nevét említi:

Seenger Ervin: A Kiscelli Muzeum

BUDAPEST, 1968. VI.évf. szept. sz. 15. old.

Varga Nándor Lajos M.D.K.

Falu, 1923,

Tanulmányfej, rézkarc

műve az ÁLL. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásán bemutatva, vásárlás a MNG számára

Tájékoztató az ÁLL. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásáról, a MNG anyagának vásárlásai S.l.

M.D.A.

Varga Nándor Lajos

Kirándulók, 1923, rézkarc

müve az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásán, vásárlás a MNG számára

Tájékoztató az ÁLL. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásáról, Az MNG anyagának vásárlásai. 5.l.

M.D.A.

Varga Nándor Lajos

Leányfej, 1922, rézkarc,

Önarckép, 1923, rézkarc,

müve az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásán, vásárlás a MNG számára

Tájékoztató az ÁLL. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásáról, Az MNG anyagának vásárlásai. 5.1.

Varga Nándor Lajos

kiállított grafikája:

Párisi ítélete, rézkarc, 30×40 cm.

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállitása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

16. l.

Varga Nándor Lajos

kiállított festmények:

Domboldal, olaj, 32x42 cm.

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállítása 1957. Kat. szerk.: Aradiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

13 l.

~~Varga Nándor Laj.~~

Varga Nándor Lajos, festő, grafikus

MDK

1

Losoncon született 1895-ben, Sepsiszentgyörgyön, majd Budapesten, a Főiskolán tanult. Első mestere Gyárfás Jenő volt. Az I. világháború katonájaként vett részt a „Hadrizelt művészek kiállításán".

Kuczka Péter: Varga Nándor Lajos könyvei 30–32

A KÖNYV, Bp. 1965. január

V/1

Varga Nándor Lajos MDK

Almaszedők, rézkarc

Műcsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Varga Nándor Lajos MDK

Éva teremtése, nideg tükarc
Brassói hegyek, rézkarc
Szántás, rézkarc

Műcsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Varga Nándor MDK

1925-ben ösztöndijat kapott

Képzőm.Főisk.Évk. 1921-22, 22-23, 23-24. 24-25.
Bp. 1926.

Varga Nándor

MDK

1924-ben ösztöndijat kapott

Képzőm.Főisk.Évk. 1921-22, 22-23, 23-24. 24-25.
Bp. 1926.

Varga Nándor Lajos
grafikus

M.D.K

Művei hagyományos
technikával készültek.

Miklós Pál: Mai magyar grafika
Élet és Irodalom, 1968. márc. 16-i lap

Varga Nándor Lajos

kiállitott grafikái:

Dunakanyar, akvarell, 31x47 cm.
Festenek a gyerekek, rézkarc, 30x40 cm.
Délelőtti napsütés, ecsetrajz, 31x47 cm.
Utcácska, lavírozott nádrajz, 30x47 cm.
Millenenni emlékmű rénlete, akvarell, 27x37 cm.

7o müvész kiállitása, Bp. 1957. Bp. 1957. 16 lev.

4. lev.

Varga Vándor Lajos

kiállított festmények:

Önarckép, olaj, 32×42 cm.
Parti fürdők, -"-, 40×55 cm.

7o művész kiállítása, Bp. 1957. Bp. 1957. 16 lev.

3. lev.

M.D.K.

Varga Nándor Lajos
grafikus

Vajda Julia a Főiskola grafikai kurzusát Varga Nándor Lajosnál végezte.

Frank János: Vajda Juliánál
Élet és Irodalom 1968. okt. 12-8 lap.

MDK

Varga Nándor Lajos

"Magyar Múlt" sorozatból 6 fam.

A közokt. miniszter vásárlásai. Szépművészet, 1941.
159. l.

Varga Sándor Lajos

I.

Képzőm. Főisk. Évk

1930-31. 41 l.

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM 1802

KÖZGYŰJTEMÉNYEK
ORSZÁGOS FŐFELÜGYELŐSÉGE

BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 13.

460-1948. sz.

BUDAPEST 1948 NOV. -3 N 4 B 80 E

Dr. Gerevich Tibor urnak,
egyetemi ny. r. tanár,
a Műemlékek Országos Bizottságának
Elnöke.

Budapest,

IX. Üllői ut 35. sz.

Hivatalból
díjtalanyozva.

Varga Nándor

Hintázok c.
reikarca repr-

Művészeti halon
(Kolozsvár) 1929.
IV. évf. 11–12. sz.
6. l.

Varga N. Lajos

Mül. Losonc 1895.

Bez.): „Mészöly“.

~~Ban~~ ~~ivód~~

Catalogo della XXIII.

biennale. 1942 - XX.

304. l

cht auf der Brücke).

ÉPMÁSA (Bildnis einer Wiener Aristokratin).

Illusztr. XV. tábl.

Jelezve (Bezeichnet): „Jh. Millais.“

20×15 cm.

ftuch). Jelezve (Bezeichnet): peint par Isabel.

zve (Bezeichnet): „L. Minnigerode 878.“

Morgenstern, Christian (1805—1867).

392. TÁJ ESTI HANGULATBAN (Lan
Vászon (Leinwand). 63,5×95 cm.

Munkácsy Mihály (Michael) (1844—1900

393. KÉT TANULMÁNY „MOZART H
Ceruzarajzok (Bleistiftzeichnungen)

Munkácsy Mihály (Michael) (1844—1900)

394. KOMPOZICIÓVÁZLAT A „FALU F
Ceruzarajz (Bleistiftzeichnung). 24×

Munkácsy Mihály (Michael) (1844—1900

395. ÖREG SZERZETES. TANULMÁN
„Munkácsy." A mester tanulmányi
Vászon (Leinwand). 47×40 cm.

Munkácsy Mihály (Michael) (1844—1900)

396. MENNYEZETVÁZLAT (Plafondsk
Vászon (Leinwand). 98×98 cm.

Munkácsy Mihály (Michael) (1844—1900)

397. RAJZTANULMÁNYOK. Kétoldalt
Ceruza (Bleistift). 32×24 cm.

Munkácsy Mihály (Michael) (1844—1900

398. „KAPITÁNY UR ELBESZÉL" (

MDK

Varga Nándor

Karlovszky Bertalan, fametszet, repr.

Molnár Ernő dr.: Karlovszky Bertalan. Ferképzőmfőiskévk. 1937/39.

MDK

Vargha Nándor

Festékkisérleti tanmühely. Képzőm. Közlöny
1939. 3-4. sz. 7.l.

Varga Nándor Lajos MDK

Husvéti öntözés

Prometheus

Magdolna

Nóra

Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

MDK

Varga Nándor Lajos

Kisgrafika kiáll. 1961. szept. Fényes Adolf terem.

Magyar Néprajzi Múzeum – 6000 db – 64.85783 K

Varga Nándor Lajos MDK

Női arckép, repr.

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

MDK.

Varga N.Lajos

Említés Madách illusztrációiról

Magyar Nemzet 1964.X 9. lap -

Varga Nándor Lajos MDK

Női arckép, rézkarc

Belle riva, rézkarc

Melitta, hidegtükarc

Dombos táj,rézkarc

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Varga Nándor Lajos MDK

Leányfej, rézkarc

Örömfa alatt, rézkarc

Akácos, rézkarc

Kaosz, rézkarc

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Varga Nándor Lajos

Magdolna, repr.

Műcsarnok 1929 tavaszi kiállítás

MDK

Varga Nándor Lajos

e.a: Grafikai művészetünk hőskora. Ujság, 1943. jun. 11. 6. l.

MDK

Varga Nándor Lajos

A Sárospataki Alkoto Otthonban dolgozó művész

Esti Hirlap 237. sz. 1958. okt. 9. 2 old.

MDK

Varga Nándor Lajos

Tehénfejés, vf.

Vetköző nő, vf.

Hetivásár, vf.

Alkotás Művészház első csop. kiáll.Bp.1942.nov.

MDK

Varga Nándor Lajos

Borús délelőtt, vizf.

Olvasó leányka, rézkarc

Napnyugta, rézkarc

Alkotás Művészház első csop.kiáll. Bp.1942.nov.

M.D.K.

Varga Nándor

Rézkarcait állitotta ki a sárospataki Rákoczi várban rendezett képzőm.kiállitáson.

Tiz éves a sárospataki müvészotthon.
Képzőművészeti kiállitás a Rákoczi várban.
Népszava 1958. okt.21. 8.old. 248.szám.

MDK

Varga Nándor Lajos

Széchenyi és Kossuthm fametszet

Képzőművészet 1935.85.sz.114.l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Tallós Ilona arcmása, rézkarc, repr.

Tél a müvészetben. /Bpest 194o/.

MDK

Varga L. Nándor

A fa- és linometszetről. Képzőművészet 1935. 34.l.

Varga Nándor Lajos MDK

Szeles délelőtt, tusrajz
Kis karcok
Falusi utca, tusrajz
Leányfej, hideg tükarc

Mücsarnok 1939. téli tárlat

Varga Nándor Lajos MDK

Füzek

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Varga Nándor Lajos MDK

Hetipiac

Műcsarnok 1944. márc.-ápr.
Tavaszi tárlat

Varga Nándor Lajos grafikus

Magyar Művészet, 1926

363. o.

Magyar grafikus tihere Angliában.

Varga Nándor Lajos festő

Magyar Művészet 1926

297-302. o.

Művészeti élet. Szinnyei Merse Pál társaság brüsszeli kiállítása

Varga Sándor Lajos grafikus

Pesti Hírlap. 1924. febr. 27

A Képzőművészeti Társaság díjai

Varga Nándor grafikus.

Műbarát.1921.I.371.l.

Varga Lestő

8 óran. Ugtap

1925 márc. 15.

Varga Sándor.

8 Óra Ujság -
1929. III. 2., 5.
(: Ber. :)

Varga Nándor festőművész.

Pesti Napló.
1927. III. 25., 9. old.

Varga Nándor grafikus

Pesti Hirlap. 1926. ápr. 18. 12

F. I. Tíz magyar rézkarc

Varja Nándor grafikus

Prof. mele
1926. 348-50.

Varga

Magyar Művészet, 1926

177.o.
kiállítások.

Varga

Grafikus

Magyar Művészet, 1927

429-430.o.

Magyar grafikusok sikere külföldön.

Varga N.Lajos M.D.K.

Müve a kiállitáson

S.M.: Madách a mai képzőművészetben
Kiállitás a Dürer-termben
Magyar Nemzet 1964. október 9. 4.l.

MDK

Varga Nándor Lajos

A Szinyei Merse Pál Társaság brüsszeli kiáll.
Magyar Művészet 1926. 5. sz. 297.l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Kalotaszegi kislany, vizf.
Esős reggel, vizf.
Szivárvány, vizf.
Illyefalvi templom, vizf.
Fonó asszony, tuss

A Magyar Akvarell- és Pasztell-festők Egyesülete kiáll.katalogusa.1940.Nov.24.-Dec.8.
17.lap

MDK

Varga Nándor Lajos

/e.a./: Thorma János "Március idusa". A Műcsarnok téli tárlata. Ujság 1938. 7-8.l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Műveivel résztvett a kiállításon.

KmTárs. 1943. márc. - ápr. tav. kiáll.
Kiállító művészek névsora. 30.lap

Varga Nándor Lajos

Grafikai tórketa nyílt szerdán a Dürer-teremben. Anyagra kb. 40 grafikai mű.

(említve)

Csütörtöki Mozaik.
Népszava, 1964 február 20. 4. lap.

MDK

Varga Nándor Lajos

R.Sz.I.: Az erdélyi müvészek kiállitása. Uj Magyarság 1941. febr. 27.

MDK

Varga Nándor Lajos

Távoli zivatar. Rézkarc.

III. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. 1935. Márc. 24.-Máj. 15. Műcsarnok. Kat. 17.1.

MDK

Varga N. Lajos

Táj fákkal

Nemzeti Képzőművészeti kiállitás. Az Ország
1944. jun. 17. 8.l.

MDK

Varga Nó Lajos, graf.

Gyilkos c. linometszetén a mozgás és az alkok nyomasztó elhelyezésével szuggesztiv hatást ér el.

Ikarus bukása c.lapján a karok és szárnyak helyzetével a repülést érzékelteti. /Walter Crane: Vona és Formac.müve./

Szautner Lajos: A fa- és linometszetről.
Képzömüvészet.1935. 81.sz. 35.1.

Varga Nándor MDK

Télutó, olf.

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Varga Nándor L.

MDK

Tanulmány, rajz

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Varga Nándor MNK

Székely géppuskás, olf.

Mücsarnok 1919. Hadviselt müvészek kiáll.

Varga Nándor Lajos MDK

Önarckép, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

MDK

Varga Nándor Lajos

/T.D./: Erdélyi müvészek, erdélyi tájak a Szépmüvészeti Muzeum grafikai kiállitásán. Esti Ujság 1940. szept. 23. 7.l.

MDK

Varga Nándor Lajos

/j.s./: A Szinyei Merse Pál Társaságból. Magyar Művészet 1925. 1. sz. 55.l.

MDK

Varga Nándor Lajos (szül.1895)

Rajzai:

Donatello: Angyali üdvözlet	Vizf.
Lundi	irón
Tanulmányok	"
Dombos faluvég	ecset

Műterem, 40-ik kiáll.

MDK

Varga Nandor Lajos (szül.1895)

Rajzai:

Akt	ónrajz
"A Szépmező"	toll és ecset
Szivárvány	vizf.
Fej	iron

Műterem, 40-ik kiall.

MDK

Varga Nándor Lajos (szül.1895)

Festményei:

Női fej. Olajf.
Freskó-vázlat. Tempera.
Anci. "
Elvira. "

Műterem, 40-ik kiáll.

MDK

Varga Nándor Lajos

A Képzőművészet iskolaja c.könyv egyik
irója Varga Nándor Lajos.

Magyar Könyvnap,1941.jun.

Varga Nándor

festőművész

Magyar Akvarell-és Pasztellfestők Egyesülete kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Pesti Hirlap
1935.XII.21.

Varga Nándor

festőművész

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesülete kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Pesti Napló
1935.XII.22.

Varga Nándor Lajos

festőművész

Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesületének jubiláris kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

U j s á g
1935.XII.21.

Varga Nándor Lajos

festőművész

Magyar Rézkarcoló Művészek Egyesületének kiállítása - Nemzeti Szalonban - 8 művel szerepel. Rézkarcok

Nemzeti Újság
1930.VI.7.

Farga Nándor Lajos

egyike a MAPÉ kiállítóinak.

(e. a.): A Műcs. őszi tárlata.

Ujság, 931. X. 18.

Varga Nándor festő- és grafikusművész

— **Kinevezés.** A kormányzó a vallás és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére *Varga* Nándor Lajos festő- és grafikusművész, oklevéles rajztanárt, a képzőművészeti főiskola grafikai tanszékére rendes tanárrá, a VII. fizetési osztályba kinevezte.

M.931.VIII.27.

Varga Mondor Teatro - da Gratificazione

B. 631.VIII.27.

Vargha Nándor

Alkotása a clevelandi muzeum grafikai kiállitásán.

Est, 931. IV. 22.

Varga Endre

MDK.

Varga Nándor

Kiállitási hiradás

Népszabadság 1966 okt.15.

Varga Vándor.

Műve szerepelt a Károlyi-palotában rendezett (művészeti) kiállításon, melyet az árvízkárosultak javára rendeztek.

Magyarság, 1926. ápr. 1.

Herzogl. Hofmarschall.

Varga Nándor.

Budapesti Hírlap, 1926. márc. 25.

1926 március 25. csütörtök

* Fiatalok kiállítása. Az árvizkárosultak javára a Károlyi palota (Egyetem-utca 6.) két nagy termében értékes kiállítás nyilt meg, amelyen legfiatalabb müvészeink igen tehetséges sora metszetekkel és képekkel mutatja be azt az utat, amelyet eddig megtett. Komoly, értékes küzdéssel és már is szép eredményekkel gazdag ut. Alig-alig érzik meg rajta az iskola kötöttsége és a továbbfejlődés biztos lehetőségéről tesz bizonyságot. *Varga* Nándor ujabb rézkarcai, különösen nagyobb lapjai, *Istókovits* Kálmán kompoziciói és akvarelje a két jónevü müvész ujabb fejlődését mutatják. *Barcsay* Jenő szingazdag, erősen megkomponált Keresztfeszités-e, *Heintz* Henrik lágytónusu tájai, *Bánóti Schwerák* nemes valőrje, *Medgyesi* Antal lovas képe, *Mihálty* Pál pasztelljei friss, megnyugtató értékei a kiállitásnak. De sok szépet mutat *Gallé* Tibor linoleum-metszeteiben, *Imre* Zsigmond és *Csóka* István, erős kompozicióiban, valamint *Lajos* Béla, *Székely* Móric és *K. Klopfer* Erzsébet egész sor tanulmányában. A kiállitás holnap nyilik. Hozzon segitséget az árvizkárosultaknak és méltó elismerést a müvészeknek.

13

Varga Mátyás.

Budapest Vilmos,
1926, marc. 25.

Varga Nándor Lajos.

A Szinyei-lterse Társaság a Tavaszi Szalon idei második kiállításán szerepelt mű-vét a Társaság saját gyűjteménye számára vásárolta meg, egy e célra szolgáló ado-mányból.

Magyarság, 1927. márc. 29.

Varga Nándor.

Munkája szerepel a Szinnyey-Merse Tarsaság második tarazi kiállításán, a Nemzeti Szalonban.

Magyarság, 1927. márc. 25.

Varga Nándor

kincs lapjai újabb törekvésekről tanuskodnak.

MAPE kiáll. – a.

– io: A Mücs. őszi tárlata.

P. V. 931. X. 18.

MDK

Varga Nándor

Dunakanyar Nagymarosnál, akv.

Dunakanyar a képzőművészetben. Szentendre-Esztergom-Tata. 1962.

MDK.

Varga Nándor

Nagymaros 66 kiállitás meghivója

Varga Nándor
a legjobbak közé tartozik a MAFE kiállí-
tásán.

m. v.: A Műcs. őszi párlata.
N. U. 931. X. 18.

Varga Nándor

Ernst múzeum csoportkiállításán
fametszeteivel és linóleummaival
szerepelt.

NM.932.T.12.

Varga Nándor

Alkotása, a Munkácsy-Céh kiállitásán.

E.K. 932. IV. 3.

Verga L'Indox.

Ajnotvas, a Mmmdoby-Ceh Vtaiiitdaem.

M.K. 932.IV.3.

Varga Nándor

Művei, a Munkácsy-Céh kiállitásán.

N.U.932.IV.8.

Vasiga Mandor

Mdyet, a Mundacoy-Ceb Kiafiitaeda.

M.U. 952.IV.8.

Varga Nándor

Szerepelt a Munkácsy-Céh kiáll.-án az Ernst Múzeumban.

Pesti Napló, 932.IV.3.

Varga Nándor

Szerepelt a Munkácsy-Cáh kiáll.-án az Ernst Múzeumban.

Pesti Napló, 932.IV.3.

Varga Nándor

Ernst-múzeum csoportkiállításán fametszet és linoleum sorozatával szerepelt.

8.ó.4. 1932.T. 10.

Varga Nándor

Ernst-múzeum csoportkiállításain neve szerepelt.

M. 1932. T. 12.

Varga Nándor

Ernst Múzeum csoportkiállításán fametszetekkel szerepelt.

M.O.932.T.10

Varga Nándor

Ernst-múzeum csoportkiállításán fa,- és linóleummetszetekkel szerepelt.

EK.932.T.19

Varga Nándor.

Ernst-múzeum csoportkiállításain linóleum és fametszeteivel szerepelt.

BH.932.T.10.

Varga Nándor

Ernst múzeum kiállításain
famelszeleivel szerepelt.

M. 931. T. 13.

Varga Nándor

Ernst-múzeum csoportkiállításain fa és linoleum-metszeteivel szerepelt.

PH.932.T.10.

Varga Nándor

Ernst-múzeum csoportkiállításán fa és linóleummetszeteivel szerepelt.

PN.932.T.10.

Varga Nándor

Ernst Múzeum csoportkiállításán grafikájával szerepelt.

Est 932.Ï.10.

VargaNándor Lajos

grafikus

Magyar Rézkarcoló Művészek Egyesülete kiállitása - Nemzeti Szalonban - munkával szerepel.

Nagyobb sulyu grafikus,a réz-,fa- és linoleum-metszet éppugy érdekli,mint a rézmaratás és hidegtükarc.Mondanivalója is bőven van,az Örömfa alatt c.nagy lapja pl. a kavargó bujaságot állitja szembe az Ádám teremtése c.lappal,melyen Tintoretto-szerü istenalak nyul le az égből.Szép fejek és tájrészletek váltakoznak még müvei közt.

Pesti Hirlap
1931.III.22.

Vargha Nándor

festőművész

Magyar Közszereplő Művészek Egyesületének kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.-

A rézlap legkülönbözőbb lehetőségeit használja ki abszolut biztonsággal, a hideg tütől a maratásig s egy-egy olyan monumentális törekvésü lapja, mint az Isten kezében,- vagy az Örömfa kivételes értékei a kiállitásnak.

8 órai Ujság
1931.III.22.

Varga Nándor Lajos MDK

Falu völgyben, vizf.

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

Varga Nándor Lajos MDK

Erdőszéle, vizf.

Mücsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

Varga Nándor Lajos MDK

Fekvő meztelen, vizf.

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

Varga Nándor Lajos

MDK

Akttanulmány, ecsetrajz

Vizparton, vázlat

Fák ősszel

Ülő akt

Műcsarnok 1943 Őszi tárlat

Varga Nándor MDK

Tanulmány, 1953, rézkarc

Mücsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

Varga Náudor

Rézkarcművével szerepel a British Múzeumban a legujabb grafikai szerzeményeket kiállításán.

P. H.	929.	XII. 5.
M. H.	929.	XII. 5.
E. K.	929.	XII. 7.
N. U.	929.	XII. 6.

Varga Nándor

Magyar Képírók Egyesületének kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

A grafikusok közül *Varga* Nándor, *Tarjáni* Jenő és *Nagy* Sándor sorozatai kívánnak külön figyelmet, a szobrászok közül pedig *Cser* Károly komoly és egyszerű studiumai és

8 Ou. 934. III. 18.

Varga Nándor

Grafikája szerepelt a magyar művészeti sorsjáték kiáll.-án.

Est, 933.V.28.

Varga Nándor.

Kezeljel a Magyar Rézkarcoló-
művészek Egyesülete londoni
kiállításán

Ujság 1937 III. 14.

Varga Nándor

Független Kritika képzőművészeti kiállitás - Lipótvárosi Társaskörben - munkájával vesz részt.

Nemzeti Ujság
1935.XII.20.

Varga Nándor
testőrművész

Erdélyi művészek kiállitása - Nemzeti Szalonban -
résztvesz : történelmi fametszetei tetszettek.

Magyarság
1935.IV.1.

Varga Nándor

MDK

Tanulmány, 1947. ceruza

Műcsarnok 1955 Képzőművészetünk tíz éve

MDK

Varga Nándor

neve emlitve

Károlyi Ernő kiáll. Fényes A.Terem, 1964.

VII.

MDK

Varga Nándor

neve említve

Dudás Jenő festőm.kiáll. 1962. nov. Csók Gal.

Varga Nándor Lajos MDK

Rózseszedő, olf.

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Varga Nándor Lajos MDK

Hetipiac

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Varga Nándor

Szerepelt a krakkói magyar kiállításon.

N h 1939. IV. 12.

MDK

Varga Nándor Lajos (szül.1895)

Rajzai:

Illyefalva	tus
Reggeli köd	"
Magányos ház	"
Fonó asszonyok	"

Műterem, 40-ik kiall.

Varga N. Lajos MDK

Bottgalva, tusrajz

Műcsarnok 1939 dec-1940 január

Varga Nándor Kajos

Tőle tanulta Gy. Fabó Béla a fametsző technikáját és stílusát.

Magyar Nemzet 1966. jún. 23.

MDK

Varga Nándor Lajos

Könyöklő leány, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec. 15 - 1941 Jan.12. 17.1.

MDK

Varga Nándor Lajos

1923 és 1924. Grafikai dijban részesült

1924. Lederer Sándor emlékére tett adományból külf. tanulm. ösztöndijat kapott /Páris-Itália/.

A Szinyei Merse Pál Társ. Értesitője. 1927. febr. 3. sz.

MDK

Varga N. Lajos

v.Szabados B.: A győri képzőm. kiáll. Képzőművészeti Közlöny 1939. jul. 7.l.

MDK

Varga Nándor Lajos

"8 festő, 8 szobrász" ötödik kiáll. N. Szal. 1944 jan.

MDK

Varga Nándor Lajos

-r-:"Nyolc festő, nyolc szobrász" a N. Szalonban. Magyarország 1944. jan. 11.

MDK

Varga Nándor Lajos

Parti füzes, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok.1940 Dec.15-1941 Jan.12. 6.l.

MDK

Varga Nándor

Móricz V.dr.: Tavaszi kiállitások. Kelet Népe 1941. márc. 15.

MDK

Varga Nándor

Rézkarcokkal, vizfestményekkel szerepel a Műterem kiáll.-an.

(F): Hét magyar művész kiáll.

Esti Ujsag, 1939.nov.25. 3.l.

MDK

Varga Nándor

A Szinyei Merse Pál Társaság kiállitása Brüsszelben.
Magyar Művészet 1926.5.sz. /La Libre Belgique, jun.9./
301, 302.l.

MDK

Varga Nándor

A Szinyei Merse Pál Társaság kiállitása Brüsszelben.
Magyar Művészet 1926. 5. sz. /Standaard. 1926.máj.31/.
298,299.l.

MDK

Varga Nándor

Anya és gyermeke, fametszet, repr.

Képzőművészet 1935. IX. évf. 81. sz. 37.l.

Varga Nándor.

Az Ernst muzeom kiállitást rendez müveiből 1925-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

Varga Nándor.

A Tamás Galéria kiállitásain szereplő müvész.

Bende J:
A képzőmüv szeti egyesületek története,kézirat,

szövarch 20.- 200.lap

Varga Nándor.

Az Ernst muzeom kiállitotta müveit 1932-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

MDK

Varga Nándor

g.l.: Illusztrációs kiáll. SzM. 1954. 95.l.

MDK

Varga Nándor

Tanulmányok, tollrajzok

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Mücsarnok.1921.nov. 21.1.

MDK

Varga Nándor Lajos (szül.1895)

Külföldi tanulmányutjai után az Orsz.M.kir. Képzőművészeti Főiskola tanára lett 1931.-be Több dij és elismerés tulajdonosa.

Műterem, 40-ik kiall.

MDK

Varga Nándor Lajos (szül.1895)

Sétálók. Tempera.
Önarckép. Olajf.
Urvacsora.Temp.vazlat.

Műterem, 40-ik kiáll.

MDK

Varga Nándor Lajos (szül.1895)

Rajzai:

Olt-árok	tus
Vásárban	ecset
Szövő-széknél	tus
Lapos vidék	ecset

Műterem, 40-ik kiall.

Varga Nándor Lajos

— **Két kiállítás.** A „*Műterem*“ Kossuth Lajos-utcai helyiségében hét művész állit ki. Mind a heten már tavaly is szerepeltek a közönség előtt s most a legutolsó év anyagát mutatják be. *Varga* Nándor Lajos technikás grafikával és friss vizfestményekkel szerepel. *Jánosa* Lajos, mint portretista kiváló. *Teleki* Ralph erdélyi tájképeket mutat be. Nagyon szépek *Arató* Gyula grafikai munkái, amelyek között azonban régebbi munkái is szerepelnek. A kiállitás egyetlen szobrásza *G. Fekete* Géza. Müvein alapos tudás, nagyfoku formaérzék és kirobbanásig feszülő erő érzik, némely darabja kivételes tehetségről tesz tanuságot. Nagyon finomak és ötletesek *Jáki* (Jantschi) Béla csiszolt üvegtárgyai és *Duma* György kerámiái. — *Borszéky* Frigyes kerámiai kiállitást rendez műtermében Veress Pálné-utca 19., ahol nemcsak legujabb műveit mutatja be, hanem régebbi „ornamentikás kerámiai gyüjteményét“ is. A retrospektiv gyüjtemény kiállitása december 3-án délben nyilik meg és 10-ig tart.

N. Ú. 939. XII. 3

Varga Nándor Lajos

MDK

Füzek

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Vanga Nándor
festő

M.D.K.

Kling György évfolyamtársa
volt.

–di–: Kiállítási jegyzetek
Dunántúli Napló, 1957 okt. 20-5 lap

Képzőművészet

Hét magyar művész

Hét fiatal magyar művész rendezett kiállítást a Kossuth Lajos-utcai *„Műterem"* kiállítási helyiségében. *Varga Nándor*, a kitünő rézkarcoló ezúttal olaj- és tempera-képeket, tus- és ceruzarajzokat állit ki. Nagyméretü, dekorativ kompoziciója *Elvira*, valamint *Lapos vidék* cimü tusképe a legsikerültebb. Egyszerü, komoly, nagyvonalú művész *G. Fekete Géza*, kinek huszonhárom szobormüve közül a *Kútfigura*, *Tavasz* és *Frölich Klári* arcmása emelkedik ki. *Virágh Pál* épitészeti terveivel ismertet meg, Bauhaus stilusú mozgóképszinháza mellett két magyaros balatoni nyaralója tetszett legjobban. *Jáki Béla* grafikus ugyan, de ezen a kiállításon metszett üvegekkel kelt feltünést. *Bem Józsefnek* japános rézkarc-sorozata, *Bartha Ferencnek* lágy pasztelljei és *Jánosa Lajosnak* a századvégi festészetre emlékeztető hangulatképei érdemelnek említést.

Csókássy István festőművész gyüjteményes kiállítása december 4-töl 14-ig tekinthető meg a *Budapesti Orvosi Kaszinó* termeiben. (VI., Andrássy-út 2. I.)

Barga Nándor

Magyar képirók II. kiállításán a Nemzeti Szalonban linóleummetszeteivel szerepelt.

M.934.III.18.

Varga Nándor

Magyar képírók kiállításain a Nemzeti Szalonban balatoni linoleum mellékletei szerepelnek.

PH. 934. III. 18.

Varga Nándor

Amerikában Clevelandban rendezett nemzetközi grafikai kiállításon szerepelt.

Ujság 936. III. 6.

Varga Nándor

Imitáción Gerelandban szerzett nemzetközi grafikai kiállításra szerepelt.

Újság 1956. III. 6.

Varga Nàndor

Amerikàban Clevelandban rendezett nemzetközi grafikai kiàllìtàson szerepelt.

BH 936. III. 1.

Norge Norway

Innskipning Oljeboring Norsk sea-
mannsblad i gravjord bibliotek sees-
ved

Varga Nándor

Amerikában Clevelandban rendezett nemzetközi grafikai kiállításon szerepelt.

M. 936. III. 1.

Varga Nándor

A II. nemzeti képzőművészeti kiállításon a Műcsarnokban szerepelt.

PN. 934. IV. 29.

Verso Notes

A. Neuse Reproduktion Kodak-
folien o. Mattierung verwend-

Pl. 9 Bl. M. 29.

Varga Nándor

Munkável nevezel az Ernst-
múzeumban a Munkácsy
-ék kiállításán.

N. ü. 937. V. 13. Ujság. 934. V. 13.

Varga Vándor

Szerepelt a Magyarság Képzőművészeti Kiállításán.

dr. 1933. XI. 5.

Varga Nándor

Amerikában Clevelandban rendezett grafikai kiállításon szerepelt

PN.936.III.1.

MDK.

Varga Nándor

Üzemekben készülő rézkarcairól hiradás

Megafon 1965 juli 9.lap -

MDK

Varga Nándor

Szentgyörgyi, fametszet, r epr.

Vaszary János, fametszet, repr.

Ferképzőmfőiskévk. 1937/39.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Varga Nándor

NÉPSZAVA Lajos

1964 FEB 20.

— **Varga Nándor Lajos** grafikai tárlatát szerdán nyitották meg a Bajcsy-Zsilinszky úti Dürer-teremben. A tárlatot, amelynek anyagában mintegy 40 grafikai mű szerepel, március 4-ig tekintheti meg a közönség naponta fél tíztől este hat óráig.

MDK

Varga Nandor Lajos

"Felhós taj", vizfestm.

Magyar Művészhetek Reprezentativ Képzőm. Kiáll. 1947.Jan. v.Ernst Múzeum. Kat.5.1.

MDK

Varga Nándor Lajos

Őszi szántás.
Bodzai hegyek Tamásfalváról.
Őszi napsugarak (biszter)
Gömöri tájkép, Csoltó-ról.
Önarckép (tusrajz)
Tehénfejés.
Kalapos női fej.

Műterem kiáll.Hét magyar művész második kiáll.(1939.)

MDK

Varga Nándor Lajos

Fekvő leány.
Illyefalva felé.
Bözsike.
Gólyafészkes major.
Brassói hegyek esőben.

Műterem kiáll.Hét magyar művész második kiáll.(1939.)

MDK

Varga Nándor Lajos

Hidegtű-karcai:

Gyarmaty Etelka (1938)
Liftner Laura "
Margaret Claiborne (1937)
Sztankovits Emilia "
Miskolczy Jutka "

Műterem kiáll. Hét magyar művész masodik kiáll.(1939.)

MDK

Varga Nándor Lajos

Rézkarcai:

Biczó Judit.
Gábor Marienne.

Műterem kiáll.Hét magyar művész masodik kiál
(1939.)

MDK

Varga Nandor Lajos

Rézkarcai:

Bárány Thea.
Sándor Klara.
Szopos Klára (1938)
Celia Jones (1936)

Műterem kiáll.Hét magyar művész masodik kiáll. (1939.)

MDK

Varga Nándor Lajos

Rézkarcai:

Szeleczky Zita.
Szabó Gabriella.
Tallós Ilona.
Trausch Erzsébet.
Steiger Edit.

Műterem kiáll. Hét magyar művész masodik kiáll.(1939.)

MDK

Varga Nándor Lajos (szül.1895)

Repr.

Műterem, 40-ik kiáll.

MDK

Varga Nándor Lajos

/T.D./: Nyolc festő - nyolc szobrász. Esti Ujság 1944. jan. 12.

M.D.K.

Varga Nándor Rajos
grafikus

A Főiskolán Diskay Lenke
mestere volt.

Galambos Ferenc: Diskay Lenke.
Levéltár, 1967. július - 21 lap.

Varga N. Lajos

A Képzőművészeti Főiskola
grafikai tanára

Ujság 1917 III. 20.

Varga Nándor Lajos

Fametne tekkel vezetel
a hagyat Képírók
kiállításán a Nemzeti
Szalonban

Nemzeti Újság 1937 X. 31

Varga N. Lajos

A Kéj. Főiskola grafikai osztályának tanára.

Nemzeti Ujság 1937 III. 20.

Sarga Nándor Lajos

Három fametszete nekrológ a Magyar Képírók kiállításán a Nemzeti Szalonban

Ujság 1937 X-30

Varga Nándor Lajos MDK

Aquincum, vizf.

Mücsarnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Varga Nándor Lajos

MDK

Gombaszedő, vizf.

Műcsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

MDK

Varga Nándor Lajos

Közeledő eső, rk.

II.Miskolci orsz. grafikai biennale

Herman O. Muz.

Varga Nándor Lajos

"Éva teremtése" c. tűkarca

a Magyar Képzőművészek Egyesülete jub.kiállításán.

Pesti Hirlap, 934.XII.13.

M.D.K.

Varga Nándor Lajos
festő

„Szigliget" akvarellje
szerepel a táblaton.

Bodnár Éva: Balatoni Táblat, 1966.
Művészet, 1967. február - 45 lap.

Varga Sándor Lajos
grafikus

M.D.K.

Részt vett a Magyarországi tárlaton.

Fóthy János: Magyarország 66.
Művészet, 1967. február – 44 lap.

Varga Nándor Lajos

MDK

Táj fákkal, vizf.

Mücsarnok 1944.VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Varga Nándor Lajos

Alkotásával szerepel a Magy.Képzőművészek Egyesületének jub.kiáll.-án.

Ujság,934.XII.8.

Varga Nándor akadémiai tanár

Komjáti Gyula a rézkarcművészet történetéről tartott előadásában ismertette Varga N. müveit, melyek Londonban minden kiáll.-on feltünést keltettek.

M.934.XII.4.

MDK

Varga Nándor

neve említve

Cs.Patai Mihály festőm.kiáll. Derkovits terem

1962.szept.

Varga Nándor Lajos, MDK
garf.- a Képzőm. Főisk. tanára.

az ő irása is szerepel a müben.

A Képzőművészet iskolája.
A festőművészet, grafika és szebrászat technikai eljárásai.
1941. Könyvnap. Árjegyzék.

MDK

Varga Nándor

Karlovszky Bertalan, fametszet, repr.

Nádler Róbert, fametszet, repr.

Ferképzőmfőiskévk. 1937/39.

Varga Sándor

Karlovszky Bertalan, Tanulmányok, Repr.

Mailer Róbert, Tanulmányok, Repr.

Petőfi-kiadások. 1937/39.

MDK

Varga Nándor

Magyar képzőművészek sikere Amerikában. Pesti Napló 1936. márc. 1.

Varga Nándor Lajos MDK

Dunapart ősszel

Vagabundus. Algrafia

Veszprém

Sárguló fák , Heti piac, vizfestmények

Mücsarnok 1943 Oszi tárlat

Varga Nándor Lajos

MDK

Ködös reggel Zalában

Pihenő leányok

~~Szentendrexfxiá~~ Szentendre felé

Olvasó, vizfestmények

Műcsarnok 1943 Őszi tárlat

Varga Nándor Lajos

Zöldülő fák

Kora reggel

Két akt

Erdőszéle, vizfestmények

Miscsarnok 1943 Őszi tárlat

Varga Nándor Lajos

Erdőben

Fürdés előtt

Strandolók

Tehénvásár, Női fej, ecsetrajz

Műcsarnok 1943 Őszi tárlat

Varga Nándor Lajos MDK

Akt, tollrajz

Mücsarnok 1943 Őszi tárlat

MDK

Varga Nándor Lajos

Szövő széknél. Jelezve: V.935. Tus.
Tájkép. Jelezve: V.N.L. 933. Tus. A művész ajándéka.
Önarckép. Jelezve: V. N. L. 936. Tus.

Szépművészeti Muzeum graf.oszt. 76.kiáll.1940.
Erdélyi művészek, erdélyi tájak. 15.lap

MDK

Varga Nándor Lajos

Salome, rézmetszet.
Fák, közöttem és a nap között, rézmetszet.
Leányfej, fametszet.
G.Rózsika, rézmaratas.

Magyar Rézkarcoló Művészek Egyesulete.
Kiáll.Nemzeti Szalon, 1931.Marc.

MDK

Varga Nándor Lajos (szül.1895)

Rajzai:

Fa, udvaron	ecset
Lenéző	tus
Lágymányos	"
Rakodás esőben	ecset

Műterem,40-ik kiall.

Varga Nándor Lajos

grafikus

M.D.K.

Kaveczky Loltán a Főiskolán barátkozott össze Varga Nándor-ral, ahé hésölt a grafikus generá-ciók tanítómestere lett.

Galambos Ferenc: Kaveczky Loltán

Hűvészet, 1966. ~~Brájus~~ Április – 97 kep

Varga Nándor Lajos MDK

Szeles délelőtt, tus

Kis karcok

Falusi utca, tus

Leányfej, hideg tükarc

Mücsarnok 1939 Téli tárlat

MDK

Varga Nándor Lajos

MDK

Elvira, tempera

Műcsarnok 1938 Téli kiállítás

Varga Nándor Lajos festő

Műveh nem endítve

Magyar Nemzet 1966 már 16

M.D.K.

Vargha Nándor Lajos

"Erdélyiek a Mübarátban" cimmel számol be a lap az erdélyi müvészek kiállitásáról.
"Magyar mult" c. fametszet sorozatából a lap bemutatja a Szulejmán és a Zrinyi cimü müveinek repr.-ját.

Csemiczky: "Két kiállitás"c.
Film Szinház Irodalom, Bp. 1941. febr. 28.-márc. 6. IV. évf. 9. sz.

Varga Nándor

MDK

Kispatak, 1953, rézkarc

Micsarnok 1955 Képzőművészetünk tíz éve

MDK

Varga Nándor Lajos

Hintás

Ecce homo

Képzőművészet 1934. 199.1.

MDK

Varga Nándor Lajos

a Lederer-féle tizmilliós külföldi tanulmányi ösztöndijat nyerte

/j.s./: A Szinyei Merse Pál Társaságból. Magyar Művészet 1925. 1. sz. 55.l.

Varga Nándor L. MDK

Vén halász, tollrajz

Műcsarnok 1921 tavaszi kiállitás

MDK

Varga Nándor Lajos

Magyar Múlt /sorozat/

Siklóssy L.: Székely művészek a Műbarát tárlatán. Pesti Hírlap 1941. febr. 26.

MDK

Varga Nándor Lajos

Salgótarjani utca szemben az esti nappal.
Szomoru leány, lin.metszet.
Szerelmi odaadás, rézmetszet.

Magyar Rézkarcoló Művészek Egyesülete.
Kiáll.Nemzeti Szalon,1931.Márc.

MDK

Varga Nándor Lajos

Örömfa alatt, rézmaratás.
Ádám teremtése, "

Magyar Rézkarcoló Művészek Egyesülete.
Kiáll.Nemzeti Szalon,1931.Márc.

MDK

Varga Nándor Lajos

Salgó oldalán, rézmaratás.
Önarckép, fametszet.
Önarckép, rézmetszet.
Lundi, hidegtű karc.

Magyar Rézkarcoló Művészek Egyesülete.
Kiáll.Nemzeti Szalon, 1931.Márc.

MDK

Varga Nándor Lajos

Isten kezében. Mgt.
Krisztus ruhajára kockát vetnek, maratott
és metszett rézkarc.
Bájital, rézmaratás.

Magyar Rézkarcoló Művészek Egyesülete.
Kiáll.Nemzeti Szalon, 1931.Marc.

MDK

Varga Nandor Lajos

Rózseszedő. Olajf.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiall.Kat.
Műcsarnok.1944.Jún.1-18-ig. 11.1.

MDK

Varga Nándor Lajos

Százezer pengőt kaptak müvészeink. Ujság 1928. máj. 27.

MDK

Varga Nándor Lajos

Magyar mult

Pihenő

-r-: Három kiállitás. Magyarország 1941. febr. 25.

MDK

Varga Nándor Lajos

Magvető

Karácsonyi ének

-r-: Három kiállitás. Magyarország 1941. febr. 25.

MDK.

Varga Nándor Lajos

Pécsi rézkarcairól

Dunántuli Napló 1967 aug.2.

MDK

Varga Nándor Lajos

Táj fákkal. Vizf.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 28.1.

Varga Nándor

Golyószórós - rézkarc Bp.1962.
243x295 mm 100.-Ft.

Szent György szobra - rézkarc Bp.1962.
380x295 mm. 100.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 245.l.

Varga Nándor

Jedlik Ányos István - rézkarc Bp.1961.
270x217 mm. 70.-Ft.

Kandó Kálmán - rézkarc Bp. 1961.
272x218 mm. 70.-Ft.

Mathiász János - rézkarc Bp.1962.
273x215 mm 70.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965.

209.1.

Varga Nándor 2.

Puskás Tivadar - rézkarc Bp.1961.
270x215 mm. 70.-Ft.

Szlávy József - rézkarc Bp 1962.
272x217 mm. 70.- Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 209.1.

MDK

Varga Nándor Lajos

Seres János festő tanára volt a főiskolán

Seres János kiáll. Fényes Adolf terem,1968.V.

Varga Nándor Lajos

grafikus a washingtoni National Gallery of Art anyagáról előadást tart a Modern Nemzeti Galériában márc. 7-én

Modern Nemzet 1968. márc. 6. 4.o.

Varga Vándor Lajos

grafikus, részvett a magyar grafikai
kiállításon a Magyar Nemzeti Galériá-
ban.

Pernecky Géza: Mai magyar grafika
Magyar Nemzet 1968. febr. 29. 4.o

VARGA NÁNDOR LAJOS /

Közeledő eső sérkane 19.6 x 32.8

II. Miskolci országos grafikai biennálé Kat. bev. Koczogh Ákos Miskolc, 1963.

MDK

Varga Nándor Lajos, grafikus

Kiállítás volt a Dürer Teremben.

Kucska Péter: A grafika s' Különlége 354-355.

A KÖNYV, Bp. 1964. október

Varga Nándor Lajos
festő –

M.D.K.

Mélt atai.

Esseny Elemér: Beron Gyula
Univerzet, 1968 november – 39 lap

Varga Nándor fotós, grafikus

MDK

Előadást tart az I. ker.
Népfront klubjában a 20-as-
30-as évek grafikusairól.

—: Kulturális hírek 6.

Népszabadság. Bp. 1968. dec. 20.

MDK

Varga Nándor Lajos

neve emlitve

Diákay Lenke - Varga Hajdu István kiáll.
1968.V. Kaposvár, Rippl-Rónai Múz.

Varga Nándor Lajos

Füzfák - rézkarc Bp.1962. 196x310mm 87.Ft.

Őszi lombok - rézkarc Bp. 1961. 295x400mm 100Ft

Tölgyek - rézkarc 1961. Bp. 380x290mm 100Ft

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 236.l.

MDKI

Varga Nándor Lajos, grafikus

Szerepel a tárlaton.

Kuczka Péter: Kisgrafikák a Dürer teremben
138-139. l.

A KÖNYV, Bp. 1965. július

Varga Nándor Lajos

MDK

akvarell:

Olvasó nő

Borus délután

1. Orsz. akvarell kiáll. Eger, 1968.

Gárdonyi G.Színház

MDK

Varga Nándor Lajos

Olvasó nő, akv., repr.

1. Orsz. akvarell kiáll. Eger. 1968.

Gárdonyi G. Színház

Varga Nándor Lajos

Párás ítélete, rézkarc, 30×40 cm

Budapest Múzeum kiállítása, 1957, kat. szerk. kisdégicé, Kiríni 1 rész.

16.

Varga Nándor Lajos

Dombtetőn, olaj, 32 × 42 cm

Budapest Műcsarnok kiállítása
1957, kat. nem. Kiadéjné kiám-
sien.

13

Varga Nándor Lajos festő

Magyar Csillag, 1944 II. 1.

IV. évf. 3. sz. 183.o.
Farkas Zoltán: kiállításokról.

Varga Nándor Lajos . festő, grafikus

Magyar Csillag, 1943 XI. 1.

III. évf. 21. sz. 564. o.

Farkas Zoltán: Csoportkiállítások a Műcsarnokban.

Varga Nándor grafikus

Művészet, 1940

V. évf. 32. sz. 50. o.

A Szinnyei Társaság XV. tavaszi Szalon-ra. /jelzet nélkül/.

Varga Nándor Lajos grafikus, festő

Magyar Otthon 1943 III. évf.

21.12. 564. l. Farkas Zoltán:

Csoportkiállítások a Műcsarnokban.

Rézkarc.Pieta.Varga Nándor

Magyar Müvészet 1925.433-435.o.
Kiállitások.

Varga Nándor festö.

ARS UNA.1923/24. II.évf. 165/66.l.

Varga Nándor festö.

Katol.Szemle.1932.I.132-36.l.

Varga N.L ajos grafikus

Magyar Müvészet 1925.365.o.
Kiállitások.

Varga N. Ferkó

Pásztortűz 1927. 17 sz.
401.2.

Kodolányi Béla: Erdélyi lélek a magyar
népi művészetben.

Varga Nándor grafikus

Pesti Hirlap. 1932. jan. 10. 6

Rézdi: Ej csoport az Ernst-mu-
zeumban

Varga Nándor festö.

Katol.Szemle.1941.470-73.l.

Varga Nándor Lajos festö.

Katol.Szemle.1941.23-25.l.

Varga Nándor Lajos rajzoló

Budapesti Szemle CCLXII. 1942. 298-306. Ybl Ervin: Képzőművészet

Sztarjarszky Vince höfarag

219,

Varga Nándor grafikus

Magyar Müvészet 1925.433-435.o.
Kiállitások.

Varga Nándor grafikus

Magyar Müvészet 1925.365.o.
Kiállitások.

Varga Nándor Lajos grafikus

Magyar Müvészet 1925.439-444.o.
Ełek Artur: Ifju magyar rézkarcolók.

Varga Nándor grafikus

Magyar Müvészet 1925.490-493.o.
A magyar grafika amerikai bemutatója.

Varga Nándor grafikus

Magyar Müvészet 1925.580-583.o.
Müvészetünk a külföldön.

Páris. Varga Nándor Lajos

Magyar Müvészet 1925. 2. sz. 44. o.
A Szinyei-Társaságból.

Sepsiszentgyörgy (idejvalósi Vanga Nándor Lajos)

Pásztortúz, 1925. XI. évf.

299. l.

Tibolt: Vanga Nándor Lajos

Rézkarc: Hajnal, Varga Nándor Lajos

Pásztortúr, 1925. XI. évf.

299. l.

Tibolt: Varga Nándor Lajos

Rézkarc. Arckép. Varga N.L .

Magyar Müvészet 1925.48-51.o.
A velencei magyar kiállitás.

Grafika, Krisztus Pilatus elött, Varga Nándor Lajos

Pásztortüz, 1925. XI. évf.

299. l.

Tibolt: Varga Nándor Lajos

Rézkarc. Tájkép. Varga

Magyar Müvészet 1925. 48-51. o.
A velencei magyar kiállitás.

BÉLA VIDOVSZKY: INTERIEUR

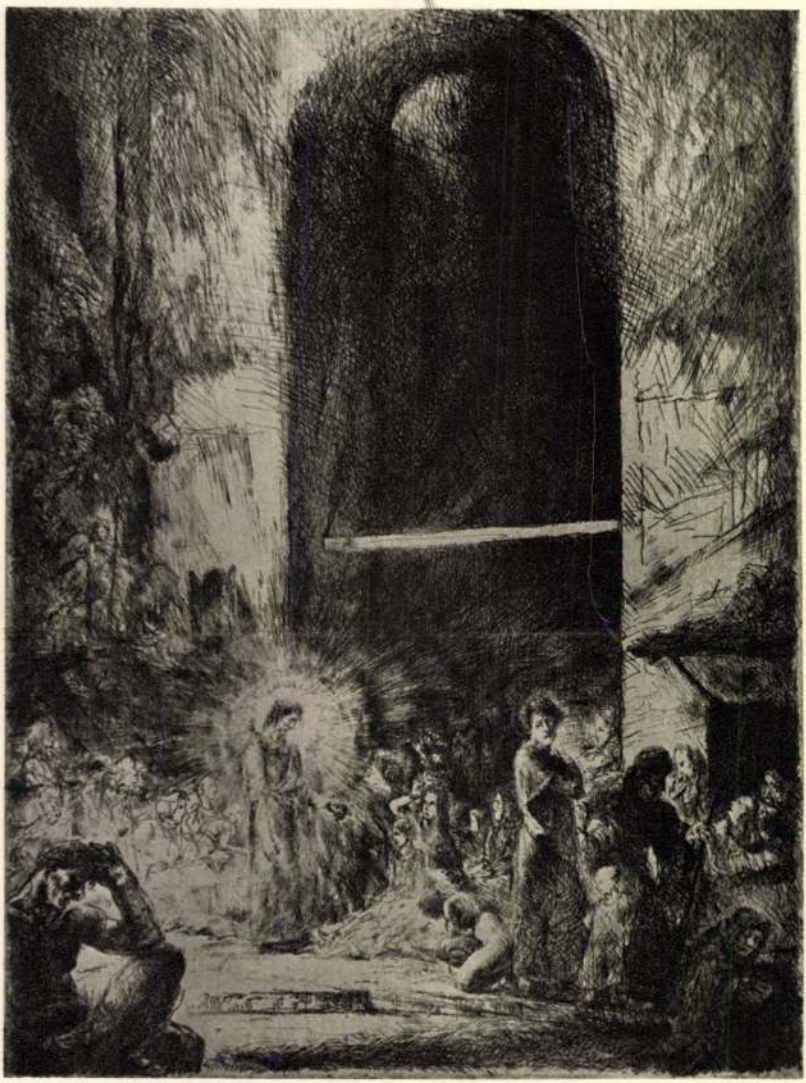

NÁNDOR VARGA: DAS THOR DES CHRISTUS

Csánky Ungvárról

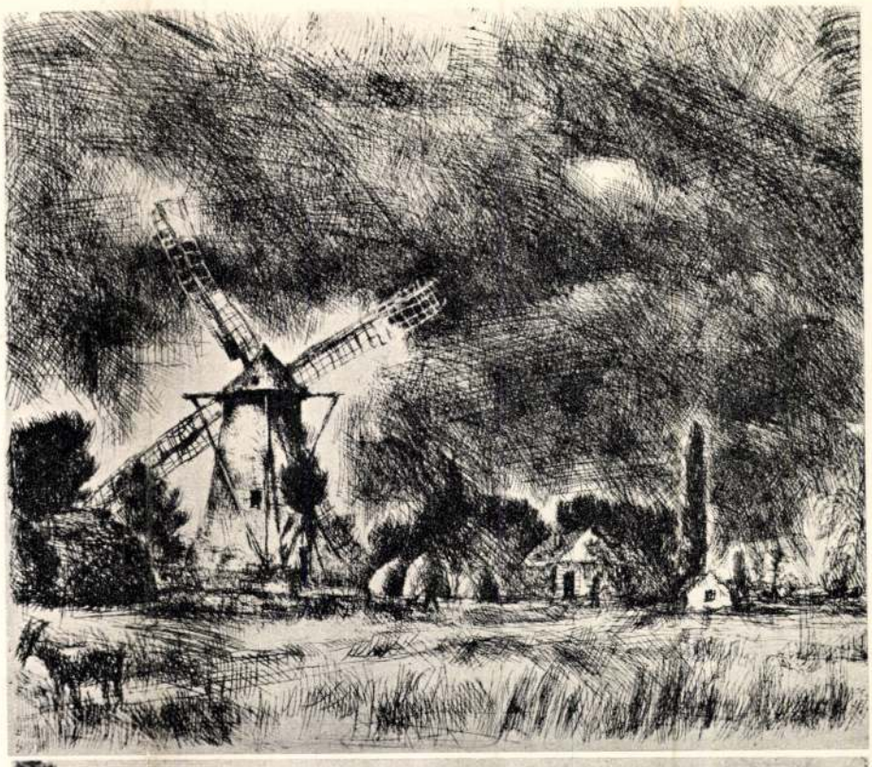

Varga Nándor Lajos: Közelgő vihar
La tempête approche
Приближение бури

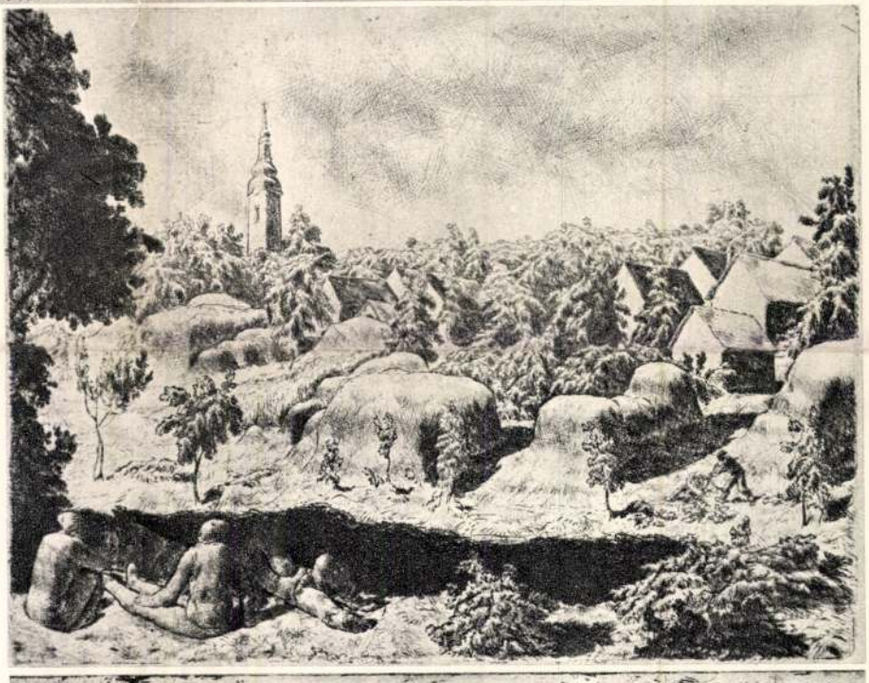

Tarján Jenő: Szérüskert
Aire — Гумно

Aszódi Weil Erzsébet: Szobrászok
Sculpteurs — Скульпторы

Művészet 1967 febr.

Varga Nándor

A VONAL MŰVÉSZE, VARGA NÁNDOR LAJOS

Varga Nándor Lajos grafikus. Úgy grafikus, ahogy valaki földműves, esztergályos, vagy orgonaművész. Teljes szellemi és gyakran anyagi energiáit évtizedeken át arra fordította, hogy kiművelje magát, hogy létrehozza páratlan grafikai gyűjteményét, könyvtárát, és azt a szellemi környezetet, amelyben a vonal művészete megértésre találhat; könyveket írt, tanított, nemzedékeket nevelt, és közben dolgozott, kipróbált minden anyagot, birtokba vette a különféle technikákat, és alkotta műveit, tucatszám.

Varga Nándor Lajos grafikus. Nem úgy grafikus, hogy többek között grafikát is csinált, hanem úgy, mint a régi mesterek, akik minden műfajt, vagy technikát egyenrangúnak tekintettek, és ugyanazzal a művészi ambícióval és alázattal dolgozták meg a tenyérnyi lemezt, vagy falapot, mint a méteres vásznakat. A grafikus művészet egész embert követelt, és Varga Nándor Lajos nem tétovázott, teljes energiával fogott hozzá.

A fúró-faragó székely emberek közül való, onnan, ahonnan Kós Károly nőtt ki, és utóbb annyian, Buday György, vagy Gy. Szabó Béla, hogy csak a fiatalabb grafikusok között tallózzunk. Varga Nándor Lajos Losoncról indult — 1895-ben született — majd Rozsnyó, Petrozsény, Sepsiszentgyörgy az egyes állomások az érettségiig. Hogy ezek az évek nem múltak el nyomtalanul, azt jelzi a fiatal Varga Nándor pályaválasztása, aki a sepsiszentgyörgyi Mikó kollégiumot a Képzőművészeti Főiskola rajztanári szakára cseréli. És jelzi az a majd harminc év múlva testet öltött vállalkozása — egy saját készítésű és kiadású könyv, amelyben a sepsiszentgyörgyi múzeum régi kódexeit adja közre, saját és munkatársai kézi metszésű fametszetes nyomataival. Közben a háború megakasztja főiskolai tanulmányait, katona, majd hazatérve kiállít a Műcsarnokban — ez az első kiállítása — a „Hadviselt művészek kiállításán". 1922-ben már mint művésznövendéket találjuk ismét a főiskolán, Olgyai Viktor grafikai osztályán.

Pályája most már egyenes ívben halad; állomásait jelzi a Szinyei Társaság grafikai díja, a német- és olaszországi tanulmányút, a külföldi kiállítások, Velencében, Firenzében, Brüsszelben, Zürichben, Barcelonában és Amerikában néhány helyen. 1923-ban tanársegéd Olgyai mellett, közben folyton dolgozik, rajzol, kipróbálja az összes grafikai technikákat, kutatja a grafika történetét, és maga is gyűjt, metszeteket, kortársaktól és régiektől egyaránt, levonatokat, dúcokat, vízjeles papírokat és könyveket egyaránt. Közben két évre Londonba megy, naponta a British Múzeumba jár, ezernyi stúdiumot rajzol, szobrokról, képekről, a múzeum tárgyairól. 1931-ben tér vissza Budapestre, és most már a Főiskola grafikai osztályának tanszékvezetője lesz. Ekkor érik be igazán a sok gyűjtögetés eredménye; olyan munkába kezd, amit azóta sem követett senki. A művészi gyakorlat alapján, a mesterségbeli tudás teljes birtokában és a jó pedagógusok hivatásához méltóan hozzáfog, hogy tudását továbbadja. Megírja a rézmetszetről, rézkarcról és a fametszetről szóló könyveit. Egyszerűen hangzik ez, de Varga Nándor Lajos esetében azt jelenti, hogy saját kiadásában, a Főiskola Grafikai Osztályán nyomtatják, néhány száz példányban ezeket az igényes könyveket; az illusztrációk pedig csak a legritkább esetben nyomdai klisék; ezekben a könyvekben a különböző technikával készült illusztrációkat eredeti dúcokról nyomták, és a szerző úgy válogatta össze őket, hogy képet adjanak a kortársak grafikai művészetéről is. És ez a törekvés jelzi Varga Nándor Lajos szakirodalmat teremtő tevékenységének másik irányát is: összegyűjteni a huszadik századi magyar grafikusok műveit, és az adatokat közzétenni a szakemberek és a gyűjtők számára. Ez az igény teremtette a kétkötetes Adattárat, amely 1936-ban és 1945-ben jelent meg.

Varga Nándor Lajos olyan művész, akinél a művészi gyakorlat szervesen összefonódott a mesterséget átadni kívánó pedagógus és a szakirodalmat teremtő művészeti író munkássága. Szervesen párosult nála az összehalmozott gazdag tudásanyag az írni-tudással. Lírai szépségű mondatai néha már a prózában írt vers hatását keltik; és mindig az egyetlen témáról, szerelméről, a vonal művészetéről ír:

„A vonal a legmegérzettebb valóság.

A vonal a pillanatok tükre lehet, lehet kiérlelt gondolatok tolmácsolója.

Minden vonal magában hordozza a szépség adalékait és értékeit. A vonal a képzőművészet lelke és gerince."

A Vonalművészet c. könyvéből való az idézet; de idézhettünk volna másik, hasonló jellegű könyvéből, amelynek címe Az alkotó szépség a képzőművészetben. A költői ihletésű részletek váltják ezekben egymást az esztétikai eszmefuttatásokkal és a mesterségbeli fogások precíz elemzésével.

Varga Nándor Lajos életműve töretlenül áll előttünk; a művészet feltétlen tiszteletének és a mesterség szeretetének példájaként. Amit elvégzett, nemzedékeknek is elég lett volna, és nemzedékek helyett végezte el, hogy tanítványai, a következők már folytathassák, és ne kelljen a semmiből indulniok.

Szikár, tanáros alakja ma is olyan, ahogy a 40-es években, egyik kiállításának katalógusában barátja jellemezte: „Merev alakba viszi bele a puha formákat ölelő körvonalakat. Viasz és korom, savak és lakkok bonyolult eljárásaival rögzíti meg a lüktető élet forró élményét. Fehér és feketével adja vissza az egész színes világ minden árnyalatát."

Varga Nándor Lajos valóban ilyen ember; művészete nyomot hagyott egyéniségén is: a korom, a savak, a lakkok avatott kezelője, az acéltű és a véső biztos kezű forgatója, és mindenekelőtt a ceruzával, tollal, ecsettel, krétával rajzolt, karcolt, metszett, vésett — nyomtatott — vonal szerelmese: grafikus.

Tölgyesi János

Varga Nándor Lajos: Fekvő nő — Femme couchée — Лежащая

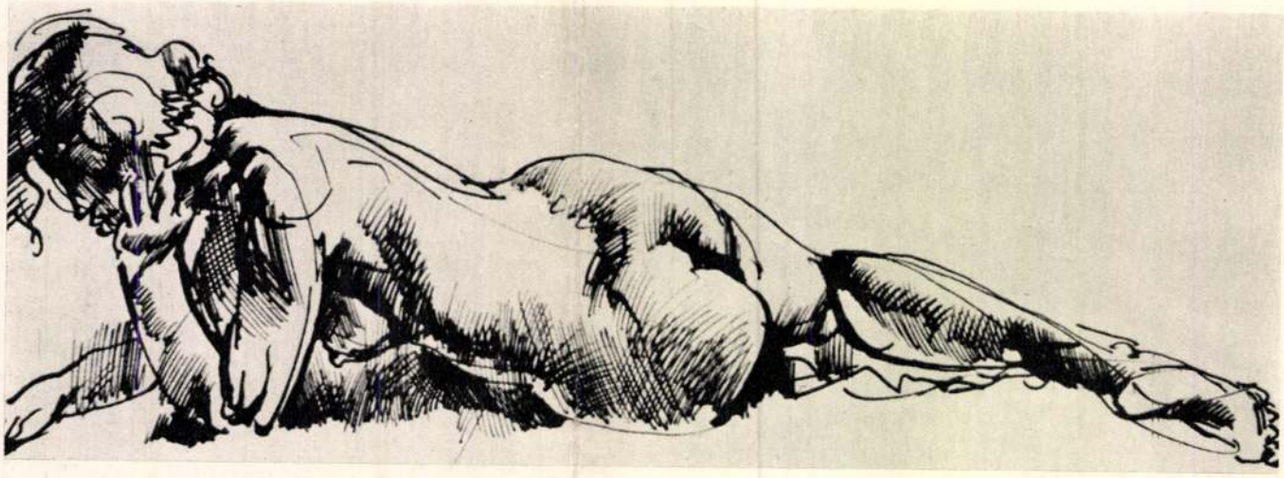

MDK

Varga Nándor Lajos

Müvészet 1968 febr.p.l.

Varga Nándor Lajos

„Szigliget" c. akvarellje (említve)

Szerepel a Balatoni Nyár.

Tárlaton Keszthelyen

Jelenkor 1966 VIII. n. 741 old.

Varga Nándor Lajos

Lapjai a Nemzeti Galéria Mai magyar grafika c tárlatán szerepeltek.

Vigilia 1968. máj. 351.l

Varga Nándor

Kiállitási kritika

Élet és irodalom 1968 márc.16.

M.D.K.

Varga Nándor, rézmetsző

Katalógus. 75.-Látkép a Calvin-tér felől a szökőkúttal/a Nemz Múz-ra/.Rézkarc."Varga Nándor".-24+64.9 cm Főv.Tört.Múz. 222.o.

Foliaxxrchaeologicaxxx

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

MEGHÍVJA ÖNT

VARGA NÁNDOR LAJOS

grafikusművész

VETÍTETTKÉPES ELŐADÁSÁRA,

MELYET A MAGYAR NEMZETI GALÉRIÁBAN

1968. MÁRCIUS HÓ 7-ÉN, CSÜTÖRTÖKÖN

DÉLUTÁN 5 ÓRAKOR TART

A

NATIONAL GALLERY OF ART

— WASHINGTON — ANYAGÁBÓL

FNyV 14

MDK

Varga Nándor I.

Zsennyei müvésztelep, rézk.

M.Képzőművészek grafikai és kisplasztikai kiáll.
1960. jun. Csók Galéria

MDK

Varga Nándor

Venus genetrix, rézk.

Akácfás oldal, rézk.

Éva teremtése, hideg tü

Ernst Muzeum 79-ik kiáll. kat. Bpest. 1925. okt. 12.l.

MDK

Varga Nándor

Vénusz Genetrix, rézk.

Akasztás oldal, rézk.

Éva teremtése, hidegt.

Ernst Museum 75-ik kiáll. kat. Épest. 1925.
okt. 12.I.

MDK

Varga Nándor

Leányfej, hideg tü

Pieta, rézk.

Leányka, hideg tü

Ernst Muzeum 79-ik kiáll. kat. Bpest. 1925. okt. 12.l.

MDK

Varga Nándor

Este, hideg tü

Kopasz almafa, rézk.

Fej kettős fényben, rézk.

Ernst Muzeum 79-ik kiáll. kat. Bpest. 1925. okt. 12.1.

Bøte, bideg tå

Kopsæs almæ', tæsk.

Rej kettöe tænyben, tæsk.

MDK

Varga Nándor

Magányos fa, rézk.

Tavaszi nap, hideg tü

Olvasó lány, rézk.

Ernst Muzeum 79-ik kiáll. kst. Bpest. 1925. okt. 12.1.

MDK

Varga Nándor

Kigunyolt Krisztus, rézk.

Loggia dei Lanzi, rézk.

Ivó gyermek, rézk.

Ernst Muzeum 79-ik kiáll. Bpest. 1925. okt. 12.1.

MDK

Varga Nándor

Dunapart, rézk.

Leányfej, rézk.

Ernst Muzeum 79-ik kiáll. Bpest. 1925. okt. 12.l.

Dunspart, Teak.

Beaufield, Teak.

MDK

Varga Nándor

Hintázók, rézk.

Fátyolos nő, rézk.

Ecce Homo, rézk.

Ernst Muzeum 79-ik kiáll. kat. Epost. 1925. okt. 12.l.

Ninuzeok, text.

Pityotos no, text.

Ecce Homo, text.

MDK

Varga Nándor

Tanyaudvar, rézk.

Malomfák, rézk.

Sirbatétel, rézk.

Ernst Muzeum 79-ik kiáll. Bpest. 1925. okt. 12.1.

MDK

Varga Nándor

Reggel, hideg tü

Krisztus betegeket gyógyit, rézk.

Nirvána felé, rézk.

Ernst Muzeum 79-ik kiáll. Bpest. 1925. okt. 12.1.

MDK

Varga Nándor

Keresztfán, rézk.

József és Putifárné, rézk.

Jézus és Magdolna, rézk.

Ernst Muzeum 79-ik kiáll. Bpest. 1925. okt. 12.1.

MDK

Varga Nándor

Kampfőiskola. 5.l.

MDK

Varga Nándor

A gyilkos. Linometszet. Repr.

Képzőművészet 1935. 8o. sz. 14.1.

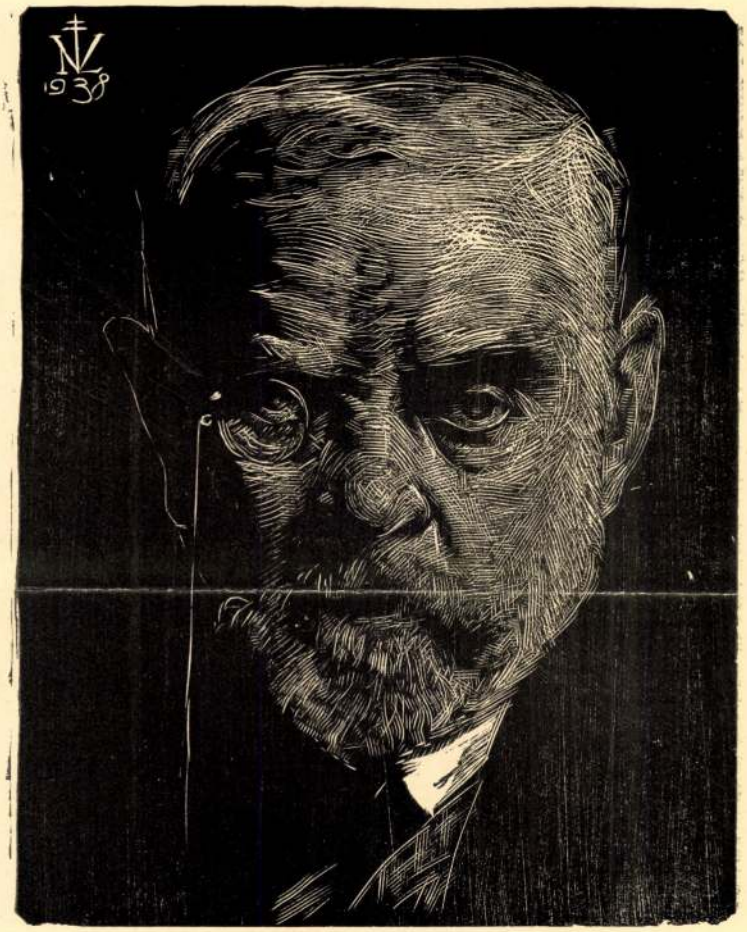

Warlowszky Bertalan

Ferkèpzomfoiskèvk 1937/39

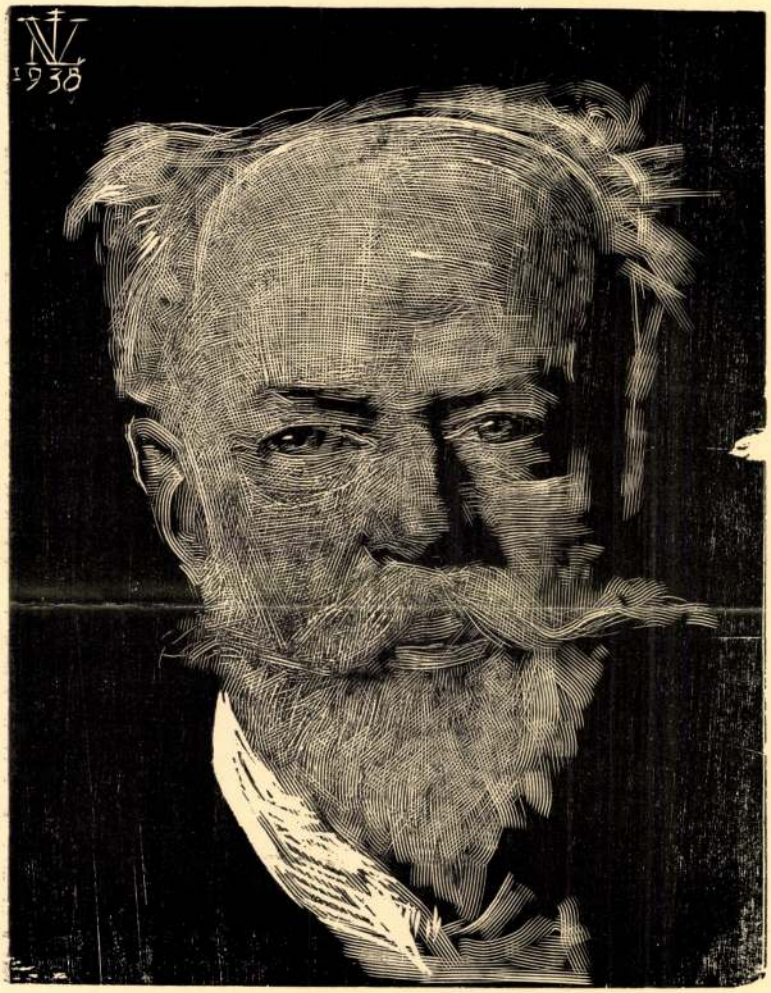

Nádler Róbert

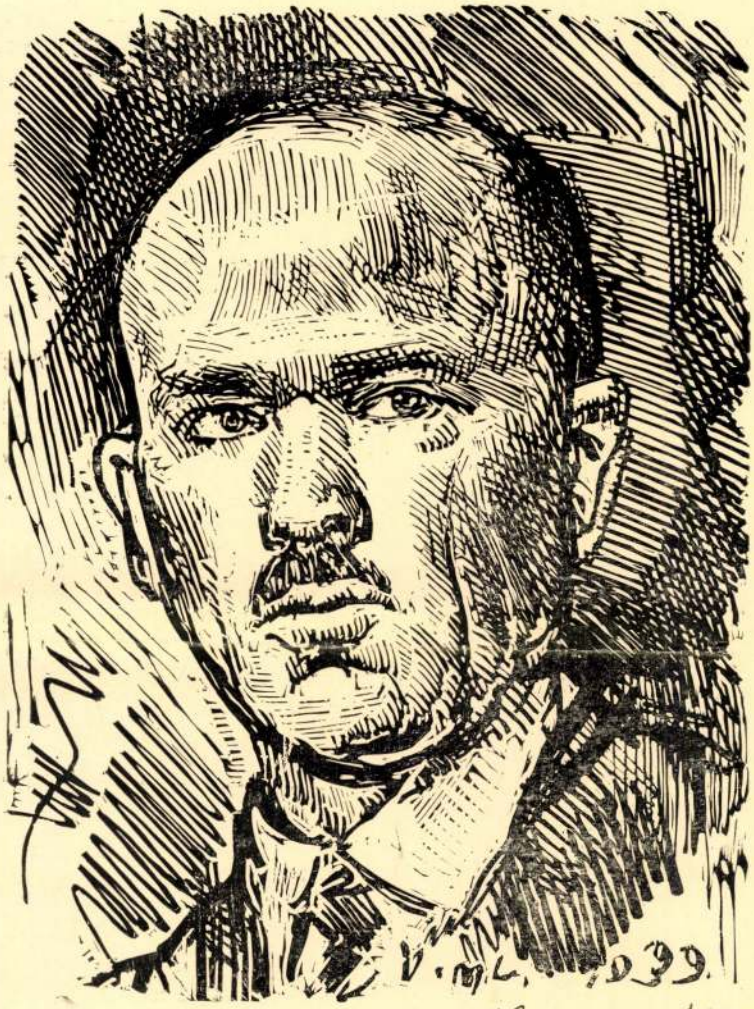

Varga Mándor
fametszete

Szentgyörgyi

V. M. L.
939

Varga Nándor
fametszetei
az alábbi Cv környoben

Ferképzőmfőiskévk 1937/39

72

Varga Nándor Lajos, grafikusművész

M. Makkai Piroska műveit a Fényes Adolf-Teremben láthatók. – A művész elmondja, hogy a most kiállított metszetek jórésze diófa dúcra vésett. Tanárjától Varga Nándor Lajostól kapta a fát, nehéz ma igazán jó, körtét, vagy diót szerezni, mert legalább tíz évig kell érlelni a fát.

(nyerges): M. Makkai Piroska fametszetei.

Pesti Műsor: 1978. jún. 28.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOCIALISTA MŰVÉSZETÉRT

Varga Nándor Lajos
1978 JUN
grafikusművész

1021

Varga Nándor Lajos „Öreg juhar" c. fametszete az 1978. évi grafikai hét albumában

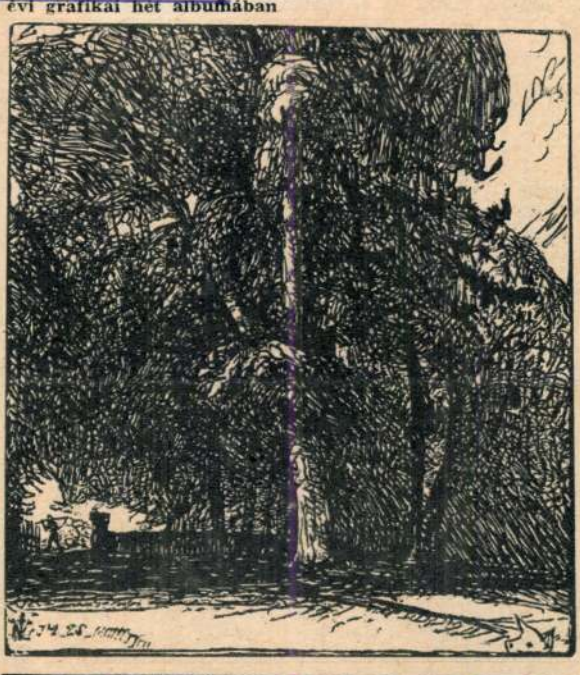

VARGA NÁNDOR LAJOS EMLÉKE

Nagy művésznemzedék egyik jeles képviselőjétől vettünk ismét búcsút. Párhetes váratlanul reátörő, majd átmenetileg kedvező kimenetellel bíztató betegsége után *április 17-én* elhunyt *Varga Nándor Lajos*, a Magyar Népköztársaság érdemes művésze, grafikusnemzedékek nevelője, akinek működése szervesen kapcsolódott a mai magyar grafikusművészet arculatának kialakulásához.

Losoncon született 1895. január 1-én, de diákkora a székelyföldhöz, a *sepsiszentgyörgyi* Mikó kollégiumhoz fűzte, és a kollégium ma is számon tartja, mint egykori kiváló növendékét. Művészpályájának indulását, mint annyi más sorstársáét, az első világháború zivatara nehezítette meg. Első bemutatkozása is a hadviselt művészek kiállításán volt. A Képzőművészeti Főiskolán szerzett rajztanári diplomával a zsebében, mint művésznövendék ismét beiratkozott a főiskolára, *Olgyai Viktor* osztályára, a grafikának szentelve minden idejét. Az a kapcsolat, amely őt a nyomtatott vonal művészetéhez láncolta, egész életén át végigkísérte. Előbb mint tanársegéd, majd mint *a grafika tanára*, nevelőmunkával, szakkönyvekkel, és nem utolsósorban grafikai alkotásainak imponálóan nagy számával szolgálta ezt a célt. Állami ösztöndíjjal két ízben volt Londonban tanulmányúton, hogy a *British Muzeumban* grafikatörténeti tanulmányokat folytasson. Egyik londoni ismerőse egy társaságban így mutatta be: *„Mr. Varga, a második ember a világon, aki a British Museum teljes grafikai anyagát lapról lapra áttanulmányozta."* Félszáznál több kis jegyzetkönyvecske őrzi ennek az időnek emlékét. Amikor hazatérése után *Réti Istvánnak* megmutatta feljegyzéseit, vázlatait, megilletődve mondta: „Na, ez komoly dolog... Ebből egy életen át lehet élni." De Varga mester nemcsak ebből és nemcsak ennek élt.

„A magyar grafikát szolgálta oly hiven és alázatosan, olyan nyugodt és önfelejtő munkával, biztos szakmai tudással, tanítványok nevelésével és művészettel, mint a régi mesterek" — írta róla *Kuczka Péter* akit vele folytatott beszélgetések tettek a grafika lelkes hívévé és szószólójává.

Varga Nándor a *polihisztorok* mindegyre ritkább képviselői közé tartozott. Szakkönyveit nemcsak írta és illusztrálta, hanem *maga szedte és nyomtatta* is. Egy *Wörner-féle nyomdagépet*, gyorssajtót szerzett a főiskolának, és ezen a gépen nyomtatta ki tanítványai és barátai segedelmével könyveit, amelyek a grafikai ismeretek egész tárházát tartalmazzák: *A rézkarc*, *A rézmetszet* (ezek még kézisajtón lettek előállítva), *A fametszet*, *Régi fametszetes magyar vagy magyar vonatkozású könyvek a Székely Nemzeti Múzeumban* (szomorú értéket ad ennek a kötetnek, hogy az ebben bemutatott könyvek a háború végén, az esztelen „nyugatra mentés" során mind elpusztultak), *Vonalművészet*, *Az alkotó szépség*, és még számos más könyv, ritkaságuk és tartalmuk miatt féltve őrzött kincsei a grafika szerelmeseinek. *Adattár* címmel kiadta jeles grafikus pályatársainak oeuvre-katalógusát (újabban jó magyar szóval alkotásjegyzékét). Kutatómunkája során a régi magyar *papírosmalmok vízjegyeinek* tekintélyes sorát gyűjtötte össze, ezeknek a könyvalakba foglalását is tető alá tudta hozni 1970—1975-ben. Ennek a kézzel szedett, nyomtatott, ezernyi vízjegynek fába metszett ábráját, régi papírosmalmok és városképek fametszetű képét tartalmazó csodálatos könyvnek néhány példánya arra vár, hogy a korszerű reprodukáló és sokszorosító technika útján közkinccsé váljon.

Bensőséges kapcsolatok fűzték Varga Nándort a grafikai művészetek intim, személyes tartalommal leginkább telített területéhez, a kisgrafikához. Amikor a Művészeti Szakszervezetek Szövetségének pártfogását élvező *Kisgrafika Barátok Köre* nem sokkal több mint három éve felkérte őt az *elnöki* tisztség elvállalására, csak a tényleges helyzetet juttatta ezzel kifejezésre, hiszen a mester megjelenése adott már régen rangot és tekintélyt a kör összejöveteleinek, ahol előadásaival, beszélgetéseivel, tanácsaival is a magyar grafika ügyét szolgálta. Lelkes résztvevője volt a *nemzetközi ex libris-kongresszusoknak* is, ezeken is sok új barátot szerzett a magyar grafikusművészetnek.

S. A.

Krónika

Az M
peink

Hírein

— **KITÜNTETÉSEK.** A Magyar Népköztársaság Tanácsa eredményes munkássága elismeréséül **dr. Hárs Ernőné Sándor Judit** magánénekesnek, érdemes művésznek, **Haris Klára** osztályvezetőnek, **Kesztes Mihályné** igazgatónak, **Marton Károly** főtitkárnak a „Munka Érdemrend" aranyfokozata; **Darázs Emilné** előadónak, **dr. Galambos Józsefné** h. irodavezetőnek, **dr. Magyar Károly** főosztályvezetőnek, **Szántó Jenő** zenekari művésznek a „Munka Érdemrend" ezüstfokozata; **Balog Lászlóné** művészeti titkárnak, **Magyar Gyula** gyártásfőirányítónak a „Munka Érdemrend" bronzfokozata kitüntetést adományozta.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa hazánk felszabadulása 33. évfordulója alkalmából eredményes munkájuk elismeréseként számos tagtársunkat kitüntette. A „Munka Érdemrend" ezüstfokozatát kapta: **Barna Józsefné Simon Judit** (LFZF), **dr. Bodóczy József** (Áll. Operaház), **Fejér Tamás** filmrendező, **Köllő Miklós** (Mafilm), **Kőszegi János** docens (SZFF), **Révi József** (Hanglemezgyártó V.), **Sterk Tibor** (Iparművészeti V.), **dr. Borsos József, Erőss Anna, Földi Iván, dr. Huszár Tiborné** (Rádió), **Balla Katalin, Bilka Pál, Major Sándor** (Televízió); a „Munka Érdemrend" bronzfokozatát kapta: **Bánki Lászlóné** (Pannónia Fst.), **Fejes Imre** (Bartók B. ZSZ), **Forgács Lajos** (Mafilm), **Makrai Pál** (Vígszínház), **Molnár Józsefné** (Kivitelező V.), **dr. Palásti Józsefné** (Kiállítási Intézmények), **Bakos Katalin, Stuhl Béláné** (Rádió), **Lovász Gyula, Nagy Gáborné** (Televízió).

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a „Szocialista Magyarországért Érdemrend" kitüntetést adományozta **Major Tamás** kiváló művésznek, a Nemzeti Színház Kossuth-díjas főrendezőjének nyugállományba vonulása alkalmából, több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége és művészi munkássága elismeréséül és **Marton Endre** Kossuth-díjas kiváló művésznek, a Nemzeti Színház igazgatójának nyugállományba vonulása alkalmából, több évtizedes művészi munkássága elismeréséül.

A kulturális miniszter eredményes munkájuk elismeréséül **„A szocialista kultúráért"** kitüntető jelvényt adományozta következő tagtársainknak: **Diószegi Zsuzsa, Hagyó Lászlóné, Hajdúfy Miklós, Halmágyi László, Juhá né, Lázár Katalin, Sz rémé, Váradi László, P Nádor László, Búzás Pá Pál, Tóth Istvánné.**

A kulturális miniszte felszabadulásának 33. alkalmából eredményes elismeréséül következő inknak adományozta „ ta kultúráért" kitünte **Barlay Vali, Bánky R József, Bódis Mária, B Csákányi Eszter, Dall Dobák Lajosné, Fara Flórián Antal, Géczy Gulyás Sándor, Gyurcs Helyey László, Holp Ivánka Csaba, Jancsó S sa András, Körtvélyessy Kutas Magdolna, Medny Mezey Lajos, Nagy Jen Márta, Tarr Mária, Ta Torda Ferencné, Vallai ga József, Vargáné Kás Vasvári Géza** (Színházi Szakszervezete):

Gervai Imre, ifj. Kris né, id. Ócsai Gábor, Pat (Artistaművészek Szaks

Bajtala József, Bárk Bártfai László, dr. Boko né, Borzáné Hajdú Boschan Daisy, Czapk Barkóczy Sándor, Fodor Erdős Péter, Gvizd Lajos ti Vera, Gy. Vass Ágnes Zsuzsa, Hirsch Bence, H nos, Horváth László, Ka dor, Kaszás Ildikó, Kir Kiss Imre, Kiss Kálmán ti Györgyi, Koós Jáno György, Koren Tamás, Klára, Kőműves Miklós, renc, Kürti Magda, La Bertalan, Lengyel Györg István, Martin János, Má zsanna, Mészáros Sánd Andrásné, Novotny Ger rádi Lászlóné, Palánc Pánti Györgyné, Pentz Z tai Ernőné, Schmidt Es nay Gyula, Toroczkay I ray Klotild, Vandulek Gábor, Völgyesi Ádám, Mária (Zeneművészek S zete):

Beökönyi Tiborné, Ki Lengyel Gábor, Málnás dr. Mécs Jánosné, Magl Nádas Lászlóné, Szántó Tokai Elemér, Balogh Eigel István, Szentpéte Varga Dezső (Képző Iparművészek és Művé gozók Szakszervezete):

Bársony Péter, Bor Buglya Sándorné, Dékán né, Erdélyi Gábor, Imre Lehota Lászlóné, Maure Mikecz Istvánné, Navr Pataki Józsefné, Polste vó György, Wind Pál, János (Filmművészek kalmazottak Szakszerve

Dimitrov György, Dol Fehérvári Andrásné, Ge jos, Kalmár András, Istvánné, Kocsis Sándo Sándor, Molnár Mikl Magda, Németh Attil Péter (Magyar Televízi

Bónis Ferenc, Cserv Gyenes Györgyné, Dön Kaposy Miklós, Kond Menkó László, Pusztay István, Tardos Júlia, V ván (Magyar Rádió).

A kulturális miniszte közi nőnap alkalmáb nyes nőmozgalmi tevék „A szocialista kultúrá

A Művészeti Alap május 9-én sajtótájékoztatón ismertette a képző- és iparművészeti terület időszerű kérdéseit. Diószegi Balázs Vészits Ferencet, az Alap igazgatóját így rajzolta meg

Varga Nándor Lajos, grafikus

a 19.- i Szegedi Nyári Tárlat megnyílt, melyen a művésznő művei is szerepelnek.

Halász Miklós: Szegedi Nyári Tárlat. Pesti Napló, 1948. júl. 19. 47. old.

Varga Nándor Lajos

Művei szerepelnek a felszabadulásunk 30.évfordulójára meghirdetett pályázat anyagában a Balatoni Kisgrafikai Biennálé kiállitásának keretében a keszthelyi Balatoni Muzeumban - 1975.

-katalógus a könyvtárban -

Varga Nándor Lajos

A MARATÁS NAGYMESTERE

Varga Nándor Lajos kiállításának megnyitójából, 1958. április 5-én, a Derkovits Teremben.

Meg kell vallanom, hogy bizonyos megilletődéssel vegyülő várakozással állok most itt, s hadd mondjam el, mi ennek az oka. Varga Nándor Lajos sokunknak volt tanára a Főiskolán, s csak a legmelegebb köszönettel tudunk emlékezni a vezetése mellett eltöltött időkre. Senkire sem erőltette a maga szemléletmódját, de alaposan megkövetelte a mívesség megismerését, a grafikai eljárások gazdag lehetőségeinek, váratlanul kibontakozó szépségeinek tudását. Hogy ki mire használja ezt a tudást, mit hoz ki segítségével, azt szinte baráti együttérzéssel figyelte, s komoly beszélgetésekkel terelte a még gazdagabb megoldások felé. Az okozná talán mostani megilletődöttségemet, hogy most a tanítvány nyitja meg mesterének kiállítását, s csupán emberi meghatottság lenne bennem? Nem! A megilletődés annak a fiatalos szépségnek szól, amely minden egyes lapjáról felénk sugárzik. De miért az elfogódottsággal vegyülő várakozás? Azért, hogy Önök, akik emberileg nem állnak talán annyira közel Varga Nándorhoz, vagy talán nem is ismerik, vajon annyira bele tudják-e élni magukat a természetnek Varga Nándor által meglátott játékos és komoly gazdagságába, mint néhányan, akik mellette nőttünk fel? Vajon Önökből is ki-ki

László Gyula: Művészetről, művészekről
Bp. 1978. Magvető.

tör-e az önkéntelen hangos szó egy-egy hibátlan szépségű rézkarca láttán: gyönyörű? Ez az oka a megilletődésnek, s ez az oka a várakozásnak.

Varga Nándort eddig elsősorban mint a magyar rézkarcolóművészet európai rangú mesterét tartották számon, s méltán. Rézkarcaiban a látványt olyan míves költőiséggel tudta visszaadni, hogy lapjai nemcsak a magyar, de az európai rézkarc számon tartott értékei. Figyeljék rézkarcait: leheletes árnyalatok váltakoznak bennük a bársonyos mélység sötétjeivel. Keze nyomán megújult a rézkarc, s váratlan lehetőségekkel telítette eddig felgyülemlett szépségeit. Különösképpen felhőkoszorúzta tájai s arcmásai mutatják a múlt szépséges örökségének újraköltését. Varga Nándor nem akar mindent elölről kezdeni, sőt a tudós aggodalmas gondosságával tanulmányozta Rembrandtnak s a többi nagy elődnek lapjait, és a maga módszerét szervesen építette rá tanulságaira. Mégis ezer közül is egyszerre felismerjük műveit, mert a természetről való bensőséges élménye új egységbe forrasztotta mindazt, amit a régiektől tanult. Tudós elmélyülésének nemcsak több száz muzeális értékű karc az eredménye, hanem néhány maga által írt s nyomtatott könyv is, amelyek a régi grafikai technikákat ismét élővé teszik, minden fortélyát megismertetik.

Kitűnő érzékkel, az anyag ismeretében s tiszteletében bánik a méretekkel is. A nagyobb felületre kívánkozó látvány szépségeit nem a vékony karcolótű által bensőségesebb méretekre hivatott rézkarcban fogalmazza, hanem ilyenkor előkerül a vízfesték, az olaj, a tus vagy a ceruza. Az anyagnak s a méreteknek szinte műfaji különb-

ségei is elárulják a higgadt művészt, azt, akinek mesterségbeli szépségei miatt is kijár a Mester rangja...

...Ha az elemző elme Varga Nándor színhasználatát figyelné, akkor az első benyomás otthonias melegségén túl azt is észrevenné, hogy nem tartozik azok közé, akik fokozzák a természet lappangó színjátékát, hanem inkább még tompítja, fátyolozza a színek káprázatát. Megannyi képén valami párás ezüstszürke adja meg az alaphangot. Nem véletlen talán, hogy ceruzarajzai is erősen közelítenek az ezüst finom árnyalataihoz. Ez a halkítás, akárcsak a halk, meghitt beszéd, bensőségessé teszi a képeket. Nem kiabálnak messziről, nem vonzzák a szemet a kobra bűvölő tekintetével. Megvárják, amíg valaki közelükbe lép, de akkor zsongón szép dolgokat mesélnek neki mindennapos környezetünkről. Igen, Varga Nándor a látott világot ünnepli, de nem zajjal, harsogással, hanem szinte csendes köszönettel és hálával, hogy olyan szép az ember és a természet, amilyennek ő látja. Bár képeinek erős felületkitöltő szerkezete van, a kompozíció sohasem lép nála fitogtatón előtérbe, képei szinte maguktól értetődő természetességgel hatnak, s rejtik szerkezetüket. Az értők tudják, hogy milyen nagyigényű és nehéz a magától-értődöttséget sugallani.

Hiábavaló kísérlet lenne Varga Nándor művein megvonni a határt a nemes művesség és az élmény magánbeszéde között. Egyik annyira áthatja a másikat, hogy nézhetjük úgy is műveit, mint a karcolás, a vízfestés, a rajz vagy olaj hajlékonnyá tett technikai gazdagságát; maradéktalanul elgyönyörködhetünk így is bennük, de nézhetjük úgy is, mint lírai vallomástételt a világról, s akkor ez

a szemlélet is úgy áthatja a kép minden zugát, hogy közben eszünkbe sem jut a megcsinálás tudását csodálnunk. Ez az egyensúly, az élmény és eszköz egymást tökéletesen átható egysége kivételes jelenség művészeti életünkben, s ez határozza meg Varga Nándor helyét értékeink között.

Varga Nándor Lajos, grafikus

● *A VÁROS AZ EMBERÉRT. A Corvina Kiadó újdonsága Paulhans Pesters munkája: A város az emberért (Védőbeszéd a városi élet mellett). Most jelent meg az idén áprilisban elhunyt Varga Nándor Lajos grafikus, érdemes művész tizenkét rézkarca. S az olvasókhoz került Rácz Endre fotóalbuma: Tihany. A kötet előszavát Illyés Gyula írta.*

— :o A város.—

Esti Hírlap, BP. 1978. okt. 30.

8.

Varga N. Lajos, grafikusművész

Május 18.-án megnyílt Nyíregyházán, a Benczur Gyula-teremben a grafikai hét, melyen a művész művei szerepelnek.

Kelet-Magyarország, 1978. máj. 19.

Varga Nándor Lajos

Műve szerepel a Magyar Grafika 1978.

c.kiállitáson

Magyar Nemzeti Galéria,1979.február

-katalógus a könyvtárban -

Varga Nándor Lajos

Szőtely ezermester, remek grafikus, fővizelő tanás festette egy fotóra alatt Baránszky Jób Lányló portréját Tihanyban, amikor pár napon át Baránszky-éknél vendégeskedett.

B. J. L: Otthonáim

Budapest 1978/1. 21.0.

Varga Nándor Lajos, grafikus

L. Gross Arnold

P. Kúcs J. A kiszkelgés helyén

7

Népszabadság, Br. 1979 márc. 16.

Varga Nándor Lajos, grafikus

1935-ben a Nemzeti Szalonban a "Négy erdélyi művész" c. kiállitason. Teleki Ralf mellett varga Nándor lajos 68 történeti témaju fametszettel, Lőte Éva 17 szoborral vett részt.. Teleki Ralf édesanyja is jelentős anyaggal vett részt ezen. Teleki Bella. 61.old.

Szij Kezsö: Teleki Ralph 60.old

Műv. Tört. Írt. 1976. XXV. 1.sz. Bp

Varga Nandor Lajos, grafikus

--

Telki Ralf Bpesten a Képzőművészeti főiskola hallgatója volt. Ott Olgyainal tanult és a rézkarcban Varga Nandor Lajos volt mestere, akivel jó baráti viszonyban volt. 60.old.

Szij Rezső: Teleki Ralph 60.old

Műv.Tört.Ért. 1976. XXV. 1.sz. Bp

Varga Nándor Lajos

grafikus, Diskay Lenke tanára volt.

Német Lajos:Egy pedagógus müvészházaspár kiállitása a kaposvári Rippl-Rónai Muzeumban
Rajztanitás 1968/3 27.old.

Varga N. Lajos

növendéke a Képzőművészeti Főiskolán V. Barsonyi Ahony.

Barbély László: Városi gyűjtemény. Miskolci képtár, Miskolc, 1971

551

Varga N. Lajos

növendéke a Képzőművészeti Főiskolán Tenkács Tibor.

Borbély László: Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, Miskolc, 1971

511

Varga Nándor Lajos

növendéke a Képző- művészeti Főiskolán
Lukovszky László.

Borbély László: Városi gyűjtemény,
Miskolci képtár, Miskolc, 1971

Zoo

Varga Nándor Lajos

Révész Imre növendékeként 1927-ben fejezte be tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán, ahol előbb tanársegéd, majd 1931-48-ig tanár volt.

Barbály László: Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, Miskolc, 1971

5.31

Varga Nándor Lajos

A mester Lorincon született 1895-ben. 1929 és 1931-ben ösztöndíjjal Londonban volt, később egyik Európát bejárta.

Dorbély László: Vásári együttes, Miskolci képtár, Miskolc, 1971

Varga Nándor Lajos

1926-ban a Velencei Biennálén, 1928-ban a Barcelonai Világkiállításon szerepelt sikerrel. Első egyéni kiállítása 1925-ben az Ernst múzeumban volt.

Borbély László: Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, Miskolc, 1971

Varga Nándor Lajos

Legutóbb 1965-ben a Dürer műterem-ben mutatta be műveit. 1919-ben Székely díjat kapott, 1929-ben Barcelonában, és 1940-ben itthon tüntették ki.

Borbély László: Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, Miskolc, 1971

531

Varga Nándor Lajos

A miskolci képtár anyagából:
„Festenek a gyerekek," papír, rézkarc,
300 x 400 mm.

Borbály László: Városi gyűjtemény,
Miskolci képtár, Miskolc, 1971

Varga Nándor Lajos grafikusművész

a Magyar Népköztársaság érdemes
művésze címet kapta.

Magyar Hírlap, 1974. ápr. 3

Varga Márton Lajos
grafikusművész

a Magyar Népköztársaság érdemes
művésze címet kapta.

Népszabadság, 1971. ápr. 3

Varga Nándor Lajos,
a főiskolán évtizedekig dolgozó mester,
grafikái szerepelnek a miskolci Képtár
kiállításán.

Barlóky László: a Miskolci Képtár képzőművészeti
gyűjteményének kiállításáról.

Napjaink, 1971. máj. (2.)

Varga Nándor Lajos

Ex libriseket készít.

P. Bresztyánszky Ilona: Egy feledett grafikai műfaj: az ex libris

Könyvtáros, Budapest 1941. (2.) 6.

Varga N. Lajos, grafikusművész

a Vaszary-teremben kiállított művek ízelítőt adnak a grafikusműhelyekben folyó munkáról. Néhány közös vonás alapján egy csakorba állíthatjuk Hertay, Varga N., Zala, Czinke, Csahány, Rozanits egy-egy grafikáját.

H. B.: Országos grafikai hét.
Somogyi Néplap, 1978. máj. 19.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Varga N. Lajos,

PETŐFI NÉPE
Kalocsai
1978 MÁJ 17

1021

Grafikai hét, 1978

● Varga N. Lajos: Öreg juhar (fametszet).

Reprezentatív kiállítás színhelye lesz a Képcsarnok Vállalat kecskeméti boltja. Harminc neves grafikus — többek közt *Czinke Ferenc, Feledy Gyula, Csohány Kálmán, Hincz Gyula, Kass János* alkotásaiból — nyílik holnap kiállítás a grafikai hét alkalmából. A tárlatot délután öt órakor *Komáromi Attila*, az MSZMP Bács-Kiskun megyei Bizottságának munkatársa nyitja meg.

Szilágyi (Honvéd) 2:21,9, 2. Gulin (KSC) 2:29,2. 4x100 m vegyesváltó: 1. Honvéd 5:14, 4. KSC 6:01,6. A fiúk pontversenye: 1. Bp. Honvéd 2314, 2. Szolnok 1907, 3. Ózd 1781, 4. KSC 1723, 5. Gyöngyös 503 pont.

Lányok:

50 m hát: 1. Kálmán A. (Honvéd) 34,9... 4. Vörös V. (KSC) 40,9. 100 m gyors: 1. Koller A. (Honvéd) 1:10,4, 2. Székely (KSC) 1:11,0. 200 mellúszás: 1. Faragó É. (KSC) 3:12,3. 400 m vegyes: 1. Kálmán A. (Honvéd) 5:36, 2. Vörös V. (KSC) 6:20,5. 200 m gyors: 1. Albert A. (Honvéd) 2:28,8, 2. Bérczi I. (KSC) 2:34,3. 4x100 m vegyesváltó: 1. Honvéd 5:16,8, 2. KSC 5:34,40. A leány pontverseny: 1. Bp. Honvéd 2529, 2. KSC 2516, 3. Ózd 2236, 4. Szolnok 2097, 5. Ózd B. 920 pont.

ogatott

„Grund

Nincs új a Na
Ifjúságért" moz
belül új vetélke
detett meg a Né
tősége „Grundbi
ven. Szombathel
már meg is ren
nyeket, amelyek
megeket mozgatt
lános iskolások
res öröm ez szá
azért, mert végre
is „teret" kapna
értelemében (a
ugyanis tereken,
dezik), másodszo
60-as években a
rásban én is re
vetélkedőket a
védnökségével a
dőben, a Szelidi
csén a Duna-pa
alatt, vagy a tas
gesztenyései alatt
ifjúsági napok k
zett) vetélkedőkön
felül volt az in
a győztesek közi

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

NÉPSZAVA

1978 MÁJ 27

Varga Nándor Lajos.

múlt, melynek értelmezése új így szűkös is, hiányos is. meg új kalandokra csábítja *(Magvető)*

Boldizsár Ivánt, Cseres Ti- **Rónay László**

1021

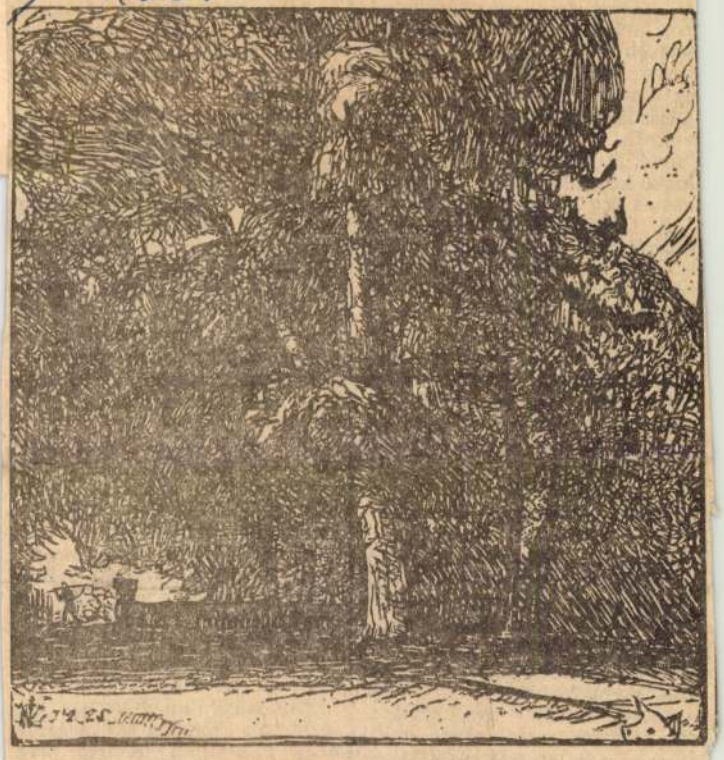

Varga Nándor Lajos: Öreg juhar

tásba készül
A szöveget
színes és fek
szíti ki. Olv
a siklósi ke
ról, a Kecske
vészeti Alko
hácsi emlék
és emberi kö
géséről, plak
vekről, a m
káról, a Mag
léria közművelődési munkájáról és így tovább. *(Corvina)*

A lengyel *Joanna Guze A művészet nyomában* című könyve a tízévesnél valamicskével idősebb gyermekek érdeklődésére számít. A könyv, *Fejér Irén* fordításában, mintegy háromszáz képpel kiegészítve kalauzol végig egy nagyszerű úton, amelynek első „állomása" az ősember barlangja, mert annak falát már gyakran díszítették különböző ábrák. *„S az országokon, évszázadokon, különböző korszakokon, az építészeti, festészeti és szobrászati stílusokon át vezető úton meggyőződhetünk arról, hogy ez a forrás kimeríthetetlen. A művészek sohasem elégedtek meg azzal, amit elértek, ami kész, az elért tökéletességet sohasem tartották a végső tökéletességnek. Stílusról stílusra, módszerről módszerre, szemléletről szemléletre haladva, egyre újabb és újabb [illegible] fedeztek fel, egy-*

ragadta meg figyelmét és késztette festésre. Képeinek témáit a Badacsonyi Állami Gazdaság munkásainak életéből vette: szőlőt kapáló és kötöző, a borospincében kádat cipelő, bort fejtő vagy az ital aranylását figyelő, a vízparton nádat vágó figurák szerepelnek akkori, többnyire tekintélyes méretű vásznain a látványhoz igazodó és Bernáth Aurél — Udvardi egyik mestere — képeire emlékeztető festésmódban előadva. Képeit elismerés övezte: 1960-ban Derkovits-ösztöndíjat, 1962-ben SZOT-díjat kapott.

A Balaton világát lassanként felfedező, a nagyobb összefüggéseket fokozatosan felismerő festő az évek múlásával bővítette témakörét, motívumait az élet előtte addig *rejtett területeiről* vette. Pontosabban szólva a táj, a szőlőhegy oldalában fehérlő présházak, a szőlők és munkásaik, a vízpart, a kövek között megvillanó halak, a halászok, a

Varga Nándor Lajos, grafikus

Varga Nándor Lajos rajzai és grafikái.
Végvári Lajos bevezetőjével.

↓

—: Most jelent meg 21.

Népszabadság, Bp. 1978. okt. 29.

Varga Nándor Lajos, grafikus-rézkarcolóművész

Nagy Terence 1911-ben megkapta Debrecen város koronaőrzési ösztöndíját és arra a segítségével megkezdhette tanulmányait a Királyi Képzőművészeti Főiskolán. Tanárai voltak: Bosznay Gyula, Edvi Illés Aladár, Ferenczy Károly, Olgyai Viktor, Varga Nándor Lajos.

Gy. Kürti Katalin: Nagy Terence (1892-1970).
Hajdú-Bihari Napló, 1984. febr. 18.

Varga Nándor Lajos, grafikus-rézkarcolóművész

Baldizsár István róluk portrékat készített pályatársaikról, művészbarátairól, pld.: Varga Nándor Lajosról. /említve/.

Hargitai József: Műtermi látogatás Baldizsár Istvánnál.
Vas Népe, 1984. febr. 18.

Varga Nándor Lajos gr

ARTOTÉKA

-) Kondor Béla
MŰVÉSZET 1985/1/60

Varga Nándor Lajos, Jestő

Megemlítve. (V. ö. Zrögödi Nagy Imre.)

Gazda József: Nyolc évtized

49-53.

TISZATÁJ. Szeged, 1973. július

XXVII
7.

Varga Nándor Lajos

„A Magyar Néptőztársaság
Érdemes Művésze" címmel tüntettel
Ti."

Népszava 1971 április 3
11. old.

Varga Sándor Lajos grafikusművész

Felszabadulásunk 26. évfordulója alkalmából a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze címmel tüntették ki.

Szocialista Művészet, 1971. jún. (2.)

Varga Nándor Lajos.
Ex Librisei foglalkoznak.

Látogatás kisgrafikai gyűjtőknél.

1941. jún. 9. 11.05 TV ka/4/ 4 old.

Varga Nándor Lajos grafikusművész

Hazánk felszabadulásának 26. évfordulója alkalmából a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze címmel tüntették ki.

Csongrád Megyei Hírlap, Szeged, 1971. ápr. 3.

Varga Nándor Lajos grafikusművész

a sokszorosító grafika nesztorának – érdemes művésznek – kiállításán a magyar Könyvnyomtatás 500 évfordulója alkalmával a mesternek a könyvnyomtatással összefüggő fametszeteit mutatták be.

Arató Antal: Kisgrafika-gyűjtés és művelődés.
Népművelés, 1974. jún. 8.

Varga Nándor Lajos
festő

Varga Nándor Lajos művészete
volt a Főiskolán Diskay Lenke

Nagy Ildikót Diskay Lenke művészete.
MŰVÉSZET, 1973.február - 21.oldal

Varga Nándor Lajos
fra Lihus

a kiállítása volt a Műcsarnokban.
/1970/

Képrőmű v. Almanach 3. 65.
Corvina 1972.

Varga Vándor Lajos

Részt vett a „Táblakép '72" pályázaton (Önarckép Bedával) c. képével, a hagyományokhoz ragaszkodik.

Vándor Zoltán: A III. Debreceni Országos Nyári Tárlat.

Alföld 1972/8 69 old.

Varga Nándor Lajos

A Hűcsarnok bemutatta sokszorosított grafikáit (1970. IV. 11 – V. 5.). A technikák nagymestere, akár rézkarcban, akár fametszetben.

Veszprémi Évszázadi Almanach 3, Corvina 1972, 65. l.

Varga Nándor Lajos, grafikus

„Ex libris Galambos Ferenc",

rézmetszet: Repr

Galambos Ferenc: Ex libris – a könyv őre

1751–1756.

Élet és Tudomány, Bp. 1970. szept. 11. XXV/37.

Varga Nándor Lajos, festőm. MDK.

"A képzőművészet iskolája" c. érdekes könyvben fenti művész közre adja tapasztalati, hogy bevezessen a rajzolás, festészet minden ágában és a grafika műhelytitkaiba.

Magyarság, 1941. május 25.

Varga Nándor Jenő.

MDK

Varga Nándor, festöm.

Tul van az utkeresésvivódásain, ezt látja a szemlélö. A szinek biztos kezelésével elvisz a maga külön világába. Erdekes technikájának a változatossága. Rajztudása biztonságos, ez mindig jótállás a képszerkesztés sikeréhez.

Dr. Fekete Lajos: Három kiállitás.
Református Hlap. Bp. 1941. nov. 15. 8.1.

"Mübarát"kiállitása.

mDK

Varga Nándor, festöm.-graf.

Müvészete anyagának szerelmese. Vérbeli grafikus. A rajznak legérettebb müvésze. Rembrandt nyomán talált el a szentiráshoz. Sok tekintetben lelke szerint rokona Rembrandtnak. Sok benne a tértias elmélyulás mely az elmélkedö és töprenkedö embert jellemzi.

Elek Artur: Itju magyar rézkarcolók.
Magyar Müvészet. 1925. 8.sz. 444.l.

MDK

Varga Nándor L.,graf.

Vén halász. Tollrajz.

Műcs.-OMKT. 1921. Tavaszi kiáll. Kat. MK 16.1.

M.D.H.

Varga Nándor
festő

A Főiskolán Károlyi Ernőnek
volt a mestere

M.A.A.: Károlyi Ernő kiállítása.
Művészet, 1964. október - 44 kép

Vanga Nándor Lajos
festő - grafikus

M.D.K

Élesdy István grafikához
verető első lépéseit ugyen-
geti.

Tóth Ervin: Élesdy István ujabb grafikái
Művészet, 1964. október - 31 kap.

Varga Nándor, graf. MDK

A szélesen zsongó, meleg fény-árnyhullámzás egyenesebb, keményebb, párhuzamosabb vonalakkal jut kifejezésre- mint a hollandiak könnyü, szabg gatott rézjegyei

-szky: Magyar Grafikusok.- Magy. Müvészet anyagából rendezett kiáll. - Dec.23.- jan.13. Kiállitások.- Nelikon. Arc Una. 1924. 1. 4é.sz. 166.l.

M.D.K.

Vanga Vanidor Lajos

grafikus

Az 1961-ben rendezett exlibris kiállításon részt vett.

Galambos Ferenc: A kisgrafika barátok körének öt éve
Művészet, 1964. szeptember – 24 kgs.

MDK

Varga Nándor, graf.

a szabad grafikát erőteljesen képviseli.

K.M.: Györgyi Kálmán emlékkiállítás az Ip.m.muzeumban.
Nemz.Ujs. 1931.máj.19. 11.l.

M.D.K.

Varga Nándor Lajos
festő - grafikus

Tar Zoltán grafikai tudását
Varga Nándor Lajosnál fejlesztette.

Tóth Ervin: Debreceni kiállítási levelekből.
Művészet, 1966. január - 42 lap

M.D.K.

Varga Nándor Lajos, grafikus

nevét mint „a pedagógiai szempontból is jelentős grafikai csermestert" említi

Tóth Ervin: A XX. század fametszete

Művészettörténeti Értesítő, 1965. XIV. évf. 1. sz.
old.

M.D.K

Varga Nándor hajós

grafikus

„Tengerjáró hajó építése"

(repro)

Művészet, 1965. december - 45 kap.

mDK

Varga Nándor, fametszö.

Adagio. Aepr. Bametsz.

Képzömüvészet.1935.8o.sz. 16.1.

Varga Nándor Lajos

elnöke a Magyar Rézkarcoló Művészek Egyesületének.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferencsth.: Budapest Lexikon, Budapest 1973 1335 f

6981

Varga Nándor Lajos

Zánkai öreg fűz olaj-temp.
50 x 65

6. Balatoni Nyári Tárlat

Varga Nándor

Műve szerepel a jelzett gyűjteményben.

Nagy László János: Elekes Vencel verseiről; „Műgyűjtő", 1972. 2. sz. 16. l.

Varga Nándor Lajos
Részt vett a „Táblakép '72" pályázaton,
(Önarckép Beával c. portréjával, a
hagyományokhoz ragaszkodik.

Kaidár Zoltán: A III. Debreceni Országos
Nyári Tárlat.

Alföld 1973/8 69 old.

Varga Nándor Lajos
grafikusművész, megkapta a Magyar
Népköztársaság érdemes művésze címet

Magyar Hírlap 1971/93 11 old.

Varga Nándor Lajos

A magyar grafikusoknak ahhoz a nemzedékéhez tartozik amely Weil Erzsébettel, Patkó Károllyal és Szönyi Istvánnal egyetemben a harmincas években alakította ki impresszionista stílusát.

Bojár Iván: Kiállításról ~ kiállításra.

Magyar Hírlap 1971/82 6 old.

Varga N. Lajos
festő

A Képzőművészeti Főiskolán
Elesdy Lóbár mestere Varga N.
Lajos volt.

Horváth Béla: Kiállítási naptár.
Művészet, 1974. április – 47 oldal.

Varga Nándor Lajos

tanítványa volt a Képzőművészeti

Főiskolán - Kratsay Imre Ferenc

Május 3

4. old.

Varga N. Lajos
grafikus

M.D.K.

A Dürer tremben rendrett kiál-
litáson Madách rézkarcokat
mutatott be.

Vayenné Libolen Ágnes: Madách evfordulós a kép-
zőművészetben
Művészet, 1965. január - 39 kép.

Varga Nándor grafikus

Magyar Müvészet 1925.288.o.
Kiállitások.

Varga Nándor Lajos kiállítása

1944. Bp.

Magyar Csillag, 1944 II. l.

IV. évf. 3. sz. 183.o.
Farkas Zoltán: Kiállításokról.

Varga Nándor Lajos

festő és grafikus

Magyar Csillag, 1941. dec.

I. köf. 3. n. 23 p. l. – Farkas Zoltán:
Varga Nándor Lajos kiállítása a Műtörök
palotájában.

Varga Nándor Lajos

grafikus és festő

Major Csilla, 1941. dec.

I. köf. 3. sz. 239. l. Farkas Zoltán:

Varga Nándor Lajos kiállítása a Műbarát

megnyitóján.

Varga Nándor
grafikus

Univerzitól kiállrendezett Londonban

Ferk pzomfoiskòvk

1935-36: 48 l.

a csésze félgömbös alak, sziklából kinövő virágos ággal.
II—XIX. sz.

orcellán. Kina, XIX. sz.

és sárga szinben, aranyozott bronzfoglalatban. Kina,

örös és arany virágos ágakkal. Kina.

festésü virágokkal. Kina.

. FAJÁNSZ.

916—995.

eremmel, bécsi rózsamintával. Jegye H. H. Holics,

rajta virágszálak, rovarok és gyümölcsök. Jegye H. G.

ajánsz, peremén virágszálak, középütt körte. Jegye H.

, fajánsz, zöld virágszálakkal és képzelt tájképekkel.
I. sz.

lak, ölében kétosztásu födeles csésze. Jegye H. Holics,

MDK

Varga Nándor Lajos grafikus

Linoleummetszetei, a Magy.Képirók kiallitásán.

Cikk: A Magy.Képirók kiáll.

Képzőművészet, 1934. 89.l.

MDK

Varga Nándor Lajos, festőm.

1, Ima honvédeinkért.

140. Arckép.

141. Kolozsvári bevonulás.

Pesti Vigadó. - Hadituditó kiáll. 1943. máj.2.-12.
Képek és szobrok jegyzéke.

Vanga Nándor Lajos
festő

M.P.K.

Gy. Szabó Béla tanára volt.

Geszti László: Illusztrációk a Divina Commediához
Művészet, 1965. augusztus - 13 lap.

Varga Nándor Lajos, grafikus

Reith István gyűjteményében több műve is található.

Rózsa Gyula: Ex libris

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1965. júl. 17.

Varga Nándor
festő

M.DK

Tanjáni Jenő kortársa volt.

Lengyel Géza: Tanjáni Jenő -
Művészet, 1965. julius - 43 lap.

MDK

Varga Nándor festő

Oltvai 298 l.

Varga Vándor

festő

VI. Andrássy út 84.

MKSz 1947

Varga /Nándor Lajos/ grafikus.

Magyar Müvészet 1926.48-51.o.
A velencei magyar kiállitás.

V arga N ándor Lajos grafikus

Magyar Müvészet 1925. 2. sz. 44. o.
A Szinyei-Társaságból.

Varga Nándor grafikus

Magyar Müvészet 1925.53.o.
/r.e./:Róma. Egyházmüvészeti kiállitás.

Varga Nándor Lajos grafikái.

Magyar Müvészet 1925.55-56.o.
/j.s./:A Szinyei Merse Pál Társaságból

Varga Nándor Lajos grafikus

Magyar Müvészet 1925. 2. sz. 49-53. o.
Velence.

Vágó József: Városokon keresztül.

Tér és Forma. 1931. évf. 1-2 l.

Varga Nándor Lajos, grafikus

Pásztortűz, 1925. XI. évf.

299. l.

Tiholt: Varga Nándor Lajos

Varga Nándor Sajon
grafikus

ród

Igaz Szó
1947. febr. 15
(Nézzük meg az „Élő magyar mű-
veszet" pergőkéjet.)

Római castellum, leányvár VIII. 4.

ll.D.4

VARGA Nándor grafikus

Megjelent a cecei Csók István muzeum felavatásán

Népünk állama megbecsüli nemzeti müveltségünk igaz értéke
keit

Felavatták a cecei Csók István Emlékmuzeumot

Magyar Nemzet 1962. május 22. 3. l.

MDK

Varga Nándor Lajos, festő

Viharfelhő. Tusrajz.

Nemzeti Szalon.-MAFE XX.Jub.Kiáll. 15 s.dec.20. 1936.
jan.6. kat.

H.P.K

VARGA Nándor Lajos grafikus

Városképe a Budapest Történeti Muzeum metszetgyüjteményében

Budapest műemlékei II. köp. 1962. 394.1.

M.D.K.

Varga Nándor
festő

A Dunakanyar tájait
ábrázolta művein amelyeket
a vándorkiállításon bemutattak

— : Dunakanyar a képzőművészetben
(Művészet, 1962. december — 45 lap

Varga Nándor Lajos

MDK

grafikus

A H aditudósitó Kiállitás csodái.
Pest, 1943. máj.1.

M.D.K

Varga Nándor Lajos
grafikus

A Képcsarnok Vállalat új grafikai
szaküzletében napjaink láthatjuk.

—: Grafikai szaküzlet nyílott
Művészet, 1963. október — 46 lap

Varga Nándor Lajos grafikus M.D.K.

Résztvett a kiállitáson

Kitly Valéria:AII. miskolci grafikai biennálé

Magyar Nemzet 1963. november 3. 9.l.

Varga Nándor Lajos, festőm.-graf. MDK

Ugyancsak a téli tárlat keretében rendezte uj kiállitását a magyar Rézkarcolók Egyesülete is. Anyaguk szinvonalas és változatos, fenti művész különösen kitünt./Rézkarclapjaival/.

Pipics Zoltán: Téli Tárlat.
Műcsarnok. Uj magyarság. 1939.jan. 29.

MDK

Varga Nándor Lajos, festőm.-graf.

62.	Borus délelött.	Vizf.
63.	Olvasó leányka.	Rézkarc.
64.	Napnyugtal	Rézkarc.

Albotás Müvészház. - I.csop.kiáll. 1942.nov.8-24. Kat.

1/.

MDK

Varga Nándor Lajos, festöm.-graf.

59.	Tehénfejés.	Vizf.
60.	Vetközö nö.	Vizf.
61.	Hetivásár.	Vizf.

KKJX Alkotás Müvészház. - I.csop. kiáll. 1942.nov.8-24.

Kat.

Varga Nándor Lajos, graf.

közvetlen egyéniségü müvész,ki korán eljegyezte magát a grafikával, angliai és olaszországi tartózkodása alatt is megmaradt magyarnak. Ez utjain rengeteget tanult, gr.Klebelsberg Kunó , a nagy miniszter méltóbb irányitóra nem bizhatta volna a magyar grafikus-nemzedék nevelését ,mikor Olgyay Viktor utódaként öt bizta meg a Képzöm.Föiskolán a grafikai osztály vezetésével.

Szautner Lajos: Karc- és fametszet-müvészetünk fejlödése - Képzömüvészet.1934. 77.sz. 2oo.l.

MDK

Varga Nándor Lajos, graf.

Az erdélyi bércek vallásos misztikuma jelenik meg karcain.

Ecce Homo.

Mintás.

Stilusa senkire sem emlékeztet.

Nagyméretü Biblia-sorozata pályája felfelé ivelését bizonyitja.

Szautner Lajos: Karc- és fametszet-müvészetünk fejlödése. - Képzömüvészet.1934. 77.sz. 199.l.

MDK

Varga Nándor Lajos: graf.

Az Isten-hivés szokatlanul erös kifejezöje az a mód, ahogy egyik lapján/Biblia-sorozata/ Isten kezének csupán egy érintésére jön létre minden.
Vallásos lapjait hatalmas, gigászi erőt jelentö izmos atléta-alakok népesitik.
Nagy sereg fa- és linometszet sorakozik még e müvek mellé. /A grafika mély megfigyelöje nem fogja állítani, h. Rembrandt-al való közösséget lát müveiben./

Szautner Lajos: Karc- és fametszet-művészetünk fejlödése. - Képzőművészet. 1934. 77.sz. 199.l.

NDK

Varga Nándor hajós, grafikus

A Dürer Teremben nyílt

meg kiállítása. Az idős mester

a grafikai hagyományok folytatója.

Gs. M.: Sikeres bemutató a Dürer

Teremben

2

ESTI HIRLAP 1964. febr. 21.

MDK

Varga N. Lajos tanár

b-r: Képzőmüv.főisk. nyolcévi tárlata.

Magyarság, 1937. márc. 21. 23.l.

MDK

Varga Nándor Lajos, grafikus.

Páris itélete. Rézkarc.

Mücsarnok.-Tavaszi Tárlat.1957. Kat. 16.1.

MDK

Varga Nándor Lajos, festö

Aquincum. Vizf.

Müvs.-IV.M.Képz.Kiáll. 1954. jan.-febr. 12.1.

H.D.K.

Varga Valéria
grafikus

Juris Ilolya a Képzőművészeti
Főiskolán a növendéke volt.

Vajda Éva: Juris Ilolya
Művészet, 1961. december. — 21 l.

Varga Nándor, festö

a kiáll. akvarell és grafikai müveit rendezte.

R.Szörédi Ilona:"A magyar müvészetért" kiáll. Mücsarnok.
Uj Magyarság. 1943 máj.16. 13.1.

MDK

Varga Nándor Lajos, festö

jellegzetesek akvarelljei.

R.Szörédi Ilona:"A magyar müvészetért"mozgalom nagy kiállitása. Mücsarnok. -Uj Magyarság. 1943 máj.16. 13.1.

MDK

Varga Nándor Lajos festő

Dombtetön. Olaj.

Műcsarnok.-Tavaszi Tárlat.1957. Kat.13.1.

de D. K.

VARGA Nándor Lajos festő"

(1895–)

A konzervatív irányhoz tartozó grafikák

Genthen-Németh-Végvári-Zádor: Magyar művészet 18[illegible]0-1945
[illegible]. 1962. 462. l.

M.D.K.

Varga Nándor Rajos
grafikus

A Képzőművészeti Főiskola Grafikai
Osztályán Vargával tanult Gy. Szabó
Béla.

Patakyné Molnár Ilona: Gy. Szabó Béla fametszetei
Művészet, 1961. október. 21 l.

MDK

Varga Nándor Lajos, festö

Két akt.		Vizt.
Erdöszéle.		"
Dunapart öszel.		"
Vagabundus.	Álgrafia.	
Veszprém.		Vizf.
Sárguló fák.		"
Heti piac.		"

Mücs.-OMKT.Öszi Tárlat. 1943.okt.2.-nov.1. Kat. 21.l.

MDK

Varga Nándor Lajos, graf.-festö

Akt. Tollrajz.

Mücs.-OMKT.Öszi Tárlat. 1943 okt.2.-nov.1. Kat. 22.1.

Varga Nándor Lajos, festö

Ködös reggel Zalában.	Vizf.
Pihenö leányok.	"
Szent Endre felé.	"
Olvasó.	"
Zöldülö fák.	"
Kora reggel.	"

Mücs.-OMKT.Öszi Tárlat.1943.okt.2.-nov.1. Kat. 2o.1.

Varga Nándor Lajos, grafikus

metszeteiben mutat fel sok egyéni kvalitást.

Pipics Zoltán dr.:A képzömüvészek egyesületének jubileumi kiállitása.-Mücsarnok.-U.M.1934 dec.8. 21.1.

Varga Nándor Lajos, grafikus DDh

A Kisgrafikai Kiállítás egyik réntvevője.

Péter Imre: Jegyzetek Kiállításokról 8.(

Szp. '96 szept. 30.

NÉPSZABADSÁG

Varga Nándor Lajos grafikus MDK

Tizéves a sárospataki Művészotthon
Képzőművészeti kiállitás a Rákóczi-várban.
Népszava, 1958. okt. 21.

MDK

Varga Nándor Lajos, festö

Fekvö meztelen.	Vizf.
Jegenyék.	"
Erdöszéle.	"
Falu völgyben.	"

Mücsarnok. IV. Képzömüv. kiáll. "A Magyar Müvészetért".
1943 máj. 16-30. Kat. 18.1.

Varga Nándor Lajos festőművész

a, Brassói hegyek

b, Szántás

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok. 1934.

Varga Nándor Lajos festőművész

Almaszedők

Éva teremtése

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok. 1934.

MDK

Varga Nándor Lajos, festöm.

Arckép.
Kolozsvári bevonulás.

Pesti Vigadó. - Haditudósitó kiáll. 1943. máj.2-12.
Kat.

MDK

Varga Nándor, festö

Tavaszi reggel. Vizf.

Föv.Kpt.-MKSzSz.-II.Szabad Nem.Kiáll. 1947.márc.16.-
ápr.6.Kat.2c.1.

MDK

Varga Nándor, festőm.

A Szinyei M.P.Társ.által dijazott.

Leányfej. olf.
Salgótarjáni táj. Tussrajz.

Nemz. Szal. 333. Kiáll. -1926.III.15.-29. Kat.

Varga Nándor,festőm. MDK

A Szinyei M.P.Társ. által dijazott.

Fás táj.	
Özvegyasszony képe.	Rezkarc.
Ecce Homo.	Rezkarc.
Csary	Hidegtü.
Akácfás táj.	Olf.

Nemz.Szal.333.Kiáll.-1925.III.15.-29. Kat.

Varga Nándor, festö-graf. MDK

A Szinyei M.P.Tars. altal dijazott.

Kompozició.	Rézkarc.
Rózsadombi rész.	"
Kisleany fej."	"
Akt.	
Önarckep.	

Nemz.Szal.333.kiáll.-1925.III.15.-29. Kat.

MDK

Varga Nándor Lajos, festöm.

.Ima honvédeinkért.

Pesti Vigadó.- Haditudósitó kiáll. 1943. máj.2-12. Ka

MDK

Varga Nándor, grafikus

Szeleczky Zita. Rézkarc.

A Vall. és Közokt. Min. vásárlásainak kiállitása. Az O.I Szépmüv. Muz.-ban. 1938 jul.1.-aug.1. Bp.1941. Kat. 1.

Varga Nándor Lajos
festő

M.D.K.

Méltatás.

Hoczogh Ábos: Első miskolci országos grafikai biennialé
Művészet, 1962. február — 28 l.

MDK

Varga Nándor Lajos, graf.

Más grafikai látást és egész más technikai megoldásokat fedezhetünk fel művészetében.
Anatomiai rajzai bravurosak , aktjain a vonalak sürüségével, egy-két lendületes ,hangsulyozott vonallal alakitja formáit.

Szautner Lajos: Karc- és fametszet-művészetünk fejlödése. - Képzömüvészet.1934. 77.sz. 199.l.

MDK

Varga N. Lajos, graf.

Tanulmányfej. Fametszet. Repr.
Pastorale c. lapján az állatok hosszu szarvaival lezárt mezőben skurzban fekvő aktja veszit talán legtöbbet, az ég bravuros megoldásának ellenére.

Szautner Lajos, : A fa- és linometszetről.
Képzőművészet. 1935. 81.sz. 35.1.

MDK

Varga Nó Lajos, graf.

Peer Gynt alakját bravurosan oldotta meg. Peer Gynt a hegyen c. metszetén Peer Gynt alakja nehéz léptekkel halad felfelé, mögötte a manók meg nem fogható, zavaros alakjai mint ezer szem követik.

Az élkül, h. a gyönyörü holland v. dán grafikai kiállitást lebecsülnök - mondhatjuk, h. V.N.L. müvei világviszonylatban is értékek.

Szautner Lajos: A fa- és linometszetről.
Ké zömüvészet. 1935. 81. sz. 35. l.

M.D.K.

Varga Vándor Lajos

festő

A magyar grafika nagy művésze

A nemrégiben kiállítása volt.

Kisdégjné Kirimi Irén: Varga Vándor Lajosról

(Művészet, 1964. június - 38 lap

Vaugaclander Lajos M.D.V.
grafikus

Összel a Dürer teremben
rendezett tárlatot.

— : Hirek
Művészet, 1964. junius – 46 kep

MDK

Varga Nandor Lajos festőművész

A VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiallitas anyagat rendezte Gaal Ferenc festőművésszel és Buzi Barna szobrászművésszel.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiall.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig.39.l.

MDK

Varga Lajos Sándor, graf.

első helyen kell említeni nevét, mint aki művei
ben szabad témát keres, és nem illusztrál. Metsze-
tein a fekete ezer változatban jelenik meg. A plasz-
tikát ,a formákat játszva oldja meg. Női arcképei annyi
lágyságot ,bájt mutatnak,h.bámulatba ejtenek.

Szautner Lajos: A Fa - és linómetszetről.

Képzőművészet.1935. 81.sz. 34,35.l.

MDK

Varga N.Lajos, graf.

Nagyszécsényi és egyéb tájképein a meghagyott kiemelkedések a fametszet szépségét emelik.
Az első lépés c. alpján a gyermek ingadozó bizonytalanságát a konturvonalak megszakításával éri el.
Nem követi a formát párhuzamosokkal.
Anyag és szellem c. fametszet kompozíciója nagyobb méretü. Akttanulmányain a szoborszerüség jut érvényre a reflexek kiemelésével.

Szautner Lajos: A fa- és linómetszetről.
Képzömüvészet. 1935. 81.sz. 35.l.

Varga N.Lajos, graf. MDK

Anyag és szellem c. müve filozófiai magasságot ér el. / Magasröptü fantáziájának másik müve: Adagio.
Linometszetein a nagy klasszikusoknak méltó társa.
Müvészete megnemesiti anyagát, melyet használ.

Szautner Lajos: A fa- és linometszetről.
Képzömüvészet. 1935. 81.sz. 35.1.

MNK

Varga N.Lajos, graf.

Női arcképei e technika legnemesebb gyümölcsei. Barna alappra nyomtatott női feje egyike V.legjobb alkotásainak.

"Anya és gyermeke" c.kétszinü lapja felette áll a germán szellem ilyen fajtáju müveinek.

Szautner Lajos: A fa- és linómetszetről.
Képzőmüvészet. 1935. 81.sz. 35.l.

MDK

Varga Nándor, graf.

Vaszary János. Fametszet.
Repr.

Pilch Dezsö: Vaszary János.
Ferképzömföiskévk 1937-39. 49-59.l.

Varga Nándor, festöm.

nevét Angliában is jól ismerik. Grafikus képsorozata a Fehér szarvas regéjétöl napjainkig bemutatja a magyar történelem kimagasló mozzanatait. Felfogásban szinte futurista, preciz tudással megrajzolt képek, hihetetlen fantáziabőséggel.

Bethlen Margit: Négy erdélyi müvész kiállitása.
Pesti Hirlap. 1935.máj.23. 12.1.

MDK

Varga Nándor, festőm.

hatalmas rajz- és fametszet sorozattal vonult fel. - Komoly méltánylást érdemelnek intim ceruza rajzai. Ugyszintén történeti magyar jelképei, ~~XXXX~~ melyek egy-egy kort reprezentativ alakjukba süritenek.

Nemz.Szalon. Négy erdélyi származásu művész kiáll.-a. Erdélyi művészek. - P.N. 1935 máj.23. 13.1.

MDk.

Varga Nándor Lajos, grafikus

febr. 19-ei tárlata nyílik meg
a Dürer Teremben.

– : Kulturális hírek 10.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. febr. 16.

MDK

Varga Nándor Lajos képzőm.Főisk.tanar

Rajzai, tempera és olajképei, tusrajzai a hét magyar művész Műterem helyiségeiben rend.kiál itásán.

B.P.L.: A Műterem kiall.

Nemzeti Ujság, 1938.nov.27.

Varga Nándor László, grafikus MDK

Negyven rajzából tárlat

nyílik a Dürer Teremben.

—: Röviden 6.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. febr. 18.

Varga Nándor Lajos, grafikus

Negyven művéből tárlat nyílik
a Dürer Teremben.

— : Hír

10.

NÉPSZABADSÁG, 1964. febr. 6.

Varga Nándor Lajos grafikus M.D.K.

Lyka Károly arcképe.

Tájképek. / facsoport, nyári napfényben fürdő falusi utca, Duna-kanyar, magányos kut, öreg kapualj. /

A londoni British Museumban levő egyik Michelangelo rajzról készitett másolatot.

S.M.:Varga Nándor lajos grafikái

Magyar Nemzet 1964. február 28. 4.l.

MDK

Varga Nándor Lajos, graf.

Külön klasszicist képviesl a fel említ hat grafikus csoportjában V.N.L., Ö művészete anyagának a szerelmese. Vérbeli grafikus, kinek minden jelenség vonalszerkezetre bomlik fel. A rajznak ö a legérettebb művésze a hat művész közül. Rembrandt nyomán talált el a szentiráshoz. Az ó- és ujszövetség eseményvilága általában mély hatással van ifju grafikusainkra.

V. lelke szerint ezek tekintethen rokona Rembrandt.

Elek Artur: Ifju magyar rézkarcolók.
Magyar Müvészet. 1925. 438-444.l.

Varga Nándor Lajos MDK

Szerelmesek

Akt

Nagy-Széchenyi

Gyilkos

Mücsarnok 1933.Klbelsberg Kuno emlékkiáll.

Varga Nándor Lajos MDK

Chaos

Első lépés

Laokoon

Krisztus

Mücsarnok [illegible] 1933. Klebelsberg Kuno emlékkiállítás

Varga Nándor Lajos MDK

Veronika kendője

Női fej

Lili

Hullámzás

Mücsarnok 1933.Klbelsberg Kuno emlékkiáll.

Varga Nándor Lajos

A "Nagymaros 1966. " c. kiállitáson szerepelt az idős mester munkája is.

Vigilis 1966 X. 705.l.

Varga Nándor Lajos (1854-1928)

Salgótarjáni utca, szemben az esti nappal.
Rézkarc. Sign. 1930.

Szomoru leány.
Linoleummetszet.

Éva teremtése.
Rézkarc. Sign.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Varga Nándor Lajos MDK

Tengerjáró hajó épitése, ecsetrajz

Mücsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Varga Nándor Lajos MDK

Szomoru leány

Andante

Akácfa

Anya gyermekével

Műcsarnok 1933. Klbelsberg Kuno emlékkiáll.

Varga Nándor Lajos MDK

Férfi arcképe

Bem Jóska

Műcsarnok 1933. Klbelsberg Kuno emlékkiáll.

Varga Nándor Lajos

Irgalmas szamariánus, vizf.

Salgói táj, vizf.

Miccarnok 1931 őszi tárlat

Jácéntos virágom
111 legszebb magyar dal csokorba kötve

RÓZSAVÖLGYI kiadás. *Könyvnapi ára kartonálva* **2.40.** *Bolti ára* **3.—.**

Az 1941. évi könyvnapok egyik úttörő újítása, hogy éneklésre alkalmas kótasorok kíséretében a legszebb magyar népdalok gyüjteményét bocsátja a kiadó a magyar közönség rendelkezésére. A magyar népdalok a népi lélek legművészibb, legértékesebb visszatükröződései. Örömét fogja találni benne mindenki, aki a magyar népi zenét szereti. Külön említést érdemel a többszínű, magyaros művészettel megfestett kartonboríték.

KÜLÖNBÖZŐ TÁRGYU MŰVEK

Banó István: Baranyai népmesék

A MAGYARSÁGTUDOMÁNYI INTÉZET és FRANKLIN-TÁRSULAT együttes kiadása. *Könyvnapi ára fűzve* **6.—.**

A Pázmány Péter Tudományegyetem Magyarságtudományi Intézete a tavalyi könyvnapon indította el új népköltészeti gyüjteményét az Ortutay Gyula által gyüjtött „Fedics Mihály mesékkel". Méltó folytatása az új kötet az oly nagy sikert aratott mesegyüjteménynek. A „Baranyai népmesék" gyüjtője a fiatal etnografikus gárda egyik legtehetségesebb tagja s a gyüjtésében kiadott mesék a magyar paraszti képzeletvilág új kincseit tárják fel. Könyve néprajzi irodalmunk nagy gazdagodása.

Ignácz Rózsa: Keleti magyarok nyomában

A legidőszerűbb könyv a Balkán magyarságáról.

DANTE kiadás. 200 lap. *Könyvnapi ára fűzve* **4.20** *kötve* **5.80.** *Bolti ára fűzve* **4.60,** *kötve* **6.20.**

A nagy erdélyi írónő 1938 és 1940 között beutazta egész Kelet-Európát, a szovjethatártól a Fekete tenger bolgár partjáig, mindenütt magyarok után kutatva, hogy hírt hozzon az orosz határszélen élő bukovinai székelyekről, a moldovai csángókról, Bukarest és a Dobrudzsa magyarjairól. E regényes útirajz egy új magyar világot tár fel előttünk, amely úgyszólván itt van a szomszédságunkban és mégis mintha óceánok választanák el tőlünk elhagyatottságában. A könyvet számos művészi tollrajz díszíti.

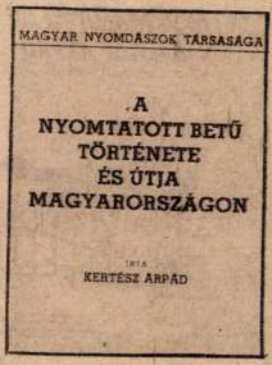

Kertész Árpád: A nyomtatott betű története és útja Magyarországon

MAGYAR NYOMDÁSZOK TÁRSASÁGA kiadása. 240 lap. *Könyvnapi ára fűzve* **3.50.** *Bolti ára* **4.50.**

Ez a hatalmas munka az írás megszületésétől kezdve végigvezet az emberiség legnagyobbszerű találmánya feltalálásáig. Nem száraz adatok halmazata, nem is kézikönyv ahhoz, hogy abból a könyvnyomtatást vagy a mellette kifejlődött iparok valamelyikét elsajátíthassuk. Mindazt elmondja azonban, amit minden művelt embernek mindezekről tudnia kellene, olyan formában, mintha az egyik művelt ember elmesélné művelt emberekből álló társaságának mindazt, amit egy hosszú életen keresztül a nyomdászatról megtanult.

Szinyei Merse Pál

OFFICINA KÉPESKÖNYV. 32+32 lap, 4 színes képpel.
Ára a könyvnapon **2.40.** *Bolti ára* **2.80.**

Az Officina Képeskönyvek közismert, nagysikerű sorozatában ez a rendkívül érdekes kötet jelenik meg a könyvnapra. Szinyei Merse Pál különös festői pályája és csodálatos művészi alkotásai sokszor foglalkoztatták már a magyar művészettörténészeket, most azonban Pátzay Pál, a kitűnő szobrász ír Szinyeiről, művész a művészről és az ő szemével értékelődik át és kap új fogalmazást Szinyei örökértékű művészete. Pátzay kitűnő tanulmánya a mester festészetét elemzi, kapcsolódásait a megelőző stílusokhoz. Négy színes és számos egyszínű képpel.

A Képzőművészet iskolája

A festészet, grafika és szobrászat technikái
Irták: Szőnyi István, Elekfy Jenő, Szobotka Imre, Molnár C. Pál, Kákay-Szabó György, Varga Nándor Lajos és Ferenczy Béni.
GYŐZŐ ANDOR kiadása. *Könyvnapi ára kötve* **9.60.**

A kiváló szerzők tapasztalataik legjavát adják közre ebben a könyvben. Segítségére akarnak lenni a hivatásos kezdő művészeknek és műkedvelő közönségnek. Ismertetik a művészi rajznak, az olaj-, tempera-, akvarell-, pasztell- és freskófestészetnek művészettechnikai eljárásait; az üvegfestészet, mozaik mesterségbeli fogásait; a fametszet, rézkarc, rézmetszet, kőrajz művészi műhelytitkait, végül a szobrászat összes ágainak technikai eljárásait.

Szalay Lajos: Vázlatkönyv

Dr TERBE LAJOS kiadása. 64 lap. *Könyvnapi ára fűzve* **2.—**. *Bolti ára fűzve* **3.—**.

Ez a könyv különlegesség. Zárt példányszámban, finom műnyomópapíron, a Bolyai Könyvek formátumában, 60 műremek rajzot ad. Szalay Lajos a külváros, a faluvég, a megtört, vergődő ember, a proletár és a paraszt megformázója. Technikában mester, látásban költő, kifejezésben abszolut művész. Humor és tragikum, groteszk és tiszta líra váltakozik e lapokon. A magyar grafika és rajzművészet egyik legkiválóbb fiatal mestere mutatkozik be ebben a kötetben.

Rozmaring
Balázs Árpád legszebb nótái

RÓZSAVÖLGYI kiadás. *Könyvnapi ára kartonálva* **2.40.** *Bolti ára* **3.—**.

A nemrég elhúnyt országos hírű magyar nótaköltő daltermésének legkedveltebb darabjait tartalmazza ez a szép kis kötet, mégpedig az énekléshez szükséges hangjegysorokkal. Balázs Árpád egy-egy nótája megjelenés után azonnal népszerű lett a közönség legszélesebb köreiben. Legszebb dalainak ez a gyűjteményes kötete valamennyi népszerű nótáját tartalmazza. A könyv gyönyörű, többszínű kartonborítékban jelent meg.

Magyar Könyvnap 1941 június

de igazán kiemelkedő nincs. Kokonszényes figura a „... menyecske", jól mozog a „Magvető" és láttunk pár jó portrét is. Nagyobb szobrai kevésbbé szerencsések, nincs bennük elég lendület, felszabadultság, iskolás ízű fél-erő bujkál a mintázásban. Mozaikpadló tervei kellemesek, komoly, puritán voltukban is dekoratív hatásúak. *(Myn.)*

Szudy Nándor kiállítása a Tamásgalériában. A kritikus valahogy mindig azzal a titkolt reménnyel nyit be egy-egy friss kiállításra: *hátha* ?... Hátha fölbukkan egy új ember, egy új név, egy új művész a megszokott, átlageredményt, átlagtudást, átlagfelfogást, átlagszínvonalú munkát mutató, sokszor elég monoton hangulatú, egymást szinte túlsűrűn követő, kisebb tárlatokon.

Most ezt a meleg reményt váltotta bennünk valóra *Szudy* Nándor, egy fiatal, falusi református pap. Az ifjú lelkipásztor: új, nagy reményekre jogosító magyar festőművész. Művész, a szó nemes értelmében, nem dilettáns, ha nem is a piktorság az élethivatása. A garamszentgyörgyi pap úgy indít meg az ecsetjével, mintha színekkel és vonalakkal, a művészet pünkösdi lángnyelvén beszélne hozzánk, a szószékről.

Szudy Nándor teljesen egyéni, új hangot üt meg emelkedett lelkiséggel átfűtött érdekes képeiben. A magyar vallásos festészet érdekesen gazdagodott az új művész alkotásai révén. Mint kálvinista ember, református pap, nem a régi, vagy újabb szentképfestők dús eredményeket, magas csúcsokat elért mesgyéjén tart tisztes cél felé, hanem teljesen friss, nagyon érdekes utat vágott magának. Tiszta, emelkedett ihletében szerencsésen tudta egybeforrasztani az evangélium fényét, erejét és az igazi magyar népi szemlélet hangulatát, egyszerűségét és bensőségét. Magyar szemmel látott és láttatott élménnyá válik minden vallásos bibliai témája, mintha csak az lenne a legfőbb törekvése, hogy a magyar falu becsületes lelkeinek legbensejében a hit által érzésben megfestett képeket kivetítse, megrögzítse, revelálja. Nem véletlen az, hogy *Szudy* Nándor most lépett erre az útra és hogy a helyes nyomot megtalálta. Napjainkban egyfelől „divat" a népiséggel való foglalkozás, másfelől pedig — a komolyak szemében — parancsoló szükség az, hogy mint az élni akaró többi népek,

szobrot. A hatalmas mellkas szinte még lélekzik, a sebből vér csorog s a száj mintha sóhajtana. A szem megtört, az arcon az élet utolsó sugara még megvillan. A test szenvedést, fájdalmat éreztet, de messze áll a grünewaldi ijesztő viziótól. A kezek s lábak sem görcsösek. A test feszültséggel teli, kimerült, nyugodt. A szégyenlepel a széltől mintegy megmozgatva ritmikusan gyűrődik. Ez az örvénylő kendő ellentéte a nyugalomnak; emlékeztet Veit Stossra. A Keresztrefeszítettnek kétnézetű a feje, amint azt a középkori alkotásokon gyakran láthatjuk. Elölről szemlélve, csendes fájdalom ül az arcon, míg oldalról megrázóan expresszív tekintetű. A testet, noha a felület formagazdag, egyszerűen mintázta a művész. A töviskoronás fej plasztikus zsúfoltsággal készült, anélkül, hogy ez az ellentét az egységet megbontaná. Hiányzik a remekműnek ebből a kivitelezéséből Tillmann von Riemenschnder „nemes vadsága" és Veit Stoss „megalkuvásnélküli keménysége". A monumentális alkotás ismeretlen mestere, függetlenül az előképektől, technikai biztossággal oldotta meg feladatát. Az optikai hatás, a tökéletes plasztikai készség, kiváló szobrászt sejtet.

Csak a teljesség kedvéért említsük meg, hogy a sok régi gótikus, reneszánsz s barokk műtárgy mellett jól egészíti ki a

A Műbarát XIV. kiállítása. A „*Szépművészet*" egyik idei számában *Nagy* Zoltán markáns, tömör vonásokkal jellemezte *Varga* Nándor Lajos értékes művészetét, munkásságát. Elsősorban természetesen mint kiváló grafikust állítja elénk *Varga* Nándort, azok között említi, akik mindig hűségesen kitartottak e szép, komoly műfaj mellett. De kiemeli, hogy mestere az akvarellnek is. Azt írja, hogy „Varga Nándor is elkalandozik olykor a festészet területére s lehet, hogy később ezen a téren is meglepetéseket fog nyujtani".

A Műbarát új kiállításán már is tanúi lehettünk ennek a kellemes meglepetésnek. *Varga* Nándor Lajos eddig kevésbbé ismert oldaláról mutatkozik ezúttal és örömmel állapíthatjuk meg, hogy most erőteljesebben kibontakozó új vonásai is olyan értékesek és érdekesek, hogy azok nagy gazdagodást jelentenek munkásságában.

Varga Nándor kiváló akvarellistaként jelentkezik ezen a kiállításon. Arra, aki mint *Varga* Nándor is, grafikusként ismeretes, így ér el közismert nagy sikereket, amikor festőként jelentkezik, nagyon hamar kimondják az ítéletet, hogy a sz'nek nyelvén nem tudja magát olyan erővel kifejezni, mint mikor réz- vagy falapon árnyékkal és fénnyel dolgozik. Pedig hát ilyen esetekben csak azt kell elsősorban latbavetni, hogy a született grafikus természetszerűen igen gazdaságosan, puritánul bánik a színnel. *Varga* Nándor igenis bebizonyította, hogy kevés és szerény színnel, szűk színskálával is abszolút pittoreszk hatásokat tud elérni, bebizonyította, hogy festői látása is nagy értékeket tud revetálni. Ilyen érték például „Önarckép"-e. Mennyi műgond, elmélyedés, szerény és mégis jóleső biztonság jellemzi ezt az alkotást Látszik, hogy mondanivalójához éppen ezt a színben való szűkszavúságot választotta, pontosan ezeket a szigorú foltokat akarta kikeresni. Ugyanilyen erőteljesek és mértéktartóan beszédesek női arcképei is. Mindegyikbe bele tudta sűríteni az egyéniséget és éppen azért állítják meg a nézőt, mert nem olcsó színrakétázással, hanem nemesebb eszközökkel akar hatni. Bizonyos azonban, hogy még inkább elemében érzi magát akvarelljeiben. Ezekben is komoly, tárgyilagos és mindig puritán. De itt mégis inkább kizsong férfias lírája, frissebb és közvetlenebb. Tájképein valami nagyon egyéni hamvaszöld és a meleg, gyöngyszürke a domináló szín.

Szépművészet 1941. 331. l.

Szebbnél-szebb példái az igazi akvarellfestészetnek, a költői emelkedettségű, magyar lelkületből kivetített tájlátásnak. A vízfestőtechnika legérdekesebb fogásait úgy alkalmazza, hogy mégis bensőséges tud maradni, sohasem érezzük üres bravúrnak a tudását. Lélekből és lelkesen beszél, látszik, hogy mély szeretettel ábrázolja a neki kedves tájat. Ilyen képek az „Olt szem", „Borús időben" (remek levegő lengi át!), az „Olt völgye", pompásan éreztetett, igazi éggel, a „Könnyű zápor", a rávarázsolt, reánkhulló esővel, a „Kopasz fák", a pompás „Reggeli köd", a „Mozgóhegy felhőkben". Valami remekül festi a borús eget, csupa puhaság, pára minden felhője. Hogy pedig kevés tarkasággal is lehet színesen, mozgalmasan festeni, arra ragyogó példa a „Piac hétfőn, Szentgyörgyön", meg a „Lakadalom Szentgyörgyön". Egyik finomabb, pittoreszkebb mint a másik. Légies, álomszerű, magyar álomszerű az „Arat a család" című kis műve. Elkerüli az aratójelenetek harsogó sárgaságát és mint valami látomást, halvány foltocskákban idézi fel rónáink kenyéradó ünnepét. A magyar ecset benső vallomása ez és sok más, megragadó képe. Gyöngéd báj és szívből fakadt érzés ül ezeken az akvarelleken; jobban belénk markolnak a hivalkodó, a programmszerűen megcsinált „bátor foltok"-nál.

Varga Nándor Lajos kiteljesedő festői munkássága új magyar érték, méltó grafikai alkotásaihoz.

A Műbarát mostani kiállításán *Metky* Ödön szobraival találkozunk még. Van közöttük néhány sikerült, komoly munka, de igazán kiemelkedő nincs. Rokonszenves figura a „Matyó menyecske", jól mozog a „Magvető" és láttunk pár jó portrét is. Nagyobb szobrai kevésbbé szerencsések, nincs bennük elég lendület, felszabadultság, iskolás ízű fél-erő bujkál a mintázásban. Mozaikpadló tervei kellemesek, komoly, puritán voltukban is dekoratív hatásúak. *(Myn.)*

Ernst Múzeum 79-ik
kiáll. Bpest. 1925. okt.

A modern művészet forrongásai nálunk is visszhangra találtak. Az impresszionismus mesterei — amikor az optikai kép egységének megőrzésére törekedtek, — nem egy formai megoldás következetes elmellőzését irták zászlójukra. Amit a maguk művészi törekvéseinek utján learathattak, mesteri erővel és nagy odaadással kifejezésre is juttatták. De a művészeti problémák ilyen egyoldalu felvetése nem maradhatott ellenhatás nélkül. Mind többen érezték, hogy kizárólag az optikai kép visszaadása zsákutcába kergeti a művészetet. Keresték a kiutat. Cézanne művészete jelezte a kibontakozást. Nyomában mindenfelől uj utakat keresők nyomultak, akik a forma erőteljes hangsulyozásával, más és más ideálokat tüztek ki maguk elé. Gauguin a dekorativ hatások ujszerü megoldását jelentette. Matisse a szinfelületek leegyszerüsitését hirdette. A formaproblémák uj megoldásával kisérletezők forrongásaitól visszhangzottak a műtermek.

Az a három művész, kit most bemutatunk, Feiks Jenő, Márffy Ödön és Perlrott-Csaba Vilmos e kisérletezésekből kiemelkedve meglepően szép eredményekig jutottak el.

Feiks Jenő a futó impressziók mozgalmasságából indult ki, inkább jelezte a formákat, semhogy elemezte volna őket. Amit azonban most elénk tár, szin- és formafelfogásának nagyszerü kiérlelését mutatja. Látása megnyugodott. Nem a percig való hatásokat, nem az elillanó benyomásokat, nem a röpke optikai képeket igyekszik megragadni, — odaáll a természet, ez esetben egy-egy arc, táj, lóversenyrészlet, tájképnek távolsági hatása elé, s amint viziója ezekből kialakul, a maga gazdag

összbenyomásából alakitja ki formarendszerét. Minden eleme : a formák strukturája és a formákat körülölelő szinjáték nyugodt összhangba omlik. E harmóniát nem mindennapi látományok alkotják. Finom érzékenységgel oly apárt szineket, e szinekből oly ritka összetételeket és ez akkordokból oly étheri látományokat sejt meg, melyek szinte transscendentális régiókba emelik a legegyszerübb jelenségeket is. Most Feiks Jenő olyan művészeti eredményekkel örvendezteti meg műveinek szemlélőit, melyek delikát szinelrendezéseikkel, dekorativ finomságaikkal messzi kimagaslanak az ujabb magyar művészet törekvései között.

Dekorativ célokat tüzött ki maga elé *Márffy* Ödön is. Az ő eleme a szinek játszi viharzása. Kevés szin, de ezekkel égő, ragyogó, szinte izzó szinhatásokat hoz ki. A forma felbomlik a napfény irizálásában. De ujabban e formafeloldás mind határozottabb rajzos alapon nyugszik, az ingresi elv alapján, biztos, pozitiv, határozott formák létezését éreztetik, ami által a szinjáték — minden dekorativ játszisága ellenére — meggyőző. A napfény tüzének illuzióját csalja vásznaira, melyeken az égő, telitett vörös és kék és ibolya bujkálása rendkivül finom, a szó legnemesebb értelmében vett dekorativ hatásokat vált ki. Márffy művészetének fejlődését tehát nemcsak formáinak mind erősebb rajzos alapja biztositja, mely a tárgyakat többé nem sulytalanitja el, hanem izzó szinharmóniáinak egyre delikátabb, szinte elfinomodott melódiája, melynek zeneisége nála is szinte transscendentális régiókig emelkedik.

Perlrott-Csabát művészi törekvése a sikszerüség megőrzésére vezeti, csakhogy nála ez nem dekorativ játsziságban, hanem a sulyos, materiális stabilitás éreztetésben nyilatkozik meg. Ez a látszólagos ellentét sok sulyos magaviaskodással járt, mig Perlrott-Csaba eljutott, sok-sok kisérletezés és még több próbálkozások után, egy olyan utra, mely most már nyilegyenesen el fogja vezetni a derengő célhoz. Elmult korok rokon-

törekvéseit végig kóstolta. Kikopogtatta a legkülönbözőbb eljárások használhatóságát. Nem idegen formafelfogások követése, hanem a maga céljának megfelelő uj látás jellemzi uj állomását. A sik éreztetése mellett a formák plaszticitását, sulyát és erőteljességét — kissé durva kezekkel — faragja ki, de amit ad, annak monumentálitását érezzük, amit megfog, azt megragadja. Száraz fák koronájának hatalmasan éreztetett formarendszeréből monumentális hatásokat csihol ki. Városrészeinek utcaelágazásai, magasan felvett horizontjukkal, nem a mélység éreztetését, hanem az egymás fölé épitett formák megőrzésével, a sikszerü háttér átsugárzását biztositják. A formák ereje, a dekorativ megoldás hangsulyozása mellett, Perlrott-Csaba legfőbb művészi ideálja, s ennek most már határozott kifejezését konstatálhatjuk. Pasztelljeiben ez a tendencia megfinomodva él. Ott a szinek tüzére gyöngéd fátyol borul, mely költői érzéseket sejtet.

Mindhárom művészünk — látjuk — más-más utakon keresi a maga egyéni törekvéseinek művészi formáját.

Grafikus művészünk, *Varga* Nándor, aki — noha most mutatkozik be először egységesebben, — a Szinyei-Társaság grafikai diját egy pár elszórtan megjelent lapjával máris elnyerte, a maga nagyszabásu elképzelő erejét rembrandti formalátásban, de mesteri biztonsággal mutatja be. Az uj grafikus nemzedék egyik kimagasló ereje Varga. A karcoló tű a kezében abszolut biztonsággal siklik végig a rézlapon, hogy a fény és árny csudás átmeneteivel gyönyörködtesse a szemet. E technikai készség nagy rajzolóbiztonságnak felel meg, ami itt bemutatott rajzaiból is kiviláglik. Az ő művészete nagy etikai érzések hordozója. Ez a fiatal művész a formák és fényátmenetek gazdagságával eszméi interpretálásának máris szuverén ura.

Dr. Lázár Béla.

ELSŐ TEREM.

Varga Nándor rézkarcai.

1.	Venus genetrix. Hideg tű. Csak 15 példányban	400.000
2.	Akácfás oldal	150.000
3.	Éva teremtése. Hideg tű	400.000
4.	Leányfej. Hideg tű	250.000
5.	Pieta	400.000
6.	Leányka. Hideg tű	300.000
7.	Este. Hideg tű	300.000
8.	Kopasz almafa	150.000
9.	Fej kettős fényben	150.000
10.	Magányos fa	100.000
11.	Tavaszi nap. Hideg tű	450.000
12.	Olvasó lány	200.000
13.	Hintázók	300.000
14.	Fátyolos nő	200.000
15.	Ecce Homo	350.000
16.	Tanyaudvar	200.000
17.	Malomfák	100.000
18.	Sirbatétel	100.000
19.	Reggel. Hideg tű	400.000
20.	Krisztus betegeket gyógyit	350.000
21.	Nirvána felé. Csak két nyomatban van	1,000.000
22.	Keresztfán	500.000
23.	József és Putifárné	250.000
24.	Jézus és Magdolna	350.000
25.	Kigunyolt Krisztus	350.000
26.	Loggia dei Lanzi	200.000
27.	Ivó gyermek	100.000
28.	Dunapart	100.000
29.	Leányfej	150.000

Varga Nándor Lajos

* (A Szinyei Társaság külföldi utazási ösztöndíjai.) A *Szinyei Társaság* az általa díjazott művészeknek a Nemzeti Szalonban levő kiállításán néhai *Lederer* Sándor műtörténész nevét viselő tízmillió koronás külföldi tanulmányuti ösztöndíjat *Varga* Nándor Lajos grafikusnak, a jánoshalmi Nemes Marcell alapítvány három ötmilliós utazási ösztöndíját *Aba Novák* Vilmos, *Endd* Aurél festőművészeknek és *Vörös* Béla szobrásznak, a Nemes alapítvány két és félmilliós tanulmányi jutalmait *Barczay* Jenő festőművésznek és *Jálics* Ernő szobrásznak ítélte oda, míg a kétmillió koronás Csók István nevét viselő tanulmányi jutalmat *Ecsödi* Ákos festőművész nyerte el. A kiállítás, amely állandóan nagy közönséget vonz, március 25-én, szerdán zárul be.

Magyarság

1925. III. 22.

Varga Nándor Lajos

Pesti Napló 1938 nov. 27

Ugyancsak ma nyílik meg a *Műterem* új kiállítása is, amelyen *Varga* Nándor Lajos, *Jánosa* Lajos, *K. Bartha* Ferenc festőművész, *G. Fekete* Géza szobrász, *Bem* József grafikus, *Virágh* Pál építész és *Jáki* Béla iparművész szerepel.

Varga Nándor Lajos, a kiváló grafikus-tanár, ezúttal festményekkel lepi meg tisztelőit. Olajképei és temperái sokrétű tehetségének új oldalát mutatják be, igen előnyösen. Kivált freskószerű, nagyobbméretű temperái — köztük egy kékruhás női figura és a *Sétálók* — tartanak számot megkülönböztetett figyelemre és elismerésre. Rendkívül érdekes Urvacsora-vázlata is. De kiérett művészetének legnemesebb kvalitásait mégis pompás grafikái prezentálják. Egy sorozat remekbe készült toll- és tussrajz, ceruzavázlat, önrajz és akvarell, amely az egész kiállításnak kiemelkedő értéke. *Bartha* Ferenc tompított színhatású, dekoratív sík formákba tagolt képei meghatóan finomak. *Jánosa* Lajosnak főkép figurális vásznai kötik le a néző figyelmét, erős kompozíciós érzékre valló, naturalisztikus megmunkálásukkal. *Bem* József rézkarcai között néhány igazán finom lap akad. *G. Fekete* Géza igen tehetséges szobrász, akinek tömören összefogott *Négerfeje*, egész sor sikerült portréja, kifejező *Tavasza* és két kis bronzfigurája komoly figyelmet érdemel. *Virágh* Pál, az ismertnevű, kitűnő építész magyaros stílusú villatervei és kivitelezett, modern bérházépületei — amelyeket itt fotókon mutat be — rendkívül szépek. *Jáki* Béla iparművész kis üvegkollekciójában néhány igazán artisztikus hatású, finom ólomkristály, madaras tál és bonbonière találkozik.

—i

VASÁRNAP
20
Kat. V. Félix
Prot. Jolán

N. k. 7 ó. 10 p. N. ny. 16 ó. 20 p.

HÉTFŐ
21
at. Sz. M. bem.
Prot. Olivér

3

KEDD
22
at. Cecilia vt.
Prot. Cecilia

5

SZERDA
23
at. Kelemen p.
rot. Kelemen

3

SÜTÖRTÖK
24
at. Ker. János
Prot. Emma

5

Izr. 1. Kiszlev. R. Kh.

PÉNTEK
25
t. Katalin vt.
rot. Katalin

3

SZOMBAT
26
Kat. B. János
Prot. Milos

5

Izr. 3 S. Toldoht.

Varga Nándor fayó

egy öreg kínai bölcsre emlékeztető típusú embert ábrázol „Gondolkozó"-jában. Rudnay Gyula öt karcát mutatja be. „Vízhordó"-ja különösen erővel teljes munka. Aba-Novák Vilmos önarcképe csupa erő és önkéntelenség és Gara Arnold egy kis csoportnyi színes metszete a tizennyolcadik század stílusát idézi föl.

A *Cleveland News*-ban Benjamin Karr két ízben is részletesen foglalkozott a kiállítással. A lap szeptember 20-iki számában egyebek közt ezeket írta róla:

„A lapok tárgy és minőség dolgában rendkívül változatosak. A jó száz vagy annál is több nyomat közöft — túlnyomó részük rézkarc — sok olyan akad, amely őszinte bámulatot érdemel. Erő van bennök, egészséges ízlés, őszinteség. Tárgyuk átható megértése és megcsinálásuk módja ügyes és határozott cél felé igyekvő. Vannak azután lapok, — de számuk amazoknál jóval kisebb — melyek vagy teljesen színtelenek és jelentéktelenek, vagy erőszakoltak, gondatlanul készültek, vagy éppen egészségtelen lélek kisugárzásai. Erővel párosult tehetség mutatkozik *Sándor József*„ Meditáció"-jában és nem foroghat fenn kétség az olyan művészek férfias és finom technikai felkészültsége körül, mint Rudnay Gyuláé, Tordai-Shilling Oszkáré, és Gara Arnoldé. Aba-Novák Vilmos önarcképe bármennyire szabad és vázlatos alkotás is, a benne rejlő erő első rápillantásra szembetűnő. Téma tekintetében feltűnő ennek a kiállításnak nagy változatossága. Vannak benne szépen színezett folyami jelenetek, egy vagy két nagyméretű karc pedig rendkívülien nagy gazdagságú építészeti részletekkel bővelkedik."

A lap október 4-iki számában megállapítja Karr a kiállításnak a látogatókra tett nagy hatását, ami abban is nyilvánult, hogy *két hét alatt száznál több lap kelt el.*

„A kiállítás — folytatja azután — bőven igazolja ezt a vásárlókedvet. A grafikai munkáknak nagy része rendkívül megragadó alkotás. Egyéniségük van, erejük és megvan bennük az újságnak és a váratlannak vonzása. Különösképpen megkapó egyéniség a kiállító művészek sorában Rudnay Gyula. (A cikkíró itt elmondja Rudnay életének folyását és beszámol sikereiről.) Ennek a magyar kiállításnak eredetileg október 15-én kellett volna zárulnia, de akkorának bizonyult vonzása a közönségre, hogy tartamát meg kell majd hosszabbítani egy héttel, ha ugyan nem többel."

Két ízben (szeptember 20. és október 11. számában) foglalkozott a kiállítással a *Cleveland Topics* című képes folyóirat is. Első alkalommal Rudnay Gyula „Vízhordó"-ját és „Lakomá"-ját és Simkovics Jenő „Gondolkozó"-ját, Aba-Novák „Önarcképé"-t, Tordai-Schilling „Revelácio"-ját és Sándor József „Meditáció"-ját meg „Halászbástyá"-ját emelte ki. Az utóbbinak kicsinyített reprodukcióját is közölte. Második alkalommal Aba-Novák hatalmas „Savonarolá"-ját és Sándor József „Templom"-át említette dicsérettel. Majd így folytatta: „Épp ilyen megragadók a kiállítás tájképei is, különösen az olyan kifejező alkotások, mint Conrád Gyula „Vihar"-ja, melyben az ember az őszi záport megelőző hűvös sötétséget érzi. A lógó felhők komor tónusa és a sík föld hatásos ellentéte az izzó fényességű szemhatárnak, melyre az épületek, a szénaboglyák és a kútágas silhouetteje rárajzolódik.

A napi sajtón kívül a clevelandi Museum of Art „Bulletin"-je is foglalkozott nyolcadik számában a magyar metszetkiállítással. A cikket igen tájékozott férfiú írta, a kitünő Theodore Sizer, a múzeum metszetosztályának vezetője. Meleghangú írásában Sizer rámutat az amerikaiak egyoldalú tájékozottságára az európai grafikai művészetek ismerete tekintetében. Amerikában csak a francia és az angol grafikát ismerik, és a newyorki legnagyobb műkereskedők grafikai anyagában is ritkán fordul elő más származású lap. Az 1922-iki cseh grafikai kiállítás után ezért üdvözli most örömmel ezt a magyar kollekciót Sizer. Művészi kvailtásait igen nagyra értékeli s közülök hármat be is mutat reprodukcióban a „Bulletin"-ben. A három karc: Aba-Novák „Önarckép"-e, Rudnay Gyula „Vízhordó"-ja és Derkovits Gyula „Halottsiratás" című megragadó lapja.

A nagy erkölcsi sikeren túl jelentős anyagi sikere is volt a clevelandi kiállításnak (amely október 25-én zárult be). A végleges eredményről még nem érkeztek részletes adatok, de eddigi híreink szerint elkelt körülbelül 150 lap és előjegyzés van még több mint huszonötre. Ezek az adatok csak Clevelandra vonatkoznak. De onnan az egész anyag körútra indul és körülbelül még tizenöt északamerikai városban kerül bemutatóra, köztük Brooklynban és New-Yorkban is úgy, hogy június lesz, mire a magyar kollekció amerikai útját befejezi.

VARGA NÁNDOR LAJOS: KRISZTUS BETEGEKET GYÓGYÍT. Rézkarc.

városára kiterjedő vándorkiállítás megszervezését. Másik értékes segítőtársa volt Mihaliknak lovag Reutter Sándor, jelenlegi mexikói konzulunk. A magyar művészet érdekeit mindenkor készséggel felkaroló külügyminisztériumunk gondoskodott a súlyra is jelentős grafikai anyag kiszállításának lehetőségéről és washingtoni követségünk is megtette a kiállítás

ben François Millet-ére (aki Rembrandt után a legnagyobb festő volt) emlékeztető szuggesztió él. Aba-Novák Vilmos „Savonarolája" Firenze tűzhalált szenvedett szerzetesét ábrázolja. Lénárd Róbert „Ponte Vecchió"-ja egy lágy-romantikus olasz jelenet arcképe."

Részletesebben foglalkozik a kiállítással Jessie C. Glasier a *Cleveland Plain Dealer*-ben (szept. 20.): „A Rembrandttól, minden rézkarcolók legnagyobbjától alkalmazott erős fény-árnyék-ellentéttel ragad meg Tordai-Schilling Oszkár „Reveláció"-ja, melyben Krisztus felmagasodó alakja fehér fényben jelenik meg középen, körötte a dicsfénytől káprázó szemű emberek csoportja. Simkovics Jenő „Mózest megtalálják" című lapján is elevenen hullámzik a fekete és fehér: ruhátlan fürdő alakok állják körül a kosárban nyugvó gyermeket. A jelenetnek sötét felhőzet a háttere. Az „Elmélkedés" című karcon a sötét köpenyű emberi alak a nyitott ablak világosságában megragadó hatású. A lap művészét, Gy. Sándor Józsefet jól képviseli egy másik karca is, mely egy templom magas, tág és sötét kapuzatát ábrázolja, amint a hívek folyama kiömlik belőle a megvilágított lépcsőkön. Pompás fényhatású ugyane művész „Halászbástyá"-ja is. Simkovics Jenő

Magyar Művészet
1925.

VARGA Nándor Lajos

Munkásasszonyok és Tájkép. 1923. rézk.

Válogatás Füst Milán mügyüjteményéből.
Bp.:PIM, 1992 [kiáll.kat.] - leirás és ill.

pedig, mivel e remek darabon Magyarország szentjei, mint sz. Ist
dulnak, a hol alig ismerünk határozottan honi épitményt vagy ilyesf
szerint helyüket nem foglalnák, nem hihetjük, hogy ezen müvet
volna magyar müvész által kedves leánya számára, hanem, hogy kü
divott, készülvén, mint az akkor keletkező izlésnek mesterdarabja,
sok egyéb jeles mükincscsel a királyi apácza házi ájtatossági készlet

*) Seitdem die christliche Kirche sich eine eigene Kunst
willkommenen Stoff an, und verwendete ihn zu mancherlei Geräth. S
chen und Triptychen fort, aber so, dass die Schnitzereien, welche re
Testamentes darstellen, auf die innere Seite angebracht werden, und
als kleiner tragbarer Altäre oder Altarschreine für den privaten u
St.-Gallen waren sehr geschickt in der Anfertigung solcher Täfelche
für Kunst und Industrie 1866. 162. — The *tabula, retablement* or tav
formed in one piece without doors — a picture painted on panel and
ner of a modern altar-piece. These *tabulae* are referred to at a
small size and portability Mr. Blackburne presumes that they gener
ting for altar and general decoration. Mention of these *tables* occurs f
mation; but from the comparative ease with which they may have b
any have come down to our days, — és alább: Of these paintings w
but their abundance in Germany and Flanders, from whence much o
the constant reference made to, and descriptions given of them, in i

VARGA NÁNDOR LAJOS

említve ld. Vadász Endre

Sz. Kürti Katalin: A finom tónusok mestere.
UJ TÜKÖR 1981/XVIII/38.sz.22.o.

SZER

munkavégzésre irányuló eg

mely létrejött egyrészről a MTA Müvé
u. 62.), másrészről

név:

főállásu munkahelye:

állandó lakcime:

szem.ig.száma:

megbizott között az alábbi feltételekkel:

1. Az elvégzendő feladat részletesen:

2. A dijazás összege: Ft.
A dijazásnál alapulvett munkaköri be

VARGA Nándor Lajos

, hogy került a Kisgrafikai Barátok Köre élére

Szij 1990 51,87

131. p. ill

gusztusában levélben keres
magyar irodalom legjelesebb
selőit, mit szólnának ahh
visszatérve a reformkori tr
hoz, amelyet 1949-ig megőri
létrehoznák az akadémiai
lyoktól teljesen függetlenül m
saját elvei s szabályai alapján
Művészeti Akadémiát. Kos
velére a kezdeményezők: Cse
bor, Csóri Sándor, Domoko
tyás, Hubay Miklós, K
György, Mándy Iván, Mészöl
lós, Nemes Nagy Ágnes, Szabó
da és Vas István azt válasz
„hogy a kortárs magyar iro
és művészetek jó működésén
lamint nagyobb társadalmi n
csülésének elmozdítása érde
örömmel pártoljuk a javasl
Feladatul fogalmazza a levé
nemzeti kultúra aranyalapját
ző művészeti hagyomány gon
sát és közkincsé tételének sz
mazását, mind a közműve
mind az oktatás terén... Az iro
élet intézményrendszerének a
mi alkotómunka létét, sorsát
lyásoló helyzetéről is szükség s
véleményt formál."

VARGA Nándor Lajos

175

Oltványi 19[illegible]1

Alajos ült, a Magyar Aszfalt
zsef, a Belvárosi Takarékpénz
Imre, az Első Magyar Iparbank
a Fővárosi Kereskedelmi Hite
Steinhardt Antal foglalt hely
152, Tag volt 1874-1891 között
társai és utódai között ott l
tett Hauszmann, Kauser, Puche
most Steinhardt Antalt és Qu

VARGA NÁNDOR Lajos

91 12. 80

Új Művészet

SPINHOVEN, Bill

91 12 - 38,75

Varga Nándor Lajos, Érdemes művész.

A jászberényi Városi-Járási Könyvtárban olyan kisgrafikai és ex libris kiállítást rendeztek, melyen magyar műcmlékek láthatók. Ex libris művészetünk ucsztorának alkotásai szerepelnek a kiállításon.

Arató Antal: Műcmlékek az ex libriseken és grafikákon.

Műcmlékvédelem, Budapest, 1943. 2.

Varga Nándor Lajos, grafikus

herekel a tárlatokon

↓

— : Megkezdődött az országos grafikai két

7.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1974. szept. 27.

Vanga Vánder Rajás

grafikus

USA-ban a Smithsonian Institution vándorkiállítást rendez magyar grafikusok műveiből. A kiállításon ha művész műnkái is szerepelnek.

------: USA

Művészet, 1973. junius 43.oldal

Varga Vándor
grafikus

A Főiskolán Somogyi Imre grafikát Varga Vándornál tanult.

Kiállitási naptár.
----: [illegible]
Művészet, 1974.szeptember - 43.oldal

Varga Nándor Lajos, grafikus

Ex libriseivel ismerkedhetnek meg a látogatók.

– : „Könyvtár" nyílt Szolnokon 7

Népszabadság, Bp 1973. jun. 1.

Varga Nándor

Művei szempelnek a Hanoiban
rendezett magyar grafikai kiállításon

Nápszava 1972 december 14
4. old.

Varga Nándor Lajos

neve emlékére

Néptava 1972 augusztus 27
8. old.

VARGA NÁNDOR LAJOS, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár 343 darabból álló Kunvári gyüjteményének jegyzéke.
Festmények, grafikák.
318./.-VARGA NÁNDOR LAJOS,- Önarckép, /1928/,-rézkarc,-11.5 9 cm.-Lgsz.68.697.12.-310.old.

ROMVARY FERENC: A Modern Magyar Képtár története, Uj szerzemények, II. 305.old.

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve; XIII. 1968. Pécs. 1971.

Varga Nándor Lajos:

Exlibriseket készítő művén

dr. Bresztyánszky Ilona: Az exlibris művészete

Rajztanítás 1971/2

33. old

Varga Nándor Lajos 1

Az idős mesternek a Műcsarnokban rendezett kiállításán szépmívű rajzokban, fametszetekben, rézkarcokban és poétikus hatású akvarellekben gyönyörködhettünk. Egy-egy alkotása, mint például történelmi-metszet-sorozata, Fürdés után. Szigligeti táj stb. a magyar rajzművészet remeklései közé sorolható.

(b.e.) Varga Nándor Lajos kiállításáról

Ország-Világ - 1970/19 21 old.

Varga Nándor Lajos 2

Vízfestményei közül A kis akácos, A Balatonföldvári öböl, a Teli Visegrád, szépségével, hangulatteremtő erejével, virtuoz megoldásával hat a szemlélőre. A művész nem lövekszik új formai megoldásokra, — impresszionisztikus látásmódja, egyéni hájszemlélete így is kiemeli műveit a hagyományos, akadémikus jellegű képek sablonszerű sorából.

(b. e.) Varga Nándor Lajos kiállításáról

Ország-Világ 1970/19 21 old.

Varga Nándor Lajos

Családi kép.

Országos Vízügyi 1970/19 2 oldal

Varga Nándor Lajos

a hajduszoboszlói akvarellkiállításon szerepelt művével.

Tóth Ervin: Akvarellkiállítás Hajdúszoboszlón.

Hajdu-Bihari Napló, Debrecen, 1942. jan. 6.

Varga Nándor Lajos

Közölt műve:

28 sz. „Ex libris Rév István" – fametszet X2.

Magyar kisgrafika 1972 Budapest

Varga N. Lajos

Prágában a károlytéri galéria na Slovanech helyiségében rendezett tárlaton a losonci származású művész, a kortárs magyar grafika nesztorának művei szerepelnek.

Barsi Imre: A mai magyar grafika kiállítása Prágában.

Új Szó, Bratislava, 27. III. 1973.

Varga Nádor Lajos

Neve megemlítve.

Szabados Árpád: Metszés és nyomtatás 10p.

Varga Nándor Lajos

A Műcsarnokban kiállítása nyílt.

Magyar Hírlap, 1970. IV. 23. 11.

Varga Vádor Lajos

Neve emlére.

Szabados Árpád: Interjú és montázs 18 p.

Varga Nándor Lajos

75 éves, a Műcsarnokban kiállítása volt. Szemléletmódja a kezdetektől máig mitsem változott. Főiskolás korában sajátította el a rembrandti rézkarcolási technikát, amit magas szinten művelt, és számos tanítványnak továbbított.

Bojár Iván: Kiállításról – kiállításra; Magyar Hírlap, 1970. IV. 21. 9. l.

Varga Nándor Lajos

A rézkarcok mellett olajképek, rajzok, akvarellek szerepelnek, és fametszetek is: egy főtanácsi sorozat, amit a 30-as évek derekán készített.

Bojár Iván: Kiállításról – kiállításra; Magyar Hírlap, 1970. IV. 21. 9. l.

Varga Nándor.
A Képzőművészeti Főiskolán Dudás
Máté mestere volt.

Dudás Máté hárlaha györött.

Magyar Hírlap 1972/3 6 old.

Varga Nándor Lajos, grafikusművész

Foglalkozott "ex libris"-ek alkotásával

cikk „Algyai Viktor grafikusművész" címszó alatt

Köves József cikke „Ex libris" címmel

Magyarország 1978. XI. 19

Varga Vándor Lajos

Kovács Gyula: Kötődés a valósághoz

Kemővel, 1983. január

Varga Nándor Lajos, grafikusművész

E tárlat megnyitásáig rajzkiállítás még nem volt hazánkban. Ez az első tárlat, mely a rajz műfajához kötötte magát. – Az akadémiák nyugalmát árasztó művészek között Boross Géza, Varga Nándor Lajos, Csáky József, Pirk János, Pór Bertalan művei vannak.

Horváth György: Rajzkiállítás a Nemzeti Galériában.

Magyar Nemzet, 1980. máj. 1.

Varga Nándor Lajos, grafikus művész

Ritkán láthatt, de fontos kiállítást mutatott be a Magyar Nemzeti Galéria: a képzőművészet – mondhatni alapműfaját, a rajzot, ennek alakulását a felszabadulás óta eltelt időben. Az a sokarcú tematikai és stílusbeli változatosság, amelyet a kiállítást mutat, jelzi rajzművészetünk gazdagságát. – Boross Géza és Varga Nándor Lajos stílusa Pór párizsi felfogásához közelít. Ez a stílusbeli felfogás jellemzi a művésnek ezüstceruza-rajzait is, amelyeken a ceruza vékony vonalvezetése határozza meg a stílus karakterét.

Láncz Sándor: Rajzkiállítás a Magyar Nemzeti Galériában.

Jelenkor, 1980. szept. 820. old.

Varga Nándor Lajos, grafikus, rézkarcoló

A fiatalon, tragikusan meghalt Vadász Endre együtt indult a magyar rézkarcolók derékhadával, Varga Nándor Lajossal, Szőnyi Istvánnal.

Sh. Kürti Katalin: Nyolcvan éve született Vadász Endre. Hajdú-Bihari Napló, 1981. júl. 15.

Varga Nándor Lajos

Varga Nándor Lajos (1895–): grafikus, szakíró, a rézkarc és a rézmetszés egyik legkiválóbb magyar mestere. Témái főként tájképek.

Mihályfi Ernő:Művészek,barátaim Bp.1977.Corvina

Varga Nándor Lajos, ~~festő~~ grafikus, vízkarcoló.

Szirmayné Bayer Erzsébet érettségi után 1942-ben került a budapesti Képzőművészeti Főiskolára, ahol Bernáth Aurél felvette tanítványai közé. Varga Nándor Lajos felajánlotta Bayer Erzsébetnek, hogy tanúljon nála grafikát.

Leskó László: Somogyi tájék, emberek.
Somogyi Néplap, 1981. aug. 30.

Varga Nándor Lajos grafikus-térkarcolóművész

Gy. Szabó Béla eredetileg mérnöknek készült, s autodidaktaként kezdett grafikával, főleg fametszéssel foglalkozni. A művészeti ág technikáját 1933-36. között Varga Nándor Lajos növendékeként a budapesti Képzőművészeti Főiskolán sajátította el.

Tasnádi Attila: Gy. Szabó Béla fametszetei a Nemzeti Galériában.
Népszava, 1982. márc. 26.

Varga Nándor Lajos, grafikus-rézkarcolóművész

Gy. Szabó Béla a Képzőművészeti Főiskolán Varga Nándor Lajos tanítványa volt.

Wagner István: Kolozsvári mester a Budavári Palotában.
Magyar Hírlap, 1982 márc. 24.

Varga Nándor, grafikusművész

Szervátiusz Jenő fiával, Tiborral 1937-től jó néhány éven át – nagyrészt gyalogszerrel – országjáró útjaikat járták. Gyergyószentmiklóson, vagyis a Székelyföldön ama Gál Ferenc vendégei voltak, aki a zsögödi festőnek, Nagy Imrének barátja volt. Járt nála Aba-Novák, Varga Nándor, Patkó, Szőnyi István.

Nádor Tamás: 10 kérdés Szervátiusz Tiborhoz.
Magyar Ifjúság, 1983. dec. 30. 40-41-42-old.

Varga Nándor, grafikus-rézkarcolóművész

Élesdy István oeuvréje rendkívül sokirányú. Anatómiai ismeretei számos figurális kompozíciói, portré és akt megfestésére ösztönözték. Tollrajzait és rézkarcait Varga Nándor és Istokovits Kálmán útmutatásai emelték országos szintre.

Tóth Ervin dr.: Élesdy István kiállítása a Kisfaludi Stróbl teremben.
Zalai Hírlap, 1984. máj. 23. 5.-old.

Varga Nándor Lajos, grafikus, rézkarcolóművész

Omló, pusztuló, de még a jobb napokat idéző állapotukban, bukkant rájuk a pápai vizimalmokra 1965-ben két művész: Boldizsár István és Varga Nándor Lajos. Rézkarcokon formálták ki a képeiket, – melyeket most Pápán, a Jókai Műv.-i Központban, a Várkastélyban rendezett kiállításon lehet megnézni.

Heitler László: Pápai vizimalmok.
Napló (Veszprém), 1984. jún. 24. 5-old.

Varga Nándor
Lajos

Varga Nándor Lajos **RÜGYFAKADÁS**

Nógrád
1986. III. 22.

Varga Nándor grafikusművésznek

a nyár elején megnyílt a Tolna megyei Gradán a Székely Bertalan-emlékház. A Tolna megyei Múzeumok Igazgatósága levelezőlapot hozott forgalomba az emlékház megnyitása alkalmából – a lapon a mester arcmása látható, Varga Nándor grafikusművésznek megfogalmazásában.

T. A.: Székely-emlékház Gradán.

Nepszava, 1983. júl. 17.

MAHIR

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Nándor
Lajos

SZOCIALISTA MŰVÉSZETÉRT

1983 SEP

Varga Nándor Lajos ex librise 1021

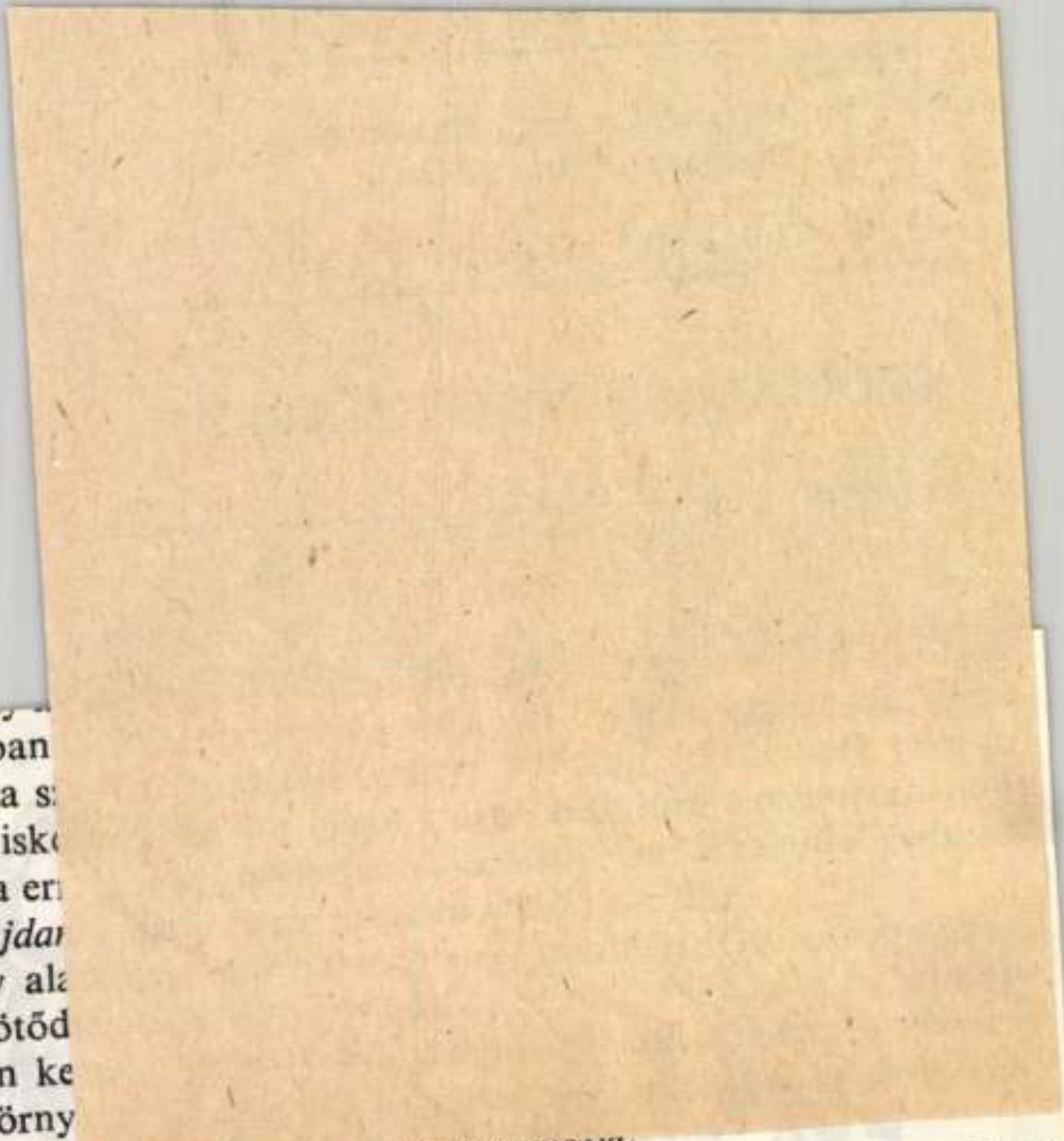

tartja a Tokajban
valami bár laza s
lentett egyben isk
má nőtt. Noha er
hatottak, *a hajda*

Harminc év al
barátságok kötőd
jainkban talán ke
találkozása körny
kel mehetnek viss

(bm)

Varga Nándor Lajos, grafikus

L: Wiertz Ádám

Arató Antal: Grafika a könyvtárban 34-35

Jászkunság, Kolnok, 1982, szept XXVIII/3

Varga Nándor Lajos, grafikus

L: Kass J.

Tandi L: Kass Jánosnak 91-96

Tiszatáj, Szeged, 1980. júl. XXXIV/7

Varga Nándor Lajos

L. Kondor B.

Láncz S.: Képzőmův. krónika 819-823.
Rajzkiállítás a...
Jelenkor, Pécs, 1980. nept. XXIII/9.

Varga Nándor Lajos, grafikus, rézkarcoló művész

Minden generáció tulajdonképpen kapocs az előtte járók és az őt követők között. Így való igaz, hogy a mai ötvenesek – Reich K., Kondor B., Feledy Gyula és a többiek, – akik felszabadulás után kezdték a pályát, Szalay L., Hincz Gy., Konecsni Gy., Ferenczy B., Buday Gy., Vajda L., Varga Nándor L. közvetlen, vagy közvetett tanítványai – mondja Kass János.

Tandi Lajos: Kass Jánosnál.
Tiszatáj, 1980. 7. 93. old.

Varga Nándor Lajos, grafikumüvész | 1) Folytatás

Lugano 1978-ban már másodízben adott otthont a nemzetközi ex-libris kongresszusnak. Varga Nándor Lajos, Menyhárt József, Drahos István halála a magyar ex libris-művészet nemzetközileg is ismert és elismert oszlopaitól fosztotta meg kisgrafikánkat.

Galambos Ferenc: Napjaink európai ex libris-művészete, Hevesi Szemle, 1979. 3. 3. old.

Varga Vándor Lajos, grafikusművész. 2. folytatás

A magyar ex-libris-egyesület a kongresszus résztvevőinek Varga Vándor Lajos-mappát adott ajándékba. E mappa inkább hazai, mint nemzetközi viszonylatban jelentős. A művésznek, elvitathatatlan érdemei vannak a magyar ex libris-művészet terén, díjnyertes, mint pedagógusnak, professzorsága alatt grafikusnemzedékeknek hívta fel a figyelmét az ex libris intim szépségeire.

Galambos Ferenc: Napjaink európai ex libris-művészete.
Hevesi Szemle, 1949. 3. 3. old.

Varga Nándor Lajos, rézkarcoló

Az alanti címmel indított kiállítássorozatot a Magyar Nemzeti Galéria, elsőként a két világháború közötti sokszorosító grafika rézkarcanyagának bemutatásával. – A klasszicizmus és romantika által megújított „Arkádia-gondolatkör", ennek a vonulatnak a jellemzői tűnnek fel a kiállítás egy más helyén, a művész főként vallásos tárgyú művein. Az aktivizmus bizonyos törekvései a kor hivatalos művészete, a „római iskola" neoklasszicizmus felé kanyarodik.

Sarkantyú Mihály: A magyar grafika múltja.
Népszava, 1979. jún. 1.

Varga Nándor Lajos, grafikus művész

Baldizsár István portréi emberközelbe hozzák művész barátait. Olyan művei kerültek Orosházára, mint Fajtás Ödön, Varga Nándor Lajos portréi. (említve)

Koszorús Oszkár: Baldizsár István festőművész állandó kiállítása Orosházán.
Békés Megyei Népújság, 1979. jún. 10.

Népszava 1979. augusztus 24.

KIÁLLÍTÁSI KALAUZ

Varga Nándor Lajos akvarelljei

Pisa

Az újabb magyar művészet legsokoldalúbb egyéniségei közé tartozott a közelmúltban elhunyt Varga Nándor Lajos, akinek hagyatékából most szép kiállítás nyílt a *Csók Galeria* grafikai termében. Nemcsak alkotóművész volt, festő és grafikus, hanem kiváló pedagógus és tudós, a grafika műfajának talán legkülönb hazai szakértője is; kitűnő könyvei a fa- és rézmetszésről jó ideig tankönyvként használták a művészeti felsőoktatásban.

Az 1895-ben, Losoncon született mestert sepsiszentgyörgyi rajztanára, *Gyárfás Jenő* ismertette meg a művészet alapfogásaival. A Képzőművészeti Főiskolát 1922-ben, *Olgyai Viktor* növendékeként végezte el, majd évekig Olaszországban és Angliában dolgozott, ahol a nagy múzeumok grafikai anyagát tanulmányozva fejlesztette ízlését és művészi tudását. 1931—1948 között a főiskola grafikai tanszékének vezetője; nevéhez fűződik a modern grafikai technikák meghonosítása és elterjesztése. Realista szemléletű, a klasszikus művészet szépségideáljait visszhangozó munkáival mind itthon, mind külföldön fényes sikereket aratott: elnyerte többek között a Szinyei Társaság grafikai díját (1925), a barcelonai világkiállítás bronzérmét (1928), a főváros akvarelldíját (1940); tiszteleti tagjává választotta az angol királyi festőtársaság (1939), s megkapta az érdemes művészi címet (1971).

Az akvarellt sokáig csak mellékesen művelte Varga Nándor Lajos; pályája első felében ilyen irányú próbálkozásait háttérbe szorították az aprólékos figyelmet s nagy mesterségbeli tudást igénylő sokszorosító-grafikai technikák. Kiállításon nagyobb számban 1939-ben és főleg 1941-ben tűntek fel akvarelljei, s azóta kapcsolata ezzel az intim műfajjal egyre szorosabbá és bensőségesebbé vált. Különösen élete utolsó két évtizedében, amikor visszavonult a tanítástól, szaporodtak meg vízfestékkel kivitelezett táj- és városképei; ezek egy részét külföldi utazásain, egy másik — nagyobb — csoportját pedig zsennyei és szigligeti nyaralásain, illetve városligeti otthonában készítette. Szenvedélyesen érdekelték környezetének emberi és tárgyi jellegzetességei; a legszerényebb látványból is ki tudta hüvelyezni a művészileg hasznosítható tartalmakat.

Akvarelljeinek fő témája a *természet*, az embert körülvevő táj szépsége és a vele való kapcsolat. A látvány hűsége összekapcsolódik képein a természet nyújtotta élményekkel. Főként a különböző évszaki és napszaki jelenségek *(Borús táj, Erdő mélye)*, a kies tengerparti részletek *(Ciprus a tengerparton, A Feketetenger partján)*, az olasz városok izgalmas vedutái *(Pisa, Római pineák, Piazza Armerina)*, és a fák, fasorok, erdők rejtett élete kötötték le érdeklődését *(Nyárfák, Erdei tisztás, Zsennyei diófasor)*, de kikerültek a keze alól figurális kompozíciók, csendéletek, sőt — ami az akvarellben viszonylag ritka — portréábrázolások is *(Mária olvas, Kislány virággal, Leányfej)*. Végtelen türelemmel és áhítattal, a valóságos formákat tisztelve közeledett motívumaihoz, amelyeket egyedi interpretálásban, hangulatait, lelki emlékképeit is felelevenítve jelenített meg.

Stílusán erősen nyomot hagyott a grafikus, többnyire kemény rajz, lehatárolt színek, a szerkezetesség és az oldottság találó összehangolása jellemzik lapjait. Józan mértékletességgel állt ellent nemcsak a fantázia, de az anyag csábításainak is, s így életművének ebben a tartományában is meg tudta valósítani rézkarcainak és fametszeteinek legnagyobb erényét: a forma és a tartalom tökéletes egységét.

Tasnádi Attila

jubileumi előadása

A Tatabányai Bányász Táncegyüttesnek a három évtized alatt 1200 nyilvános előadása volt, és műsorait több mint félmillió néző tekintette meg. A csoport elsősorban szűkebb hazájában, Tatabányán és Komárom megyében szerepel, de bemutatkozott már 12 országban is.

Fogadás Románia nemzeti ünnepe alkalmából

Victor Bolojan, a Román Szocialista Köztársaság budapesti nagykövete, hazája nemzeti ünnepe alkalmából csütörtökön fogadást adott a nagykövetségen. A fogadáson megjelent *Sarlós István*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára, *Borbély Sándor*, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, *Szeker Gyula*, a Minisztertanács elnökhelyettese, valamint az Elnöki Tanács, az országgyűlés, a kormány több tagja, társadalmi és politikai életünk számos vezető személyisége.

Ott volt a budapesti diplomáciai képviseletek több vezetője és tagja.

Puja Frigyes tárgyalása Emil Wojtaszekkel

Puja Frigyes külügyminiszter csütörtökön tárgyalást folytatott *Emil Wojtaszekkel*, a Lengyel Népköztársaság külügyminiszterével, aki szabadságát tölti Magyarországon. A külügyminiszterek baráti légkörben eszmecserét folytattak a magyar—lengyel kapcsolatok és a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről.

A tárgyaláson részt vett *Roska István* külügyminiszter-helyettes.

KÖZÉLET

A Magyar Partizán Szövetség küldöttsége Pádányi Mihálynak, a szövetség alelnökének vezetésével csütörtökön Pozsonyba utazott, hogy részt vegyen a szlovák nemzeti felkelés 35. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken.

Kuvaiti delegáció érkezett Budapestre Ali E. al-Wazzan kereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével. A küldöttséget csütörtökön fogadta Szalai Béla külkereskedelmi államtitkár. Ezt követően Udvardi Sándor miniszterhelyettes vezetésével megkezdődtek a tárgyalások.

Koszorúzás Szalvay Mihály születésének 80. évfordulóján

A megemlékezés, a kegyelet koszorúit helyezték el Szalvay Mihály altábornagynak, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő harcosának hamvait tartalmazó urnánál a Mező Imre úti temető munkásmozgalmi panteonjában. A Honvédelmi Minisztérium nevében *Pacsek József* vezérőrnagy, miniszterhelyettes, valamint *Tarcsai Tibor* és *Évin Sándor* vezérőrnagyok, a Magyar Partizán Szövetség nevében *Sárközi Sándor* és *Szilágyi László* nyugállományú vezérőrnagyok helyeztek el koszorút.

Délután avatták fel a fővárosi VIII. kerületi Tanács épületének falán elhelyezett Szalvay-emléktáblát.

Szalvay Mihályra emlékezett az Országos Hadtörténeti Múzeum is.

Szalvay Mihály első szolgálati helyén, Zalaszentgróton, felállított emléktáblájánál volt bajtársai ugyancsak elhelyezték az emlékezés koszorúit.

Lángálló védőruhaanyagok

Új típusú védőruhaanyag, az úgynevezett *saválló* kelme gyártását kezdték meg a *Lenfonó és Szövőipari Vállalat* győri gyárában vegyészek, laboránsok részére. A különleges eljárással kezelt műszálas anyagból az év végéig mintegy 120 ezer négyzetmétert készítenek. Ugyancsak megkezdték a nagyüzemi gyártását a *lángálló* védőruhaanyag egy új, könnyített változatának is. Ezt elsősorban *bányászok, kohászok számára* készítik köpenyek, nyári ingek céljára. Ha e különleges kelmét megkapja a láng, nem gyullad meg, csupán elszíneződik. A lángálló anyagból csaknem 60 ezer négyzetmétert adnak át a konfekcióiparnak a második félévben.

A Törökbálinti Állami Gazdaság sóskúti kerületében a mölcsöst. Ebből ötvenhárom őszibarack, tizennyolc s let több mint felén már elvégezték a forgatást, a többi százhetvenhat hektáron vetendő őszibúza alá a szántást

Varga Nándor Lajos

Kocsis Árpád festőművész tanárai voltak:
Boldizsár István, Varga Nándor Lajos és
Szőnyi István.

Összeállította:
F.Ludányi Gabriella: Heves megye képzőművészei.
MŰVÉSZET, 1979.augusztus- 32.lap.

Varga Nándor Lajos

Kocsisné András Gizella festőművész
~~xxxxxxxxxxxxxxx~~ Szőnyi István, Elekfy Jenő
és Varga Nándor Lajos tanitványa volt.

Összeállitotta:

F.Ludányi Gabriella: Heves megyei képzőművészei.
MŰVÉSZET, 1979.augusztus - 32.lap.

Varga Nándor Lajos: Konta József arcképe

Aforizmák

Fontos kérdés: mit olvassunk — vagy kit olvassunk?

* * *

Egy mindenkiért — és mindenki egy ellen.

* * *

Olyan hangosan vitatkoztak —, hogy az igazságot elijesztették.

* * *

Buzgón igyekezett kikaparni az igazságot—, hogy aztán még mélyebbre kaparja.

* * *

Adjatok nekem egy mondatot — és én eposzt írok belőle.

* * *

Az illető mindig a saját feje szerint cselekedett — fejest ugrott a baj kellős közepébe.

* * *

Ha legyőztem önmagamat, mi ez: győzelem vagy vereség?

* * *

Mi lehet ártatlanabb az első bűnnél?

Kezelé

– Mennyit problémázik ez

Varga Nándor Lajos, grafikusművész

Magyar Grafika,
1978.

Szalnok Magyei
Hírlap, 1979.
márc. 18.

Varga Nándor Lajos, grafikus festő

L. Mátis K.

Goór J. Művésztelep ... 75–89

Forrás, Kastemét, 1980. márc. XII/3

Varga Nándor Lajos, grafikus

Rajz: Rejtő

Varga Nándor Lajos: Tollrajz Borító 2

Forrás, Kecskemét 1980. márc. XII/3

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 340-748, 340-726

1979 MÁR 4

MAGYAR NEMZET

Varga Nándor Lajos
: grafikusművész

1021

Lundi — Varga Nándor Lajos rézkarca a Corvina kiadónál megjelent albumból, mely Végvári Lajos előszavával a művész tizenkét munkáját közli

letezést a bic
tatási módsze
1764-ben c
sérletezett.
ezek az állat
mel is kitűn
kozódni, és ez irányu képes-
ségüket csak akkor veszítették
el, amikor hallószervüket szét-
roncsolta. Tapasztalatairól be-
számolt tudományos körökben
is, de megfigyelését nevetsé-
ges fantáziának tekintették.

Tudásszomja semmitől sem
tartotta vissza. Még önmagán
is fantasztikus kísérletsorozato-
tot végzett, amikor a gyomor
emésztési törvényszerűségeit
vizsgálta. Lyukas fadarabokat
nyelt le, amelyekbe húsdarab-
kákat gyömöszölt, majd addig
ingerelte saját torkát, míg ki
nem hányta valamennyit, hogy
megvizsgálhassa: miféle válto-
zásokon ment át a hús a gyo-
morban. Megállapította, hogy
a gyomornedv végzi a táplá-
lék emésztését, sőt élete alko-
nyán a nyálemésztés mecha-
nizmusát is vizsgálta.

Spallanzani rendkívüli zse-
nialitását az összes európai
egyetemek elismerték, s a tu-
dós társaságok a világ egyik
legelső természettudósának te-
kintették őt. Nagy Frigyes sa-
ját kezű levelében nevezte ki
a berlini akadémia tagjává.
Mária Terézia császárné és
Magyarország királynője a
Habsburgok fennhatósága
alatt álló Pávia egyetemének

Grönland szigete számára szava-
zott meg február közepén a Fol-
keting. Melyik az az északi or-
szág, amelynek egyik külbirtoka
Grönland, s amelynek egykamá-
rás parlamentje a Folketing?

a) Norvégia
b) Dánia
c) Svédország

3. Fennállásának 30. évfordulóját ünnepli ebben az időszakban a mongóliai Csojbalszanban működő operaház, melynek egyik jubileumi bemutatója a mongol forradalomról szóló „A menyegző" című opera lesz. Ki volt Horlogijn Csojbalszan (1924—1952), a város névadója?

a) államfő
b) miniszterelnök
c) külügyminiszter

4. Az elmúlt években folytatott rendszeres kutatások eredményeként a tudósok megállapították, hogy a hatalmas közép-ázsiai város, Taskent helyén korábban kisebb volt települések, de mint önálló város nagyjából kétezer évvel ezelőtt indult fejlődésnek. Melyik szovjet köztársaság fővárosa Taskent?

a) Türkmén,
b) Tadzsik
c) Üzbég

A helyes megfejtést beküldők között öt darab 300 forintos, a Szivárvány Áruház Vállalat üzleteiben beváltható vásárlási utalványt sorsolunk ki.

PÁLYÁZATI SZELVÉNY

1979. március 4.

Varga Nándor Lajos

A Magyar Nemzeti Galériában "Magyar grafika 78" cimmel rendezett kiállitást Vadas József: "Nem vonalasan" c. kritikájában ismerteti. Kor, szemlélet, müvészi felfogásmód szemszögéből nézve birálja, vagy méltatja -a tárlaton résztvevő müvészek közül- az alant felsoroltakat: a nemrég elhunyt Varga Nándor Lajos nevét emliti először. A "tegnap fiataljai" közül Bak Imre, Gy. Molnár István, Lukoviczky Endre következik. Az ötvenes években indultak Kass János és Reich Károly, majd 1956 után: Csohány Kálmán, Feledy Gyula, Rékassy Csaba és a fiatalok nemzedékéből: Szabados Árpád, Kovács Tamás, Banga Ferenc, Somogyi Győző, Szemethy Imre és Sáros András Miklós. Végül Sarkadi Péter és Kocsis Imre fejezi be az emlitettek sorát. Fenti részletes kritikát lásd: Reich Károly nevénél. Élet és Irodalom, Bp. 1979. márc. 1o. XXIII. évf. 1o. sz. 13. lap.

Varga Nándor Lajos

Martyn Ferenc rajzainak állandó kiállitása Pécsett a Káptalan u. 6. sz. alatt,
Prohászka Margit és Ványai Katalin textiltervezők kiállitása a Kőszegi Zwingerben augusztus 18ő-tól,
Varga Nándor Lajos akvarelljeinek kiállitása a Csók Galériában augusztus 23.-ig, tekinthető meg.
Várnagy Ildikó a Nemzeti Galéria Mühely-sorozatában augusztus 23.-ig,
Harsai Ilona és Vén Edit a Győri Képcsarnok bemutató termében augusztus 30.-ig,
Eifert János fotómüvész a szegedi Bartók Müvelődési Központban szeptember 9.-ig szerepel müveivel a fenti kiállitó termekben.

Élet és Irodalom, Bp. 1979. aug. 18. XXIII.évf. 33. sz. 8. lap.

Kiállítás

VARGA NÁNDOR LAJOS

ex libriseiből

1975 SZEGED

CSONGRÁD MEGYE TANÁCSA V. B. MŰVELŐDÉSÜGYI OSZTÁLYA

ÉS A SOMOGYI KÖNYVTÁR RENDEZÉSÉBEN AZ ÜNNEPI KÖNYVHÉT

KERETÉBEN

A kiállítást — dr. Semsey Andor gyűjteményéből — rendezte:

Fodorné Magyar Mária

A katalógust szerkesztette:

dr. Semsey Andor

Megnyitja:

SZELESI ZOLTÁN

művészettörténész

a Közművelődési Palota kupolacsarnokában

1975. május 31-én, szombaton 12 órakor

VARGA NÁNDOR LAJOS, művészeti életünk kiváló személyisége: grafikus-művész, művészpedagógus, szakkönyvek írója, a Magyar Népköztársaság érdemes művésze ez év január 1-én töltötte be nyolcvanadik születésnapját. Ebből az alkalombó a Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Munka Érdemrend arany fokozatával tüntette ki. Hatalmas művészi munkásságának csak elenyészően kis részét teszik ki könyvjegyei, melyek mind hazánkban, mind külföldön kivívták az ex libris-művészet kedvelőinek megbecsülését. Ezúttal ex libriseinek teljes sorát mutatjuk be, közöttük számos olyan grafikát, amelyek először most kerülnek bemutatásra. A közölt katalógus minden bizonnyal kedvező fogadtatásra talál a magyar kisgrafika barátai körében.

VARGA NÁNDOR LAJOS EX LIBRISEI

1923

1. Ex libris Mátyus Melitta, C 3, 50×44 (Akt)
2. Ex libris Varga N. Lajos, C 3, 106×86 (Golgota)

1925

3. Ex libris Dr. Emerici de Sax, C 3, 110×90 (Csontváz)

1926

4. Ex libris Dr. Erdődi-Harrach Tihamér, C 3, 145×100 (Ülő akt)

1932

5. Ex libris G. L. Joughin, X 2, 91×71 (Ikarusz)
6. Ex libris G. L. Joughin, X 2, 70×44 (Ikarusz)

1933

7. Ex libris Constantis, X 2, 111×87 (Férfi könyvvel)
8. Ex libris Varga N. L., X 2, 57×44 (Emberpár)
9. Ex libris Varga N. L., X 2, 56×38 (Torzó)
10. Ex libris Fernandis Kuszczak, X 2, 47×65 (Lengyel zászló)

1937

11. Bem József könyve, C 2, 51×45 (Képmás)
12. Ex libris Ii BEM, C 2, képméret 56×43 (Akt, macska)

1947

13. Ex libris Bem Lászlóné, X 2, 90×22 (Gyermek)

1948

14. Ex libris Jajczay (Judit), X 2, 48×36 (Judit Holofernes fejével)

1949

15. Ex libris Turchányi Erzsébet dr., X 2, 36×54 (Repülő angyal)
16. Ex libris Gotthárd Dénes, X 2, 61×40 (Asztalos)
17. Ex libris Nandi Ludovici Varga, X 2, 45 mm átm. (Önarckép)
18. (Ex libris) Seregély, C 2, 75×54 (Címer)

1953

19. Ex libris Bereznay István dr., X 2, 36×72 (Gyermekek)

1956

20. Ex libris Jajczay (Ágnes), C 3, képm. 50×37 (Nőalak báránnyal)

1957

21. Ex libris Jajczay (Ágnes), X 2, 53×37 (Nőalak báránnyal)

1960

22. Semsey A. könyve, X 2, 70×60 (Turista)

1961

23. Ex libris Varga Judit, X 2, 34×60 (Kislány)

1962

24. Ex libris Lea Varga, X 2, 73×54 (Olvasó lány)
25. (Ex libris) In memoriam Valentin le Campion, X 2, 120×100 (Szarkofágra boruló akt)

1963

26. Ex libris Székely Zoltán, C 3, 90×60 (Savariai Vénusz)
27. Ex libris Székely Zoltán, C 3, képm. 62×40 (Érem)
28. Ex libris Kovács Sándor, C 3, képm. 72×72 (Tölgy-ág)
29. Ex libris Dr. Bibó Samu, C 3, képm. 63×56 (Fej)

27.—29. egy lemezen, lemezméret 132×120.

1964

30. Ex libris Margaret Ritoók, C 3, 70×100 (Szfinksz)
31 Ex libris Paul Pfister, C 3, 100×66 (Akt)

1965

32. Ex libris Paul Pfister, C 3, 45×55 (Ádám—Éva)

1966

33. Ex libris a Nando Ludovico Varga effectis bibliothecae Semsey, X 1. 80×53 (Önarckép)
34. Moskál Tibor könyve, X 1, 88×68 (Könyvtárban)
35. Ex libris Galambos Ferenc, C 3, 89×53 (Nőalak galambokkal)

1967

36. Ex libris Varga N. L., X 2, 38×35 (Férfi félakt)

1968

37. Ex libris VARGAE, X 1, 42×55 (Két félakt)
38. XII. Congresso Internazionale dell'Ex libris (Musae) C 3, 70×106.
39. XII, Ex libris kongresszus Como, X 1, 70×120
40. Ex libris Varga Judit, X 3, 70×35 (Lány könyvtárban)

1969

41. Ex libris S. Nat. Museum Sepsi-Szent-György, C 3, 80×60 (zászló)
42. Ex libris Dely István, C 3, 102×52 (Vénusz-torzó)

1970

43. Ex libris Fadgyas Anna, C 3, 50×74 (Erdőtemplom)
44. Ex libris L. (Lippóczy N.), C 3, 53×100 (Bacchus)
45. Ex libris Dely István, X 1, 110×53 (Vénusz-torzó)
46. Ex libris s. a. papyri Semsey, X 2, 68×52 (Arcmás)
47. Ex libris Rév István, X 2, 48×83 (Táncoló alakok)
48. „12 ex libris", címlap mappához, X 2, 110×70 (Önarckép)
49. B. Magdolna könyve, X 2, 120×66 (Anya gyermekével)
50. Erzsók ex librise, X 1, 74×51, (Tüdőfű)
51. G. Edit könyve, X 1, 108×40 (Virágváza)
52. Ex libris Margaret Ritoók, X 1, 54×50 (Virágváza)
53. Ex libris Zsuzsé, C 3, 71×47 (Gyermekfej)
54. Ex libris P. Pfister, C 3, 90×58 (Akt)

1972

55. Ex libris Dr. Barabás Dénes, X 1, 53×58 (2 alak)
56. Ex libris Dr. Barabás Pány Éva, X 1, 76×46 (Női fej)
57. Ex libris Doc. Dr. med. I. Bologa, X 1, 50×74 (Álarcos nő)
58. Ex libris Doc. Dr. med. I, Bologa, X 1, 112×40 (Ádám-Éva)
59. Ex libris Éva, X 1, 31×74 (Jácint)
60. XIV. Internationale Ex libris Kongres Helsingőr, X 1, 112×70 (Nárciszok, koponya)
61. Ex libris Vicarius Susanna, X 1, 50×40 (Könyvek)

1973

62. Ex libris Hirka Monika, X 1, 65×50 (Azalea)
63. Ex libris Moskál Tibor, C 3, 78×43 (Akt könyvvel)
64. Ex libris Rotary Club Perugia, C 3, 75×57 (Térdelő akt)
65. Ex libris Rotary Club Perugia, X 2, 72×56 (Térdelő akt)
66. Ex libris Gyalog Ilona, X 2, 30×57 (Líbiai szibilla)

1974

67. Ex libris X, C 3, képméret 48×30 (Ülő akt)
68. Ex libris Mia, X 1, 67×56 (Pünkösdi rózsa)
69. Ex libris Kőrösi Lajos, X 1, 120×78 (Csontváry)
70. Ex libris Kőrösi Lajos, X 1, 108×76 (Móricz Zs.)
71. Kőrösi Lajos könyve, X 1, 122×81 (Parlament)
72. Ex libris Kőrösi Lajos, X 1, 113×90 (Akarattyai Rákóczi-fa)
73. Kőrösi L. könyve, X 1, 65×148 (Edvi Illés A.)
74. Ex libris Kőrösi Lajos, X 1, 116×55 (Mednyánszky)
75. Ex libris Biblioteca Civica, San Vito al Tagliamento, C 3, 97×56 (Férfi és női akt iratszalaggal)
76. Ex libris Biblioteca Civica San Vito al Tagliamento, C 3, 72×46 (Szárnyas alak)

1975

77. Ex libris Lea, X 1, 37×67 (Szkíta aranyszarvas)
78. Ex libris Kovách Aladár, X 1, 50×67 (Nyilazó)
79. Ex libris Koplik Judit, X 1, 80×42 (Niké-torzó)
80. Ex libris Vikárius Károly, X 1, 59×34 (Szt. György)

ANDREAS
HESS

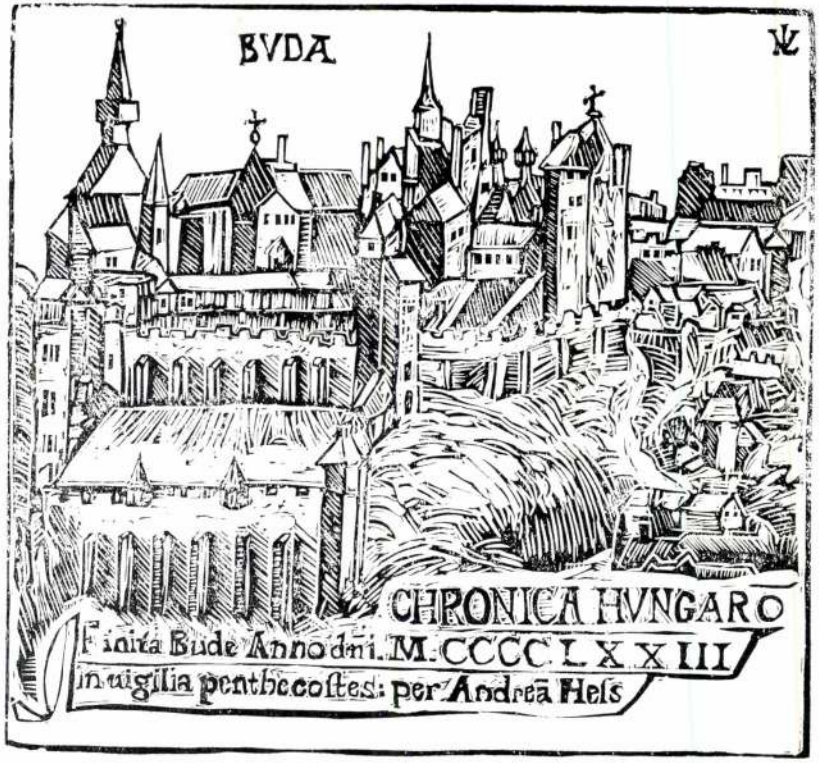

EMLÉKLAP·A·MAGYAR
KÖNYVNYOMTATÁS·500-IK
ÉVFORDULÓJÁRA · J·B·
MCMLXXIII·BUDAPEST

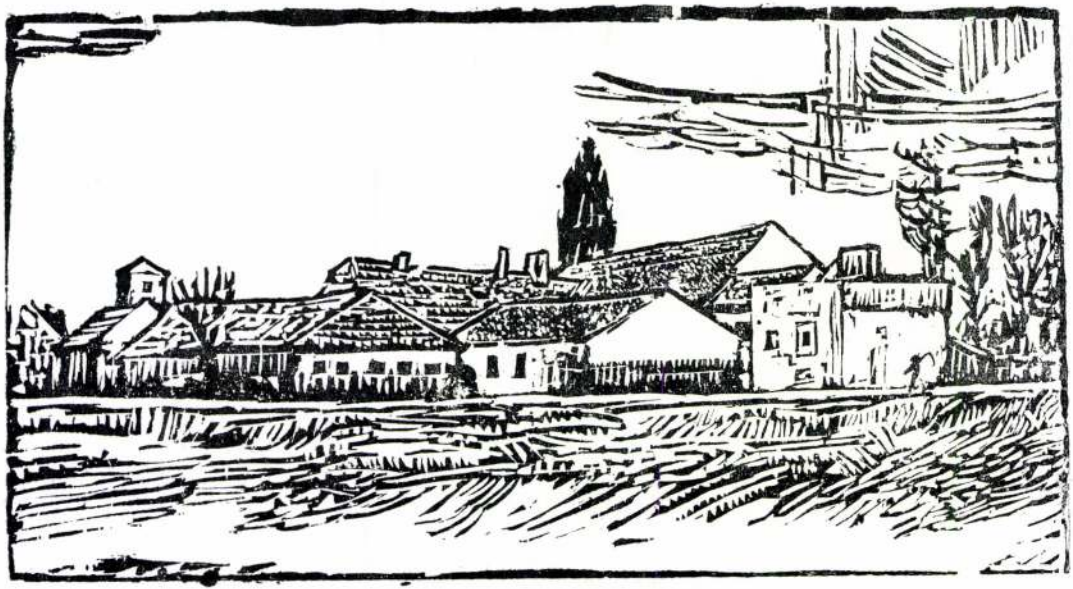

MÓRICZ ZS.

EX LIBRIS
KÖRÖSI LAJOS

TECHNIKAI JELÖLÉSEK:

C 2 rézmetszet

C 3 rézkarc

C 5 foltmaratás

X 1 lapdúc fametszet

X 2 száldúc fametszet

X 3 linómetszet

X 6 plasztikmetszet

Méretek milliméterben
(magasság × szélesség)

Kiadja: A Csongrád megye Tanácsa V. B. Művelődésügyi Osztálya

F. k.: Müller Józsefné — Szegedi Nyomda

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

KÖNYVTÁROS
1973 AUG

1021

Varga Nándor Lajos

Varga Nándor Lajos fametszetei és a könyvnyomtatás

A hazai könyvnyomtatás 500. évfordulójának tiszteletére a fenti címmel nyílt kisgrafikai kiállítás a jászberényi könyvtárban. A bemutatott lapok is meggyőzően bizonyítják, hogy hazai grafikusművészeink közül Varga Nándor Lajos az, aki legtöbbet tud a hazai könyvnyomtatás, könyvművészet kezdeteiről, s aki legintenzívebben építette be e hagyományokat egyedülálló életművébe.

Varga Nándor Lajost sokoldalú művészi tevékenységének javarésze a nyomtatott vonal, a grafikai művészetek világához kapcsolja. Ennek a kapcsolatnak látható dokumentumai a különféle grafikai eljárásokkal készült művei: közöttük csaknem ezer rézkarc, félezernél több fametszet, továbbá grafikai szakkönyvek, melyek a szakmai ismereteknek valóságos kincsestárai. E könyvek sorozata, amelyet munkatársai és barátai segítségével, kicsiny alkotó munkaközösségben készített, a dúcok metszésétől, a szövegek megírásától kezdve a kinyomtatásig és a kötésig, nemcsak a művészi grafika eljárásaival, történetével ismertetik meg az olvasót, hanem mint könyvművészeti alkotások is egyedülállóak. A kiállításon bemutatott fametszetek eddig csak e nagy bibliofil értékű, alig hozzáférhető művekben (A fametszet, Az alkotó szépség a képzőművészetben, Régi fametszetes magyar vagy magyar vonatkozású könyvek, Adattár a magyar metszőművészethez, Vonalművészet stb.) volt látható.

E nemes konzervativizmussal metszett alkotások sokoldalú lehetőséget teremtenek a magyar könyvtörténet küzdelmekkel és kimagasló eredményekkel teli kezdeti szakaszának tanulmányozásához. A kiállított képeken láthatjuk az egyetemes és a magyar könyvtörténet kimagasló nyomdászainak hiteles vagy képzeletbeli arcmását, olyan városok egykori és mai képeit, ahol első könyveinket nyomtatták, papírosukat gyártották. Különösen figyelemreméltóak azok a lapdúc-fametszetek, amelyeken Varga Nándor Lajos fametsző kése és vésője segítségével régi, ismeretlen illusztrátorok fogásait és művészetét újra felfedezve első nyomtatott könyveink iniciáléit, szövegképeit metszette újra. Így jelennek meg előttünk a Pesti Gábor, Bonfini, Heltai Gáspár, Zsámboki János műveinek első kiadásában található könyvdíszek, vízjegyek — szinte feltárva és megmutatva a XV. és XVI. század könyv- és illusztráció művészetének születési folyamatát.

Szót kell ejtenünk a könyvtár által megjelentetett, a rangos kiállításhoz méltó, többszín-nyomatú katalógusról is, amely a bemutatott művek felsorolásán kívül tartalmazza Varga Nándor Lajos önállóan megjelent könyveinek és tanulmányainak bibliográfiáját is. Az eredeti fametszeteket tartalmazó katalógus első száz számozott példánya már Varga Nándor öt, eredeti dúcról nyomott fametszetét is mellékeli. Az érdekes tárlatot az Olvasó népért mozgalom első országos tanácskozásának résztvevői is megtekinthették Nyíregyházán.

Arató Antal

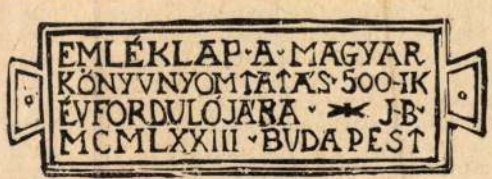

A magyar könyvnyomtatás félévezredes jubileumára készült emléklap, Varga Nándor Lajos munkája

könyvekről

Az irodalomtudománytól a

Nemcsak a könyvkiadás eredményei nyomán kell arra gondolnunk, hogy egész irodalmi, sőt humán kultúránk átalakulóban van: maga a szellemi élet egésze, az általános igény és érdeklődés igazolja ezt az átalakulást. De talán a megjelenő művek mutatják a legszemléletesebb módon, hogy a korábbi évek „empirikusabb" irodalomismerete „teoretikus" irányba fordult; hogy új szerepet, megnövekedett hangsúlyt nyert az elméleti érdeklődés és igény. Egy évtizeddel korábban a kritika és az irodalomtörténeti tanulmány, a monográfia és a portré volt az a műfaj, amely a kutatók és a közönség érdeklődésének homlokterében állt; ma az irodalomelmélet, az esztétika, a poétika. Sőt az irodalompszichológia, az irodalomszociológia, azok a „határterületek", amelyek az irodalomtudomány és a lélektan, szociológia, filozófia között foglalnak helyet.

Ennek az elméleti érdeklődésnek gyakorlati haszna van. A teoretikus munkák nem maradnak meg a tudósi szobák, az elméleti műhelyek falai között, hanem az irodalom, a művészet, a társadalom *valóságának* hitelesebb és alaposabb megismerését segítik elő. Ebben az összefüggésben talán nem árt felidézni azokat a szavakat, amelyeket Lenin írt az *általános* és a *konkrét* viszonyának és kölcsönösségének törvényeiről. „Az *általánosnak* a jelentősége ellentmondó: holt, nem tiszta, nem teljes stb. stb., de csakis az általános a *konkrét* megismerése felé vivő lépcsőfok, mert a konkrétat sohasem ismerjük meg teljesen. Az általános fogalmak, törvények stb. *végtelen* összege adja a *konkrétat* teljesen." Ez a megállapítás arra figyelmeztet, hogy a „konkrét" valóság megismerését az „általános" fogalmak és törvények felismerése, majd megfogalmazása készíti elő. Az irodalomtudományban mindez arra utal, hogy az irodalmi művek igazabb és teljesebb megismerése elképzelhetetlen bizonyos elméleti összefüggések, esztétikai, poétikai stb. fogalmak felkutatása, illetve kialakítása nélkül. Az elmélet szerepének ez a fontossága szabja meg az alább ismertetendő irodalomtudományi, esztétikai és filozófiai munkák értékét is.

Az általános elméleti igény keretében élénkült fel az irodalomelméleti kézikönyvek iránt támasztott érdeklődés. Az elmúlt évek során a svájci polgári teoretikus: *Max Wehrli*, a lengyel marxista tudós: *Henryk Markiewicz* irodalomelméleti kézikönyvei jelentek meg magyarul, valamint (Nyirő Lajos szerkesztésében) egy tanulmánygyűjtemény a huszadik század különféle irodalomtudományi irányzatairól. Most ezekhez a könyvekhez csatlakozik *René Wellek* és *Austin Warren* népszerű és „klasszikus" műve: *Az irodalom elmélete*. Wellek az amerikai irodalomtudomány vezető képviselője, a Yale Egyetem összehasonlító irodalomtörténeti tanszékének vezetője. Legnagyobb műve az az öt kötetre tervezett (ez ideig négy kötete jelent meg) hatalmas kézikönyv, amely 1750-től 1950-ig tárgyalja az irodalomkritika történetét. Warren ugyancsak amerikai egyetemi tanár, az angolszász „új kriticizmus" műelemző iskolájának mesterei közé tartozik. Irodalomelméleti kézikönyvük a spanyol, olasz, japán, német, szerb-horvát, svéd, román, francia, lengyel stb. kiadás után jelent meg magyarul.

A két tudós szerző az irodalom elméleti kérdéseinek összefoglalására törekedett: a poétika, a kritika, az elmélet, az irodalomtörténet stb. problematikáját, kutatási feladatait és módszereit írja le. Részletesen foglalkoznak az irodalom fogalmával és funkciójával, az irodalomtudománynak, mint önálló tudományos stúdiumnak a természetével, feladataival és módszereivel. Így az irodalomelmélettel, a kritikával és az irodalomtörténetírással. Képet adnak az irodalmi mű megközelítésének különféle lehetőségeiről: a biografikus, pszichológiai, szociológiai és eszmetörténeti módszerről. Bevezetést nyújtanak az irodalmi mű tanulmányozásához azokba a vizsgálatokba, amelyek a stílus, a műfajok, a költői vagy elbeszélő műfaj belső összefüggéseit kutatják fel. Nem akarnak mindenre végleges választ adni, mindent megoldani. Mint maguk írják: „Célunk nem a mindenre kiterjedő teljesség volt... Arra sem törekedtünk, hogy választ adjunk minden felvetett kérdésre. A magunk és mások szempontjából azt tartottuk legdöntőbbnek, hogy tudományterületünket nemzetközi távlatokban tekintsük át, a helyes kérdéseket vessük fel, a módszer *organonját* nyújtsuk."

Wellek és Warren a polgári irodalom-

Varga Nándor Lajos (1895–), grafikus

A 30-as évek elején indult a rézkarcolók közül. A ma is alkotó művész nemcsak változatos tematikájú, realista fogantatású lapjaival írta be a nevét a magyar ex libris történetébe, hanem a Képzőművészeti Főiskola több évtizeden át volt grafika professzora és számos grafikai szakkönyv szerzője is.

Galambos Ferenc: A XX. századi magyar ex libris.

Hevesi Szemle, 1976. 3. 17. old.

Varga Nándor Lajos, rézkarcoló

Nagy Imre életébe is beleszolt a, világháború, – a tanítóképző elvégzése után, – mint egész nemzetségének pályakezdésébe: – Első alkalommal olyan műrészekkel találkozott, mint Szőnyi István, Nagy István, Márton Ferenc majd Varga Nándor Lajos.

E. Szabó Ilona: Nagy Imre életútja

Korunk, 1976. 9. 665. old.

FÉSZEK PROGRAM

Varga Nándor Lajos
grafikus

77

1/

FEBRUÁR

Művészeti Szakszervezetek Szövetsége
FÉSZEK MŰVÉSZKLUB

1400 Budapest, Pf. 8. — Kertész utca 36.

Telefon:

irodák: 420-380 és 427-153

vendéghívó

fsz.: 223-005 és 423-147

I. emelet: 423-101

Elnök: KADOSA PÁL

Igazgató: GALAMBOS TIBOR

A borítólapot tervezte: KEMÉNY GYÖRGY

F. k.: Igazgató — 1500 füzet — 77.39222 Rákóczi Nyomda

1 kedd

délután 6 óra

MŰHELY

II.

Varga Nándor Lajos

előadása

A FAMETSZÉSRŐL

I. rész

Meghívót nem adunk ki. Ezúton hívjuk és várjuk érdeklődő Tagjainkat.

---

2 szerda

este ½11 óra

PREMIER ELŐTT BEMUTATJUK A

DÜH

című amerikai filmet.

Rendezte: GEORGE C. SCOTT

Főszereplők: GEORGE C. SCOTT, RICHARD BASEHART

Belépődíj: 8,— Ft.

4 este 9 óra

péntek

VIDÁM BÉKÉS ESTE

Békés Itala

zenés, táncos műsora

VIDÁM találkozás: Egy csók és...

BÉKÉS ifjúság:
A szerelem gyümölcse

ESTE fess a pesti nő:
Egyszemélyes musical

Zenés vándorlás Budapesten.

Kísérő:
FEHÉR ANDRÁS zeneszerző

Meghívó igényelhető az irodában. (A klubtag családtagja, vendége részére — a klubba való belépéshez — a vendégjegy megváltása kötelező.)

5 este 10 órától reggel 5 óráig
az egész házban

szombat a hagyományos farsangi

Fészek-bál

Műsor: este ½12 órakor

A műsor házigazdája:
SZUHAY BALÁZS

*

A II. emeleten: ANDRÁSI ZOLTÁN ZENEKARA
Az I. emeleten: IRÁNYI-DUÓ
Az étteremben: CIGÁNYZENE

A bál szigorúan zártkörű. A klubtag, valamint családtagjai és vendégei részére külön-külön névre és helyre szóló jegyet adunk ki. A belépőjegy másra át nem ruházható. Családtag részére egy kedvezményes jegyet csak a klubtag élettársa kaphat.

Belépőjegyek megválthatók a Titkárságon február 4-ig, naponta 9—16 óra között:

Művésztag és családtagja részére személyenként:	30,— Ft.
Pártolótag és családtagja részére személyenként:	50,— Ft.
Vendégjegy személyenként:	100,— Ft

Ezen a napon a klub nyitvatartási rendje: az étterem nyitva 15 óráig, a kártyaszoba zárva van.

KAPUNYITÁS este ½9 órakor!

6
vasárnap

este 8 órától reggel 5 óráig

Országos vendéglátó-bál

a Pest—Budai Vendéglátó Vállalat Igazgatósága rendezésében.

A bálon csak a Pest—Budai Vendéglátó Vállalat által kiadott meghívóval lehet részt venni.

7
hétfő

este ½8 óra

DÜH

című amerikai film.

Rendezte: GEORGE C. SCOTT

Főszereplők: GEORGE C. SCOTT, RICHARD BASEHART

Belépődíj: 8,— Ft.

8
kedd

délután 6 óra

Pethő Bertalan

fotóművész

KIÁLLÍTÁSA

a Magyar Fotóművészek Szövetségével közös rendezésben.

A kiállítás nyitva: február 20-ig, naponta délután 2—8 óra között.

9 szerda

este ½11 óra

PREMIER ELŐTT BEMUTATJUK A

Különben dühbe jövünk

olasz—francia filmet.

Rendezte:
MARCELLO FONDATO

Főszereplők:
BUD SPENCER, TERENCE HILL

Belépődíj: 8,— Ft.

---

10 csütörtök

délután 4 óra

VISSZATEKINTÉS

A 75 ÉVES MAGYAR LABDARÚGÁSRA

Előadó:
SEBES GUSZTÁV

Bemutatjuk az
ANGOL—MAGYAR 6:3 és a 7:1
című filmeket.

Vetítés után az érdeklődők kérdéseire válaszol:
BOZSIK JÓZSEF
és
GROSICS GYULA

Külön meghívót nem adunk ki. Ezúton hívjuk és várjuk Tagjainkat.

10 „Fészek esték"

csütörtök

este 10 óra

„PARANCSOLJ VELEM, TÜNDÉRKIRÁLYNŐ"

Ruttkai Éva

e s t j e

Szerkesztő-háziasszony:
MIKES LILLA

Közreműködik:
HAJDÚ JÚLIA

A január 14-ére kiadott meghívók érvényesek.

Meghívó igényelhető az irodában. (A klubtag családtagja, vendége részére — a klubba való belépéshez — a vendégjegy megváltása kötelező.)

11 „Fészek esték"

péntek este 8 óra

Nemes Nagy Ágnes

költői estje

Szerkeszti és bevezeti:
LATOR LÁSZLÓ

Közreműködnek:

ALMÁSI ÉVA
CSERNUS MARIANN
LUKÁCS SÁNDOR
PAPP JÁNOS
SZENTPÁL MÓNIKA

*

Meghívó igényelhető az irodában. (A klubtag családtagja, vendége részére — a klubba való belépéshez — a vendégjegy megváltása kötelező.)

14 hétfő

este ½8 óra

A STRESSZ

spanyol film

Rendezte: CARLOS SAURA

Főszereplők: GERALDINE CHAPLIN, FERNANDO CEBRIAN, JUAN LUIS GALIARDO

Belépődíj: 8,— Ft.

15 kedd

délután 6 óra

MŰHELY

III.

Varga Nándor Lajos

előadása

A FAMETSZÉSRŐL

2. rész

Meghívót nem adunk ki. Minden érdeklődőt szívesen várunk.

16
szerda

este ½11 óra

PREMIER ELŐTT BEMUTATJUK A

DIAGNÓZIS

című lengyel filmet.

Rendezte: WLODZIMIERZ HAUPE

Főszereplők: JAN ENGLERT,
ANNA NEHREBECKA

Belépődíj: 8,— Ft.

17-18-19
csütörtöktől
szombatig

A BUDAPESTI JÁTÉKFILMSZEMLE vitája

— Csak meghívottak részére. —

18 *„Zenei esték a Fészekben"*

péntek este 8 óra

Házi muzsika

Hangversennyel egybekötött zenés beszélgetés

Szerkeszti és vezeti:
SZOKOLAY SÁNDOR

Közreműködnek:

HORUSITZKY ZOLTÁN zeneszerző
LÁSZLÓ MARGIT operaénekes
ROHMANN IMRE zongoraművész
valamint a
TÁTRAI-VONÓSNÉGYES:
TÁTRAI VILMOS
VÁRKONYI ISTVÁN
KONRÁD GYÖRGY
BANDA EDE

A műsorban HORUSITZKY ZOLTÁN művei kerülnek bemutatásra.

Meghívó igényelhető az irodában. (A klubtag családtagja, vendége részére — a klubba való belépéshez — a vendégjegy megváltása kötelező.)

21
hétfő

este ½8 óra

Különben dühbe jövünk

olasz—francia film.

Rendezte:
MARCELLO FONDATO

Főszereplők:
BUD SPENCER, TERENCE HILL

Belépődíj: 8,— Ft.

23
szerda

este ½11 óra

PREMIER ELŐTT BEMUTATJUK A

BANDITASIRATÓ

színes spanyol filmet.

Rendezte: CARLOS SAURA

Főszereplők: FRANCISCO RABAL, LEA MASSARI, PHILIPPE LEROY

Belépődíj: 8,— Ft.

22

kedd

délután 6 óra

PILLANATKÉPEK

KODÁLY ZOLTÁN ÉLETÉBŐL

Vámos László

fotóművész

k i á l l í t á s a

Megnyitja:

DR. EŐSZE LÁSZLÓ

a Nemzetközi Kodály Társaság ügyvezető titkára.

A Nemzetközi Kodály Társasággal és a Fotóművészek Szövetségével közös rendezésben.

A kiállítás nyitva: március 5-ig, naponta délután 2—8 óráig.

26 szombat

este 9 órától reggel 5 óráig

Fiatal filmesek bálja

— a Kulturális Minisztérium Filmfőigazgatósága rendezésében. —

A bálon csak a Filmfőigazgatóság által kiadott meghívóval lehet részt venni.

*

A bárhelyiség, az étterem, az eszpresszó egy része, valamint a TV-szoba tagjaink részére van fenntartva.

A kártyaszoba ezen a napon csak délután 6 óráig áll tagjaink rendelkezésére.

*

(Klubtagjaink esetleges jegyigényükkel a 116-404-es telefonon jelentkezzenek.)

---

28 hétfő

este 1/2 8 óra

BANDITASIRATÓ

színes spanyol film.

Rendezte: CARLOS SAURA

Főszereplők: FRANCISCO RABAL, LEA MASSARI, PHILIPPE LEROY

Belépődíj: 8,— Ft.

ELŐZETES A MÁRCIUSI PROGRAMBÓL:

1 kedd

délután 6 óra

Dévényi László

kisfilmjeinek bemutatása.

Belépés díjtalan.

2 szerda

este ½11 óra

PREMIER ELŐTTI FILMVETÍTÉS

Belépődíj: 8,— Ft.

4 péntek

este 8 óra

Kodály emlékhangverseny

A műsorváltozás jogát fenntartjuk. Az esetleges változást a hirdetőtáblán közöljük.

KÖNYVTÁR

Könyvtári órák: délután 1—8 óráig
(szombat és vasárnap kivételével)

A 14 ezer kötetes szakkönyvtár bel- és külföldi művészeti szakkönyvekkel, a legnívósabb irodalmi művekkel, valamint 50-féle — képzőművészeti, film-, színház-, zene-, táncművészeti — folyóiratával a világban végbemenő művészeti és tudományos eseményekről ad tájékoztatást.

ÚJONNAN BESZERZETT KÖNYVEK:

Aven: Tierwelt der Urzeit
Chardinne: Mein geliebtes Portugal
Csurka: Egy fogadó lelkivilága
Gault: The Dictionery of Roses
Gerő: Török építészeti emlékek
Gyurkovics: Szolgálat
Granath: Larsson Haus
Innes: Scandinavia
Kardos: Magyar Tudósportrék
Kneifel: Die Erde
Kovalovszky: Szenes Zsuzsa
Landströrm: A hajó
Marosi: Emlék márványból
Pahlen: Nagy énekesek
O'Brien: A gép
Santini: Palermo
Schippke: Das Bild der Zukunft

*

A FOLYÓIRATOKAT CSAK A KÖNYVTÁRBAN LEHET IGÉNYBE VENNI!

KÖZLEMÉNYEK

Az 1977-re érvényes tagsági betétlap (az egész évre szóló tagdíj egyösszegben történő kifizetésével) a portán bármikor kiváltható.

FEBRUÁR 1-TŐL AZ 1977-RE ÉRVÉNYES BETÉTLAPPAL NEM RENDELKEZŐ TAGJAINK CSAK A NAPIJEGY MEGVÁLTÁSÁVAL LÁTOGATHATJÁK KLUBUNKAT MINDADDIG, AMÍG TAGDÍJUKAT KI NEM FIZETIK!

Portásaink kötelessége az igazolványok érvényességét ellenőrizni, ezért kérjük tagjainkat, hogy a portán — felkérés nélkül — szíveskedjenek tagsági igazolványukat felmutatni.

*

Ezúton értesítjük Tagjainkat, hogy február 1-től a filmvetítésre hozott vendégeikért a mozijegyen kívül az 5,— Ft-os vendégjegyet is kötelesek megváltani.

*

FEBRUÁR 1-TŐL ÚJ JÁTÉKSZOBA A PINCEKLUBBAN:

REX-ASZTAL
és
ASZTALI FUTBALL

áll tagjaink rendelkezésére. A későbbiekben a játéklehetőségeket bővítjük.

*

A farsangi időszakban kérjük a klubtársak megértő elnézését a társszervek által rendezett farsangi bálok okozta zsúfoltságért. A klubélet zavartalanságát az igazgatóság igyekszik biztosítani.

A bálok alkalmával tagjaink részére biztosítjuk a bár, az étterem és az I. emelet egy részét, valamint a TV-szobát.

VARGA N.LAJOS, festő

1972-ben Lázár Béláné a pécsi múzeumra hagyta férje 64 darabból álló képzőművészeti gyüjteményét. Nagy része a 30-as évek végén került Lázárhoz, a művészek ajándékaként Elsősorban a Római Iskolat reprezentalják. A gyüjtemény:

54.sz.-VARGA N.LAJOS: " ECCE HOMO", cimü müve. p. rézkarc 315+440 mm. Ltsz: 72.381. 298.old

ROMVARY FERENC: A Modern Magyar Képtar története
Uj szerzemények III. 287.old

A Janus Pannonius Múzeum Evkönyve, XVIII-XVIII.
1972-73. Pécs. 1975.

Varga Nándor Lajos, grafikusművész

A Magyar Nemzeti Galéria kiállítása széles történeti összefüggésében mutatta be a korťars magyar grafikát. Szerepelnek a művész vonalperspektívára épülő tollrajzai.

Láncz Sándor: Képzőművészeti krónika. Jelenkor, 1977. 1. 69. old.

Varga Nándor Lajos

A Hermann Ottó Múzeum Képtárában megnyílt ápr. 10.-én „A magyar grafika mesterei" c. kiállítás, melyen szerepelnek művei. A műfaj történetét az 1930-as évekig összefoglaló művét írta meg, a műrőn.

(M-): A magyar grafika kezdetei - kiállítás a képtárban.

Déli Hírlap (Miskolc), 1946. ápr. 23.

Varga Nándor Lajos festőművész

a 43 éves Nagy Imre festőművész fiatal korában, évtizedekkel ezelőtt alkalmazta a magyar művészet legsajátosabb arculatát, a Nyolcak örökségét. Fiatalon galeriás társaságunk tagja volt. Gróh Gyula, Aba-Novák, Varga Nándor Lajos, Rudnay Gyula, Rudnay Gyula, Rudnay Gyula

Varga Nándor Lajos festőművész

Nagy Imre festőművész az első világháború után a budapesti Képzőművészeti Főiskolán tanul. Évfolyamtársa volt a művész is.

Tóbiás Áron: Zsögödi emlék.
Tükör, Budapest, 1976. febr. 24.

VARGA NÁNDOR, grafikus

1969-ben a magyar grafika reprezentativ tárlata. A kiállítás annak idején szinte a teljes grafikusgárda müveit bemutatta, a legidősebbektől -Varga Nándortól, Aszódi Weil Erzsébettől- az akkori legfiatalabbakig. 39.old

SOLMÁR ISTVÁN: Mai magyar rajzmüvészet 39.old

Múzsák, Múzeumi Magazin, 1972. 2.s . Bp.

Varga Nándor, Jestő

L.: zsögödi Nagy Imre

Lászlóhy: Nagy Imre emlékezete 94-95.

Tiszatáj, Szeged, 1976. nov. XXX/11.

- Varga Nándor Lajos, grafikus

L: Kő Pál

Láncz Sándor: Képzőművészeti krónika 68-73. o.

1977. jan. 1/xx.

Jelenkor, Pécs

Varga N. Lajos

fametszete Vaszary Jánosról. Képzőművészeti Főiskola Érkönyve, Bp. 1937/38, 1938/39. 491.

Firla Pál: Vaszary János biográfia és bibliográfia, Kaposvár, 1970.

301

Vargha Nándor Lajos

neve - mint főistolas

mester - emlitve

Napjaink 1968 julius

8.old.

Varga Nándor Lajos

Nagy Imre infolyam társa volt a Képzőművészeti Főiskolán Varga Nándor Lajos.

Tolvásterén: Zsögödi emlék.
Tükör, 1976. febr. 24 - 12 oldal.

VARGA NÁNDOR LAJOS grafikus, érdemes művész
Losonc, 1895

Olgyay Viktor növendékeként végzett a Képzőművészeti Főiskolán 1922-ben, ahol előbb tanársegédként, majd 1931-48 között a grafikai tanszék tanáraként működött. 1929-31-ben hosszabb időt töltött Londonban ösztöndíjasként, később Romániában, a Szovjetunióban, Olaszországban és az USA-ban járt tanulmányuton. Önálló tárlatai: Ernst Muzeum (1925), Nemzeti Szalon (1941), Derkovits Terem (1958), Dürer Terem (1965), Műcsarnok (1970). 1926-ban szerepelt a Velencei Biennálén, művei eljutottak Olaszországba, Svédországba, Norvégiába, Angliába, az USA-ba és Japánba. 1919-ben Székely-díjat, 1925-26-ban Szinyei-díjat kapott, 1940-ben elnyerte a főváros Akvarell-díját. 1939 óta a londoni Royal Society of Painters, Etchers and Engravers tiszteletbeli tagja, az 1928-as barcelonai világkiállítás bronzérmese. 1971-ben érdemes művész címmel tüntették ki. - Vérbeli realista, akit elsősorban az antik világ szépségideáljai ihletnek; szívesen ábrázol mitológiai jeleneteket, de nem idegenkedik a hétköznapok problematikáitól sem. A valóság áhitatos tisztelete, ötletgazdagság, mély lelki átélés, szigoru kompoziciós készség és bravuros technikai tudás jellemzi művészetét. Jelentős a szakirodalmi működése is.

Művés zéletrajzok 1975

Varga Nándor Lajos

„A képzőművészet iskolája" c, könyv harmadik kiadása megjelent. A szerzők között szerepel a művész neve is.

Esti magazin

1976, dec. 28 Kossuth, 18.30 M.

Varga Nándor

A gyergyói kleker-képtárban láthatók a művész több alkotása.

M. Kiss Pál: A gyergyószentmiklósi kleker-képtár. Forrás, 1976. 12. SS. old.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Lajos Varga Nándor
Budapesti Rundschau
1968 DEC 13

1021

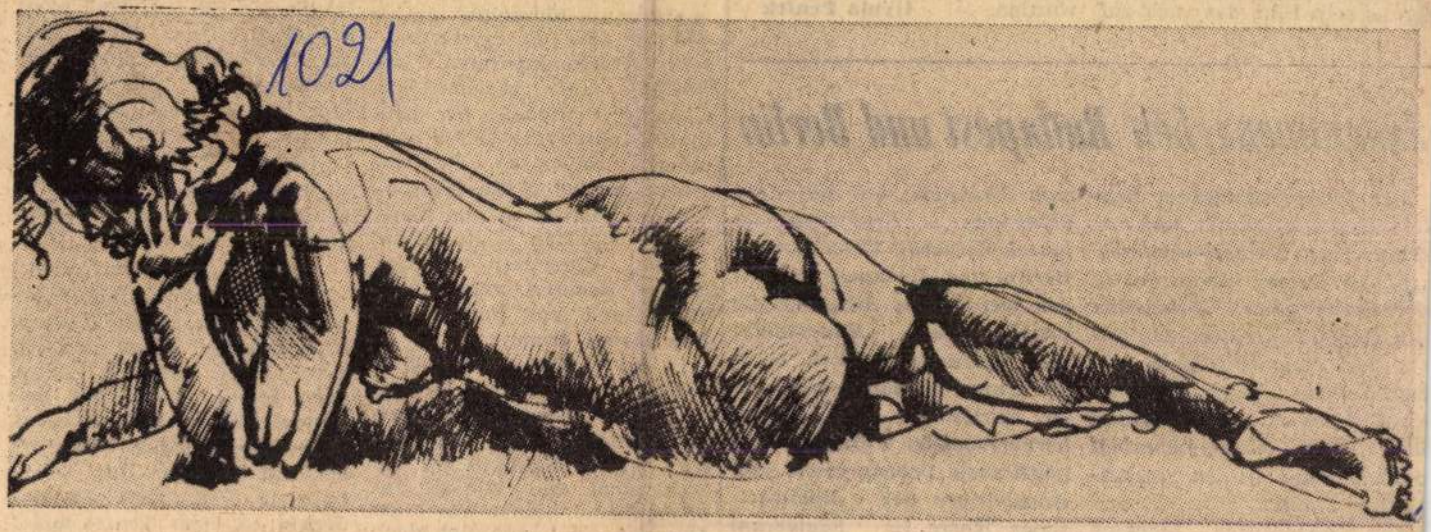

Lajos Varga Nándor: Liegende (Grafik)

Portrait-Serie von 1932 brachte bereits sein Bild, das auch auf

wurden.

Gyula Péntek

Zusammenarbeit Budapest und Berlin

Der Oberbürgermeister Berlins, Herbert Fechner, und der Budapester Oberbürgermeister, Dr. István Sarlós, der an der Spitze einer Delegation des Exekutivkomitees des Rates der Donaumetropole in Berlin weilte, unterzeichneten im Rathaus eine Vereinbarung über die Zusammenarbeit zwischen den beiden sozialistischen Städten.

In Ansprachen brachten die Oberbürgermeister der beiden Städte die Gewißheit zum Ausdruck, daß die dem allseitigen Erfahrungsaustausch dienende Vereinbarung Berlin und Budapest befähigen werde, ihre Aufgaben als sozialistische Hauptstädte noch besser zu erfüllen. Nach der Unterzeichnung eröffnete Dr. Sarlós in Anwesenheit hervorragender Vertreter des politischen Lebens sowie von Angehörigen des diplomatischen Korps im Säulensaal des Rathauses die Ausstellung „Budapest grüßt Berlin".

Millionen Menschen zankten sich an hunderttausend Telefonapparaten, sie stießen und beschimpften einander, zerrten an den Leitungen, rissen die Hörer herunter, bestürmten die Nischen, zerfetzten die Telefonbücher, belästigten die Zentralen; inmitten ohrenbetäubendem Gebrumm und Geknatter zuckten verzweifelte Hände und man hörte ungefähr diesen Text:

„... ist außer Haus bitte später anzurufen Schani nimm ein reines Taschentuch mit er liegt in der Abteilung für interne Krankheiten ich weiß nicht was wir als Rechenaufgabe haben was sagst Du dazu sie lassen sich doch scheiden möchte nur wissen wer das Auto behält aber ist

Eine
Und
ich
dern
lefor
Wer
tun?
„I
„V
vers
mar
„I

Mr. Bell verschwand spurlos. Sollte ihn jemand treffen, bitte ihm zu sagen, daß ich gern Wort gehalten hätte, doch gelang es mir nie, den Gruppenführer zu erwischen. Schon die vierte Woche rufe ich die Nummer des Belzebubs an. Vergeblich. In Budapest ist jeder Teufel außer Haus oder telefoniert gerade mit jemand anderem.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296. 188-307

Varga Nándor Lajos

MAGYAR NEMZET

1964 FEB 28

Varga Nándor Lajos grafikái

Varga Nándor Lajos grafikáiból rendezte legújabb kiállítását a Dürer-terem. Az idős mester munkáiból harmónia, hosszú évek tapasztalataiból lehiggadt egyensúly árad. Humanista érdeklődéssel, bölcs derűvel fordul a világ felé. Kitűnő aktképek sorozata tanúskodik az emberi test szépsége iránt érzett szeretetéről. Néhány markáns portréja — köztük Lyka Károly arcmása — karakterformáló készségét bizonyítja.

Tájképein festői hatásokra törekszik. Egy-egy facsoport, nyári napfényben fürdő, álmos falusi utca, a Duna-kanyar, magányos kút, omladozó, öreg kapualj készteti alkotásra. Képeinek nyugalma mögött mindig ott érezzük a változó világot, a láthatatlanul is jelenlevő, mindig munkáló erő sejtetése adja alkotásainak feszültségét, nagyfokú plaszticitását. Biztos rajztudás, kompozíciós készség, gyengéd líra jellemzi, tiszta, derűs művészetét.

A szép kiállítás még külön aktualitással is szolgál. A bemutatott rajzok között szerepel a mesternek egy régebbi munkája, a londoni British Museumban levő egyik Michelangelo-rajzról készült másolata. A nagy olasz művész halálának 400. évfordulójára megemlékezésül állították ki ezt a rajzot. Varga Nándor Lajos mélyről fakadó művészetszeretetét nem mutathatták volna be ennél méltóbban.

S. M.

társadalmi bir
továbbfejles

Pongrácz 1
igazgatási és
tság elnöke sz
tervekről szám

A sajtó már
, hogy az
mberek hozz
ilysértési jogszabályok
ezéséhez. A nehezen átte-
ető, jó néhány esetben
san »megvénült« parag-
ok felülvizsgálata, egy-
sítése valóban aktuális.
t bizottságunk az Igazság-
inisztérium illetékeseinek
oztatása alapján maga is
vitatja a szabálysértések
ezésének elvi kérdéseit és
foglalásában igyekszik tá-
atni a szakemberek mun-
.

Beható vizsgálódás és el-
yült felmérés alapján kí-
unjuk megtárgyalni *a társa*

bővítik. Elsőosztályú kemping-telep épül Balatonaka-

Közép-
a meleg és hid

A földközi-tengeri enyhe levegő délről észak felé való áramlása csütörtökön is tartott — mondották a Meteorológiai Intézetben. — Hazánkban hamisítatlan kora tavaszias, csapadékos idő uralko-

VARGHA NÁNDOR, festő

Radnóti Kovács Árpád festőművész, aki a Képzőművészeti Főiskolát 1931-ben végezte, mint továbbképzős növendék freskófestést és grafikai technikát tanult, Dudich-nál és Vargha Nándornál. 128.old.

HECKENAST JÁNOS: Radnóti Kovács Árpád 138.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv, XX.évf. 1966
1.szám Szombathely, 1966

Varga Mándor Lajos grafikus

most kapott „Érdemes művész"

kitüntetést

N.N.: Kiváló és érdemes
művészek

Hajdu Bihari Napló 1971 IV. 3

Varga Nándorhegyes
grafikus

"Az Erzsébet-híd építése"
" (vegyes)

Losonci Miklós: Képzőművészetünk időszerű kérdései.
Művészet, 1971. Július - 32.oldal

Varga Nándor Lajos

A jászberényi könyvtár ötödik kisgrafikai kiállításán ex librisei láthatók.

A.A.: Műcsemlékek ex librisekben és kisgrafikákon.
Szolnok Megyei Néplap, 1972. okt. 14.

Varga Mátyás Lajos

Ezeléden, a Kossuth Lajos Múzeumban ex-libris kiállítás nyílt meg. – Komáromi Imre gyűjteményét tartalmazza, melyen a művész műve látható.

Losonci Miklós: Kiállítóteremekben.
Pest Megyei Hírlap, 1945. szept. 16.

Varga Nándor Lajos grafikusművész

A XX. századi magyar grafikai kiállítás a magyar rézkarcolók második generációját képviseli, jelentős anyaggal. „Vízhordó lány" c. (említve). A művész elnagyolja a táji hátteret, erős fényeket bocsát az előtérbe állított vízhordó nőre.

Sz. Kürti Katalin: Kiállítás a Szolnoki Galériában.
Hajdúbihari Napló, 1975. okt. 15.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 JUL

SZOCIALISTA MŰVÉSZETÉRT

Varga Nándor Lajos

1021

Varga Nándor Lajos rézkarca

A központi vezetőség június 4-i ülésének két mozzanata: Kárpáti Sándor titkár bevezeti az írásbeli jelentés vitáját (fönt), a kv tagjai elfogadják a határozati javaslat tervezetét (alul — V. I. felv.)

MOZA

— *KÖZPONTI VEZETŐS* Fészek Művészklub nagyterm titkár elnökletével. A napiren titkár bevezetője után megvit a *Jelentés a VII. kongresszu* című dokumentumot. *Dr. Bar* tárgyalták, megvitatták és ki *kongresszus határozatának* ter *rök György, Baross Imre, La Éva, Várszegi Mártonné, Jámb jós András* és *Deák Sándor*. A titkár beszámolt az alapsze majd a központi vezetőség úg *szeptember 8-án* tartja meg. A fogadott két dokumentumot a — nyilvánosságra kell hozni.

— *SZAKSZERVEZETI SZ* 26-án délután a székház filmm nökletével ülést tartott. Megvit VII. kongresszus határozatainak tet. Második napirendként a tervezetét vitatták meg, fűztek ket. Az ülés befejezéseként *Vas* ségének aznapi üléséről adott t az alapszervezeti választásokról

— *SZAKSZERVEZETI SZ* 23-án délután a székház filmm

Varga Nándor Lajos grafikus.

Okt. 5.-én a Szolnoki Galériában nyílik meg a XX. századi magyar grafika és Medgyessy Ferenc művészete a debreceni Déri Múzeum gyűjteményében" címmel, melyen szerepelnek a művész művei.

Szolnoki Megyei Hírlap, 1975. szept. 28.

Varga Naúdor Lajos grafikus

„XX. századt magyar grafika és Medgyessy Ferenc művészete a Déri Múzeum gyűjtemé-nyében" cimü kiállítás nyílt Szolnokon okt. 5.-én, melyen a művész művei szerepel.

Sz.K.K.: A Déri Múzeum kiállítása Szolnokon.
Hajdu-Bihari Napló, 1945. okt. 7.

Varga Nándor Lajos grafikus

1975. VI.1. /Petőfi/ 8,40. Ka.

Láttuk, hallottuk.

- A kisgrafikai kiállitásról Sik Csaba irását olvassuk fel.

- A modern szó, a latin modo adverbium-ból származik, időhatá rozóként használták, "imént, éppen most, nyomban,tüstént" je lentéssel. Ebből származtatják a középlatin "modernus"-t, a Rousseau féle modernista, a Gonsourt használta "modernité" és a XIX-ik század vége óta nélkülözhetetlenné vált modern is mert alapszavát. Használjuk a korszerüség szinonimájaként,be leértve az újszerüség tudatos keresését, kedvelését, nem egy szer hajhászását is, az impresszionizmus óta beteljesedett mü vészeti változás elnevezéseként is, amely oly annyira eltér már eredeti céljától, hogy ideje lenne új nevet keresni neki. Egyre többször tapasztaljuk ugyanis, hogy a modern müvészet formáival azok is élnek, akiknek esze ágában sincs újat mondani akiknél a modern formák nem többek, mint avit közhelyek, diva tos álruhái.

Jean Castleau, a kiváló francia iró és müvészettörténész a há boru után Picassora és Braque-ra hivatkozva azzal vette véde lmébe a modern müvészetet, hogy nem közte és a valóság között van szakadék, hanem a valóság és aközött a látomás között,amit az átlagpolgár a valóságról alkotott.
A háboru óta eltelt 30 évben a magyar müvészet csatát nyert és a győzelem eredményeként középszerü müvészek is, a valamikori elkeseredett ellenfelek, ilyenek szemléletmódjával, formáival eszközeivel, csak éppen az átlagpolgárnak a valóságról alko tott szükös látomását közvetitik általuk. Persze a valóság már rég nem egyezik ezzel a látomással és a kifejező eszközö ket is rég elhagyogatta az útszélen a müvészeti fejlődés. A

A modern szót azonban úgy használja a közönség mint a 2o-as években a futuristát. Ami nem szines fénykép, futurista volt, ami nem naturalista, vagy post-impresszionista, az modern. Ez nemcsak müvekre müfajokra áll igy. Az alkalmazott grafikának az az ága amelyet az előkelősködő kifejezéssel kis grafikának szokás nevezni meghatározott célt szolgál. Illusztráció, újévi köszöntő, diszitésra alkalmas, de a valóság ismeretlen vonásait feltáró eredeti és meglepő kifejezésére nem. Alkalmas persze arra is, hogy a magyar grafika nagyszerü eredményeit aprópénzre váltsa és kényelmes terepet találjon magának általa a rutin. A Csók teremben rendezett kiállitáson látható rajzok többnyire a mesterségbeli készség talmi csillogásáról tanuskodnak, ami leginkább a tetszetős részletek halmozásában éli ki magát. Következménye a formák uniformizálódása, a kompoziciók sablonossága. A legjobbak Varga Nándor Lajos, Szemeti Imre, Kovács Imre Püspöki István, egyszerüen kismértékben csinálják meg azt, ami nagyban is elképzelhető lenne. Rajzaik, az adatgyüjtés a megismerés eszközei sz összefoglalás elveinek tisztázásai. Svierkievics Róbert, Sziráki Endre világa zanzásitva már csak feszeng a kis méret szük keretei között és e rajzaik úgy utalnak nagy napjaikra mint gyenge müforditás az eredetire. Reich Károly humora, Komjáthy Anna expressziv drámaiassága és játékossága talál adekvált kifejezést a müfajban. A kereskedelmi árú müvészetté lesz rajzaikon.

Varga Nándor Lajos

szerepelt az országos grafikai hét kiállitásán, mely Budapesten és 14 városban egyidejüleg került megrendezésre.

Magyar Hirlap 1974 278/6

Varga Nándor bajor, grafikus

A Munka Érdemrend arany fokozatát kapta.

— : Kitüntetések 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. dec. 31.

VARGA NÁNDOR LAJOS, festő

Nemes Marcell az 1920-ban alakult Szinyei Merse Pál Társaság fiatal művészei részére utazási ösztöndijat alapitott. Lehetőséget teremtve arra, hogy a fiatalok a külföldi remekműveket megismerhessék.-8 év alatt 11 művész tett igy európai tanulmányutat.-Többek között Varga Nándor Lajos is. 278.old. 13.jegyz

SÜMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a mügyüjtő Adalékok a magyar mügyüjtés századeleji történetéhez 275.old

CUMANIA, III. HISTORIA, Bács-Kiskun Megye Múzeumainak Közleményei, Kecskemét, 1975

Varga Nándor Lajos

Zárkai öreg fűz olaj-temp.
50x65

6. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely 1977.

Varga Nándor Lajos, grafikus

L.: Banga É.

Rózsa Gy.: Fiatal grafikusok .... 7.

Népszabadság, Bp. 1976. aug. 6.

Varga Mátyás Lajos

A Magyar Népköztársaság „Érdemes Művésze" címmel tüntette ki

Pestmegyei Hírlap 1971 április 3
4. old.

Varga Nándor Lajos

„Az kvzélet-híd építése"

(vlpr.)

Művészet, 1971. júl.

Varga Nándor Lajos

több grafikus nemzedék nevelője volt a Főisko-

lán. Könnyed, izes realizmus a legjellemzőbb rá,

bár volt idő, amikor munkásságának expressiv jel-

lege volt.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest,

1972. 21 l

Varga Nándor Lajos 1.

Losoncon született 1895-ben. A Képzőművészeti Főiskolán 1922-ben fejezte be tanulmányait, ahol később tanársegéd, majd 1931 -48-ig tanár volt.1926-ban műveivel a Velencei Biennálén szerepel.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

163

1928-ban a Barcelonai Világkiállitáson ugyancsak szerepelt műveivel. 1929 és 1931-ben állami ösztöndijjal Londonba utazott. Később egész Európát bejárta. Első egyéni kiállitása az Ernst muzeumban volt.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest. 1972.

Varga Nándor Lajos

Legutóbb 1965-ben a Dürer teremben állitott ki.

1919-ben a Székely dijat, 1925-26-ban Szinyei dijat,

1929-bwn Barcelonában, majd 1940-ben ismét idehaza

kap kitüntetést.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest,

1972.

Varga Nándor Lajos

Kiemelkedő a grafikai műfajokkal foglalkozó szakirodalmi tevékenysége. 1968-ban részt vesz a Nemzeti Galéria grafikai tárlatán és a moszkvai magyar kiállitáson. A Népköztársaság érdemes művésze.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Varga Nándor Lajos

Reprodukciók;

163.sz. Csónakház, 1966. rézkarc, 298 x 237 mm.

164. Facsoport, 1955. Rézkarc, 240 x 195 mm.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Varga Nándor Lajos

műhelyvezetője a Képzőművészeti Főiskola,grafikai osztályán Tarjáni Jenő.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Varga Nándor Lajos

Olgyay Vikortól vette át a sokszorositott grafika oktatási feladatát.

Solymár István: Mai magyar rajzmüvészet, Budapest, 1972. 22 l. 7 l.

Varga Nándor Lajos

"A magyar grafikának gyakorlati és elméleti alapokat adott"-irja Frank János: "A rézkarc sorsa" c. cikkében, s javasolja a müvész ezirányu könyvének kiadását, amit a müvész "remekül illusztrálna is" azonkivül, hogy szakszerü magyarázatot adna a grafikamüvészetről.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. márc. 11.
XVI. évf. 11. sz. 12. lap.

Varga Vándor
festő

Endrédy György mestere volt.

Vidos Zoltán: Endrédy György alkotó munkássága.
Művészet, 1971. április - 20.oldal

Varga Nándor Lajos
grafikus

A Magyar Népköztársaság érdemes
művésze címet kapta.

-------- Kitüntetések.

Művészet, 1971.április - 10.lap

Varga Vaidos Rajos
grafikus

- Méltatás -

B.Supka Magdolna: Tarjáni Sinkovics Jenő
Művészet, 1971. junius - 14.oldal

Varga Nándor Lajos

Szerepel az alábbi Távlatban

Horváth György: Magyar grafikai Szám Dürer emlékezetére a Nemzeti Galériában

Magyar Nemzet 1971 VI. 2

Varga Nándor Lajos grafikus

most lapott „Érdemes művész"

kitüntetést

N.N.: Kiosztobák a művészeti

díjakat

Somogyi Néplap 1971 IV. 3

Varga Nándor Lajos grafikus

Nagy Lajost „Érdemes művész"

címmel tüntették ki

N. N.: Kitüntették a művészeti

díjakat

Kelet-Magyarország 1971 IV. 3

Varga Nándor Lajos

Mint jó grafikai mesterembert említi a sorát.

Németh Lajos: Mai magyar grafika; kiállítás a MNG-ban; Képzőművészeti Almanach 1; Corvina 1969, 14. l.

Varga Nándor Lajos

Grafikái szerepelnek a
Miskolci Képtár gyűjteményének kiállításán

Napjaink 1971 május

Sold.

Vaya Nándor Lajos

tárlata lesz a fővárosban

– emlitve

Északmagyarország 1970 március 26

4. old.

Varga Nándor Lajos

„A Magyar Népköztársaság
Érdemes Művésze" c. kitüntetést
kapta

Magyar Nemzet 1971 április 3.
8. old.

Varga Mándor Lajos

Papp Zoltán mestere
volt a Föiskolán

Magyar Nemzet 1971 május 15
4. old.

Varga Nándor Lajos

Műve szerepel a „Magyar grafika Dürer emlékezetére" a Nemzeti Galériában.

Magyar Nemzet 1971 június 2
4. old.

VARGA NÁNDOR LAJOS

Grafikusművész. Művészi és művészetpedagógiai munkásságáért a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze címet kapta.

Átadták az idei művészeti díjakat.

ESTI HÍRLAP, 1971. ápr. 2.

Varga Nándor Lajos

Testvérek a gyerekek

p. vérk. 30×40 cm

Városi Művelődési Központ, Miskolci
képtár 1971

Varga Nándor Lajos grafikusművész

A Magyar Népköztársaság érdemes művésze címet kapta az 1971. évi művészeti díjasok között.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. ápr. 3.
XV. évf. 14. st. 2. lap

Varga Nándor

Neve említése

a születésnapi beköszöntés a 70 éves

Barcsay Jenőről c. cikk a 4. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1970 január 14

Varga Nándor Lajos grafikus

A pápai várkastélyban rendezett kiállításon szerepelnek a művész művei.

Napló /Veszprém/, 1976. márc. 14.

MDK

Varga Nándor Lajos grafikus

Érdemes művész címet kapta.

—: Átadták az idei művészeti díjakat

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. ápr. 2.

MDK

Varga Nándor Lajos, grafikus

Kiemelkedő művészi címet kapott.

—: Műveiket tüntették ki a Parlamentben 11.

Népszabadság, Bp. 1971. ápr. 3.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

TÜKÖR
1972 MÁJ 30

Varga Nándor Lajos
1021

KÉPZŐMŰVÉSZET

Passuth Krisztina

Mai magyar rajzművészet

HALLOTTUK
OLVASTUK
LÁTTUK

A *Képzőművészeti Alap Kiadó* vállalkozásaként az idei könyvhétre jelent meg szép, korszerű, igényes kiállításban a mai magyar grafikát bemutató könyv. És ennek anyagából Miskolcon tárlat is nyílt; *Mai magyar rajzművészet* címmel! Természetesen igen nagy szükség volt a könyvre és a kiállításra is. Az album bevezetőjében *Solymár István* hangsúlyozza, objektív akart lenni, bár — természetesen — a feladat jellegéből adódóan; nem lehetett tökéletesen objektív. E rokonszenves törekvés érvényesül mégis a kötet egész felépítésében, a rövidre szabott méltatásokban éppúgy, mint a tényszerű pontossággal felsorolt adatokban, amelyeket *Szabó Katalin* állított össze. Az eredmény — ennek megfelelően — meglehetősen teljes körkép, amiben a tradicionálisabb és az újító, az önálló hangú és az epigon, a tehetséges és a kevésbé tehetséges mesterek egyaránt helyet kapnak. (Ugyanígy azok a festők, akik csak mellesleg rajzolnak, együtt azokkal a grafikusokkal, akik mást nem csinálnak, csak grafikát.) Mindez természetesen a műfaj helyzetéből fakad, s e műfajon belül ez a könyv igen magas színvonalat képvisel.

Az alfabetikus rendbe szedett festőnevek szerencsésen kizárják a hierarchikus tagozódás lehetőségét. Inkább a méltatás hangja és a bemutatott képek száma jelzi kinek-kinek a grafikus művészvilágban betöltött rangját. Az idősebb nemzedékből *Varga Nándor Lajos* — sok növendék mestere — szerepel a kötet végefelé, s neki, mintegy ellentétpárjaként, az 1938-as születésű *Ágotha Margit*, a kötet legelején, mint a fiatal nemzedék képviselője. A legfiatalabbak, akik csak néhány éve végezték el a főiskolát, nem szerepelnek, ami bizonyos fokig érthető, mert még nem kerültek be a művészeti közélet sodrába. Ez viszont megállapodottá, túl higgadttá teszi a kötetet. Szinte kizárólag a középnemzedék tagjai — 35 és 55 év közöttiek — uralják, s a legfrissebb kísérletek, erőteljes kezdeményezések hiányoznak belőle. A bevezetőben erről Solymár István említést is tesz, felsorolva, futólag néhány kimaradt nevet. Az említetteken kívül (mint például Deim Pál) még többen helyet kaphattak volna itt: így például Keserű Ilona, Vajda Júlia, Lossonczy Tamás, és még sokan mások. Másrészt viszont helyes kezdeményezés, hogy olyanok is bekerültek ebbe a reprezentatív válogatásba, akik nem feltétlenül szoktak reprezentatív kiállításokon szerepelni, mint például *Ország Lili* és *Korniss Dezső*. A szerző a Munkácsy-, Alföld-, Hódmezővásárhely-fejlődési vonalat ugyanúgy bemutatja, mint a másikat, a Nagybánya-, Nyolcak- Szentendre-vonalat, s ezenkívül még minden számottevő eredményt, ami a kettő között van.

Ez a koncepció szükségképpen adódik a körkép-jellegből. Másrészt viszont a szerző nem mindig következetes: így például a bevezető történeti áttekintésből éppen a Nyolcak tökéletesen hiányoznak, noha közülük többen még jobb, erőteljesebb rajzolók voltak, mint festők, és rajzstílusuk az egész korabeli haladó művészetre rányomta bélyegét. A bevezető központi problémája, a különféle irányzatok szövedékéből, a nemzeti-népi jelleg meghatározása. Ebből a meggondolásból vezeti le nagy vonalakban a rajzművészet fejlődését a múlt századtól egészen a huszadik századig. De éppen mivel igényes és gondosan mérlegelő a szemlélete, éppen, mert a különböző, egymással ellentétes áramlatok legjobb eredményeit egyaránt be akarja mutatni, — végül is nem jut el oda hogy most melyik kifejezésmód, melyik stílusáramlat, melyik hagyomány tekinthető tulajdonképpen „nemzeti"-nek. Mert hiszen ha egyik irányzatot választaná, akkor ki kellene zárnia a másikat, s ez nyilvánvalóan, éppen nemzeti szempontból lenne veszteség. S itt felvetődhet a kérdés, hogy nem kellene-e ezt a „nemzeti jelleg" kifejezést, legalább a mi századunkban, valami találóbbal helyettesíteni. Kiterjeszteni oly módon, mint a franciák tették az „École de Paris"-val, amibe nemcsak a legkülönbözőbb stílusirányzatok, de a legkülönfélébb nemzetiségű Frankhonban alkotó mesterek is belefértek.

Mindenesetre, éppen egy ilyen teljességre törő összeállítás győz meg engem leginkább arról, mennyire nincs grafikánknak, egyetlen országra szűkíthető sajátossága. Inkább egy-egy művészhez, egy-egy mesterhez való kötődés. Mint ahogyan kétségkívül létezik a szerző által is említett *Kondor-iskola*, s rajta kívül még sok más. *Bálint Endré*nek ugyanúgy vannak fiatal követői, mint *Hincz Gyulá*nak. Talán egy valaki van — akit noha az egyik legjobb magyar grafikus — meg sem próbált utánozni senki, mert annyira egyedi, annyira utánozhatatlan: *Gross Arnold*.

A magyar rajzművészetet bemutató könyv magas színvonalon tölti be a magára vállalt feladatot. Mégis talán azt a vágyat kelti bennünk, vajha jelennének meg ezután még néhány, kevesebb művészt felölelő, *szubjektív válogatás* is, amelyben a szerkesztő éppen saját ízlésének, saját művészi elgondolásának megfelelően, még inkább elmélyülő, még szuggesztívebb elemzéseket és értékeléseket adhatna.

Gross Arnold: Részlet a Via Marguettá-ból

A FIATALOK ORSZ

MOSZKVA, PRÁGA ÉS MADRID FELŐL érkeznek a menetrendszerű interkontinentális repülőjáratok *Havanna Jose Marti* nemzetközi légikikötőjébe. Az *Air Cubana* korszerű IL—62-es óriásgépei is rendszeresen repülik a Havanna—Prága és a Havanna—Madrid útvonalakat. A *Kubai Köztársaság* kapui nyitva állnak a jóbarátok előtt.

Az európai szeszélyes tavaszi időjárásból a trópusi Kubába érkező ember a forró, párás égöv alatt — a relatív páratartalom gyakran 100 százalék körüli — nyomban a légkondícionált, hűvös helyiséget keresi, s azonnal az időjárásra tereli a szót. Magától értetődő módon van aki mindjárt a hófehér, csillogó hóról mesél, amit a kubai átlagember csak leírásból és fényképről ismer. Ám nem könnyű a mi kontinensünkön szokásos évszakokról beszélni itt, ahol állandóan érik valamilyen gyümölcs, s a nyári időjárást mindössze 2 fok választja el a „télitől". Ez azt jelenti, hogy „télen" a kubai ember rövid ujjú inge helyett a hosszú ujjút veszi fel. Kuba szigetén a nyári középhőmérséklet 25, a téli 23 fok. (Nem a meleg a nehezen elviselhető, hanem a pára, s a szinte teljesen mozdulatlan levegő.)

Kuba flórája és faunája az egyenletes trópusi időjárásnak megfelelően csodálatosan gazdagon pompázik. A növényzet nyolcezernyi fajtája közül is uralkodó módon kitűnnek: a királypálma, a trópusi fenyő, a mahagónifa, a cédrusfélék, a majagua, a szeiba, a kaktusz és a páfrány. Méltán nevezték Kubát a *Karib* gyöngyének. Talán hihetetlenül hangzik, de Kubában egyetlen, emberre ártalmas állat sem él, hacsak az állami tenyésztelepeken nevelt lomha krokodilokat nem számítjuk. Mert különben még a 3—4 méterre nőtt majá kígyó sem mérges. A krokodil formájára emlékeztető sziget partjait ölelő tengerekben majdnem ezer halfajta él, sok a meleg vizet kedvelő cápa, a húsevő, embert is megtámadó másféle hal. A tenger világa már kevésbé békés, nyugodt a szigetet körül.

A TERMÉSZET NAGYSZERŰ GAZDAGSÁGA ellenére rendkívül nehéz körülmények között, szinte leírhatatlan elmaradottságban és nyomorban élt, s súlyos gondok nélli bad életet, a sz építésének útját választó kubai nép.

A fiatal Kubai Köztársaságra szomorú örökséget hagyott a kegyetlen gyarmati sors, a dölyfös amerikai imperializmus és a félgyarmati *Batista*-rezsim. Amikor *Columbus* 1492. október 27-én megpillantotta Kuba partjait, felfedezve a természet sok-sok gazdagságával megáldott szigetet, valószínűleg nem gondolta, hogy a nyomában a szigetcsoportra települő *spanyol* gyarmati rendszer négy évtized alatt szinte teljesen kiirtja a rabszolgává kényszerített őslakosságot, a *taino* és a *sybonei* indiánokat. (A történelem feljegyezte, hogy a féktelen gyarmatosítók mindössze 5 ezerre csökkentették a lakosságot!) Afrikai Rabszolgákat szállítanak ezután a spanyol gályák Afrika nyugati partvidékéről, a mai *ghanai, guineai, mali* területről, s ők robotolnak tovább a dohány- és cukornádültetvényeken. A cukornád-, a dohánytermelés és az állattenyésztés a mai napig megmaradt Kuba legfőbb termelési profiljaként. A XVIII. században *angol* hódítók is megjelentek a szigeten, be is vették Havannát. Azután következett a legkörmönfontabb modern gyarmatosító, az *Amerikai Egyesült Államok*. Ez ugyan nem irtotta ki a lakosságot, de a finánctőke eszközeivel gúzsba kötötte, megnyomorította az országot. Nem engedte az ipart, a gazdaságot fejleszteni, megvásárolta, s a nép nyakára ültette bábjait, a kalandor diktátorok egész sorát. A napfényes, gazdag szigetet az amerikai felső tízezer nyaralóhelyévé alakították ki, a kubai népet pedig kényelmük alantas kiszolgálójává degradálták.

1953. július 26-a volt a mérföldkő Kuba történelmében. E napon támadta meg *Fidel Castro* és csoportja a Batista-rendszer megdönthetetlenségét szimbolizáló *Moncada*-laktanyát. Forradalmi zászlóbontás volt ez az akkor még sikertelen önfeláldozó, fegyveres támadás. De négy év sem telt el, s a havannai fiatalok az elnöki palotát ostromolták. 1957-ben általánossá vált Kuba földjén az országot felszabadítani, a kubai népet emberré tenni kívánó gerilla háború. 1959 januárjában a forradalmi erők csapásai alatt elbukott a diktatúra. Győzött a nép, a haladás ügye. Mindössze és már tizenhárom esztendeje! Sorra születtek a Forradalmi Kormány intézkedései: a faji egyenlőség megteremtése, az agrártörvény, százezer paraszt földet kapott, megszüntették a latifundiumokat, köztulajdonba kerültek az amerikai milliomosok tengerparti üdülőparadicsomai, megszervezték a forradalom hadseregét és a népi milíciát. Egy év múlva, 1960-ban államosították a bankokat, a cukorgyárakat, az olajfinomítókat — valamennyi nagy észak-amerikai magántulajdont. A Kubai Köztársaság diplomáciai kapcsolatot teremtett a szocialista országokkal.

Néhányan a kubai határőrö teljesítenek szolgálatot

NEMRÉGEN, EGY ÉVTIZEDDEL EZELŐTT történt mégis már történelem. Lelkes fiatalok — szinte gyerekek — *több mint 700 ezer felnőttet tanítottak meg írni-olvasni*. Az analfabéták, a rabszolgák írni-olvasni nem tudó unokái a lakosság közel tíz százalékát alkották!

A szocializmust építő Kuba különösen kiemelkedő eredményeket ért el *a kulturális színvonal emelésében és a lakosság egészségvédelme terén*. Annak ellenére, hogy az ország a gyarmatosítók soha meg nem bocsátható bűne következtében gyengén fejlett ország, azzal, amit a kulturális forradalom számos területén és az egészségügyben elértek, sok tehetős, fejlett országot is túlszárnyal. Minimálisra csökkent a csecsemőhalandóság, s elsősorban a nagyarányú természetes szaporulat következtében a mai Kuba összlakosságának mintegy fele teenager korosztályú, közel négy millió a 16 éven aluli kubai lakos. A Kubai Köztársaságról méltán mondhatják, hogy a fiatalok országa.

Rendkívül beszédes példája az ifjú nemzedékről való gondoskodásnak, hogy Fidel Castro személyes kezdeményezésére Kubában 1971—1975 között ezer olyan korszerű iskolát építenek fel, ahol a fiatalok kollégiumban lakhatnak, iskolai tanulmányaik során elméleti képzésben részesülnek, s gyakorlati munka során sajátítják el a mezőgazdasági vagy az ipari munka korszerű ismereteit.

Seiba fa. Erről a trópusokon honos, mélyen gyökerező, szélesre terebélyesedő fáról nevezték el Kuba új iskola-kollégiumait

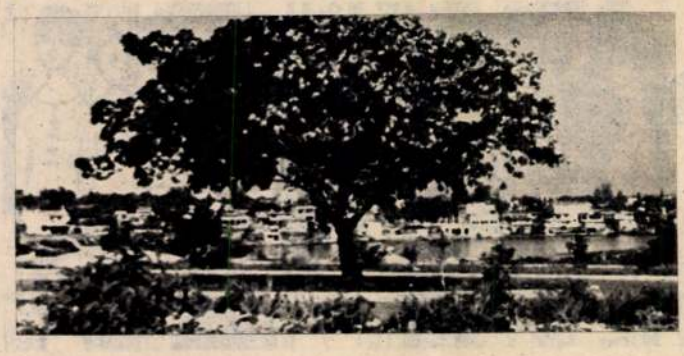

Varga N. Lajos

Érdemes művész

alkotásai szerepelnek a "Grafikai hét 1978" c.kiállításon a budapesti Csontváry Teremben 1978.V.18-25.

Katalógus a könyvtárban.

Varga NÁndor

A cimlap belső oldalán öt müvész alkotásait hozza a lap, a Müterem kiállitásáról.

gr. Teleki Ralph: "Runki szoros" c. és "Két arató" c. festményét,

G. Fekete Géza szobrait: "Gyermekfej", "Női akt", "Nő korsóval" és "Női arcmás" cimmel.

Jánosa Lajos: "Joli" cimmel fiatal nőt ábrázoló festményét,

Arató Gyula grafikus: "Tánc" c. festményét,

Varga Nándor " "Önarckép" és "Fekvő lány" c. müveit.

Délibáb, Bp. 1939. dec. 16. XIII. évf. 5o. sz. cimlap belső oldalán

Varga Nándor Lajos, grafikus

VARGA NÁNDOR LAJOS, érdemes művész, grafikus, 83 éves korában elhunyt. Temetéséről később intézkednek.

—: Hl.

8.

Népszabadság Bp. 1978 ápr. 20.

Varga Nándor Lajos, grafikus

VARGA NÁNDOR LAJOS grafikus, érdemes művész temetése április 28-án, péntek délután 3 órakor lesz a Farkasréti temetőben.

—: Hk

8.

Népszabadság, Bp. 1978 ápr. 26.

Varga Nándor Lajos, grafikus.

Megemlítve: (tájai s' portréi....)

Miklós Pál: A természetbűség a mai magyar képzőmű vészetben 18-24.

KRITIKA, Bp. 1970. november VIII/11.

Varga Nándor Lajos, festő

Zsenszuge c. kép

(és elemzése) Repr.

— A természethűség a mai magyar
művészetben szümelléklet: 2.

KRITIKA, Bp. 1970. november VIII/11

Varga Nándor Lajos, grafikusművész.

Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy

Varga Nándor Lajos

grafikus

Érdemes Művész, a Munka Érdemrend arany fokozatának kitüntetettje, a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének és a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának tagja, a Royal Society of Painter-etchers and Engravers (London) rendes és tiszteletbeli tagja

1978. április 18-án, 83 éves korában elhunyt.

Temetése 1978. április hó 28-án, pénteken délután 3 órakor lesz a **Farkasréti temetőben.**

EMLÉKÉT TISZTELETTEL MEGŐRIZZÜK!

Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége

Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja

A gyászoló család.

MAGYAR HÍRLAP SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOCIALISTA MŰVÉSZETÉRT

Varga Nándor Lajos érdemes művész-grafikus

1978 MÁJ

Varga Nándor Lajos érdemes művész grafikus, a Képzőművészeti Főiskola ny. tanszékvezető tanára, a KBK elnöke, grafikusnemzedékek nagyhírű nevelője 84. évében elhunyt. Önarckép-metszete közlésével tiszteljük emléke előtt

1021

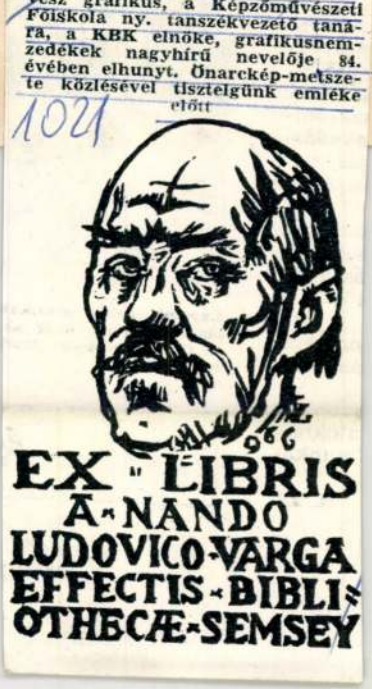

tát, va-
lőjét és

adták a
sel vár-
ás meg-
ezeket
a Ro-
omással
ását el-

jabb le-
atoknak
munká-

H. Zs.

Lapunk fotós munkat
tását rendezte meg az
az Operaklubban „Bar
zey felv.)

Szocialist
MŰVI

Varga Nándor Lajos

A Képzőművészet iskolája című könyv foglalkozik művészetével.

/Képzőművészeti Zsebkönyvtár/

Magyar Hirlap 1977/173/10

Wagner: A képzőművészet iskolája

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720
1977 JUL 7
KÖNYVTÁROS
Varga Nándor Lajos

1021

Varga Nándor Lajos könyvjegyeiből
(cikkünket lásd a 427. oldalon)

EMLÉKLAP·A·MAGYAR
KÖNYVNYOMTATÁS·500-IK
ÉVFORDULÓJÁRA
MCMLXXIII·BUDAPEST

Ára: 6,— Ft
HU ISSN 0450-7886

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720
1977 JUL 7
KÖNYVTÁROS
Varga Nándor Lajos

1021

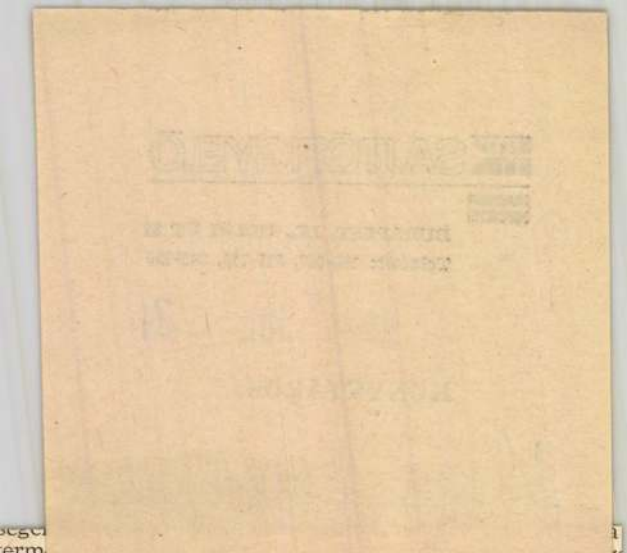

jtőköri elvek nyomán a
kú, és az alapfokú szol-
könyvtárak gyermek-
an várható. A közép-

ikkal azonban csak közép
kedhetnek be. A gyűjté
gyermekirodalom beszerzés
tozza. (Szűkítései elsősorb

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Varga Nándor Lajos

KÖNYVTÁROS

1977 JUL

1021

zok, ame
rtozik —
által gyak
se, egy-eg
l, hogy a
az, ha m
kutatómu
önyvtárna
int szelle
onban a k
a mi ért
reréséhez
tlődéssel t
ennyel, ho

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720
KÖNYVTÁROS

1021 Varga Nándor László

EMLÉKLAP·A·MAGYAR
KÖNYVNYOMTATÁS·500-IK
ÉVFORDULÓJÁRA
MCMLXXIII·BUDAPEST

Ára: 6,— Ft
HU ISSN 0450-7886

Varga Nándor Lajos könyvjegyeiből
(cikkünket lásd a 427. oldalon)

Varga Nándor

A Balaton Alföldnek akvarell

18x43 cm

Balatoni Nyári Tárlat 1976

Balatoni Múzeum, Keszthely

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720
1977 JUL 7
KÖNYVTÁROS

Varga Nándor Lajos
1021 grafikusművész

A KÖNYVTÁROS GALÉRIÁJA

Varga Nándor Lajos

Hatalmas életművének nagyobb része a nyomtatott vonal, a grafikai művészetek birodalmához kapcsolja. Ez a kapcsolat többrétű: mint alkotóművész ezret meghaladó rézkarccal, több száz fametszettel gazdagította a magyar grafikát; mint művész-pedagógus a Képzőművészeti Főiskolán nemzedékeknek adott értékes útravalót tanácsaival, bírálataival; mint szakíró pedig egész sereg könyvével járult hozzá a magyar grafika fejlődéséhez.

Varga Nándor Lajos (lakik: 1062 Budapest, Népköztársaság útja 84.) 1895. január 1-én született Losoncon. Iskolai tanulmányainak egy részét a sepsiszentgyörgyi székely Mikó Kollégiumban végezte, és ma is erős szálak fűzik a Székelyföldhöz. Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán megszakította az első világháború, de miután visszatérve megszerezte a rajztanári diplomát, 1922-ben — mint művésznövendék — ismét beiratkozott a Főiskolára Olgyai Viktornak, a magyar grafika úttörőjének osztályára. Olgyainak később tanársegéde, majd tanszékvezető utóda lett. Közben több tanulmányutat tett, s állami ösztöndíjasként két ízben járt Londonban a grafika történetének tanulmányozása végett. Egyszer társaságban valaki így mutatta be: „Mr. Varga, a második olyan ember, aki végignézte a British Museum teljes grafikai gyűjteményét!"

1919-ben rendezett első kiállítását később még sok követte. Közülük a leggazdagabb anyagot a Műcsarnok 1970-ben mutatta be.

Pedagógusmunkáját grafikai szakkönyvei egészítik ki: *A rézkarc* (1935), *A rézmetszet* (1938), *A fametszet* (1940), *Régi magyar vagy magyar vonatkozású fametszetes könyvek* (1942) — a Könyvtárosban közölt záródíszeink is ebből a könyvből valók —, *Vonalművészet* (1944), *Az alkotó szépség* (1949) stb.

Kutatta a régi magyar papirosmalmok vízjegyeit, és e téren végzett munkásságának eredményét három részben, „művészi kézirat"-ként, néhány példányban adta ki. Ennek a műnek néhány fametszetű illusztrációját 1973-ban a Jászberényi Városi-Járási Könyvtár mutatta be, amikor a magyar könyvnyomtatás 500. évfordulójára megrendezte „Varga Nándor Lajos fametszetei és a könyvnyomtatás" című kiállítását.

A mester grafikai munkásságából bő szemelvényeket adott 1975 májusában a szegedi Somogyi Könyvtár, amely így köszöntötte az akkor nyolcvanéves művészt. Ezen a kiállításon Varga Nándor Lajos összes, szám szerint 80 ex librise szerepelt, közülük az első 1923-ban készült. A kiállítás óta a könyvjegyek száma túljutott a százon. A technikát tekintve munkásságában a legnagyobb helyet a fametszet foglalja el, mégpedig újabban főleg lapdúcmetszet, de gyakori a rézkarc és akad néhány rézmetszet is.

Varga Nándor Lajos ex libriseit szerte a világon ismerik. Az Exlibris-barátok Egyesületének Nemzetközi Szövetsége (FISAE) az 1976-ban Lisszabonban megrendezett nemzetközi exlibris-kongresszus alkalmával kiadta *Az ex libris művészei* c. sorozat 3. kötetét, ebben a kötetben a magyar exlibris-művészetet Varga Nándor Lajos képviseli. Munkásságának ismertetését nyolc, eredeti dúcról nyomott fametszetű ex librise illusztrálta. Az utóbbi években könyvjegyeiből két mappa is napvilágot látott: *Varga Nándor Lajos: 12 ex libris*, kiadta 1970-ben a Képcsarnok Vállalat, B. Supka Magdolna bevezetőjével; a másodikat — *12 fametszet* — a nyolcvanéves mester köszöntésére a Debreceni Pedagógus Művelődési Ház Ajtósi Dürer exlibris-gyűjtő köre jelentette meg.

1971-ben megkapta a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze címet, 1975-ben pedig „a grafikai művészetben elért eredményes alkotó tevékenységéért, elméleti és pedagógiai munkásságáért" a Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Munkaérdemrend arany fokozatával tüntette ki. Végezetül említsük még meg, hogy Varga Nándor Lajos a Kisgrafika Barátok Körének elnöke. Az ő személye az összekötő kapocs a közelmúlt és a jelen művészeti világában.

Semsey Andor

könyvekről

Varga Csaba: Művelődési közösségek

A Hazafias Népfront 1972-ben tartott ötödik kongresszusa adta ki a jelszót, hogy a népfrontbizottságok „alakítsanak olyan művelődési munkaközösségeket, amelyek küzdenek a szocialista kultúráért, nemcsak a nagyobb tudásért, a szakmai és általános ismeretekért, hanem életünk megjavításáért, a jobb emberi kapcsolatokért", új erkölcsi normákat teremtő és hordozó szocialista közösségekért. S a művelődési munkaközösségek mindezt kulturálódás közben, a művelődés eszközeinek segítségével valósítsák meg.

Varga Csaba 1975-ben végigjárta az országot, felmérte három év munkaközösségi tevékenységének eredményeit, s e munkájában számol be a látottakról. Tudósításából megállapítható, hogy valami kétségkívül megindult ezen a téren, működnek már munkaközösségek. Nyolc megye meglátogatása után innen is, onnan is figyelemre méltó kezdeményekről, eredményekről számolhat be.

Somogyban kezdte az országjárást, mivel itt alakultak az első munkaközösségek. *Balatonszárszón* például községi társadalmi bizottságot szerveztek a művelődés segítésére, s ezt nevezik munkaközösségnek. Más a helyzet *Nemesdéden*, ott a munka és a közös érdeklődés hozta össze a kertbarátok körét, s ebből alakult tevékeny munkaközösség a község kulturális életének fellendítésére. *Borsodban* megyei munkaközösség fogja össze a járási és községi kollektívák munkáját, e megyéből különösen *Karcsa* honismereti munkaközösségének példája marad emlékezetes a könyv olvasói számára. Nagyon érdekes a *Hajdú* megyei *Józsa* községben alakult apák klubjának tevékenysége is. *Szabolcsban* 36 községi munkaközösség jött létre két év alatt. *Bács* megyéből a *Kisszálláson* működő önművelő műhelyek keltenek élénk érdeklődést, ezek és a *Lakitelken* tevékenykedő munkaközösségek évtizedes tevékenysége mintául szolgálhat.

Tolnából Kakasd nevét jegyezhettük meg és *Paksét*, ahol a könyvtár Lányokasszonyok klubja évek óta sokoldalú önkéntes művelődési tevékenységet folytat. *Pest* megyében *Dömsöd, Ráckeve, Fót, Zebegény* községekben indult figyelemre méltó közösségi művelődés. A szerző vizsgálódó körútja *Veszprém* megyében fejeződött be.

Hasznos és szükséges könyv *Varga Csabáé*, kívánatos, hogy a járási és a községi könyvtárosok is figyelmesen tanulmányozzák. Tudósításaiban nemcsak a kialakult és a kialakulóban levő munkaközösségek működésének tényeiről nyújt tájékoztatást, hanem kevés szóval elemez és értékel, sőt, itt-ott tapintatosan bírál is. Világossá válik írásából, hogy a közművelődés megújításában nélkülözhetetlen a „társadalmasítás". Tanulságul állapítja meg, hogy a közművelődésből mindmáig kimaradt a lakosság kétharmadnyi többsége. Az ide tartozókat kell elsősorban kulturálódásra mozgósítani a már művelődő egyharmad, vagy annak alkalmas hányada segítségével.

De hogyan? Sok példát mutat fel, bár könyvecskéje inkább kedvet ébresztő, propagáló írás, mintsem módszertani tanácsadó. A munkaközösségek módszertani problémáinak elemzését az ezután megjelenő hasonló kiadványoknak kell elvégezniük. Bár ebben a füzetben is sűrűn esik szó arról, hogy mi is a művelődési közösség, ez mégsincs eléggé tisztázva, különösen a bemutatott csoportok esetében. Úgy sejtjük, nem is akarta a szerző az első vizsgálódás során kimon-

Varga Nándor Lajos MDK

Bünbeesés,rajz

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Varga Nándor Lajos MDK

Prometheus, rézkarc

Illyefalva, határfalu, tusrajz

Az uj határ "Háromszéken", tusrajz

Műcsarnok 1940 őszi tárlat

Vargas Méndez Lejos

Promesbono, Pérkaro

Illyeliva, Natérfalin, Luarejs

As uj batér "Méromaséken", Luarejs

Varga Nándor Lajos MDK

Parti füzes, olf.

Mücsarnok 1940/41 A magyar müvészetér c.kiáll.

Varga Nándor
festő

Kiállít az „Alkotás Művészház" első kiállításán.

N. U. 1942. XI. 19.

Varga N. Lajos

* Képzőművészeti Főiskola tanára volt.

N. ú. 1942. IX. 19.

Varga Nándor Lajos

Könyöklő leány, olf.

Műcsarnok 1940 A magyar művészetért c.kiáll.

Varga Nándor Lajos festő

Szöregben emlitett mü: „Szigliget"
(aquarell)

Bodnár Éva:
„A Balaton a képző-
művészetben"

Jelenkor, 1966-8

Varga Nándor Lajos

Kiállít a Téli Tárlaton

N. U. 1939. I. 28.

Varga Nándor Lajos

Szerepel az "Alkotás Művészház" 6-án megnyílt második csoportkiállításán.

Magyar Nemzet 1942.XII.15.

Varga Nándor Lajos

Kiállit az "Alkotás" müvészház második csoportkiállitásán.

U.M.1942.december 12.

MDK

Varga Nándor Lajos

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. MNGm.

MDK

Varga Nándor Lajos

Felhős táj, of.

M. táj- és életképkiáll. 19-2o. sz. Műcs.

1927. jan.

MDK

Varga Nándor Lajos

Rőzseszedő, of.

7.nemzeti képzőm.kiáll. 1944.jun. Műcs.

MIK.

Varga Nándor Lajos

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1966 juli.22.

M.K.

Varga Nándor Lajos

Kiállítási kritika

Magyar "ocsot" 1906 július 22.

Varga Nándor Lajos MDK

Kaszálók, vizf.

Tornyosuló felhők, vizf.

Mücsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Varga Nándor Lajos MDK

Pihenés, olf.

Mücsarnok 1942 [redacted]

A magyar művészetért c.kiáll.

M.D.K.

Varga Nándor Rajós
festő

„Tengerjáró hajó építése"
c. ecsetrajza van kiállítva.

Szilágyi Dezső: Kiállítás Sátoraljaújhelyen ...
Művészet, 1966. szeptember - 47 lap.

Varga Nándor Lajos
grafikus

Fametkel sorozata és egyéb grafikai munkái kerepelnek a Nemzeti Szalon négy erdélyi művészt bemutató tárlatán.

Új Magyarság 1935. V. 23.

Varga Nándor

Kiállít a Nemzeti Szalon csoportkiállításán. Ultörő jelentőségűek korszerű felfogású történelem illusztráló fametszetei.

Függetlenség 1935. V. 23.

Varga Nándor

A Nemzeti Szalonban rendezett négy erdélyi művék kiállításán negyven fametszetben regéli Magyarország történelmét a Csodakarvastól Trianonig.

Est, 1935. V. 23.

Varga Nándor

A Nemzeti Szalonban rendezett négy erdélyi művész kiállításán két tereinre való grafikát állított ki.

Nemzeti Újság 1935. V. 22.

Vargha Nándor Lajos

Grafikai müvekkel szerepel a Mücsarnok harmadik nemzeti képzőművészeti kiállitásán.

Nemzeti Ujság 1935.III.24.

Varga Nándor Lajos
grafikus

A Nemzeti Szalon négy erdélyi művészt bemutató tárlatán állítja ki műveit. Figurális rézhatcai körül említve „Kerektfán" és „Laokoon" c. képei. Fametkelem a magyar történelem legfontosabb eseményeit és személyiségeit jeleniti.

Ujság 1935. V. 25.

Varga Nándor

Megnyílt a Nemzeti Szalonban rendezett új erdélyi művek kiállítása.

Nemzeti Újság 1935. V. 23.

MDK

Varga Nándor Lajos rézkarcoló és fametsző

résztvett az alábbi kiállitáson

Kisgrafika /ex libris alkalmi grafika/ kiáll.
Budapest 1961 szept. Fényes Adolf-terem.

Varga Nándor

A Nemzeti Szalonban rendezett négy erdélyi művész kiállításán szerepelnek grafikai művei. Említve „Alfa és Omega, Ős-anyag részhordai.

Magyarság 1935. V. 22.

Varga Nándor

Réskarcai versenyek Londonban
a British Museum grafikai kiállítá-
sain.

Nemzeti Ujság 1935. V. 24.

Erläuterungen z

MDK

Varga Nándor Lajos

Önarckép, of.

Parti füzfák, of.

7o művész kiáll. Ernst Muz. 1957. dec.

Varga Nándor

Szerepelt a XX. velencei biennálén.

Pesti Hírlap 1936. máj. 29.

Magyar művészet Velencében. Kéri-Kovács Lénó

MDK

Varga Nándor

Dunakanyar, akv.

Festenek a gyerekek, rk.

Délelőtti napsütés, ecsetr.

7o művész kiáll. Ernst mus. 1957. dec.

MEK

Varga Nándor

Utcácska, lav.nádr.

Millenaumi emlékmü részlete, akv.

7o művész kiáll. Ernst mus. 1957. dec.

MDK

Varga Nándor Lajos

Táj fákkal, vf.

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Mücs.

Vanga Nándor Rajos
grafikus

M.D.K.

A képrőművészeti Főiskola tanára elemte Gy. Szabó Béla mestere, később mint barátja állott a művész mellett.

Kisdéginé Kirimi Irén: Gy. Szabó Béla fametszetei a Magyar Nemzeti Galeriában.

Művészet, 1966. szeptember – 26 lap.

Varga Nándor Lajos MDK

Leányfej

Műcsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Vargas Méndez Lajos

Leányfalu

MDK

Varga Nándor

Itatóhely a Salgó alatt, r.

M.táj- és életképkiáll. 19-20.sz. Műcs. 1927. jan.

1021 Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

L'Unità

11. IX. 66

Varga Nándor

Pesaro: rassegna di grafica ungherese

Dal nostro corrispondente

PESARO, 10.

Il signor Marki Pal, segretario dell'Ambasciata ungherese in Italia, inaugura a Pesaro una mostra di grafica ungherese contemporanea allestita nella « Nuova Galleria Comunale ».

Con questa interessante rassegna si inaugura l'attività della Galleria che l'Amministrazione comunale ha deciso di istituire accogliendo una richiesta proveniente da diversi ambienti culturali cittadini, scegliendo di gestirla direttamente « per evitare i pericoli

Torla nel 1929, autore molto apprezzato e che ha già esposto a Lugano, Londra, Buenos Aires, Tokio, Berlino, Varsavia, Mosca, Roma, Bologna, Atene, e proprio quest'anno gli è stato conferito il primo premio alla Biennale Grafica di Cracovia. Arnold Gross espone ben 11 acqueforti tra cui molto importanti « La casa degli artisti » (1964), « Il mondo degli uccelli » (1965) e « Via Margutta » (1965).

Altri autori significativi alla rassegna pesarese sono Dora Maurer, nata a Budapest nel

di commercializzazione, sempre presenti, e per conferire alle varie iniziative il rigore culturale che l'interesse privato troppo spesso non consente », come è detto nella presentazione dell'elegante catalogo che illustra la mostra.

Opere di 23 artisti per un totale di 85 pezzi sono esposte nella capace sala, rappresentanti le più significative tendenze della grafica ungherese contemporanea dai vecchi maestri come Nandor L. Varga, nato nel 1895, professore di incisione all'Accademia di Budapest, presente con tre finissime acqueforti tra cui desta molta impressione « Donna che legge », ai più giovani, sensibili a certe ricerche di tipo « occidentale », come Gabor Pasztor, nato a Tura nel 1933 e professore al ginnasio d'arte di Budapest che presenta tre pregevoli litografie: « Composizione », « Litografia » e « Opera ».

L'alto livello raggiunto dalla scuola grafica ungherese, nata verso la fine del secolo scorso e considerata una delle maggiori d'Europa si può verificare in Arnold Gross, nato a

che espone 11 tra acqueforti, puntesecche e acquetinte e Gyula Hincz nato a Budapest nel 1904, professore all'Accademia di Budapest con tre acqueforti. La Mostra, al cui allestimento hanno partecipato anche il prof. Giancarlo Scorza, il prof. P. Giorgio Spallacci, il pittore Giovambattista Valentini e l'Azienda Autonoma di Soggiorno, rimarrà aperta per tutto il mese di settembre.

Alberto Ridolfi

MDK.

Varga Nándor Lajos

Kiállitási hiradás

Müvészet 1964 szept.p.25.

MUK.

Varga Vándor Lajos.

Néhány grafikája szerepel a Szinyei-Merse Társaság kiállításán, a Nemzeti Szalon-ban.

Pesti Hírlap, 1927. márc. 25.

Varga Nándor Lajos.

Munkái, grafikái szerepelnek a Nemzeti Szalonban levő Szinyei-Merse Pál Társaságának kiállításán.

Pesti Napló, 1927. márc. 25.

Varga Nándor Lajos

MDK

Fürdés előtt

Mücsarnok 1943 Tavaszi kiállitás

MDK

Varga Nándor Lajos

Domboldal

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Varga Nándor Lajos

Háromszéki falu

Műcsarnok 1943 Tavaszi kiállitás

Varga Nánder Lajos

Alkotásával szerepel a Szépmüv.Múz. grafikai szerzeményeinek kiállitásán.

Ujság, 931.V.30.

Varga Nándor Lajos

Varga Nándor

Alkotása, a Szépmüv.Múz. uj grafikai szerzemé-
nyeinek bemutatóján.

P.H.931.V.30.

Vetta Nandot

Varga Nándor, grafikus MDK

Vásárolható műve.

-: Számozott művek magyar grafikusművészektől 8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. okt. 15.

MDK

Varga Nándor Lajos

munkatársa volt az alábbi könyvnek

A Képzőművészet iskolája. A festészet, grafika és szobrászat technikái. Bp. 1941. Magyar Könyvnap 1941. junius.

Varga Nándor Lajos

Említés.

A Könyv 1965. jul. 27.

Kisgrafikák a Dürer teremben. Kuczka Péter.

Varga Vander Lajos

Ex libriset emlitve.

Népszabadság 1965. jul. 17.

Ex libris. Rózsa Gyula.

Varga Nándor Lajos M.D.K.

Grafikái a kiállításon

Gelmacher Anna: A X. Magyar Képzőművészeti Kiállítás grafikái

Magyar Nmzet 1965. október 10. 13. l.

Varga Nándor Lajos

Erdélyi táj, tusrajz

Micsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

MDK

Varga Nándor Lajos

Női arckép, repr.

KMT 1928. tav. kiáll. kat.

er volt. az id. és ifj. Fischer von

MDK

Varga Nándor Lajos

R. Szörédi I.: A Mübarát termeiben...Uj Magyarság 1941. nov. 9.

EA..... ltsz.

MDK

Varga L. Nándor

Tanulmányfej, repr.

Szautner L.: A fa- és linómetszetről. Képzőművészet 1935. 81. sz. 34.l. 35.l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Szeles reggel

Reggel a Dunán

Sokadalom Szentgyörgyön

Dr. B. Bakay M.: Kiállitás. Nemzeti Ujság 1941. nov. 9.

MDK

Varga L. Nándor

Ikarus bukása

Peer Gynt a hegyen

Szautner L.: A fa- és linómetszetről. Képzőművészet 1935. 81. sz. 35.l.

MDK

Varga L. Nándor

Adagio

Anya és gyermeke

Gyilkos

Szautner L.: A fa- és linómetszetről. Képzőművészet 1935. 81. sz. 35.l.

MDK

Varga L. Nándor

Első lépés

Pastorale

Anyag és szellem

Szautner L.: A fa- és linómetszetről. Képzőművészet 1935. 81. sz. 35.l.

MDK

Varga Nándor Lajos

a londoni Sphere c. nagy illusztrált hetilap közölte két rézkarcát

Magyar grafikus sikere Angliában. Magyar Müvészet 1926. 363.l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Szeleczky Zita arcmása. Rézk. Repr.

Hét magyar müvész második kiállitása. Müterem kiáll. Bpest. 1939.

MDK

Varga Nándor Lajos

4o fametszete jelent meg a "Magyar mult" c. könyvben

Diárium. 1941. 11. sz. 253.l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Önarckép, rézk., repr.

Erdélyi Helikon 1930. jan.

MDK

Varga Nándor Lajos

a Lederer Sándor-féle tizmillió koronás külföldi tanulmányi ösztöndijat nyerte

A Szinyei Társaság külföldi utazási ösztöndijai. Magyarság 1925. márc. 22.

MDK

Varga Nándor Lajos

B. Bakay M.: Két kiállitás. Nemzeti Ujság 1941. febr. 23.

MDK

Varga Nándor Lajos

Három kiállitás. A Mübarát kiáll. Magyarország 1941. febr. 25.

MDK

Varga Nándor Lajos

A Müterem uj kiállitása. Pesti Napló 1938. nov. 27.

MDK

Varga Nándor Lajos

Lakadalom Szentgyörgyön

Arat a család

A Mübarát XIV. kiállitása. Szépmüvészet 1941. 331.l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Reggeli köd

Mozgóhegy felhőkben

Piac hétfőn, Szentgyörgyön

A Mübarát XIV. kiállítása. Szépmüvészet 1941. 331.l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Önarckép

Olt szem

Borus időben

A Mübarát XIV. kiállitása. Szépmüvészet 1941. 331.l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Olt völgye

Könnyü zápor

Kopasz fák

A Mübarát XIV. kiállitása. Szépmüvészet 1941. 331.l.

MDK.

Varga Nándor, Lajos

Kiállitási kritika

Szocialista Kulturáért 1965 juli, lap -

Varga Nándor Lajos MDK

Távoli zivatar, rézkarc

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

MDK

Varga Nándor Lajos

Pázmány Péter. Fametszet, repr.

Hunyadi János. Fametszet, repr.

Bethlen Gábor. Fametszet, repr.

Nagy Zoltán: Varga Nándor Lajos. Szépművészet 1941. 90-94.l.

Varga Nándor Lajos

Kiállít

MN. 1942. XI. 26.

T. Cim!

A Művészettörténeti Dokumentációs K
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság K
című levéltári publikáció jelent meg,
Művészeti Osztályának iratanyagát és
iratanyagának a képzőművészetre vona

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk k

"Művészettörténeti Tanulmányo
című kötete, mely a Dokumentációs Kö

Továbbá kapható

"Művészettörténeti Tanulmányo
című kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolható

Varga Nándor Lajos MDK

Szellem és anyag, fametszet

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Varga Nándor Lajos

M DK

Koratavasz

Mücsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

MDK

Varga Nándor Lajos

Krisztus betegeket gyógyit, rézk. Repr.

Magyar Művészet 1925. 491.l.

MDK

Művészet

MDK

Varga Nándor Lajos

Önarckép, fametszet, repr.

Leányrablás. Fametszet. Repr.

Báthory István. Fametszet. Repr.

Nagy Zoltán: Varga Nándor Lajos. Szépmüvészet 1941. 9o-94.l.

SIMKOVICS JENŐ: LEÁNYFEJ
(Rézkarc. Eredeti nagyság)

VARGA NÁNDOR LAJOS: A MŰVÉSZ ÖNARCKÉPE
(Rézkarc. Eredeti nagyság)

Erdélyi Helikon
1930. január

korlati oktatását végzi, emellett a technikai ismeretek kiegészítéseképen a grafika történeti jelenségeinek magyarázata is a tárgy feladatai közé tartozik.

Hasonló értelemben történik a vízfestés és a falfestés tanítása is. Bár tekintettel arra, hogy középiskoláinkban a vízfestés szinte az egyedüli színes ábrázolásmód, főhasznát a vízfestésben való jártasságnak a rajztanár veszi, legnagyobb fontossága a tanárképzés terén mutatkozik, de sokszor találkozunk azzal a jelenséggel is, hogy a művésznövendékek között is akad, aki sajátos kifejezésmódjául éppen az akvarellt választja.

Míg így az akvarell inkább a tanárszakos hallgatók tárgya, addig a művészifjúság a falfestészet technikáját, különféle anyagait, ezeknek vegyi, fizikai és optikai sajátosságait, a már-már feledésbe ment tempera-eljárások és anyagok, al fresco és al secco festés természetét, alapozását és felrakását tanulmányozza nemcsak elméletben, hanem gyakorlatban is. A vízfestészet oktatását Baranski E. László festőművész okl. rajztanár végzi, míg a falfestés technikájának tanítására a főiskola Nagy Sándort a gödöllői mestert hívta meg.

A többi tanulmányi tárgy részben gyakorlati, másrészben tisztán elméleti tudományos jellegű, de mindannyia összefüggésben a művészettel. Egészen külön jellege van azonban ama tárgynak, mely csak a rajztanárjelöltek képzését szolgálja, a rajztanítás módszertanának, melyről alább leszen még szó.

Az iparművészet az ipari anyagok minden ágán végigvezeti a hallgatót s őt nemcsak a tervezésre, hanem a műhelygyakorlatok révén a gyakorlati kivitelre is oktatja. E műhelygyakorlatok a Székesfőváros vendégszeretete folytán az Iparrajziskola helyiségében folynak le, az ottani tanár ellenőrzése mellett. E tárgy keretében kerülnek megbeszélésre a felirattan, címertan és az ikonográfia elemei is. Tanára Megyer Meyer Antal iparművész.

Az építészet problémáit általános enciklopédikus előadásokon Andreetti Károly és dr. Lechner Jenő építésztanárok tanítják. A tárgy a két tanár között akként oszlik meg, hogy Andreetti az első két évfolyam hallgatói előtt az ókor, középkor és renaissance emlékeit fejtegeti, táblarajzok segítségével, míg Lechner a barokk és a modern kor emlékeivel foglalkozik s a negyedéves szobrász-

aki főtárgyából, tehát festészetből, vagy szobrászatból elégtelen osztályzatot nyert, csak egyszer is, többé nem iratkozhatik be.

Magának a művészi oktatásnak szorosan vett főtárgyai az alakrajz és festés, vagy a szobrászat. Jelenleg a hallgatóság hat alakrajzi és négy szobrászati osztály között oszlik meg. Élükön Réti István, Glatz Oszkár, Benkhard Ágost, Rudnay Gyula, Kandó László festő és Bory Jenő, Sidló Ferenc, Kisfaludi-Strobl Zsigmond és Szentgyörgyi István szobrásztanárok állanak.

Személyük, munkásságuk, egyéni és művészi jelentőségük sokkal ismertebb a magyar közönség előtt, hogysem e sorok keretében ezzel foglalkoznunk kellene, ehelyett inkább tárgyuknak célkitűzéseit ismertetjük vázlatosan.

Az alakrajz és festés tárgya, a természeti jelenségek közvetlen megfigyelésén alapuló ábrázolásnak elsajátítása. A hallgatók tehát műteremben és a lehetőséghez mérten a szabadban is dolgoznak, élő fej- és aktmodellről. A rajzi és festői alapismeretek elsajátítása után pedig, a természeti látvány képszerű átfogalmazása, belső élménnyé mélyítése válik a hallgató feladatává. Tanára segíti, irányítja s bírálja ebben, anélkül azonban, hogy a hallgató egyéniségének sajátságait elnyomná. E második feladatkörből szűrődik végül a kitűzött, vagy a magaválasztott kompozíciós feladatok vázlatos, majd teljes kivitelű megoldása. Nyári tanfolyamokon művésztelepeken a szabadtéri tájfestés s a való magyar élettel való érintkezés bővíti a keretet s ad módot bőven a tanár egyéni módszereinek kifejtésére, melyet a növendék képességeihez és tudásához mér ugyancsak egyéni módon.

A szobrászat tanításáról majd ugyanezeket mondhatnók el azzal, hogy itt a festés helyébe a mintázás lép. Rajz s az önálló természetszemlélet, valamint az önálló kompozíció csakoly fontosságú, mint amott s a különféle faragási s öntési módok tanítása teljesíti ki az oktatás menetét.

A tanterv többi tárgya vagy mint tanárképző követelmény, vagy mint technikai kiegészítés áll a művészi tárgyak mellett. E technikai tárgyak keretében egyszersmind az illető technika anyag- és stílussajátságai is ismertetésre kerülnek. Legelőbb említjük ezeknek sorában a festészet egyik legkedvesebb testvérhugát, a művészi grafikát. A művészi grafika jelenlegi tanára Varga Nándor a kőrajz, rézkarc, fa-, réz-, linoleum-metszés gya-

Kampfiskola

Varga Nándor

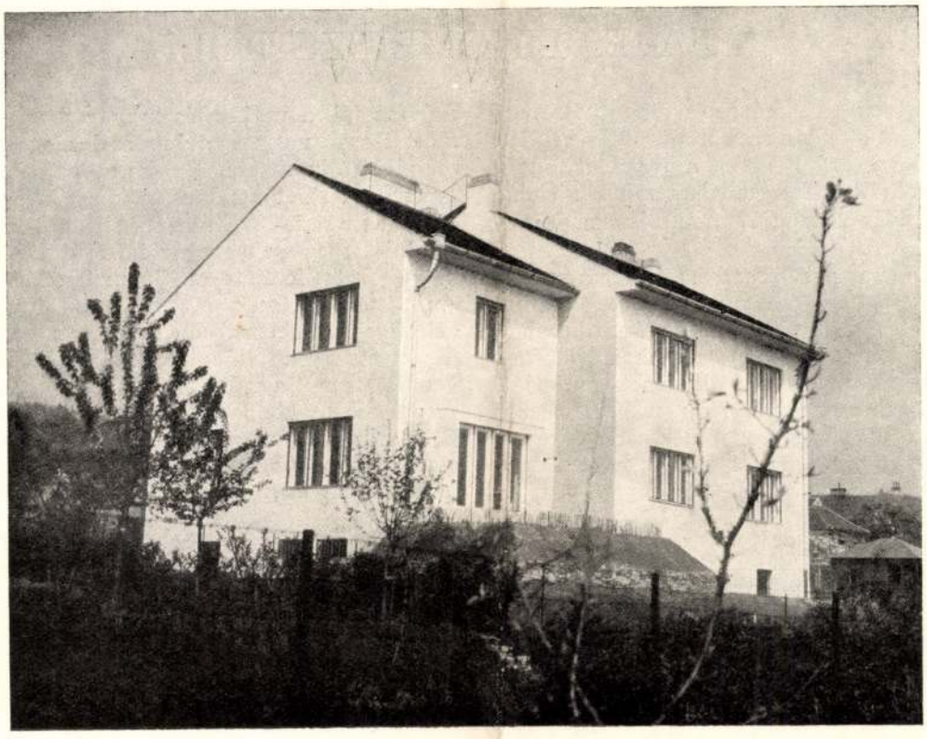

Kotsis Iván: Muskátli uccai villa

toronyi Fellner Sándor: Az Igazságügyi Minisztérium palotájának kapuzata

Foto Seidner

Münnich Aladár: Bérház a Szentkirályi uccában

Foto Kozelka

A Magyar Képzőművészek Egyesülete Műcsarnoki Jubilláris Tárlatáról

A FA- ÉS LINÓMETSZETRŐL

Míg a középkorban a mecénás, a főpap adta meg a művészi témát s szabta meg a megoldás módját, a művész adta hozzá a maga művészetét, addig ma a l'art pour l'art korszakában mind a témát, mind a megoldás miként jét a művész maga választhatja meg.

A középkorban „az artifex maga végezte a munka technikai részét, kezdve a nyersanyag előállításán, természetes, hogy a mesterember öntudata fejlődött ki benne, mig a mű szellemi értékének érdeme másokat illetett. Az alkotások mutatják, hogy ez a körülmény mennyire nem befolyásolta hátrányosan a művészetet, melynek célja végeredményben nem a nagy művészgeniek, hanem értékes alkotások kitermelése."[1]

művész (pl. aquatinta és karc, rézkarc és rézmetszet) s csak nagy grafikus érzi meg azt, mikor melyiket alkalmazza. Helyes stilusérzék nélkül a grafika e területén súlyos vétkeket lehet elkövetni. Különösen a fa- és linometszet között nehéz megtalálni a megfelelő megoldási módot, amennyiben nagy fekete felületeket linometszetben alkalmazunk, természetesen egyensulyban fehér mezőkkel, mig a fametszetben vékony vonalak metszése (a fametsző nagyítóval vizsgálja metszőkésének vonalát) emeli a mű értékét.

A puhább és könnyebben metszhető linoleum inkább alkalmas nagyobb fekete foltok megoldására, a fametszet sok párhuzamos vonal használatát engedi meg, amelyek igen kis területen ha-

Varga Nándor: A gyilkos **Linometszet**

A szélsőséges technikák közül a művész könnyen kiválaszthatja a maga kifejező eszközét, azonban sokszor probléma tárgya, hogy a közeli technikák közül melyikkel oldja meg feladatát. Ilyen közeli technikák pl. a fametszet és a linometszet, vagy a rézkarc és a rézmetszet, stb. Gyakori, hogy két technikát kapcsol össze és alkalmaz egyszerre a

ladhatnak egymás mellett.

A linometszet magasnyomású eljárás, melynek anyaga a linoleum,[2] melyen apró kerek U, szögletes V alakú (a németek olcsó Tif kése) és más késekkel a nyomaton látható fehér részeket metszi ki. Míg a fametszet történetéről több cikk számol be, addig a linometszet fejlődésével vi-

[1] Bogyay Tamás: A művész a korai középkorban. 1932.

[2] A linoleum alapanyagának ismertetésénél első adatunk (Ullmann Encyklopaedie der technischen Chemie VII. 616. lap szerint a kaucsukkal készített kamptulikon volt az első anyag, mellyel E. Galloway (1844) kísérletezett. A Pallas Lexikon szerint 1855-ben F. Walton angol gyáros parafalisztből és nyers kaucsukoldatból (Linerusta Talton készítette, de a linoleum inkább parafalisztből és lenolaj-firnisnak nagyfokú oxidálásából nyert kaucsukszerű anyagának alapos keveréséből és 2—5 mm vastag lapokká való hengerelése és száradása után készült. (A lenolaj száradásán további oxidációt és ennek következtében összefüggőbb és nagyobb kohéziójú állapottá való átalakulást kell érteni. Ohmacht Róbert mérnök úr megjegyzése.) 1863-ban Walton módosítja szabadalmát, amit E. Parnacott 1871-ben tökéletesít. Az 1928-ban megjelent Technikai Lexikon (Dr. Lósy-Schmidt, dr. Baráth) a linoleum meghatározását a következőkben állapítja meg: 2 m széles, 10 m hosszú durva jutaszövetre hengerelnek fel nagynyomású linoleumcementet (linoxin, vagyis erősen oxidált, kocsonyaszerű lenolajkence és gyanta egymásban való oldatát) és parafa vagy faliszt keverékét. A szövet alját olajfestékkel festik, hogy ne rothadjon. A mi linoleumiparunk egészen jelentéktelen. V. ö. Fischer H.: Geschichte, Eigenschaften und Fabrikation des Linoleum.)

Képzőművészet
1935. 80. n.

Varga Nándor Lajos M.D.K.

Részt vett a pályázaton

Perecsky Géza: A budai várpalota gobelin pályázata
Kiállítás a Művész Klubban
Magyar Nemzet 1966 március 15. 4.l.

Varga Nándor Lajos

Sólyom bá'. toll

Műcsarnok 1920-21 téli kiállitás

MDK

Varga Nándor

Önarckép

Szépmüvészet 1941. 331.l.

Varga Nándor MDK

Önarckép, rajz

Tanulmányok, rajz

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

MDK

Varga Nándor

F.J.: Téli tárlat a Mücsarnokban. Pesti Hirlap 1939. jan. 31.

MDK

Varga N.Lajos 1895--

Buda, rk.

Ernst Muz. M.Kisplasztikai és Graf. kiáll.1954.
szept. 31. l.

Varga Nándor Lajos

MDK

Esztergomi Madonna, rézkarc

Műcsarnok 1938 Szent István kiállitás

MDK

Varga N. Lajos

Ferképzőműiskévk. 1937/39. 99.1.

MDK

Varga Nándor

Kispatak 1953 rézkarc Művész tul.

Képzőművészetünk tiz éve...ücsarnok.
Kiállított művek jegyzéke. 17.1.

MDK

Varga Nándor

Tanulmány 1947 ceruza Műv.t.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 20 l.

MDK

Varga Nándor

Tanulmány 1952 tus Műv.t.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke.[26.1.]

MDK

Varga Nándor

Tanulmány 1953 rézkarc Műv.t.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 20.1.

MDK

Varga Nándor Lajos
grafikai műve:

Erdélyi táj. Tusrajz.

Az Orsz. Magy. Képzőm. Tars. jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója. 1936. maj-jun. 23.1.

M.D.K.

Varga Nándor

A tavaszi nagy tárlaton a Mücsarnokban rendezett kiállitáson a 443 kép és szobor között szerepel müve.

\- - -

Az ezt követő 27. számban /juli. 3-9./ a 27.oldalon 8-as számmal a müvész fényképe.

Képek, szobrok - festők, szobrászok c.
Szinházi Élet. Bp. 1921. juni. 26. - juli. 2.
X. évf. 26. sz. 23. l.

MDK

Varga Nándor

Réti I.: Tájékoztató. Nyugat 1928. jun. 1.
802.l.

MDK

Teleki Bella, Teleki Ralph, Varga Nándor.

Négy erdélyi művész kiállitásának
katalógusa. 1935.máj.22.-től jun.2.-ig.

a negyedik művész: Illyefalvi Léte Eva.

Nemz. Szal. kiállitásai 1935-ben.

MDK

Varga Nándor

Képzőművészet 1933. 58. sz. 60.l.

MDK

Varga Nándor

io.: Téli tárlat a Műcsarnokban. Pesti Napló 1939. jan. 31.

MDK

Varga Nándor Lajos

Isten kezében, Bájital, Örömfa alatt, Önarckép cimü lapjai a Magyar Rézkarcolók Egyesülete kiáll.-án.

Cikk: A Magyar Rézkarcolók Egyesülete Kiállitása.

Képzőmüvészet, 1931. 96.l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Sárospataki részlet	akvarell 30x47
Játszótér	szépiarajz 31x47

VI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás. Műcsarnok. 1955. kat. 38.l.

MDK

Varga Nándor Lajos

-rp-:"A magyar müvészetért" kiállitása. Magyarország 1940. dec. 14. 6.l.

MDK

Varga Nándor

"A magyar művészetért" akció kiállitását csütörtökön nyitják meg. Uj Magyarság 1940.febr.8.

MDK

Varga Nándor Lajos

R.Sz.I.: A Képzőművészet iskolája. Uj Magyarság 1941. jun. 1. 10.l.

MDK

Varga Nándor Lajos

Elek A.: Ifju magyar rézkarcolók. Magyar Művészet 1925. 8. sz. 439.l.

Varga Nándor Lajos MDK

Felhős táj, olf.

Mücsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

MDK

Varga Nándor Lajos

Táj fákkal /vizf./
Pihenő munkás asszonyok /rézkarc/
Vizhordó leány /rézkarc/
Nyári eső /vizf./
Fürdöző gyerekek /vizf./

A képzőművész szakosztály kiállitása az Ady-kör helyiségében.Bpest.1946.dec.1-15-ig.Kat.

Varga Nándor MDK

Itatóhely a Salgó alatt

Műcsarnok 1927 Táj- és életképkiállitás

MDK

Varga Nándor Lajos

Magyar Művészet 1930. 57.l.

Varga M. Lajos

Lajd

Rajzoktatás

1941. II. 1. n.

7. l.

ági-Szövetség /Westungarische Landsmann-
t felhasználandó, hogy egy esetleges
biztositsa, összeirja az ország bármely
rszági születésü s most is összeköt-
onfitársak nevét. E végből tehát azzal
oz, hivatalokhoz, intézményekhez, egye-
latokhoz, hogy a rendelkezésükre álló
esen közöljék a szövetséggel a Nyugat-
loson m./ születettek nevét, korát,
ye/ s jelenlegi tártózkodási helyét

Varga Nándor

Lajos

Lásd okr

Kisgrafika

1943. 1–2. sz.

12, 13, 14. l.

B i z a l m a s !

ügyi miniszter urnak folyó évi
hozzám intézett átirata szerint az
kgyár, Benkő és Gyémánt budapesti
kir. posta központi járműtelep
lószére a járműtelep által szolgál-
navehetetlen fogaskerekeket készitett;
céget az elrontott anyag árának
hangu levéllel válaszolt. Benkő és
zott kijelenti, hogy mig a rendszer
direkt rendelőseire nem reflektál.
ur a nevezett cégnek állami megren-

Varga Sándor Lajos

l.

Kisgrafika

1943. 1-2, 6. l.

14316 számv. szám
1911 évi

Méltóságos
br. FORSTER GYULA u
sága elnökén

Folyó évi
becses átiratára való hiva
gyes előadó épitész pozson
ló előadó és Sztehló Ottó
20 fill 19 K 10 fillér é

Varga Nandor Sajós

Lásd

Kisgrafika

1940. 3-4. sz. 22. l.

7

Műemlékek Orsz. Bizottsá

Tekintetes Elnökségének

Budapest.

Hálás kös: önettel vettem

it, melyeket az Orsz. Magy. Iparmű

évfordulója alkalmából hozzám int

Az ügy, melynek élére áll

mert hittem benne s meg voltam gy

ki fogja küzdeni részére az őt me

kölcsönözte egy emberöltőre kiter

Varga N. Lajos

l.

Kisgrafika
1941. 3–4. h.
17. l. 18. l.
Sobbsör

u. o. 18. l.
Magyar mult.

etü Bizottság!

,hogy f.hó 11-én a nyitrai székesegy-
megtekintése végett a helyszinére
ertem,hogy Batthányi Vilmos gróf püs÷
lta ki a székesegyház belső javitá-
ló 10000.- kor. összeget és minthogy
,hogy a szóban lévő 10000.- koronán
n által vállalandó 26000.- korona
öltségvetés szerint 60000.- kor. ösz-
tási munkák fedezet hiányában nem

Varga N. Lajos

l.

Kisgrafika

1943. 3. n. 23-l.

A miniszteri

A Műemlékek Orsz. Bizottságá

Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy

Varga Nándor Lajos

grafikus

Érdemes Művész, a Munka Érdemrend arany fokozatának kitüntetettje,
a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének és a
Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának tagja,
a Royal Society of Painter-etchers and Engravers (London)
rendes és tiszteletbeli tagja

1978. április 18-án, 83 éves korában elhunyt.

Temetése 1978. április hó 28-án, pénteken délután 3 órakor lesz a **Farkasréti temetőben.**

EMLÉKÉT TISZTELETTEL MEGŐRIZZÜK!

Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége

Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja

A gyászoló család.

<Varga Nándor Lajos>
könyve

<> Régi fametszetes magyar vagy magyar vonatkozású könyvek (1493–1599) a Sepsi-Szent-Györgyi-Székely Nemzeti Muzeumban, amelyeket sorba szedett, megrajzolt, saját kezüleg és munkatársai segedelmével fa-ducokba metszett és kinyomzatott —.

Bp. 1942.

Lásd e mű bevezetését!
Varga metszetei felsorolva a 438. lapon

Varga Nándor Lajos

1948-ban nőült. Nála
25 évvel fiatalabb höl-
gyet vett feleségül.

Tornyos Ilona Erzsébet
1949. márc. 16.

<Varga Nándor Lajos>

Könyvel

( ) Magyar mult.
40 fametszet. Rajk
Gyula szöveggével
Bp. 1941.

Könyvtáramban

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

BÉLA VIDOVSZKY: INTERIEUR

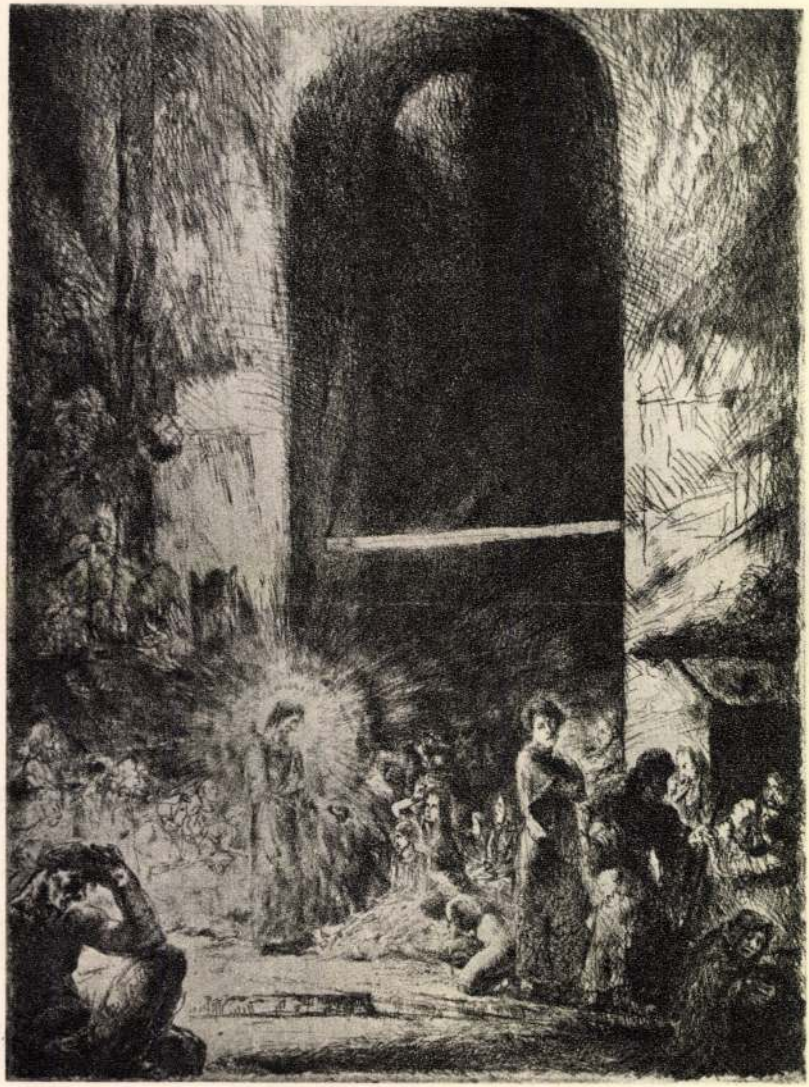

NÁNDOR VARGA: DAS THOR DES CHRISTUS

Svájci magyar kiadás

1944

Varga Nándor Lajos

l.

Varga Adult. II -

49.1

vábbi eljárás céljából másolatban megküldöm.

Budapest, 1931. október hó 12-n

A miniszter rendeletéből:

Dr. Tihamér Lajos s.k.

miniszteri tanácsos.

A kiadvány hiteléül:

Jabóbihály

miniszteri iroda s.tiszt. h.

A MAGYAR KIR. VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTERIUM
Miniszteri ügyosztálya.

Varga N. Lajos

l.

Rajzoktatás

1943. IV. oszt. 5. 4

borítók

fehérezüst, aranyozott rézgömbön és talapzaton. Louis XVI. stílű. Nagyszombati hitelesítő bélyeg és MS mesterjegy.
Mag. 77 cm.
Mathias Satzlauer nagyszombati ötvös műve 1781-ből.

Gerevich PA, 198. l. — Lepold Adatok, 7. és 41. l. — Lepold Katalógus 170. sz.

BATTHYÁNY PRÍMÁS ZSEBÓRÁJA,
arany, átm. 4 cm.
Copfstílű. Osztrák munka, 1790 körül.

KEHELY,
aranyozott sárgaréz, barokk stílű. Aranyozott ezüst császéje Bécs, Anders, 1870.
Mag. 23·5 cm.
Magyar munka, 1800 körül. Paténával.

TRIPTICHON
vörösrézből, sodronyzománcos és ágyazott zománcos dísszel. Középen Krisztus, balról Mária, jobbról Ker. Szent János mellképe. Külsején kereszt és indadísz.
Mag. 18·1 cm.
Orosz munka, 1800 körülről.

EREKLYETARTÓ,
a Szent Kereszt darabkájával. Aranyozott réz. Talpas, empire stílű.
Mag. 23 cm.
Magyar munka, 1820 körül.

A könyveknek külön érdeme a minden tekintetben ízléses kiállításuk mellett az, hogy kimondott szó nélkül is a kézimunka nemesebb értékeit dicsérik, amennyiben a Főiskola kézi sajtója alól kerültek elő (korlátolt példányszámban). Mi — a rajz művelői — örömmel üdvözöljük a három értékes könyvet és megállapíthatjuk, hogy az illusztris szerző nem csupán gyakorlati szakkönyveket adott az érdeklődők kezébe, hanem azokon keresztül művészi becsvágyának egyik legszebb megnyilvánulását is közkinccsé tette. — m. p.

KINEVEZÉS ÉS CIMADOMÁNYOZÁS

A m. kir. vall.- és közokt.-ü. miniszter úr a vezetése alatt álló minisztérium kebelében létesített *Oktatófilm kirendeltség* mellé kinevezett *pedagógiai szakértők* sorába *Baranski E. László* kartársunkat, a Főiskola volt r. tanárát is beválasztotta az 1942/43. tanév végéig terjedő időre; vitéz *Zatskó Sándort*, a rajztanítás lelkes pártfogóját (a mult évi mezőkövesdi rajztanár összejövetel egyik szervezője volt) *Zolnai Géza* kartársunkat, továbbá *Zala Mária* kartársnőnket igazgatókká a VI. fiz. oszt.-ba, *Kubinyi Bertalant*, Egyesületünk főtitkárát pedig c. igazgatóvá kinevezte. —

EGYESÜLETI ÉLET

(Főtitkári jelentés)

Egyesületünk dec. 11-i választmányi ülésén *sz. Gyenes Lajos* korm. főtan., a Magyar Képzőművészek Szöv. ügyv. elnöke egy évekre terjedő munkatervet ismertetett, melynek célját a következőkben foglalhatjuk össze: *lehetővé kell tenni a rajz megtanulását azzal, hogy a középiskolák első négy osztályában is kötelező legyen a rajzoktatás.* Ugyanekkor kívánatos lenne a szakoktatásban is megfelelő területet biztosítani részére. A rajztanárságot az *iskolánkívüli népművelésbe* is be akarja kapcsolni. E célok elérésére szerinte egy sereg részletkérdés kidolgozása vár megoldásra: Ki kell dolgozni a rajz *módszertanát*, korszerűsíteni kell a *tantervet*, megfelelő rajzi *tankönyvet* kell kiadni, segédeszközül egységes *mintatárról*, *népművészeti gyüjteményről*, a műalkotások szemléltetéséhez pedig, *műlapokról*, vetítőgépekről és diapozitív anyagról kell gondoskodni; végül különböző *szakelőadások* tárgykörét kellene megállapítani. Előadó kívánatosnak tartja a rajzszakos tanár érdemeinek hivatalos elismerését azáltal, hogy a Képzőművészeti Főiskola rajzpedagógiai *doktori*, illetve főiskolai *magántanári címet* adhasson. Kívánatosnak tartja továbbá, hogy a rajzszakos tanár *továbbképzésére tanfolyamok* szervezzenek. Súlyt helyez arra is, hogy a rajztanárság az érdekképviseleti szervezetével szorosabb kapcsolatot teremtsen az egyházi, a katonai, valamint az ipari és gazdasági körök vezető tényezőivel.

Szeretné, ha a fenti gondolatok felvetése ügyünk előbbrevitelét szolgálná s ahhoz az Egyesület támogatását kéri. Meggyőződése, hogy eszméi sok újabb ötletet, sok hasznos gondolatot fognak az Egyesület tagjai körében kitermelni. Ezek a kérdések élnek; itt is, ott is jelentkeznek, halmozódnak és megoldásra várnak. Ezeket az eszméket ápolni, mindenkor fejleszteni az evolúció törvénye szabta kötelessége minden rajzszakos tanárnak. Hiszi, hogy „ha ebben a nagy és fáradságos munkában az Egyesület eredményesen tudja összefogni az erőit, a rajzpedagógus rangja ismét az lesz, ami érdemeinél fogva megilleti s a rajztanításnak ujra *tudományosan csengő neve és fajsúlya lesz!*"

Sz. Gyenes Lajos végül a választmány élénk helyeslése közben felajánlotta, hogy a rövid előterjesztésében foglalt s ezúttal csak címszavakban vázolt tervezetét kidolgozza és részletesen kifejti nagyobb hallgatóság előtt tartandó előadásában akár a legközelebbi közgyülésen, akár pedig a tavaszra tervezett országos rajztanár-nagygyülés keretében. Addig is javasolja: „Határozza el a t. Választmány, hogy a *közgyülés* egyhangú határozatban mondja ki, hogy a rajzoktatásnak a gyakorlati életbe való beállítása céljait szolgáló javaslatokat, *memorandumba foglalja s azt az illetékes szervekhez eljuttatja.* (A választmány így határoz.)

*

Egyesületünkbe való *belépésüket* bejelentették: Bíró Béla (Kiskúnfélegyháza), Bolemann Magdolna (Kassa), Csikós Tóth András (Kecskemét), Edvi Illés György (Budapest), Galgóczi M. Teréz nővér (Budapest), Gergely László (Kalocsa), Gergely Pál (Ipolyság), vitéz Litkey György ,(Budapest) Marsovszky Endre (Budapest), Merész Károly (Sopron), Dr. Teöreökné Szalay Kornélia (Budapest), Vágás (Martinkó) Mátyás (Losonc).

Új *előfizetők:* Kovács József (Rimaszombat), Ref. Bocskay Gimn. (Hajdúböszörmény), Áll. polg. fiu- és leányiskola (Siófok).

Nagy Nándor: A KORSZERŰ RAJZOKTATÁS PROBLÉMÁI. Cikkíró a ciszterci-rend budapesti Szent Imre-gimnáziumának rajzszakos tanára. Az értekezés az iskola mult tanévéről kiadott Évkönyvében jelent meg. Az alapos felkészültséggel, komoly elmélyedéssel megírt és 15 oldalra terjedő tanulmány bevezető részében megállapítja, hogy „a rajzoktatással kapcsolatban valami bizonytalanság, hiányérzet található az egész kultúrvilágban, a köztudatban, a tanügyi haatóságoknál, a közoktatásügyek legfőbb intézőinél, művészi körökben". És máris a kérdések egész sorát veti fel, melyek mindegyikére részletes taglalásban ad választ. „Mire való a rajz, mi a rajzoktatás célja?"

Technikai készség, ügyességi tárgy, ami távol van a tudományos világtól? Művészeti nevelés, luxus? Tanítható, vagy tehetség dolga? Beleilleszthető a rajz a szaktárgyi célkitüzéseken kívül az általános nevelésszolgálatába is? Szükség van-e egyálalán a rajzoktatásra? Ha igen, milyennek kell lennie a korszerű rajzoktatásnak és milyen mértékűlehet az?

— Majd szerző — hivatkozva a korábbi magyar rajzpedagógiai rendszernek általa történt átdolgozására, rajzpszichológiai megfigyeléseire, s hosszú időn át folytatott egyéni kisérleteire és gyakorlati tapasztalataira annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy „a rajztanítás általános eredménye minden irányban biztosítható, azaz a többi tárgynál előforduló arányszám szerint minden tanuló tehetségének megfelelő eredményt a rajznál is elérhet." — Ismerteti saját korszerű rajzpedagógiai módszerének főbb szempontjait és rátér a művészetek iránt való érdeklődés fokozatos felkeltésének alapelveire. Külön fejezetet szentel a „Művészet és az ember viszonya" problémáinak: Történelmi visszapillantást tesz a művészet keletkezésére, az ősember művészi meglátásaira, alkotásaira és ennek kapcsán a gyermek intuitiv és expressziv rajzi kifejezésű formáit vizsgálja. („. . .a rajzoktatásnak törekednie kell arra, hogy a gyermek ösztönös és sajátos formamegérzése, öntevékeny és gátlásmentes kifejezőképessége pozitiv rajzi és művészeti alapismeretekkel társulva tényleges tudássá fejlődjék, s ezzel a későbbi nem ösztönös kor számára biztosítani tudja az eredményt".) Mi a rajz? c. fejezetében a rajzolásnak mint szellemi, (s csak mellékesen fizikai) munkafolyamatnak egész menetét részletesen taglalja szerző, kezdve a látás jelenségén, folytatva a mozgás pszihológiai vizsgálatán megállapítja, hogy a rajz nemcsak ezek összetétele, hanem a folytonos összehasonlítás révén ítélet és krika is. Őszintén sajnáljuk, hogy Nagy N. kitünő értekezése, mely valóban hosszú évek pszihó-pedagógiai tapasztalatainak leszürt eredményeiből iródott, csupán egy iskolai Értesítő olvasóinak arányalag kis táboráig juthat el. Hasonló témájú tanulmányt Králik Gusztáv kartársunknak annakidején az Egyesületünkben felolvasott jeles munkája óta nem olvastunk. „A korszerű rajzoktatás problémái" c. cikk elolvasását minden rajzszakos tanárnak figyelmébe ajánljuk. (Iskolai könyvtárakban bizonyára megtalálható.)

b. t.

Varga N. Lajos: A RÉZKARC, A RÉZMETSZET, A FAMETSZET. *A képzőművészetek mesterségével foglalkozó irodalmunkban nagy esemény e három könyv megjelenése . Majdnem üres területen szólalnak meg, mert irodalmunk e téren nagyon szegény. A festők elfordultak a nagyobb fizikai lekötöttséget igénylő művészeti ágaktól. A megváltozott életforma más utakat írt elő. A gyárak jórészt felmentettek bennünket a fárasztó, időrabló, ipari jellegű pepecselések és kisérletezések gondjai alól. A szellem felszabadult, de ugyanakkor a festők elvesztik anyagismereteiket.*

Varga N. Lajos a grafika tanára a Képzőművészeti Főiskolán. Mint igazi nevelő nemcsak az iskolában nevel. Működésének hatása szélesebb körben is messze kisugárzik. Egész munkássága elhivatottság, állandó példaadás. Könyvei — munkás életének szerves részei — elmélyedő műgonddal készültek. Majdnem kizárólag maga illusztrálja azokat. Világos és a lényegre rámutató ábrák teszik szemléletessé az egyes gyakorlati eljárások leírását, az eszközöket, stb. A leírások pedig a tapasztalatokban gazdag szakember átélésének közvetlenségével tárják fel a bonyolult műveleteket és vezetik rá az érdeklődőket a grafika igazi szépségeinek a felismerésére és értékelésére. Művészeinknek módot nyújtanak e könyvek arra, hogy önállóan is fejleszthessék gyakorlati tudásukat. Kiterjedt hatásuk később fog megnyilvánulni. A Képzőművészeti Főiskoláról máris elindult egy új nemzedék, amelyik résztvevője, vagy szemtanúja volt a grafika minden ágára kiterjedő, elmélyedt munkásságnak. Ez a Nemzedék Varga N. Lajosnak köszönheti szárnyait.

Művészeti hírek

A Kormányzóné Őfőméltósága legmagasabb védnöksége alatt a „MAGYAR MŰVÉSZETÉRT" mozgalom immár második kiállítását nyitotta meg a múlt év decemberében, ezúttal az új Műcsarnok épületében. A magyar művészeti életnek ezen a seregszemléjén sok kiváló művész — köztük sok rajzszakos tanár, — szerepelt, öregek és fiatalok egyaránt. A kiállítás valóban jól szolgálta a „Magyar művészetért" mozgalom célját: bőven juttatott anyagi támogatást a művészeknek és felhívta a nagyközönség figyelmét is a magyar művészet jelenére. Minket rajzszakos tanárokat, a magyar művészeti művelődés hivatásos művelőit ép az utóbbi szempont, a nagy közönség művészeti nevelésének a szempontja érdekel különösen. E tekintetben szerencsésnek mondhatjuk, hogy a „Magyar művészetért" mozgalom kiállításán egymás mellett láthatta a közönség a konzervatív és a modern művészeti irányok képviselőit és így alkalma volt ezek közt friss művészi élményt szereznie. Szerencsés szolgálatot tehet az ilyen minden irányt átfogó kiállítás azzal is, hogy segíti kialakítani egy egységesebb magyar művészet ötvözetét.

Őszinte sajnálatunkra a Műcsarnoknak nem állott módjában az, hogy a tanuló ifjúságunkat bebocsáthassa erre a kiállításra, ahol alkalmunk lett volna nekik is, — a jövő nagyközönségének, — szívébe ojtani a „Magyar művészetért" mozgalom nemes intencióját.

Különös örömünkre szolgált ezen a kiállításon, hogy mai művészeti életünk kiválóságai között oly nagy számmal láttuk Alma Materünk professorait és rajzszakos tanár kartársainkat. Ezek sorából a következők neveit jegyeztük fel: vitéz Aba Novák Vilmos, Bánovszky Miklós, Barcsay Jenő, Basilides Barna, Basilides Sándor, Bathó Lajos, Benkhard Ágost, Biczó András, Bory Jenő, Burghardt Rezső, Csebi Pogány István, Csikós Tóth András, vitéz Darvassy István, Dorogi Imre, Dudás Jenő, Ducsai Béla, Edvi Illés Alaadr, Elekfy Kirchner Jenő, Emánuel Béla, Emőd Aurél, Erdős Géza, Friml Géza, Glatz Oszkár, Göllner Miklós, Gulyás Sándor, Györfy István, Hagyik István, Halasi Horváth István, H. Szabó Miklós, Hessky Iván, Jeney Zoltán, Kássa Gábor, Komjáthy Gyula, Kontuly Béla, Kövesdy Géza, Meilinger Dezső, Mendlik Lajos, Miháltz Pál, Patkó Károly, Pártay István, Pécsi Pilch Dezső, Rauscher Juliska, Reuter Ágost, Rónay Kázmér, Sárközy Elemér, Szőnyi István, Varga N. Lajos, Várdeák Ferenc. P. Á.

*

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat decemberi választmányi ülésén Zombory-Moldován Béla, az egyesület elnöke, felszólalásában kitért a középiskolai művészetinevelés- és a nagyközönség egyre hanyatlóbb műpártolásának kérdésére.

A kevés óraszám rendkívül nehézzé teszi, hogy a tanulók a rajz körébe tartozó ismereteket, a magyar diszítőelemeket, a térérzék és térszemlélet fejlesztését, etnografiai ismereteket, a műszaki pályákra való gyakorlati rajzi előképzést stb. elsajátíthassák, hogy néprajzi gyüjteményeket, iparművészeti és képzőművészeti kiállításokat vagy múzeumokat látogathassanak vagy hogy a magyar képzőművészet, továbbá az iparművészet történetét valamennyire is megismerhessék. Összefüggésben van ez a kérdés a műpártolás egyre hanyatlóbb fokával is és a képzőművészet és iparművészet iránti érdeklődés évről-évre való csökkenésével. A felszólalás a Társulat elnöksége és az egész választmány előtt nagy figyelmet keltett.

KÖNYVISMERTETÉS—LAPSZEMLE

VISSZALAPOZUNK — BÖNGÉSZÜNK.

Folyóiratunk — mely újjáalakult formájában mult év október havában indult meg újra — a fennálló papírkorlátozó rendelet érvényének tartama alatt csak nyolc oldallal jelenhet meg. E sajnálatos körülmény következménye, hogy igen sok értékes anyag, mely lapunkat gazdagíthatta volna, vagy egyáltalán nem, vagy csak erősen korlátozott terjedelemben kerülhetett hasábjainkra. A kilenchónapos kényszerszünet ideje alatt rajzoktatási kérdéseink szakirodalmának több, valóban hivatott tollal megírt és sajtó alá kivánkozó munkája más lapban látott napvilágot. (E cikkeknek más lapokban történt leközlései viszont — vigaszunkra — azt bizonyítják, hogy tartalmuk nem csupán a rajzszakos tanárok ügye.) Tallózásunk közben megpróbálunk néhányra legalább rövid ismertetés formájában rávilágítani.

(Kívánatos lenne, ha kartársaink szakkérdéseinkkel foglalkozó tanulmányaikkal ezentúl ismét a Rajzoktatást keresnék meg.)

Szövetségközi értekezlet a „Művészetszemlélet gyakorlati módjai"-nak megállapítása tárgyában

A *Magyar Képzőművészek Orsz. Szövetsége* és a *Magyar Rajztanárok Orsz. Egyesülete* kiküldötteinek vegyes bizottságai dec. 18-án közös értekezletet tartottak a régi Műcsarnok Andrássy-úti előadótermében. Az értekezleten *Ugron Gábor* dr. v. b. t. t. ny. miniszter, a Szövetség díszelnöke elnökölt.

Részt vettek: a kultuszminisztérium képviseletében vitéz dr. *Haász Aladár* min. oszt. főnök, a művészeti főosztály vezetője; az Orsz. Irod.- és Művészeti Tanács képviseletében: *Tihamér Lajos* dr. min. tan. és *Say Géza* dr. min. oszt. tan.; a Sz.-főv művészeti ügyosztályától *Zakariás Sándor* dr. tanácsjegyző; a Képzőművészeti Főiskola e. i. rektora: *Sidló Ferenc*, mint a Szövetség országos elnöke; *Megyer-Meyer Antal* képzőművészeti főiskolai tanár, *Szablya-Fischauf Ferenc*, az Iparmüv. iskola igazgatója; az Állami Iparoktatási intézeti tanárok Országos Egyesülete képviseletében vitéz *Darvassy István*; vitéz *Szőnyi Sándor*, az Országos Közoktatásügyi Tanács igazgatója, *Zombory-Moldován Béla*, a Székesfővárosi Iparrajziskola igazgatója, mint a Rajztanáregyesület elnöke, *Szabad Ferenc* tanár és *Abonyiné, Keresztúri Margit* igazgató alelnökök, *Kubinyi Bertalan* igazgató, Egyesületünk főtitkára és *Paál Ákos* tanár,, mint az Egyesület kiküldött vegyesbizottsága tagjai.

Ugron Gábor dr. üdvözölte a megjelenteket. Megnyitójában hivatkozott a Képzőművészek Szövetsége múlt év júniusi közgyülésének határozatára, mely szerint a Szöv. teljes erejével támogat minden olyan törekvést, mely hivatott a magyar társadalom kulturális szinvonalát emelni s amely a művészetek megbecsülésére, szeretetére, a műalkotásoknak megfelelő módon való megismerésére kívánja társadalmunk figyelmét ráirányitani. Majd az értekezlet tulajdonképeni céljának a középiskolai művészeti nevelés tárgyában a Szövetséghez beérkezett javaslatnak, ill. a szakosztályi előadás előzményeinek ismertetésére szentgyörgyvári *Gyenes Lajos* kormány főtan.-t a Szövetség orsz. ügyv. elnökét kérte fel.

Sz. *Gyenes Lajos* előadásában hangsúlyozta, hogy a Képzőművészek Szövetsége teljes tudatában van a magyar képzőművészet, valamint a művészeink hátrányos helyzetének, s éppen azért elérkezettnek látja az időt, hogy az illetékesek figyelmét felhívja a bajokra. Emlékeztette a hallgatóságot a Szövetség 1934-ben memorandumba foglalt javaslataira, melyekben a bajok orvoslására, a társadalom művészetpártolásának hatékonyabbá tételére és kultúrigényének kialakítására mint első lépést az iskolát jelölte meg; kérve, hogy a műalkotások megfelelő ismertetésével s a nyolcosztályos rajzoktatás visszaállításával ifjúságunk vérteztessék fel mindazokkal a kulturális fegyverekkel, melyek hivatva lesznek a társadalmunk e téren hiányos műveltségét magasabb szinvonalra emelni. A Szövetség ezt a nevelőmunkát a rajztanárságtól várja, melynek önzetlen munkájára és hivatásbeli tevékenységére mind fokozottabb szükség van. Miután időközben egyik rajzszakos tanártól, vitéz *Csömöry István*tól olyan beadvány érkezett a Szövetséghez, amelynek tárgyköre és tervezete teljesen beilleszthető előadónak a Rajztanáregyesület dec. 11.-i választmányi ülésén is ismertetett és évekre terjedő munkatervébe (L. Egyesületi Élet rovatunkban) a Szövetség úgy határozott, hogy a beadványban foglaltak megtárgyalására és kidolgozására a feladatok együttes elvégzésére a Rajztanár Egyesületet közös munkára kéri fel.

A Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete örömmel csatlakozott a Szövetség felkéréséhez és vegyes bizottságot alakított. A bizottság feladata javaslatokat tenni arranézve hogy miképen volna legcélszerűbb a különböző iskolafajták kebelében *a műalkotások tanítása* s amennyiben e tárgyban a rajztanárság köréből érdemes tervezet merül fel, azt elbírálja és szükségképen támogatja.

Ezekután elnök felkérte vitéz *Csömöry István* tanárt, mint szakosztályi előadót előadásának megtartására. *Csömöry* előadásában kifejtette, hogy a magyar műpártolás hiánya nemcsak gazdasági okokkal magyarázható. Hivatkozott *Korniss Gyula* egyik tanulmányára, melyben a fejlett franciaországi kospolgári művészetpártolás virágzását visszavezeti az ott (már a XVII. században) folytatott céltudatos művészetpolitikára, melynek első vonalában a művészeti nevelés állott.

Előadó az iskolai esztétikai nevelést úgy kívánja eredményesebbé tenni s a tanítást megkönnyíteni, hogy a *műalkotások ismertetését* megfelelő *reprodukciókkal*, ill. azok levelezőlapnagyságú példányainak bevezetésével teszi lehetővé.

Csömöry tervezetének bővebb kivonatát, valamint az értékes hozzászólásokat (Zombory-Moldován Béla és Paál Ákos) februári számunkban közöljük. (Szerk.)

Az emlékirat ezután sorra cáfolja azokat az ellenérveket, amelyeket az oktatórend intézményes érdekvédelmével szemben felemlíteni szokás.

Az első az összeférhetetlenség: nem lehet bizottsági tag, aki a székesfővárosnak rendszeresített állásban lévő tisztviselője vagy alkalmazottja. De ugyanakkor a közigazgatási tisztviselők tagjai a közgyülésnek és egyesítik személyükben az indítványozás, a határozathozatal (szavazás) és a végrehajtás jogát. De bizottsági tagok lehetnek a főváros kegyurasága alatt álló, a fővárostól rendszeres illetményeket élvező lelkészek is, akikre nézve a törvény, egyébként igen helyesen, kivételt állapított meg. Ezt a kivételt azonban az oktatórend is kéri a maga számára, mert ha a községi jegyző törvényhatósági érdekképviselete nem összeférhetetlen azzal az alárendelt és függő viszonnyal, amely őt a városhoz köti, miért lenne az oktatórend intézményes érdekvédelme összeférhetetlen a bizottsági tag jogkörével?

Van egy vélemény, amely azt hangoztatja, hogy csak a szabadfoglalkozásúaknak van szükségük érdekvédelemre. Az orvosok és a mérnökök nagy része ma már közalkalmazott, mégis kamaráján keresztül biztosítja érdekeinek védelmét a végrehajtó hatalommal szemben.

Mások a szakszerüségi tagok szereplésével is biztosítottnak látják az oktatók érdekvédelmét. A szakszerüségi tag azonban jelenleg nem teljes jogú tagja az önkormányzatoknak, azonfelül nem felelős az oktatórendnek, mert nem attól kapta megbízását.

Az emlékirat ezután megállapítja, hogy az érdekvédelem intézményes megvalósításához nincs szükség tanügyi kamarára, mert a kamara szabadfoglalkozásúak fegyelmi hatósága, az oktatók túlnyomó része azonban közalkalmazott, tehát van fegyelmi hatósága. Az oktatói munka védelmét az az ellenőrzés szolgálja a leghatásosabban, amely a magániskolák, előkészítőtanfolyamok, magánoktatók munkáját utóbbi időben fokozott mértékben figyeli. A kamara súlyos anyagi terheket is róna az oktatórendre és nem rendelkezne szükségképen az érdekképviseleti joggal. Az ujságíró és a színészkamarának sincsen meg ez a joga, a postások, vasutasok és a tűzharcosok érdekvédelmi szerve viszont nem kamara, nem rendelkezik fegyelmi hatáskörrel, mégis a törvények olyan érdekképviseleti szervnek ismerték el, aminőnek az oktatórendre nézve a M. A. T. E. E. Sz. óhajtana lenni. Ebben a szövetségben, csúcsszervezetben ugyanis az összes tanügyi egyesületek taglétszámuk arányában képviseletet nyertek.

Az 1934:XII. tc. 5. §-a jogot ad a fővárosi törvényhatósági bizottság állandó tanügyi szakbizottságának, hogy üléseire külső szakértőket is meghívhasson. Emlékiratunk először is azt kéri, hogy ezen az alapon hivassék meg a M. T. E. E. Sz. képviselete az említett bizottság üléseire rendszeresen.

Miután a felsőházban a közép- és alsófokú oktatásnak egyetlen képviselője sem foglal helyet, kéri az emlékirat, hogy tegyen a kormány legfelsőbb helyen javaslatot néhány kiváló tanító és tanár örökös felsőházi taggá való kinevezésére.

Az 1926:XXII. tc. 19. §-a módot ad, hogy az oktatórend felsőházi érdekképviselete törvényhozási úton is rendeztessék. Erre példát ad az 1928:XIII. és az 1930: XLII. tc., amely a GyOSz, illetve az OMGE 2 -2 érdekképviselőjének a felsőházi törvény életbelépése után adott felsőházi tagságot.

Legvégül nyomatékosan kéri az emlékirat, hogy alkotmányos életünknek átalakítása, küszöbön álló megújítása esetén biztosíttassék a magyar oktatórend számára ez a hivatásrendi érdekképviselet a székesfőváros, a törvényhatósági joggal felruházott és a megyei városok, a vármegyék és az országgyülés munkájában, amely őt száma, értéke, a nemzet életében betöltött fontos szerepe, jövőt építő jelentősége alapján a legteljesebb joggal megilleti.

*

Erős Magyarország csak ott lehet, ahol népünk biztos megélhetése tudással és müveltséggel párosul. Ennek a szentistváni Magyar Birodalomnak mágneses vonzó ereje legyen a tanult szabad ember, a munka becsülete és kemény fegyelmezett hadseregünk. A nemzet lelket alakító s a jövő nemzedékért felelős iskolának helyet kell kapnia a magyar törvényhozásban. Teljes értékü munkával csak igy vehet részt a magyar család- és fajvédelem s a szebb magyar jövő kiépítésében.

Kubinyi Bertalan

Felsőházi képviselethez mégis csupán ez az aránylag kicsiny csoport jut; a nemzet jövőjét elsősorban formáló többi csoport teljes hallgatásra kényszerült.

Számtalanszor tapasztaltuk, mily káros az, hogy az országgyülésen az alsó-, közép-, középfokú- és szakoktatási rend képviselet nélkül maradt. A nemzetnevelésnek évtizedekre, esetleg egy évszázadra irányt adó súlyos kérdéseihez olyanok szólnak hozzá, akik idáig ezzel sohasem foglalkoztak, esetleg csak elméletileg ismerték azokat. A benne élők, akik minden előnyét és hibáját ismerték, hallgatásra kényszerültek.

Nemzeti nevelésünk ügyének parlamenti tárgyalásából a tanítói, tanári rendet nem szabad kizárni, mert közérdek, hogy ők is elmondhassák véleményüket. Bizonyos, hogy ezen a téren tagjainkat egyéni becsvágy nem vezeti, mert mindannyian tudjuk, hogy az országgyülésbe, vagy a törvényhozásba kerülő szakember súlyos felelősséggel járó komoly többletmunkát vállal magára. Örökös tanulást és felkészülést jelent ez, mert a szakembernek mindig és mindenütt teljes tudással és otthonosan kell megjelennie. A kiválasztottak mégis vállalni fognak minden fáradságot — hazafias kötelességből. Alábbiakban ismertetjük az emlékirat kivonatát:

*

A Magyar Tanügyi Egyesületek Egyetemes Szervezetének a magyar oktatórend érdekvédelmére, hivatásrendi képviseletének megvalósitására készült emlékirata a kérdés történeti fejlődésének vizsgálatából indul ki. Majd sorra cáfolja az oktatórend érdekképviselete ellen felhozható érveket. Reá mutat azokra a lehetőségekre, amelyek az oktató hivatásrendi képviseletére a fennálló törvények és rendelkezések mellett máris módot adnának. Végül pontokba foglalja alkotmányunknak a hivatásrendi szervezet szellemében készülő átalakitás esetén időszerűvé váló kívánságait: az oktatórend önálló érdekképviseletét a törvényhozásban és az önkormányzatokban.

Az emlékirat mindenekelőtt megállapitja, hogy a magyar jogalkotás a törvényhozásban és az önkormányzatokban hétféle más jogcim mellett ismer 1. hivatali tagokat, 2. szakszerűségi képviselőket és 3. érdekképviseleti tagokat.

A hivatali tagok *a törvényhatóságok főbb tisztviselői, akik felelős végrehajtói az önkormányzat akaratának. Szerepüket valamennyi fővárosi törvény (1872: XXXVI., 1920:IX., 1924:XXVI., 1930:XVIII., 1934:XII.) és a vármegyei közigazgatás rendezéséről szóló 1929:XXX. tc. is pontosan körülirja. Teljes jogú tagjai a közgyülésnek; indítványozási és szavazati joguk van. Hasonló elgondolásuk alapján adott helyet a felsőházban a magas állami hivatalok vezetőinek az 1926:XXII. tc. is. Hivatala alapján azonban egyetlen tanító, vagy középfokú iskolai tanár sem tagja sem az önkormányzatoknak, sem a törvényhozásnak.*

A szakszerűségi tagokkal *kívánta a jogalkotásunk a szaktudást, a szakértelem szerepét biztositani az önkormányzatok élete számára. A szakszerűségi tagok száma, szerepe és jelentősége még kialakulóban van. Először az 1924:XXVI. tc. hivja őket a székesfőváros törvényhatósági bizottságába. Ilyen cimen kap bizottsági tagságot a tankerületi főigazgató és a kir. tanfelügyelő. A legutolsó fővárosi törvény azonban megfosztotta őket az indítványozás és a határozathozatal jogától s igy jelentőségük és súlyuk alárendelt. A vidéki városokban rajtuk kivül a főiskolák igazgatói is tagjai a törvényhatósági bizottságnak, a vármegyékben pedig a vármegyei általános tanító egyesület elnöke is.*

Az érdekképviselet *gondolata szintén az 1924:XXVI. tc-ben, tehát a főváros alkotmányos életében jelentkezik először, hogy hatalmas szerephez jusson az 1926: XXII. tc-ben, a felsőházi törvényben. Az érdekképviseleti tag teljes jogú, tehát az indítványozás és határozathozatal joga felett a választott, vagy kinevezett tagokkal egyformán rendelkezik. Felelősséggel tartozik annak a közületnek, amely érdekeinek védelmével és képviseletével megbizta. A főváros törvényhatósági bizottságának jelenleg 108 választott tagja mellett 19 érdekképviseleti tagja van. A fővároshoz hasonlóan a vidéki városok és a vármegyék törvényhatóságában képviseletet nyert 1. az ügyvédi, 2. az orvosi, 3. a közjegyzői, 4. a mérnöki kamara, 5. a mezőgazdasági bizottság, 6. a kereskedelmi és iparkamara, 7. a vitézi rend, 8. az OTI biztositásra kötelezettjei és végül 9. a községi és körjegyzői egyesület kiküldöttje is.* Csak oktatót, tanítót, tanárt nem találunk sehol az érdekképviselet tagjai között, *kivéve azt a 15 egyetemi és főiskolai tanárt, akik a felsőoktatást képviselik a felsőházban.*

át. Most csak arra kérem az igen tisztelt Kartársakat: legyenek meggyőződve, hogy az Egyesület a rajzoktatás és a rajztanárság egyetemes érdekeiért küzd és aki küzdelmeinkben részt vesz és munkájával az Egyesületet támogatja, az közelebb visz bennünket céljaink eléréséhez és segít abban, hogy egy szebb magyar jövő kialakításának reményével léphessük át az új esztendő küszöbét.

Zombory-Moldován Béla.

Budapest, 1941. január 1.

Érdekképviselet az Országgyűlésen és a törvényhatóságokban

A történelem bizonyítja, hogy az országgyűlés, illetőleg a parlament lényege társadalomvédő szerep a végrehajtó hatalommal szemben. Azt a kérdést, hogy a parlament tagjai hogyan töltik be hivatásukat, nem a beküldés módja dönti el. Ebben a tekintetben az általános titkos, községenkinti választójog sem nyújt tökéletes jogvédelmet. Az autonómiák gondos kiválasztással és megfelelő utasításokkal ellátott rendi képviselete ebben a tekintetben sokkal célravezetőbbnek látszik. Nagyobb szakértelem, a köz érdekének behatóbb ismerete, a kiküldöttek fokozott felelőssége, a küldők részéről a számonkérés lehetősége több biztosítékot nyújt az értékes munkára, mint az esetleges felelőtlen, de szónoki készséggel párosult demagógia. Az összeférhetetlenség, amely ellen más címeken annyit küzdött a törvényhozás, az új rendi alkotmánnyal tulajdonképen teljesen megváltozik. Ezen a módon csupa érdekelt kerül a törvényhozásba. Sokan úgy vélik, hogy az érdekképviseleti módszer gyülésében a közérdek nehezebben jut szóhoz, mint az eddigi kerületi választás alapján. Ezt a hitet kézenfekvőleg megdönti az a tény, hogy a mindenkori többségi pártoknak is van ipari-, kereskedelmi-, vagy agrár-csoportja. Ezeket a csoportokat a pártokon belül a szükség hozta létre. A nehézség az új rendre való áttérésnél inkább a rendek képviselői arányának megállapításában rejlik. A másik igen lényeges kérdés, hogy milyen jogköre lehet a rendi szervezetben tagolt társadalom parlamentjének. Erre kell különös gondot fordítania annak a törvénynek, amely megváltoztatja az eddigi rendszert. Nagy óvatossággal és előrelátással kell felkészülnünk erre a gyökeres átállításra. Természetesen a rendi képviselet alapján összeült országgyűlésnek is vállalni kell a társadalomvédő szerepet.

*A magyar értelmiségre talán egész történelmünk során nem hárult oly súlyos felelősség, mint ma. A nagy világégésben sok minden rombadől és e nehéz próba minden nemzetet megmér. Álmainkkal és előítéletekkel egyaránt le kell számolnunk. Az értelmiség társadalmunk legkevésbbé szervezett része s így nem is tudott a multban maga elé tűzni az egész nemzetet átfogó jelentőségű célokat. A magyar nép megerősödése, kulturális és gazdasági felemelése a korszerű nemzeti rend alapelve. Egyetlen értékmérő úgy erkölcsileg, mint anyagi vonatkozásban a köz szá*mára teljesített munka lehet csupán.

A magyar oktatói rend is foglalkozott az országgyülési és törvényhatósági érdekképviselettel. Ebben az ügyben felterjesztéssel élt a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz. Már egy alkalommal, 1939. június 7-én kértük, hogy a törvényhozás elé olyan javaslat terjesztessék, amely szerint a magyar tanítóság és tanárság megfelelő számú taggal nyerjen képviseletet az országgyülés felsőházában, a Magyar Tanügyi Egyesületek Egyetemes Szervezetén keresztül. Felterjesztésünk óta eltelt másfél esztendő választ még nem hozott. Most azonban, értesültünk arról, hogy parlamentáris rendszerünk az érdekképviselet irányában fog átalakulni. Ebben a helyzetben vétkeznénk nemzetünk ellen, ha tudásunkat nem ajánlanók fel és bekapcsolásunkra nézve nem tennénk előterjesztést. A statisztikai kimutatásokból azt látjuk, hogy csonka hazánkban 1937-ben 1626 óvónő, 19814 elemi iskolai, 2556 továbbképző iskolai tanító 10.515 középfokú- és szakiskolai tanár és 1143 egyetemi és főiskolai tanár működött. Az 1143 főiskolai tanárt a felsőházban 15-en képviselték. A 34.511 létszámú tanító és tanárság számára nem jutott képviselet! *Ha a visszatért területek iskolának személyzetét is tekintetbe vesszük, még erősebb eltolódással találkozunk. Az óvódán a társadalom nagy része keresztül megy. Az elemi iskolán mindenki. Közép- és középfokú iskolán az egész középosztály, míg az egyetemeken és főiskolákon a nemzeti társadalomnak igen kis része.*

1941. jan 15. - 1. szám

RAJZOKTATÁS

A MAGYAR RAJZTANÁROK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK
FOLYÓIRATA

KIADÁSÉRT ÉS SZERKESZTÉSÉRT FELEL: BÁN TIBOR

„1941"

Új számot írunk, új esztendőbe lépünk. A földkerekén, ahol csak emberi szó hangzik, milliók és milliók forró imája száll az Egek Urához új reményekkel és vágyakkal telve. Előttünk pedig egy óriási kérdőjel: milyen lesz emberi sorsunk, véget érnek-e milliók küzdelmei és szenvedései, elérkezünk-e egy boldogabb kornak küszöbéhez, amelyen keresztül sokat szenvedett és mggyötört nemzetünk beléphet az igazságos béke, a boldogság és jólét világába?

Véges emberi elme nem láthatja a jövőt és sorsunk kerekét ismeretlen erők forgatják. Reménytelenségbe kellene azonban süllyednünk, ha létünk jobbrafordulását csak a vakszerencsére bíznánk és nem élne bennünk a jobb élet akarása, ha nem izzana bennünk az isteni szikra által lángra gyujtott vágy, a munka daca, a sebek begyógyításának, a lerombolt városok újraépítésének, a megtiport haza fölemelésének vágya. Ilyen erkölcsi erők birtokában szerencsénk kovácsai lehetünk.

A népek sorsát kimagasló és ragyogó fegyvertények ha irányítják is, véglegesen alakítani nem tudhatják. A fegyveres győzelmek idővel veszítenek fényükből, a vereségek pedig tragikus jelentőségükből és csak az a nép kerül ki véglegesen győztesként a népek versenyéből, amelyik a pusztítást okozó hadigépeken kívül a kultúra és alkotás eszközeivel is felfegyverzi magát. Mindig csak nem lesz háború és elkövetkezik az idő, amikor a kultúra eszközeivel vívott harcban kell megmutatnunk kiválóságunkat és felsőbbségünket. Ennek a csillogó és tiszteletet keltő fegyvertárnak: a magyar kultúrának vagyunk mi is fegyverkovácsai, gondozói és munkásai.

Hivatásunk a magyar kultúra egyik legszebb területén, a magyar művészet virágoskertjében juttatott munkához, becsüljük meg azt és teljes erőnkből szolgáljuk!

Ha egyesületünk küzd a rajztanítás nagyobb megbecsüléséért, a művészetnek az ifjúság által való megszerettetéséért és a műpártolásra való hatékonyabb nevelésért, ez mind csak hivatásunkba vetett hitünkből és meggyőződésünkből következik, hogy ezzel is szolgáljuk hazánk és nemzetünk ügyét.

Ez alkalommal nem akarok kitérni az Egyesületnek a mult évben indított mozgalmaira és elért eredményeire; ezekről a legközelebbi évi rendes közgyűlésen, illetve a „Rajzoktatás"-ban számolunk be. E beszámolók egyúttal bizonyítékai annak is, hogy — a kezdeti nehézségek ellenére — mit lehet elérni, ha az Egyesület tagjait a közös célért való lelkesedés tüze hatja

DAMKÓ JÓZSEF: CSERNOCH JÁNOS HERCEGPRÍMÁS MELLSZOBRA.
A római egyházművészeti kiállításból.

MM

Magyar Nemzet

1925. 1. 27 hép

Varga N. L.

VARGA N.: ECCE HOMO. RÉZKARC.
A Szinyei-Társaság grafikai díjának nyertese.

tes eleganciával. A specifikus grafikai technikával azonban — ismét csak a javukra — Münchenben tökéletesítették tehetségüket. Mindkettő magyar vérben átfőzve valami nagyszerű, drága veretet és új csengést kapott. A fiatal nemzedék azonban mohó vágyakozással már a maga lábán akart járni, amire egyébként a háború is kényszerítette s ez az ifjúság teljesen a budapesti Képzőművészeti Főiskolán képezte ki magát, anélkül hogy bármiben is hátrányt szenvedett volna. Ellenkezőleg, ennek az ifjúságnak erőteljes szívverése minden akadályt legyűrt s ez a szív most ott dobog szenvedelmesen a műveikben. Ez az ifjúság, odaadva magát a leplezetlen életörömnek, boldogan és tüzesen lendült neki a küzdelemnek, hogy önmagának legteljesebb kifejezését adja, rávetette magát az egyéniség vad szomjúságával az érvényesülésre, a függetlenségre és úgy viaskodott értük, hogy ma már hazája büszkesége és a rajta kívül levő kultúrvilágnak reménysége lett. Ebben a harcban sokat köszönhet ez a nemzedék az elhúnyt Rauscher Lajosnak és mai tanítómesterének, Olgyai Viktornak, akitől a többi közt egy orosz agár rézkarca látható. Aki ezt a technikailag tökéletes munkát megnézi, arra kénytelen gondolni, hogy a túlpezsdülő fiatalság többet köszönhet ennek a mesternek, semmint gondolja. Ragyogó alkotásainak és fejlődésképességének végső oka azonban lángoló temperamentumában rejlik, mely általában sajátossága ennek az irigyelnivalóan tehetséges magyar népnek, ami művészeiben különös kvalitásban jelentkezik és a művészileg jelentős főváros kulturális atmoszférájában kialakult és megnemesedett. Csak így lehet e műalkotások különös timbrejét és sajátosságait megmagyarázni. Amellett nincs minden pikantéria nélkül, hogy a legmagyarabb kézírású művész, egy előkelő és finom ízlésű illusztrátor, zsidó származású. Nem egy ember, aki ennek a kiállításnak a megtekintésére indul, azt hiszi talán, hogy itt valami magyarba átültetett bécsi grafikát mutogatnak. De alaposan téved, mert grafikailag Budapest messzebb esik Bécstől, mint földrajzilag Zürichtől vagy Berlintől. Engem azonban különösen kellemesen érintett, hogy ezekben a művekben nyoma sincs az elkorcsosulásnak, zavaros gondolkodásnak, modorosságnak vagy hívságosnak, hanem egyszerűen csak friss élet és erős akarat van bennük."

Itt jegyezzük meg, hogy zürichi a kiállításról a Torontóban (Kanada) megjelenő *Christian Science Monitor* 1925 január 26-iki száma beható ismertetést közöl s e közlemény hatása alatt a magyar grafikusok meghívást kaptak Amerikába.

A VELENCEI MAGYAR KIÁLLÍTÁS. A velencei 1924. évi biennális kiállításon a magyar pavillonban *Réti* István és *Glatz* Oszkár rendezésében nagy sikerrel vettek részt magyar művészek. Bemutatunk

MDK

Varga Nándor Lajos

Magy. Könyvszemle 1941. I.füzet 111-112 l.

140-

só. Régebbi metszetek után is készi-

/15. sz. első fele/: magyar származ-
us ostorozását ábrázoló,"Andreä Un-
tt képe Milanóban magántulajdonban
zonos Andreas Michaelis de Ungheria-
belépett a firenzei Note di Medici e

Karl /Mutheim, 1823. febr. 3. --
. 23./: német festő. Cornelius hatá-
t

MDK

Varga N.Lajos

A Grafikai oszt. 30 éve. Képzőm. Főisk. kiáll. Kat. 1937. 41-42 l.

Varga Nándor

Művészek az erdélyi bevonuláson. Szépművészet, 1940. 51.l.

árnyék: megvilágító
letkezett

MDK.

Varga Nándor Lajos

Kiállitási kritika

Magyar Szó 1965 juni .13.lap -

járta és egyre tökéletesebb metszvények kerülnek ki vésője alól. Akár az olasz ég pompázó világát mutatja be, melyekben élmény és művészet egy, akár a *Biblia* lelkiségébe merül el, mindenkor tud újat és meglepőt alkotni. Éppen olyan művészi becsvággyal és tudással mélyül el Goethe költészetének *(Faust)* rejtelmeiben, mint Rostand csodálatos finomságú romantikájának bűvkörében *(Cyrano)*. Molnár C. Pál minden munkáján érzik, hogy egy univerzális művész alkotásai, aki játszi kedvteléssel oldja meg a legkomplikáltabb feladatokat és problémákat is. Végeredményben megállapithatjuk, hogy a magyar fametszőművészetnek Molnár C. Pál, Buday György, Gáborjáni Szabó Kálmán és Kozma Lajos a legkiemelkedőbb képviselői. Hálás köszönet illeti meg Rosner Károlyt, aki nagy szaktudásával és páratlan erudicióval karolta fel a magyar fametszőművészet ügyét s készített egy olyan hatalmas és gyönyörű munkát, mely a magyar gondolat dicsőségét az egész művelt világ előtt hirdetheti és reprezentálni tudja.

Dr. Kozocsa Sándor.

Gáborjáni Szabó Kálmán: Olvasó barát
Fametszet

Képzőművészet
1935. 85. sz. 113. l
Vép

Gáborjáni Szabó Kálmán

8 FESTŐ ÉS 8 SZOBRÁSZ KIÁLLÍTÁSA A NEMZETI SZALÓNBAN

A kiállításról azt gondolhatnók, hogy az — a kiállítók nagy számánál fogva — valami zürzavaros egyveleg, sokarcú rendszertelenség. A sokrétűség mellett azonban közös hangulat, azonos kiindulás uralkodik a művek fölött. A szent város csodálatos levegőjét érezzük, az ihlető fragmentumokat, a tört maradványaiban is tökéletes antik művészet sugártörését, amely a fiatal, tanulni vágyó művészek elképzelésén keresztül az én szolgálatában még ma, évezredek multán is érezteti elkerülhetetlen hatását. A művek mögött ott lebeg az ihletvárók nagy öröme, amely kitört belőlük, mikor megtalálták az igéret földjét a klasszikusnak és reneszánszának környezetében, az egyszerűségét, vagy esetleg messzebb kell merészkednünk, a távol Keletre, ahol talán a kínai és japán művészetek raffinériájában, fölényes technikájában találunk analógiát? Ilyen kérdésre válasz nincs. Itt csak egy különleges ikerművészet van, amely hol nagyvonalú kompozíciókban (Basilides Barna: Ádám és Éva, A nyár), hol kisméretű genre-ekben (Basilides Sándor: Eső után, Havas dombok) tör elő, hogy két tudatos művész furcsa ábrázoló módját ismertesse.

Gallé Tibor kissé hideg, mondhatjuk, ábrázolásában pesszimista, hiszen vízfestményeinek tárgya a reménytelen ősz, a sötétlő alkony, a kellemetlen nyirkos idő. Még színei, formái is hozzájárulnak

Varga Nándor Lajos: Széchenyi és Kossuth Fametszet
A Nemzeti Szalón csoportkiállításáról

alatt az itáliai ég alatt, mely valamikor ép ily vakító kéken ragyogott, hogy Tiziano, Lionardo, Michelangelo alkotó képzeletéhez vonjon méltó drapériát.

„Római iskolát" alkothatnának ezek a fiatal művészek, akik hozzáértő, gyakorlott szemű művészettörténészek irányítása mellett ebben a légkörben szerezték meg a végleges elindulást ösztönző valódi művésztapasztalatot, művészideált.

A *Basilides testvérek* művészetét szóval leírni igen nehéz, ezt inkább csak megérezni lehet, megérezni azt, hogy vajjon az ősi magyar népi művészetben kell-e keresnünk ezt a szelid diszkréciót, a vonalaknak ezt a finom szinte fukarságig menő alapgondolatához, mert szinte önkéntelenül valami borongós színtelenség, elmosódott vonalvezetés követi a témát.

Heintz Henrik bármennyire közönséges témához nyúl is, bármennyire fukar a színekkel, bizonyos pátosszaltelt képeket fest. A történelem mint örökös kísértő él műveiben, még akkor is, ha artistanőt fest, vagy szentendrei tájat: műveiben örök titokzatosság lakik, melyet megfejteni már nem lehet, mert már elmúlt a soha vissza nem térő alkalom, amikor megtudtuk volna a valót.

Róma ezerszínű, változatos tolmácsolója *Jeges Ernő*. Jó tolmács, mert igazat mond, de amellett nemcsak másol, hanem hátteret is ad, néhány

Varga Nándor Lajos

Varga Nándor Lajos: Tallós Ilona arcmása. Rézkarc.
Műterem, Gyűjteményes **Kiállítás**

~~Fried Pál~~

Portré. Fried Pál olajfestménye. Műcsarnok, Téli Tárlat.

Tél a művészetben.
(Brest 1940)

Az Akadémia centenáriuma

Irta: **Rákosi Jenő**

Most telt be annak is százesztendeje, hogy Széchenyi István gróf egyévi jövedelmének felajánlásával megindította a m. tudományos akadémiát. Hogy erre a fiatal magyar mágnást egy felsőbb sugallat inspirálta, annak kétségtelen bizonyítékát látom abban, hogy szándékához szegődött maga az Uristen, aki ezt az akadémiát benépesítette. Nincsen század ezeréves történetünkben, amelyben a magyar géniusz termelő ereje fényesebb nemzedékeket támasztott volna, mint amely egymást a XIX-ik évszázadban felváltotta. Nekem úgy tetszik, hogy Széchenyi ez első lépése, mellyel magát nagy országmentő, tragikus pályafutására mintegy felavatta, valósággal szimbolikus jelentőségü. A szellemi regenerációnak kivánt palotát, otthont adni. A művészi, irodalmi és tudományos munkának épített hajlékot, mert a nemzet életének feltétele a szellemi tartalom, e tartalom formája, eszköze pedig a nyelv. Azért „nyelvében él a nemzet". Ezen kell a nagy nemzetmentő munkát elkezdeni. És fényes sorban, lantjuk megkoszorúzva vonulnak be nyomban a halhatatlanok: a két Kisfaludy, Kazinczy, Kölcsey, Toldy, a nemzetet nyelve muzsikájával megrázó Vörösmarty, Petőfi, Jókai, Arany, Eötvös, Madách, Munkácsy, Benczur, Székely Bertalan, Lotz Károly, s akiknek ha születését, ha haláluk századik évfordulóját ünnepeljük a mi új, szomorú századunkban.

És Széchenyi, kinek neve elválaszthatatlan az akadémia jubiláris százesztendejétől, ez első lépés után, mellyel otthont teremtett a léleknek, tovább indul, gondoskodni a testről. Nincsen a nemzet életének tere, melyet meg ne munkált volna, minden zuga, amelyre ablakot ne nyitott volna, hogy az éltető

Varga Nándor

Feiks Jenő: Csathó Kálmán képmása az Ernst-Múzeum kiállításán

haza, a nemzet, a fajszeretete lett a hóhéra, a könyörtelen Isten, akit imádott, akitől nem tudott menekülni, aki erősebb volt az ő emberfeletti erejénél is és aki sajátkezüleg lökte őt az Orkuszba.

Soproni diák voltam, amikor egy hir száguldott végig az országon, ahogy Arany János verse mondja:

Feiks Jeno

A herceg

— Elbeszélés —

Irta: **Pekár Gyula**

Mögöttünk elfeketült már a kis hotelpark, aludt a nagy tengerparti szálló, de előttünk, a terrasz jázminlugasa előtt, csak akkor ébredt nyáréji farsangjára Trouville. Szólt a muzsika, száz szines transzparens izzott s nevetés, fojtott sikoly áradt fel hozzánk a függőkert alatti aszfaltról. S mind e sok léhaságra ibolyaszin fölséggel borult rá az ég éji boltja a maga csillagmécseseivel. Odébb lenn komor orgonaként zúgott az óceán örök zsolozsmája . . . Heten ültünk a lugasban; három dáma, négy úr; de mintha mi többi hatan nem is számítottunk volna, mintha csudás egyéniségével csak az az egy hetedik, az öreg herceg lett volna ott jelen. Mind ránéztünk, őt figyeltük, a fehérhaju Alkibiádeszt. Én még Párisból ösmertem s emlékszem, ahogy egy faubourgi estélyen sok szép asszszony közt gárdista alakját először megláttam, igazán nem tudtam, fehérre porozott fiatalembert vagy egy valóságosan vén grandseigneurt látok-e magam előtt. Haja galambfehér volt, de nem hiányzott abból a hullámos díszből egy szál sem; fehér volt szemöldje, bajusza is, de az ősz keretben érintetlenül ifju és derüs maradt a nemesen mintázott keskeny arc. Semmi ránc, friss pirral pihegett rajta az egészség hamva. Nyaka se árult el hanyatlást: mint dámvadé, fejedelmi fensőbbséggel nőtt az ki széles vállai közül. Fiatalosan könnyed volt minden mozdulata, de igazi ősereje azért mégis sárgásfekete nagy szemeiből áradt világgá. Igéző tűz égett e szemek biztos tekintetében. Pedig . . . az egyik dáma épp akkor súgta a fülembe, bizony túl volt már a hatvanon.

A herceg sohse beszélt a koráról. Még csak nem is élcelt az öregsége felett. Természetesnek találta, hogy a nők most is csak úgy bemolianak utána, mint

Varga Nándor: Varró leány. Rajz. Az Ernst-Múzeum kiállításából

— Vajjon?

Érdeklődő kérdések . . . A beteg asszonyka ön-

(Varga Nándor Sajós)

Könyve

<) Évkönyv az Orsz.
Magyar Képzőművészeti
Főiskola Grafikai
Osztalának munkáiból
Bp. 1948. 49 levél.
Saját nyomda
Ára 50 ft

Varga Nándor Lajos

cród
z
Nagyszmodkönyvill
8. l. 20. l.

Vorlage Planung Lpz

Verfügung Stadtplanung

8. 1. 20. V

z. Kt.

Vargha N. László

építéshallgató

rajzai repr.

Megfagyott Múzeum

1929.

Vargh N. László

építészhallgató

rajzai repr.

Megfagyott Muzsikus

1924.

kesebb darabja lett.
ól is értesitett, hogy a mai
llitáson szerepelt közel 150
t, amelynek bolti ára 6000 Lira,
Intézetemnek adományozta.

Varga N. Lajos

l.

Rajzoktatás

1942. III. évf. 11. sz.

96. l.

A hivatalos másolat hi

főigazgató.

Varga Mandor

FELJEGYZÉSEK.

ELUL – אלול ✳ AUG.-SZEPT.

Ujhold 2.	ב׳ דראש חדש	1	א	Hétfő	24	Bertalan apst.
		2	ב	Kedd	25	Lajos kir.
		3	ג	Szerda	26	Zephirin p. vt.
		4	ד	Csütörtök	27	Kal. József hv.
		5	ה	Péntek	28	Ágoston ea.
Heti szidr. Sauftim	שופטים	6	ו	Szombat	29	Ker. János fejv.
		7	ז	Vasárnap	30	**D. 13. Limán Róz.**
		8	ח	Hétfő	31	Rajmund hv.
		9	ט	Kedd	1	**Szept.** Egyed ap.
		10	י	Szerda	2	Jusztus pk.

Varga Nándor Lajos

l

Siépus Mur-Erk

VII. 196-l-

792.

ra nézve. Előre fésült haja, bajusza s körszabarna, szeme kék. Mellét kitüntetés díszíti: sinóros s gallérja paszmántból való.

nra, méretei 68:55 c/m.

i erekly emuzeumból. 107/95. № 41.

107/95:41.

Varga Nándor Sajós

lásd okv

Ferkipzomfoisk vk

1939-41. 127 l.

ottsága t.Elnökségének,

Budapest.

ZÁDOR ISTVÁN

229	Budapest látképe a Gellért-hegyről	rézkarc	40.—
230	Koronázó templom		25.—
231	Tutajok a Tiszán		25.—
232	Öreg tanya	rézkarc	25.—
233	A szolnoki legelő	rézkarc	15.—
234	Dunai részlet	rézkarc	15.—
235	Jászsági tanyák	rézkarc	15.—
236	Délibáb a Hortobágyon	rézkarc	25.—
237	Halászbárkák a Tiszán	rézkarc	25.—
238	A hortóbágyi nagy itató	rézkarc	25.—
239	A Duna Budapesten	rézkarc	20.—
240	Akácos út szélben	rézkarc	25.—
241	Tanyai ut	rézkarc	20.—
242	Jászsági szélmalmok	rézkarc	25.—

Az árak keret nélkül értendők.

Tagjaink grafikai művei jelen kiállitástól kezdődőleg az egyesület következő pecséjével vannak hitelesitve:

VARGA NÁNDOR LAJOS

203	Salome	rézmetszet	35.—
204	Fák, közöttem és a nap között	rézmetszet	25.—
205	Leányfej	fametszet	25.—
206	G. Rózsika	rézmaratás	25.—
207	Salgó oldalán	rézmaratás	25.—
208	Önarckép	fametszet	20.—
209	Önarckép	rézmetszet	30.—
210	Lundi	hidegtü karc	35.—
211	Salgótarjáni utca szemben az esti nappal		30.—
212	Szomoru leány	lin. metszet	30.—
213	Szerelmi odaadás	rézmetszet	45.—
214	Isten kezében		Mgtul.
215	Krisztus ruhájára kockát vetnek maratott és metszett rézkarc		30.—
216	Bájital	rézmaratás	35.—
217	Örömfa alatt	rézmaratás	60.—
218	Ádám teremtése	rézmaratás	55.—

Kiállítás

VARGA NÁNDOR LAJOS

ex libriseiből

1975 SZEGED

CSONGRÁD MEGYE TANÁCSA V. B. MŰVELŐDÉSÜGYI OSZTÁLYA

ÉS A SOMOGYI KÖNYVTÁR RENDEZÉSÉBEN AZ ÜNNEPI KÖNYVHÉT

KERETÉBEN

A kiállítást — dr. Semsey Andor gyűjteményéből — rendezte:

Fodorné Magyar Mária

A katalógust szerkesztette:

dr. Semsey Andor

Megnyitja:

SZELESI ZOLTÁN

művészettörténész

a Közművelődési Palota kupolacsarnokában

1975. május 31-én, szombaton 12 órakor

VARGA NÁNDOR LAJOS, művészeti életünk kiváló személyisége: grafikus-művész, művészpedagógus, szakkönyvek írója, a Magyar Népköztársaság érdemes művésze ez év január 1-én töltötte be nyolcvanadik születésnapját. Ebből az alkalombó a Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Munka Érdemrend arany fokozatával tüntette ki. Hatalmas művészi munkásságának csak elenyészően kis részét teszik ki könyvjegyei, melyek mind hazánkban, mind külföldön kivívták az ex libris-művészet kedvelőinek megbecsülését. Ezúttal ex libriseinek teljes sorát mutatjuk be, közöttük számos olyan grafikát, amelyek először most kerülnek bemutatásra. A közölt katalógus minden bizonnyal kedvező fogadtatásra talál a magyar kisgrafika barátai körében.

VARGA NÁNDOR LAJOS EX LIBRISEI

1923

1. Ex libris Mátyus Melitta, C 3, 50×44 (Akt)
2. Ex libris Varga N. Lajos, C 3, 106×86 (Golgota)

1925

3. Ex libris Dr. Emerici de Sax, C 3, 110×90 (Csontváz)

1926

4. Ex libris Dr. Erdődi-Harrach Tihamér, C 3, 145×100 (Ülő akt)

1932

5. Ex libris G. L. Joughin, X 2, 91×71 (Ikarusz)
6. Ex libris G. L. Joughin, X 2, 70×44 (Ikarusz)

1933

7. Ex libris Constantis, X 2, 111×87 (Férfi könyvvel)
8. Ex libris Varga N. L., X 2, 57×44 (Emberpár)
9. Ex libris Varga N. L., X 2, 56×38 (Torzó)
10. Ex libris Fernandis Kuszczak, X 2, 47×65 (Lengyel zászló)

1937

11. Bem József könyve, C 2, 51×45 (Képmás)
12. Ex libris Ii BEM, C 2, képméret 56×43 (Akt, macska)

1947

13. Ex libris Bem Lászlóné, X 2, 90×22 (Gyermek)

1948

14. Ex libris Jajczay (Judit), X 2, 48×36 (Judit Holofernes fejével)

1949

15. Ex libris Turchányi Erzsébet dr., X 2, 36×54 (Repülő angyal)
16. Ex libris Gotthárd Dénes, X 2, 61×40 (Asztalos)
17. Ex libris Nandi Ludovici Varga, X 2, 45 mm átm. (Önarckép)
18. (Ex libris) Seregély, C 2, 75×54 (Címer)

1953

19. Ex libris Bereznay István dr., X 2, 36×72 (Gyermekek)

1956

20. Ex libris Jajczay (Ágnes), C 3, képm. 50×37 (Nőalak báránnyal)

1957

21. Ex libris Jajczay (Ágnes), X 2, 53×37 (Nőalak báránnyal)

1960

22. Semsey A. könyve, X 2, 70×60 (Turista)

1961

23. Ex libris Varga Judit, X 2, 34×60 (Kislány)

1962

24. Ex libris Lea Varga, X 2, 73×54 (Olvasó lány)
25. (Ex libris) In memoriam Valentin le Campion, X 2, 120×100 (Szarkofágra boruló akt)

1963

26. Ex libris Székely Zoltán, C 3, 90×60 (Savariai Vénusz)
27. Ex libris Székely Zoltán, C 3, képm. 62×40 (Érem)
28. Ex libris Kovács Sándor, C 3, képm. 72×72 (Tölgy-ág)
29. Ex libris Dr. Bibó Samu, C 3, képm. 63×56 (Fej)

27.—29. egy lemezen, lemezméret 132×120.

1964

30. Ex libris Margaret Ritoók, C 3, 70×100 (Szfinksz)
31 Ex libris Paul Pfister, C 3, 100×66 (Akt)

1965

32. Ex libris Paul Pfister, C 3, 45×55 (Ádám—Éva)

1966

33. Ex libris a Nando Ludovico Varga effectis bibliothecae Semsey, X 1. 80×53 (Önarckép)
34. Moskál Tibor könyve, X 1, 88×68 (Könyvtárban)
35. Ex libris Galambos Ferenc, C 3, 89×53 (Nőalak galambokkal)

1967

36. Ex libris Varga N. L., X 2, 38×35 (Férfi félakt)

1968

37. Ex libris VARGAE, X 1, 42×55 (Két félakt)
38. XII. Congresso Internazionale dell'Ex libris (Musae) C 3, 70×106.
39. XII, Ex libris kongresszus Como, X 1, 70×120
40. Ex libris Varga Judit, X 3, 70×35 (Lány könyvtárban)

1969

41. Ex libris S. Nat. Museum Sepsi-Szent-György, C 3, 80×60 (zászló)
42. Ex libris Dely István, C 3, 102×52 (Vénusz-torzó)

1970

43. Ex libris Fadgyas Anna, C 3, 50×74 (Erdőtemplom)
44. Ex libris L. (Lippóczy N.), C 3, 53×100 (Bacchus)
45. Ex libris Dely István, X 1, 110×53 (Vénusz-torzó)
46. Ex libris s. a. papyri Semsey, X 2, 68×52 (Arcmás)
47. Ex libris Rév István, X 2, 48×83 (Táncoló alakok)
48. „12 ex libris", címlap mappához, X 2, 110×70 (Önarckép)
49. B. Magdolna könyve, X 2, 120×66 (Anya gyermekével)
50. Erzsók ex librise, X 1, 74×51, (Tüdőfű)
51. G. Edit könyve, X 1, 108×40 (Virágváza)
52. Ex libris Margaret Ritoók, X 1, 54×50 (Virágváza)
53. Ex libris Zsuzsé, C 3, 71×47 (Gyermekfej)
54. Ex libris P. Pfister, C 3, 90×58 (Akt)

1972

55. Ex libris Dr. Barabás Dénes, X 1, 53×58 (2 alak)
56. Ex libris Dr. Barabás Pány Éva, X 1, 76×46 (Női fej)
57. Ex libris Doc. Dr. med. I. Bologa, X 1, 50×74 (Álarcos nő)
58. Ex libris Doc. Dr. med. I, Bologa, X 1, 112×40 (Ádám-Éva)
59. Ex libris Éva, X 1, 31×74 (Jácint)
60. XIV. Internationale Ex libris Kongres Helsingőr, X 1, 112×70 (Nárciszok, koponya)
61. Ex libris Vicarius Susanna, X 1, 50×40 (Könyvek)

1973

62. Ex libris Hirka Monika, X 1, 65×50 (Azalea)
63. Ex libris Moskál Tibor, C 3, 78×43 (Akt könyvvel)
64. Ex libris Rotary Club Perugia, C 3, 75×57 (Térdelő akt)
65. Ex libris Rotary Club Perugia, X 2, 72×56 (Térdelő akt)
66. Ex libris Gyalog Ilona, X 2, 30×57 (Líbiai szibilla)

1974

67. Ex libris X, C 3, képméret 48×30 (Ülő akt)
68. Ex libris Mia, X 1, 67×56 (Pünkösdi rózsa)
69. Ex libris Kőrösi Lajos, X 1, 120×78 (Csontváry)
70. Ex libris Kőrösi Lajos, X 1, 108×76 (Móricz Zs.)
71. Kőrösi Lajos könyve, X 1, 122×81 (Parlament)
72. Ex libris Kőrösi Lajos, X 1, 113×90 (Akarattyai Rákóczi-fa)
73. Kőrösi L. könyve, X 1, 65×148 (Edvi Illés A.)
74. Ex libris Kőrösi Lajos, X 1, 116×55 (Mednyánszky)
75. Ex libris Biblioteca Civica, San Vito al Tagliamento, C 3, 97×56 (Férfi és női akt iratszalaggal)
76. Ex libris Biblioteca Civica San Vito al Tagliamento, C 3, 72×46 (Szárnyas alak)

1975

77. Ex libris Lea, X 1, 37×67 (Szkíta aranyszarvas)
78. Ex libris Kovách Aladár, X 1, 50×67 (Nyilazó)
79. Ex libris Koplik Judit, X 1, 80×42 (Niké-torzó)
80. Ex libris Vikárius Károly, X 1, 59×34 (Szt. György)

ANDREAS
HESS

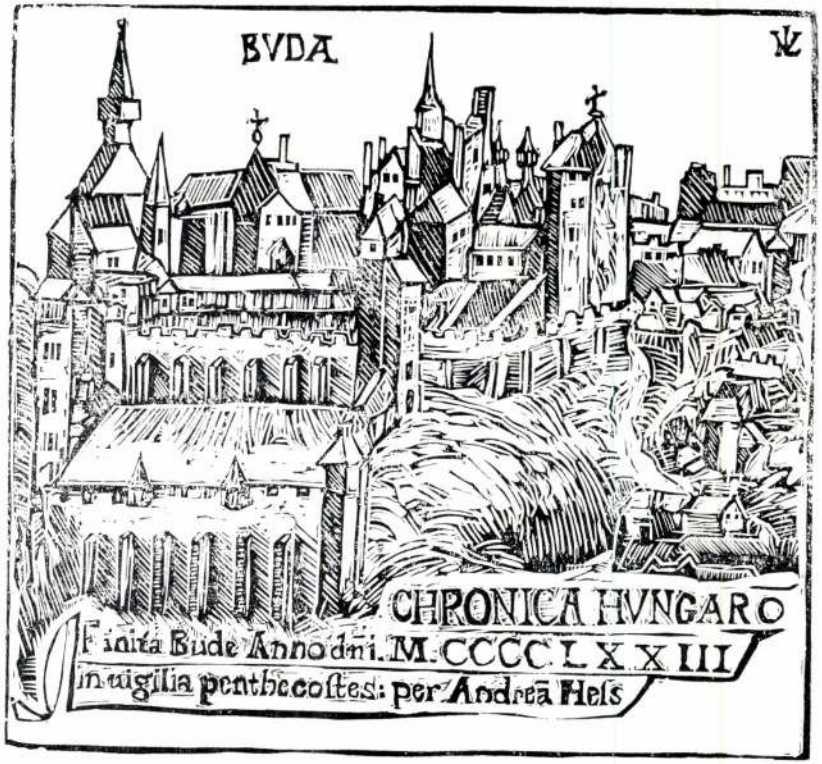

EMLÉKLAP · A · MAGYAR
KÖNYVNYOMTATÁS · 500-IK
ÉVFORDULÓJÁRA · ✕ · J·B·
MCMLXXIII · BUDAPEST

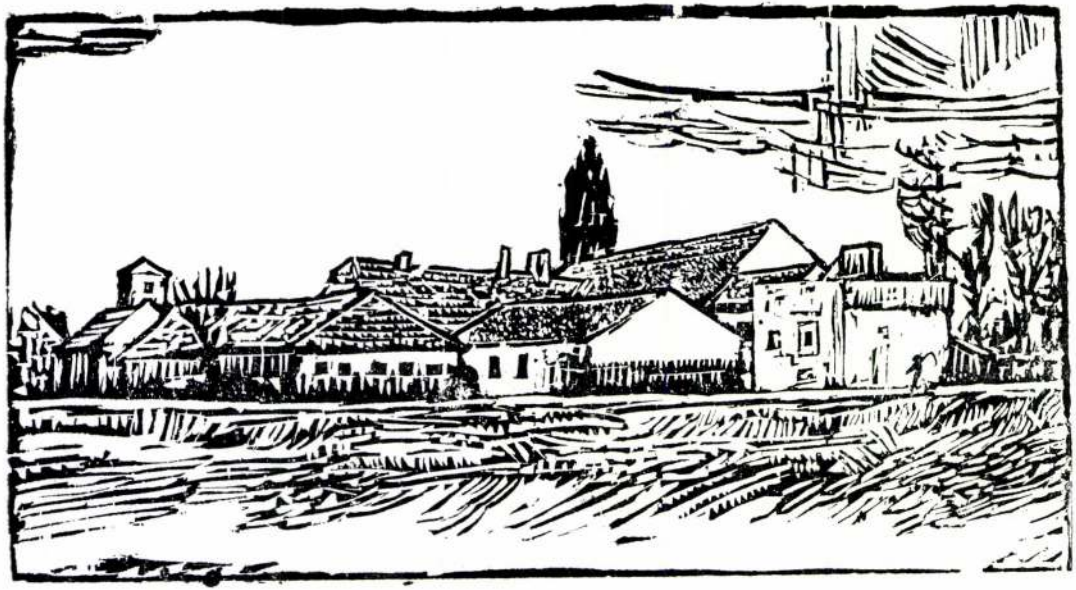

MÓRICZ ZS.

EX LIBRIS
KÖRÖSI LAJOS

TECHNIKAI JELÖLÉSEK:

C 2 rézmetszet

C 3 rézkarc

C 5 foltmaratás

X 1 lapdúc fametszet

X 2 száldúc fametszet

X 3 linómetszet

X 6 plasztikmetszet

Méretek milliméterben
(magasság × szélesség)

Kiadja: A Csongrád megye Tanácsa V. B. Művelődésügyi Osztálya

F. k.: Müller Józsefné — Szegedi Nyomda

VOLÁN
elektronika
Részvénytársaság

Varga Nándor Kajos

Ráday GALÉRIA

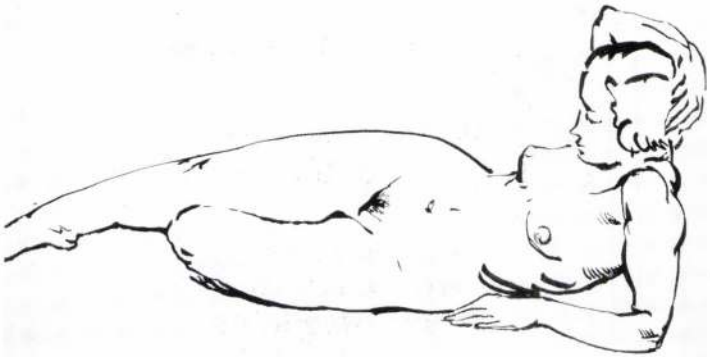

A Ráday Galéria következő kiállításai

Plein Art - Kortárs Művészeti Fesztivál
Sinkó István képzőművész
Május 6. - Május 22.

Chovan Lóránt festőművész
Május 27. - Június 19.

Marton Magda grafikusművésznő
Augusztus 24. - Szeptember 12.

Domanovszky Endre festőművész
Szeptember 16. - Október 16.

Ráday Galéria

Tisztelettel meghívjuk Önt, családját és barátait

Varga Nándor Lajos

(Losonc, 1895 - Budapest, 1978)

műveiből rendezett kiállításunkra

A kiállítás megtekinthető:
2004. április 8.-tól május 2.-ig

A kiállítást megnyitja,
és személyes emlékeiről mesél:
Supka Magdolna
művészettörténész

Megnyitó:
2004. április 8.-án (csütörtökön)
17.30 órakor

Ráday Galéria
Budapest 1092 Ráday utca 8.
Nyitva: Hétköznap: 12-18 óráig,
Szombaton:10-13 óráig
Telefon: 218-09-36
info@raday-galeria.hu
www.raday-galeria.hu

A 85 éves szobrász ma is lankadatlan erővel dolgozik. A munkára késztetések között – a művészi ambíció mellett – ott vannak a mindennapi lét, a családfenntartó kötelezettségek is, hiszen ő a fő támasza családjának. S ő zokszó nélkül, angyali türelemmel elvégzi a magára kirótt napi penzumot a műtermében, s az onnan nyíló otthonában, háztartásukban. (Minderről ő nem beszél: a látogatásokon készülő éremhez kívánt háromszori modell-jelenések óráiban félmondatokból, utalásokból, a műterembe be-bejövő, tizennégyéves unokájával, Bálinttal folytatott dialógusokból mégis összegyűlnek egy nagylélek férfi és nagyapa s egy jelentős művész portrévázlatának intimebb adalékai is.)

Min dolgozik most? – A könnyebbik, de számára több okból igen kedves feladat: az 1941-ben készült, majdnem életnagyságú Szent László szobrát tervezik szülőföldjén, az utóbbi évek egyik ásatásával feltárt Árpádház-kori Mágor-i monostor romkertjében felállítani. A rég leöntött lovasszoborhoz most formálgatja az élet gyakorlati igényét is kielégítő ivókúttal kiegészülő alapzatot. Célszerű utalás szent királyunk vizetfakasztó legendájára.

A valóban új és több év munkáját kívánó kompozíció egy később eldöntendő pályázatra készül, Jézus születésének kétezredik évfordulójára. Elkészült a többszereplős csoportozat gipszterve, hónapok óta faragja kedvelt hársfaömbjeiből – természetesen előbb – a főbb alakokat. Ebből láthatjuk itt a szívének legkedvesebbet, az újszülött Jézusra letekintő Máriát – alkotója pihenőjének perceiben. Az őt felkérők várakozással kísérik figyelemmel a szoborcsoport egyes fázisait. Reméljük ez a vállalkozás méltó állomása lesz Búza Barna kivételesen gazdag egyházművészeti termésének is.

Szűk terű köszöntőnkben még bemutatható két korábbi műve is a fába vésettek közül való. A *Rémület* háborús emlék, tanúja volt egy légópincéből a bombázás után előjövő aszsony dermesztő döbbenetének, amikor az rámeredt az otthonát és családját elpusztító légibomba után rommal borított óriás gödörre. Az *Anya* a gyermekéhez óvó szeretettel lehajló gyöngédség pillanatát örökíti meg, mely csakis az életet adó s felnevelő anyákra jellemző. A lakonikusan megformált figurák társadalmi helyzetét szinte szenvtelen tárgyilagossággal, mégis igazmondóan formázta a szegényes ruházat jelzéseivel, még inkább anya és kislánya mezítlábasságával. A szülőföld, a Vésztő és Sarkad körüli Viharsarok népe között igen sok emertársának volt ez a "viselete" tavasztól őszig. Mint a bevezetőben utaltam rá: nem véletlen kivétel ez az érdekes mozdulatot s egyúttal szociális sorsot is bátran megragadó darab az életműben. Többször megteremtette ezt is, akár a *Súrolóasszony*t, az *Arató lány*t, az *Esőben* lányalakját lemezdomborításban, faszoborban, bronzban. A mindennapi élet pillanataihoz hasonlóan talán csak a magyar történelem nagyjaihoz, hőseihez való vonzalma foglalkoztatta. Például a *Szent István, Szent László*, a *Kuruc lovas, Lovas hajdu, Hunyadi János* lovasszobrokat említhetem. A legmagyarabb szobrásznak elismert Medgyessy Ferenc, Búza főiskolai s atyai mestere, majd szemszédja, barátja átlátogatásain nem ok nélkül szentelt mindig külön figyelmet lovasainak. Tetszettek neki.

Szeretettel köszöntjük Búza Barnát 85. születésnapján.

Isten éltessen sokáig erőben, egészségben, nagyrabecsült Barátunk, életre, munkára példát adó Mesterünk!

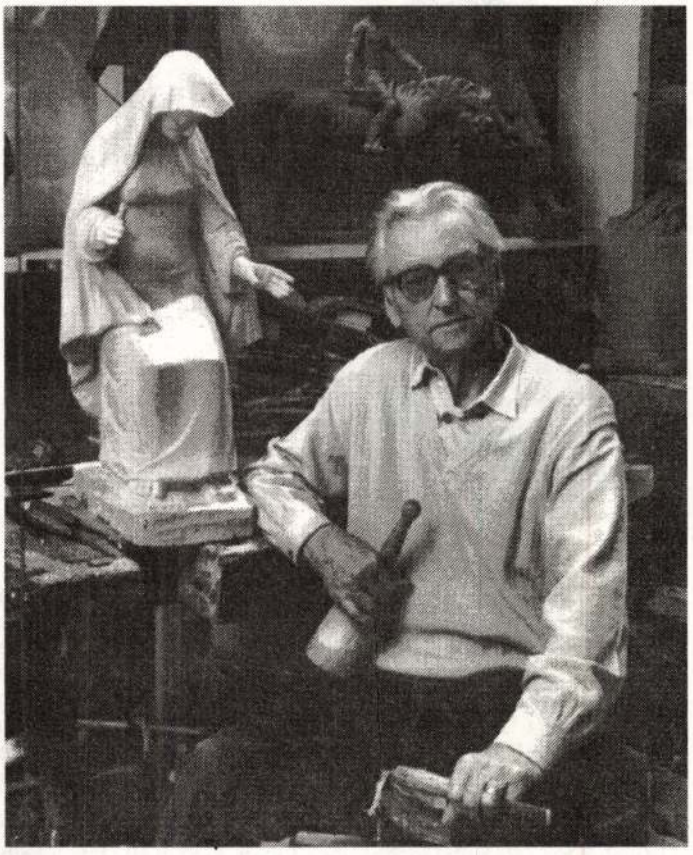

Mária, hársfa, a pihenő Búza Barnával, 1995. november
Markovics Ferenc fotója

Anya gyermekével, cseresznyefa,1968

Kuczka Péter

NÁNDI BÁCSI

Kelemen Kristóf: V. N. L. portréja

Úzött vad voltam éppen, így éreztem, s nem is oktalanul, elfelejtett, határvidékre szorított költőként a Képcsarnok Vállalat propagandistája, akinek meghívók, kiállítási katalógusok, plakátok készíttetése volt a feladata, de még ebben is korlátozottan, hiszen küzdenem kellett egy-egy jobb ötletért, s emlékszem, amikor ismert nyugati mintára "szalonnak" szerettem volna kereszteltetni a grafikusokat bemutató Dürerről elnevezett helyiséget, akkor maga a felettes hatóság, a Művészeti Alap nagyhatalmú igazgatója hívatott magához, s némi vita után határozottan eltiltotta az elgondolást.

Űzöttségemmel együtt járt a bizalmatlanság, a gyanakvás, olykor a bántalmakra válaszolni kívánó, de elfojtott, ki nem élt támadókedv, a belső egyensúly megteremtésére vágyakozó agresszivitás. Írásaim nem jelenhettek meg, mások nevén, segítőkészségüket köszönve, ismeretterjesztő rövidfilmek forgatókönyveit írtam és kisebb cikkeket ártatlan és közömbös témákról, de mindig kockáztatva a leleplezőst, amely büntetést hozott volna azokra, akik nevüket kölcsönözték. Megpróbáltam természetesen rázni a ketrec rácsait, kerestem a cselekvés lehetséges formáit. Barátaimtól elmaradtam, különben egyikük meghalt, másikuk külföldre menekült, az irodalmi életnek közelébe sem mehettem, tilos volt a nevemet leírni. Ilyen, vagy ehhez hasonló lehet a bebörtönzöttek nyugtalansága, igaz, hogy én kint, "szabadon" éreztem ezt a tehetetlen nyugtalanságot.

1962-t írtunk, hat évvel voltunk az "októberi sajnálatos események", az ellenforradalom, vagyis a forradalom után. Az események után, amelyek "megrázták a világot", a kormány szilárdan tartotta kezében a hatalmat, néhányan már kiszabadultak a börtönökből, kivégzések talán már nem voltak, vagy csak teljes titokban, az emberek, az egykori résztvevők is, felejteni kezdték, tudatuk barlangjainak homályába dugták emlékeiket, kenyér után futkostak, életben akartak maradni, élni akartak. Homály volt, a feledés homálya, a beletörődés homálya, a felszín nyugalma alatt a lepréselt lelkek homálya.

Ezen az őszön, ebben az állapotban találkoztam először Nándi bácsival, azaz Varga Nándor Lajossal. Sem az időpontra, sem a helyszínre nem emlékszem pontosan. Lehet, hogy bent járt a Képcsarnoknál, lehet, hogy Molnár C. Pál kiállításán nyújtotta a kezét, lehet, hogy valamilyen zsűriben vett részt, vagy valamilyen tanácskozáson. Nem is ez a fontos, hanem az a rögtönös és ösztönös bizalom, amelyet iránta azonnal éreztem. Talán életkorát jelző hajától, talán nyugalmat sugárzó kézszorításától, telán szemétől, amely az enyémmel azonos magasságból nézett rám, talán a hangjától, mondatainak lassúságától és kerekségétől, talán mindezeknek és más elemeknek bíztató és harmónikus egységétől? Visszagondolva rá eszembe kell jutni a "lélek" szónak, mert olyasmit láttam rajta, amit nemes léleknek szoktunk mondani. Negyvenötben vagy negyvenhatban fiatal festő barátaimtól hallottam beszélni róla, a Képzőművészeti Főiskolán működő műhelyéről, haloványan valami nyomdáról, ahol maga készíti könyveit, szakmai tudásáról, oktatói tevékenységéről, hagyománytiszteletéről.

Mindez persze csak később jutott eszembe, akkortájt, amikor arról kezdtünk beszélgetni, hogy tanfolyamot kellene indítanunk a Képcsarnoknál grafikai munkákat terjesztő ügynököknek. Kinek a fejéből pattant ki az ötlet, nem tudom, de biztos, hogy nekem már korábban feltűnt az ügynökök szakértelmének hiánya. Nem tudták, hogy mi a különbség egy rézkarc és egy fametszet között, amit persze én se nagyon tudtam, s nem észlelték a stiláris különbséget egy Szőnyi és egy Szabó Vladimir rézkarc között. Igaz, hogy erre nem is volt szükségük, hiszen a pénzükért futottak s nem esztétikai, vagy művészettörténeti ismeretekért.

Megterveztük a tanfolyamot, s meglepetésemre a vállalatnál az ötletet elfogadták. Talán azért, mert akkoriban nehéz lett volna ellenezni egy tervet, amely a dolgozók szakmai tudását kívánta gyarapítani. A tanfolyam elindult, ha jól emlékszem, hetenként egy előadással. Az előadók Arató Gyula, Bokros Ferenc, Molnár C. Pál, Semsey Andor és Varga Nándor Lajos voltak. Később – úgy emlékszem – tartott egy előadást Németh Lajos is. Ment, mendegélt a tanfolyam, amikor egy alkalommal Nándi Bácsi azt mondta, hogy miért ne készítenénk a továbbképzés anyagából egy tankönyvet is, ha másért nem, hát a következő tanfolyamok hallgatóinak. Meglepetésemre ezt a tervet is elfogadták és Nándi bácsi elkezdve írni azt a művét, amely "Műfajok a metszőművészetben" címmel kettőszáz példányban 1963-ban megjelent.

Kincseim között tartom számon ezt a könyvet. Nekem, akit Nándi bácsi képszerkesztőnek nevezett ki, a "B" példány jutott a szerző aláírásával és ajánlásával. A nagy betűkkel jelzett néhány példány és a "normális" példányok között óriási különbség volt. Például az enyémben a nyomtatott grafikák mellett ott vannak az eredeti magasnyomatással készült fametszetek és linoleum-metszetek, de a mélynyomtatás és síknyomtatás eredeti példányai is, köztük egy japán fametszet külön lenyomott lapjai, vagy a Nándi bácsi által utánmetszett Amman Jost grafika is. Mostanában is gyakran előveszem és végigsímogatom ezt a könyvet, felidézve írójának türelmét, gondosságát, szakértelmét. Azt hiszem, hogy Nándi bácsi minden metszőművészeti tudását és tapasztalatát összesűrítette ebben a munkájában, 140 oldalon elmondva egy-egy válfajnak, vagy típusnak nemcsak jellegzetességeit, formai sajátosságait, esztétikáját, hanem történetét is. Kár, hogy nincs kiadó, amely ezt a munkát az érdeklődők széles köre kezébe adná.

A könyv megjelenésének pillanatában már atyai barátomnak és a képzőműészeti esztétikában mesteremnek tekinthettem a nálam majdnem harminc évvel idősebb Nándi bácsit. Beszélgettünk, elmondtuk egymásnak gondolatainkat és érzéseinket, véleményünket a világról, az országról, az emberekről. Eljött az a pillanat is, amikor megmutattam neki asztalfióknak írt verseimet, köztük a "Bábel" című kétezer soros, egyszerre epikai és lírai írást. Elolvasta, véleményt mondott róla, aztán az olcsó papírtasakba fűzött kéziratot bekötve adta vissza, illusztrált címlappal. Egyik fontos és felejthetetlen tulajdonsága éppen ez volt, az adás igénye, a törődés a másik emberrel. Ehhez a Bábel-ügyhöz tartozik az is, hogy amikor később rézkarcolt portrét készített rólam, az arcom mögé háttérnek odarajzolta a bábeli tornyot, vagy amikor Bécsben volt, a Kunsthistorisches Museumból éppen Pieter Bruegel Bábel-tornyának képét küldte el egy üdvözlő lapon.

Nem tudom, hogy kinek, minek láthatott engem, hiszen erről nem esett szó, de elfogadott, s talán bizalmasának is tekintett, hiszen megkaptam tőle 1923 és 1926 között írt verseinek kicsiny könyvecskébe kötött gyűjteményét. Sőt egyszer Bécsből írt levelében verset küldött.

Ki látta ablakomba lógó
vadszőlő csipkézetét?
Ki látta, mint szedett szölő
levelet indák peremén?
Reggeli csöndben madár villan át:
rigó, feketén,
Nem látom túl, hová száll már
ablak keretén,
Azt tudom csak, hogy számomra
piros a levél,
A rigó fekete és a háttér
kékülő fehér.

Általam ismert versei, ihletett pillanatok eredményei, általában filozófikusak, az élet, a világ értelméről, az emberi értékekről, a Szépségről szólnak, úgynevezett szabad versben, a gondolat szervezi formába őket és szinte mindegyükben megjelenik a természet látványa,

egy-egy kép a felhőkről, az égről, a madarakról, a virágokról. A festő, a grafikus, a világot a szemével érzékelő művész ott figyel a szépre ezekben a versekben.

Szeretem és tisztelem prózáját is, elsősorban "Az alkotó szépség a képzőművészetekben" című esztétikáját felépítése, tagolása, gondolatmenetének pontossága és szigorúsága miatt, nem is találkoztam hozzá hasonló értékes munkával ezen a területen. Ide kívánkozik a kötetnek a természeti szépről szóló fejezetéből néhány megragadó mondat, magának a természetnek a definíciója.

"Természet alatt a valóságot értem, nemcsak a láthatót, de a láthatatlant is, szorosabban azt a valóságot, amely az életet jelenti földünkön, s azt a láthatatlan őserőt, mely az összességet alkotva mozgat mindent a maga kiszabott útján. Tágabban értelmezve, értem alatta nem csupán az élet egy pillanatát, hanem változásait is, a földszületés pillanatát, amelyben benne volt akkor is kezdet és a vég, a látható és a láthatatlan élet. Szűkebb körrel tagoltan értem természet alatt, amit érzékszerveimmel felfoghattam, miközben életjelenségre életjelenséggel válaszolhattam...

A természet folytonos változás, alakról alakra, testről testre, jelenségről jelenségre. Megsemmisül az alak s újra él, hasonlatos, nem azonos alakban. Az alak folyamatos változása: az élet, egyezően a földön és a földön túl. Az alak mérete lényegtelen a természet szempontjából, a parány és a mérhetetlen ugyanegy méret, mindkettő alávetve a folyamatosság törvényének."

Folytathatnám az idézetet oldalakon keresztül, de itt csak gondolkodásának filozófiai mélységeire és eredményeire kívánok utalni és arra, hogy a reneszánsz ember természetességével s olykor talán naívságával vizsgálta maga körül a világot, választ keresve kérdéseire. Képzőművész volt, de – úgy tudom – sohasem korlátozta önnön tevékenységét az ábrázolásra, mindig érdeklődéssel kutatta a felszín alatt a lényeget, a mélyebb értelmet.

Képzőművész volt, mondom, s egy szót sem szóltam még festményeiről, rajzairól, grafikáiról, s ezeknek formáiról, szépségeiről, értékeiről. Nem is vállalhatom esztétikai megmérettetésüket, nem vagyok szakember, az emlékeimre, élményeimre, érzéseimre támaszkodom.

Egyik utolsó találkozásunk alkalmával új festményt láttam meg könyvekkel, írásokkal, mappákkal zsúfolt dolgozószobájában az ajtó felett, ott, ahol a híres francia sorozat, a Pléiade bőrbe kötött, bibliapapírra nyomott klasszikusai álltak. Virágok voltak vázában. Mondhatnám, hogy csendélet volt, műfajában oda lehetett volna sorolni. Ránéztem s egy pillanat alatt megindította bennem a képzettársítások folyamatát. Vers jutott eszembe valakitől a vázában álló sárga kankalinokról és a temetőben szaporodó sírokról. És elöntött a szomorúság. Szomorú lett volna a kép, a bánatról beszélt volna? Nem tudom. Hiszen virágok voltak rajta, az élet, a szépség jelképei. Nekem mégis a szomorúságot sugallotta, mondtam is azonnal. Nándi bácsi hallgatott, gondolkozott aztán olyasmit mondott, hogy igazam lehet, mert ha én ezt éreztem a képből, akkor a képben a szomorúság benne van, még akkor is, ha ő nem azt akarta festni.

Válogatott rajzainak egy csoportját 1964. februárjában mutatta be a Dürer Teremben. Negyvenhat lapot huszonöt év terméséből az 1923 és 1958 közötti évekből. Tollrajzokat, ezüstrajzokat, krétarajzokat, ecsetrajzokat. Tájképeket, portrékat, férfi és női aktokat.

Ott álltam a kiállításon, örültem sikerének, megnéztem minden lapját, rajztudásának bizonyítékait, és különösen az aktokat. Nagyon tetszett a meghívón is sokszorosított csodálatos formájú nő, aki lebiggyesztett szájjal nézegetett valami képes újságot. Két személyt mutatott a rajz, a mámorítóan, vonzóan szép testet és az ellenszenves arcú, butának látszó nőt. Ez lett volna a véleménye? Talán.

Kisujjában volt a grafika. Mindent tudott róla. Mesélte egyszer, hogy Londonban volt hosszabb időre ösztöndíjjal s akkor végignézte a British Museum grafikai gyűjteményének minden darabját. Rajta kívül – így szólt a legenda – csak Churchill tette meg ezt. Igaz, hogy a későbbi Nobel-díjas miniszterelnök nem készített róluk vázlatokat. Nándi bácsinak pedig ott volt a polcán sok-sok fekete kötésű, vastag füzetben az angol múzeum kincseinek leírása és igen soknak a vázlata. Néha levett egy-egy füzetet én pedig lapozgattam és ott voltam a múzeumban. Nagyon fontos volt ez nekem akkor, mert azokban az években nem kaptam útlevelet még az annyira vágyott Olaszországba sem. Tudta ezt, sajnált is érte, s később, amikor ő már utazhatott, folyamatosan küldte képeslapjait és rövid beszámolóit.

Varga N. L. rézkarca: Kuczka Péter

Megismerni, megőrizni, tovább adni –, azt hiszem, ezek voltak tevékenységének mozgatói. Sokat kaptam tőle, rengeteget, felejthetetlenül sokat. Megértést, elnézést, tanítást, türelmet, nyugalmat. És még valamit, amit életem legfontosabb tanulságai közé sorolok. Azt, hogy ne adjam meg magamat. Hogy korlátok közé szorítva keressem meg a cselekvés lehetőségeit, ha nem kint, a világban, akkor bent, magamban. Így emlékszem rá hálával és köszönettel.

Betévedtem egyszer a Nemzeti Múzuem udvarába. Nézegettem az ágyúkat és harangokat. Az egyiken – már nem tudom, ágyún-e vagy harangon – megláttam egy néhány négyzetcentiméteres domborművet. Finoman formált munka volt, nagyon tetszett, Ádámot és Évát ábrázolta és a kígyót az almafán. Megkívántam, talán azért is, mert valamilyen irodami okból foglalkoztatott ez a bibliai történet. Beszéltem erről a vágyamról Nándi bácsinak. – Menjünk oda holnap – mondta – nézzük meg és lopjuk el. – Nevettünk, aztán másnap valóban elloptuk. Nándi bácsi valamilyen puha anyagot, talán gittet húzott elő a zsebéből, gyorsan körülnézett, lenyomatott készített a domborműről, ahogy a tolvajok a kulcsokról. És néhány nap múlva megkaptam a bronzszínűre festett gipsz másolatot. Most is itt van a könyvespolcomon, a szemem gyakran megakad rajta. Megindítja az emlékezést.

De nemcsak én kaptam tőle, kapott az ország is, bár talán nem is tud róla. Úgy mondom el a történetet, ahogy az elbeszélésére emlékszem. Csodás ritkaságokkal volt tele a sepsiszentgyörgyi könytár. Egyetlen példányokkal, kincsekkel, illusztrált famentes könyvekkel. Nándi bácsi végignézte őket, kimásolta a legértékesebb könyvek illusztrációit, fametszeteit. Aztán az egészből egy új könyvet készített, talán a Szépművészeti Főiskola műhelyében.

Jött a háború. A könyvtár anyagát vagonokba rakták, menekítették Magyarországba. És jöttek a repülők. Bombákat dobáltak. És a vagonok kincseikkel, pótolhatatlan értékeikkel együtt felrobbantak és elégtek.

Nándi bácsi munkája néhány példányban megmaradt. És őrzi ennek a nagyszerű embernek az emlékét. És talán eljön egyszer az a pillanat, amikor valaki az ország, a nép, a lakosság nevében megköszöni neki, hogy tette, amit tett, hogy gondolkozott, dolgozott és ajándékot adott mindnyájunknak.

Telepy Katalin

DÚL MIHÁLY ELÍTÉLTETÉSE

Nem egyszer tapasztaljuk a műkereskedelemben, hogy a gazdát cserélő festmények – közöttük is elsősorban a résztanulmányok – eredeti címe előbb-utóbb feledésbe merül. Ilyenkor azután az új tulajdonos, vagy a közvetítő ad címet a képnek a témáról alkotott saját elképzelése szerint. Ez pedig a kutatás, de a műkereskedelem számára is tévedések forrásává válhat.

Valószínű ez történhetett egy Iványi Grünwald kép esetében is, amely a BÁV 1994. évi, májusi aukcióján, mint a "Szökött katona" szerepelt. Az alaktanulmány azonban minden kétséget kizáróan Iványi Grünwaldnak a "Dúl Mihály elítéltetése" – című kompozíciójához készült, ennek egyik fő alakja.

Iványi nagyméretű kompozíciójának keletkezésénél az előzményekhez tartozik, hogy a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem, amelynek könyvtára több, mint két millió kötetével a Budapesti- Széchenyi Könyvtár után az ország második ilynemű legnagyobb gyűjteménye, 1932-re készült el. Méltó díszítésére az akkori kultuszminiszter, Klebelsberg Kuno, már 1923-ban négy nagmyéretű festményt rendelt meg. A megbízást a számos bel-és külföldi sikerekkel elismert, kdevelt két művész, Iványi Grünwald Béla és Rudnay Gyula nyerték el.

A témaválasztás, de a megjelenítés mikéntje is mindkettőjük számára számos problémát vetett fel. Mivel a képeket elképzelés szerint egy nagyobb térbe szánták, megfelelő összhangnak kellett érvényesülnie. Sem Iványi, sem Rudnay nem szándékozott drámai történetet választani, de a hely szellemisége is ezt sugallta, hiszen elsősorban az ifjúság számára kellett fogalmazniuk. Végül is sok tépelődés, egyeztetés után Rudnay a Lakoma és a Toborzó c. jeleneteket választotta. Iványi csupán egy kompozíciót vállalt, a török időkből vett Jókai novellát, a "Hogyan lett Dúl Mihály uramból Rácz János?" – humoros szellemiségét megörökítő történet csattanóját, a debreceniek furfangos észjárásának, életrevalóságának emlékét kívánta a festészet nyelvén életrekelteni.

Iványi Grünwald Béla: Dúl Mihály elítélése

Az 1929-re elkészült, 1.5x3.5 m-es kompozíciókat, az Ernst Múzeum februári kiállításán mutatták be. Rudnay két nagy képe hangulatában és megjelenítési módjában is összecsengett Iványinak derűs, humoros, erőteljes színekkel megoldott jelenetével. A korabeli sajtó bőségesen beszámolt a nagyjelentőségű eseményről, a megnyitón a kultuszminiszter mellett a két művész és a szellemi élet rangos képviselői is megjelentek. Az ünneplés nagy volt, az elismerés sem hiányzott. Ám a kritika is hallatta hangját. Iványi képével kapcsolatban a történelmi képek romantikus szellemiségét hiányolták, és a levegős-atmoszférikus előadásmódot kifogásolták. Iványi ugyanis mindhárom főalakját fénypásztákkal emelte ki, és ez a fény – levegő áramlás még erőteljesebb volt a kiállított képekhez készített vázlatokon. Gondoljunk azonban arra, hogy a kép Iványi korai atmoszférikus kísérleteinek időszakában készült, amikor 1926-ban a Hortobágyon, a legimpozánsabb magyar pusztán a levegő, a fény és a szélkavarta por megjelenítésének lehetőségeit kutatta. Valamennyi ezidőből származó, fennmaradt kísérletét ennek a vizuális problémának szenvedélyes festői visszaadása hatotta át, és a Dúl kompozíció is ide számít.

A korabeli kritikából kitűnik, hogy a Dúl-történet előadásának derűs felhangjait kellően nem értékelték, talán meg sem értették, holott a novellát olvasva világossá válik Iványinak az eseményt megjelenítő kitűnő készsége, a szereplők habitusának remek humorral átérzett visszaadásában.

Mert mi történik valójában?

A török időkben Debrecenben a daliás, neves Dúl Mihály – felesége tisztességének védelmében – akaratán kívül agyonüti a házához kirendelt török katonát, a csauszt. Nyilvánvaló, hogy tette fejet kíván. A város főbírája azonban névcserével egy elítélt gonosztevőt, Rácz Jánost végezteti ki helyette. A bírósági tárgyalás Iványi tolmácsolásában kitűnően sikerült. A képen az előtér főalakja, a székében elnyúló selyemkaftános pasa látható élvezettel szívja a nargilét, és figyeli az eléje vezetett "bűnöst". Bár láthatóan elégedett a halálos ítélettel, a gyanú azonban mégis szívébe férkőzött. Feltűnt neki ugyanis az elítélt tettes vézna mivolta, és sejti, hogy a "magyarok" valahol félrevezették.

Iványi szépszámú vázlat, tanulmány készítésével érlelgette a kompozíciót. Így Rácz Jánoshoz is megtalálta az alkalmas modellt, a gyatra külsejű, ijedt tekintetű, rémült tartású, vörösnadrágos legényt, – a BÁV katalógusban közölt résztanulmány figuráját. A kép harmadik főszereplője, Debrecen köztiszteletben álló főbírája, Balyik András, aki a nem is veszélytelen, furfangos tervet kieszelte és megvalósította. Szenvedélyes mozdulattal olvassa a "bűnös" fejére a csausz megölésének tettét. A történet végül is – a debreceniek leleményességének, meg a törökkel szembeni mindig is óvatos előrelátásának köszönhetően – megnyugtatón végződik.

A nagyméretű festmények – Rudnay azóta eltűnt Lakomá-ja kivételével – a Toborzó és a Dúl Mihály kompozíció ma is a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem tulajdona, annak rektori tanácstermében látható. Ha valaki rászán egy órát a Jókai novella elolvasására, és a kép megtekintésére is lehetősége nyílik, minden bizonnyal azonosítani tudja majd annak szereplőit.

Varga Nándor Lajos

vezetésével 1943-
ban a vámosbalogi
művésztelepen 12 ₽ fő-
iskolás növendék
fanult.

Oltvai 296. l.
297. l.
298. l.

₽ képzőművészeti

A tárlaton bemutatásra kerül a

„MAGYAR MÚLT"

című
1941-ben készült,
40 darabos történelmi fametszetsorozat,
melyet eddig nem láthatott a nagyközönség.

Az Erdély Művészetéért Alapítvány
Vármegye Galéria
(Budapest, V. Vármegye utca 11.)

Tisztelettel meghívja

Varga Nándor Lajos

grafikusművész

születésének 100. évfordulója
alkalmából rendezett
emlékkiállítás megnyitójára

1995. március 25-én (szombat),
17.30 órára

A kiállítást megnyitja:
Dr. Habsburg Ottó

VARGA NÁNDOR L.

MEGHÍVÓ

„Minden magyar felelős
minden magyarért"
Szabó Dezső

Vármegye Galéria

H–1052 Budapest, Vármegye utca 11.
Tel./fax: 118–8148

Erdély Művészetéért Alapítvány
H–1675 Budapest, Postafiók 133.
MNB 217–98089–5421

A kiállítás megtekinthető 1995. június 26-ig,
kedd, szerda, csütörtök, péntek 10–18 óráig.

Vargha Nándor Lajos

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299—632.

REGGEL

Lap: Magyarország, Budapest

Megjelent: 1943. szept. 11.

30

Művésztelep a felsőbalogi Kóburg-kastélyban

A *Képzőművészeti Főiskola* újabb művésztelepp el gazdagodott. *Szinyei Merse* Jenő kultuszminiszter kezdeményezésére a földművelési kormányzat átengedte a főiskola művésztelepe céljára, egyelőre egy őszi tanfolyam megtartására, a gömörmegyei Felsőbalogban levő egykori *Koburg-kastélyt*. A művésztelepi továbbképzésre kijelölt főiskolai hallgatók az új főiskolai művésztelepen *Vargha* Nándor tanár vezetésével már meg is kezdték munkájukat. A kastély és a park, ahol a művésztelep elhelyezést nyert, egyike a felvidék legszebb történeti épületének és parkjának. A falu ősi magyar település, tele színes és jellegzetes népművészeti emlékekkel. A környék nagyon változatos. Kimeríthetetlen tárháza a festői témáknak. Valamikor it élt *Széchy* Mária és *Wesselényi*. Később a környék a *Kohárvak* kezébe került, majd a *Koburg*-családé lett. A közelben levő Balog-vára a török időben sokszor szereplő végvár volt s romjai ma is állanak.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XVI., Bem [illegible]

Szövarch 51.

Varga Nándor Lajos.

Teljes életrajz és ouvrekatalógus.

Feldolgozta Dr.Kopp Jenő.

Varga N. festö.

Katol. Szemle. 1944. 218-220. l.

Varga Nándor festö.

Katol.Szemle.1944.88-89.l.

VARGA NÁNDOR LAJOS

VARGA MÁTYÁS: EMLÉKEZÉS MESTEREMRE. VARGA N. LAJOSRA

TIKATÁJ 1995, 5, 95-96

vált az internacionális gótika sajátos szín
megtizedelten, véletlenszerűen és összefüggé
1170–1189 szoborlelet nélkül többnyire csak sejtésekre le

A budai két ciklusban kétségkívül új minő normáit követték. Messze maguk mögött ha megragadásának értelmezését, s az individual próféták, udvari öltözetben ábrázolt kísérők és igénye nem mehetett túl a vallási vagy a her telítődése egyéni, pszichológiai tartalommal, megjelenés véletlenszerű, pillanatnyi vonásair motivált, a formula kötöttségét megtagadó d beszédre nyíló ajkak, az „értelmes", mert határ új esztétikumát valósította meg. Nyilvánvaló rendeltetése és építészeti kötöttséget nem ism állnak, amelyen túl egy lépéssel már nem kielé mind a Németalföldön, mind Itáliában a figurá budai szobrok meglehetősen önálló választ ke fiatal Ghibertit, Donatellót, vagy Flandriában a foglalkoztatták.

A budai vár Zsigmond kori szobrászatának építészeti maradványok is. A prágai dómépítke

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem Varga Nándor Lajos: „Vízjegyek“ című könyvét.

Számozott példányból .....pl. összesen: .....Ft
Előlegként csekken befizettem: .....Ft
Számlájukra átutaltam: ....Ft

Számozatlan példányból.....pl. összesen: .....Ft
Előlegként csekken befizettem: .....Ft
Számlájukra átutaltam:..... .....Ft

Vállalom, hogy a könyv megjelenésekor a második részletet személyesen, csekken, illetve számlájuk ellenében egyenlítem ki. (A megfelelő részt kérjük aláhúzni.)

Kérjük, hogy a csekken, illetve az átutaláson szíveskedjék a könyv címét feltüntetni.

....
lakcím, postacím név (cég neve)

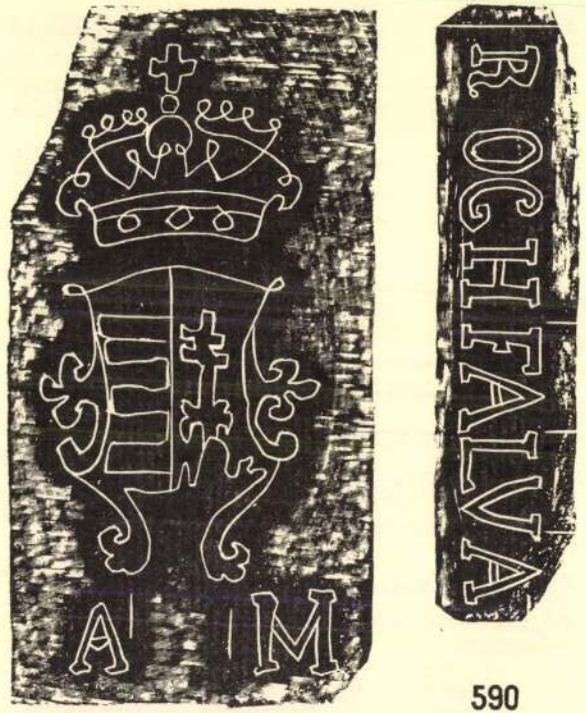

590

Magyar címer A M betűkkel (1800 körül). Címeres könyv előzék-lapján szerepel, Keglevich Miklós könyvtárából. (Fővárosi könyvtár, BP.)

435

)Ge(Szőlőfürtöt-vivők keltezés: Erősd 1756 IV. 26.

436

Bethlen Kata címere kelt: Alsó-Rákos 1757 IX. 10. (Bogát)

437

Szarvas keréken)Ge(1757 XI. 1.

Varga Nándor Lajos

VÍZJEGYEK

Művészi kézirat hasonmás kiadása
BALASSI KIADÓ

VÍZJEGYEK

A vízjelek: betűk, számok, növények, állatfigurák, emberek, jelenetek, emblémák, címerek – a papír készítőjének mesterjegyei, amelyek századok múltán is beszédesek: elárulhatják, hol, mikor és ki készítette, esetleg mire használta a papírt.

Varga Nándor Lajos, a kiváló grafikus és festő, művész- és építészgenerációk mestere, közel ötven esztendeig kutatta, gyűjtötte, rajzolta a kézművesség e fontos emlékeit. S hogy megőrizze, fába metszette, majd művészi kéziratba rendezte, tanulmányával, jegyzeteivel, térképekkel kiegészítve.

A művészi kézirat mindössze néhány, saját kezű levonatban készült, azzal a szándékkal, hogy egyszer könyvalakban is megjelenjék. A szerző ezt már nem érhette meg, ezért fennmaradt kéziratát most hasonmás kiadásban jelenteti meg a Balassi Kiadó.

Az első kötet kiemelkedően érdekes része a Sepsiszentgyörgyi Múzeum levéltári anyagának feldolgozása. (A gyűjtemény a második világháborúban súlyosan megsérült, egy része elpusztult.) E kötetben megtalálhatók a patinás Diósgyőri Papírgyár legrégibb vízjelei, köztük olyan is, amely még a gyár múzeumában sem lelhető fel.

A második kötet a szerző saját tulajdonában lévő vízjeles papírok gyűjteményét adja közre, lelőhelyek szerint csoportosítva .

A két kötet összesen 835 fába metszett vízjegy rajzolatát tartalmazza.

A könyv függelékében tartalmazza Endrei Walter tudománytörténész, dr. Vámos György papíripari kutatómérnök, és Chikán Bálint művészettörténész tanulmányait a témáról és a művész életútjáról. A kötetet angol nyelvű összefoglaló zárja.

***

Varga Nándor Lajos műve egyaránt fontos lehet a különleges könyvek gyűjtőinek és a képzőművészet, különösen a kisgrafika pártolóinak, továbbá a könyvművészeknek, grafikusoknak, fotósoknak. Ugyancsak alapmű a papírgyártással, könyvkészítéssel és -forgalmazással foglalkozó szakemberek, az ipartörténet iránt érdeklődők számára.

Külön figyelmébe ajánljuk a könyvet mindazon cégeknek, amelyek bel- és külföldi üzletfeleiket alkalmanként, karácsony vagy újév alkalmából értékes, de mégsem hivalkodó ajándékkal kívánják meglepni.

Megjelenik
500 számozott és 500 számozatlan példányban
a Diósgyőri Papírgyár külön e könyv céljára gyártott
vízjeles papírján, díszes kötésben, tokban.

A könyv megjelenését
az OKTK „Kulturális hagyományaink feltárása,
nyilvántartása és kiadása" kutatási főirány, a
DIÓSGYŐRI PAPÍRGYÁR és a
PAPÍRKER RT.
támogatta.

VI 1536
Pesti Gábor:
Nouum Testamentum, Bécs.
Töredék (sas) 11

VII 1543 Brenner Márton:
A. Bonfinii Rerum Ungaricarum
Decades Tres, Basel.
Korona BR 4850

VIII 1559
Székely István:
Chronica, Krakkó.
Címer, koronával BR 7191
Posen 1570
Moldova 1561-1585

IX 1565
Verbőczy István:
Magyar Decretum
Debreczen.
Medve 12
Változat BR 12366
MNM Budapest 1554
Bewegen-Rheine 1558
Lorraine 1577

Medvebocs 13

Megrendelhető a
BALASSI KIADÓNÁL
1012 Budapest, Attila u. 79. fsz. 3.

Előfizetéseket 1995. július 15-ig fogadunk el.

1995 OKT 15

A könyv kereskedelmi forgalomba nem kerül, kizárólag a kiadó saját könyvesboltjában (1023 Budapest, Margit u. 1.) és raktárában (1012 Budapest, Attila út 79.) vásárolható meg.

A számozott példányok ára: 12000 Ft
előfizetőknek: 10000 Ft
rendeléskor fizetendő: 7000 Ft
átvételkor fizetendő: 3000 Ft

Az igényeket az előlegek beérkezésének sorrendjében elégítjük ki.

A számozatlan példányok ára: 10000 Ft
előfizetőknek: 8000 Ft
rendeléskor fizetendő: 5000 Ft
átvételkor fizetendő: 3000 Ft

A könyv 1995. november 15-ig megjelenik, erről előfizetőinket írásban értesítjük.
Az előfizetők a könyveket átvehetik a kiadó raktárában, illetve címükre kérhetik postán, utánvéttel.

Számlaszám: Postabank 219-98636
Balassi Kiadó 021-20-733

SZINYEI

SZALON

M E G H Í V Ó

Tisztelettel meghívjuk Önt és családját

VARGA PATRÍCIA MINERVA

FESTŐMŰVÉSZ

„Erről-arról csend a határ"
című kiállításának megnyitására

1999. január 13-án 17 órára a Szinyei Szalonba
(Budapest, VI., Szinyei u. 2.)

A tárlatot megnyitja
Dr. Medvigy Endre
irodalomkutató

A kiállítást rendezte Sinkovits Péter művészettörténész.
Megtekinthető: 1999. február 2-ig.
A lakásgaléria 13—18 óráig van nyitva, szombat—vasárnap zárva.
(Bejárat a belső udvarból jobbra.)

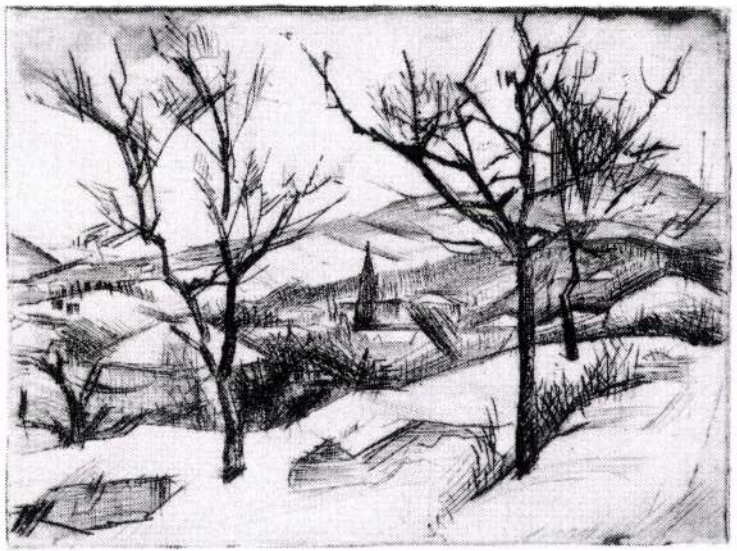

Szobotka Imre (1890–1961): Zugliget télen, 1922

M E G H Í V Ó

Szeretettel meghívjuk
a
„KARCÓLÓTŰ MŰVÉSZETE"
című

Aba-Novák Vilmos, Patkó Károly, Szobotka Imre,
Szőnyi István, Tarjáni Jenő és Varga Nándor Lajos

1920 és 1930 között készült grafikáiból
rendezett kiállításunk megnyitójára

1999. október 7-én, csütörtökön, 18 órakor
a Ferenczy Galériában.

A kiállítást rendezte:
Zsákovics Ferenc művészettörténész.
A kiállítást megnyitja:
König Róbert grafikusművész.

A kiállítás 1999. október 7-től 22-ig tart nyitva.

FERENCZY GALÉRIA
1053 BUDAPEST, FERENCZY I. U. 28.
TEL.: 318-1007

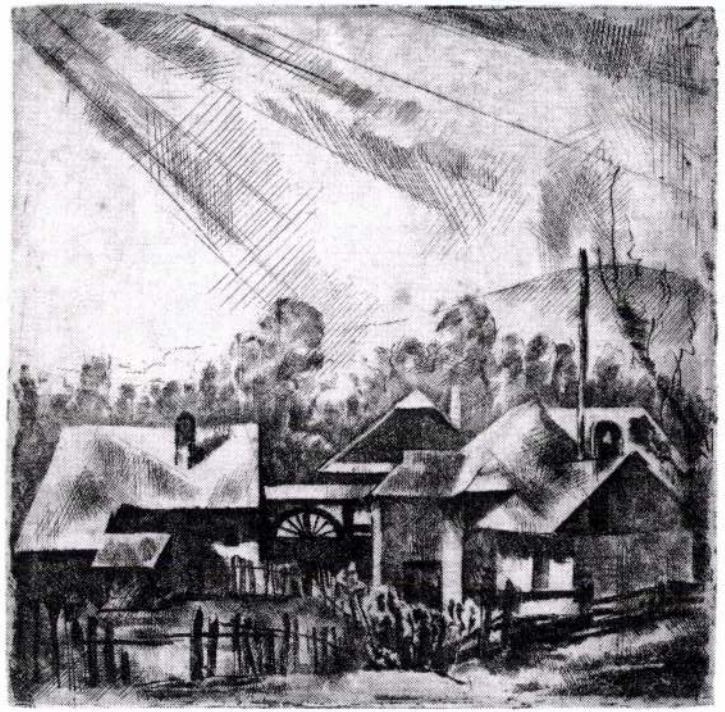

Aba-Novák Vilmos (1894–1941): Felsőbányai utca, 1926

Szőnyi István (1894–1960): Szomjúság, 1923

Tarjáni Simkovics Jenő (1895–1995): Visszanéző, 1925

Varga Nándor Lajos (1895–1978): Tavasz, 1923

Varga Nándor Lajos

96.VIII.7.

Pápai grafikák mesterfokon

Varga Nándor Lajos emlékkiállítása a Somogyi József Galériában

Lundi, 1919

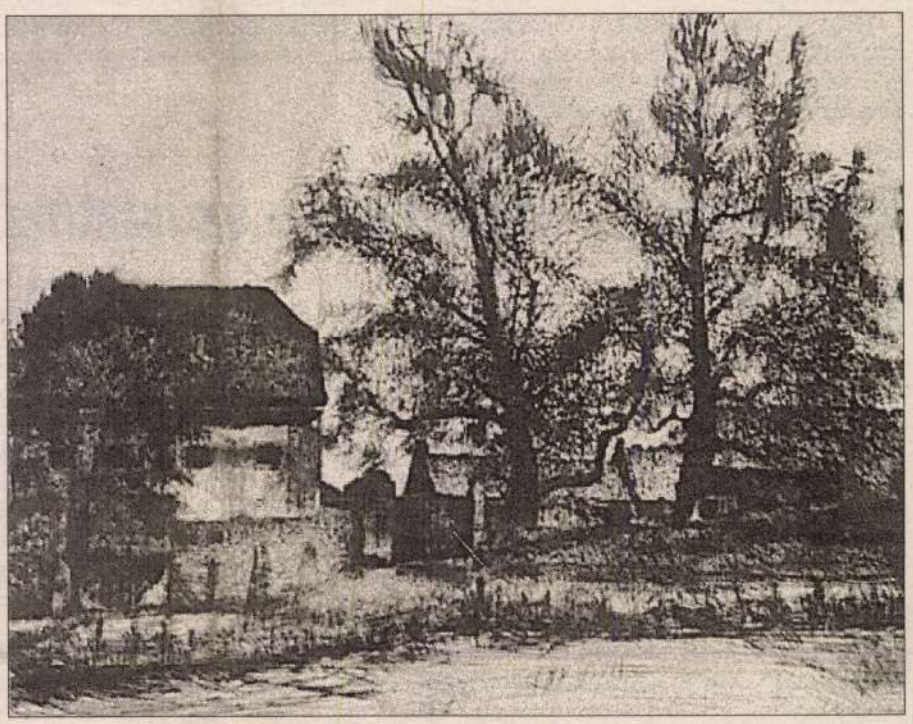

A Bocsor-malom, 1965

Harmincegy esztendővel ezelőtt, így nyár derekán, az akkor még folydogáló Tapolca patak rétes-fűzfás partján jókora napernyőt láttam a part földjébe szúrva Pápa határában. A napszítta árnyékvető alkalmatosság oltalmában ugyan festő munkálkodott, de ecset helyett rézkarcoló szerszámmal a Zavari malom, a vízfolyás és a környező fák formáit vitte át a lemezre. Boldizsár Istvánt köszöntöttem a vízparton, megcsodálva a műhelyekben szokásos rézkarcolás kinti műveletét, de ez csak a kezdet volt.

Tőle jó dobásnyi távolságban másvalaki művelt hasonlót, még nagyobb álmélkodásomra a látottak tükörképét rajzolta vékony vonalakkal a rézlemez viaszrétegébe, így a nyomaton az eredeti helyzetben látjuk az ábrázolt témát. „Az angol, meg holland gyűjtőknek teljesen mindegy, hogy a jobb és bal oldal fölcserélődik-e ...” – mondta Boldizsár István teljes okkal. „De nekem, a pápainak nem” – tettem hozzá, amikor Varga mester csak mosolygott a bajusza alatt. Ugyanis Varga Nándor Lajos, a modern magyar grafika egyik megalapozó mestere művelte ezt a nem hétköznapi tudást kívánó virtuózi eljárást.

Az Aba Novák Vilmos, Barcsay Jenő, Patkó Károly, Tarjáni Sinkovits Jenő, Szőnyi István nevével jelezhető kiváló első csapatba tartozott, akik Olgyai Viktor vezetésével tanulták a sokszorosító grafikát a Képzőművészeti Főiskolán a húszas években. Mestere mellett tanársegédként, majd 1924-től tanszékvezetőként irányította Varga Nándor Lajos a fiatalok képzését 1948-ig. A szocialista átszervezés során őt is nyugdíjazták, de magániskolájában – a Varga Akadémián – ezután is sok tehetséges művészjelöltnek adta át tudását.

Pápára az akkor – 1965-ben – már erősen romosodó vízimalmok vonzották, csaknem mindegyikről készített rézkarcot. A malom több volt, mint csak téma Varga Nándor Lajos számára, lévén molnár gyermeke. És Veszprém megyében is korábbról volt járatos művészként, tanárként pedig 1943-ban Veszprémbe, 1947-ben Szigligetre hozta nyári művészhelyre tanítványait.

Boldizsár István rézkarcai már régebben kiállításra kerültek születésük helyén, míg Varga mester malomábrázolásai közül egy csapatnyi most látható a Somogyi József Galériában az egész életműből válogatott nagy kiállítás részeként.

A művész fő alkotói területe ugyan a sokszorosító grafika volt, de festőként is tekintélyeset alkotott, az akvarelltől az olajfestékig mindegyik technikában kitűnő műveket teremtett. Nagy mesterségbeli tudásához művészi elmélyültség, az érzések, gondolatok gazdag kifejezése társult. A huszadik század nagy művészeti hullámverésében egyetlen irányzathoz sem kötelezte el magát, tudott korszerűt és időállót alkotni. A 101 éve született és 1978-ban elhunyt Varga Nándor Lajos pápai emlékkiállításának látogatói ezt a művészi erőt sokszorosan megtapasztalhatták.

Heitler László

„Kirekesztve az árokpartra”

Az emberi rosszaságról írt cikkeik mindig arcpirulásra kényszerítenek. Különösen így van ez, ha a cigányságról írnak, hiszen én is ehhez a réteghez tartozom.

Hogy jó és szép is van a mi életünkben, az ritkán derül ki, így aztán nem csoda, ha általános a vélemény. Abban a helyzetben, ahol mi élünk, nagyon nehéz a jót mutatni, de ez nem a mi bűnünk.

Ilyenek vagyunk: Népem mint a galagonya bokra / Kirekesztve az árokpartra / Hiába csodás a virága / Kevés pillantás jut rája. / Népem mint a letört fűzfa ága / Földbe szúrod, éled sarja / Hiába tépi szél, mostoha / Él – bár fejét lehajtja.

Szívesen segítek bemutatni a szépet és a jót is.

Kalányos Jánosné
Nyirád

Irány a N

Mostanában naponta érik kedvezőtlen hírek az ország lakosságát, ezzel szemben a másik oldalon, mintegy „jó hír”-ként tálalják, hogy jól haladnak NATO-csatlakozásunk előkészületei, s hazánk valószínűleg már az első körben tagjává válhat a katonai szövetségnek.

Úgy tűnik, mintha politikusaink minden sikertelenségükért, ügyetlenségükért, közéleti botrányaikért, az ország rossz helyzetéért a NATO-val szeretnék kárpótolni választóikat.

Miközben arról beszélnek, hogy Magyarországnak nincs „ellenségképe”, és hogy az országot senki sem fenyegeti, figyelmen kívül hagyják a határozott orosz és ukrán tiltakozást, s hazánkat szinte gőzerővel igyekeznek a nyugati katonai tömbbe „taszigálni”, ezzel szükségtelen módon esetleges későbbi fegyveres konfliktusok részesévé és szenvedő alanyává téve az országot. (Nem figyelnek a bölcsen politizáló Ausztriára, Finnországra és Svédországra – az

Életjáradék vagy élet?

A napokban hallottam, hogy a 35 év feletti olimpikonoknak életjáradékot akarnak adni. Elismerem, nem kis teljesítmény olimpiát nyerni. Ám szerintem, ezek közül a kitűnő sportolók közül senki nem olyan szegény, hogy erre rá lenne szorulva.

Ennek a sok pénznek én tudnék egy sokkal jobb és főleg hasznosabb helyet: a leukémiában szenvedő, műtét hiányában halálra ítélt betegek megmentését. Aki látta az Objektív című tévéműsor július 16-i adását, biztosan egyetért velem.

Megszólalt egy apa, akinek a kisfiát éppen huszadikként operálták. (Évente csak húsz beavatkozás engedélyezett.) Aztán láthattunk egy fiatal hölgyet, aki már több éve vár élete megmentésére. Neki két apró gyermeket és férjét kellene itthagynia, ha nem érkezik időben segítség.

Remélem, nemcsak az én szívem dobbant meg e képsorok láttán, hanem az illetékeseké is!

Sajnos egyre többször látom, hogy ebben az országban az igazán fontos dolgokra egyre gyakrabban nincs pénz. Kíváncsi lennék, ha bárkit személyesen érintene ez a dolog, hogyan döntene?

Ígéret hangzott el arra vonatkozóan, hogy megvizsgálják ezt az ügyet, de addig is hány embernek kell azért meghalnia, mert nem képes a hatalmas összeget előteremteni?

Kocsis Tibor
Badacsonyörs

Egy kiló

Érthetetlen szűklátókörűség

Olvasva a felvételi tájékoztatót, ráleltem, hogy a katonai főiskolákra 530 főt szeretnének beiskolázni. Ez mintegy kétszerese a valós szükségletnek, vagyis a tárca 50 százalékos pályaelhagyással számol. A belügy lelkendezik, hogy tizennégyszeres túljelentkezés van a rendőrtiszti főiskolára, miközben a rendőri pálya elhagyása is jelentős.

A kormány szakértői rájöhetnének, hogy az ellentmondás látszólagos. Pályaválasztó fiataljaink nem olyan ostobák, mint a szakértők. Ugyanis ma hazánkban a katonai és rendőrtiszti főiskolákon a legkedvezőbb helyzetbe kerülhetnek. Nem kell sorkatonai szolgálatot teljesíteni, jó minőségű és ingyenes az ellátás, a polgári életben is hasznosítható diplomát szerezhetnek, megfelelő anyagi feltételekkel iskolapadban maradhatnak. Az ezzel járó kötöttségeket pedig el lehet viselni.

Egyszerűen érthetetlen ez a szűk látókör a kormányzat részéről. A gyakorlati tapasztalattal rendelkezőket – a nevetségesen alacsony illetmények miatt – pályaelhagyásra kényszerítik, miközben a pótlásuk érdekében mértéktelenül pazarolnak. Remélem, ez csak ostobaság, és nem a fegyveres testületek szándékos szétverése.

A polgári felsőoktatási intézmények felé történő átjárhatóság biztosítása pedig nehezen értelmezhető feladat. A katonai, rendőrtiszti főiskolákon a magasabb ellátási színvonal – a hallgatók hozzájárulása nélkül – az adófizetők pénzéből történik. A társadalom így kívánja honorálni a fegyveres hivatásos szolgálat vállalását. De semmiképpen nem szándékozik az ügyeskedőket kedvező helyzetbe juttatni. Az már csak hab a tortán, hogy 1998-tól a Zrínyi Miklós (akkorra már tudomány-) egyetem közvetlenül a középiskolákból kíván toborozni hallgatókat. Persze megfelelő felépítés mellett – előtte sorkatonai szolgálattal – ez még lehetne jó is. De arra gyanakszom, ahogyan a 10–20 évvel ezelőtti hatalmi elit tartalékos tisztképzésre, sőt politikai munkás képzésre hívatta be csemetéit, ez a mostani változás is hasonló célokat szolgál: miként lehet kiváltságos módon teljesíteni az állampolgári kötelezettségeket, a költségvetés pénzén szerezni diplomát. Jóllehet arra sokkal tehetségesebb rászorultak is lennének.

Kalocsán István
Aika

Mi lenne

A NATO-tagság kérdéséhez szeretnék hozzászólni.

A szovjet megszállás a kelet-európai országoknak ugyanolyan súlyos tragédia volt, mint az NSZK-nak, Olaszországnak, Japánnak az amerikaiak által történő megszállása. A történelem során a lakosságot soha nem kérdezték meg, hogy akarja-e a megszállást vagy sem. Az erősebb vagy a győztes szabta meg, és sajnos a jövőben

Repült a nehéz

A közelmúltban a Magyarországról jövök című rádióműsorban élénk vita kerekedett a vonatdobálás során sérült gyermek családjának jogi képviselője és a MÁV jogi szakértője között.

A család jogi képviselője arra hivatkozott, hogy a MÁV mint veszélyes üzem, felelős az üzemmenetben előfordult bal-

VARGA NÁNDOR LAJOS ÉLETRAJZA

1895. január 1-jén született Losoncon.
Középiskoláit Sepsiszentgyörgyön, a Székely Mikó Kollégiumban végzi, itt érettségizik.
1913. Elkezdi tanulmányait a Magyar Képzőművészeti Főiskolán.
1916—17. Galíciai frontszolgálat után folytatja főiskolai tanulmányait, tanári oklevelet szerez.
1922. A kecskeméti művésztelepen dolgozik.
1923. Elnyeri a Szinyei Társaság grafikai díját.
1924. Részt vesz a Velencei Biennálén.
1925. Az Ernst Múzeumban gyűjteményes kiállításon mutatkozik be.
1928. A Barcelonai Világkiállításon bronzérmet nyer.
1929—31. Állami ösztöndíjasként két évet tölt Londonban.
1931—48. A Magyar Képzőművészeti Főiskola grafikai tanszékének vezető tanára. Tanári működése alatt több grafikai szakkönyvet ír, melyeket maga illusztrál.
1940. A londoni Royal Society of Painter-Etchers and Engravers (A Királyi Festők-Rézkarcolók és Rézmetszők Társasága) tagjává választja.
1951. Rajziskolát indít.
1958—70. Kiállítás a Derkovits Teremben, a Dürer Teremben, a Műcsarnokban.
1971. Érdemes Művész kitüntetést kap.
1974. A Munka Érdemrend arany fokozatával tüntetik ki.
1978. április 17-én hunyt el Budapesten.

A Móra Ferenc Múzeum
tisztelettel meghívja Önt és Barátait
a múzeum I. emeleti termébe
(Szeged, Roosevelt tér 1—3.)

VARGA NÁNDOR LAJOS

(1895—1978)

festő- és grafikusművész

emlékkiállításának megnyitására

A tárlatot 1996. május 17-én,
pénteken du. 1/2 5 órakor

Varga Mátyás díszlettervező
Kossuth-díjas, Kiváló Művész

nyitja meg

Múzeumok, melyekben munkái megtalálhatók:

Szombathely, Képtár
London, British Múzeum
Bécs, Albertina
Genova, Liguria Múzeum
Washington, National Gallery
Sepsiszentgyörgy, Székely Nemzeti Múzeum
Budapest, Nemzeti Galéria
Freiburg, Grafikai Múzeum
Oslo, Grafikai Múzeum
Brüsszel, Grafikai Múzem

F. k.: dr. Trogmayer Otttó — Officina Nyomda 96-577

A mesterség, mester-ember fogalmak bizonyos munka, legtöbbször kézi munka elvégzésével fűződnek össze. Leginkább gyakorlati, hasznossági cél vezeti a munka befejezését, s a jó anyag felhasználás, tartósság teljességgel kielégíti az effajta szükségletet: jó munka, becsületes munka. Az ember játék-ösztöne azonban a hasznossági célon túl a ‚szép' mélyen szunnyadó elemeit is belekeveri az anyag megmunkálásába, feldolgozásába, s először a hasznosítható szerszámok formája, majd az elkészített kézmíves tárgyak alakja vegyül össze ez ősi elemmel. A kialakuló kézművesség százados lépcsői lassacskán emelkedtek a művészet felé. Minden művészet élettani jelzőjében ott szerepel a mesterségi rész, különösképp a képzőművészetekben. Ez nem is lehet másként. A művészi kifejezésnek szüksége van az anyagra, amellyel közvetíti magát. A festő, a grafikus, a szobrász, az építész egyben mesterember is. Az anyagot nem kerülheti ki, az anyag megmunkálását sem. Már pedig ezek mind mesterségi viszonyok. És, ha erőszakot nem akar elkövetni az anyaggal és annak tulajdonságaival szemben, meg kell ismernie azt, különösen otthonosan kell éreznie magát abban az anyagban, amelyben vagy amellyel kifejezéshez jut. E megismerés távolról sem befolyásolhatja károsan a művészi hangot, sőt még tisztábban aláhúzhatja.

(Részlet Varga Nándor Lajos:
A rézmetszet mestersége c. művéből)

A kiállítás helye:
Budapest, XXI. ker. Szent Imre tér 3. Tel: 276-7343

Megtekinthető: 1995. április 2-ig,
10-18 óráig, hétfő kivételével naponta.

CSEPEL GALÉRIA

A CSEPEL GALÉRIA
szeretettel meghívja Önt és barátait
1995 március 9-én 18.00 órára

VARGA NÁNDOR LAJOS

festő- és grafikusművész

(1895 - 1978)

műveiből rendezett
emlékkiállítás megnyitójára,
melyet a Csepel Galéria
a művész születésének
100. évfordulója
tiszteletére mutat be.

A grafikákat
a Magyar Képzőművészeti Főiskola
képgrafikai tanszékének archívumából
és a művész hagyatékából válogattuk

A kiállítást rendezte és megnyitja:
KŐNIG RÓBERT
grafikusművész
a Képzőművészeti Főiskola adjunktusa

F.K.: SÁRKÁNY ISTVÁN

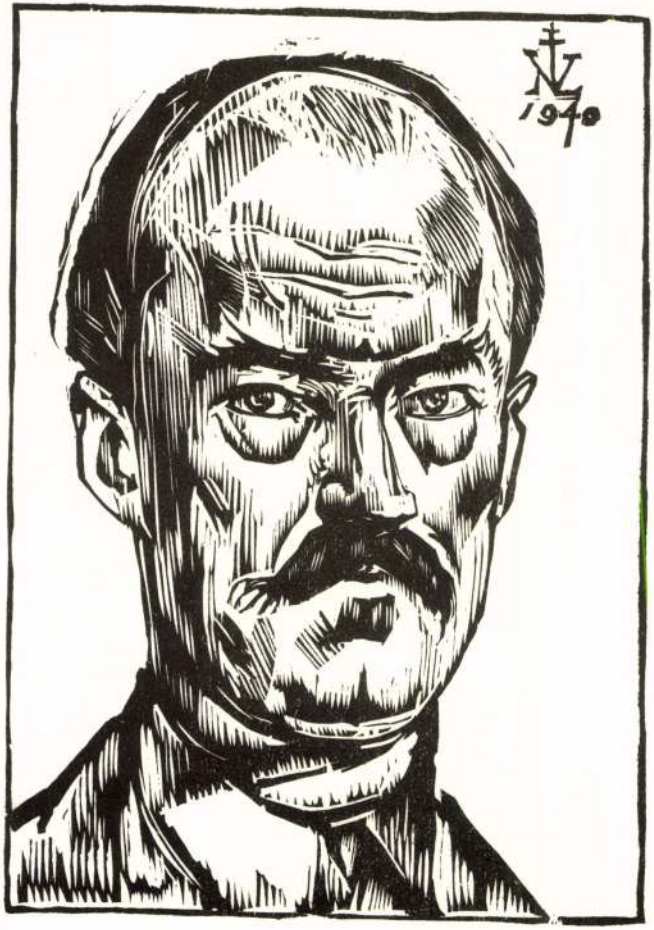
1970

Emlékkiállítások

1979. Csók István Galéria - akvarell kiállítás
1988. Paál László Terem - olajfestmények és akvarellek
1995. febr. Magyar Képzőművészeti Főiskola, Budapest
1995. márc. Csepel Galéria, Budapest
1995. márc. Vármegye Galéria, Budapest
1995. ápr. Városi Galéria, Sepsiszentgyörgy
1995. ápr. Szombathelyi Képtár, Szombathely
1995. július Református Esperesi Hivatal, Kolozsvár

Múzeumok, melyekben munkái megtalálhatók:

Szombathely, Képtár
London, British Múzeum
Bécs, Albertina
Genova, Liguria Múzeum
Washington, National Gallery
Sepsiszentgyörgy, Székely Nemzeti Múzeum
Budapest, Nemzeti Galéria
Freiburg, Grafikai Múzeum
Oslo, Grafikai Múzeum
Brüsszel, Grafikai Múzeum

VARGA NÁNDOR LÁJOS

Varga

Varga Nándor Lajos életrajza

1895. január 1-én született Losoncon
Középiskoláit Sepsiszentgyörgyön, a Székely Mikó Kollégiumban végzi, itt érettségizik.

1913. Elkezdi tanulmányait a Magyar Képzőművészeti Főiskolán

1916-17. Folytatja főiskolai tanulmányait, tanári oklevelet szerez

1922. A kecskeméti művésztelepen dolgozik

1923. Elnyeri a Szinyei Társaság grafikai díját

1924. Részt vesz a Velencei Biennálén

1925. Az Ernst Múzeumban gyűjteményes kiállításon mutatkozik be

1928. A Barcelónai Világkiállításon bronzérmet nyer

1931-48. A Magyar Képzőművészeti Főiskola rektori tanácsa a grafikai tanszék vezető tanárává választja

1940. A londoni Royal Society of Painter-Etchers and Engravers (A Királyi Festők-Rézkarcolók és Rézmetszők Társasága) tagjává választja.

1951. Rajziskolát indít

1958. Kiállítás a Derkovits Teremben

1964. Kiállítás a Dürer Teremben

1970. Gyűjteményes kiállítás a Műcsarnokban

1971. „Érdemes Művész" kitüntetést kap

1974. „Munka Érdemrend arany fokozatával" tüntetik ki

1978. április 17-én húnyt el Budapesten

A

GALERIA ARCIS

tisztelettel meghívja Önt

1995. szeptember 21-én 17 órára

a sárvári Nádasdy-várba

VARGA NÁNDOR LAJOS

1895-1978

emlékkiállításának megnyitójára.

A tárlatot megnyitja:

KUCZKA PÉTER

író

Megtekinthető: október 14-ig

Hétköznap: 10-18 óráig

Szombaton: 10-16 óráig

Vasárnap: szunnap

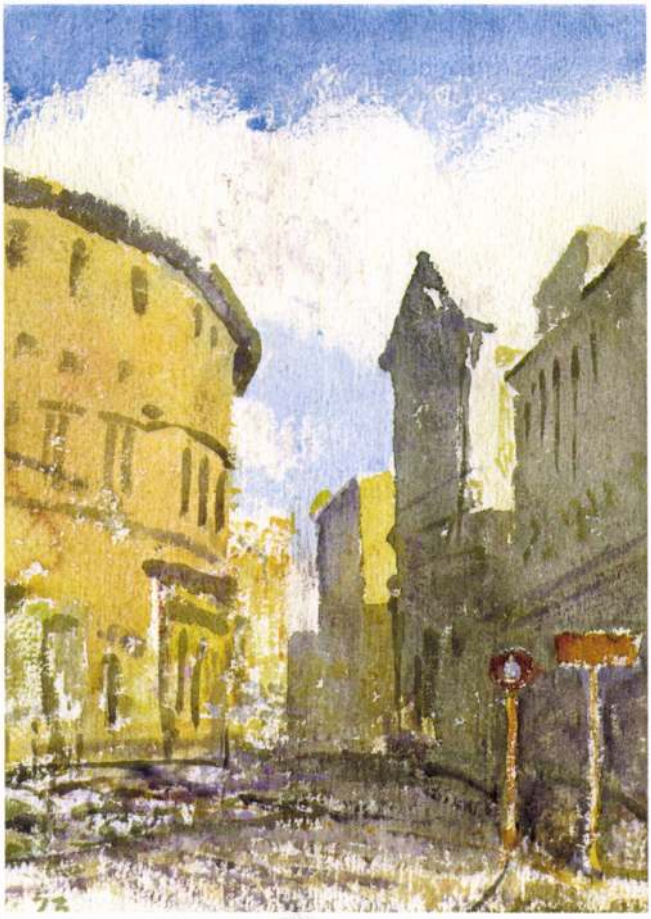

Varga Nándor Lajos: Róma, Teatro di Marcello • 1973

kiállítás

Varga Nándor Lajos

műveiből

a

FERENCZY GALÉRIÁBAN

Tisztelettel meghívjuk

Varga Nándor Lajos

műveiből rendezett
kiállításunk megnyitójára

időpont:
1998 december 3., csütörtök 18 óra

A kiállítás anyagát összeállította: Zsákovics Ferenc
művészettörténész

A kiállítást megnyitja: Somogyi Győző
festőművész

SINKOVITS PÉTER
ÚJ MŰVÉSZET SZERK.
BUDAPEST
BÁTHORI U. 10.
1054

MÁRFFY ÉS TÁRSA AUKCIÓSHÁZ H–1053 BUDAPEST FERENCZY ISTVÁN U. 28. TEL.: 318-1007 FAX: 266-1970

A 85 éves szobrász ma is lankadatlan erővel dolgozik. A munkára késztetések között – a művészi ambíció mellett – ott vannak a mindennapi lét, a családfenntartó kötelezettségek is, hiszen ő a fő támasza családjának. S ő zokszó nélkül, angyali türelemmel elvégzi a magára kirótt napi penzumot a műtermében, s az onnan nyíló otthonában, háztartásukban. (Minderről ő nem beszél: a látogatásokon készülő éremhez kívánt háromszori modell-jelenések óráiban félmondatokból, utalásokból, a műterembe be-bejövő, tizennégyéves unokájával, Bálinttal folytatott dialógusokból mégis összegyűlnek egy nagylélek férfi és nagyapa s egy jelentős művész portrévázlatának intimebb adalékai is.)

Min dolgozik most? – A könnyebbik, de számára több okból igen kedves feladat: az 1941-ben készült, majdnem életnagyságú Szent László szobrát tervezik szülőföldjén, az utóbbi évek egyik ásatásával feltárt Árpádház-kori Mágor-i monostor romkertjében felállítani. A rég leöntött lovasszoborhoz most formálgatja az élet gyakorlati igényét is kielégítő ivókúttal kiegészülő alapzatot. Célszerű utalás szent királyunk vizetfakasztó legendájára.

A valóban új és több év munkáját kívánó kompozíció egy később eldöntendő pályázatra készül, Jézus születésének kétezredik évfordulójára. Elkészült a többszereplős csoportozat gipszterve, hónapok óta faragja kedvelt hársfaömbjeiből – természetesen előbb – a főbb alakokat. Ebből láthatjuk itt a szívének legkedvesebbet, az újszülött Jézusra letekintő Máriát – alkotója pihenőjének perceiben. Az őt felkérők várakozással kísérik figyelemmel a szoborcsoport egyes fázisait. Reméljük ez a vállalkozás méltó állomása lesz Búza Barna kivételesen gazdag egyházművészeti termésének is.

Szűk terű köszöntőnkben még bemutatható két korábbi műve is a fába vésettek közül való. A *Rémület* háborús emlék, tanúja volt egy légópincéből a bombázás után előjövő aszsony dermesztő döbbenetének, amikor az rámeredt az otthonát és családját elpusztító légibomba után rommal borított óriás gödörre. Az *Anya* a gyermekéhez óvó szeretettel lehajló gyöngédség pillanatát örökíti meg, mely csakis az életet adó s felnevelő anyákra jellemző. A lakonikusan megformált figurák társadalmi helyzetét szinte szenvtelen tárgyilagossággal, mégis igazmondóan formázta a szegényes ruházat jelzéseivel, még inkább anya és kislánya mezítlábasságával. A szülőföld, a Vésztő és Sarkad körüli Viharsarok népe között igen sok emertársának volt ez a "viselete" tavasztól őszig. Mint a bevezetőben utaltam rá: nem véletlen kivétel ez az érdekes mozdulatot s egyúttal szociális sorsot is bátran megragadó darab az életműben. Többször megteremtette ezt is, akár a *Súrolóasszony*t, az *Arató lány*t, az *Esőben* lányalakját lemezdomborításban, faszoborban, bronzban. A mindennapi élet pillanataihoz hasonlóan talán csak a magyar történelem nagyjaihoz, hőseihez való vonzalma foglalkoztatta. Például a *Szent István, Szent László*, a *Kuruc lovas, Lovas hajdu, Hunyadi János* lovasszobrokat említhetem. A legmagyarabb szobrásznak elismert Medgyessy Ferenc, Búza főiskolai s atyai mestere, majd szemszédja, barátja átlátogatásain nem ok nélkül szentelt mindig külön figyelmet lovasainak. Tetszettek neki.

Szeretettel köszöntjük Búza Barnát 85. születésnapján.

Isten éltessen sokáig erőben, egészségben, nagyrabecsült Barátunk, életre, munkára példát adó Mesterünk!

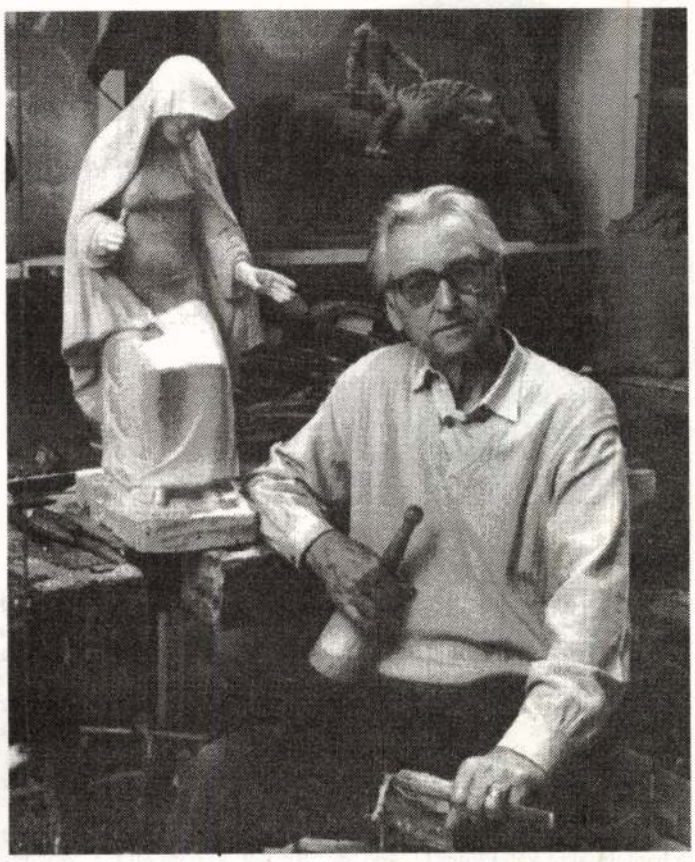

Mária, hársfa, a pihenő Búza Barnával, 1995. november
Markovics Ferenc fotója

Anya gyermekével, cseresznyefa,1968

Kelemen Kristóf: V. N. L. portréja

Kuczka Péter

NÁNDI BÁCSI

Üzött vad voltam éppen, így éreztem, s nem is oktalanul, elfelejtett, határvidékre szorított költőként a Képcsarnok Vállalat propagandistája, akinek meghívók, kiállítási katalógusok, plakátok készíttetése volt a feladata, de még ebben is korlátozottan, hiszen küzdenem kellett egy-egy jobb ötletért, s emlékszem, amikor ismert nyugati mintára "szalonnak" szerettem volna kereszteltetni a grafikusokat bemutató Dürerről elnevezett helyiséget, akkor maga a felettes hatóság, a Művészeti Alap nagyhatalmú igazgatója hívatott magához, s némi vita után határozottan eltiltotta az elgondolást.

Üzöttségemmel együtt járt a bizalmatlanság, a gyanakvás, olykor a bántalmakra válaszolni kívánó, de elfojtott, ki nem élt támadókedv, a belső egyensúly megteremtésére vágyakozó agresszivitás. Írásaim nem jelenhettek meg, mások nevén, segítőkészségüket köszönve, ismeretterjesztő rövidfilmek forgatókönyveit írtam és kisebb cikkeket ártatlan és közömbös témákról, de mindig kockáztatva a lelepleződést, amely büntetést hozott volna azokra, akik nevüket kölcsönözték. Megpróbáltam természetesen rázni a ketrec rácsait, kerestem a cselekvés lehetséges formáit. Barátaimtól elmaradtam, különben egyikük meghalt, másikuk külföldre menekült, az irodalmi életnek közelébe sem mehettem, tilos volt a nevemet leírni. Ilyen, vagy ehhez hasonló lehet a bebörtönzöttek nyugtalansága, igaz, hogy én kint, "szabadon" éreztem ezt a tehetetlen nyugtalanságot.

1962-t írtunk, hat évvel voltunk az "októberi sajnálatos események", az ellenforradalom, vagyis a forradalom után. Az események után, amelyek "megrázták a világot", a kormány szilárdan tartotta kezében a hatalmat, néhányan már kiszabadultak a börtönökből, kivégzések talán már nem voltak, vagy csak teljes titokban, az emberek, az egykori résztvevők is, felejteni kezdték, tudatuk barlangjainak homályába dugták emlékeiket, kenyér után futkostak, életben akartak maradni, élni akartak. Homály volt, a feledés homálya, a beletörődés homálya, a felszín nyugalma alatt a lepréselt lelkek homálya.

Ezen az őszön, ebben az állapotban találkoztam először Nándi bácsival, azaz Varga Nándor Lajossal. Sem az időpontra, sem a helyszínre nem emlékszem pontosan. Lehet, hogy bent járt a Képcsarnoknál, lehet, hogy Molnár C. Pál kiállításán nyújtotta a kezét, lehet, hogy valamilyen zsűriben vett részt, vagy valamilyen tanácskozáson. Nem is ez a fontos, hanem az a rögtönös és ösztönös bizalom, amelyet iránta azonnal éreztem. Talán életkorát jelző hajától, talán nyugalmat sugárzó kézszorításától, telán szemétől, amely az enyémmel azonos magasságból nézett rám, talán a hangjától, mondatainak lassúságától és kerekségétől, talán mindezeknek és más elemeknek bíztató és harmónikus egységétől? Visszagondolva rá eszembe kell jutni a "lélek" szónak, mert olyasmit láttam rajta, amit nemes léleknek szoktunk mondani. Negyvenötben vagy negyvenhatban fiatal festő barátaimtól hallottam beszélni róla, a Képzőművészeti Főiskolán működő műhelyéről, haloványan valami nyomdáról, ahol maga készíti könyveit, szakmai tudásáról, oktatói tevékenységéről, hagyománytiszteletéről.

Mindez persze csak később jutott eszembe, akkortájt, amikor arról kezdtünk beszélgetni, hogy tanfolyamot kellene indítanunk a Képcsarnoknál grafikai munkákat terjesztő ügynököknek. Kinek a fejéből pattant ki az ötlet, nem tudom, de biztos, hogy nekem már korábban feltűnt az ügynökök szakértelmének hiánya. Nem tudták, hogy mi a különbség egy rézkarc és egy fametszet között, amit persze én se nagyon tudtam, s nem észlelték a stiláris különbséget egy Szőnyi és egy Szabó Vladimir rézkarc között. Igaz, hogy erre nem is volt szükségük, hiszen a pénzükért futottak s nem esztétikai, vagy művészettörténeti ismeretekért.

Megterveztük a tanfolyamot, s meglepetésemre a vállalatnál az ötletet elfogadták. Talán azért, mert akkoriban nehéz lett volna ellenezni egy tervet, amely a dolgozók szakmai tudását kívánta gyarapítani. A tanfolyam elindult, ha jól emlékszem, hetenként egy előadással. Az előadók Arató Gyula, Bokros Ferenc, Molnár C. Pál, Semsey Andor és Varga Nándor Lajos voltak. Később – úgy emlékszem – tartott egy előadást Németh Lajos is. Ment, mendegélt a tanfolyam, amikor egy alkalommal Nándi Bácsi azt mondta, hogy miért ne készítenénk a továbbképzés anyagából egy tankönyvet is, ha másért nem, hát a következő tanfolyamok hallgatóinak. Meglepetésemre ezt a tervet is elfogadták és Nándi bácsi elkezdve írni azt a művét, amely "Műfajok a metszőművészetben" címmel kettőszáz példányban 1963-ban megjelent.

Kincseim között tartom számon ezt a könyvet. Nekem, akit Nándi bácsi képszerkesztőnek nevezett ki, a "B" példány jutott a szerző aláírásával és ajánlásával. A nagy betűkkel jelzett néhány példány és a "normális" példányok között óriási különbség volt. Például az enyémben a nyomtatott grafikák mellett ott vannak az eredeti magasnyomatással készült fametszetek és linoleum-metszetek, de a mélynyomtatás és síknyomtatás eredeti példányai is, köztük egy japán fametszet külön lenyomott lapjai, vagy a Nándi bácsi által utánmetszett Amman Jost grafika is. Mostanában is gyakran előveszem és végigsímogatom ezt a könyvet, felidézve írójának türelmét, gondosságát, szakértelmét. Azt hiszem, hogy Nándi bácsi minden metszőművészeti tudását és tapasztalatát összesűrítette ebben a munkájában, 140 oldalon elmondva egy-egy válfajnak, vagy típusnak nemcsak jellegzetességeit, formai sajátosságait, esztétikáját, hanem történetét is. Kár, hogy nincs kiadó, amely ezt a munkát az érdeklődők széles köre kezébe adná.

A könyv megjelenésének pillanatában már atyai barátomnak és a képzőműészeti esztétikában mesteremnek tekinthettem a nálam majdnem harminc évvel idősebb Nándi bácsit. Beszélgettünk, elmondtuk egymásnak gondolatainkat és érzéseinket, véleményünket a világról, az országról, az emberekről. Eljött az a pillanat is, amikor megmutattam neki asztalfiókban írt verseimet, köztük a "Bábel" című kétezer soros, egyszerre epikai és lírai írást. Elolvasta, véleményt mondott róla, aztán az olcsó papírtasakba fűzött kéziratot bekötve adta vissza, illusztrált címlappal. Egyik fontos és felejthetetlen tulajdonsága éppen ez volt, az adás igénye, a törődés a másik emberrel. Ehhez a Bábel-ügyhöz tartozik az is, hogy amikor később rézkarcolt portrét készített rólam, az arcom mögé háttérnek odarajzolta a bábeli tornyot, vagy amikor Bécsben volt, a Kunsthistorisches Museumból éppen Pieter Bruegel Bábel-tornyának képét küldte el egy üdvözlő lapon.

Nem tudom, hogy kinek, minek láthatott engem, hiszen erről nem esett szó, de elfogadott, s talán bizalmasának is tekintett, hiszen megkaptam tőle 1923 és 1926 között írt verseinek kicsiny könyvecskébe kötött gyűjteményét. Sőt egyszer Bécsből írt levelében verset küldött.

Ki látta ablakomba lógó
vadszőlő csipkézetét?
Ki látta, mint szedett szőlő
levelet indák peremén?
Reggeli csöndben madár villan át:
rigó, feketén,
Nem látom túl, hová száll már
ablak keretén,
Azt tudom csak, hogy számomra
piros a levél,
A rigó fekete és a háttér
kékülő fehér.

Általam ismert versei, ihletett pillanatok eredményei, általában filozófikusak, az élet, a világ értelméről, az emberi értékekről, a Szépségről szólnak, úgynevezett szabad versben, a gondolat szervezi formába őket és szinte mindegyükben megjelenik a természet látványa,

egy-egy kép a felhőkről, az égről, a madarakról, a virágokról. A festő, a grafikus, a világot a szemével érzékelő művész ott figyel a szépre ezekben a versekben.

Szeretem és tisztelem prózáját is, elsősorban "Az alkotó szépség a képzőművészetekben" című esztétikáját felépítése, tagolása, gondolatmenetének pontossága és szigorúsága miatt, nem is találkoztam hozzá hasonló értékes munkával ezen a területen. Ide kívánkozik a kötetnek a természeti szépről szóló fejezetéből néhány megragadó mondat, magának a természetnek a definíciója.

"Természet alatt a valóságot értem, nemcsak a láthatót, de a láthatatlant is, szorosabban azt a valóságot, amely az életet jelenti földünkön, s azt a láthatatlan őserőt, mely az összességet alkotva mozgat mindent a maga kiszabott útján. Tágabban értelmezve, értem alatta nem csupán az élet egy pillanatát, hanem változásait is, a földszületés pillanatát, amelyben benne volt akkor is kezdet és a vég, a látható és a láthatatlan élet. Szűkebb körrel tagoltan értem természet alatt, amit érzékszerveimmel felfoghattam, miközben életjelenségre életjelenséggel válaszolhattam...

A természet folytonos változás, alakról alakra, testről testre, jelenségről jelenségre. Megsemmisül az alak s újra él, hasonlatos, nem azonos alakban. Az alak folyamatos változása: az élet, egyezően a földön és a földön túl. Az alak mérete lényegtelen a természet szempontjából, a parány és a mérhetetlen ugyanegy méret, mindkettő alávetve a folyamatosság törvényének."

Folytathatnám az idézetet oldalakon keresztül, de itt csak gondolkodásának filozófiai mélységeire és eredményeire kívánok utalni és arra, hogy a reneszánsz ember természetességével s olykor talán naívságával vizsgálta maga körül a világot, választ keresve kérdéseire. Képzőművész volt, de – úgy tudom – sohasem korlátozta önnön tevékenységét az ábrázolásra, mindig érdeklődéssel kutatta a felszín alatt a lényeget, a mélyebb értelmet.

Képzőművész volt, mondom, s egy szót sem szóltam még festményeiről, rajzairól, grafikáiról, s ezeknek formáiról, szépségeiről, értékeiről. Nem is vállalhatom esztétikai megmérettetésüket, nem vagyok szakember, az emlékeimre, élményeimre, érzéseimre támaszkodom.

Egyik utolsó találkozásunk alkalmával új festményt láttam meg könyvekkel, írásokkal, mappákkal zsúfolt dolgozószobájában az ajtó felett, ott, ahol a híres francia sorozat, a Pléiade bőrbe kötött, bibliapapírra nyomott klasszikusai álltak. Virágok voltak vázában. Mondhatnám, hogy csendélet volt, műfajában oda lehetett volna sorolni. Ránéztem s egy pillanat alatt megindította bennem a képzettársítások folyamatát. Vers jutott eszembe valakitől a vázában álló sárga kankalinokról és a temetőben szaporodó sírokról. És elöntött a szomorúság. Szomorú lett volna a kép, a bánatról beszélt volna? Nem tudom. Hiszen virágok voltak rajta, az élet, a szépség jelképei. Nekem mégis a szomorúságot sugallotta, mondtam is azonnal. Nándi bácsi hallgatott, gondolkozott aztán olyasmit mondott, hogy igazam lehet, mert ha én ezt éreztem a képből, akkor a képben a szomorúság benne van, még akkor is, ha ő nem azt akarta festni.

Válogatott rajzainak egy csoportját 1964. februárjában mutatta be a Dürer Teremben. Negyvenhat lapot huszonöt év terméséből az 1923 és 1958 közötti évekből. Tollrajzokat, ezüstrajzokat, krétarajzokat, ecsetrajzokat. Tájképeket, portrékat, férfi és női aktokat.

Ott álltam a kiállításon, örültem sikerének, megnéztem minden lapját, rajztudásának bizonyítékait, és különösen az aktokat. Nagyon tetszett a meghívón is sokszorosított csodálatos formájú nő, aki lebiggyesztett szájjal nézegetett valami képes újságot. Két személyt mutatott a rajz, a mámorítóan, vonzóan szép testet és az ellenszenves arcú, butának látszó nőt. Ez lett volna a véleménye? Talán.

Kisujjában volt a grafika. Mindent tudott róla. Mesélte egyszer, hogy Londonban volt hosszabb időre ösztöndíjjal s akkor végignézte a British Museum grafikai gyűjteményének minden darabját. Rajta kívül – így szólt a legenda – csak Churchill tette meg ezt. Igaz, hogy a későbbi Nobel-díjas miniszterelnök nem készített róluk vázlatokat. Nándi bácsinak pedig ott volt a polcán sok-sok fekete kötésű, vastag füzetben az angol múzeum kincseinek leírása és igen soknak a vázlata. Néha levett egy-egy füzetet én pedig lapozgattam és ott voltam a múzeumban. Nagyon fontos volt ez nekem akkor, mert azokban az években nem kaptam útlevelet még az annyira vágyott Olaszországba sem. Tudta ezt, sajnált is érte, s később, amikor ő már utazhatott, folyamatosan küldte képeslapjait és rövid beszámolóit.

Varga N. L. rézkarca: Kuczka Péter

Megismerni, megőrizni, tovább adni –, azt hiszem, ezek voltak tevékenységének mozgatói. Sokat kaptam tőle, rengeteget, felejthetetlenül sokat. Megértést, elnézést, tanítást, türelmet, nyugalmat. És még valamit, amit életem legfontosabb tanulságai közé sorolok. Azt, hogy ne adjam meg magamat. Hogy korlátok közé szorítva keressem meg a cselekvés lehetőségeit, ha nem kint, a világban, akkor bent, magamban. Így emlékszem rá hálával és köszönettel.

Betévedtem egyszer a Nemzeti Múzuem udvarába. Nézegettem az ágyúkat és harangokat. Az egyiken – már nem tudom, ágyún-e vagy harangon – megláttam egy néhány négyzetcentiméteres domborművet. Finoman formált munka volt, nagyon tetszett, Ádámot és Évát ábrázolta és a kígyót az almafán. Megkívántam, talán azért is, mert valamilyen irodami okból foglalkoztatott ez a bibliai történet. Beszéltem erről a vágyamról Nándi bácsinak. – Menjünk oda holnap – mondta – nézzük meg és lopjuk el. – Nevettünk, aztán másnap valóban elloptuk. Nándi bácsi valamilyen puha anyagot, talán gittet húzott elő a zsebéből, gyorsan körülnézett, lenyomatott készített a domborműről, ahogy a tolvajok a kulcsokról. És néhány nap múlva megkaptam a bronzszínűre festett gipsz másolatot. Most is itt van a könyvespolcomon, a szemem gyakran megakad rajta. Megindítja az emlékezést.

De nemcsak én kaptam tőle, kapott az ország is, bár talán nem is tud róla. Úgy mondom el a történetet, ahogy az elbeszélésére emlékszem. Csodás ritkaságokkal volt tele a sepsiszentgyörgyi könytár. Egyetlen példányokkal, kincsekkel, illusztrált famentes könyvekkel. Nándi bácsi végignézte őket, kimásolta a legértékesebb könyvek illusztrációit, fametszeteit. Aztán az egészből egy új könyvet készített, talán a Szépművészeti Főiskola műhelyében.

Jött a háború. A könyvtár anyagát vagonokba rakták, menekítették Magyarországba. És jöttek a repülők. Bombákat dobáltak. És a vagonok kincseikkel, pótolhatatlan értékeikkel együtt felrobbantak és elégtek.

Nándi bácsi munkája néhány példányban megmaradt. És őrzi ennek a nagyszerű embernek az emlékét. És talán eljön egyszer az a pillanat, amikor valaki az ország, a nép, a lakosság nevében megköszöni neki, hogy tette, amit tett, hogy gondolkozott, dolgozott és ajándékot adott mindnyájunknak.

Telepy Katalin

DÚL MIHÁLY ELÍTÉLTETÉSE

Nem egyszer tapasztaljuk a műkereskedelemben, hogy a gazdát cserélő festmények – közöttük is elsősorban a résztanulmányok – eredeti címe előbb-utóbb feledésbe merül. Ilyenkor azután az új tulajdonos, vagy a közvetítő ad címet a képnek a témáról alkotott saját elképzelése szerint. Ez pedig a kutatás, de a műkereskedelem számára is tévedések forrásává válhat.

Valószínű ez történhetett egy Iványi Grünwald kép esetében is, amely a BÁV 1994. évi, májusi aukcióján, mint a "Szökött katona" szerepelt. Az alaktanulmány azonban minden kétséget kizáróan Iványi Grünwaldnak a "Dúl Mihály elítéltetése" – című kompozíciójához készült, ennek egyik fő alakja.

Iványi nagyméretű kompozíciójának keletkezésénél az előzményekhez tartozik, hogy a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem, amelynek könyvtára több, mint két millió kötetével a Budapesti- Széchenyi Könyvtár után az ország második ilynemű legnagyobb gyűjteménye, 1932-re készült el. Méltó díszítésére az akkori kultuszminiszter, Klebelsberg Kuno, már 1923-ban négy nagmyéretű festményt rendelt meg. A megbízást a számos bel-és külföldi sikerekkel elismert, kdevelt két művész, Iványi Grünwald Béla és Rudnay Gyula nyerték el.

A témaválasztás, de a megjelenítés miként je is mindkettőjük számára számos problémát vetett fel. Mivel a képeket elképzelés szerint egy nagyobb térbe szánták, megfelelő összhangnak kellett érvényesülnie. Sem Iványi, sem Rudnay nem szándékozott drámai történetet választani, de a hely szellemisége is ezt sugallta, hiszen elsősorban az ifjúság számára kellett fogalmazniuk. Végül is sok tépelődés, egyeztetés után Rudnay a Lakoma és a Toborzó c. jeleneteket választotta. Iványi csupán egy kompozíciót vállalt, a török időkből vett Jókai novellát, a "Hogyan lett Dúl Mihály uramból Rácz János?" – humoros szellemiségét megörökítő történet csattanóját, a debreceniek furfangos észjárásának, életrevalóságának emlékét kívánta a festészet nyelvén életrekelteni.

Iványi Grünwald Béla: Dúl Mihály elítélése

Az 1929-re elkészült, 1.5x3.5 m-es kompozíciókat, az Ernst Múzeum februári kiállításán mutatták be. Rudnay két nagy képe hangulatában és megjelenítési módjában is összecsengett Iványinak derűs, humoros, erőteljes színekkel megoldott jelenetével. A korabeli sajtó bőségesen beszámolt a nagyjelentőségű eseményről, a megnyitón a kultuszminiszter mellett a két művész és a szellemi élet rangos képviselői is megjelentek. Az ünneplés nagy volt, az elismerés sem hiányzott. Ám a kritika is hallatta hangját. Iványi képével kapcsolatban a történelmi képek romantikus szellemiségét hiányolták, és a levegős-atmoszférikus előadásmódot kifogásolták. Iványi ugyanis mindhárom főalakját fénypásztákkal emelte ki, és ez a fény – levegő áramlás még erőteljesebb volt a kiállított képekhez készített vázlatokon. Gondoljunk azonban arra, hogy a kép Iványi korai atmoszférikus kísérleteinek időszakában készült, amikor 1926-ban a Hortobágyon, a legimpozánsabb magyar pusztán a levegő, a fény és a szélkavarta por megjelenítésének lehetőségeit kutatta. Valamennyi ezidőből származó, fennmaradt kísérletét ennek a vizuális problémának szenvedélyes festői visszaadása hatotta át, és a Dúl kompozíció is ide számít.

A korabeli kritikából kitűnik, hogy a Dúl-történet előadásának derűs felhangjait kellően nem értékelték, talán meg sem értették, holott a novellát olvasva világossá válik Iványinak az eseményt megjelenítő kitűnő készsége, a szereplők habitusának remek humorral átérzett visszaadásában.

Mert mi történik valójában?

A török időkben Debrecenben a daliás, neves Dúl Mihály – felesége tisztességének védelmében – akaratán kívül agyonüti a házához kirendelt török katonát, a csauszt. Nyilvánvaló, hogy tette fejet kíván. A város főbírája azonban névcserével egy elítélt gonosztevőt, Rácz Jánost végezteti ki helyette. A bírósági tárgyalás Iványi tolmácsolásában kitűnően sikerült. A képen az előtér főalakja, a székében elnyúló selyemkaftános pasa látható élvezettel szívja a nargilét, és figyeli az eléje vezetett "bűnöst". Bár láthatóan elégedett a halálos ítélettel, a gyanú azonban mégis szívébe férkőzött. Feltűnt neki ugyanis az elítélt tettes vézna mivolta, és sejti, hogy a "magyarok" valahol félrevezették.

Iványi szépszámú vázlat, tanulmány készítésével érlelgette a kompozíciót. Így Rácz Jánoshoz is megtalálta az alkalmas modellt, a gyatra külsejű, ijedt tekintetű, rémült tartású, vörösnadrágos legényt, – a BÁV katalógusban közölt résztanulmány figuráját. A kép harmadik főszereplője, Debrecen köztiszteletben álló főbírája, Balyik András, aki a nem is veszélytelen, furfangos tervet kieszelte és megvalósította. Szenvedélyes mozdulattal olvassa a "bűnös" fejére a csausz megölésének tettét. A történet végül is – a debreceniek lelemenyességének, meg a törökkel szembeni mindig is óvatos előrelátásának köszönhetően – megnyugtatón végződik.

A nagyméretű festmények – Rudnay azóta eltűnt Lakomá-ja kivételével – a Toborzó és a Dúl Mihály kompozíció ma is a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem tulajdona, annak rektori tanácstermében látható. Ha valaki rászán egy órát a Jókai novella elolvasására, és a kép megtekintésére is lehetősége nyílik, minden bizonnyal azonosítani tudja majd annak szereplőit.

VARGA NÁNDOR LAJOS
kiállítása a

"MŰBARÁT"
V. Mária Valéria utca 12 szám
alatti helyiségében
november 8-tól nov. 23-ig.

BUDA 1941 PEST

"Műbarát„ kiállításai

Varga Nándor Lajos festményei

Rendezte: Basilides Barna festőművész

Egy sor vidám akvarell integet le a falakról. Csupa szín, hangulat, kedély; kötetlen forma, laza festőiség; de akad egy-két komolyabb szinezetű is és néhány egészen komoly mély tónusú, formához, vonalhoz kötött olajfestmény. Nem kívánok műkritikát gyakorolni, csak — mivel a kiállító művész legjobb barátom — akinek életét, művészi evolucióját jónéhány év óta kisérem figyelemmel — egy kis kitérővel — az ő másirányú művészi tevékenységének feláldozásával szeretnék rámutatni arra, hogy ez az ő kiállítása határkő, ünnep az ő művészi életében. A szín ünnepe.

Tipikusan erdélyi érzésű és gondolkozású ember és művész Varga Nándor, bár ősei elköltöztek Erdélyből és ő Losoncon született (1895), de kora ifjuságában Erdélybe került és a sepsiszentgyörgyi Mikó kollégium ódon falai között készült az életre. Legkedvesebb tantárgya a magyar történelem volt, amelynek hős korszakait már kis gimnazista korában élénk képzeletének mozgalmas képeivel népesítette be. Faja iránt hazulról hozott rajongása a kollégium puritán levegőjében harcos, hazafias érzéssé érett. E mélységes nemzeti érzés talapzatáról az utóbbi évtizedek szélsőséges tévelygései sem tudták őt eltántorítani. — De szellemének a szépség és minden nagy gondolat iránti fogékonyságával gyermekkora óta érdeklődik a természet és az emberiség művelődésének minden megnyilatkozása iránt. A népvándorlás viharának vad szele csapta meg az ifjú gimnazista izgalomtól kipirult arcát, amikor egy-egy vasárnapi kirándulása alkalmával, az erősdi vagy leánykavári ős-

maradványok lelőhelyein keresgélt és maga elé képzelte az egész nagy drámát, letűnt uralmak és civilizációk feszülő energiáit, tobzódó gazdagságait, szépségkereső ösztöneit, amiket a kavicsréteg alatt visszamaradt pár csorba lándzsahegy, finomrajzú karperec és törött cserép hirdet. A mulandóság e képe a földi dolgok helyes értékelésére tanították, de felajzották az ő lelkében is a szépségkeresés ösztönét és elindult azon az úton, amelyre rég ösztökélte egy hang: hogyha kell, akár harc árán is, de jobbá és szebbé tegye maga körül az életet, hogy alkosson, hogy művész legyen.

Erdélyi vére és a fúró-faragó székely szellem, amelyben élt, tétovázás nélkül a grafikai művészet felé irányították, hol a művészi kifejezés eszközeivel, az anyaggal és annak megmunkáló szerszámaival, kedvére elbabrálhatott.

De nemcsak ez vonzotta Varga Nándort a grafika felé, hanem az ő nagy harci kedve is. Amilyen kész volt nemzetéért vérét is hullatni, ép oly készség volt benne a belső küzdelmeket is végig harcolni. Amikor a művészpályára lépett, nem a gyors jutalmat igérő festészet felé fordult, de az önmaga leküzdésével megközelíthető szigorú rajzbeli tökéletességet tűzte ki céljául. Kellemes, enyhe sétány helyett, a csúcsokra vezető, néha kopár és zord, de mindig meredek ösvényre lépett. Az ilyen előkészítés után ráváró grafikai értékek is mind csupa belső küzdelemmel megközelíthető csúcsok. Merev anyagba vésni belé a puha formákat ölelő körvonalakat. Viasz és korom, savak és lakkok bonyolult eljárásaival rögzíteni meg a lüktető élet forró élményeit.

Fehér és feketével adni vissza az egész színes világ minden árnyalatát. Mind olyan probléma, olyan kemény dió, amelynek tökéletes megoldásához, kemény akaratú, önmagát is legyőző, harcos lelkű egész ember kell. — Elszánt akarással a legmagasabb célok felé szegzett tekintettel elkezdett tanulmányait félbeszakította a világháború (1914), amelynek véres harcai kemény férfivá edzették az ifjút és ezután elkezdődhetett az ő Sturm und Drang periódusa.

Elsáncolta magát a főiskola grafikai osztályának négy fala közé (1923), s a képzeletében zsibongó ezer képnek és formának lerögzítése közben, ezer meg ezer studium árán megvívta nagy harcát az anyaggal és teljes győzelmet aratott fölötte. Derekasan ellátta a ráhárult tanársegédi megbizatást is, de soha szem elől nem tévesztette a legnagyobb célt, hogy hivatásának legmagasabb csúcsaira feljusson.

Szeretettel gondolhat mindenki rá, akivel saját döntő küzdelmei idején is önzetlen örömmel osztotta meg tudását. Időközben bejárta Olaszországot (1925) megismerve az örök, nagy mestereket, továbbá Hollandiát (1930) és elmerült Rembrandt csodálatába. Londonban (1929-31) feldolgozta a British Museum egész anyagát, majd Budapesten a grafikai tanszéket is elnyerte (1931), de mindezeknek dacára megállás nélkül és ernyedetlenül alapozta, kormozta, karcolta maratta, éles acéllal hasogatta, nyomtatta, a nagyobbnál nagy és szebbnél szebb rézlemezeket, vagy biztos kézzel faragta a símára csiszolt fadúcokat, — mindig a legnehezebb feladatoknak eresztve neki szilaj kedvét. Meg is házaso-

dott közben, s az iskolapadon elköltött szalonna helyett, most már délben hazaszaladt az asszonyhoz, s a jó meleg étel után még egy pipát is elszívott, de aztán gyerünk vissza a munkához. Nagy kozmikus és teremtést ábrázoló kompozíciói, meg szebbnél-szebb természet ábrázolásai születtek meg sorra nagy lemezein, a dörgő feketéktől a lehellet-könnyű szürkékig. Ideges, kusza vonalhálózatában, virtuóz módra fogta meg a formákon elpengő fény és árnyékjátékokat, vagy egy fortissimóval egyetlen hatalmas vonalba sűrítette a szétrajzó formák tömkelegét.

Csinálhatott már amit akart, úrrá lett az anyag fölött, játszhatott, kísérletezhetett, akár ügyetlenkedhetett vele, már minden az ő célját szolgálta. Egy arckép-sorozat frissen hasogatott hidegtűje jelzi kifejezés-módjának közvetlenségét és lélekábrázoló készségét. Ördöngős ügyességgel, szabad-kézből, egyéni módon teszi a savmaratást változatosabbá és művészieesebbé. Majd megszületik hazafiui álmainak legszebb gyümölcse: történelmi fametszet sorozata (1934-35). Örök érték ez a 40, férfiasan darabos fametszetbe tömörült magyar történelem.

Ennyi művészi munka közben előad, korrigál, új grafikus nemzedéket nevel; hivatásának rajongó szeretetével, művészi hitvallását könyv alakban adja közre, olyan könyvekben, amelyekben eredeti nyomatokban mutatja be e rézkarc és rézmetszet titkait (1935, 1937). Dúsan illusztrált vaskos kötetben számol be a fametszet művészetéről (1940). Olyan könyvek

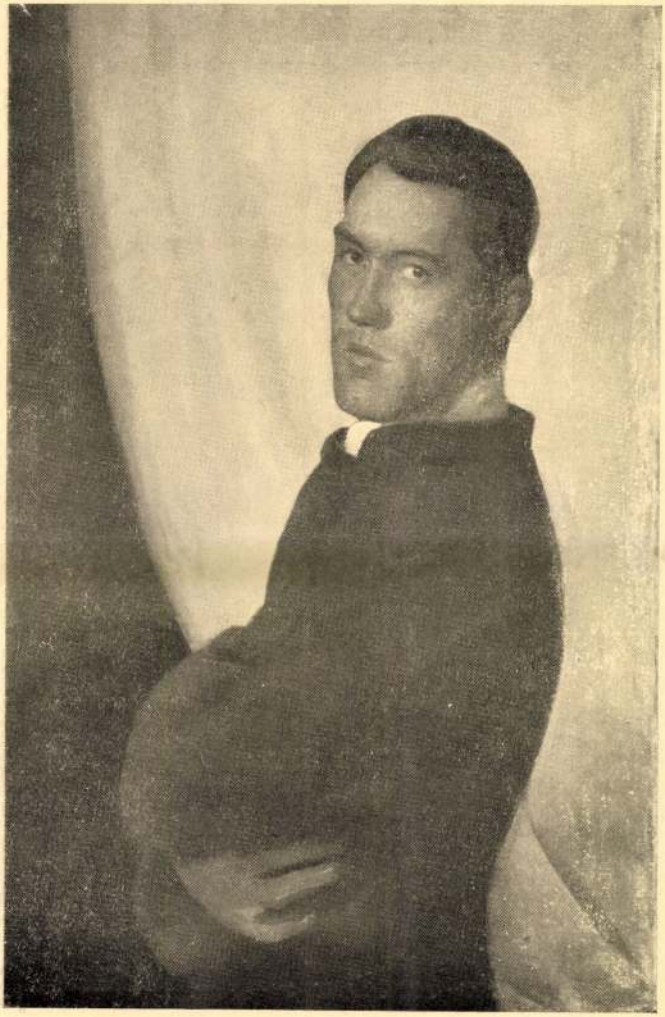

12. Varga: Önarckép 1922-ből (Méret 500—750 mm) olajf.

17. Varga: Bácz Istvánné arcmása (Méret 410—510 mm) olajf.

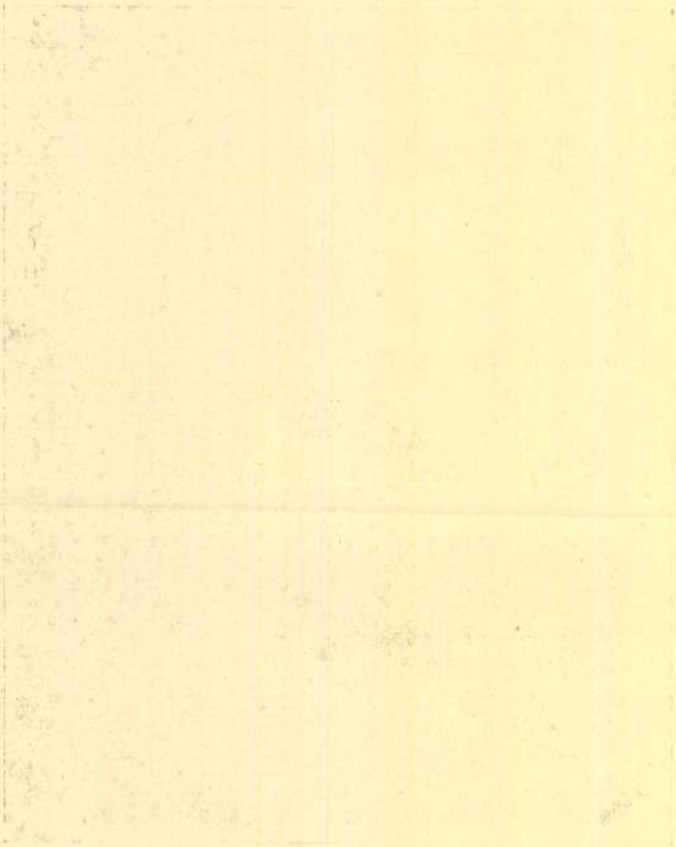

27. Varga: Kaszafenés (Méret 330—450 mm) vízf.

24. Varga: Bodoki hegyek (Méret 320—480 mm) vízf.

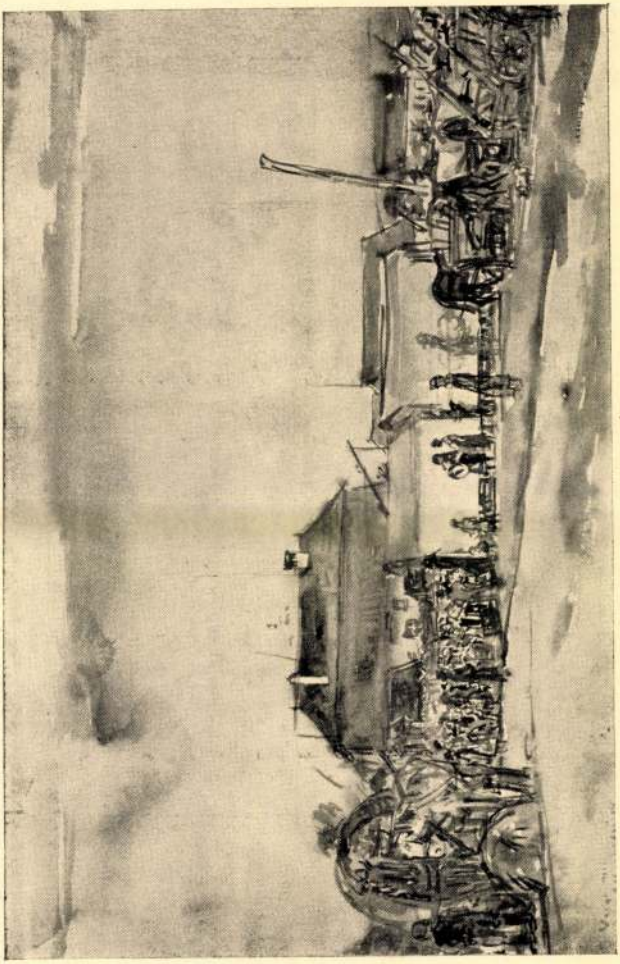

26. Varga: Sokadalom Szentgyörgyön (Méret 300—460 mm) vízf.

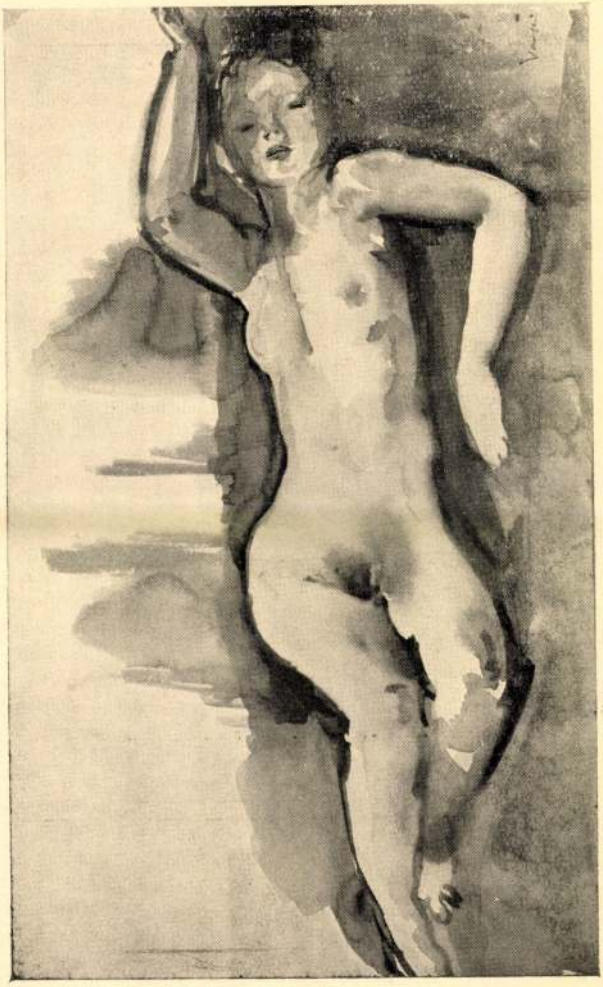

44. Varga: Fekvő meztelen (Méret 290—470 mm) vízf.

5. Varga: Bodok (Méret 480—580 mm) olajf.

22. Varga: Szénagyüjtők (Méret 330—480) vizf.

ezek, amelyeknek szedését, tördelését, az utolsó betűig ő maga végzi, nyomtatását személyesen vezeti.

Szervezi a Magyar Grafikus Művészek Egyesületét és fáradhatatlan ötletességgel új életet hoz az addigi tespedés helyébe. Teremt, harcol és küzd ha kell karddal, ha lehet vésővel és ólombetűvel a kezében, de mindig egy szebb és jobb magyar jövőért. A Mikó kollégium kis gimnazistájának lelke mélyéig hatolt iskola alapítójának, Mikó Imrének jelmondata: "Arte et Marte dimicandum".

Ha fentiekben egy pár adatot szolgáltattam Varga Nándor, a grafikus megértéséhez, hogyan jutunk most már el Varga Nándorhoz az akvarallistához? — Igen egyszerűen. Lehetséges-e az, hogy ilyen egyetemesen sokoldalú ember és művész érzéketlen legyen a teremtés egyik leggyönyörűségesebb eleme, a szín iránt? Ez valóban nem lehetséges, de az már igen, hogy a vérbeli grafikusnak általában nem fekszik úgy kezeügyében a szín, mint például a vonal vagy a fény és az árnyék.

A grafikus körvonalakkal, vonalhálózatok szürkéivel, avagy egynemű fekete foltokkal dolgozik. Ráteríti vonalhálózatát a leglehetlenszerűbb jelenségekre is. Vonalrendszerének kalodájába zárja a fiatal női test könnyű tónusait, épúgy mint az égen úszó bárányfelhőcskét és aztán jön az ő piszkos fekete nyomdafestékével és bemaszatolja a rézbe maratott vagy metszett barázdák rendszerét, vagy a fadúcon vésőjétől megkímélt felületeket. Igaz, hogy aztán a rézről tüllel, papírossal, vagy leginkább tenyérrel

letörli a felesleges festéket és végeredményben „isteni szürkéket" kap a nyomatján, de ő maga olyan lesz, mint egy kéményseprő és abból a sok szürkéből és feketéből, amivel állandóan dolga van, azokból a sűrű vonalrácsokból, amelyeken keresztül a világot látja, felvesz a lénye is valamit és akkor sem tud tőle szabadulni, ha szinekkel próbálkozik. Formához, vonalrendszerhez, körvonalak fojtogató karjai közé igyekszik zárni a színt, amely a fény és levegő rezgésében ezer reflexre bomolva megfoghatatlan, szinte légnemű kötetlenségben és könnyűségben rezgi, táncolja körül a tárgyakat és anyagtalanul szűrődik át a messzeségbe. A grafikusok vaskosabb bánásmódját nem szenvedhetik a színek, ezért oly gyakori, hogy az ő festményeik élesek, kemények, színeik nehezek, sötétek.

Varga Nándor kivétel ez alól s itt kiállított régebbi olajképei és akvarelljei is ezt igazolják. A falakról integető oltszemi, bodoki és leányka-vári új vízfestmények egymásba átszűrődő és elfolyt színfoltjaik tiszta festőiségükben hirdetik Varga Nándor alkotásaiban a szín ünnepét.

Teleki Ralph

I.
OLAJFESTMÉNYEK

1	Bodoki völgy hajlat	
2	Zalán felé	
3	Cséplés	
4	Délelőtti felhős táj	
5	Bodok	
6	Faluvég estefelé	
7	Füzes vízpart	(1940)
8	Reggel a Dunán	(1940)
9	Tavaszi felhők	(1928)
10	Irénke	(1928)
11	„Bimbó“	(1923)
12	Önarckép	(1922)
13	Naplemente	(1923)
14	Felhős táj	(1925)
15	Kávéházi ablaknál	(1940)
16	Piroska	mgt. (1926)
17	Bácz Istvánné arcmása	mgt. (1940)
18	Szeles reggel	(1925)
19	Anci	(1928)

II.
VÍZFESTMÉNYEK

20	Kaszálók		
21	Oltszem		
22	Széna gyűjtők		
23	Táj a Murgó heggyel		
24	Bodoki hegyek		
25	Falu nyár végén		
26	Sokadalom Szentgyörgyön		
27	Kasza fenés		
28	Falu völgyben [Oltszem]		
29	Délelőtti felhős táj		
30	Estefelé Oltszemen		
31	Fűzfás táj, toronnyal		
32	Falusi udvar, reggel		
33	Heverő kisleány		
34	Oltszem borús időben		
35	Lelátás a „Leányka vár"-ról		
36	Olt völgye		
37	Széna rakodás		
38	Fekvő leány	mgt.	(1939)
39	Tornyosuló felhők	mgt.	
40	Irgalmas szamaritánus		(1925)
41	Firenzei táj		(1925)
42	Esős reggel		(1940)
43	Könyöklő kisleány		

44	Fekvő meztelen	(1940)
45	Lányok a kútnál	
46	Arat a család	
47	Aratók (3 alak)	
48	Fasor	
49	Kisleány	
50	Málnás	
51	Könnyű zápor	
52	Oltszem fűzfákkal	
53	Oltszem kora délelőtt	
54	Ágyban olvasó	mgt.
55	Apor kastély Oltszemen	
56	Kicsi székely ház	
57	Kopasz fák	
58	Kéve gyűjtők	
59	Félhomályban	
60	Aratók (háttérben torony)	
61	Vásár	
62	„Nona“	
63	Matild forrás völgye	
64	Közelgő eső	
65	Piac hétfőn Szentgyörgyön	
66	Strandolók	(1940)
67	Folyó part	(1940)
68	Gyilkos-tó	
69	Vetköző leány	
70	Derült reggel	
71	Reggeli köd	

72 Pihenő ökrös fogat
73 Szénarakodás (vázlat)
74 A „Murgó hegy„ felhőben
75 Boglyarakó lányok
76 Viharfelhő
77 Estefelé
78 Közelgő eső-felhők

Évszámmal nem jelzett képek 1941-ben készültek.

—F. k: Varga N. L.—

132	Csebres móczok	linómetszet	20.—	pengő
133	Almafa télen	,,	20.—	,,
134	Az utazás örömei	olajf.	80.—	,,
135	Könyvboriték I. 3 szinnyomás	aquarel után		mgt.
136	Könyvboriték II.	tempera		mgt.
137	Az ut	krétarajz	60.—	pengő
138	Sörösiovak	szines kőnyomat	25.—	,,
138/a	Vidéki autobuszban	olajf.	80.—	,,
138/b	Az elmaradhatatlan kibiczek	,,	80.—	,,
138/c	A tájképfestő	,,	80.—	,,

VARGA NÁNDOR

139	Csodaszarvas	fametszet	24.—	pengő
140	Nőrablás	,,	24.—	,,
141	Attila	,,	24.—	,,
142	Vérszerződés	,,	24.—	,,
143	Árpád	,,	24.—	,,
144	Szent István	,,	24.—	,,
145	Szent László	,,	24.—	,,
146	II. Endre	,,	24.—	,,
147	Mohi puszta	,,	24.—	,,
148	Kun László és Habsburgi Rudolf	fametszet	24.—	,,
149	Nagy Lajos	,,	24.—	,,
150	II. Zsigmond	,,	24.—	,,
151	V. László és Cillei	,,	24.—	,,
152	Hunyadi János	,,	24.—	,,
153	Mátyás	,,	24.—	,,
154	Dósa	,,	24.—	,,
155	Reformáció	,,	24.—	,,
156	Mohács	,,	24.—	,,
157	Szulejmán	,,	24.—	,,
158	Eger	,,	24.—	,,
159	Zrinyi Miklós	,,	24.—	,,
160	Báthory István	,,	24.—	,,
161	Török háboruk	,,	24.—	,,
162	Bocskay	,,	24.—	,,

Nemzeti Szalon. Négy erdélyi művész kiáll. Kat. 1935 máj. 22 – jún. 2. Életrajza a Kat. előszavában.

163	Bethlen Gábor	fametszet	24.—	pengő
164	Pázmány Péter	,,	24.—	,,
165	Zrinyi és Frangepán	,,	24.—	,,
166	Buda bevétele	,,	24.—	,,
167	Thököly és Caraffa	,,	24.—	,,
168	II. Rákóczi Ferencz	,,	24.—	,,
169	Mária Terézia	fametszet	24.—	,,
170	Széchényi és Kossuth	,,	24.—	,,
171	Petőfi	,,	24.—	,,
172	Gábor Áron	,,	24.—	,,
173	Arad	,,	24.—	,,
174	Deák Ferenc	,,	24.—	,,
175	1914—1918	,,	24.—	,,
176	1919	,,	24.—	,,
177	Horthy	,,	24.—	,,
178	Trianon	,,	24.—	,,
	Magyar mult 40 lapból álló fametszet sorozat. Együtt az egész sorozat		600.—	,,
179	Olt árka	tusrajz	60.—	,,
180	Rozika	tollrajz	60.—	,,
181	Szénarakás	ecsetrajz	60.—	,,
182	Csik-Zsögöd	tusrajz	60.—	,,
183	Akt	ceruzarajz	50.—	,,
184	Benke Pál csürje	tusrajz	60.—	,,
185	Falu vége	,,	60.—	,,
186	Bodzai hegyek	,,	60.—	,,
187	Gyuriék háza	,,	60.—	,,
188	Háromszéki medence	,,	60.—	,,
189	Feleségem arcképe	ceruzarajz		mgt.
190	Táj	vizfestmény	80.—	pengő
191	Csendes eső	,,	100.—	,,
192	Irgalmas szamaritánus	,,	100.—	,,
193	Csüggedők	rézkarc	24.—	,,
194	Ádám teremtése	,,	30.—	,,
195	Tavaszi nap	hidegtű	50.—	,,
196	Keresztfán	rézkarc	40.—	,,
197	Távoli zivatar	,,	24.—	,,
198	Éva teremtése	hidegtű	50.—	,,

199	Örömfa	rézkarc	60.—	pengő
200	Este	hidegtű	50.—	„
201	Napnyugta a pécskő uccában	rézkarc	30.—	„
202	a) Judith b) Semmit-tevés	rézmetszetek	à 20.—	„
203	a) Brassói hegyek b) Szántás	rézkarcok	à 20.—	„
204	Alfa ás Omega	rézkarc	30.—	„
205	Laokoon	„	60.—	„
206	Ős anyag	„	60.—	„
207	Futófelhők	tusrajz	60.—	„

Varga Nándor

Alapitva: 1839.

HERENDI PORCELLÁNGYÁR R. T.

GYÁRTMÁNYAI:

magyar művészek műveinek reprodukciója,
művészi dísztárgyak,
a világhírű herendi díszkészletek,
jutányos kézifestésű asztali készletek.

21 világkiállításon nagydij.

Központi iroda:

BUDAPEST IV, VÁCI UCCA 20.

Telefon: 827-55.

1935. V. 1-től IV, VÁCI UCCA 37.

Gyártelep:

HEREND

(Veszprém megye.)

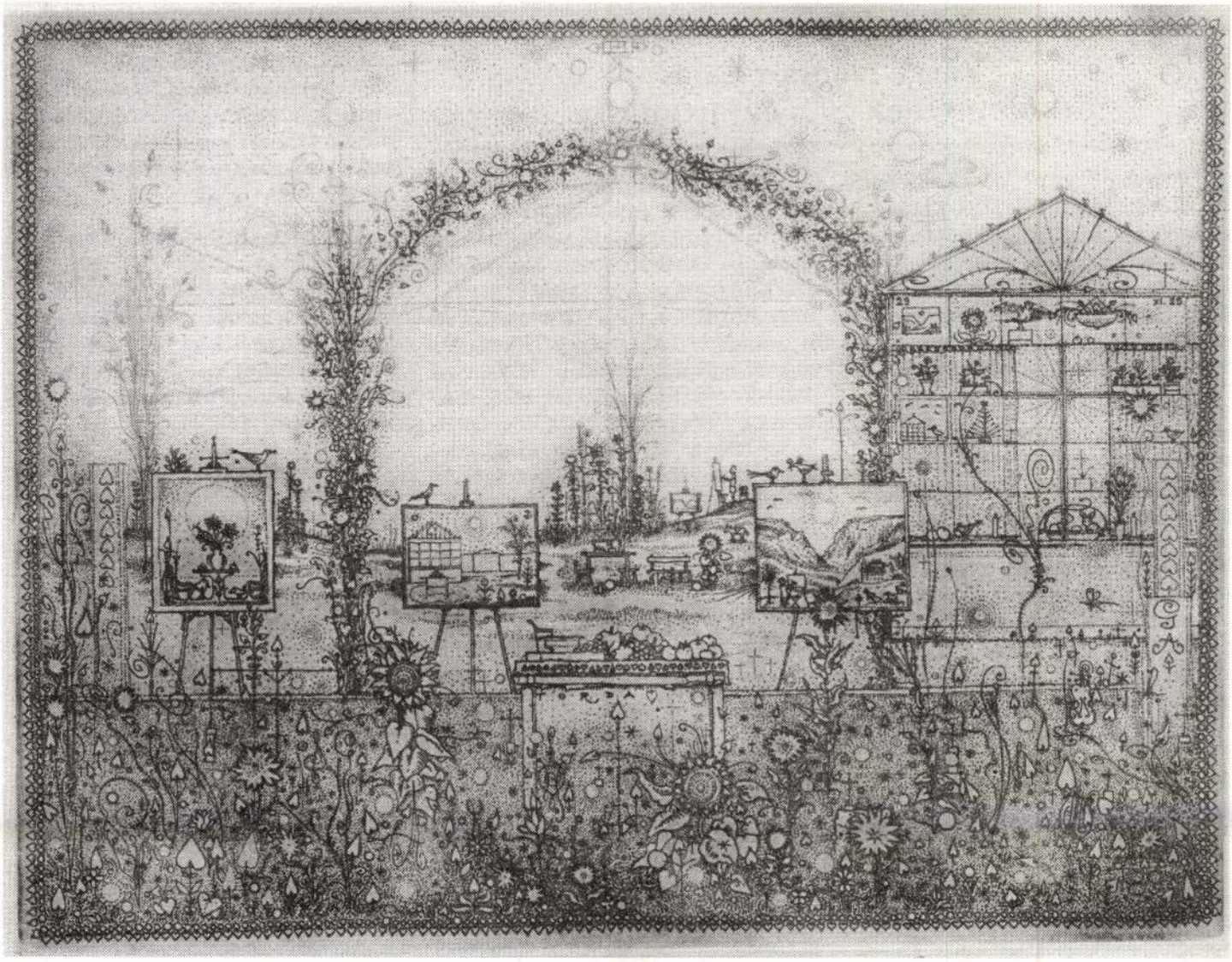

Gross Arnold rézkarca: Tordai kert

A LOMTALANÍTÁS ESZTÉTIKÁJA*

Gross Arnold sajátos ironiájú, finom mívű grafikáit láthatják a művészetkedvelő polgárok Pécsett, a Műhelygalériában néhány napja. A kiállítás megnyitása előtt beszélgettünk a művésszel.

— Mi az oka annak a töretlen derűnek, amely képeiből árad?

— Én egy régi polgári világba születtem bele, s olyan tanítómesterek oktattak, kik még hittek a képzőművészetekben, s én is úgy vélem, hogy érdemes jónak lenni, érdemes szépet adni. Jártam a világ számos nagy múzeumában s feltöltődtem a nagy mesterek alkotásainak szellemével, s úgy éreztem, hogy szükség van a szépségre.

— Ön 1929-ben született, tehát átélhetett háborút, forradalmat, diktatúrát s egyebeket. Képein viszont mindezek nem szűrődnek át.

— Mondok egy példát. Kondor Bélának — aki sajnos már 23 éve meghalt — minden firkája, rajza, festménye, s még a verse is, az ember tragédiáját ábrázolja. Sok művész ábrázolta azt a fajta világot igen magas szinten, s én úgy éreztem, ez az utca már nem járható, mert megtelt.

— Mi a véleménye a kortárs művészetről?

— Ha valaki előszedné a képzőművészeti újságokat Magyarországon, akkor észrevenné, hogy az én nevem már 22 éve le van tiltva. Mert a performance-osok már akkor kezdtek mozgolódni. Lassan mindent elsöpörtek, nemcsak a Szőnyi-féle generációt, hanem utána az összest.

— Kik?

— Létezik egy nemzetközi maffia, amely nagy nyomást gyakorol a nonfiguratív és a performance általam semmitmondónak tartott képeivel. Már nem is engedik azt érvényesülni, aki közelít a felismerhetőséghez. Akik pedig eldöntik, hogy mi a művészet, azok nem is művészettörténészek, hanem olyan új, kitenyésztett emberek, akik kirekesztik a műtörténészeket és a helyükre lépnek. Akik megmagyarázzák a piros és zöld deszkákról, vásznakról, hogy miért szépek.

— Önnek azért voltak sikerei, hiszen kétszeres Munkácsy-díjas.

— De 1967-ben kaptam a másodikat! Amikor legutóbb láttam, hogy kik kapnak Kossuth-díjakat, tudtam, hogy az egészhez semmi köze a teljesítménynek.

— Milyen a képzőművészet megbecsültsége manapság?

— Az egész kultúrával baj van, nincsenek remekművek a művészet semelyik területén. Akik jók voltak, azok megcsömörlött, fáradt vagy meghalt emberek.

— Nincs itt véletlenül valamiféle generációs probléma?

— Nem hinném, inkább azt gondolom, hogy ma már nem tanítják a főiskolán sem a mesterséget. Csak a performance-ot. Nemrégiben láttam vizsgakiállításon egy főiskolás növendéknek olyan "alkotását", amely egy piszkos papírdoboz volt, beleragasztott csikkekkel, kiégetve. Szerintem az egy szemét volt. Azt is merem mondani, hogy a lomtalanításkor kirakott kupac esztétikailag pozitívebb hatást fejt ki . . . Most kaptam egy kiállítási meghívót, amelyen van egy fénykép. Egy ember áll fekete napszemüveggel és papírlapot tart a kezében. Az van ráírva: "Utálom a művészetet!" S az "alkotó" úgy gondolja, hogy ez maga a művészet. Itt tartunk.

Cseri László

* Átvettük a Dunántúli Napló 1994. október 23-i számából.

Varga Nándor Lajos

Varga Lea

Varga Nándor Lajos születésének 100. évfordulóján

Édesapám, Varga Nándor Lajos festőművész és grafikus, 1895. január 1-én született, így most 100. születésnapját ünnepelhetjük. Egy ilyen évforduló jó alkalom arra, hogy elgondolkodjunk kicsit azon, Ő mit is tett hozzá a kultúra és a művészet folyamához, milyen hatással volt másokra? S mások milyen hatással voltak rá?

A Képzőművészeti Főiskola festő szakán végzett, s tanári oklevet is szerzett. Első szakmai elismerését "Székely géppuskás" című olajképével nyeri 1919-ben, a hadviselt művészek kiállításán. Rövidesen a grafika is érdeklődésének középpontjába kerül, s kortársaival együtt a Főiskolán intenzív műhelymunka indul meg. (Aba-Novák Vilmos, Patkó Károly, Szőnyi István, Tarjáni Sinkovics Jenő, Barcsay Jenő). Talán részben az egymás mellett dolgozás miatt, részben fiatal koruk stíluskeresése miatt az e korszakból származó rézkarcok témája, ábrázolásmódja, stílusa roppant hasonló egymáshoz. Erőteljes női aktok, kissé kubista felfogásban — szinte össze lehet téveszteni, melyiket ki csinálta.

Innét később elválnak az utak, mindenki megtalálja a saját hangját. (Az előzőekben említett ábrázolásmódot én leginkább Zsögödi Nagy Imre rajzain vélem később felfedezni.) Atyám ezektől a "kubista" kezdetektől egy természetelvű, lágyabb kifejezési formára talált rá, amit hosszú élete során mindvégig megőrzött. Azt gondolom, a taoizmus szellemisége áll legközelebb az ő művészetéhez. A természet szépsége, az ember szépsége szól hozzánk az ő festményein, rajzain, metszetein keresztül, harmóniát adva a durva reklámözöntől elgyötört lelkűeknek.

Azt gondolom, tudatosan választotta ezt az utat, tudatosan akart olyat adni embertársainak, ami békességet hoz, ami mindenkihez szól, mégis felemel. Van egy fametszet sorozata, ami könyv alakban is megjelent: Magyar Múlt. Van ebben egy lap, ami az 1919-es kommunista forradalomról szól. Egy ragyogó kubista lap. Ennek a lapnak az elkészítésével tanúbizonyságot tett arról, hogy csak jó művész van és rossz művész. A jó művész bármiféle "stílusgyakorlat"-ra képes, nincsenek határok.

A művészeten kívül azonban volt még valami, ami az életének meghatározója volt: az erkölcs. S mivel a '19-es események roppant távol estek az általa pozitívnak ítélt erkölcsiségtől, az azt reprezentáló művészeti irányzatot is elutasította.

1931-ben — visszatérve két éves angliai ösztöndíjas útjáról — a Főiskola rektori tanácsa a grafikai tanszék vezető tanárává nevezi ki. Tanári működése alatt számos szakkönyvet ír, melyeket majd illusztrál, s nagy részüket a Főiskola nyomdájában nyomtatják ki. "A rézkarc, 1935; Adattár a magyar művészi grafikához, rézkarcolók 1900-36, 1937; A rézmetszet, 1938; A fametszet, 1940; Magyar Múlt; Régi fametszetes magyar vagy magyar vonatkozású könyvek a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeumban, 1942; Ismertető a művészi grafikához, 1943; Vonalművészet, 1944; Adattár a magyar metszőművészethez II. kötet, Fametszők és rézkarcolók munkasora 1891-1944, 1949; Az alkotó szépség, 1949. Tanszéke minden érdeklődő

Varga N. L. rézkarca: Erdélyi erődtemplom

előtt nyitva állt, mint azt a rövidesen kiadásra kerülő emlékkönyv visszaemlékezői is tanúsítják. Nyáron alkotótáborokat szervez, (Földvár, 1940; Oltszem, Erdély, 1941; Veszprém 1943; Nagybalog, Felvidék 1943; Tiszaladány 1945; Szigliget 1947.) A tanítványok munkáiból évkönyveket állít össze. Megszervezi a Magyar Grafikai Egyesületet.

1940-ben a londoni Royal Society of Painter-Etchers and Engravers tagjává választja. Tanári működése is "természetelvű"; nem a saját stílusát igyekszik rákényszeríteni a tanítványaira, hanem instrukcióival a növendék saját képességét segít kibontakoztatni.

1948-ban a nagy tisztogatás Őt is eléri, idő előtti nyugdíjazását "kéri". A nehéz körülmények ellenére is aktív marad, (1956-ig nem kap nyugdíjat). A Magyar Építőművészek Szövetsége a végzett építészek legjobbjai számára Mesteriskolát nyit. Meghívják tanárnak.

Lehetősége adódik, hogy rajziskolát vezessen. Ez lett a híres "Varga Akadémia", ahol sok fiatal tanult, mielőtt Képzőművészeti vagy Iparművészeti Főiskolára került volna. Így az egymást követő fiatalabb korosztályokkal élő kapcsolata alakult ki. A fiatal grafikusnemzedék tehetséges tagjai közül is sokan keresik fel, kérik a tanácsát.

1970-ben az angol Royal Society of Painter-Etshers and Engravers Honorary Fellowship-pel (tiszteletbeli tagsággal) tünteti ki. 1971-ben grafikai és pedagógiai munkássága elismeréseként az "Érdemes Művész" kitüntetést kapja. 1974-ben a Munka érdemrend arany fokozatát adományozzák 80. születésnapja alkalmából.

Munkássága felöleli a festészet és a grafika szinte minden területét. Dolgozott akvarellel, olajfestékkel, felújította a több évszázaddal ezelőtt használatos temperafestés szokását. Készültek ceruzarajzai, ezüstceruzarajzai, tollrajzai, lavírozott tollrajzai. A sokszorosított grafika műfajai közül fametszetet, rézmetszetet, hidegtűt, borzolást, aquatintát, mezzotintát, rézkarcot, kőnyomatot készített. Az új anyagok megjelenése felkeltette kisérletező kedvét. Emlékszem, a '60-as években aluminium lemez karccal is próbálkozott. A lemez minősége nem felelhetett meg az elképzelésének, mert többször nem használta.

A Képcsarnok Vállalat dolgozói részére a '60-as évek elején továbbképzőt (jobban mondva: alap-) tanfolyamot szerveztek a grafikai műfajokról. Az egyik meghívott tanár Ő volt. Később az előadások szövegét könyv formájában is megjelentették. (Műfajok a metszőművészetben, 1963)

A '60-as évek végén a Corvina Kiadóval Szerződést kötöttek a vízjelekről írandó könyv kiadására. Több évtizedes gyűjtőmunka eredményeként több, mint 800 vízjegyet dolgozott föl. Írt a papírgyártásról, a vízimalmokról, történeti háttered adva a vízjegyeknek. Valamennyi vízjegyet maga metszette. (A városképek metszésében többen besegítettünk.) Valamennyi oldalt maga szedte, fametszetekkel illusztrálta, s kis példányszámban maga nyomtatta. Közben a Corvina Kiadó meggondolta magát és visszavonta a szerződést. Ő azonban tovább folytatta munkáját és háromkötetes könyvként be is fejezte azt. (Az Országos Széchelyi Könyvtárnak adományozott egy sorozatot).

A 80-as években e könyv kiadására tett próbálkozásaim kudarcba fultak, most azonban remény van arra, hogy jövő év végére a könyv megjelenik.

A Kisgrafika Barátok Körének alapítója, aktív tagja, később elnöke. A gyűjtők számára előadást tart a grafikai műfajokról, tanácsaival segíti őket.

Szólnom kell Erdélyhez való kötődéséről. Ő ugyan Losoncon született, apai ágon erdélyi a család. Középiskolás korában visszaköltöznek Erdélybe, Sepsiszentgyörgyön telepednek le. Részben családi, részben baráti kapcsolatai szorosan kötik Szentgyörgyhöz. A Székely Nemzeti Múzeumnak ajándékozza sok munkáját. Sajnos — tanácsa ellenére — a Múzeum igazgatója a szovjet front közeledtekor a mai Magyarországra menekíti a Múzeum anyagát, mely Zalaegerszeg közelében, vasúti szerelvényekben a nyílt vasúti pályán amerikai szőnyegbombázásban megsemmisül, (középkori oklevelek, képek, rajzok, stb.). Az ötvenes évek végén tud újra "hazamenni". (1950-ben édesanyja temetésére sem adnak beutazási engedélyt.) Felveszi a kapcsolatot a Székely Nemzeti Múzeummal is, és újabb munkáit adományozza nekik. 1969-ben a Székely Nemzeti Múzeumban lévő három Barabás Miklós képről tanulmányt ír, melyet az Aluta közöl. Sepsiszentgyörgy városának építészeti emlékeiről a Sz. N. Múzeum kiadványt ad ki. A rajzokat atyám, a szöveget dr. Székely Zoltán múzeumigazgató készíti. Szentgyörgyre minden évben ellátogat, ez a hely a feltöltődés helye.

1978-ban a Corvina grafikai albumot jelentet meg munkáiról, Végvári Lajos tanulmányaival. Van ebben egy rész, ami vitára készteti: "Az angol művészet hivatalos intézményei védőállásba vonultak az egyre izmosodó modernizmussal szemben, s pozíciójuk erősítésére a kontinens fiatal művészgenerációjából is azokat támogatták, akik a művészeti életben uralkodó konzervatív-arisztokrata ízlésnek megfeleltek." (Ez az állítás a két világháború közötti időszakra vonatkozik.) Én azt gondolom, az angolokat nem ez a szempont vezérelte. Az angolok konzervativizmusa — mely a mai napig is él és jótékonyan működik — ezt jelenti, hogy nem dobnak ki minden régi értéket egy felbukkanó új miatt. Megvizsgálják, megnézik, megfontolják, hogy használják-e, mit használjanak belőle és milyen módon használjanak belőle. Ez nem jelent elzárkózást az újdonságokkal szemben, éppen ellenkezőleg: egy szerves beépülést tesz lehetővé. Könnyű ez ott, ahol háborúk, forradalmak, erőszakos rendszerváltoztatások nem történnek. Számomra ez egy "organikus", szerves beépülés, mely azután mélyen belegyökerezik a kulturális életbe, természetesen rakódnak egymásra az értékek. Ebből a szempontból a skandináv országok is hasonló mentalitásúak, s ennek eredménye, hogy modern művészetüknek is van nemzeti karaktere.

Összegzésként mit is felelhetünk az írás elején feltett kérdésre: — Mit tett hozzá a kultúra és a művészet folyamához?

Én "szabad vers" formájúnak tartom az ő művészetét, mely a teremtés szépségéről és szépségeiről szól. Mindezt olyan formában tette, hogy művelt és kevésbé művelt ember is örömét lelhette benne. Véleményem szerint a művészet a XX. században sem önmagáért van. Hatnia kell, adnia kell. De ő "nemcsak" művész volt csupán. Közösségépítő ember volt, körülötte összegyűltek az emberek, békességet teremtett, harmóniát teremtett nemcsak a rajzpapíron, hanem a lelkekben is. Tudását szívesen megosztotta az érdeklődőkkel, mégha ismeretlenül keresték is meg. A tudás, a művészet nem öncél, hanem eszköz volt a kezében a másokat "építésben".

1978. április 17-én halt meg.

Budapest, 1994. november 20.

Kardos M. Zsöte

KÉRETLEN DAL

Még egy dalt, új dallamot
kíván pengetni tollam,
mélyen zengő vén lantom,
mondd, miről is daloljak?

Mondjam el, hogy élni jó,
mikor szüntelen félek,
felborul ez a hajó,
mielőtt partot érek.

Leszegeztek vad fiak,
már a lelkemet mérik,
korhadt ágon veréb riad,
emberi szót ki ért itt?

Mit kérjek, mit várhatok,
tavasz csodáit nyáron,
szűkös kenyér, bő átok,
terem ezen a tájon.

Aki hallgat az halott,
aki beszél az bárgyú,
a szó torkomra fagyott,
üresen áll a vályú.

Menj aludni, te, bolond,
az éj rémei szépek,
ne ébredj, majd csak akkor,
ha hív, menyei ének

Berettyóújfalu, 1994.

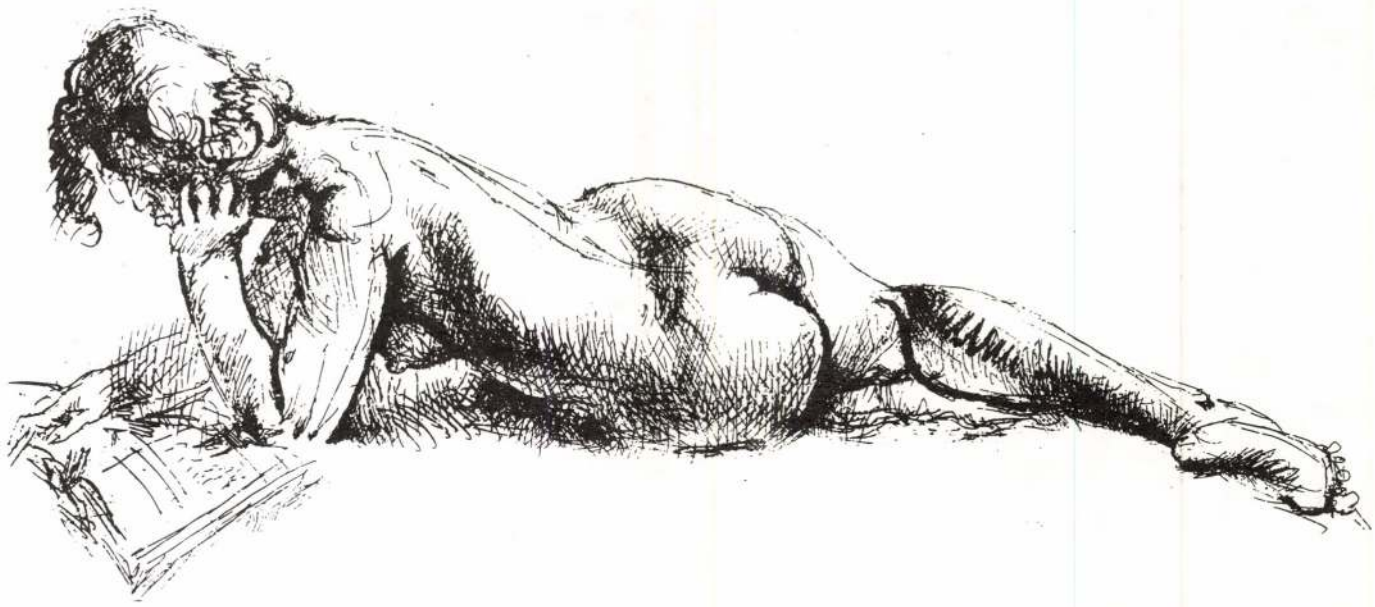

Varga L. Nándor rajza, 1922: Olvasó nő

Kürthy Sándor

Ismét a korszerűségről

Az előző számban Gergely Mihály mondta el a mai művészettel kapcsolatos töprengéseit és ars poetikáját. Véleményével korántsincs egyedül és a probléma sem új. Gál György Sándor Elhibázott kritikák című könyvéből tudjuk, milyen értetlenül álltak az új hangot megütő művészekkel szemben a korabeli, köztiszteletnek örvendő szakemberek is.

A problémával ismét és mai is szembekerülünk és folyton beleesünk ugyanabba a hibába, mint elődeink. Nem mintha nem lehetne bírálni a kortárs művészetet, csak előbb meg kéne érteni, hogy miről van szó. A megértés nem azt jelenti, hogy kötelező elfogadni mindazt, amit elénk tesznek.

Bár a motíváció, hogy kinek mi az indítéka, fontos körülmény, most mégis tegyük félre a mindenáron való újatakarást és egyéb tisztátalan, sanda szándékok taglalását, mert nem ez a fontos. Vannak őszinte, tisztességes törekvések és erre kell figyelni. Innen tudhatunk meg valamit, ami lényeges és orientáló lehet.

Egy biztos, lehetetlen ma az ún. bécsi klasszikus stílusban dur-moll szerkezetű tonális zenét írni. Ugyanígy lehetetlen az elmúlt idők stílusában képet festeni. Aki ezt teszi, kívül marad, és nem szól bele a kor művészetének alakításába. Így nincs, nem lehet igazán lényeges mondanivalója sem a kor, sem a jövő embere számára. A hamvasi "jelenkortudat" tehát elengedhetetlen, még ha a remekmű megszületésének nem is ez az egyetlen kritériuma.

Azért születtünk ebbe a korba, mert a most aktuális problémákat nekünk kell megoldanunk. A korszerűtlen festő megszökik a feladat elől és nem arra válaszol, amit kérdeznek tőle.

Amint erről már szó volt, minden kornak fel van adva a lecke, hogy megfogalmazza helyzetét és viszonyát önmagához, e világhoz, a transzcendenciához. Ebből következik, hogy minden korszaknak sajátos nyelvezete, sajátos hangzásvilága van. Ez az, amivel nem tudunk mit kezdeni, nem tudjuk hová tenni, ez az, amivel és amiért meg kell küzdenünk.

Szellemi, eszmélési, ízlési-látásbeli téren előrelépni a legnehezebb dolgok közé tartozik. Tanulságunkat a korai gyermekkori élményekig visszamenően egy életen át nem tudjuk kiheverni, levetni, átformálni. Mindnyájan manipulálva vagyunk pozitív és negatív értelemben, ezért nem tudunk igazán önmagunk lenni. Napjainkban ez központi kérdés. Az ún. önmegvalósítás alacsonyabb fokon, a jungi individuáció magasabb szinten, vagyis a belülről vezérelt önálló gondolkodású etikus, szabad ember ideálja. Innen kiindulva lehet kísérletet tenni az egyébként szerteágazó, rendkívül heterogén művészi törekvések megértése felé. Az egzisztencializmus, a zen buddhizmus, az ősi hagyomány, a néprajz stb. adja ehhez a filozófiai hátteret. Szabadság, felszabadítás, felszabadulás nem csupán politikai szólam, hanem elsősorban lelki, szellemi, egzisztenciális, filozófiaia kérdés.

Kürthy Sándor rajza: Nádas

Az egészséges növekedésnek vannak bizonyos fejlődési etapjai, amit egy adott korban abszolválni kell. (Bilizés, pubertás, iskola, nemi érettség, stb.) Ha ez a folyamat elakad valahol, betegség, fixáció keletkezik, ami nem csak az egyes emberre, de a társadalmi közösségre nézve is érvényes. A fejlődés, növekedés, változás tehát életfeltétel, egyetemes követelmény, ami elől nem lehet kitérni.

*

Az újatakarás első lépése, hogy más akar lenni, mint ami eddig volt. A legtöbb avantgard törekvés ezen a ponton reked meg, mert csak azt tudja, hogy mit nem, de azt nem, hogy mit igen. A tagadás pedig túl azon, hogy diabolikus, önmagában nem elegendő. Csupa anti, anti, anti és ez szemlátomást nem zavarja az ítészeket. (A közönséget annál inkább.) Az elmúlt évtizedek szocreál egysíkúsága után ma a ló tulsó oldalán vagyunk: csak az avantgard, minden mennyiségben és minőségben. A többi nem érdekes. A szellemi, tartalmi minőség kérdése fel se merül. A morbiditás, a torz, idióta, alvilági szörnyek a figuratív képekben pompáznak. A nonfiguratívok óvatosak, vigyáznak, hogy lehetőleg semmi konkrétet ki ne mondjanak. Többnyire ködös, zavaros, dekonstrukciók odavágva, odacsapva. Neo fauveizmus, tasizmus és mindenféle technika, ragasztás, csorgatás, egyebek. Mert ki tud ma bármit is kimondani, ami világos és egyértelmű és megtámadhatatlan? Semmit sem tudunk. Minden titokzatos, sejtelmes, misztikus. Mivel a misztérium sötét és értelmetlen, (gondolják) a kép is legyen ilyen.

Sokan nagy-nagy képeket festenek egyetlen szín, főleg fekete, rajta alig valami, esetleg infantilis figura, vagy rejtélyes, soha nem látott jel ismeretlen kóddal, minimal, nagyon minimal art.

Kegyetlen, kemény disszonancia, gorombáskodás, fricska, hülyéskedés, vicc, jópofaság, gúny, szatira, blöff, megbotránkoztatás, amit azért nem kell nagyon mellre szívni, mert ugyan ki figyel oda? Nem dől össze a világ. Különben is; a harmónia unalmas, hamis, gyanús. A szépség — ilyet ki se lehet mondani —, a szentimentális, finomkodó széplelkűség, nem őszinte. Az egyensúly merev és doktriner. Ezek az emancipált egyediségek első szárny-nyirbálásai önálló hangon és módon, amiben sok igazság van, még ha kegyetlen is. Üres, semmitmondó banalitások, — mert ilyen az élet.Igazi, eget-földet összekötő spiritualitás már rég nincsen műsoron. Legfeljebb itt-ott valamilyen vallásos érzület. A banditizmus, a terror, napjaink szörnyűségei megjelennek ugyan áttételesen, de ez nem jellemző. Kevesen foglalkoznak vele. Túl komoly és nagyképű a múzeumokra kacsingató, patetikus megörökítési hajlam, amikor bármely pillanatban szétdurranthatják alattunk a földet. Semmi sem örök. Elég a pillanatnyi öröm vagy móka, fricska, nem árt egy kis játék, ötletesség, humor. Mást úgysem tehetünk. Sok minden el fog tűnni, esetleg mindjárt a kiállítás után, egyenesen a kukába, de ez nem tragédia. Így volt elgondolva.

A művészet kilépett az egyház szolgálatából, majd (nálunk) kilépett a kultúrpolitikából, végül kilépett a képzőművészetből is (lásd: installáció, heppening, látványszervezés stb.) Az interdiszciplinaritás világát éljük, nem szűkíthetjük le a mozgásterünket. A zenészeknek lehet ajtókat nyikorgatni, székeket, asztalokat tologatni, üvegeket törni, (idegeket) reszelni, dobhártyát szaggatni; akkor a festőknek miért ne lehetne lelépni a falról, kilépni a műteremből, a kiállítóteremből, a mesterségből, rohadó halat kiállítani, homokot, szénát, szalmát behozni, szemétdombot prezentálni eredetiben, egy az egyben?

Tulajdonképpen ez még mindig a polgárság művészete. Lentről számítva a második rend. A modern indusztriális állapot után a posztmodern és a posztindusztriális helyzet kezdeti foka, a magasabb régiók fénybeütésével megvilágítva, lehúzta azt mindjárt a maga színvonalára.

Ha többször lát ilyesmit az ember, lassan hozzászokik és fel-fel fedez valami tényleg újszerűen hangzó esztétikumot, Miután kellőképpen felháborodott és kidühöngte magát, észreveszi, hogy szép ez a felszabadult, lendületes ecsetjárás, ez a megismételhetetlen spontenaitás. És milyen ravasz és disztingt-

tehetségű Végh Endre tanította a rajzot a kollégiumban. Viszont tény, hogy a serdülő korú Varga Nándor Lajos a 10-es évek elejétől gyakorta látogatja Gyárfás Jenő műtermét (ld. Gazda József róla írott kismonográfiáját; G. J.: **Gyárfás Jenő**, Bukarest, 1969), de a **Gábor Áron halála** című legnagyobb vásznáról mégsem tud igazán elragadtatással beszélni, pedig elismeri, hogy diákkori mestere volt. Mindössze annyit állapít meg róla jóval később írt szép méltatásában, hogy: „... a halál szele áhítatot varázsol a dübörgő csatazajba. A szabadságharc utolsó zsolozsmája ez". (V.N.L.: **Gyárfás Jenő**, Szépművészet, 1941/5) — ám a releváció erejű hatással adósunk marad. Mindezek ellenére is, fentebb említett nagy tanulmányában harmadik személyben fogalmazva bár, mégis önvallomásszerűen állapítja meg, hogy „Háromszéken, Sepsiszentgyörgyön szeretett volna gyökeret verni Gyárfás Jenő mellett. (...) Nem sikerült megtelepednie a Mikó Kollégium és a Székely [Nemzeti] Múzeum árnyékában; 1922-ben végleg visszatért Pestre". Ma már nyugodt lelkiismerettel megállapíthatjuk: mind az egyén, mind a magyar képzőművészet egészének szempontjából ez volt a szerencsésebb sorsfordulás. Hogy pedig szíve-lelke mindig haza húzta, hogy igazi otthonának a kedves kis háromszéki székely falut, Aldobolyt tartotta, és a Brassó megyei Földváron, majd 1941-ben Oltszemen, a másik Sepsiszentgyörgy környéki falucskában szervezett művésztelepet, ahová legkedvesebb budapesti diákjait is (pl. Élesdy Istvánt) meghívta nyaranta alkotótáborozásra, az csak olyan ösztönző plusz volt, amely erkölcsileg is, művészileg is egyre magasabb csúcsok meghódítására sarkallta. Ezért hatottak olyan szívszorítóan igaznak a tanítványpályatárs, Csohány Kálmán búcsúztató szavai azon a borús 1978 áprilisi napon a Farkasréti temetőben, amikor ravatalánál ilyen mondatokban jellemezte mesterét: „Ha beléptél a zsűriterembe, a fenyőerdők friss, fanyar levegőjét hoztad magaddal, s Te magad is egy voltál a sudár magas fenyők közül. Természeted, jellemed, mint népedé. Tudásodat, gazdag tapasztalataidat szerényen viselted. Tartózkodásod, szemérmességed megbocsátó mosolyban oldódott fel. Hangos szavad, félreérthető szavad soha nem volt, de a leghalkabb közlésed is eljutott hozzánk és mindig értettünk. (...) Az utolsó nagy öreg voltál azok közül, akik ifjan megteremtették a modern magyar grafikát. Forrás voltál, amiből nemcsak szakmai ismereteket meríthettünk, hanem tisztességet, szakmai alázatot, szolgálatot, egymás megbecsülését és szeretését."

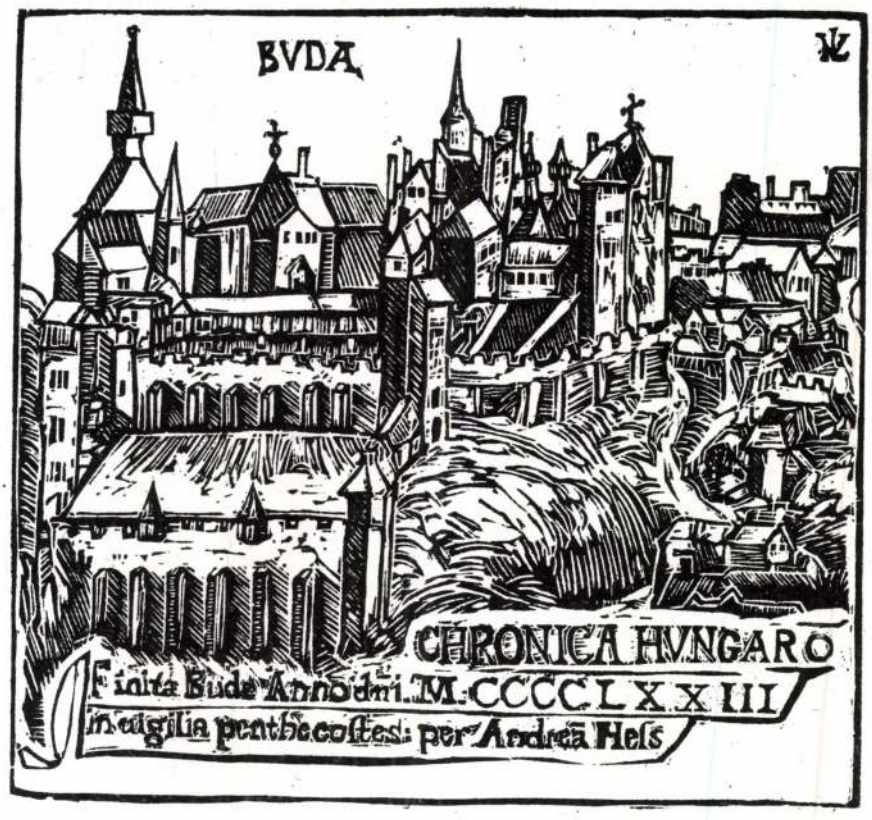

Varga

A budai vár

Közlést érdemlő adalék, hogy az említett kollégiumi évkönyv áttanulmányozása nem a várt eredményt hozta. Arra számítottam, hogy önképzőköri, vagy más, a reguláris oktatáshoz viszonyítva ráadásnak tekinthető aktivitásban, a jövendő képzőművész sikereinek nyomára fogok bukkanni. Ehelyett azt találtam, hogy az 1910—11-es iskolai évben ő a torna-főverseny egyik győztese. Egy év múlva, VII. kollégistaként két atlétikai I. díjat nyer (magasugrásban és váltóban), a matúra évében pedig távolugrásban lett I. díjas. Íme a magyarázat arra is, honnan eredeztethető a még aggastyánkorában is megőrzött délceg testtartása, irigylésre méltó remek fizikuma. A magyar sportélet esetleg egy kiváló versenyzőt veszített Varga Nándor Lajos képzőművész-pályaválasztásával, az nagyon is valószínű, de hogy az egyetemes — ezen keresztül persze a magyar — művészet sokat nyert az ifjú Varga Nándor Lajos korai (helyes!) helyzetfelismerése által, azt ma már bizton leszögezhetjük. Ezért lehetünk — és vagyunk is! — hálásak a Sorsnak, hogy Őt nekünk adta.

GÁBOR DÉNES

Varga Nándor Lajos Háromszéken

Elsőéves földrajztanárként portyázgattam az 1957. esztendőben Sepsiszentgyörgy környékén, hogy a még fel nem keresett falvakkal ismerkedjem. Az Illyefalvával szomszédos Aldoboly nem tartozott a kimondottan idegenforgalmi nevezetességeiről emlegetett településeink közé. A Gödörben (ti. a magas terasz alatti ártéren) gazdag stukkódíszes „géberével" (féloromfal) hivalkodó százesztendős épület egyből „megfogott" magának. Még inkább a református templomon alul, az empire-füzérsoros Rezsek-Kósa-kúria. Utóbbinak kertjéből, az éppen csak kifeslőben levő rügyes-virágos gyümölcsfák ág-labirintusának hátterén át, hatalmas, mondhatni lomha tömegként magaslott fel egy cseréptető körvonala. Mintha falak híján ült volna a földön.

A kerülő út újfent a Gödör felé irányított. Annak fordulójánál egyből előtűnt egy magányos, sarkán vaskos támpillérpárral a lejtőnek feszülő épület (1. kép). Rajta az imént látott kontyolt-eszterhéjas tetőzet gombakalapként ülte meg azt. A csapott féloromfalon a RENOVATUM ANNO 1807 VAJNA ANNA felirat nyújtotta messziről az első eligazítást, majd közelebbről az „Állj meg te Utazó ..." kezdetű strófa nehezen betűzhető sorai. Szilváskerten átvezető ösvényen haladva rózsabokrokkal szegélyezett lépcső vitt a bejárathoz. Ott kronosztichonos kőtábla fogadott, s a latin szöveg számértékes betűiből az 1717-es évszám adódott.

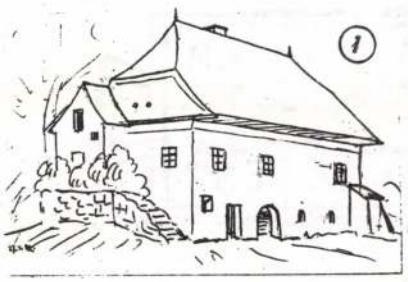

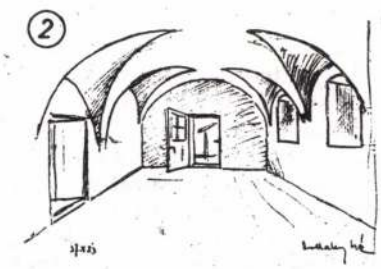

Az igazi varázslat azonban csak ezután kezdődött. Az épületbe belépve, fiókos dongaboltozat alatt átmenve, újabb, ezúttal keresztboltozatos szobába értem (2. kép). Az onnan nyíló alacsony átjáró, szűk helyiségbe vezetett. Fölnézve, valahol a magasban, az égbolt kékjének kerekded foltja vakított, sejtelmesen megvilágítva szurkos fényben csillogó egyenetlenségeit a felfele keskenyedő kürtőszerű építménynek. Addig csak immár jóemlékezetű Vámszer Gézától hallottam ritkaságnak számító füstházas kúriáról.

Visszatapogatózva, még két újabb boltozatos szobán áthaladva, újfent kopogtattam, és végre „tessék, ki az?" felszólításra tömbházlakásnyi alapterületű terembe léphettem be — bevallom megkönnyebbülve. Szemben velem, szikár idős hölgy nyugodtan ülve intézte hozzám, bemutatkozásomat követően, voltaképpeni kilétem pontosítását célzó kérdéseit (ama ötvenes években voltunk). Végül kereskedő anyai nagyapámnál állapodtunk meg, mint megnyugtató, személyemet igazoló közös ismerősnél.

Ennek ellenére roppant zavarban voltam. Az addig néptelen épület számomra rejtélyességét, a váratlan találkozás élményét tetézte a terem hosszanti oldalfalának felső felén szembeötlő falfestmény. A kompozíciók modora nem, a szegélyező díszítmény azonban középkoriasnak tűnt. Jobboldalt sasos zászlót tartó alak előtt, kezében íjat, nyílvesszőt tartó lovas szemlélte színlelt futásból visszafele nyílazó seregét (3. kép). Túloldalt keresztes zászló előterében dicsfénnyel övezett sisakos lovag és menekülő, nyergében lányalakot tartó lovas. De hogy kerültek ezek ide? Az egyik jelenetben talán éppen Árpád vezér, a másikon vélhetőleg Szent László. A kavargó élmény-sorozat, no meg az időközben előzetes engedély nélkül készített rajzvázlatok bűntudata hamarosan távozásra késztettek.

Másnap a múzeum mindenese, hivatalosan már három évtizede titkárnője, Fadgyas Anna, rövid mondataival tette helyére a Dickens-regénybe illő élményemet: „A Nándi anyósával találkozott, Hollaky Gézánéval. Az egyik leánya a Nándi felesége. Érti már? Ezért festett a nagyterem falára. Ha eljön hozzám, megmutatom a szilváskertet is. A Nándi rézkarcán. A gyümölcsszedő lányok is rajta vannak."

Akkor hallottam először a Varga Nándor nevét. Utóbb láttam meg fiatalkori arcképét, a Mikó kollégium 1913-ban érett növendékeinek tablóján. **Amire a falevelek lehullnak** címen legutóbb megnyílt múzeumi kiállításunkon, 1916 februárjában keltezett tábori levelezőlapjáról olvashatjuk a háborús nyomorúságot humorral kendőző sorait: „Ha rajzolni kellene, még tudnék, de írni, azt már nem tudok, mégis írok, hogy ne látszassék az, mintha megfeledkeztem volna a szentgyörgyi fehérnépekről". Rajzolnia már korábban volt alkalma. Mikós diákként a László Ferenc tanár úr erősdi ásatásai során előkerült leletekről készített színes rajzai máig őrzött ritkaságnak számítanak. Rajztanára egyébként a csernátoni ágyúöntő Végh Antal egyik unokaöccse volt, Végh Endre. Rendkívül tehetségesnek induló Pál fiával együtt rajzolták az erősdi leleteket. Végh Pál utóbb a zsengekorú világháborús hősök névsorát gyarapította.

Varga Nándor szerencsésen hazatérve egy, a kollégium történetére vonatkozóan is fontos tanulmányokat tartalmazó kötet számára készített, eddig szintén számon nem tartott címlapot (**Emlékkönyv a reformáció négyszázados évfordulójára** címmel Sepsiszentgyörgyön, 1918-ban jelent meg). A kötetben közölték Bethlen Gábornak az erdélyi református papokat nemesítő címerlevelét is. A heraldikai leírás alapján rajzolta meg Varga Nándor a címlap bal felső sarkában látható címert.

Életpályája elragadta ugyan neveltetésének színhelyéről, ám „föl-földobott kőként" csaknem minden nyáron hazatért. A múzeumnak adományozott grafikai munkái 1945-ben elpusztultak, utóbb bőségesen pótolta. Ezekből nyílt kiállítás Sepsiszentgyörgyön 75. születésnapja alkalmából. Valamivel korábban sorra felkereste Sepsiszentgyörgy nevezetes épületeit és a Székely Nemzeti Múzeum alapításának 90. évében megjelenhetett **Sepsiszentgyörgy város építészeti emlékei** című albuma, melyhez a bevezető tanulmányt, régi barátja, dr. Székely Zoltán írta.

Közülük azóta már féltucatnyi csak az Ő kézvonásai által idézhető fel a gyorsan múló időben.

KÓNYA ÁDÁM

Művelődés
1994/12

Galéria

Varga Nándor Lajos

CENTENÁRIUMI TŰNŐDÉSEK

Varga Nándor Lajos, 1895—1978

Losoncon, az 1895-ös év első napján látta meg a napvilágot. Előbb a Dunántúlon (Hatvan, Sárvár), majd a Felvidéken (Rozsnyó), végül szülei szülőföldjén, Erdélyben (Petrozsény, Sepsiszentgyörgy) járt iskolába. Öntudatosodása, jellemformálódása tehát főleg a századeleji Háromszékhez kötődik, igazán otthon mindig csak ott érezte magát. A Székely Mikó-Kollégiumban letett érettségi után (1913) a budapesti Képzőművészeti Főiskolán szerzett rajztanári oklevelet, később a tragikus sorsú nagy művész-tanár, Olgyai Viktor osztályán a művészképzőt is sikeresen abszolválta, noha 1915-ben az iskola padjaiból vonultatták be hároméves frontszolgálatra. Géppuskás főhadnagyként szerelt le 1918-ban, két kitüntetéssel: Signum Laudis a kardokkal, valamint a Károly csapatkereszt. 1919-ben, még főiskolai hallgatóként már szerepelt a **Hadviselt művészek kiállításán**, sőt az ún. **Székely Díj**at is elnyerte *Székely géppuskás* című olajképével, 1923-tól pedig Olgyai Viktor tanársegédévé nevezték ki. Még ugyanabban az évben övé lett a **Szinyei Társaság grafikai díja** is, a következő évben megint, 1925-ben úgyszintén, amely lehetővé tette, hogy nyugat-európai tanulmányutakat tegyen: Bécs, München, Párizs, Firenze, Róma, Velence a fontosabb állomáshelyei, azután Hollandia, ahol Rembradt művei voltak rá iránytszabó hatással. Ám az igazi, nagy távlatokra kaput nyitó időszakot az a három év jelentette (1929—31), amikor állami ösztöndíjjal Londonban tartózkodhatott és szívós munkával a British Múzeum teljes grafikai anyagát (!) áttanulmányozta. Ennek az elmélyült stúdiumnak — amelyről negyvennyolc (!) fekete vászonkötéses füzet tanúskodik — azután önmagán kívül az a több mint másfél évtizednyi művészjelölt-generáció lett a fő haszonélvezője, akik az ő

Önarckép

tanársága idején (1931—48) voltak a Képzőművészeti Főiskola grafikai tanszakának hallgatói. Úgy volt vérbeli pedagógus, hogy soha jottányit sem engedett az alkotóművészi igényességből, példát mutatva a csoportos tárlatokon való hazai és nemzetközi díjakkal is honorált szereplésektől az egyéni kiállításokon való megmérettetésig. Emellett a sokszorosító grafikai technikák legavatottabb mestere, felülmúlhatatlan szakkönyvek szerzője. Ma már féltett bibliofil ritkaságnak (is) számító, mégis tankönyvként használatos kiváló szakmunkáit a főiskola földszintjén berendezett házinyomdában sajátkezűleg szedett szöveggel nyomtatta, eredeti rézkarcokkal, fa- és rézmetszetekkel illusztrálta: **A rézkarc** 1935-ben 150 példányban, **A rézmetszet** 1938-ban 100 számozott példányban, **A fametszet** 1940-ben 100 számozott és 200 számozatlan példányban jelent meg. **Adattár a magyar művészi grafikához I** (1937) és **Adattár a magyar metszőművészethez II** (1949) — olyan két kötet, amelynek forrásértéke szinte felbecsülhetetlen. Hasonló erények jellemzik **Vonalművészet** című (1944), valamint **Régi fametszetes magyar vagy magyar vonatkozású könyvek (1493—1599) a Sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeumban** (1942) című, továbbá **Az alkotó szépség a képzőművészetben** (1959), **Műfajok a metszőművészetben** (1963) és **Sepsiszentgyörgy város építészeti emlékei** (Székely Zoltánnal) (1959) című műveit. Indokolt volt tehát 1971-ben **ÉRDEMES MŰVÉSZ** címmel, 80. születésnapjára pedig a **Munkaérdemrend aranyfokozatával** kitüntetni. 1978. április 17-én bekövetkezett halála a magyar és az egyetemes művészet nagy vesztesé-ge volt, életműve viszont közkinccsé vált, halhatatlan örökség számunkra, melyhez kútfőként folyamodhatnak újabb és újabb nemzedékek.

Nehéz szórványos emlékmorzsákból, évek hosszú során át szorgalmasan begyűjtött és összerakosgatott mozaikcserepekből reális arcképvázlatot alkotni arról a nagy művészegyéniségről, akiről a magam számára kialakított képet mindössze egyszeri személyes találkozás hitelesíti. Igaz, hogy az a '65 nyarán volt délutáni látogatás a budapesti Andrássy út (akkor Népköztársaság) 84. szám alatt, az őt rajongva szerető-tisztelő dr. Semsey Andor társaságában (és jóvoltából), életre szóló benyomást jelentett, mely az összes ezelőtti és utána következett tájékozódást hangsúlyosítja, akár azt is mondhatnám: Varga Nándor Lajos egész emberi-művészi alakját glóriás fénybe állítja. Mert korábban Gy. Szabó Béla beszélt róla sokat, részletesen, nagy tisztelettel, aki 1936-39 között a Budapesti Képzőművészeti Főiskolán rendkívüli növendékként tanítványa volt (csakúgy, mint a szintén erdélyi Makkai Piroska, Haáz Sándor, Cs. Erdős Tibor stb.), de aki azt a mítoszt is igyekezett szétoszlatni (mesteréhez hasonlóan), amelyet sok szeretettel, őszinte barátságból ugyan, mégis tévesen, gr. Teleki Ralph, a nála alig öt évvel idősebb pályatárs és jó barát vitt be a köztudatba a Varga Nándor Lajos 1941-es budapesti festménykiállításának katalógusához írt szép, lírai fogantatású bevezetőjében, amikor így fogalmazott: „Erdélyi vére és a fúró-faragó székely szellem, amelyben élt, tétovázás nélkül a grafikai művészet felé irányították,

Varga Nándor Lajos

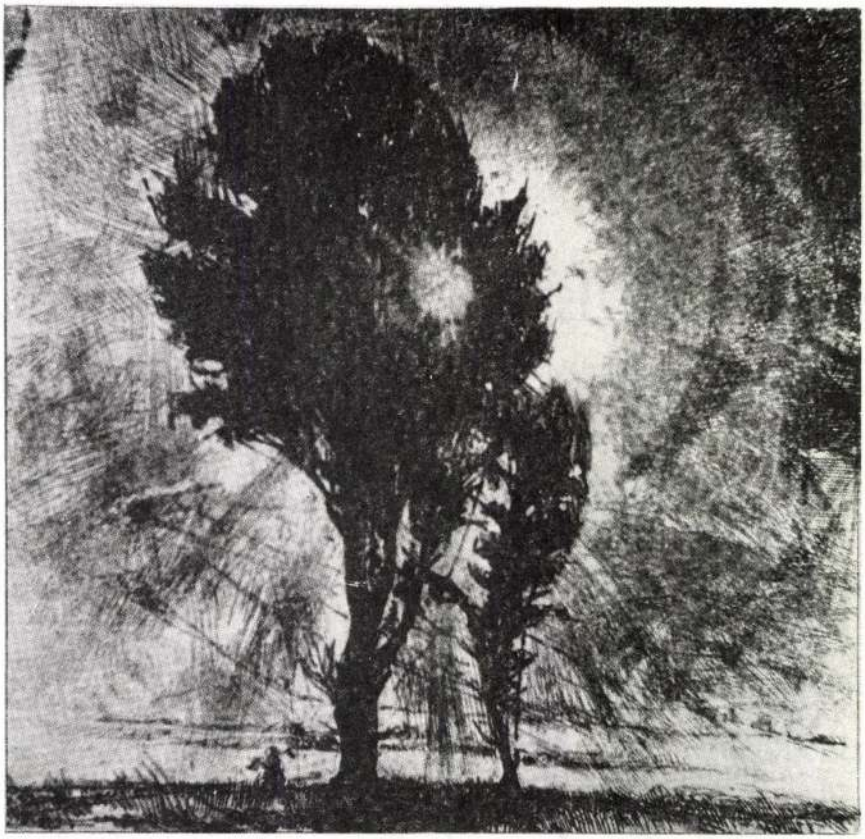

Fényszűrt fa

hol a művészi kifejezés eszközeivel, az anyaggal és annak megmunkáló szerszámaival, kedvére elbabrálhatott." Bármennyire tetszetős és a népnemzeti gondolkodás- és érzésvilággal összhangban levő is ez a beállítás, de mert provinciálissá törpíti az egyetemességet, amely pedig vallott és mindenkor önérzetesen vállalt magyarsága ellenére is Varga Nándor Lajosnak éppen a legjellemzőbb tulajdonsága, hangsúlyoznunk kell, hogy önmaga számára csakúgy, mint tanítványainak mindig a külsőségektől való óvakodást tartotta a legfontosabb zsinórmértéknek, a belső lényeg meglátására, felfedésére és ábrázolására ösztönzött. Ezt az alkotói attitűdöt tette magáévá és vallotta mesterére (is) hivatkozva Gy. Szabó Béla, valahányszor a művészet elméleti kérdései kerültek szóba. Érdemes Varga Nándor Lajosnak ehhez a témakörhöz szorosan kapcsolódó gondolatait a **Kisgrafikánk a két világháború között** című, hét folytatásban közölt nagy tanulmányából szó szerint idézni: „Tévesen látnók a székely művészek rajzra termettségét, ha a fametszetben elért eredményeiket (amelyek ösztönös indítékból fakadtak) a fúró-faragó székely tulajdonságára vezetnők vissza, vagy ami még távolabbi — az erdővel szoros kapcsolatban álló ember fával-küszködésére s a népi faragásokra. Nem ezek a külső tevékenységek útjelzői a mának. Egyedül a művészi megérzés az. A székelység balladáiba rakta le lelkiségének ősi alapjait. A magyar nyelv törvényei szerint másképp nem mondható egyik ballada sem, csak magyarul. Az etnikai törvény nem rombolhatja szét az emberi közösség törvényeit, mert megszűnik művészet lenni. Nem a faragvány köti össze a művészt a néppel, hanem a művészet, amelynek kulcsa megvan a ma emberében is. A fadúc nyers koromfeketéje, vakító fehére csapkodja mélyre és magasra a közlés jelzőmutatóját. A balladák öblös, mély harangja búg át a Duna és Tisza tájaira. E szellemi ősmaggal kapcsolódik Erdélyhez Szeged. A Szegedi Fiatalok művészi törekvéseiben is ugyanazon művészi erők működtek, mint az első rézkarcoló nemzedékben: művészi tisztaságra törekvés, egy magasabb szint elérése." (**Kisgrafika Értesítő**, Bp., 1965. április.) És ha már grafikusművészi arcélének hiteles jellemzésére saját szövegét az exlibrisgyűjtők szakfolyóiratából idéztük, hadd tegyük még hozzá, hogy mindvégig avatott és hűséges művelője volt ennek a legintimebb könyvgrafikai műfajnak. Mintegy 200 magas nívójú fametszetű, illetve rézkarc-technikában kivitelezett könyvjegy megalkotása fűződik a nevéhez. Az 1959-ben létrehozott Kisgrafika Barátok Körének (KBK) egyik alapító tagja, később élete végéig nagy tekintélynek örvendő elnöke volt.

Lapozgatom a Sepsiszentgyörgyi Református Székely Mikó-Kollégium 1910—11. évi Értesítőjét. Ekkor került Varga Nándor felvidéki (Rozsnyó), majd petrozsényi kisgimnazista-évek után Háromszék fővárosába. A VI. osztály egyetlen római katolikus tanulója, nem színjeles, de az elsők között van. A későbbi életrajzírók által unos-untalan emlegetett adat, hogy az érzékeny alkatú, nagytehetségű Gyárfás Jenő lett volna a rajztanára, nem igaz, mert a sokkal szerényebb

Fekvő meztelen

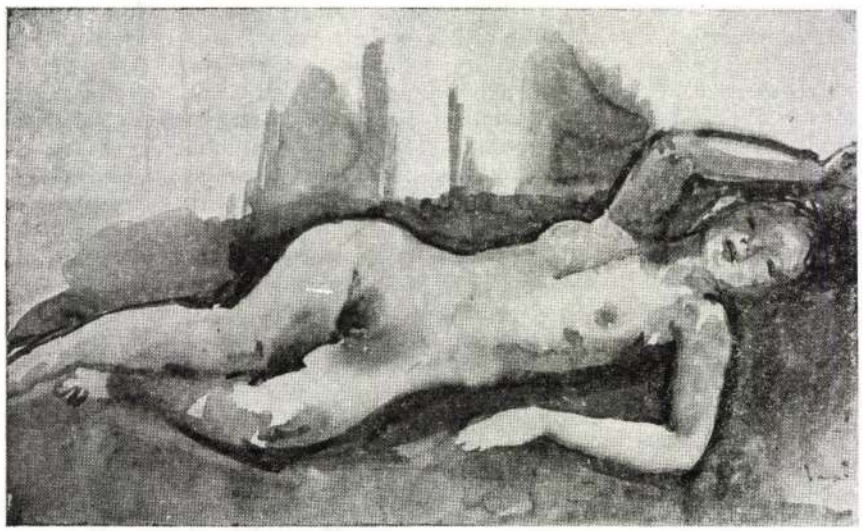

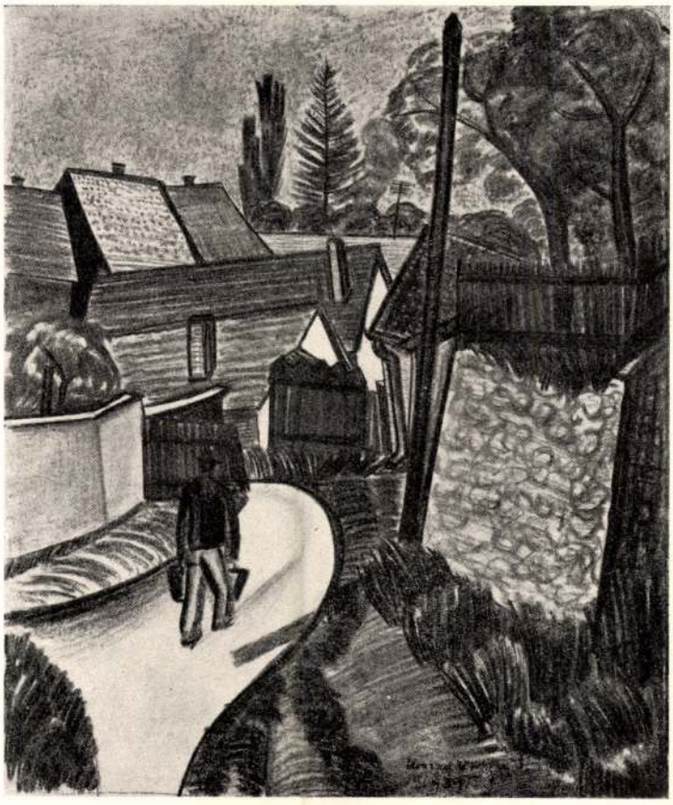

ilosvai Varga István: Szentendrei részlet
A Magyar Írók, Művészek és Műpártolók Egyesülete Tárlatáról

A FA- ÉS LINÓMETSZETRŐL

(Folytatás)

Ha a metszeteket nemzeti szempontból vizsgáljuk, feltétlenül a legmagyarabb fametsző *Gáborjáni Szabó Kálmán.**) A magyar róna, a száguldó lovak, nyílt ég jellemzi sajátosan magyar témájú lapjait. Előadásában szükszavú és mégis sokatmondó. Lovak, Parasztok mulatozása, Illés szekerén című lapjain látjuk megörökítve Olgyaynak azt a tanítását, hogy a fametszet előkészítésénél gondoljunk arra, mintha fekete alapon fehérrel rajzolnánk. Fehérjei tehát szervesen ülnek az alapokon és a fényt erősen hangsúlyozzák. A fény játéka bámulatos a nagy erejű Krisztus és a hitetlenek című lapján. Olasz városképeit összehasonlítva Molnár C. Pál városképeivel, azt látjuk, hogy Szabó metszetein a fény és árnyék játszik domináló szerepet, míg Molnár C. Pál lapjain a finom tónus van hangsúlyozva. Szabó alakjai lendületesek, nem használja a sok párhuzamos vonalat, a fényt emeli ki és ezáltal közvetlenebb, mint a többi fametsző. A fametszet szépségeit fokozza a kézinyomás következtében előálló esetlegesség. A szándékos „véletlenek" szép felhasználása az Olvasó című művén jól megfigyelhető. A nő fején, a jobb karján a kontúrt naturalisztikusan kimetszi, a többi formát durván hagyja, miáltal olyan vonzó kötetlenség származik, amit csak ő nála tudhatunk be előnyül, másnál bántó értelmetlenség válnék ilyen kezelésből. G. Szabó ura a vésőnek és könnyűszerrel oldja meg a kényes problémákat és művészetté alakítja azt, amit más megoldani képtelen volna.

Az eddig említett fametszőket Rosner Károly cikkeiben[6] főképpen mint illusztrátorokat ismerteti, itt képzőművészeti szempontból méltatjuk munkásságukat.

A fametszet és linometszet mesterei közül, akik a könyvek illusztrálása helyett szabad témát keresnek s így kötetlenül a művész egyéni intuicióit adják, kétségtelenül első helyen kell említeni *Varga L. Nándor* művészetét. A fekete metszetein ezer változatban jelenik meg, mint bársonyos szín, mint mély sötét, vagy finoman, alig láthatóan. A plasztikát, a formákat játszva oldja meg, a kompozicióí közvetlen tolmácsolói a jelenetnek, melyet ábrázolnak. Egyes alakjai oly bravurosak, a mozgás annyira okadatolt, az ízmok mechanikáján épülnek fel, hogy csodálkozunk, ha női arcképein mégis annyi lágyságot,

*) Conrad Gyula, Gáborjáni Szabó Kálmán, Fáy Dezső metszetei egyrészt folyóiratokban már megjelentek, másrészt nagy méretűek és így e számban nem közölhettük. Szerk.

[6] A magyar fametszet új mesterei. Magyar Iparművészet XXXV. évf. 9—10. szám, 161—198. lapon, a Magyar fametszet két évtizede, Magyar Iparművészet XXXIII. sz. évf. 10. sz. 219—259. sz. lapon. Új magyar könyvművészet, Debreceni Szemle, VI. évf. 1. sz. 13—20. lapon.

Képzőművészek
1935. 81. 4.

LXXXII. CSOPORTOS KIÁLLÍTÁS A NEMZETI SZALONBAN

Sok tehetséges művészt köszönthetünk e kiállítás kapcsán. Az isteni adottság, a született képesség mutatta meg alkotó erejét az ifjúság ezen újabb megmozdulásán. A fiatalság minden akadályt leküzdő ambiciója, mozgató elánja érződik ki a műveken, mert „akiben erő van és Isten lakik, az szónokolni fog, vés vagy dalol" bármilyen formában, stílusban fejezze is ki a művészlélek érzelmeit a munkátlanság szenvedésétől való félelmében. A stílus másodrendűségét látjuk ismét bebizonyítottnak és azt, hogy az igaz művész, tekintet nélkül formai kifejezésmódjára, nagyszerűt ad, művészi valóságot alkot: a régi stilust beteljesíti, az ujat önmagában klasszikussá emeli.

Tökéletes plasztikai érzékéről jólismert festő: *Chiovini Ferenc*, kinek a népéletből merített tárgyproblémái magukból lehelik a magyar falu egészséges levegőjét, a magyar paraszt őserejét olyannyira, hogy mint az Alföld ábrázolóját, a festészet Petőfijének nevezhetjük. (Alföld, Lakodalmasok, Falu télen). A távlatábrázolás tökéletes példányai: „Csolnakkikötő", „Tiszai rakodás" című képei.

Igen rokonszenves festőegyéniség: *Borbereki K. Zoltán* csak egy művel képviseltette magát, de ez — bár csak elszigetelt „Vak tanulmányfej" — mégis élethűen tükrözi vissza a tehetséges művész szín-szimbolikájának pompáját, forma-stílusának tökéletes önállóságát.

Nem kell külön bemutatnunk *Udvary Pált*, aki mint a sokrahivatott fiatal festőgarda szimbóluma, jólismert a közönség körében. Mégis minden kiállításával kapcsolatban újból és újból ismertetnünk kell festészetét, mert mindig változik a *tökéletes* folytonos keresésében. Udvary festészete ezért folyton változó, végleges alakot még nem vett föl: egyik művészi irányba sem sorolható! Elsőrangú tájképei mellett egyéni szín- és tárgyösszeállítású kompozicioi érdekesek. (Stráfos divány.) „Feleségem arcképe", „Perl Ödönné úrhölgy arcképe" a portraitfestés magasabb iskolájának méltó képviselői. Általában mostani képeit a nagyszerű színmegválasztás mellett valami halk melankólia, lágy halovány-ság jellemzi.

Transcedens témakör kifejezője *Feszty Masa*. Az érzék feletti világ lázas rajongója szemlélteti itt lírai hevületét szimbólikus, magacsinálta stílusban, amely formanyelvével, földöntúli misztériumával hozzásimul a tárgy fenségéhez. A grafikus kifejezésmód sem véletlen: ez hű tolmácsolója a rejtelmes sejtelmességnek, a titok homályának. A vallás mellett a természet borongós tárgyképletei ragadják meg sokszor a művész képzeletét: várrom, fűzfa a középpontja számos képének. „Szlovenszkói magyar költő" portraitja összegezi egész művészetét; megtaláljuk itt tökéletes technikai tudása mellett az érzelem ábrázoló képességét.

Szélsőségei mellett is értékes *Lugosi Szabó Vladimir* munkássága, akinek önarcképe és „Öregasszony" című festménye erőteljes, izmos tehetséget árul el. *Anhalzer Olga* figyelemreméltó formában adja vissza a trópusok egzotikus világát. *Pohárnok Zoltán* a tőle megszokott egyszerűséggel tárja elénk problémáit. A szobrászokat *Grandtner Jenő*, Madarasi *Machovits Walter* képviselte a kiállításon. Külön ki kell emelnünk *Mészáros Lászlót*, aki Rómából való hazatérése óta alig lemérhetően óriásit fejlődött. Egész művészegyénisége a klasszikusfogalmazású „szobrász" nevével illethető. Még nagyon sokat várunk tőle.

Pogány Ödön.

A SZINYEI-MERSE TÁRSASÁG KITÜNTETÉSEI. A Társaság nagydíját Molnár C. Pál, a tájkép-díjat Pólya Iván, a grafikai-díjat pedig Lugosi Szabó Vladimir kapta.

PETROVICS ELEK KITÜNTETÉSE. A francia kormány Petrovics Eleknek, a Szépművészeti Múzeum főigazgatójának a francia művészet magyarországi ismertetése és népszerűsítése terén szerzett érdemei elismeréseül a francia becsületrend lovagkeresztjét adományozta.

Füstös Zoltán: Dr. Fráter Sándorné

Fotó Schück

bájt találunk. A fametszet szépségét emelik a metszésnél meghagyott kiemelkedések, melyek festék nélkül préselődnek bele a papírba. Varga Nándor nagyszécsényi és egyéb tájképein láthatjuk a ducnak ilyen kezelését. A fás tájképen a fehérben tartott ég és alatta a kevésbbé megrajzolt, szinte egészen feketén hagyott talajával a kompozíció egyensúlyát éri el. Vérbeli művész tehetségével állit emléket az anyai szeretetnek. Az Első lépés című lapján a gyermek ingadozó bizonytalanságát a kontúrvonalak megszakításával éri el, míg a többi magyar fametsző a kontúrokhoz alig mer nyúlni, addig Varga művein csak azt jelzi, amire éppen szüksége van. Nem követi a formát párhuzamosakkal, s kidobja a szükségtelen staffage-okat. A Pastorale című lapján az állatok hosszú szarvaival lezárt mezőben skurzban fekvő aktja veszit talán legtöbbet érdekességéből, az ég bravuros megoldásának ellenére. Akttanulmányain a reflexek kiemelésével a szoborszerűség és a fény jut érvényre, a portrait fametszetei közül soknál a fej felső része nem kerül a ducra, így a szemek helye a kép felső harmadán van, ugyanúgy, ahogy a szobrász plakettjein szokta felhasználni. Fametszetkompozíciói közül a nagyobb méretű „Anyag és szellem" című maga is eláruija, hogy itt művészete filozófiai magasságot ért el. A lét titkát látjuk itt, amint az anyagból élet fakad, a kettős kép alsó sötét részében misztikus alakok — aktok —, azok áttörik a föld felszínét, hogy az ég felé törve, mindinkább megtisztuljanak. Mig az alsó fekete mező alakjait párhuzamos vonalú vésővel készítette, addig a földfeletti, világos felhő és fény közt mozgó alakjai ellenkezőleg fekete hatásúak és ezeknél mellőzi a párhuzamos vésőt. Magasröptű fantáziájának másik műve az ellentéteken alapuló és lágy, finom metszésű Adagio. Linometszetein a nagy klasszikusoknak méltó társa és művészete megnemesiti anyagát, amelyet használ. Női arcképei e technika legnemesebb gyümölcsei. Lüktető életkedve könnyű vonalakkal emeli ki a lényeget, szinte táncolni látszik a véső, mely kerüli a szükségtelent, hogy a jellemzőt annál nagyobb hangsúllyal emelje ki. Barna alapra nyomtatott női feje egyike Varga legkiválóbb alkotásainak. „Anya és gyermeke" című kétszínű lapja felette áll a germán

Varga N. L.: Tanulmányfej
Fametszet

Kaveczky Zoltán: Önarckép
Fametszet

szellem ilyen fajtájú műveinek. A Gyilkos című linometszetén a mozgás és az alakok nyomasztó elhelyezésével szuggesztív hatást ér el. A mozgásban lévő láb formáját a szem nem foghatja fel oly gyorsan, azért Varga a legyőzött alak plasztikáját elhanyagolja. A mozgásról, illetőleg a vonalritmusról Walter Crane (Vonal és forma) megállapitja, hogy a karok és az angyalok szárnyai helyzetükkel a repülést érzékeltetik. Varga az Ikarus bukása című lapján ezt teljes mértékben igazolja, sőt a háttérben elhelyezett világos vonalakkal a lebegést fokozni tudja. Vagy ki tudná jobban, bravurosabban megoldani a fantasztikus Peer Gynt alakját, mint ahogy a képzőművészetben Varga tette. Peer Gynt a hegyen című metszetén Peer Gynt alakja nehéz léptekkel halad felfelé, mögötte a manók zavaros, meg nem fogható alakjai, mint ezer szem követik.

Minden hazafias túlzás nélkül mondhatjuk — anélkül, hogy a gyönyörű holland vagy a dán grafikai kiállítást lebecsülnők —, művei világviszonylatban is értékek.

Az olaszországi tanulmányutak üdvös megtermékenyítő hatását éppen a fametszők művészetében észlelhetjük, akik fáradhatatlanul gyűjtik össze és hozzák haza olasz impresszióikat. Bár a linometszet első művészi felhasználását Conrad (Éber: Művészeti Lexikon) 1895-re teszi és hazai fejlődése Olgyay Viktor működésével (gyönyörű, sárga búzatáblát ábrázoló lapja stb.) lendül fel, rövid idő alatt mégis elérte azt, hogy ez egyszerű anyag művészeti anyaggá nemesedhetett. A linometszet ellen leginkább azok vétenek, akik nem adják meg a linoleum anyagának puhaságához mért formakaraktert, a hiba ott történik, ahol a keményebb fametszet technikáját akarják linoleum anyagába átültetni.

Vannak, akik a linometszetet újabb időben ke-

vésbbé használt technikának gondolják. Sokan pedig a linometszetet, miután meg nem értik, lebecsülik, szerintük a linoleum durvább vonalú, kevésbbé értékes és kevésbbé művészi. Nemcsak a linometszet előállításának aránylagos olcsósága, hanem a fehér és feketének intenzív szembeötlése okozza azt, hogy sokan a linometszetet szeretik meg előbb, ez viszi őket a grafika többi ágaihoz.

Gallé Tibor is linometszetek készítése után kezdett foglalkozni a grafika többi eljárásaival. Az ő linometszetein az alakok a technikához alkalmazkodnak, ezért néha groteszkül hatnak, bár metszésükben igen szépek. Gallé Tibor ujabban illusztrálással is foglalkozik, ahol művészetének sajátos karaktere igen jól érvényesül. (Bernát G.: Derék Imre története.)

Farkasházy Miklós linoleummetszetei a körvonalak rajzán merülnek ki, síkhatásukban egységesek művei. Kár, hogy nyomatai különböző színűek, szóval nem feketék, amit pedig a nemes grafika már régen megszokott. Nagyobb lapjai közül érdekesek „Délidő", „Aszfaltozók", „Újságárus", „Burkus" s „Vasúti átjáró" című művei. Hogy a linometszet az utolsó évtizedben hanyatlást mutatna, arra rácáfol az ifjabb nemzedéknek szépszámú művészgárdája. A lino- és fametszettel egyaránt foglalkozik a kétoldali megvilágítást előszeretettel alkalmazó *Kaveczky Zoltán.* Arcképei technikai tökéletességet, finomságot érnek el, a rajz nagy szeretetével párosulva. Tájképei is szép fejlődést mutatnak.

A grafika széles területének határain belül halad *Derkovits* művészete is, amit az utolsó kiállítása bizonyit. Anyagi körülményeinek mostohaságával és művészi méltatásával a napilapok is foglalkoztak.

Budapest művészeti élete azt kívánja, hogy művészeink állandóan szem előtt legyenek. Aki csak 1—2 évig nem hallatt magáról, azt könnyen felejti a közönség. Ma már alig emlékszik valaki a tíz év előtti metszőkre, és ezért van, hogy Nagy Imre művészete is ma már hosszú hallgatása miatt lassanként feledésbe merül. Fametszetei a karakter kiemelése jegyében születtek, szigorú formakeresése által tűnik ki. Széles vésőt használ a fánál is, s ezért fametszeteit a linometszetektől nehezen lehet megkülönböztetni.

Az utolsó öt év fametsző-gárdájának kiválnak a fény és árnyék hatás kedvelése által *Patay Mihály* fametszetei. Témakörét a falusi életből veszi, egyik lapján alvó aratómunkást látunk, másikon kaszáját kalapáló aratót. Szereti az állattanulmányokat is. A magyar fametszés fejlődését igérik *Élesdy István* fametszetei is, melyek között főleg tanulmányfejek szerepelnek. A régi fametszetek stílusában dolgozik *Iván Szilárd, Sinkó Károly, László Gyula.*

A linometszetnek is van fiatal gárdája: *Dénes István, Kurz János, Metykó Gy., Endrédy Gy., Schilling János* személyében, akiknek egy-egy művét a Képzőművészeti Főiskola grafikai osztályának munkái között találjuk. *Benkovits Gy.* fametszetű aktja természetes beállításával, helyes tónus értékelésével tünik ki, a kivitelnél a párhuzamos vésőt használta. E fiatalokból álló társaságban érdekes egyéniség a szobrászból grafikussá lett *Tamássy S. Gyula.* Linometszetű lapjait oly könnyedén alkotja, hogy az első ötöt úgyszólván alig egy hét leforgása alatt készitette el. Kompozíciói közül Pieta, Anunziata, Ádám és Éva, Mater Dolorosa a fontosabbak. Lépten-nyomon találkozik a magyar műértő, műkedvelő a magas színten álló grafikának e két sajátos ágával, érdekes történetük megírása a grafikában jártas, hivatott tollú íróra vár. **Szautner Lajos.**

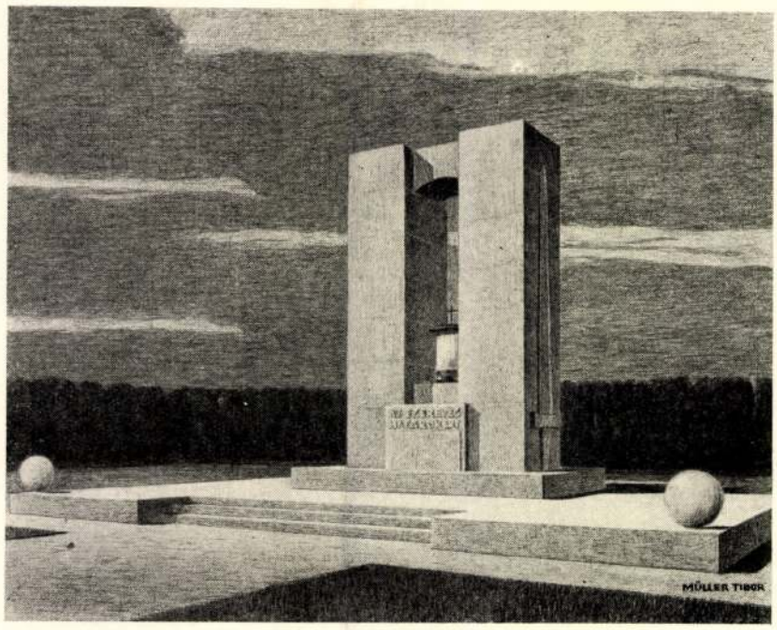

Müller Tibor: Hősök Emléke
A Magyar Képzőművészek Egyesülete Műcsarnoki Jubiláris Tárlatáról

Művészetének fejlődésében sok olyan vonás van, ami a középkor és különösen a korai reneszánsz univerzális érdeklődésű művészeire emlékeztet. Mindenekelőtt kifogástalan mestere akar lenni az általa művelt műfajnak. Ezért van az, hogy számára az anyag és a technika megismerése az első feladat. De nem áll meg egy anyagnál és egy technikánál. A grafika és a könyvművészet minden, technikai és művészi kérdése egyaránt érdekli.

Varga Nándor ebben a tekintetben nemcsak a középkor végének, s különösen a reneszánsznak univerzális érdeklődésű mestereit, a festészetben, szobrászatban, ötvösségben, s mai nyelven szólva „iparművészetben" jártas mestereit, az Andrea del Verrocchio-kat, Benvenuto Celliniket, Francesco Francia-ka juttatja eszünkbe, hanem rámutat arra a lényeges különbségre is, ami a mult század végének, s most kibontakozó, új szellemi igényű korunknak művészi felfogása között fennáll. A századforduló reklámfényekkel megvilágított, előkelő *„műterme"* már idegen hely Varga Nándor — s néhány kiváló kortársa — számára. Varga Nándor *„műhelyt"* teremtett magának, s valóságos műhelynek rendezte be főiskolai grafikai osztályát is. Műhely, amelyben dolgoznak, célszerű gyakorlati, technikai munkát végeznek a fiatalok, amelyben az általuk művelendő művészet minden *mesterségbeli* részével is megismerkednek. Miként a maga művészetének, akként tanítási módszerének is alapja, mottója az anyag és technika. Ehhez járul a munka rendeltetésszerű gyakorlása. Ezek azok az alappillérek, amelyeken az ő művészete is felépül, s amelyekre tanítványainak fejlődését is ráhelyezi. A művészi alkotás maradandóságának előfeltétele a mesterségbeli tudás. A bizonytalan tudással, mesterségbeli felkészültség nélkül keletkezett „remekművekkel" is kegyetlenül bánik el az idő. Erre a mi korunkban sajnos igen sok példát találunk. Természetes, hogy mindez csak eszköz, mint a festmény jó alapozása, de nélkülözhetetlen. Ha művészi alkotóerő párosul a tudáshoz, akkor nagyszerű alkotások keletkezhetnek, melyeket nemcsak az idő fog megkímélni, hanem az utókor is értékelheti azokat.

Sokirányú érdeklődésének, művészi és nevelő tevékenységének az anyagi és technikai ismeretek mellett másik fontos alapmotívuma az, hogy a különböző grafikai eljárások egységbefoglalására törekszik. Bizonyára a régiektől tanulta, hogy erre a célra a legalkalmasabb keret a könyv: a szóírás és a képírás, a szöveg és a kép összefoglaló kerete. Maga több grafikatörténeti és

VARGA NÁNDOR LAJOS: PÁZMÁNY PÉTER. *1935.* A MAGYAR MULT FAMETSZET-SOROZATBÓL.
Nándor Lajos Varga: Péter Pázmány. 1935. Aus der Holzschnittserie „Ungarische Vergangenheit". — Nándor Lajos Varga: Péter Pázmány, 1935. Dalla serie delle incisioni in legno „Il passato ungherese."

elméleti munkát írt és állított össze. De jelenleg azért fontos e művek megemlítése, mert ő maga végezte könyvei szedését és nyomását, szellemi és technikai előállítását. A huszadik század fejlett nyomdatechnikájának korában ez látszólag anachronizmus. Ellenkezőleg: figyelmeztető arra, hogy a technika, a gép csak mesterség, csak ipar, de ha az ember uralkodik rajta, mint eszközön, s termését szellemmel telíti, akkor a legmagasabb rendű művészet születhetik. És Varga Nándor könyvei ebbe a kategóriába tartoznak. Másfelől: figyelmeztető arra, hogy a művész csak úgy fejlesztheti tovább az emberi művelődést (a kultúrát), ha a technika, a civilizáció minden eszközét birtokolja. Különben elzakatol felette a gép, maga alá sodorja. A művész, ki ismeri azt, megálljt kiálthat, s visszarántathatja a szakadék széléről. Mert a technika — művészet, alkotó szellem, humánum nélkül — oda sodorhatja.

Varga Nándor művészi és nevelői működését tehát ez a humánum támasztja alá. Ez az, ami őt inkább az „öregekhez", mintsem a — tévesen értelmezett —

VARGA NÁNDOR LAJOS: BETHLEN GÁBOR. *1935.* A MAGYAR MULT FAMETSZET-SOROZATBÓL.

Nándor Lajos Varga: Gábor Bethlen. 1935. Aus der Holzschnittserie „Ungarische Vergangenheit." — Nándor Lajos Varga: Gábor Bethlen, 1935. Dalla serie delle incisioni in legno „Il passato ungherese,"

VARGA NÁNDOR LAJOS: HUNYADI JÁNOS: *1935.* A MAGYAR MULT FAMETSZET-SOROZATBÓL

Nándor Lajos Varga: János Hunyadi. 1935. Aus der Holzschnittserie „Ungarische Vergangenheit." — Nándor Lajos Varga: János Hunyadi, 1935. Dalla serie delle incisioni in legno „Il passato ungherese."

„modernekhez" kapcsolja. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy Varga Nándor ne lenne modern. Csupán annyit jelent, hogy a művészet ősi hagyományait tiszteletben tartja, azokat felhasználja, s a múló, divatstílusokkal nem sokat törődik. Az izmusok nem érintették fejlődését, a múlt nagy mestereinek tanulságainak felhasználásával s józan székely értelmével fejlesztette ki a maga egyéni, intuitíven és tudatosan magyar formái és tartalmi világát. Alkotó világának magyarsága még akkor is megérezhető, ha nem szakad el az európai művészet fejlődésének törvényszerű fejlődésmenetéről. Abba beleilleszkedik, s abban mégis külön, magyar és egyéni eredményt jelent. Ez az eredmény azonban már nem csupán az övé, mert számos kiváló tanítványa van, akik az utóbbi években mind gyakrabban tűnnek fel a budapesti kiállításokon. A magyar grafika fejlődésében új fejezetet nyit Varga Nándor működése, s ez a működés saját alkotó tevékenységével egyenlő mértékben és értékben nyilvánul meg korszerű nevelési módszerekben.

NAGY ZOLTÁN

közül csak ketten tartottak ki hűségesen a grafika mellett, Varga Nándor és Komjáti Gyula. Utóbbi kizárólag a rézkarcban fejezi ki magát, s csak az elmult év nyara óta kísérletezik az akvarellfestéssel. Varga Nándor is elkalandozik olykor a festészet területére, s lehet, hogy később ezen a téren is meglepetéseket fog nyujtani, eddigi működésének azonban a grafika a tengelye, de nemcsak a rézkarc, hanem annak minden ága, a rézkarc különböző válfajai mellett elsősorban a lino- és fametszet, s a grafikával kapcsolatos könyvművészet.

Művészetének egyik alapmotivuma az anyag sajátságainak a felkutatása, s az ezekhez a sajátságokhoz alkalmazkodó technikának a megtalálása, kifejlesztése. Anyag és technika: ez a két alapvető dolog az, ami a művészt fejlődésén végigkíséri, amely az idegen hatások erőteljesebb érvényesülésétől mindig megóvja, s amely egyéni formavilágához és legszebb eredményeihez elvezeti, s ami a legjobb művészeti nevelőink előkelő sorába állítja.

Első műveit — rézkarcok és hidegtűk — még 1914-ben készítette. Hosszú szünet után, 1919-ben szólalt meg újra, de csak 1923-ban látott hozzá a folytonos alkotó munkához. A közbeeső éveket a világháború és a tanuló évek foglalták le. 1927-ig a rézkarc és hidegtű mellett mindössze néhány rézmetszetet készített. Ebből az évből való első lino-metszete, míg első fametszete csak 1928-ban keletkezett. Eddigi működésének legnagyobb részét a rézkarc töltötte ki, s ezek aránylag nagy száma mellé csak a harmincas években sorakoznak fel a fametszetek. E két műfaj mellett a réz- és linometszetek száma csaknem elsikkad. Ebből a néhány adatból két dolgot lehet megállapítani. Az egyik az, hogy igazi területe a rézkarc és a fametszet, a másik pedig, hogy lassan, fokozatosan, céltudatos és kitartó munkával haladt előre az anyagok megismerésében és a technikai eljárások elsajátításában, s csak mikor ezekkel tisztában volt, s amikor egyéni rézkarc-stílusa is kialakult, a huszas évek végén fordult a többi grafikai műfaj felé. Ekkor készült első zsengéi leginkább Rembrandt hatásában fogantak, de 1924—25-ben már rátalált a maga felszabadult formavilágára. Stílusának lényege továbbra is a rembrandti fény-árnyék marad, de a sötét és világos, egymásbafonódó foltok festői világában mind több szerepet kap a tiszta, önmagában is érvényesülő vonal. Ábrázolási módjában közeledik a natura felé, de ebben a tekintetben is leegyszerűsödik és a festői hatások helyett mindinkább nagyvonalúságra törekszik. A hajszálfínom vonalhálózat mindin-

VARGA NÁNDOR LAJOS: LEÁNYRABLÁS. *1934.* A MAGYAR MULT FAMETSZET-SOROZATBÓL.
Nándor Lajos Varga: Mädchenraub. 1934. Aus der Holzschnittserie „Ungarische Vergangenheit." — Nándor Lajos Varga: „Il ratto delle fanciulle", 1934. Dalla serie delle incisioni in legno „Il passato ungherese."

VARGA NÁNDOR LAJOS: BÁTHORY ISTVÁN. *1935.* A MAGYAR MULT FAMETSZET-SOROZATÁBÓL.
Nándor Lajos Varga: István Báthory. 1935. Aus der Holzschnittserie „Ungarische Vergangenheit". — Nándor Lajos Varga: István Báthory, 1935. Dalla serie delle incisioni in legno „Il passato ungherese."

kább kivehető lesz karcain, míg korábban gyakori volt egyes részeinek sötét foltokká való elváltozása. Kezdetben az is Rembrandthoz kapcsolja, hogy legtöbbet a Bibliával foglalkozik. A Szinyei Társaság grafikai díját még Rembrandt formavilágához közelálló Ecce Homoval nyerte 1925-ben, de a következő évben készült Ádám teremtése már távolról sem emlékeztet a nagy hollandi mesterre. Az Ádám teremtése első korszakának messzire kiemelkedő, s máig is egyik legjobban sikerült rézkarca. Tiszta, világos rajzával, drámai lendületességével, férfias erejével, szép kompozíciójával, s nem utolsó sorban bravúros mesterségbeli tudásával kapja meg a szemlélőt. Később is gyakran ihleti meg a Szentírás, de műveinek mindig bővülő sorában gyakoribbak lesznek a világi tárgyú karcok, többalakos kompozíciók, arc- és tájképek.

Minél jobban kiérlelődött, egyénivé tisztult rézkarc-stílusa, annál jobban erősödött benne a többi grafikai műfajnak a megismerése iránti vágy. De évekig nem tudott megszabadulni a már a rézkarcban kialakult stílusától. Ezt az időszakot maga így jellemzi a Fametszet c. (1940) könyvében: „az anyag becsülésében félénken tapogatózó lépéseit 1929-ben kezdte meg" a fametszet terén, amíg eljutott régesrégi, a „sepsi-széki Szentgyörgy Múzeumába" visszanyúló álmainak megvalósulásához, a „tömondatos-művészbeszédhez", a fametszés igazi stílusához, leegyszerűsített, fehér fekete foltokra, nagyvonalúságra épített lényegéhez. Az első tapogatózásokat azonban gyors lépések követték, s 1934—35-ben már tisztán áll előttünk markáns stílusa a fametszetben is. Az 1931-ben készült Önarckép még sok tekintetben rézkarcszerű, annak sűrűrétű vonalhálózatára emlékeztet. Egy ideig a mult század bőbeszédű, természetutánzó stílusa is fogvatartotta vésőjét. Pedig fentebb említett könyvének előszavában maga írja, hogy szíve az „öregeké", a „tömondatos öregeké" volt. A magyar multat 40 képben ábrázoló sorozatában már jóformán csak alanyból és állítmányból állítja össze mondatait: kompozíciói végtelenül egyszerűek, világosak, rajza tiszta, vonalai kemények, határozottak, fehér-fekete foltjai élesen elválnak. A rézkarcban természetes, de első fametszeteiben is érezhető festőiségnek itt már nyoma sincs. Fametsző stílusa azóta is fejlődött, gazdagodott. Egyik legutóbbi, s legsikerültebb enemű alkotása az 1939-ben készült önarckép.

Különösen gyakran említik a számadáskönyvek a „*tappeta parva*"-t, vagyis kis szőnyeget, ami meg is felel a tényeknek, mert az ismert erdélyi török szőnyegek kisméretűek. Százakra menő szőnyeg került így, egy év alatt is, Erdélybe, hogy azután Brassóból, mint főközpontból eljusson a kereskedelem révén az ország különböző helyeire; sőt még az ország határain túl is, ahová kereskedőink a vásárokra eljártak. Így jutottak el az erdélyi szőnyegek Krakkóba, Lembergbe és Boroszlóba, ahol azokból néhány még ma is meg van.

Brassó városa legszívesebben természetben vette ki a szőnyegszállítmányból a huszadot. Ezeknek a szőnyegeknek az értéke 3 forinttól 100 forintig váltakozott. Ha a városnak valamilyen ügye volt a királyi udvarnál, úgy az ajándékok közt mindig szerepel a szőnyeg is. 1507-ben a város követei Budára egy nagy, 40 frt. értékű és egy kisebb, 16 frt. értékű szőnyeget vittek. 1508-ban az ifjú Lajos király koronázásakor a város, egyebek közt, egy 100 frt. értékű nagy szőnyeget küldött ajándékba. 1514-ben ismét egy 36 frt., egy 40 frt. és egy 21 frt. értékű szőnyeget küldtek a királynak.

De juttattak ilyen ajándékokat az udvari embereknek is. Például Lulay János egy 4 frt.-os, Aromator Bálint pedig három szőnyeget kapott. 1522-ben ismét három nagy szőnyeget visznek Budára, 110 frt. értékben. Egyébként is szokásban volt, hogy kiváló embereknek, az erdélyi vajdának, a kincstárnoknak Tomory Istvánnak, Báthory István alvajdának, a városnak szolgálatot tevő egyéneknek, valamint primitiák és menyegzők alkalmával polgártársaknak szőnyegeket ajándékoztak. Még 1643-ból is találunk adatot szőnyegajándékozásról.

* * *

Az erdélyi szőnyegek tagozása egyező a kis-usak szőnyegekével (2. ábra), de díszítésük jóval gazdagabb és több részletében, így a tükör díszítésében, perzsa hatásról tanúskodik. A középmező (tükör) alapszíne többnyire piros, ritkábban kék, vagy fehér. Díszítménye növényi eredetű. A keretsáv médaillonos osztása is perzsa eredetű, úgyszintén a hosszú médaillonok kétkarú, arabeszkes dísze is (3. ábra).

A rajz változatai szerint ezek a szőnyegek kisebb csoportokra oszthatók.

Az elsőbe tartoznak azok a bizonyára legkorábbi példák, amelyekben a tükör sarka, a kis-usak szőnyegek példájára, arabeszkes díszítésű (3. és 4. ábra). Középmezőjükben az indás virágdísz két szembehelyezkedő vázából nő ki. A két keretszegély liliomos pártázatok sorából áll; a keretsávban pedig csillagos és hosszúkás medaillonok váltakoznak. Később a középmezőből a két váza elmarad.

A második csoportban az arabeszkes sarokdísz helyét rozettás dísz foglalja el. A keretsávban elmaradnak a csillagos médaillonok, csak hosszúkás médaillonok sorakoznak egymás mellé (5. ábra). A középmezőt a kis-usak szőnyegek médaillonja díszíti. (Ami igazolja e szőnyegek kapcsolatát a kis-usak szőnyegekkel.) E helyett azonban találkozunk olyan középmezővel is, amelyben csűrlő-alakban csoportosított rozettákat láthatunk (6. ábra). A harmadik csoportban a sarokdísz elütő: a rozettás dísz helyét hajlott levéllel kapcsolt szegfűszál foglalja el. A középmező lehet síma (7. ábra). A keretben a médaillonok helyett a Jordesz-imaszőnyegről ismert herati mustra (két hajlott levél közé foglalt rozetta) látható.

Az *erdélyi* elnevezésből némelyek — bár tévesen — arra következtettek, hogy ezek a szőnyegek Erdélyben készültek. De amint láttuk, e szőnyegek hazája Törökország éspedig *Usak*, a török szőnyegszövés főhelye, ahol a nagy-usak szőnyegek (1. ábra) is készültek.

De elképzelhető, hogy ezek a szép szőnyegek egyeseket Erdélyben is utánzásra ösztönöztek és megpróbálták a szőnyegcsomózást, amint azt napjainkban is tapasztaljuk. Ilyen régi kísérletet eddig csak egyetlen egyet ismerünk. Ez Marosnagylakról származik és onnan került az Iparművészeti Múzeumba. Keretében a tipikus erdélyi-szőnyeg keretrajzát használták fel, de tükre lényegesen eltér: benne kék alapon az erdélyi hímzésekről ismert stilizált csokor helyezkedik el, felső részén D. S. betűkkel és 1723. évszámmal.

A fent ismertetett csoportok mindegyikében figyelemmel kísérhetjük az idők folyamán a rajz eldurvulását. A korábbi szőnyegek tehát mindig tökéletesebb rajzúak és sűrűbb csomózásúak.

A régi németalföldi festők képein azért fordulnak elő olyan gyakran az erdélyi szőnyegek, mert a festők kedvelték e színpompás szőnyegeket és Hollandia a XVII. században Kis-Ázsiával, illetőleg Törökországgal tengeri úton, élénk kereskedelmi összeköttetésben állott. Így jutottak el ezek a szőnyegek Hollandiába. Ma ilyen szőnyeget Hollandiában nem találunk.

Hazánkban, amint láttuk, Brassó volt e szőnyegek főlerakodó helye; az erdélyi egyházak pedig híven őrizték a Kelet színgazdag emlékeit.

CSÁNYI KÁROLY

VARGA NÁNDOR LAJOS

Első mestere Gyárfás Jenő volt Sepsiszentgyörgyön. A főiskolára 1913-ban iratkozott be rajztanárjelöltnek, de tanulmányait 1914-ben megszakította a háború. Amikor 1919-ben leszerelt, résztvett a hadviselt művészek kiállításán, s tovább folytatta főiskolai tanulmányait. 1922-ben rajztanári oklevéllel a kezében, a kecskeméti művésztelepen való rövid tartózkodás után újra beiratkozott a Főiskolára, s Olgyay mester osztályán minden idejét a grafikának szentelte. 1929—24-ben megkapta a Szinyei Társaság grafikai díját, s ugyane művészeti egyesület ösztöndíjával hosszabb külföldi tanulmányutat tett Német-, Francia- és Olaszországban. Hazatérve Olgyay tanársegédje lett, 1929—1931-ben pedig állami ösztöndíjjal két évet Londonban töltött, ahol a saját művészetében való elmélyülés mellett grafikatörténeti kutatásokat végzett. 1932 óta a Képzőművészeti Főiskola tanára és grafikai osztályának vezetője.

Ritkán szerepel a nyilvánosság előtt, nevét nem kapta szárnyára a hír, de a művészetet igazán kedvelő és értékelő kevesek jól ismerik itthon és külföldön egyaránt : a szakkörök szemében ma a legelismertebb magyar grafikusművész. Hosszú éveken át csupán rézkarcait mutatta be a közönségnek, s csak kevesen tudták róla, hogy a grafika minden ágában egyformán jártas, hogy freskótervekkel is foglalkozik, hogy kitűnő mestere az akvarellnek, s hogy a nyomdászkodás mellett művészet-, elsősorban grafikatörténeti és elméleti tanulmányokat végez, hogy ír, s irodalmi munkásságát saját szedésű és nyomtatású könyveiben adja közre.

Működése azonban leginkább két egymásbafonódó területen bontakozott ki: saját művészi alkotásaiban és tanítványainak nevelésében. Eddig elért eredményei mindkét területen igen jelentősek, s most, amikor a Magyar Mult-at ábrázoló, még 1934—35-ben készült nagyszabású fametszetsorozatával is a nyilvánosság elé lépett (Műbarát-kiállítás), s amikor már tanítványai közül is többen az élő magyar grafikusok első sorába emelkedtek, időszerű, hogy művészetéről, nevelési módszeréről, s modern művészetünkben való szerepéről és jelentőségéről beszámoljunk.

A huszas évek elején, Olgyay Viktor grafikai osztályán egy kis grafikus csoport bontakozott ki, melynek már akkor elismert tagjai, Szőnyi István, Aba-Novák Vilmos és Komjáti Gyula közé tartozott.

VARGA NÁNDOR LAJOS: ÖNARCKÉP. FAMETSZET, *1939.*
Nándor Lajos Varga: Selbstbildnis. Holzschnitt. 1939. — Nándor Lajos Varga: Autoritratto. Incisione in legno, 1939.

Olgyay Viktor Rembrandtot állította tanítványai elé követendő mintaképül. Érthető, ha a fiatal grafikusok a nagy hollandi mester erőteljes hatása alá kerültek. Az egész iskolát Rembrandt szelleme hatotta át, s az ő misztikuma, fény-árnyékos stílusa fínom fátyolként borult ezek ifjúkori műveire is. Már akkor megmutatkozott azonban valamennyi egyénisége, s azóta mindannyian külön utakra tértek. Közülük többen el is távolodtak a grafikától. Szőnyi István olaj- és temperaképeivel hódította meg a közönséget, Aba-Novák pedig kezdetben külvárosi és népi jeleneteket ábrázoló temperáival, majd szimbolikával telített freskóival és mozaikjaival emelkedett festészetünk fejlődésének első vonalába. A fiatal grafikuscsoport akkor feltűnt tagjai

Szépművészet
1941.

Varga Nándor Lajos: A fametszet című könyvéből.

Varga Nándor Lajos : A fametszet című könyvéből.

fontos körülményekre hívja fel a figyelmet. Remélhetőleg ebben az irányban folytatja kutatásait; a jelen tanulmányt ismerve, bizalommal tekinthetünk munkássága elé. DEZSÉNYI BÉLA.

Varga Nándor Lajos: *A fametszet.* Könyv a fametszet mesterségéről és történetéről, közel 200 képpel (színes fametszetekkel), színes kezdőbetűkkel. Budapest, 1940. Szerző kiadása, 4r, 523 l.

Mind művészeti irodalmunkat, mind grafikai és könyvművészeti törekvéseinket komoly értékkel gyarapítja VARGA NÁNDOR LAJOS új könyve. A fametszetről szóló könyv szervesen csatlakozik *A rézkarcról* és *A rézmetszet*ről írt munkáihoz. Bizonyára a művészi ízlés finomításához és a fametszet iránti szeretet kimélyítéséhez is eredményesen hozzájárul. Jelentőségét különösen az adja meg, hogy egy kiváló alkotó művész és hivatott nevelő tapasztalatai és lényegismeretei szűrődnek le benne.

Részletező előadásban ismerteti a fametszetre, a grafika legnemesebb ágára vonatkozó szakismereteket. Először természetesen e művészi ág mesterségi oldalával, kifejező formái kialakulásával és mivoltával foglalkozik. Tárgyalja az anyag természetével összefüggő kérdéseket, majd az inkább fekete vonalra jogosító lapdúc metszőkésekkel és a fehérvonalúságra hajló száldúc metszővésőkkel történő kialakításának munkamenetét. Ezután az anyag, a megmunkálási mód és a kifejező elemek (vonal és folt) jellegzetességeiből folyó stílusmeghatározó mozzanatok szerepét igen szemléletesen világítja meg. A dúcról való nyomtatás vizsgálata után kitűnően tárja fel az ősi, fekete-fehér alapalakban gyökerező színes fametszet formáit, technikáját és történetét.

A továbbiak során részletes összefoglalás keretében mutatja be a fametszet történetét. Egyrészt a fejlődésmenet bemutatása, másrészt pedig az értékek megismerése a célja. Az ősvoltú fametszet tárgyalása után a magasmetszet helyét állapítja meg a fametszet életében, majd a dúckönyveket és a betűkönyvre való áttérés jelentőségét méltatja. Hangsúlyozza, hogy „a fametszet legszebb és legtermékenyebb területe a könyv". DÜRER, HOLBEIN és a japán fametszet tárgyalása után még az alkalmazott fametszetről, a linómetszetről és a magyar törekvésekről szól.

Az elmélyedő szeretettel megírt munka egészében is, részleteiben is VARGA NÁNDOR LAJOS művészi hitvallása az egyszerűségre törekvés, az őszinte lényegkifejezés: egyszóval a fametszet és a könyvművészet mellett.

A szöveget díszítő szép képek és színes kezdőbetűk mellett külön emlékezünk meg a mai magyar fametsző-gárda eredeti dúcokról készült metszeteiről. VARGA NÁNDOR LAJOS fínom szépségű metszetei mellett

különösen Buday György, Koffán Károly, Molnár C. Pál, Pohárnok Zoltán, Gy. Szabó György és Sinkó Károly bemutatott alkotásait emeljük ki.

Méltatnunk kell a könyv fínomízlésű kiállítását is. Művészi szellemről tanúskodik tipográfiája, kitűnő szerkezeti felépítettsége mellett díszítéseinek összhangzatos alkalmazása is. A könyv szövegét a szerző szedte, tördelte és sajátkezűleg nyomtatta a Képzőművészeti Főiskola Grafikai Osztályának házinyomdájában. 100 számozott és 200 számozatlan példányban készült.

Varga Sándor Frigyes.

Varga Sándor kézjegy

Magyar Könyvszemle 1941. I. füzet.

VÍZJEGYEK

A vízjelek: betűk, számok, növények, állatfigurák, emberek, jelenetek, emblémák, címerek – a papír készítőjének mesterjegyei, amelyek századok múltán is beszédesek: elárulhatják, hol, mikor és ki készítette, esetleg mire használta a papírt.

Varga Nándor Lajos, a kiváló grafikus és festő, művész- és építészgenerációk mestere, közel ötven esztendeig kutatta, gyűjtötte, rajzolta a kézművesség e fontos emlékeit. S hogy megőrizze, fába metszette, majd művészi kéziratba rendezte, tanulmányával, jegyzeteivel, térképekkel kiegészítve.

A művészi kézirat mindössze néhány, saját kezű levonatban készült, azzal a szándékkal, hogy egyszer könyvalakban is megjelenjék. A szerző ezt már nem érhette meg, ezért fennmaradt kéziratát most hasonmás kiadásban jelenteti meg a Balassi Kiadó.

Az első kötet kiemelkedően érdekes része a Sepsiszentgyörgyi Múzeum levéltári anyagának feldolgozása. (A gyűjtemény a második világháborúban súlyosan megsérült, egy része elpusztult.) E kötetben megtalálhatók a patinás Diósgyőri Papírgyár legrégibb vízjelei, köztük olyan is, amely még a gyár múzeumában sem lelhető fel.

A második kötet a szerző saját tulajdonában lévő vízjeles papírok gyűjteményét adja közre, lelőhelyek szerint csoportosítva .

A két kötet összesen 835 fába metszett vízjegy rajzolatát tartalmazza.

A könyv függelékében tartalmazza Endrei Walter tudománytörténész, dr. Vámos György papíripari kutatómérnök, és Chikán Bálint művészettörténész tanulmányait a témáról és a művész életútjáról. A kötetet angol nyelvű összefoglaló zárja.

***

Varga Nándor Lajos műve egyaránt fontos lehet a különleges könyvek gyűjtőinek és a képzőművészet, különösen a kisgrafika pártolóinak, továbbá a könyvművészeknek, grafikusoknak, fotósoknak. Ugyancsak alapmű a papírgyártással, könyvkészítéssel és -forgalmazással foglalkozó szakemberek, az ipartörténet iránt érdeklődők számára.

Külön figyelmébe ajánljuk a könyvet mindazon cégeknek, amelyek bel- és külföldi üzletfeleiket alkalmanként, karácsony vagy újév alkalmából értékes, de mégsem hivalkodó ajándékkal kívánják meglepni.

Megjelenik
500 számozott és 500 számozatlan példányban
a Diósgyőri Papírgyár külön e könyv céljára gyártott
vízjeles papírján, díszes kötésben, tokban.

A könyv megjelenését
az OKTK „Kulturális hagyományaink feltárása,
nyilvántartása és kiadása" kutatási főirány, a
DIÓSGYŐRI PAPÍRGYÁR és a
PAPÍRKER RT.
támogatta.

VI 1536
Pesti Gábor:
Nouum Testamentum, Bécs.
Töredék (sas) 11

VII 1543 Brenner Márton:
A. Bonfinii Rerum Ungaricarum
Decades Tres, Basel.
Korona BR 4850

VIII 1559
Székely István:
Chronica, Krakkó.
Címer, koronával BR 7191
Posen 1570
Moldova 1561-1585

IX 1565
Verbőczy István:
Magyar Decretum
Debreczen.
Medve 12
Változat BR 12366
MNM Budapest 1554
Bewegen-Rheine 1558
Lorraine 1577

Medvebocs 13

Megrendelhető a
BALASSI KIADÓNÁL
1012 Budapest, Attila u. 79. fsz. 3.

Előfizetéseket 1995. július 15-ig fogadunk el.

A könyv kereskedelmi forgalomba nem kerül, kizárólag a kiadó saját könyvesboltjában (1023 Budapest, Margit u. 1.) és raktárában (1012 Budapest, Attila út 79.) vásárolható meg.

A számozott példányok ára: 12000 Ft
előfizetőknek: 10000 Ft
rendeléskor fizetendő: 7000 Ft
átvételkor fizetendő: 3000 Ft

Az igényeket az előlegek beérkezésének sorrendjében elégítjük ki.

A számozatlan példányok ára: 10000 Ft
előfizetőknek: 8000 Ft
rendeléskor fizetendő: 5000 Ft
átvételkor fizetendő: 3000 Ft

A könyv 1995. november 15-ig megjelenik, erről előfizetőinket írásban értesítjük.
Az előfizetők a könyveket átvehetik a kiadó raktárában, illetve címükre kérhetik postán, utánvéttel.

Számlaszám: Postabank 219-98636
Balassi Kiadó 021-20-733

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem Varga Nándor Lajos: „Vízjegyek" című könyvét.

Számozott példányból .....pl. összesen: .....Ft
Előlegként csekken befizettem: .....Ft
Számlájukra átutaltam: ....Ft

Számozatlan példányból.....pl. összesen: .....Ft
Előlegként csekken befizettem: .....Ft
Számlájukra átutaltam:..... .....Ft

Vállalom, hogy a könyv megjelenésekor a második részletet személyesen, csekken, illetve számlájuk ellenében egyenlítem ki. (A megfelelő részt kérjük aláhúzni.)

Kérjük, hogy a csekken, illetve az átutaláson szíveskedjék a könyv címét feltüntetni.

....
lakcím, postacím név (cég neve)

590

Magyar címer A M betűkkel (1800 körül). Címeres könyv előzék-lapján szerepel, Keglevich Miklós könyvtárából. (Fővárosi könyvtár, BP.)

435

Szőlőfürtöt-vivők
keltezés: Erősd
1756 IV. 26.

436

Bethlen Kata címere
kelt: Alsó-Rákos
1757 IX. 10. (Bogát)

437

Szarvas keréken
)Ge(1757 XI. 1.

Varga Nándor Lajos

VÍZJEGYEK

Művészi kézirat hasonmás kiadása
BALASSI KIADÓ

VARGA NÁNDOR

VÁRGA NÁNDOR LAJOS

ZUGOR ISTVÁN: VISSZAPILLANTÁSOK.
SZÁZ ÉVE SZÜLETETT V. M. L.

LYUKASÓRA h. 1995, nov. 4

PETROVÁ-PLESKOTOVÁ, ANNA:

BRATISLAVSKÍ VÝTVARNÍ UMELCI A UMELECKÍ REMESELNÍCI 18. STOROČIA

ABS 4/1970, 1-2. s.

VARGA NÁNDOR LAJOS

P. SZABÓ ERNŐ: GRAFIKÁK, TÖRTÉNELMI HÁTTÉRREL. (SZÁZ ÉVE SZÜLETETT V.N.L.)

MAGYAR SZEMLE 1968, 1, 74-80

ROSIER, ANTON

Petrová-Pleskotová, Anna:
storocia na Slovensku v k
európskeho umenia
Ars 1990, "Uloha pamiatky

KOMLÁTI NYOMDA BT.

MEGHÍVÓ

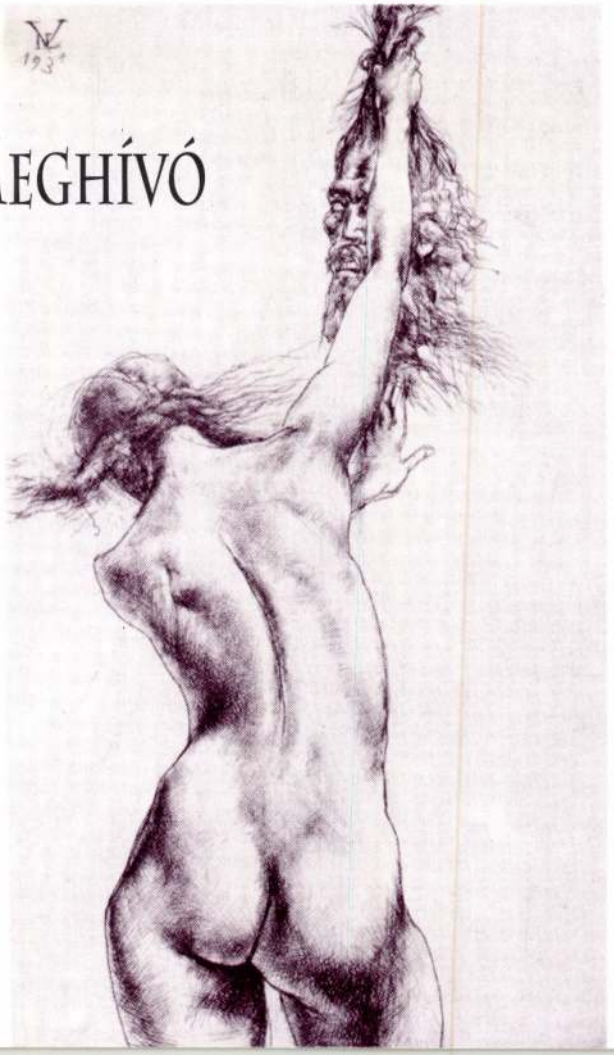

A Szombathelyi Képtár
tisztelettel meghívja Önt és családját

VARGA NÁNDOR LAJOS

(1895-1978)

emlékkiállításának
megnyitására

1995. április 28-án, 16.30 órakor

A kiállítást megnyitja:
Dr. CHIKÁN BÁLINT
művészettörténész

A kiállítás megtekinthető: április 28.–május 21-ig
F.k.: Salamon Nándor

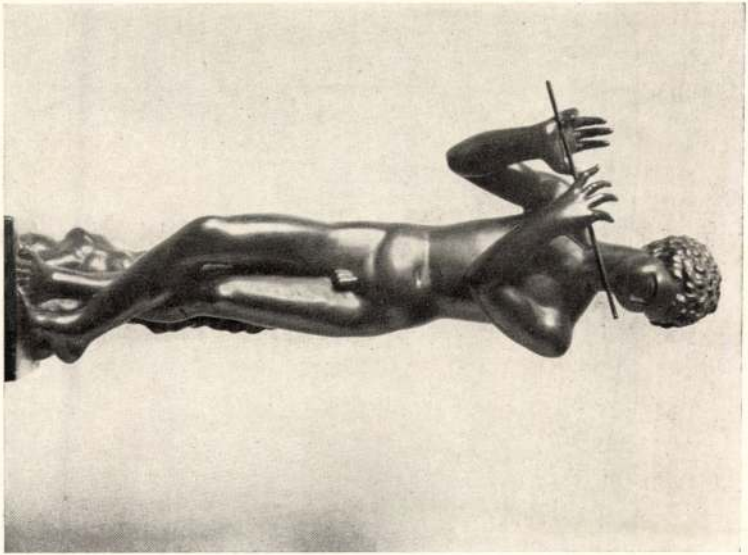

MAGYAR IPARMUVESZET
1934. 104. l.

Varga Orkán

Varga Oszkár

"Arcképek I." cimmel N.A. /Németh Antal/ ismerteti a müvészt és munkáját. Brüsselben és Budapesten tanult. Mesterének Beck Ö. Fülöpöt tartja. A kritika szerint a müvész rájött a formák szigoru egymáshoztartozóságának szobrászi törvényszerüségeire és a struktura szerepére. Nugodt, széles ivü sikokból épiti meg alkotásait. "Uj müvészi mondanivalók uj értékeit faragja elő lelkéből."

A HÉT, Bp. 1924. feb. 6.
XXXIV. évf. 4. sz. 12-13. lap.

MDK

Varga Oszkár

m.e.: Vaszary János a progressziv művlszetről, a fiatalokról és a legfiatalabbakról. Az Est 1925. febr. 27.

Varga Oszkár MDK

Ilus, márvány

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

Varga Oszkár

keresk. min. tól
külföldi tanulmányaltra
1000 kor.

Értimisk 1911/12
24. l.

2048-909-14 Vegyesek

337. Tűzoltó felszerelési kellékek.

Egy tűzoltóöv.....	16.50 K
Egy kötél 20 m. hosszú.....	8.50 K
Egy zárkapocs.....	3.00 K
összesen.....	28.00 K

Vétetett Mátrai Feik és Társától az 1909:VII.15-iki számla alapján (1171-909).-- Kifizettetett 1909:VII. 16-án az 583 sz. nyugtára 28 K-val.-- Elszámoltatott 1909:VIII.26-án 1359 szám alatt.

MDK

Varga Oszkár

Lámpatartó: ezüstözött szobor, repr.

Világitó szökőkutak az előcsarnokban, repr.

Gerő Ö.: A Forum-szinház átépitése. Magyar Iparművészet 1927. 1-2. sz. 11.1. 12.1.

Hatvany Ferenc

B. Hatvany Ferenc: »Modelek« (olajfestmény) A Székesfőváros képtárából. Foto: M. F. I. Petrás

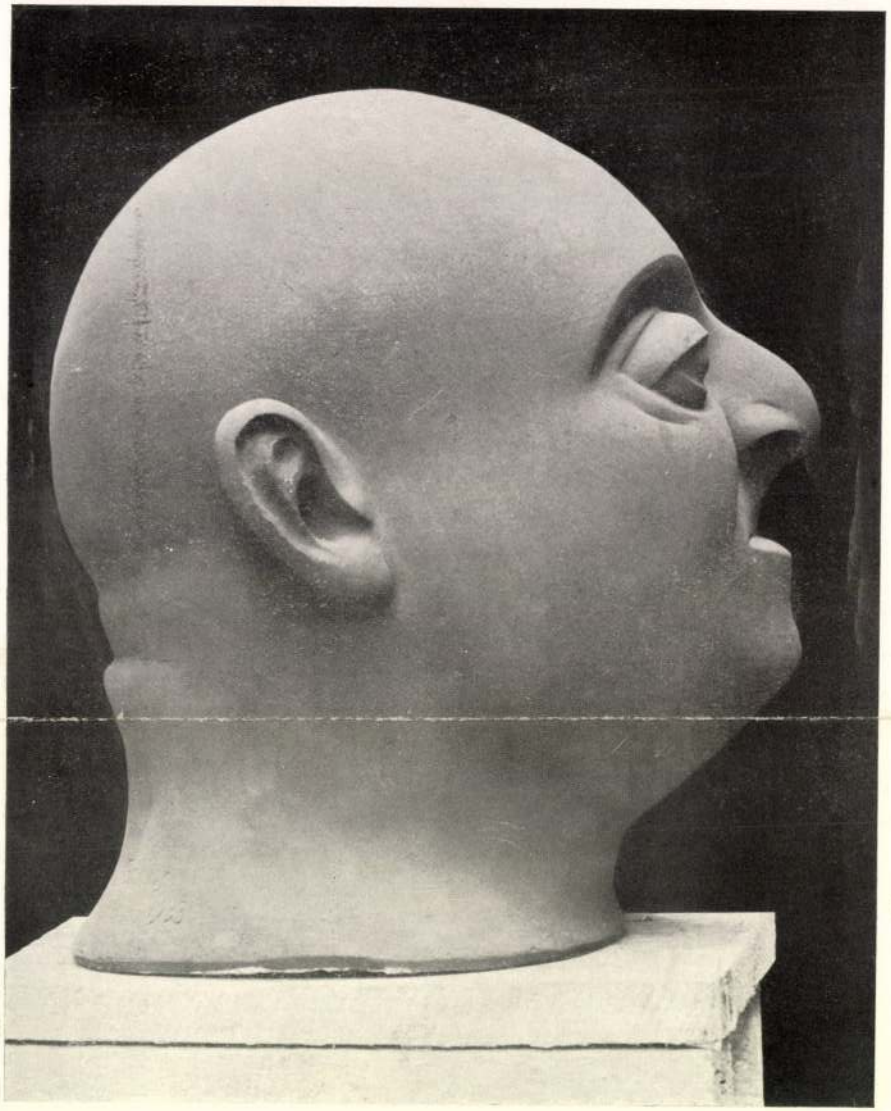

Bokros Dezső: Scheiber festőm. arcképe (terrakotta)

Varga Oszkár: »Fiú fej« A Szépművészeti Múzeumból

Lehel Ferenc: Neuvrez Művészet 4. sz. 1934.

Leép

Varga Oszkár 4

Nemzeti Szalon 1936. febr. – márc.
Kat

VARGA OSZKÁR: Gyermekfej.

Varga Oszkár

Kolozsvár

VARGA OSZKÁR

153	Fiu akt	Bronzban	3000.—
154	Leányfej	Bronzban	500.—

Varga Oszkár

Cöhbelick VII. Kiáll. Est. 1932

VARGA OSZKÁR: Leányfej

VASÁRN

KIADÓHIVATALA BUDA

Nagys,

Szenti

a Szépmüv

K

I.Lenke-t

Varga Oszkár

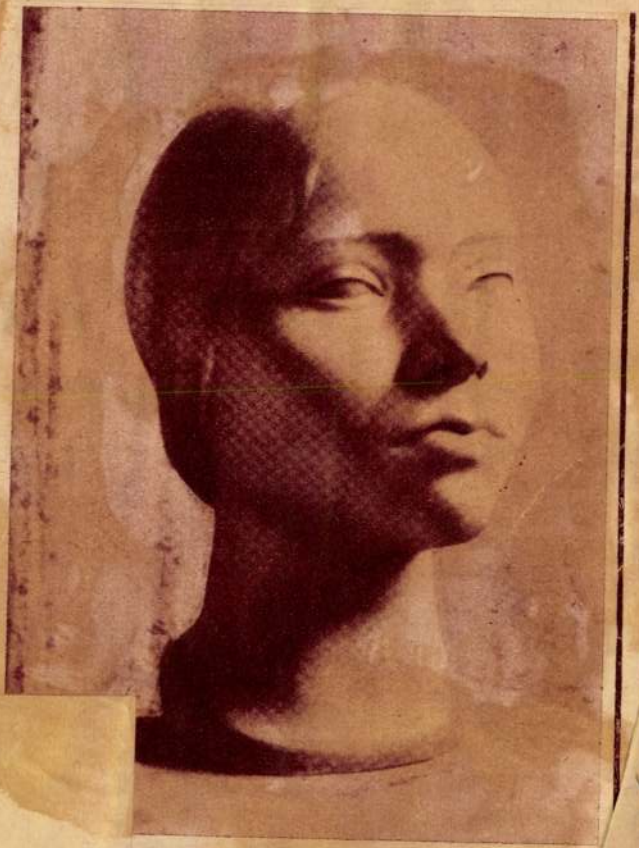

Varga Oszkár: Leányfej

Szépművészeti Muzeumba

Magyarság Képes Hell, 1934. pil. 22.

Varga Oszkár

VARGA OSZKÁR: FIÚFEJ
Márvány

MAGYAR MŰVÉSZET
1930. 561.

rt vajjon mi mindnyájan lelkünk mélyén nem
gatunk-e egy-egy régen elaltatott vágyat,
ly azért mégis, egyszer, valamikor szeretne
gértésre avagy sikerre ébredni és vajjon
n álmodik-e ez a nemzet egy hajnalról,
kor többé fekete felhők nem állják útját a
kelő nap sugarainak? Ebben a lelkiállapot-
n mindenekfelett szeretjük a megszenvedett
ert és szeretjük azt, aki kiérdemelte.
görög mitológia egy-egy meséjében, bár az
bersors végzetes, nagy tragikumairól szól-
k, az emberi igazság- és szépérzék mindig
gtalálja a felemelő szimbolumot, a vigasz-
ó világfelfogást. Ilyen a mi magyar mito-
iánkban Szinyei életének és művészetének
séje is. Hirdeti a magyar tehetség időt állló
jét, a közönnyel, a félreismeréssel szemben
elismerés, a siker biztos eljövetelét, a ború
intelen múlását, a derű örökkévalóságát.
ért kell a jelen és jövő magyarjának ideáljai
rába zárni Szinyeit, ki még haló porában is
ít, reményt ad és fölemel. Idézem szellemét,
gy töltsön el bennünket szilárd hite a meg-
báltatások idejére, szálljon meg zsenije,
ly felismerte a magyar élet vigaszt adó
épségeit és boldogságát és öntse belénk a
erre hivatottság biztos érzését, a nagy erőt
ót, hogy — magyar derű nagy mestere! —
öhessen újra a te országod.

SZINYEI MERSE PÁL-TÁRSASÁG évi
des közgyűlésén, melyet január hó 31-én

VARGA OSZKÁR: FIU-FEJ

egyesülés ellen mihamar kitűzni a lázadás — a haladás — zászlaját. A zászló a *Nyolcak* kezében lobogott. Végül aztán a *Művészház* foglalta össze egyetlen nagy egységbe az összes, addig szerte divergáló progressziv törekvéseket.

Aztán jött a háború, mely elsöpört mindent, amit addig építettünk, jöttek a forradalmak, jött a béke, mely koldusokká züllesztett bennünket, — közben pedig a nagy gazdasági konjunktura évei alatt a hadigazdagok művész-kisiparosai elárasztották a fórumot. A progressziv művészet elvesztette minden kapcsolatát a magyar közönséggel, sőt maga ez a közönség is: az igazi intelligencia, a progressziv művészet közönsége is, jórészt teljesen tönkrement.

Ilyen viszonyok között alakult meg és ren-

Kut. 1926. I. cif.
2 sz.
3 lap

És most ujjongani kellene, diadalmi éneket kellene zengeni, hogy mindez így sikerült. Lelkesíteni kellene a „nyájas" olvasót, hogy úgy örüljön ennek az ajándéknak, ahogy mi örülünk. De az olvasó régen nem „nyájas" többé és mi, ahogy eddig sem vertük a mellünket hangos szóval, most se akarunk csinadrattával beharangozni a jövő elé. Pedig nagy programmunk van a jövő számára s most már fegyverünk is van, mellyel ezért a jövőért harcolhatunk: folyóiratunk, a *KUT*. Kiállításainkon is, lapunkban is, meg fogjuk ugyan adni a közönségnek mindazt, ami a közönségé, de viszont a művészetnek is meg akarjuk adni, ami a művészeté, s a kritikának, ami a kritikáé. A művészi eseményeknek írásban és képben hűséges és lelkiismeretes regisztrálói kivánunk lenni, de ezen a köteles munkán túl hallatni akarjuk a szavunkat minden kérdésben, mely a művészeti élet terén felmerül, s hallatni akarjuk az új magyar írók izmos, erős hangját is, mely úgy elhalkult most a háború, a forradalmi idők és a súlyos gazdasági válság rettentő tohuvabohujában. Elmultak azok a szép, árkádiai idők, mikor az író és a művész bezárkózhattak önnön művészetük szépséges elefántcsonttornyába, de viszont elég volt a bágyadt fatalizmusból, a boldog mult után sóhajtó gyáva, tétlen nosztalgiából is, mely úrrá lett rajtunk szörnyű elesettségünk utóbbi éveiben. Ki akarjuk hozni a napfényre az új művészi nemzedéket, mely az utálatos, szinte gyári, de mindenképpen ipari művészproduktumoktól háttérbe szorítva, szinte már-már csak a maga köldökét nézegetheti, mint a fakir, ahelyett, hogy egy legyilkolt nemzet vérző szívét segítene gyógyítani. Visszhangot akarunk adni annak a sok értékes mondanivalónak, ami az új nemzedék agyának kohóját fűti. Meg akarjuk festeni a magyar életet, mely most, egy nagy nemzeti tragédia után, szinte újra kénytelen járni tanulni. Ki akarjuk mondani a magunk különvéleményét ott, ahol a megalkuvás, vagy az opportunizmus másokat tán hallgatásra kényszerít. És képben, meg írásban, lehetőleg teljes tükörképét akarjuk adni nemcsak az egész magyar művészi életnek, de a külföldi művészet színes kaleidoszkópjának is.

Nem fogunk közömbösen elmenni semmi mellett, ami érdemes az olvasó érdeklődésére, de a beszámolás száraz kötelességén túl magasabb céljaink is vannak. Mindig hitet fogunk tenni progressziv meggyőződésünkről, mert van hitünk és

Egy beszédről, amely — akció

Szép előadás volt — akciószerűen szép előadás *Kállay* Miklós földmívelésügyi miniszter bécsi előadása. Ennek az előadásnak nemcsak tárgya volt, hanem — lelke is: milyen emberi is tud lenni a politika, még a nemzetközi politika is, ha emberien beszélnek róla, ha emberien nézik, ha emberien érzik! Azt mondta többek közt Kállay Miklós, hogy Magyarország és Ausztria ereje sokkal nagyobb, mint azt a statisztika számai mutatják — és a földmívelésügyi miniszter beszéde épp azokat az erőket szólaltatta meg, amelyek nem fejezhetők ki számokban, azokat az erőket, amelyeket a kultúrhistória fejlesztett ki, azokat az erőket, amelyekben a politika: történelemmé lesz. Címe szerint az előadás tartalma: »a magyar-osztrák gazdasági kapcsolat középeurópai megvilágításában«; de nemcsak Magyarország kapcsolatát világította meg középeurópailag, de Közép-Európa új fogalmát is megvilágította — Magyarország és Ausztria hivatásában. Amit a magyar és osztrák gazdasági kapcsolatokról mondott, azt az egész magyar és osztrák közgazdaság átérzi, — ez az a közgazdaság, amelynek előzményei és irányai nemcsak a statisztikában vannak, de a történelemben is.

»Egymás termelvényeit, mondta Kállay, úgy kell tekinteni, mint a sajátunkét, úgy kell azt szeretnünk és propagálnunk — éreznünk kell, hogy egyikünk gazdasági boldogulása a másik boldogulását jelenti; közös cél végeredményben a mezitlábas magyar [illegible] felruházása ép úgy, mint a [illegible]láléka.« »Hí-

— **»A világ legkisebb királya«.** *Londonból* jelentik: *»A világ legkisebb királya Londonban«*, így írnak az angol lapok a sziámi király érkezéséről. Megállapítják a tudósítók, hogy a sziámi király *még Dollfuss osztrák kancellárnál is kisebb: 150 centiméter magas.* A királyné egy árnyalattal magasabb. A sziámi kicsi fajta, a király kísérői és a londoni színházi követség tagjai is kicsi emberkék, úgyhogy *cilinderrel együtt* sem voltak 165 centiméternél magasabbak. Ezzel szemben az angol fogadóbizottság tagjai véletlenül mind *nagyon magas emberek* voltak és még hozzá ők is cilindert viseltek. A legmagasabbak azok a *detektívek* voltak, akiket a király őrzésére kiküldtek. Amikor a királyi pár leszállt a vonatról, a magas angoloknak *mélyen le kellett hajolniuk*, hogy a sziámi királlyal és feleségével beszélhessenek.

AZ ÉST 455—55

Ne sajnálja a fáradságot Minden új hírt azonnal közöljön telefonon velünk:

455—55 AZ ÉST

— **Még a nevét is megváltoztatja a »Sureté Générale«.** *Párizsból* jelentik: A rendőrség átszervezésével egyidejűleg — mint az *Intrasigeant* jelenti — a *Sureté Générale* a nevét is meg fogja változtatni. (A *Sureté Générale* nevét sokat emlegették az utóbbi időben a különböző rendőri visszaélésekkel kapcsolatban.) A bűnügyi rendőrséget ezentúl *Sureté Nationalé*-nak fogják hívni. *Sarraut* belügyminiszter úgy tervezi, hogy a rendőrség minden egyes ágazatát új vezetés alá helyezi és *a besúgó szolgálatot is új rendszerbe foglalja.* Az átalakulás már májusban megtörténik.

Benes Párizsban tárgyal a magyar együttműködésről és Rómába készül

Bécs, április 28

(Az Est bécsi szerkesztőségének telefonjelentése)

Bécsi politikai körökben híre terjedt, hogy Benes cseh külügyminiszter május második felében Párizsba utazik, hogy fontos megbeszéléseken vegyen részt, amelyeknek tárgya:

a kisantant együttműködése Magyarországgal és Ausztriával.

Párizsból egyenesen Genfbe utazik. Tervbe vette azt is, hogy Rómába megy Mussolinihoz. Erre vonatkozólag a francia ujságíróknak, akiket Prágában tegnap fogadott, a következőket jelentette ki:

— Remélem, hogy feltétlenül Rómába fogok utazni, ennek az utazásnak lélektani előfeltételeit most teremtjük meg. Megvárjuk a kedvező pillanatot, hogy a tervbevett római utazást megvalósítsuk.

— **Zilahy Lajos első regénye holland nyelven.** A *Halálos tavasz* volt *Zilahy* Lajos írói pályájának első nagysikerű állomása, az a fiatalság őszinte hevét sugárzó, szép és érdekes regény, amely nemcsak itthon hódította meg az olvasók tízezreit, hanem külföldön is nagy tetszést aratott. Egymásután jelent meg olasz, francia, svéd és szerb nyelven, míg most *Dooden de lente* címmel *holland* nyelven is megjelent *Zutphenben, W. J. Thieme et Cie* kiadásában. A remek kiállítású kötet, amelyet hollandra Door E. *Tomassek* fordított le, újabb sikeres térfoglalását jelzi Európában a kiváló írónak s egyben a mai magyar irodalomnak.

— **Nemzetközi** [illegible] Párizsba

— **A tolvaj »szép Alisz«.** Az utóbbi időben tömeges feljelentések érkeztek egy *Kalmár* Alisz nevű fiatal nő ellen. *Ügyvédek, orvosok, előkelő állású tisztviselők tettek panaszt a »szép Alisz« ellen. Megismerkedtek vele, majd amikor bizalmas barátságba jutottak, meglopta őket.* Feljelentette *Maklovics* Klára tisztviselőnő is. Együtt lakott *Kalmár* Alisz-szal. Legutóbb tavaszi bevásárlásokat végzett. Az anyagokat hazavitte. Amikor reggel a szabónőhöz akarta vinni, nem találta a holmikat. Kiderült, hogy *Kalmár* Alisz vitte el.

Ez lett azután a »szép Alisz« veszte. A detektívek megtalálták egy női divatszalónban, ahol éppen próbálta a lopott anyagokból készült tavaszi toaletteket. Előállították a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy *Kalmár Aliz*

Varga Oszkár

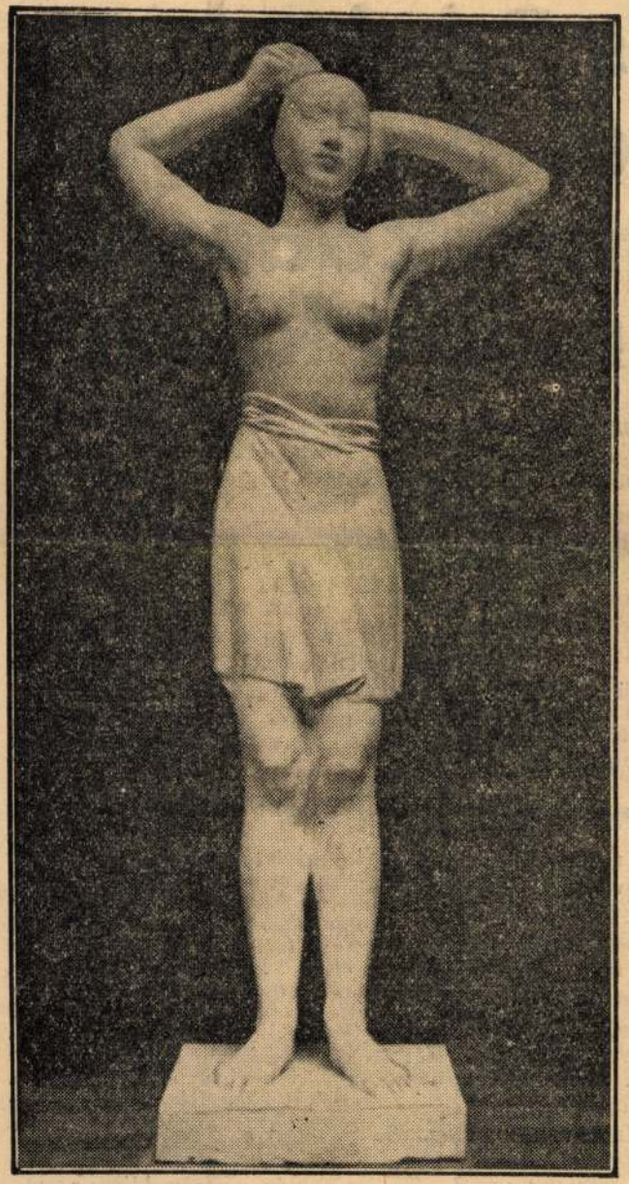

VARGA OSZKÁR:
FÉSÜLKÖDŐ NŐ

FEKETE SZAKÁCS A »HUNGÁRIA« KONYHÁJÁBAN. A *rampuri* maharádsa fekete főszakácsa *Abdul Madid, külön kályhán* főzi urának az ebédet

KÖZÉPKORI LOVAGI TORNÁT mutattak be tegnap a *Ferenc József jászkun huszárok* a vasárnapi ünnepség főpróbáján a Tattersallban

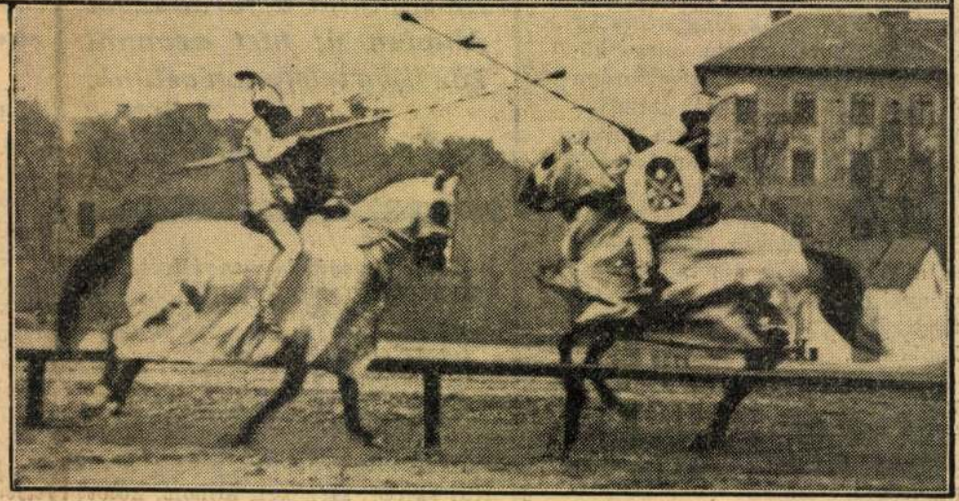

KÉPEK ÉS SZOBROK A MŰCSARNOK MA MEGNYILÓ NEMZETI KIÁLLÍTÁSÁRÓ

-MDK

Varga Oszkár,

pompás leányaktjával és férfiportréjával köti le a figyelmet.

A KUT kiáll.- Nemz.Sza 1.-Nemz. Ujs. 1934.dec.2.

28.1.

VargaOszkár

Festőművész

Óhbeliek Kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Budapesti Hirlap
1934.1.14.

Varga Oszkár

szobrász

Ősbeliek jubiláris kiállítása - Nemzeti Szalonban - szoborral szerepel.

Jó szoborfej.

Pesti Hirlap
1934.1.14.

Varga Oszkár

Festőművész

Céhbeliek jubiláris kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Magyar Hirlap
1934.I.14.

Varga Oszkár

Csoportkiállításon szerepelt a Tamás Gabriában.

7ft 1935. I. 20.

Varga Oszkár

Szerepel a K. U. T
Szállítás a Nem-
zeti Szalonban.

M. O. 936 II. 23

Varga Oszkár MDK

Maxim Gorkij portré, bronz

Műcsarnok 1950.I.Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Kiállitások

Varga Oszkár,

Szabad Müvészet 1949. 1.sz. 30.o.

MDK

Varga Oszkár

a dijbizottság tagja

Dijkiosztás a KUT tav. kiállitásán. KUT, 1927.

3.sz. 8. 1. kép

MDK

Mostra Roma 1928. VI.

VARGA OSZKÁR

Velencei Biennale 1932. 30.1.

Varga Oszkár

MDK

Tilinkós, bronz

Műcsarnok 1944.Székesfőv. Képtár Jub. Kiáll.

Varga Oszkár

szerepel a műcsarnoki magyar kiállításon

Nemzeti Újság 1929 II. 28

Varga Ondrej

csoportkiállításon szerepelt a Tamás Galériában.

MO. 1935. I. 20.

MDK

Varga Oszkár és Szobotka Imre szobrászok

I.gyüjt. kiáll. Bp. Belvedere

Kiállitások. Mübarát 1921, I. 344.

MDK

Varga Oszkár

Férfifej

/e.a./:A KUT kiállitása. Ujság 1934. dec. 2.

MDK

Varga Oszkár

Ásó férfi, br.plakett

Képzőművészetünk a felszab.óta. Szfv. Képtára

30. kiáll. 1947. okt. 7 l.

Varga Oszkár

A budapesti Népstadion bejáratához vezető "Ifjúság útjának két oldalára felállítandó" szobrászművek egyik alkotója.

E. Gádor – G. Ö. Pogány: Ungarische Bildhauerkunst, Budapest, 1955. 13 l.

Varga Oszkár

Plakát: Imeko - Imis nemzetközi mérés és müszer-
technikai bemutató
BIV Petőfi csarnok 1961. jun. 25 - jul .4 .

Ábrázolás: különböző fajta müszerek, szög-
mérők, kalapács és egy földgömb.

**Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és met-
szetek. /összeállitotta: Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965.** 49.l.

MDK

Varga Oszkár

Magyar plakát 66. 5.magyar plakát kiáll.
Mücs. 1966. dec.

Varga Oszkár MDK

Ásós leány, gipsz

Műcsarnok 1939 dec.-1940 január

Vargha Oszkár, grafikus

A Könyv és Reklámművészek Társasága alapitó tagja. Kiállitásuk az Iparmüv. Múz-ban 1930, ápr. 47.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátmüvészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz. Évkönyve. II. 1960. Bpest, 1961. Franklin Nyomda.

MDK

Varga Oszkár

Ásós leány, gipsz

Szoc.Dem.párt képzőművészeinek társ. és meghiv. művészek kiáll. Ernst Muz. 1945. okt.

0 - 66,5 - 625158 Pátria ny.-

Csákvár, Fejér m.
Tóth Lajos 79 é.

népek a törökök elől. Aki nem

Varga Oszkár.

Szabor – képmás műve szerepel a "Kut" tavaszi kiállításán, a Nemzeti ~~Muzeumban~~ szalonban.
(említve)

Pesti Hirlap, 1927. ápr. 20

Varga Orkád.

Női fej - szobra szerepel a KUT tava-
szi kiállításán, a Nemzeti Szalonban.
(emléke)

Ujvég, 1924 ápr. 17.

Varga Orzkár.

Női fej-szobrai a KVT-tavaszi kiállításon, a Nemzeti Szalonban.
(említve.)

Magyarság. 1927. ápr. 17

Varga Oszkár
festőművész

Lányfej - szobra szerepel a KUT
ötödik kiállításán, a Nemzeti
Szalonban. (említve)

Pesti Napló, 1927. ápr. 14.

Varga Oszkár.

Illíne szerepel a Nemzeti Szalon-ban rendezett KUT tavaszi kiállításán.

Nemzeti Ujság, 1927. ápr. 14.

MDK

Varga Oszkár

Ásó férfi, br.

MNG. Magyar forradalmi művészet. Műcs. 1957.

Varga Oszkár MDK

Furulyázó fiu, gipsz

Mücsarnok 1940/41 A magyar müvészetért c.kiáll.

Varga Oszkár MDK

Női fej, terrakotta

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Varga Oszkár MNK

NÖI Tej, tojáskötés

Millenniumok 1996a Tavaszi tárlat

Varga Oszkár

Szerepelt a Műcsarnok Téli tárlatán.

N. M. 1939. XII. 17.

MNK

Varga Oszkár

Alló fiú, gipsz

I.Művészeti Kiáll.Kat.1946.Jul.7.-Jul.28.-ig.
14.lap

Varga Oszkár

MDK

Ülő leány, bronz

Mücsarnok 1942 [redacted]

A magyar müvészetért c.kiáll.

Varga Oszkár.

Az Ady-szeremlékpályázaton részt vesz pályaművével.

Nemzeti Ujság, 1928. febr. 14.

Vargha Orzkár.

Részt vesz az Ady Endre-
szerelék pályázaton.

Nemzeti Ujság, 1928. febr. 9.

Vargha Oszkár.

Részt vesz az Ady Endre-
szerelék elkészítésének
pályázatán.

Magyarság, 1928. febr. 9.

Varga Ozkár.

Pályaműve szerepel a Műcsarnokban bemutatott Ady-síremlékpályázaton.

a Reggel, 1928. febr. 13.

Vargha Oszkár.

A fővárosi tanács Ady hudve
szemlék-terrpályázatán részt
vesz művével.

Magyarság, 1924. dec. 8.

M.D.K.

Varga Oszkár

Művével szerepel az Ernst Muzeum kiállitásán, amelyet "Képzőművészek a hadifoglyokért" cimmel rendeztek a "Siess Adj Segits" akció keretében.

Szinház, Bp. 1947. jan. 8-14. III. évf. 2. sz.

Varga Oszkár MDK

Ásó férfi, bronz

Mücsarnok 1957 Magyar Forradalmi Müvészet

MDK

Varga Oszkár és Krisztián Sándor

Selyemernyős facsillár, falikar, Konzolrészletek. Mintázták fentiek, repr.

Gerő Ö.: A Forum-szinház átépitése.
Magyar Iparmüvészet 1927. 1-2. sz. lo.l.

MDK

Varga Oszkár

4. m. plakát kiáll. Műcs. 1961.

Varga Orbán

festőművész

Szabad Művészet

1947. 32. é.

Kép

MDK

Varga Oszkár, szobrászm.

kiállított kisebb-nagyobb szobrai válogatott szépségüek.

K.M.: Györgyi Kálmán emlékkiáll. az Ip.m.Muzeumban.
Nemz.Ujs. 1934. máj.19. 11.1.

MDK

Varga Oszkár, szobrászm.

Ásós leány. Gipsz.

V.Ernst Muz.-Aszocáem.Párt Képzőm.-nek Társas. és meghivott művészek kiáll.-a. 1945.okt.13.-28. Kat.

MDK

Varga Oszkár, sz.

Gerő Ödön cikke. MI. 1934. ~~84-86.~~ 1.

83

MDK

Varga Oszkár, sz.

Ybl E: Iparmüvészet és szobrászat a Györgyi K. eml. kiáll.on. MI. 1934, 84-86. l.

Varga Oszkár

MAGYAR MUVESZ

1925. 592
1930. 56

sz csapat szervező bizottsága.
5. sz. — Telefon: 86—4—85.

legalább hozzá, hogy minden
idei Világjamboree-ra!

Asszonyunk!

:sz a magyar cserkészmozgalomnak.
amborre, magyarországi megrendezése rend-
it minden magyar cserkész csapat elé.
ei is kiszeretnék venni ebből a munkából
, mely parancsolja, hogy az élen járó csa-
a Jamborre megrendezésében, másfelől pedig
lálkozó lelki értékeiből, minél gazdagabban

jóbarátok áldozatkészsége és a magunk be-
tettünk, — hogy anyagiak hijján, egyetlen

Varga Oszkár

Szirmlék-tero, repr.

Értimisk 1909/10.

V. t.

T. 3945.

alt Dráván balra három vizimalom
et IL PASSAGGIO E PONTI SOPRE LE
, mig a háttérben az VN BRACCIO
ik szerint megnevezett és hadi
alra, il quartiere di S.A.E di
van jelezve. Felirata fölül a roj-

CCAMPAMENTO
22 DI LVGLIO .

.5 cm.

91-2416.

Varga Oszkár

Szerepelt a KUT és UME közös tárlatán.

PH 1932. XI. 6.

Varga Oszkár

Szerepelt a KUT és UME közös tárlatán

~~[illegible]~~ MO. 1932. XI. 6.

M.D.K.

Varga Oszkár

"Fésülködő lány" c. szobormüvével szerepel a Fővárosi Képtárban a "Szabadság Ünnep" alkalmából rendezett kiállitáson, amelyről Berend Ilona: "Nemzeti Kiállitás" cimmel ir.

Szinház, Bp. 1947. márc. 19-25. III. évf. 12. sz.

M.D.K.

Varga Oszkár szobrász

"A Szinház Füle" c. rovat hiradása közli, hogy a Szabadszervezet uj helyiségeiben rendeztek kiállitást a festők és a szobrászok Közöttük szerepel a müvész is.

Szinház, Bp. 1946. szept. 25. - Okt. 1.
II. évf. 37. sz. 24. lap

M.D.K.

Varga Oszkár szobrász

"A Szinbéa Pulo" c. rovat birtokosa kösöl,
hogy a szabadszervezet új helyiségében
rendezték kiállítást a festők és a szobrászok
közöttük szerepel a művésznő is.

Szinbéa, Bp. 1946. szept. 25. - okt. 1.
II. évf. 37. sz. 24. lap

MDK

Varga Oszkár, szobrász

2o4. Ülő leány. Bronz.

Bp.Műcs.-"A Magyar Művészetért". Képzőm.Kiáll.1942. jun.6.-22. Kat.11.1.

Varga Oszkár

Géppraspektussal szerepelt.

Székely Artur: Magyar plakát '66; Magyar Grafika, 1967. 1. sz. 19. l.

Varga Oszkár
szobrász

Nürnbergi magyar reprezentatív kiállítás-
szobrával szerepel

Nemzeti ujság
1929 11.28

Varga Oszkár

szobrász

Céhbeliek jubiláris kiállitása - Nemzeti Szalonban - szoborral szerepel.

Nemzeti Ujság
1934.I.14.

Varga Oszkár

Szobormüve az Iparmüv.Társ.kiáll.-án.

Ujság, 934.V.18.

Varga Oszkár

Szobormüve az Iparmüv.Muzeum kiáll.-án.

M.934.V.19.

Varga Oszkár

Szobormüve az Iparmüv.Társ.tav.kiáll.-én.

M.N.934.V.18.

Varga Oszkár

szerepelt a Műcsarnok Őszi tárlatán.

Újság 1926. X. 24.

Varga Oszkár MDK

Marokszedő leány, gipsz

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

Varga Ondrás

Szerepelt a művészsegítés művészeti kiállításán.

MO. 1931. II. 22.

Varga Oszkár

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

B. H. 1931. II. 22.

Varga Oszkár

Szerepelt a művészcsoport műcsarnoki kiállításán.

Ek. 1931. II. 24.

Varga Ondrás

szerepelt a művészcsoportos műcsarnoki ki-
állításán.

NM 1931. II. 24.

Varga Orkán

szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki

kiállításán.

P M 1931. II. 22.

M.D.K.

Varga Oszkár

A "Müvészek ujjáépitési kölcsöne" cimén a müvész ötvenezer pengős dijat kapott a müvészek részére megállapitott dijazási keretből.

"5o.ooo.- P.-ős dijat kapott ötven képzőmüvész" c.
Szinház, Bp. 1945. szept. 12-18. I. évf. 5. sz. 22. lap.

Varga Oszkár

"Nyolcvan év magyar művészete a Műcsarnokban" kiállításon neve szerepelt.

M.O.932.II.21.

Varga Oszkár

Műcsarnok reprezentativ kiállitásán neve szerepelt.

BH.932.II.21.

Varga Oszkár

is szerepel műveivel.

Kárkilenc magy. képzőmű- vesz részt a veneziai kiállításon.

N. U. 932. III. 27.

Varga Oszkár

Szobormüve, a "Céhbeliek" kiáll.-án.

P.H.932.III.20.

VATRA CARANT

Varga Oszkár

Szobormüve a Céhbeliek kiáll.-án a Nemzeti Szalonban.

B.H.032.III.20.

Varga Cszkár

Szobormüve a Cáhbeliek kiál'.-án a Nemzeti Szalonban.

B.H.932.III.20.

Varga Öszkár

Alkotásával szerepel a "Céhbeliek" kiáll.-án.

N.U.932.III.22.

Verga Österr

Varga Oszkár

"Női fej" c. műve a Céhbeliek kiáll.-án
a Nemzeti Szalonban.

Est, 932. III. 20.

Varga György

"Két fej" c. műve a Csáthelfak kiáll.-ra
a Mesterfi gyűjtemény.

Lat. 032. III. 20.

Varga Oszkár

"Fiú-akt" c. műve a "Céhbeliek" kiáll.-án.
a Nemzeti Szalonban.

P.N.932.III.20.

Varga Oszkár

"Kiá-akt" c. műve a "Cáhholiok" kiáll.-án.
a Nemzeti Szalonban.

P.N.932.III.20.

Varga Dorkár

Réntvet a „Magyar plakát 66"

c. kiállítás a Műcsarnokban

Székely Artur: Magyar plakát 66

Magyar grafika, 1967. 1. n. 13.

Varga Oszkár.

Készítette x ~~Román József:~~ Ovcar:
Modern fizika c. könyvének barkoló
és kötéstervét.

Barkoló Repr.

Dijazott / tép magyar könyv /

Magyar grafika 1967.

MDK

Varga Oszkár

Álló leány. Gipsz.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun. 16.1.

MDK

Varga Oszkár

-rp-: "A magyar művészetért" kiállitása. Magyarország 1940. dec. 14. 6.l.

Varga Oszkár
(1888 —)

wód
z

Vargha Balázs

Uj magyar szobrászat.
Bp. 1948. 12. l.

Mesez.

Teljes tiszteletty

[illegible]

1 Számla!

Varga Oszkár MDK

Női fej, gipsz

Mücsarnok 1931 Művészcsoportok kiállitása

Varga Oszkár

MDK

Férfifej, gipsz

Mücsarnok 1931 Művészcsoportok kiállitása

Varga Oszkár

Vedres Márk János

Vörös Géza

Kut 1943 okt. nov

Nemzeti Szalon

468. Mária királynő.

látható, kissé

fordulat.

Mellig, balra ~~néz~~. ~~Sárga~~ gy
ékszerrel, szeme, szemöldöke és haja
~~ja kivágott;~~ ingvállának himzett gall
alakok vannak. A nyakába vetett széle
előtte pedig hosszu gyöngyszem köti 1
R. VNGARIAE.

Fa, méretei 44: 31.8 cm.
A schleisheimi képtárban ör
350 koronáért. (108/93).
Elszámoltatott 1894: VI. 28
Az elszámolást elfogadta 18
(121/94).

904:v.2.

468 (

Varga Onkár

Művével nemzet a Nemzeti
Szalonban rendezett KVT
Kiállításon.
Kiemelik „leányakt"-ját és
„férfipostré"-ját.

m. o. 934. XII. 2. Ujság, 934. XII. 2.
m. 934. XII. 2. Est, 934. XII. 2.

Varga Oszkár

szobrász

Szód

Rabinovszky Márius:

A Forum – szinház architekturája.

Nyugat 1926. dec. 1.

Varga Oszkár

keresk. min.-től 1000 K

utazási ösztöndíj.

Értimisk 1910/11 15 l

Vésztő h. n. VI. 179

Varga Onkár

nobrán

cród

Hungary 1937

32, 33.1.

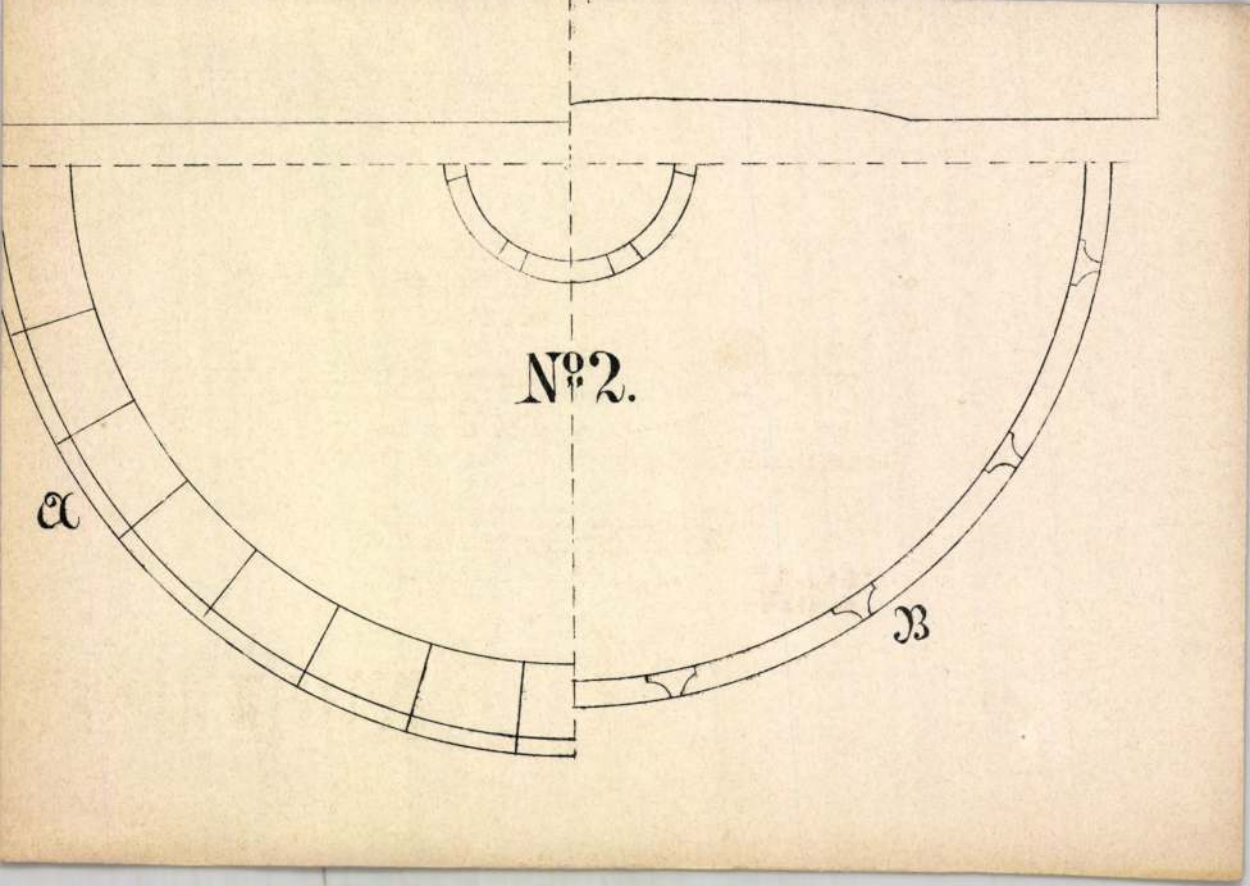
№2.
A
B

tovább

Varga Oszkár

Vass Elemér

Vaszary János

Vaszkó Ödön

Vedres Márk

Vesztróczy Mano

Vörös Géza

Walleshausen Zsigmond

Zádor István

lásd

Nürnbergi magy. kiáll

kat. 1929.

Életrajzi adatokkal

(402 alkalmazottak

43

ágos Bizottsága

ny { száma: 55.915/1943.III. 194
kelte: XII. 16. 1943
beérkezése: XII. 27. 1943

k száma: 10 recept, stb

lintézett szám:

ima: 536/1943.

áma:

Varga Oszkár szobrász

Szerepel a KUT kiállításán a Nemzeti Szalonban

Pesti Nagyló 1937 IV. 4.

Varga Oszkár szobrász

Szerepel a KVT kiállításán
a Nemzeti Szalonban

Nemzeti Cipőg 1937 IV. 4.

Vargha Ontás

Szobormüvel nevezet
a Mücsarnok 75 éves
jubiláris kiállításán.

N. U. 936. V. 3.

Varga Oszkár

A nemzeti kiállításon a Műcsarnokban "Fésülködő" c. szobra szerepelt.

Mo. 93h. IV. 29.

Vorige Seite

A nemzeti könyvtárban a Múzeumnak
van "Tanulóedő" c. szobra kiállítva.

Mo. Bán. IV. 29.

Varga Oszkár szobrász

A II. nemzeti képzőművészeti kiállításon a Műcsarnokban szerepelt.

PN. 934. IV. 29.

Varga Orkós

Szerepel a Nemzeti halon-
ban a K. U. T. Kiállí-
tásán
Kiemeli 2 Gyermekfej c.
művét

M. 936 II/23

Varga Oszkár

Szerepel a K. V. T.
Kiállítás a Nemzeti
Szalonban

Est, 936 II, 23.

Varga Oszkár

Szobormüve szerepel a Szépmüv.Muz. új szerzeményeinek kiállitásán.

M.O.934.VI.17.

Varia Osobní

Varga Oszkár

J. V. Sztálin 1950-ös szoborpályázatra meghívott művész

Gádor E.: Budapest szobrai, Budapest, 1955. 421.

Varga Oszkár

Alkotása szerepel a Szépműv.Muz. új szerzemé-
nyeinek kiállitásán.

Est,934.VI.17.

Varga Uszkár MDK

Ilus, márvány

Műcsarnok 1926. Őszi kiállitás

Varga Oszkár MDK

Álló leány, gipsz

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

Varga Ondér

l.

Ars Una

1924. 7 sz, 283 l.

A Műemlékek Országos Bizottsá

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
-259 /1926 szám.
1926 év július hó 10. n.

MDK

Varga Oszkár szobrász

Vidos Radnai Panni krétarajza

Arcképkiáll. Ernst Múz. 1952. aug. 9 l.

MDK

Varga Oszkár, szobrász.

Leányfej. Gipsz.

Bp.Mücs.-OMKT Nemz.Képzömüv.kiáll. /Rend.M.Kir.Vall.- és Közokt.Min./1933 ápr.19.-Máj.25. Kép.tm. 49.l.

VARGA Oszkár szobrán

PÓTÓ János: Emlékmü, politika, közgondolkodás.
Bp. : MTA Törttud.Int., 1990 71 - 87.p. és ill.

Részvétele a Sztálin szoborpályázaton, s annak
részletes - forrásfeltáró - története

kötetük jelen meg, és en
dön publikált tanulmányok
A munkatársak gondozásába
kötet sorában alapvető sz
találhatók. Kortárs müvés
napilapokban, elsősorban
iratokban, főként a Müvés
a Kritika, a Jelenkor has
jellemzett tanulmányok té
müvészet, az egyetemes mü
a közép-és kelet-európai

Varga Oszkár

Álló fiú, gipsz

Magyar Képzőművészet
I. K áll. Katalógus 1946 jú

Varga

szobrász

KUT. Képzőművészek Uj Társasága kiállitása - Nemzeti Szalonban - szoborral szerepel. Fúrófejstudiuma

8 órai Ujság
1930. I. 12.

Varga Endre

szobrász

K.U.T.kiállításon - Nemzeti Szalonban - szoborral szerepel. Fiatal.

Pesti Hirlap
1930.I.12.

Varga Oszkár

szobrász

KUT,Képzőművészek Új Művészeti Kiállítása - Nemzeti Szalonban - szoborral szerepel.

Budapesti Hirlap
1930.I.14.

Varga Orbán

szobrász

KUT.kiállitása - Nemzeti Szalonban - szoborral szerepel.

Uj Nemzedék
1930.I.14.

Varga Ondár

Szerepelt az I. nemzeti társadon.

dM. 1933. IV. 20.

Varga Andor

Szerepelt az I. nemzeti táblatan.

M. 1933. IV. 20.

Varga Oszkár nobrász

Két női portréja szerepel a KUT jubiláris kiállításán a Nemzeti Kaloubon

Nemzeti Lyság 1937 XI. 21.

Varga Aurél

szobrász

KUT.Képzőművészek Uj Társasága kiállitása - Nemzeti Szalonban - szoborral szerepel. Gyerekfej.

Magyarország
1930.1.12.

Vargas Oszkár

„Női fej" c. terrakotta szobra szerepel a KUT kiállításán a Nemzeti szalonban (emlitve)

Budapesti Hirlap 1937 XI. 21

Varga Oszkár MDK

Álló leány, gipsz

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Varga Oszkár, szobrász

--

Művészek, tervezők, akik az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskola beiratkozott növendékei voltak 1896 és 1919 közt

Varga Oszkár, szobrászat, díszitőszobrászat szakon
54.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola/1880-1944/
oktatási rendszere és forrásai 37.old

Müv. Tört.Ért. 1975. XXIV. l.sz. Sp

MDK

Varga Oszkár, szobrászm.

jelzi az átmenetet az öregektöl a fiatalok felé.

Fésülködö
Magvetö c. alkotásai ritmikus tagoltságuak.

Tamás Galéria.
Modern Magyar kisplasztika 1938.
Pesti Napló 1938. jan.9.

MDK

Varga Oszkár

Női fej, gipsz

Leányfej, "

KUT és UME kiáll. N.Szal. 1932. nov.

14 l.

VARGA OSZKÁR, éremművész

Gáty-Goldmann Fülöp 1921-ben az általa elérhető összes magy. szobrász-éremművésztől megrendelte önarcképüket 100+100 mm. plaketten. -A gyüjt. a MNM. -ban van. 116. drb.
A sorozathoz tartozó önarcképplakettek:
VARGA OSZKÁR. -Felirat: VARGA OSZKÁR. -MNM. -100+100 mm.
Leírás: NP. 6361. 32. old

GOSZTONYI JÁNOS: Magyar szobrászok és éremművészek önarcképplakettjei 24. old

AZ ÉREM, XXXII. évi. 1975. -1. Bp. 1975.

Varga Oszkár

Varga Oszkár (1888–1955): szobrász. Kisplasztikát, portrékat mintázott. Több monumentális megbízása is volt, többek között síremlékek.

Mihályfi Ernő: Művészek, barátaim Bp. 1977. Corvina

Varga Oszkár

nevét a brüsszeli Akadémia magyar hallgatói között említi

Sprenger Mária: A Bruxelles-i Academia magyar kapcsolatai. Művtört.Ért. 1970.4.sz. 291-295.l.

Varga Oszkár

MDK

Szobotka Imre és Varga Oszkár kiállitása.
Népszava, 1921, nov. 18. 6 l.

Varga Oszkár

Női fej, bronz

KUT kiáll. N.Szal. 1942. nov.

Varga Oszkár

Ruhafacsaró, bronz
Anyám, bronzplakett
Kompozició, gipsz

Ötven művész kiáll. N.Szal. 1947. jun.
2, 9 1.

MDK

Varga Oszkár

Házak hiddal, olaj
Arckép, bronzplakett
Ruhacsavaró, gipsz
Ásó ember, bronzplakett
Arckép, "
" "

KUT kiáll. N.Szal. 1943. okt. 7 l.

MDK

Varga Oszkár

Magvető vázlat, bronz
Halász, bronz
Fésülködő lány vázlat, bronz
Ásós lány, vázlat, bronz

Tamás-Galéria 92. kiáll. 1938.

MK

Varga Oszkár
Ásós leány, gipsz

Szoc.dem. párt képeslevelezőinek tára. Ernst Múz.
Máll. 1945. okt. lo 1.

M.D.K.

VARGA Oszkár szobrász

Devkovits feliségéről rénített nobrát mű-
köbe órti
Devkovits „Termékenység" c. nobrát mű-
köbe órti

Devkovits Gyuláné: Mi Kellen Bp. 1954. 53. l.
8.3, l.

MNK

Varga Oszkár

A párisi ntk. érem- és plakettkiáll. Szabad Művészet, 1949. 223 l.

Varga Oszkár

Házak hiddal, olaj
Arckp, bronzplakett
Ruhacsavaró, gipsz
Ásó ember, bronzplakett
Arckép, "
" "

KUT kiáll. N. Szal. 1943. okt. 31.

Varga Oszkár
és Herczeg Klára MDK

szobra a Népstadion
Vorosilov uti oldalánál:

Röplabdázók.

285.o.

Székely László /szerk/: Budapesti / zsebkalauz.

Bp. 1959.

MDK

Varga Oszkár, szobrász

Arckép szobor

(kitűnő mű.)

Nincs. - Nemz. képző mův. kiáll. - Magy. Szemle, 1933.
XVIII. 2. - 166. l. - Gerevich

MDK

Varga Oszkár

Ásós lány, szob.

Magy.művészet 1800-tól. Szépm.Műz. 195 1949.

15.1.

MDK

Varga Oszkár

Ásós leány, gipsz

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec. 14. l.

MDK

Varga Oszkár,

.. a szobrászati anyagot müvei diszitik..."

K.A.: Az Iparmüvészeti Társulat Györgyi Kálmán emlékkiállitása.
Pesti Napló, 1934 máj.19. 8.1.

MDK

Vargha Oszkár

Álló fiu, gipsz

Magy. Müvészetért kiáll. r.Mücs. 1940.febr.
23. 1.

Varga Oszkár

szül. 1888 Febr. 14. Nobrász Zejpert

Iparm.-isk. Bp. Brüsszeli akadémia. 1920-tól Bp.

Fuvolázó, bronz 1919.

Kat Nürnb 1929

36. l.

WOLAUSCH

Vaggs Donhas Ferenc ne
révère

[illegible]

Átvette :

Varga Oszkár

Végbiz. jeles eredm.

Értimisk 1909/10.

10. l.

s ~~Ismeretlen festő.~~
~~A XVII szár adból.~~

547. Férfi képe.

Derékon alól, kissé balra fordul, a néz. totta. Haja, szemöldöke és hegyesre szakálla leberetvált. Nyakkendője k tett bárányprémes mentéjének gombja zsinóröv szorítja.

Vászon, méretei 79.5: 62.
Lanfranconi Enea gyüjteme
Átvétetett az 1895: V. 30
No. 674).

54

904: V. 3.

MDK

Varga Oszkár

"Magvető" c. szobra a Tamás Galériában rendezett modern magyar kisplasztika kiall.-an.

Cikk: Modern magyar kisplasztika.

Pesti Hirlap 1938.januar.9.

Vargó Oszkár MDK

Gyermekfej, terrakotta

Nemzeti Szalon 1936. febr.-márc. 8.
KUT kiállitás.

Varga Oszkár 1888--

MDK

plakettek:

Női fej, br.

" " "

Ernst Muz. M.Plasztikai kiá és Graf. kiáll.
1954. szept.

19. 1.

MDK

Varga Oszkár

Szépm.Muz.Évk. 1935. VII. 190 l.

MDK

Varga Oszkár

Ökölvivó, gipsz

Sportdíj-kiáll. képes tárgymutatója. Iparm. Múz. 1940. márc.

MDK

Varga Oszkár

Fésülködő nő, szobór

Uj helyet kapott több bpesti szobor. Magyar Nemzet, 1949. jul. 30.

Varga Oszkár MDK

Fiu fej, repr.

Nemzeti Müvészet 4.sz 1934.

MDK.

Varga Oszkár

Artner T.: az V.M.Képzm.Kiáll.SzM, 1955. 55. l.

Varga Oszkár MDK

Gyerek, bronz, repr.

KUT 1927. II.3.sz.5-6.o.

MDK

Varga Oszkár szobrász

K.A: KUT kiáll. Pesti Napló, 1936. febr. 23. 12 l.

MDK

Varga Oszkár

kisplasztika

Uj magy.müvészet keresztmetszete. Tamás Gal.

45.kiáll. 1932. ápr.-máj.

MDK

Varga Oszkár

Gyermekfej, gipsz

KUT?, N.Szal. 1937. nov. 14 ~~ii~~ l.

MDK

Varga Oszkár

Női fej, terr.

Leányfej, br.

KUT?, N.Szal. 1937. nov. 14 ~~ii~~ 1.

MDK

Varga Oszkár és Krisztián Sándor

A Forum-filmszinház. Proszcénium-részlet, mintázták fentiek. Repr.

Gerő Ö.: A Forum-szinház átépitése.
Magyar Iparmüvészet 1927. 1-2. sz. 16.1.

MDK

Varga Oszkár

Magyar Iparművészet 1934. 85.l.

MDK

Varga Oszkár

Női fej, bronz

Nemzeti Szalon. Kut.1942.nov.

Varga Oszkár
De Gerando Antonina, gipsz

KUT. kiáll. N.Szal. 1941. nov.

Varga Oszkár

Gyermekfej, terrakotta

KUT kiáll. N.Szal. 1936. febr. 6 l.

Varga Oszkár
Fiu fej, gipsz

KUT kiáll. N.Szal. 1937. ápr.

Varga Oszkár

Álló leány,akt, gipsz
Férfiarckép, bronz

KUT kiáll. N.Szal. 1934. dec. 7 1.

MDK

Varga Oszkár

Női fej, szobormü

Leányfej, "

KUT kiáll. N.Szal. 375. kiáll. 1927. ápr.

MDK

Varga Oszkár szobrász

p.ö: Modern magy.kisplasztika 1938. Az Est, 1938. jan. 9.

MDK

Varga Oszkár

Táncosnő, bronz
Gyermek, "
Nyilazó fiu, "

KUT II. kiáll. N.Szal. 1925. márc.
13 l.

M. D. K.

Varga O. Kolozsvár

1919 ben Beck Ö. F. tanítványa

Beck Ö. F. Emlékezései. Bp. 1957 329.

Varga Oszkár, szobrászm.

alkotását külön ki kell emelnünk.
Fiu-aktja a kiállitás egyik legjobb plasztikai müve.

Tárlatok. A Cébeliek kiállitása.
Képzőművészet.1932. 105-106.l.

MDK

Varga Oszkár

részt vett a kiállitáson

Bencze László A K.U.T. kiállitása a Nemzeti Szalonban

Képzőművészet 1935. 18.1. 80. sz.

MDK

Varga Oszkár

Fiufej

KUT 3. kiáll. Ernst Múz. 1925. márc. 19 l.

Varga Oszkár
rendes tag

KUT 5. kiáll. Ernst Mus. 1926. márc. 2 l.

MDK

Varga Oszkár

a kiáll. zsüri tagja

KUT kiáll. N.Szal. 375. kiáll. 1927. ápr.

MDK

Varga Oszkár

a KUT Művésztanácsának törzstagja

KUT kiáll. N.Szal. 375. kiáll. 1927. ápr.

Varga Oszkár szobrász
Korsót vivő nő
Furulyázó fiu

Helikon III. kiállitása. 1922. ápr. 22 l.

1/. MDK

Varga Oszkár, szobrászm.

Szobormüvei:

Vizhordó leány.

Furulyás fiu.

Nyillövö.

Szobotka Imre f.,és Varga O. szobr. gyüjt.kiáll.
"Belvedere" /Váci-u./ 1921 nov.-dec. Kat.

MDK

Varga Oszkár, szobrász.

Szobormüvei:

Táncosnö.

Putto.

Nöi arckép. Mgt.

Szobotka Imre f.,és Varga O. szobr. gyüjt.kiáll
"Belvedere" /Váci-u./ 1921 nov.-dec. Kat.

3/.

MDK

Varga Oszkár, szobrász.

Szobrai:

Készülődő nő. Vázlat.

Támaszkodó akt. "

Szobotka Imre f.,és Varga O. szobr. gyüjt.kiáll.
"Belvedere" /Váci-u./ 1921 nov.-dec. Kat.

Varga Orkán

l.

Szabad Művészet

1949. 224. l.

Angyal Veronika kendőjével

Papír, ceruza.

Kőrösy László: Esztergom. Esztergom, 1887., 240. l. — Gerevich PA, 256. l.

KUPELWIESER, LEOPOLD (osztrák festő, 1796—1862)

Szűz Mária mennybemenetele

Papír, vízfestmény, 1844.

Vázlat az esztergomi főszékesegyház tervbe vett főoltárképéhez, kivitelre került mint a kalocsai székesegyház főoltárképe.

Gerevich PA, 256. l.

LIEDER, FRIEDRICH (német festő, 1786—1859)

Pyrker érsek arcképe (179. kép)

Papír, ceruza.

Gerevich PA, 250. l.

Kopácsy József arcképe

Papír, vízfestmény.

Gerevich PA, 250. l.

NÉMET FESTŐ, XVI. század

Keresztvitel

Pergamen, vízfestmény.

Gerevich PA, 254. l.

NÉMET FESTŐ, 1850 körül

Sás

Vadsga Oszkár nobrász

Két feje nekrepel a KVT jubiláris kiállításán a Nemzeti Szalonban

Lyság 1937 XI. 20.

Varga Oszkár

Szerepel a K.V.T
kiállításán a Nemzeti
Szalonban

P.N. 936 11.23

Varga Oszkár szobrász

Kezepel a KVI jubilárni kiállitásán a Nemzeti Szalonban

Pesti Napló 1937 XI. 21

Vargá Oszkár - Herczeg Klára MDK

Labdázók, alumínium

Műcsarnok 1954. V. Magy. Képzőm. Kiáll.

Varga Oszkár

MDK

Érmek
Eötvös, bronz

Dr. Klein, bronz

Női fej, bronz

Marianne, terrakotta

Mücsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

Varga Ondor

A nemzeti kiállításon az állam vá-
sárolt tőle.

Ma. 1933. V. 14.

Varga András

A nemzeti vállalatban az állam vásárolt tőle.

BH. 1933. V. 14.

Varga Oszkár

Az Képzőművészek Uj Társasága a Fészek Klubban megtartott közgyülésén a Társulat ellenőrévé választotta meg.

Pesti Hirlap
1935.IV.7.

Varga Oszkár

Zobrist

„FIGYELŐ"
ÚJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 296—534

Lap: Világ

Megjelent: 1948 ÁPR. 22.

91

JÓKAI MÓRNAK, a kecskeméti református jogakadémia egykori diákjának emlékére a kultuszminisztérium Varga Oszkár szobrászművésszel domborművet készíttetett a nagy magyar elbeszélőről. A művészi domborművet most leplezték le Kecskeméten.

BUDA
43 IV. 26 12
4

MDK

Varga Oszkár, szobrász.

Marokszedö leány. Gipsz. Bronz.

Műcsarnok. IV. Képzőművk. kiáll. "A Magyar Művészetért".
1943 máj. 16-30. Kat. 91.

MDK

Varga Oszkár, szobrász

Fésülködö leány. Bronz.

/Főváros tulajdona/

Föv.Kpt.-MKSzSz.-II.Szabad Nvmz.Kiáll. 1947.márc.16.-
ápr.6. Kat.2c.1.

A miniszter helyett:

Kertész K. Róbert s.k.

h. államtitkár.

A kiadvány hiteléül:

min. iroda s.tiszt.

szegeket utalja át 1932.évi április

szteletdijakra /:11:/ azaz Tizenegy-
számu kiadási csekkszámla terhére,
szerzési költségekre /:40:/ azaz
ámu kiadási csekkszámla terhére,
küldetési költségekre /:20:/ azaz
kiadási csekkszámla terhére. A mi-
.Róbert s.k. h.államtitkár.

A hivatalos másolat hiteléül:

min.iroda s.tiszt.

CORREGGIO, A

KÖVETŐJ

OLASZ FEST

ALLEGRI (1494—1534)
SZÁZAD

CORREGGIOS,
NDERT

etése

ourt

- Holz

~~Művészek, XX. sz.~~ (~~1946.~~)

Varga Oszkár, szobrász

Minoir, 1948. Automne, 10. 4.

62-77 l.

Rabinovszky Márius: Modern művészet.

Varga Lőrkán, festőművész

Nouvelle Revue de Hongrie

1933. XXVI. a. XLVIII. f. 609–613. l.

Gerevich Tibor: Kárpátmüvészeti kiállítás a Műcsarnokban.

Varga Oszkár festőművész

Pásztortűz, 1925. XI. évf.
131. l.
Szabolcsy Béla: Budapesti művészeti események

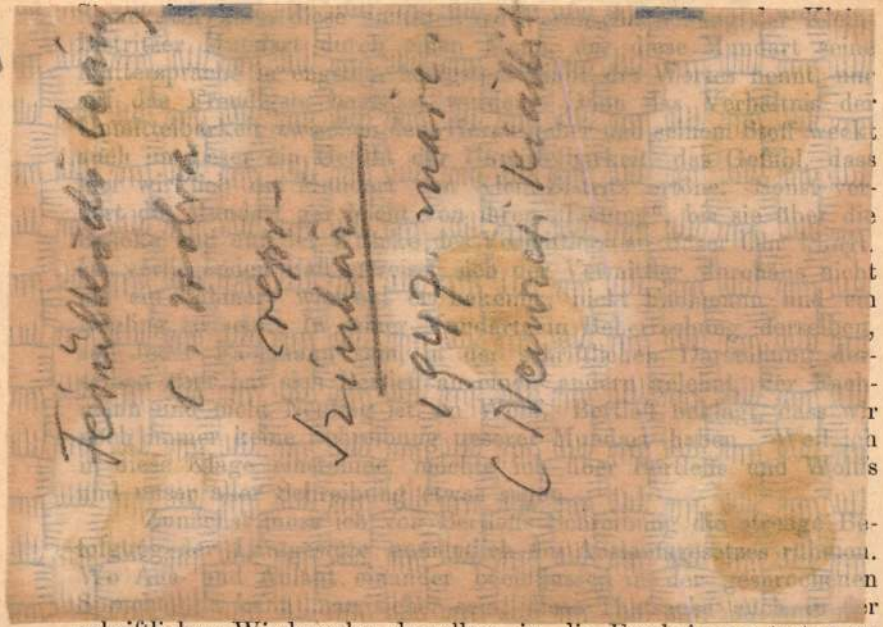

schriftlichen Wiedergabe derselben in die Erscheinung treten zu

KORRESPONDENZBLATT

des Vereins für siebenbürgische Landeskunde.

Redigiert von **Dr. Johann Roth** in Thalheim.

Erscheint monatlich. Preis des Jahrg. fürs Ausland 2 d. RM., fürs Inland 1 fl.

XI. Jahrg. *Hermannstadt, 15. August 1888.* **Nr. 8.**

Eine nösnische Dorfsmundart.

Unter dem Titel „Beiträge zur Kenntnis der Klein-Bistritzer Mundart" hat der Gymnasiallehrer Andreas Bertleff im heurigen Programm des Bistritzer Gymnasiums Proben dieser seiner Heimatmundart geboten, die ihm unter allen Mundarten des Nösnergaues „die charakteristischesten und lautlich anziehendsten Erscheinungen" aufweist und nur mit der Jaader Mundart Ähnlichkeit hat. Dass die Verschiedenheit dieser von andern Dorfsmundarten des Nösnerlandes wirklich so weit gehen soll, dass der Bistritzer Stadtdialekt in dem Verkehr zwischen diesen so sehr verschiedenen Zungen aushelfen muss, erscheint mir auffällig. Mir sind die mitgeteilten Texte fast durchaus verständlich gewesen. Nur äusserst selten habe ich in die beigefügte nhd. Übersetzung blicken müssen (*ó* = auch, *spraiel* = Knebel).

MDK

Varga Oszkár szobr.

Ásós lány, szob.

Spectator: Képzőművészet. Bpesti Szemle, 1940. ápr. sz. 74-80 l.

MDK

Varga Oszkár, szobrász

Labdázók. Megbizás. 300 cm. Aluminium.
Közösen Herczeg Klárával.

Mücs.-V.M.Képzm.Kiáll. 1954.dec.-1955.jan.Kat. 28.l.

MDK

Varga Oszkár, szobrasz

Gorkij. Portré.

Végvári Lajos: Első Magyar Képzőművészeti Kiállitás. Szobrászat. M.N.95o szept.1o. 7.l.

MDK

Varga Oszkár, szobrász

De Gerando Antonina. Gipsz. Bronz.

XXXXXX Nemzeti Szalon. Kut. 1941 nov.-dec. Kat.

Varga Oszkár, szobrászm. MDK

Gyermek. Kis akt.Fiucska.

Repr.

KUT. -
Nemzeti Szalon. 1929. jan.

Varga Oskár

grafikus

I.

Budapest

1941–42. 22 l.

Varga Oszkár

Jókai Mór, gipsz

Ásós leány, br.

9o művész kiáll. N.Szal. 1948.jun.

Varga Oszkár

szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

Újság 1931. II. 21.

Varga Oszkár.

A földalatti gyorsvasút állomás csornok Stadion-felé néző homlaka elé harasztí mészkőbál faragott szobrak tervezésére kapott meghívást.

Magyar Nemzet, 1957. aug. 9.

Vasya Orlov.

A fiddlelotti gyermeket állomás csor-
nok Stadion-félé nyíló hamlaka
elé hasonlt mérhéhál forogott
szabrak tanczénie kapott meghi-
vást.

Magyar Nemzet, 1912. aug. 9.

Varga Oszkár

Fésülködő, gipsz

Képzőművészet 1934. III. 1.

Varga Oszkár MDK

Fésülködő, gipsz

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Varga Oszkár

Kísérlet

PH. 1932. IV. 24.

Varga Oszkár

Kiállít

Ek. 1932. IV. 24.

MDK

Varga Oszkár

Gyermek, repr.

Nemzeti Szalon 1929. ján. KUT kiáll.

MDK

Varga Oszkár

Gyerek. Bronz. Repr.

Kut 1927. 3. sz. 5.l.

Kut 1927. II. évf. 2. sz

20. old.

Varga Oszkár: Vői tej

Kut 1927 II. évf. 1. szám

10. old.

Varga Józsi:

Furulya

Kut 1927. II. évf. 3. sz.

5. old.

Varga Oszkár: Gyerek (bronz)

KUT 1926 junius 1. Kerényiné
I.évf.2.szám 3.old.

Varga Oszkár: Fiu-fej
szobor

B. Hatvany Ferenc: »Modelek« (olajfestmény) A Székesfőváros képtárából. Foto: M. F. I. Petrás

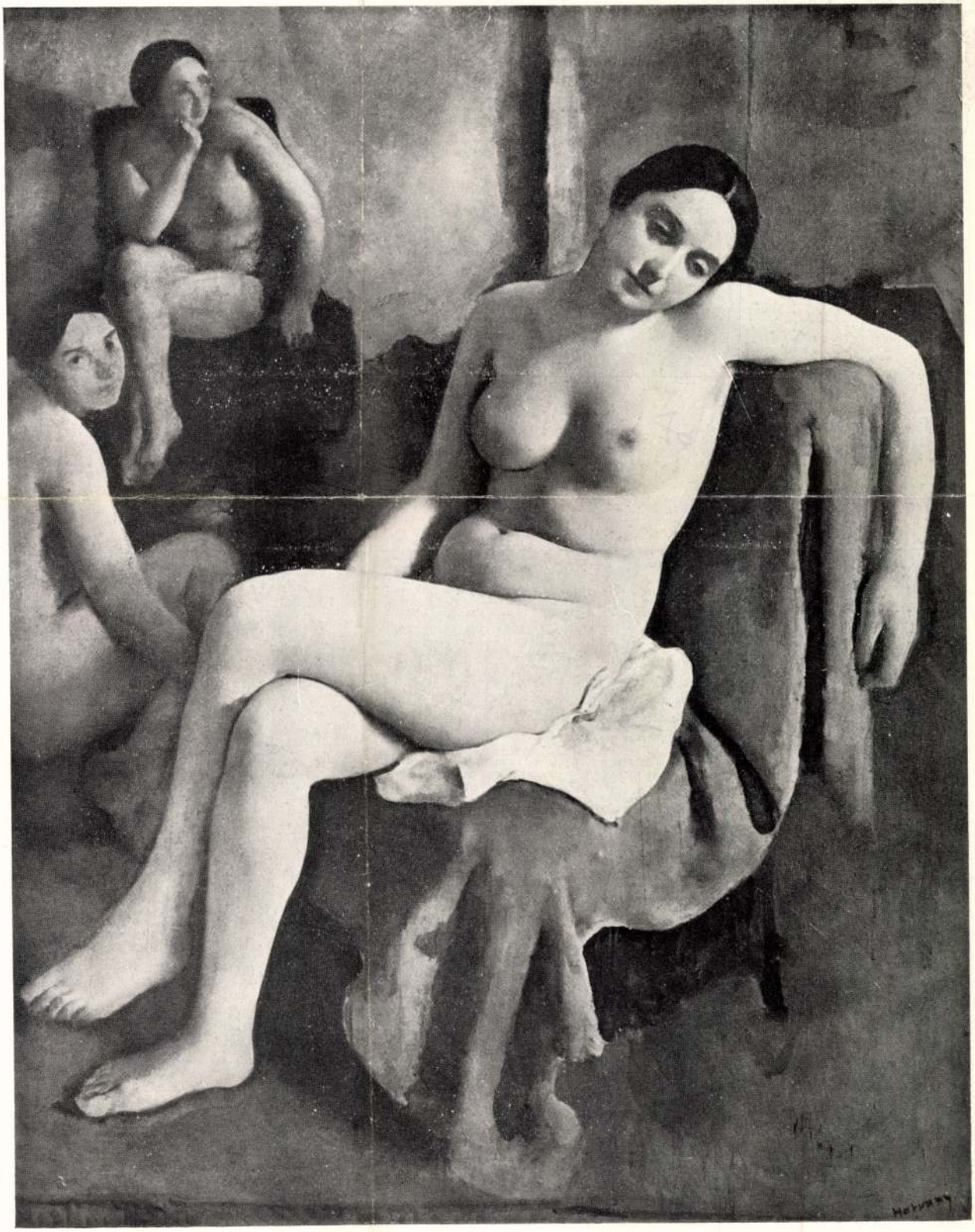

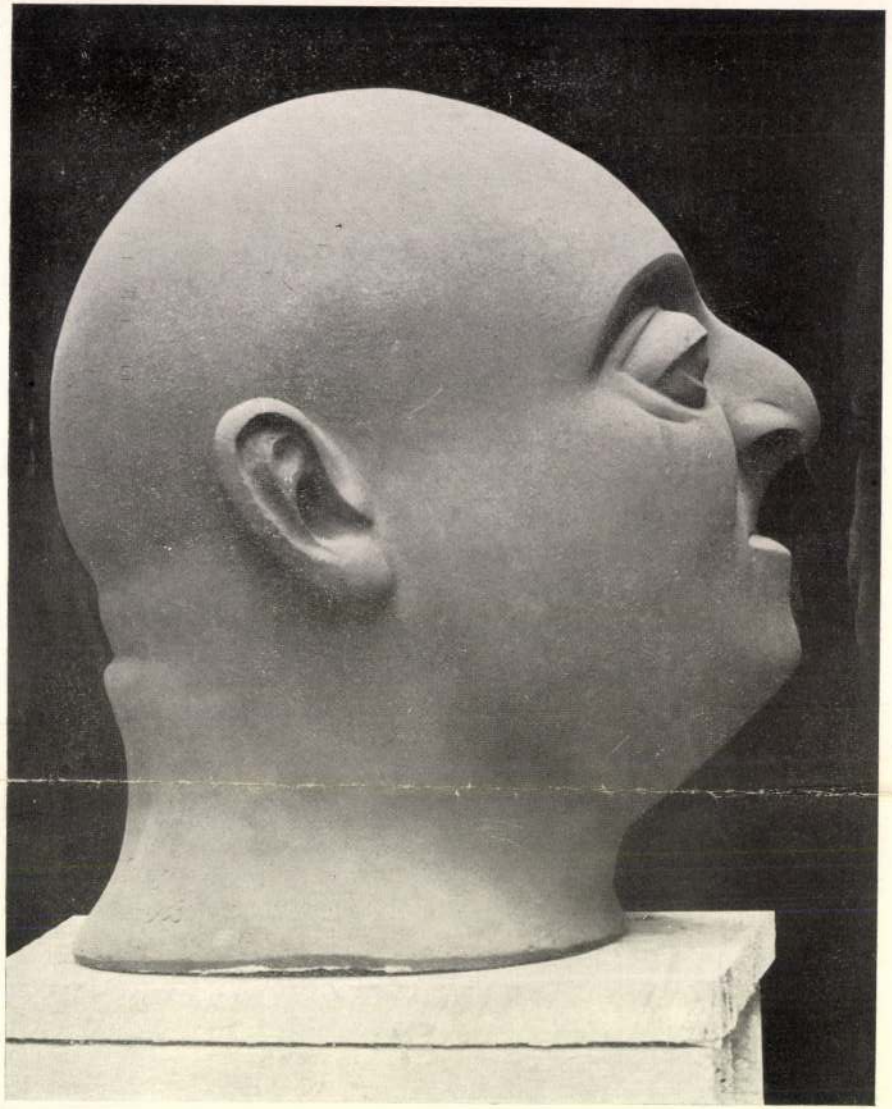

Bokros Dezső: Scheiber festőm. arcképe (terrakotta)

Varga Oszkár: »Fiú fej« A Szépművészeti Múzeumból

Varga Oszkár szobrász.

Műbarát.1921.I.344.l.

Varga Oszkár szobrász.

Műbarát.1923.III.52.l.

Varga mohán

8órai Tisiág

1925 Feb. 28.

Bonagolás

Varga Onkár:
„The Night" (Murder)

1963.

Röplap

Varga osnad
~~Metrimpel~~

1963

Prospektus

Varga on kár:

Gef-B1 (Metrim-
pex, Kut. Mer.)

1963.

Bonapolás

Varga Oszkár:
Modell

1963.

Csomagolás

Varga Onnár:
the Boatings

1963.

VARGA OSZKAR:
GYEREK. BRONZ.

művészetkérdését erkölcsi kérdésekkel nem komplikálták; egyetlen cél uralta a még női öltözet gondolatát is: hogy a toalett műtárgyként hasson, s ha az élő modell a műtárgy arisztokratikus hatását zavarná, mesterséges uton kell a műalkotással harmóniába hozni. Ezt a művészi elvet vallotta egyébként a rokokó is: talán ezért tartják e másképen is nőies stilust a női viselet szépsége tetőpontjának.

E művészi világnézettel szemben mindig harcoltak ellenáramlatok, de nemhogy az erkölcsi vétók, de még a higiénikus szempontok sem igen tudtak győzelmet aratni az artisztikus nézőpontokon. Hiába prédikáltak például az orvosok a fűző ellen; hiába hirdették még a természeti igazságot művészi igazságnak valló esztéták is, hogy a test vonaljátéka lehetőleg szabadon érvényesüljön, hogy a női test hatása annak ermészetes tulajdonságait érvényesitse s ne mesterséges úton varázsoltassék művésziessé — a higiéne és a naturalista esztétika együttesen sem tudták a régi alapelvet megdönteni. Sőt a legujabb évtizedek divatművészete, mely az impresszionista művészetből virágzott ki, a tisztán artisztikus hatásokra épitett női toalettet egyeduralkodóvá tette.

Még jól emlékezhetünk erre a folyamatra, hiszen a szemünk előtt játszódott le az utolsó két évtized alatt. Mikor az impersszionisták újból föl-fedezték a szinek tüzét, mikor otthagyva a műtermek dohos levegőjét, kimentek a szabadba, hogy ott a fény és szín mámoritó tüzében gyönyörködjenek, a női divat egyszerre oly szines lett, aminő színtobzódásra még a renaissance-korabeli festmények kosztümjein is alig akadunk. A tarka és vi-

Kut 1927-3-7.

P. GRÁBER MARGIT: FALUSI TÁJ

lágos szinek egyeduralkodókká lettek s egész sereg új szín került a palettákról a szövetekre. Ehhez járult — ugyancsak az impresszionizmus japanizmusának befolyásaképpen — a félszineknek az a végnélküli árnyalatskálája, mely a keletázsiai szineket ültette át a női toalettekre, úgy, hogy a modern női öltözet dekorativ szempontból igazán a legmagasabbrendüt nyújthatta.

De ahogy a képzőművészet örök körforgásaképpen elül lassanként az impresszionizmus mohó színszomjusága is, hogy új ideálnak — a forma szépségének — adjon helyet, úgy tünik föl a divat látóhatárán is mind erőteljesebb alakban egy új formaművészet tendenciája. Az egyre merészebbé váló dekoltázs, előbb a szük és alul hasitott, utóbb az igen rövid szoknyák divatja, a test formáit mindenütt leplezetlenül érvényesiteni akaró ez új divatművészet már ennek az új művészeti hitvallásnak jegyében született. A nagy cipőkultusz, mely a kecses női láb intim formáit van hivatva érvényesiteni, ugyancsak az új művészet formaéhségét manifesztálja s láthatóan hirdeti az új művészi gondolatot, mely a dekorativ szépség helyett az akt formai szépségének érvényesülését követeli.

Vajjon „erkölcstelen" ez a tendencia? ... Minden attól függ: hogyan nézzük az emberi test örökszép formáit. Volt idő, mikor a mainál sokal többet mutatni is természetesnek tetszett.

Mikor a szépséges Borghese Paulina hercegnő — maga is gyönyörködni akarván testének klaszszikus formáiban, — aktot ült a nagy Canovának, a fenséges modell hirtelen nekivetkőzésére riadtan pattant föl a kiséretében volt udvari dáma:

— Csak nem fog fenséged igy? ... — dadogta zavarodottan.

— Miért ne? — válaszolt isteni egyszerüséggel a hercegnő. — Gondolja tán, hogy megfázom? Hiszen be lehet fűteni, ha hideg van! ...

Az anekdóta nemcsak a hires hercegnő elmésségét hirdeti, hanem ékesen beszél arról is, hogy a művészit — de a naturáliákat is — az erotikustól mindig azok a gondolatasszociációk választják el

VARGA OSZKAR:

GYEREK. BRONZ.

művészetkérdését erkölcsi kérdésekkel nem komplikálták; egyetlen cél uralta a még női öltözet gondolatát is: hogy a toalett műtárgyként hasson, s ha az élő modell a műtárgy arisztokratikus hatását zavarná, mesterséges uton kell a műalkotással harmóniába hozni. Ezt a művészi elvet vallotta egyébként a rokokó is; talán ezért tartják e másképen is nőies stilust a női viselet szépsége tetőpontjának.

E művészi világnézettel szemben mindig harcoltak ellenáramlatok, de nemhogy az erkölcsi vétók, de még a higiénikus szempontok sem igen tudtak győzelmet aratni az artisztikus nézőpontokon. Hiába prédikáltak például az orvosok a fűző ellen; hiába hirdették még a természeti igazságot művészi igazságnak valló esztéták is, hogy a test vonaljátéka lehetőleg szabadon érvényesüljön, hogy a női test hatása annak ermészetes tulajdonságait érvényesitse s ne mesterséges úton varázsoltassék művésziessé — a higiéne és a naturalista esztétika együttesen sem tudták a régi alapelvet megdönteni. Sőt a legujabb évtizedek divatművészete, mely az impresszionista művészetből virágzott ki, a tisztán artisztikus hatásokra épitett női toalettet egyeduraikodóvá tette.

Még jól emlékezhetünk erre a folyamatra, hiszen a szemünk előtt játszódott le az utolsó két évtized alatt. Mikor az impersszionisták újból fölfedezték a szinek tüzét, mikor otthagyva a műtermek dohos levegőjét, kimentek a szabadba, hogy ott a fény és szin mámoritó tüzében gyönyörködjenek, a női divat egyszerre oly szines lett, aminő szintobzódásra még a renaissance-korabeli festmények kosztümjein is alig akadunk. A tarka és vi-

P. GRÁBER MARGIT: FALUSI TÁJ

lágos szinek egyeduralkodókká lettek s egész sereg új szín került a palettákról a szövetekre. Ehhez járult — ugyancsak az impresszionizmus japanizmusának befolyásaképpen — a félszineknek az a végnélküli árnyalatskálája, mely a keletázsiai szineket ültette át a női toalettekre, úgy, hogy a modern női öltözet dekorativ szempontból igazán a legmagasabbrendüt nyújthatta.

De ahogy a képzőművészet örök körforgásaképpen elül lassanként az impresszionizmus mohó színszomjusága is, hogy új ideálnak — a forma szépségének — adjon helyet, úgy tünik föl a divat látóhatárán is mind erőteljesebb alakban egy új formaművészet tendenciája. Az egyre merészebbé váló dekoltázs, előbb a szűk és alul hasitott, utóbb az igen rövid szoknyák divatja, a test formáit mindenütt leplezetlenül érvényesiteni akaró ez új divatművészet már ennek az új művészeti hitvallásnak jegyében született. A nagy cipőkultusz, mely a kecses női láb intim formáit van hivatva érvényesiteni, ugyancsak az új művészet formaéhségét manifesztálja s láthatóan hirdeti az új művészi gondolatot, mely a dekorativ szépség helyett az akt formai szépségének érvényesülését követeli.

Vajjon „erkölcstelen" ez a tendencia? ... Minden attól függ: hogyan nézzük az emberi test örökszép formáit. Volt idő, mikor a mainál sokal többet mutatni is természetesnek tetszett.

Mikor a szépséges Borghese Paulina hercegnő — maga is gyönyörködni akarván testének klaszszikus formáiban, — aktot ült a nagy Canovának, a fenséges modell hirtelen nekivetkőzésére riadtan pattant föl a kiséretében volt udvari dáma:

— Csak nem fog fenséged igy? ... — dadogta zavarodottan.

— Miért ne? — válaszolt isteni egyszerüséggel a hercegnő. — Gondolja tán, hogy megfázom? Hiszen be lehet fűteni, ha hideg van! ...

Az anekdóta nemcsak a hires hercegnő elmésségét hirdeti, hanem ékesen beszél arról is, hogy a művészit — de a naturáliákat is — az erotikustól mindig azok a gondolatasszociációk választják el

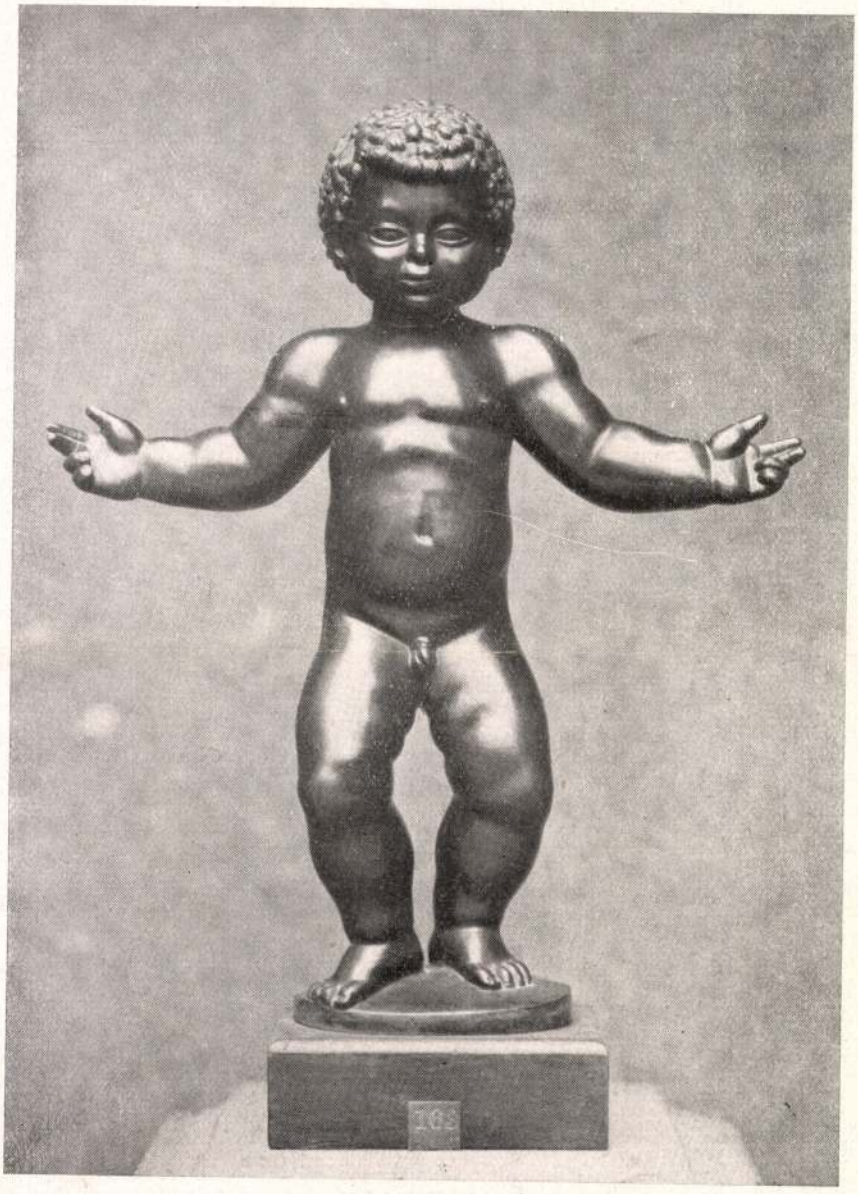

Varga Oszkár: Gyermek

Nemzeti Szalon 1929. jan.
Kat.

Ziffer Sándor: A *Királyhegy ősz végén*

Dr. Ártinger Imre tulajdona

Varga Oszkár MDK

1926-ban mükőbe öntötte Derkovits "Felesége arcmása" c. szobrát.

Pataky Dénesné:Derkovits Gyula plasztikai alkotásai.A Magyar Nemzeti Galéria közleményei.1.sz.Bp.1959.171.l.

Varga Oszkár MDK

Derkovits halála után öntötte mükőbe Termékenység cimü plasztilinszobrát.

Pataky Dénesné: Derkovits Gyula plasztikai alkotásai. A Magyar Nemzeti Galéria közleményei 1.sz.Bp.1959.173.l.

KDK

Varga Oszkár

36o- Ft vásárlási előlegben részesült

9o művész kiáll. N.Szal. 1948.jun.

Varga Oszkár

Kiállít

M. 1935. T. 20.

Varga Orsi

Kiállít

N.Ú. 1935. T. 20.

Varga Oszkár

Kiállít

Ujság 1935. I. 22.

MDK

Varga Oszkár

Terracotta Szent családját állitották ki a Nemzeti Múzeumban.

(dr.d.m.): Egy régi nápolyi Betlehem...

Magyarország, 1938.dec.24. 9.l.

MDK

Varga Oszkár

Ember, aki beszél, tanulmány. Gipszszobormű.

Képzőm.Társ. 1912/13. téli kiall.kat.53.l.

MDK

Varga Oszkár

Eötvös	bronz érem
Dr.Klein	" "
Női fej	" "
Férfifej	" "
Marianne	terrakotta érem

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 11.l.

MDK

Varga Oszkár

Móricz Virág dr.: Képzőművészeti kiállitások Budapesten. Tátra. 1938. II. 2.sz.

MDK

Varga Oszkár

Feszülete a Mücsarnokban rend.Szt.István kiállitáson.

/d.m./:Szt.István kiáll.a Mücsarnokban.

Magyarország 1938.máj.24. 8.o.

MDK

Varga Oszkár

A "Céhbeliek" jub.kiáll. Nemzeti Ujság 1934.jan. 14.

MDK

Varga Oszkár

Két kiállitás. Mai kisplasztika és szoborportré.
Pesti Napló 1935. jan. 20. 13.1.

Met kwalitete. Met kluplaatjie geëasobserteer.
Poeti Napio 1935. Jan. Co. I3.1.

MDK

Varga Oszkár

KUT.II.kiáll.Nemzeti Szalon 1925.marc.

Varga Oszkár MDK

Leányfej, gipsz

Mücsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

MDK

Varga Oszkár

Lelkiismereti, sipos

Műcsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Varga Oszkár

Kiállít

Ujrág 1938. I. 9

Varga Oszkár

X. Pongrác út 17

MKSz 1947

VARGA OSZKÁR

139

Oltványi 1991

/ Immaculata Conceptio/ ikono-

Engelbert: Lexikon der christ-

köt. Roma-Freiburg-Basel-Wien,

magyarországi barokk ábrázolá-

Barokk szentképek Magyarország-

magyarázata. Itt szeretném megkö-

k a fóti templomra vonatkozó

sztük felhívta a figyelmemet arra,

avatása idején pályázatot hirdettek

l szóló egyházi énekre, amelyet

Imre „Máriát dicsérje lelkünk"

neg. Megtalálható: Hozsanna. Teljes

. Bp., 1991. p. 259. (161. sz.)

ül: Ormós 52. jegyzetben i.m. pp. 16-18.

8.; Képhelyi 51. jegyzetben i.m. p. 84.

of Death. Survival of a Classi-

. Jahrbuch der Hamburger Kunst-

p. 2-32. Magyarul: A Halál kapuja.

Varga Oszkár

1927-ben a KUT kiállitásán szerepelt.

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán Bp. 1965.
192-197.l

Varga Oszkár

nobrain

JÓKAI MÓRNAK, a kecskeméti református jogakadémia egykori diákjának emlékére a kultuszminisztérium Varga Oszkár szobrászművésszel domborművet készíttetett a nagy magyar elbeszélőről. A művészi domborművet most leplezték le Kecskeméten.

Világ 1948. okt. 22.

ABTISTE 1686—1755

41.

— Geflügel

98 — Leinwand

Varga Oszkár, szobrász

mh. 1955 nov.30. 67 éves korában. Bruxellesben tanult, 1914. tért haza, 1919. a Képzm.Főisk. Beck Ö.F.nél dolgozott. A KUT egyik alapitótagja és egy ideig titkára. Müvei a Szépm.Muz.-ban. Fésülködő nője a Dagály-fürdőben és Kos árlabdázók-ja a Stadion utvonalára kerül.

SZABAD MÜVESZET, 1956. 1-2.sz. 108.l. /Halottaink/

MDK

Varga Oszkár

Beck Ö. Fülöpnél és Strobl Alajos mesteriskolájában tanult

Varga Oszkár szobrász. E. G. II. 567.l.

MDK

Varga Oszkár és Krisztián Sándor

készitették a Budapesti Forum-filmszinház dekorativ szobrászmunkáját Janszky Béla és Szivessy Tibor tervei szerint

Magyar Iparmüvészet 1927. 1-2. sz.

MDK

Varga Oszkár

Kozma Lajos: Egy műbarát lakása. Diszes boltiv a hallban. Készitette Varga Oszkár. Repr.

Magy. Iparművészet, 1923. 57.lap

MDK

Varga Oszkár

Kozma Lajos: Egy műbarát lakása. Díszes boltív a hallban. Készitette Varga Oszkár. Repr.

Magyar Iparművészet, 1923. 2-5.sz. 57.lap

MDK

Varga Oszkár

27. lapon közölt tervben részes

Groh István és tanitványai. Magyar diszitőművészet.
II.rész. Bp. én. 35. l.

MDK

Varga Oszkár

Női fáj, repr.

KUT 1927. II. 2. sz. 15.1.

Varga Ottó

1918/19 II.

1920/21.

Ferképzomfoisk vk

144. l.

Kath. B. Kinga
Prot. Krisztina

CSÜTÖRT.

25

Kath. Jakab aps.
Prot. Jakab

PÉNTEK

26

Kath. Anna assz.
Prot. Anna

SZOMBAT

27

Kath. Pantaleon vt.
Prot. Olga

30

Izr. 26. S. Matoth 1. P.

Varga Oszkár

ivód

Mátyás Péter: Az irgalmasok kórházának új szobrai. Magyar Művészet 1935. 297. l.

Részben tőle!

Varga Oszkár

szobrász

Belvedere

1921 nov. – dec. kiáll.

koll. kiáll.

szül. Ujpesten 1888.

1905–1910. parmüvezeti skolaban Mátray és Maróti tanítványa. 1910–1914 a brüsszeli akadémián Dubois és Rousseau tanítványa. Utána évekig katonáskodott. 1918 óta Budapesten dolgozik.

Fenti kollektiven 8 müve

Gyarapodás.

Feliráta

a ~~néz~~ fordultan áll. Kezeit egymásra tétte ~~tartja~~.
Főkötője arany csipkéből való, bő ujjú
~~gletesen kivágott~~, korczos ingének gal-
óron emléket hord, melynek középső drá-
veszi körül. Fölül két sorban ~~eréket~~:

NDI HVNGARIE ET BOHEMIE REGIS
O ETATIS SVE 4.

ban őrzött eredetije után.
nd.

siögletesen kivágott és

5 (2)

8

94: II 58
907: II. 5

Varga Oszkár

élet. koll.

Belvedere.

1921. nov.

VARGA OSZKÁR, szobrász

Maróti Rintel Géza tanítványa volt. Brüsszelben az Academie des Beaux Artsban végezte tovább magát.

ÉRMEI, PLAKETTJEI:.-....EÖTVÖS, szakállas férfi arcképe j. Mezőben: 5/1 877 H/. 2 oszlop/J-B/ körző, derékszög, nap és hold. Kör 50 mm. vert. bronz/szabadkőműves érem. 19/211/. old.

SZIGETI ISTVÁN: Varga Oszkár szobrászművész érmei és plaket jei 19/211/. old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
-------- XV. 1959. 13. sz. Bp.

VARGA OSZKÁR, szobrász
MARÓTI

VARGA OSZKÁR, szobrász, 1888-1955

Maróti Rintel Géza tanítványa volt. Brüsszelben az Academie des Beaux Arts-ban képezte tovább magát. Onnan 1914-ben tért haza. 19/211/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Varga Oszkár szobrászművész érmei és plakettjei 19/211/.old.

AZ ÉRME, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
-------- XV. 1959. 13.sz. pp.

VARGA OSZKÁR?SZOBRÁSZ
ćéééé

VARGA OSZKÁR, szobrász, 1888-1955

Maróti Rintel Géza tanítványa. A brüsszeli Academie des Beaux Artsban képezte tovább magát. 1914-ben jött haza.
ÉRMEI, PLAKETTJEI:.-....Férfi ásóval, Kör 190 mm. öntött, bronz. 19/211/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Varga Oszkár szobrászművész érmei és plakettjei 19/211/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
-------- XV. 1959. 13.sz. Bp.

VARGA OSZKÁR, szobrász, 1888-1955.

Maróti Rintel Géza tanítványa. A brüsszeli Academie des Beaux Artsban képezte tovább magát. 1914-ben jött haza.
ÉRMEI, PLAKETTJEI: 1942.-Női arckép felirat nélkül/Elek Oszkárné/kör 170 mm ötött, bronz. 19/211/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Varga Oszkár szobrászművész érmei és plakettjei 19/211/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
-------- XV. 1959. 13.sz. Bp.

VARGA OSZKÁR, szobrász, 1888-1955

Maróti Rintel Géza tanitványa. A Brüsszeli Academie des Beaux Artsban képezte tovább magát. 1914-ben jött haza.

ÉRMEI, PLAKETTJEI: .-1930.- Kendős női arckép j.felirat nélkül/a müvész felesége/. Kör 108 mm. öntött, bronz. 19/211/. old.

SZIGETI ISTVÁN: Varga Oszkár szobrászmüvész érmei és plakettjei 19/211/. old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XV. 1959. 13.sz. Bp.

VARGA OSZKÁR, szobrász, 1888-1955.

Maróti Rintel Géza tanitványa. A Brüsszeli Academie Des Beaux Artsban képezte tovább magát. 1914-ben jött haza.

ÉRMEI, PLAKETTJEI:. -1949. -DR KLEIN MIKKÓS 1909-1945, férfi arckép szemben. Kör 57 mm. 19/211/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Varga Oszkár szobrászmüvész érmei és plakettjei 19/211/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből. XV. évf.
------ 1959. 13. szám. Bp.

VARGA OSZKÁR, szobrász, 1888-1955

Maróti Rintel Géza tanitványa. A brüsszeli Academie des Beaux Artsban képezte tovább magát. 1914-ben jött haza.
ÉRMEI, PLAKETTJEI: -1948.-Férfi arckép szemben. "1857-1932"/Klein bácsi/. Kör 60 mm. öntött, bronz. 19/211/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Varga Oszkár szobrászművész érmei és plakettjei 19/211/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből. XV. évf. 1959. 13. szám. Bp.

VARGA OSZKÁR, szobrász, 1888-1955

Maróti Rintel Géza tanitvány. A brüsszeli Academie des Beaux Artsban képezte tovább magát. 1914-ben jött haza.
ÉRMEI, PLAKETTJEI: -,,,, EÖTVÖS, szakállas férfi arckép j. Mezőben: 5/1 877 H/. 2 oszlop/J-B/korzó és derékszög, nap és hold. Kör 195. öntött, bronz. /Szabadkőműves érem. 19/211/ .old

SZIGETI ISTVÁN: Varga Oszkár szobrászművész érmei és plaketjei 19/211/.old.

AZ ÉRME, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
---------- XV. 1968. 1.sz. Bp.

VARGA OSZKÁR, szobrász

Maróti Rintel Géza tanítványa. A brüsszeli Academie des Beaux Artsban képezte tovább magát. 1914-ben jött haza.

ÉRMEI, PLAKETTJEI:.-....Á MAGYAR KIVITEL/ FEJLESZTÉSÉÉRT M K KÜLKERESKEDELMI/HIVATAL, 3 figuras csoportkép. Kör 70 mm. vert, bronz. 19/211/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Varga Oszkár szobrászművész érmei és plaket jei 19/211/.old.

AZ ÉRME, Közlemények az éremgyűjtés köréből. -------- XV. 1969. 1.sz. Bp.

VARGA OSZKÁR, szobrász

Maróti Rintel Géza tanítványa. A Brüsszeli Academie des Beaux Arts-ban képezte tovább magát. 1914-ben jött haza.
ÉRMEI, PLAKETTJEI:.-.... Gyermekét térdén táncoltató anya. Kor 100 mm. öntött, bronz. 19/211/old.

SZIGETI ISTVÁN: Varga Oszkár szobrászművész érmei és plaket jei 19/211/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
-------- XV. 1959. 13.sz. Bp.

VARGA OSZKÁR, szobrász, 1888-1955

Maróti Rintel Géza tanítványa volt. Brüsszelben az Academie des Beuaz Arts-ban képezte tovább magát. Közterületeken lévő szobrai: Ifjúság, /férfi és női akt a Gellért hullámfürdőben/.- Fésülködő nő a Nagály utcai Szabadság strandon.- 2 kétfigura a Puskin moziban. 19/211/old.

SZIGETI ISTVÁN: Varga Oszkár szobrászművész érmei és plakettjei 19/211/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
-------- XV. 1959. 13.sz. Bp.

Varga Oszkár

Bemutatott műve:

199 sz. „Álló fiú, gipsz.

Balogh J.: A „Magyar Képzőművészetért"

I. művészeti kiállítás, Budapest, 1946. VII.

141

Varga Oszkár szobrászmüvész

A földalatti gyorsvasut diszitésére szobormüvek készülnek, közli a lap és felsorolja azokat a müvészeket, -közöttük a müvészt isakiknek a müveit már gipszbe öntötték.

Irodalmi Ujság, Bp. 1952. aug. 14.
III. évf. 17. sz. 8. lap.

MDK

Varga O.

Brüsszeli nemzetk. kiáll. 1935. 138-140.l.

MDK

Varga Oszkár

Furulyázó fiú, gipsz / bronzban/

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok,1940 Dec.15-1941 Jan.12. 6.l.

MDK

Varga Oszkar

"Ruhafacsaró lany", bronz

Magyar Művészhetek Reprezentativ Képzőm.
Kiáll.1947.Jan.Ernst Múzeum.Kat. 11.1.

MDK

Varga Oszkár

Fésülködő nő, gipsz

A Székesfővárosi Képtár és Történelmi Múzeum kiáll.-nak katalogusa. 1937. jan. Nemzeti Szalon.

Varga Oszkár.

A "Kut" müvészegyesület által rendezett kiállitáson részt vett 1925-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek tröténete,kézirat.

Varga Oszkár.

A Tamás Valéria kiállitásain szereplő müvész.

Bende J:
A képzőmüv szeti egyesületek története,kézirat.

Fénykép

Magyar Foto: M 440/22 Hegedűsné

Varga Oszkár: Sztálin

Pályamű a Sztálin-szoborpályázatra

1951.

Neg. van

Varga Oszkár, grafikus

a Piért Keresk. Váll. a karácsonyi ajánlata:
„Huszárok" kisméretű falinaptár. Magyar huszárokról készült grafikák és festmények reprodukciói. A grafika Varga Oszkár munkája. [említve], Fogy. ára 60-Ft/db.

Magyar Hirdető: Karácsonyi ajánlat.
1948. 54. old.

Varga Oszkár.

szobrász

A földalatti gyorsvasút részére készült művét már gipszbe öntötték.

Irodalmi Újság, 1952 aug. 14.

MDK

Varga Oszkár

Női fej. Terr.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 22.l.
Mücs.

Varga Oskár

Mól fej. Tarc.

MDK

Varga Oszkár, szobrász

14o. Fésülködö. Gipsz.

Bp.Mücs.-MIKT. Nemz. Képzömüv. Kiáll. 1934.ápr.29-
Kat. 9. 1. jun.17.

MDK

Varga Oszkár, szobrász

143. Jókai Mór. Gipsz.Bronz.

144. Ásós leány. "

Nemz.Szalon. -Kilencven müvész kiállitása. 1948. jun. 12.-27. Kat.

-1- M. D. U.

VARGA Oszkár Stokrász

(1888 - 1957.)

1802. Degarondo Antonio Stsz.: 8222.

1803. Fesülködő nő Stsz.: 52.929.

1804. Fiú fej Stsz.: 6550.

1805. Leány ásával Stsz.: 56.56-N.

1806. " " " 52.930. -/.

A M. N. Galéria állagjegyzéke T. 16. rész

Bu. 1959. 275-276 l.

-2.- M.D.U.

VARGA Oszkár szobrász

1807. Leányfej Ltsz.: 6620

1808. Női fej Ltsz.: 56.686-N.

1809. „Ruhafacsaró" Ltsz.: 56.687-N.

1810. Tilinkós Ltsz.: 56.688-N.

A M.N. Galéria ánagjegyzike T./t. rész

Bu. 1959. 277-278. l.

MDK

Varga Oszlár szobrász

Rabinovszky Mariusz cikke.
ZUT 1927. II. 2.sz. 5 l.

MDK

Varga Oszkár

Leányfej, gipsz

Nemz. Képzőműv. kiáll. Műcs. 1933. ápr.

49 l.

M.D.K.

Varga Oszkár
szobrász

A Brüsszeli Akadémián évekig természettanulmányokat végzett.

Soós Gyula: Részletek Beck Ö. Fülöp emlékirataiból.
M.M.M. Évkönyve, 1952, 222 l.

MDK

Varga Oszkár

Álló fiu, gipsz

Magyar Képzőművészetért. 1. kiáll.
Ernst Muz. 1946. jul. 14 l.

MDK

Varga Oszkár szobrászmüvész

Vidos Radnai Panni krétarajza

Arckép kiáll. Ernst Múz. 1952. aug. 9 l.

MDK

Varga Oszkár

és Herceg Klára közös alkotását, a Röplabdázók című, három figurából álló szobrocsoportozatot a Népstadion főbejáratához vezető út mentén állítják fel.

g. j. Van feltámadás! – a Népstadion előtt.

Érdekes Ujság, Bp. 1957. október 26. 17. l.

Varga Oszkár Szolrász

Labdáró

Cifra: Szolnok az V. m. kérzőm. kiállítésen

Nyíszava 1955 febr. 17, 83 évf. 40 n.
61.

Varga Oszkár
Fésülködő nő, gipsz

Székesfővárosi Képtár és Történelmi Muz. kiáll.
Nemz. Muz. 1937. jan. 18 1.

Varga Oszkár
Ásó férfi, bronzrelief

Főv. Képtár XXXV. kiáll. 1948. ~~nug~~ ápr. 18 l.

Varga Oszkár
Ásó ember, bronz

Alkotás Müvészház XXXV. kiáll. 1947. jun.

MDK

Varga Oszkár

Korsót vivő nő, szobormü
Furulyázó fiu, "

Helikon 3. kiáll. 1922. ápr. 22 l.

Varga

V. S. *Oszkár*, szobrász, * Ujpest 1888 febr. 2. A bpesti iparművészeti iskolában, azután a brüsszeli akadémián Duboisnál és Rousseaunál s végül Beck O. Fülöpnél és Stróbl Alajos mesteriskolájában tanult. 1918 óta Budapesten dolgozik. 1921. kollektiv kiállitása volt a Belvedere művészeti szalónban; 1934 tavaszán a Műcsarnokban egy női aktját, a Györgyi-emlékkiállitáson t. h. egy energikusan modellált fiúaktját állitotta ki. Egyike a modern magyar szobrászgeneráció legerősebb egyéniségeinek, aki stílusbeli tisztasága mellett nagy plasztikai erőt tud kifejteni és fejlődésképes marad. A KUT törzstagja.

Ke. 3 II 567 l

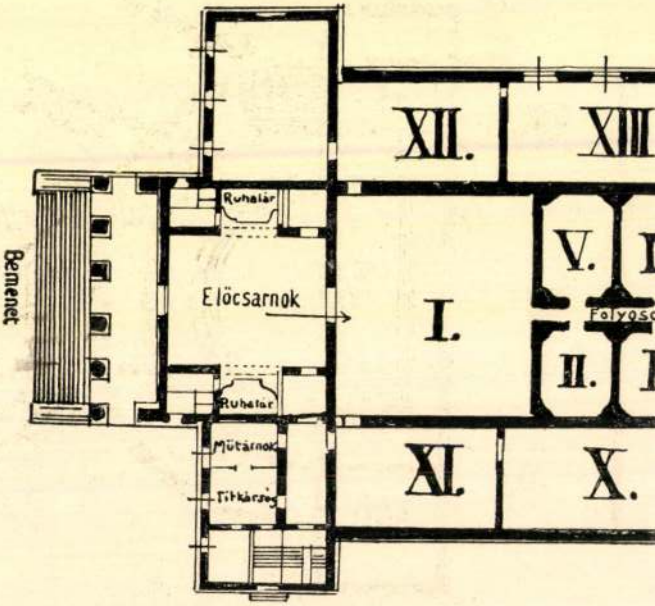
Bemenet
Ruhalár
Elöcsarnok
Ruhalár
Mütárnok
Titkárság
XII.
XIII
I.
V.
II.
XI.
X.

MDK

Varga Oszkár

"Ruhafacsaró lány", bronz

Magyar művészhetek reprezentatív képzőművészeti kiállitása v.Ernst Múzeum

Katalógus 1947 jan.4-26-ig.11.o.

MDK

Varga Oszkár

Jóváhagyták az Ifjuság utját diszitő szob.komp. terveit. Magyar Nemzet, 1953. jul. 15.

MDK

Varga Oszkár és Hercegh Klára

Röplabdázók c.szobra a Népstadion felv.utján

Uj szobrok a főv.utcáin. Népszava, 1958.jun.27.

MDK

Németh A: A Cennini-Társ. kiáll. Magyarság. 1922, XII.31.

MDK

Varga Oszkár, kobrász.

Korsót vivő nő.

Furulyázó fiú.

A Helikon kiáll.-i III. Kiáll. 1922. Április.

Jegyz. 22. l.

Varga Ottó

MDK

329.o.

Beck Ü. Fülöp: Emlékezései. Bp. 1957.

Vargha Pál
tájképfestő

M.D.K.

A XVIII. sz. elején élt Rómában, ahonnét állítólag tájkép is maradt.

Berzeviczy Albert: A tájképfestés a XVII. században 1712.
Bp. 1910.

Varga Pál

1854–57. a hódmező-
vásárhelyi geremcsér
cch cchmestere.

Kisshuvtálas 187. l.

Varga Pál

hires hódmezővásárhelyi 9 tálas XIX sz.

Kisshimotálas 199. l.

9 (ujvárosi)

Minden héten bezárnak egy butorüzlete

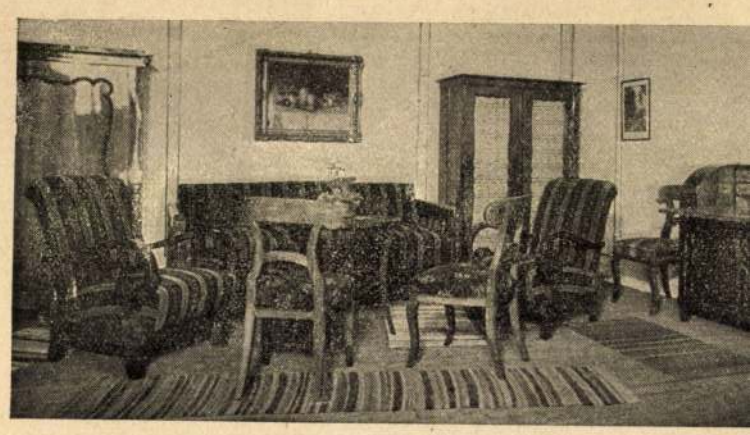

Nagy mintaraktár, biedermeier és modern butorokban.

Nagyságos és főtisztele

dr. Szőnyi

Kérem Főtisztelendősége
vagy kárpitos butorra lenne
resni üzletemet.

37 éves katholikus cég
pitos műhellyel rendelkezem,
mes ülőbutorokból, szekrények
tom, hogy butoraim elsőrangú,
nem vagyok drágább, mint más c
ben feltűnést keltenek.

Munkásaim mindannyian

Varga Pál

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1989 SEP. 21

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
Békéscsaba

1989/

— ÚJ BÉLYEGSORT ADOTT KI a Magyar Posta a 100 éves Magyar Állami Földtani Intézet tiszteletére. Az érdekes, nyolc címletből álló bélyegsor az intézet tulajdonát képező különleges ásványokat, megkövesedett őskori állatokat ábrázol Varga Pál grafikusművész rajzai alapján.

— A VILLANYHÁLÓZAT BŐVÍTÉSÉRE ebben az évben 110

Varga Pál

Varga Oszkár

Női fej c. zsebnúma repr.

Kut 1927. 2. sz.

Varga Oszkár nobrász

Kul. 1888 febr. 2. Nyperlen.

Leányfej, bronz.

Képzőmvészeti Múzeumban-

Életrajz.

Petrjszerz 1931-34. 32. l.

Varga Oszkár

Hobrazi

koll. kiáll. a Tamás

Galériaban. Mikor?

Cserépégető kemencre IX. 171.

Varga Oszkár

nobrait

lásd

Forum

(magyar rész)

1936. 8. l.

KÖRÖT 1

Varga Oszkár

koll. kiáll.
Belvedere

wod
z
Az Ujság

1921. nov. 13

(e. a.: Szobotka
Imre és V. O.
kiállitása.)

Isten nevében!

1929.

Varga O.
nobrain

l

Exp. Bruxelles 1935

142. l.

Varga Oszkár

[illegible]

l.

Revai XXI. 823. l.

261.785. szám

193 5 XIV.

A Lövem

Hivatalból
Közszolgálati ügyben
DÍJ ÁTALÁNYOZVA

Varga Oszkár

Hobrnik

Revai XX. 834.l

scritto su "L'incisione italiana

ebbe essere di 2 pagine stampate,
grafate, la riga di cca 60-65 lettere.

nvio dobbiamo fissare il primo o
le fotografie pregheremo ancora
ire come onorario 100 Lire per

s s a
l quotidiano "La Nazione"
F i r e n z e

Varga Oszkár

Näheres konnte nicht festgestellt werden.

Önarckép plakett

Több nincs.

Hu Prmagyerem 460 l.

Viselet.

Női ruha.

Az előtérben ülő női a
zsinórzással, bő szoknya virág
beszélőé pedig párta fátyollal
ra kötött Zzuzsi-kendő, ingvál
A háttérben a fák közül tornyo

MAGYAR DIVAT
A Nefelejts divatlap 22-ik s

alól középütt: Ny. Rohn A. Pes

Kny., mér. 24: 24.1 cm.

Varga Oszkár

Mücsarnok Hotrus Brüssel

1912-13 tél. kiall. 246

Amici della Galleria d'Arte, fiorentini

VII. 210.

Varga Ondrát

Romai telep akalii IX. 9.

l.

A Mübarát

1921. 344 l

hengtelen volnek a mulaszto intéze-
zabályok teljes szigorát alkalmazni
edvezmények megvonását illetékes he-

r hó 28-án

tanácsos, h.orsz.főfelügyelő.

Varga Oszkár nobrány

Műcsarnok
1926. ősi Kiáll. 118.

Vaszary János: Aranykor 54
(658), 2614 (148). — Ádám és Éva 54
(658), 2003 (253). — Fürdő 169 (984), 4
(843). — Kenese 547 (658), 2079 (272
— Malom völgy 547 (658), 2078 (272)
Nógrádi bucsusok 547 (658), 3285 (4
~~3286 (4109)~~ — Ősz erdő 547 (658), 248
(358). — Reggeli a szabadban 547 (65
3811 (516).

Varga Oszkár

Hobrán.

Helikon

1922. apr. (akt) Erdt.

Korsót vivő nő

Furulyázó fiu

lczad jobbra ülve. Balról elválasztott és
ke s szeme sötét barna. Jobb kezével, melyen
et visel, a földselyem támlásszéknek kar-
kér prémes piros mentéje van s gyűrűs
ú nyugtat s a melyen fekete zománczos
nyakába vetett aranylánczon lógó ösze-
Fülbevalói hosszukás gyöngyből valók
en kivan vágva, csipke díszíti. Jobbra a
s 850" olvasható.

évetei 84 : 66 cm.

s.

885. II. 3.

Varga Oszkár

Magyar Művenek

1925. 592

Árkay Kálmán dr. V 197.

Varga Oszkár

szül. Ujpesten 1888 febr. 2.
Rk. Sparmiv. isk.
1918/19 II. szobrászati mes-
teriskolai növendék
Beck Ö. Fülöpnél

1919/20 I–II. második osztbeli
szobrászati mesteriskolai növ.
Strobl A.

1920/21. I–II. harmadéves
no-

Honfoglaláskori ezüstlemez

VIII. 202.

Varga Oszkár

Thieme Becker
XXXIV. 110. l.

(Lyka)

eje Beatrix arczképes emlékérmei nyitják
k egész további történetének érczbe vésett
tudjuk, hogy Gian Christophoro Romano
szintén olasz mestereit máig sem tudjuk
öczbányán Guglinger Farkas készített egy
— hasonlóképen az ő művei a II. Lajos
és ezüst medáliák. Ugyancsak Körmöczön
irály lovas alakjával, továbbá a mohácsi

A fuvóhangszerek közül legtöbb é
nek csodás hatásáról régi írók lelkesedés

Ezen hangszer fából készült és a
felé erősen tágul. Fúvása, mely mint az o
hetett és hangjának hatása és hordereje,
A kiállított példány 11 billentyűvel, 6 lyukk
nak már igen fejlett alakját mutatja. Jelen
támasztására nem igen kecsegtetők, mert
alig maradt fenn egyéb a névnél.)

A többi fafuvóhangszer: mint egy
lának egy másik most már ismeretlen vál
négy fagott a XVIII. századból és két c l
retlen eredetüknél fogva nem engednek k
lított rézfúvóhangszerek.

A billentyűs hangszerek több ér
XVI., XVII. és XVIII. századból, valamint
pedig szárnyas volt.

Azon általános benyomás, melyet
jának nem nagyon kedvezett, mert a külfö
voltát bizonyítja, hanem azon fölényt is,
folytán hazánkban is bírtak.

Annál nagyobb megelégedéssel
évtized alatt a multnak mulasztásait majo

Varga Oszkár
nobrán
szul. 1888.

Svájci magy. kiáll. kat.
1944.
41. l.

Varga Oszkár

szobrász

V. Kminki ill. 1943

De Gerandó Antonia

szobra, bronz

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Varga Oszkár

Kut-tagja. Hobrán

KMTÁRS művcsoptok
1931 feb. márc kiáll.

IV. 1, 6, 15

1932. febr-márc. kiáll-
373

1933. nemz. Képzőm-kiáll.
634.

Varga Orkán

l

Szépmüvészet
1942.16.l.

Varga Oszkár

l.

Herpostimpr

65. l.

m számit,egy nagy müvésznél nem éehet
ortok elrendezésében,azaz a kompozicióban
XIV.századi professorsirok reliefjeinez.
e nem ez a lényeg.Ezekben a vonásokban
a szellemiségben nem lehet szilusba
gnézetileg a középkorba tartózik Quercia,
s vonások,a megmintázásban némi gotikus
n önálló müvész,akit nem lehet senkivel
ppo della Quercia.És igy vagyunk Mich
il ki,azután Querciához kapcsolódik,
és átvett elemeket teljesen átalakitja.
uerciával az,hogy ő is a középkor vallá-
vészetében,hogy nem a reneszánsz kezdő-
ik,hanem hogy ki tközik belőle az a
müvészeivel Giottoval és Giov.Pisanoval,
nteval kapcsol a össze.Lelkileg Michel-
i be.De a nagy müvészeket nem lehetbeska-
eg az a romantikus felfogás,hogy a c

Varga O.

szobrát

ívód

Le Paris 1937. C.

képpel

vek.

9.

öve.

ZÉS):

ALCSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATKOZÁS

Seres János szobrász sírköve.

EGYÉB ADAT

VARGA OSZKÁR :

274. Tilinkós. - Szobor, br. Mag.: 64.5 cm.
Jelz.a br.talapz.:"Varga Oszkár".

Békéstör. képt. jub. kiáll
1944.

Varga Oszkár

RÉTI ISTVÁN :

217. Anyám. - Olajf., v. 87 x 100 cm.Jelz. a.b.s.: "Réti 1902".

RIPPL-RÓNAI JÓZSEF / 1861 - 1927 /

218. Apám - anyám. - Olajf., lem.p. 95x69.5 cm. Jelz.f.j.s.: "Rónai".

219. Miss Gibbs. - Paszt., p. 43.5 x 54 cm. Jelz.nélkül.

220. Zórka. - Paszt., p. 42 x 52 cm. Jelz. a.j.s.: "Rónai 21".

221. Vörös sapkás, vörös sálas önarckép. - paszt., p. 42 x 52.5 cm. Jelz. a.j.s.: "Rippl Rónai 1924".

Varga Oszkár

"Ülő" leány, bronz

Művészeti Hetek Ungvár

1941.

W o u w e r m a n

festő

Keleti Gusztáv: A régiségtárlat.
Fővárosi Lapok.1867.máj.14.

Varga Oszkár

nobiász

l.

Medvey

86. l.

VARGA OSZKÁR

147a Fiufej terakotta 300.—

Céhbelick jub. kiáll. Ed.
Nemzeti Szalon 1934. január

140. SZLÁNYI LAJOS: Alpesi fény

Varga Ostrár

szobrász

szül. 1888. febr. 2.

lásd

Medvey 138. l.

Limesvárak, pannoniai IV. 36.

— noricumi IV. 36

— daciai IV. 36.

— germániai IV. 37.

Varga Oszkár

szobrász

Tanulmányfej,

repr.

Képzőművészet

1932. 117. l.

Kiállítva: Célbelick

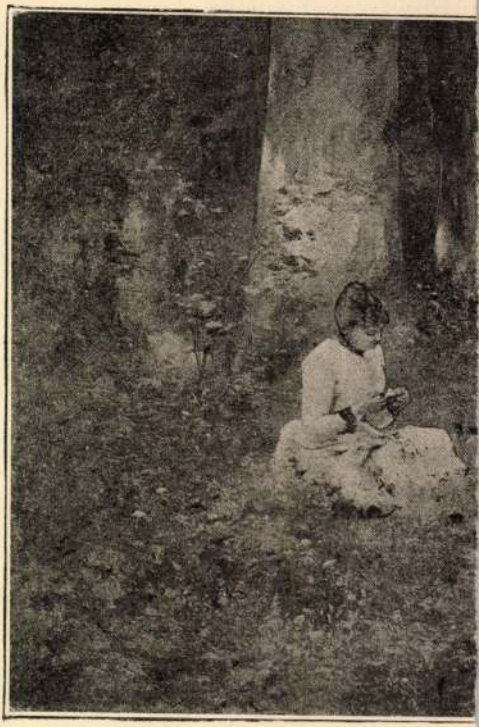

NEOGRÁDY

Varga Oszkár

a Kut törzstagja

Fejérpataky László IX. 40.

Varga Oszkár

szobrász

Műcs. kiáll, 1931/tól

Pipics 122. l

Varga Oszkár

123 Gyermekfej terrakotta

Nemzeti Szalon 1936
Kat febr. - márc

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

1940. FEBRUÁR HÓ 18. — MÁRCIUS HÓ 3.

VARGA OSZKÁR

125 Álló leány	akt	gipszben	1000—	pengő
		bronzban	2500—	„
126 Férfiarckép		bronz	magántulajdon	

Nemzeti Szalon 1934
Kut dec.

Alapitva: 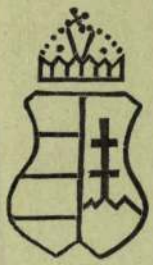 1 8 3 9.

Herendi Porcellán

R. T.

GYÁRTMÁNYAI:

magyar művészek műveinek reproduk
művészi disztárgyak,
a világhirű herendi diszkészletek
jutányos kézifestésű asztali készlete

●

21 VILÁGKIÁLLITÁSON NAGYDIJ.

KÖZPONTI IRODA:

BUDAPEST, IV., VÁCI UCC

Telefon: 182—755.

Gyártelep:

HEREND

(Veszprém megye.)

VARGA OSZKÁR (Bpest, X., Pongrác-út 17.)

80. Ökölvívó. Gipsz. Ára bronzban 400 — «

VKM. Sportdíj kiáll
1940.

munkatársak :

Nánási Sándor

Oberschall Magda

Pálinkás László

Pigler Andor

Polgár Julia

Rados Jenő

Révhegyi Réh Elemér

Schoen Arnold

Supka Ervin

Voit Pál

Zádor Anna

Varga Oszkár

szobrász

A Szlabey-gyorsíróiskola csapatverseny-vándordíja, melyet az országos gyorsíró-versenyeken szereplő csapatok jutalmazására ajánlottak fel.

Fenti nüve

Reroduk álva:

Nemzeti Magazin

1933.

U. 2387.

Ki volt[illegible] állítva 1933.

tavaszi tárlaton

Nagyságos

Dr Szentiványi S. Urnak

Városliget

Arena út 41. Szépművészeti mu

VARGA OSZKÁR

209 Fiufej, márványszobor 2000.–

Nemzeti Szalon 1930. jan.

Kat.

8

Hogy fiatal tehetségeinkről elfeledkezzenek az ilyen tragédia ismétlődése: a Szinyei nevét viselő társaság, szövetkezve rokonérzésű műbarátokkal, kötelességül tűzte maga elé, hogy akiktől valóban várhatja művészetünk értékben való gyarapodását, azokat éppen kezdő-koruk legkritikusabb éveiben támogatja, zsengéik bemutatását lehetővé teszi, kiküldi Európa fontosabb művészeti központjaiba, hogy művészi tapasztalataikat kimélyítsék.

E húsz év alatt sok ezer pengő ösztöndíjat és támogatást juttatott a Társaság művész-fiatalságunknak. Műbarát-tagjai valóban nemes mecénási cselekedeteket végeztek, mert anyagi erőt juttattak a Társaság e céljaira, minden ellenszolgáltatás nélkül. A művészeti ismeretek terjesztésére magas színvonalú folyóiratot is adott ki (»Magyar Művészet«), amely 1925-ben indult meg és csak tavaly szünt meg a mostoha viszonyok következtében.

Ritka eset volt, hogy a Társaság mint olyan kiállítást rendezett művész-tagjai képeiből, szobraiból, grafikai művei-

VARGA OSZKÁR

150	Női fej, terracotta	350.–
151	Leányfej, bronz, mgt.,	
152	Gyermekfej, gipsz	350.–

Nemzeti Szalon 1937
Kat nov–dec

MEINL
KÁVÉ

Varga Oszkár

festő

Műcs. kiáll. 1912 tól

Pipics 122. l.

Varga Oszkár

szobrász

Női fej, terrakotta

Művészeti hetek

Kolozsvár, 1942

104. l.

Varga Oszkár

nobrást

Műcs. kiáll, tól

Pipics 62. l.

A Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárából

kölcsönvettem a következő munkát:

Szerző, vagy rendszó	czím, rész	darab-szám	alak	kötés	jegy

Kelt 1.....

Határidő 1.....

Hivatalos jegyzet: .....

Sajátkezü aláirás: .....

Állás: .....

Lakás: .....

Varga Oszkár

Furulyás c. bronz-
szobra, repr-

Kut. 1927. II. ér.
1. sz. 10 l.

Varga Ondár

nobrán

Ki-kicsoda?

877. l.

Varga Pál
és Ehn József

tervezték a m. kir.
Kereskedelmi Hivatal
pavillonját a tenyész-
állat vásáron

Repr.

Tér és Forma
1941. 6 sz.

MDK

Varga Pál

Egy magyar festő a XVIII. század elejéről. Művészet. 1910. 211-215.l.

MDK

Varga Pál és Éhn József

tervezték a m. kir. Keresk. Hivatal pavillonját a tenyészállat vásáron. Repr.

Tér és Forma. 1941. 6. sz.

Varga Pál

Békegalambot tartó gyermekét átölelő anya szobra

Vasas művészek kiállítása Diósgyőrvasgyárban

Északmagyarország (Miskolc) 1952. ápr. 20

MDK

Varga Pál

A m.kir.Kereskedelmi Hivatal pavillonja a Tenyészállat vásáron. Tervezték: Éhn József és Varga Pál. Kiállitási rész tervező: ifj. Szabó István. Kivitelezte: Iványi Gyula. Repr.

Tér és Forma, 1941. 6.sz. 108.lap

Varga Pál

hangszerkészítő

laid

2

Kiáll. szám

Közlezrkiáll

1271 l

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Patria" r.-t. Budapest — 485418

VARGA PÁL

építés

R, 1911

L/10 cech

4

Varga Pál, festő.

A XVIII ik századelején élt. Olasz-
országban tanult. Festett arczképeket s torz-
ra kajló életképeket. Marádtak utána más-
olatok Raphael és más olasz művészek után.
Kiválóbb munkái: Önarczképe. A koczka-
játozik és: A gyermek szoba.

Frölich János budai polgárnál marádt
Jenn tizennégy darab festménye, ki azokat
családjában őrökle.

Az Ország Tükre. 1863. 404. l.

..... *műhely.*

yfőnökség!

év ..... hó ..... n történő kifize

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

ztam.

. évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Varga Pál

lásd

Művészet 1910

2/1

Vargha Pál

[illegible] festő

Romában

Láid XVIII. sz. [illegible]

Berztajzep

171. l. –

~~Sinka Ferenc Pál városi Közgyám~~

~~VIII 130~~

4/.

Varga P. ,festöm.

Hogy visszatérve Olaszországból, itthon több oltár-képet és más képet festett, ejhez kétség nem fér.

A nagyváradi kálvária templomban maradt fenn egy oltárképe, amelyröl megemlékezik a hazai krónika.

Iván: Egy magyar festö a XVIII. sz. elejéröl. Müvészet.1910. 215.l.

1/. MDK

Varga P., festőm.

/nem a kezdete:/ a Frölich -féle gyüjteményben lévő képek egy részmásolat volt. - Varga -ugy-látszik kedélyénél fogva- legszivesebben hajlott Rafael felé. Ebben a gyüjteményben volt két Rafael Madonnája. A Két Rafael kép elá a következőket jegyezte: R./Rafael/ Sanzio. V.P.

Iván: Egy magyar festö a XVIII.sz.elejéröl. Müvészet 1910. 215.l.

3/.

MDK

Varga P., festőm.

Ugyancsak ez évben/?/ festette azt a rájképet is, amelyről mint e gyüjtemény legszebb darabjáról tesznek említést. Nyugodt tenger a háttere, előtt gazdag növényzetü erdőrész látszik. Az egyik sarokban fennmaradt "B" betü lehet, h. az eredeti képalkotójának kezdőbetüjét jelenti. A kép hátuljának: P "Florenc 1724.P.V. "olvasható.

Iván: Egy magyar festő a XVIII.sz.elejéről.

Művészet 1913. 215.l.

2/. MDK

Varga P., festőm.

Ugyancsak a Fröhlich-gyüjteményben volt egy nagy vászon-Krisztus és a hitetlen Tamás arcképet 1724-ben festett.

Másolta János és Lukács evangelistákat is, de a képek olyan rossz állapotban kerültek Fröhlich-hez, h. csupán a két evangelista alakja maradt meg rajta. Hogy ki után festette V.P. arról semmi följegyzés nem találunk.

Iván: Egy magyar festö a XVIII.sz.elejéröl.

Művészet, 1910. 215.l.

~~Ihn József~~

~~és~~ Varga Pál

A m. kir. Kereskedelmi Hivatal pavillonja a tenyészállat vásáron, terverték Jentich

Repr.

Tér és Forma

1941. 6. 4

M. D. R.

VARGA Pál pap festő

Nagyvárad ~~Kaba~~ Kálvária t.

altárkép

~~[illegible]~~ Krisztus és Tamás 1724

Szerzetes 1722

Gyermek Szt János 1720

Dóczi János 1725

Csearchép 1726

Garas XVIII. 17 17, 258. l.

Varga Pál, grafikus

- tervezte a Magyar Posta légiposta-emlékbélyegét. Levendula színű, egy bécsi városrészletet ábrázol, s a felette elszálló IL-18-as utasszállító repülőgépet.

hobby
Magyar Ifjúság, 1968. VIII. 16. 19. e.

Varga Pál

P.A.: Irodaház, Kecskemét. Építész: Peschka Alfréd, munkatárs Varga Pál, statikusok Pálffy Tibor, S.Szablya Ildikó. /ismertetés, képekkel/

Magyar Építőművészet, 1971. 1.sz.

37-39. l.

Varga Pál

M.I.: Épitők szakszervezetének hétvégi pihenő-háza, Római part. Épitész: Márton István, konstruktőr: Varga Pál. statikus: Tóth András, kerttervező: Mester Jenő, Belsőépitész Kecskés István.

Magyar Épitőművészet, 1969. 3.sz.

24-25. l.

Varga Pál

a Lakatos utcai lakótelep tervezője -

leteinek tervezője.

Tóth Endréné: Budapest Enciklo-

pédia, 1970.

152 f

Varga Pál, grafikus

emlékbélyeg a Bécs - Budapest légi-
postajáratról repr.

Magyar Ifjúság, 1968. VIII. 16. 19. l.

Varga Pál

(LAKÓTÉR)

Követségi épület, Berlin (NDK)
~~Az~~ terének (Koltai - Selényi - Batta)
munkatársa.
Tervezés 1964.

Magyar Építőművészet 1968. 6.sz. 23.l.

Varga Pál, grafikus

bélyeg gyűjtés

– Rákóczi

14.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. febr. 24.

Varga Pál ifj

gödöshárni gerencsér

l.

Dunántúli Szemle

1944. 127. l.

Varga Pál

1021

Bélyeggyűjtőknek

Ásvány sorozat

A Magyar Posta nyolc értékből álló sorozattal köszönti a Magyar Állami Földtani Intézet alapításának 100. évfordulóját. Varga Pál grafikusművész tervezte a jubileumi kiadást, amely különleges ásványokat, megkövesedett ősállatokat és növényeket ábrázol. A sorozat névértéke 17.20 forint, előreláthatólag nyár végén kerül forgalomba.

Az egyik legrégebben működő tudományos kutató intézetünk nagy segítséget nyújt a Föld belsejének megismerésében, energia és ásványkincseinek feltárásában. A tudósok munkájuk során találkoznak a legrégibb idők megkövesedett emlékeivel, így a 4 forint névértékű bélyeg egy Veszprémben felt teknőst ábrázol, amely alább 250 millió éves.

1969 JUN 18.

ZALAI HÍRLAP
Zalaegerszeg

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-174

ünk az erede
s imádo
nem tud
ékben bead
zokásos iel
lár épp
olt a s
llantotte
ugó ar

tózkodik.
csimpaszkodott,
bogár szemét
gesztve mondta:
yan, Károly, sok-
bet ér a szikrázó
nt a dülleszkedő
nem baj, hogy
n nagy darab
e szolid lélek la-
benned. Hát
nem szebb, ha
er a felebaráti
g lovagjaként éli
t, ha nem fitog-
erejét, sőt el is
emberi gyarlóság
? !...
i a tömegben
lökött rajtunk,

ra, s mordulás hely
nagyot nyeltem. És
nap csak nyeltem, e
szen a búcsú pillanat
Ha nem lettem v
olyan mérhetetlenül
relmes belé, biz
miszlikra tördeltem
na néhány alakot.

De a türelemnel
vége szakad egysz
Mint minden vasá
most is kimentünk
lyóra. Rengetegen
nekültek ide a forróság
elől. A kedvelt strand
kedvelt fái alatt minden
talpalatnyi helyet elfog-
laltak. Az izzadó testek
sora egészen a vizparti

Ez a jelző számomra
a legsértőbb a világon.
Karom ütésre lendült,
de a Pannikám apró ka-
csói megakadályozták,

a kakaskodó figurához
szólt: — Maga pedig
tűnjön el, amíg nem ké-
ső...

Varga Pál, grafikus MDG

Itt új bélyegeket terveste.

– : Új bélyegek 6

ESTI PIRLAP

Dp. 1966. okt. 14.

M.D.K.

Varga Pál, építész

és Ehn József közös terve első díjat nyert a Külkereskedelmi Hivatal állandó kiállítási csarnokának pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1940. LXI. évf.

aug. 8. sz. 4. old.

M.D.K.

Varga Pál, építész

harmadik díjat
nyert a Balatoni Strand-
fürdő tervpályázatán.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1942. LXIII. évf.
jul. 23. sz. 5. old.

.

MDK

Varga Pál könyvkötő mester

Könyvkötészeti munkáit bemutatta a debreceni grafikai kiallitáson.

Cikk: A debreceni grafikai kiallitasról.

Magyar Grafika 1924. 5. 6. sz. 155.l.

Varga Pál

festőművész

Diósgyőri vasgyár

Szabad Művészet

1952. 1. sz. 29. l.

Varga Pálné

Merőtúri Farekas

Kres Mária: Farekas, kossós, tálas Bp. 1960.
345. o.

VaRGA PÁL

említve repr. "Hü, ennek nem lesz jó vége"
ld. Gyémánt László

Szamosi Ferenc: Sci-fi
UJ TÜKÖR 1981/XVIII/23.sz.24-25.o.

Varga Pál, grafikusművész

1984. VIII. 9. Kossuth 4.25

Jó reggelt!

- Bélyeggyüjtők figyelmébe! Két forintos bélyegét bocsát forgalomba a Posta. Az évfordulók, események 84. sorozatban a békésosabai Motoros Műrepülő Világbajnokság alkalmából. A bélyeges Varga Pál grafikusművész tervezte. Ezen stilizált világtérkép előtt egy motoros műrepülő és a magyar zászló látható. Az ember önkénytelenül arra gondol, bárcsak a postások is röpülnének a levelekkel. Egy

Jó reggelt!
1984. VIII. 9. Kossuth 4.25
1/.

Varga Pál, fafaragó művész

Kis.kunhalasan megnyílt a fafaragó művészek kiállítása. – A hangszerkészítő fafaragó Varga Pál „Nagyhajas cítera" és „Csikófejes cítera" c. munkáit a kiállítás megnyitóján a hozzáértők nyomban kipróbálták. (említve).

Lóvay Kálmán: Fafaragó művészek kiállítása. Petőfi Népe, 1984. nov. 1.

Varga Pál
grafikus

ZEPPELIN BÉLYEGSOROZATOT jelentetett meg a Magyar Posta 150 éve született Ferdinand von Zeppelin elnevezéssel. A bélyegek Varga Pál grafikusművész tervei alapján készültek. A négy címletből álló, összesen 18 forint névértékű sorozatot január 29-én hozzák forgalomba.

Népszabadság, 1988. jan. 20.

Varga Pál, grafikus

4 3 forintos, szelvényes
bélyeget tervezte.

bélyeggyűjtés
— . Nemzetközi kiállítás

10,

Népszabadság, Bp 1973. ápr. 21.

Varga Pál

tizemeletes házak tervezője

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc

stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973

13351

1380

Varga Pál, grafikusművésznek

Verne Gyula születésének 150. évfordulója alkalmából „Fantasztikum az Utazásban" c. kerülő sorozatot Varga Pál készítette. A bélyegek márc. 10-én jelennek meg. (emlékeztető)

TV-Híradó

1978. febr. 15. Televízió 19.30 V Gné.

Varga Pál, grafikus

A reuma elleni küzdelem éve alkalmából a Magyar Posta az Évfordulók — események sorozatban, november 1-én négyszínű, egyforintos bélyeget bocsát ki. Az ábra: vízhullámok és sugárnyalábok, háttérben két láb és két kéz. Tervezője *Varga Pál* grafikusművész. Példányszáma: 2 millió 187 ezer fogazott és 3800 fogazatlan bélyeg. A jövő év december 31-ig árusítják. A kibocsátás napján elsőnapi bélyegzés lesz.

–: Reumatológiai világév.

16

Népszabadság, 1977 okt. 27.

Varga Pál, grafikus

Mint jeleztük, az új év első újdonsága *magyar huszárokat* ábrázoló sor lesz. Előreláthatóan ezt követi egy hétcímletű sor *Fantasztikum az űrkutatásban* címmel és *a jövő* [illegible] *csodáiról* ad hírt. Tehát a sci-fi [illegible] is. [illegible]hazai bélyegkiadásunkba [illegible] forint névértékű sort *Varga* [illegible] grafikusművész tervezte.

–: Fantasztikum az űrkutatásban 16.

Nemszabadság Bp. 1978. jan. 12

Varga Pál, grafikus

Verne Gyula születésének 150. évfordulója alkalmából a Magyar Posta Fantasztikum az űrkutatásban címmel március 10-én 16 forint névértékű, hétcímletű sort ad ki. Példányszáma 462 ezer fogazott és 8300 fogazatlan sor. Varga Pál grafikusművész tervei alapján több színű ofszetnyomással készült. A bélyegek Holdállomás, Luna űrtelep, Phobos, Felderítő az aszteroidán, A Mars vonzásában, Saturnus gyűrű, Jupiter 3 feliratával egy-egy tudományos-fantasztikus, elképzelt helyzetet, illetve szerkezetet ábrázol a világűrben. Ez év december 31-ig árusítják. Kibocsátásakor elsőnapi bélyegzés lesz.

–: Űrkutatási sorozat

12

Népszabadság, Bp. 1978. márc. 7.

Varga Pál grafikus

Szept. 5.-én a magyar-szovjet műszaki és tudományos együttműködés megjednázados ünnepségeit köszöntötte 1 és 3 Ft-os bélyegeket tartalmazó sorozat, Varga ~~Pál~~ Pál tervei alapján készült. (emlitve)

Bélyeggyűjtőknek.

Magyar Nemzet, 1974. szept. 7.

Varga Pál grafikusművész

Szept. 5.-én a 25 éves magyar-szovjet tudományos együttműködést körzöntötte 1 és 3 Ft. névértékű bélyeg, amelyek forgalmi bélyegek lesznek. A bélyegek a művész tervei alapján készültek. [említve]

Németi V.: Bélyegsarok.

Népújság [Heves], 1974. szept. 21.

VARGA PÁL I., szobrász-növendék

A Diósgyőri Vasgyár Kultúregyesületének művészeti csoportja 1947-ben "Kultúrával a munkaversenyért" jelszavával nagy erővel készült a "kultúrmérkőzésre". Varga szivvel-lélekkel állt a mozgalom mellé. 372.old.

R.NYIRY LILI: Munkásszobrászat indulása Diósgyörvasgyárban a felszabadulás után 367.old

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

Varga Pál
grafikusművész

1978.VIII.22. KTelevízió 2.MŰ
TV Híradó 2

- Egy időben két bélyeg ujdons
ta. Az Egészségügyi Világszerve
elleni küzdelem évének nyilvánít
egy forintos névértékü bélyeg. V
fordulójára emlékezve pedig 2o fo
csátottak ki. Az okker szinü blokk
valamint Verne Gyula egyik regényé
láthatók. A blokk 272 ezer fogazott
gazatlan példányban Varga Pál grafik

ÍSOR 2o.35

ágot jelentetett meg a Magyar Pos-
ozet 1978-at a magas vérnyomás
totta. Erre emlékeztet ez az
erne Gyula születésének 15o.év-
rintos névértékü blokkot bo-
on fantasztikus szerkezetek
nek korabeli illusztrációi
, továbbá 8 és fél ezer fo-
us terve alapján készült.

VARGA PÁL, szobrásznövendék

A Diósgyőri Vasgyár képzőművész és iparművész csoportjának 1947-aug.7-én nyilt meg a kiállitása. Több kész művésznek számitó tehetség, köztük Varga Pál szobrász-növendék érdemel külön figyelmet. 371.old.

R.NYIRY LILI: Munkásszobrászat indulása Diósgyőrvasgyárban a felszabadulás után 4 367.old

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

VARGA PÁL, szerszámkovács

A Diósgyőri Vasgyár Kultúregyesületének szobrászati osztályára iratkozott be.1946 végén.

R.NYIRY LILI: Munkásszobrászat indulása Diósgyőrvasgyárban a felszabadulás után 467.old

A HERMAN OTTÓ MÚZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

VARGA I.PÁL szobrász,mükedvelő

A Diósgyőri Vasgyár Kultúregyesületének Plasztikai Osztályán tanált.-2.kép.Varga I.Pál kerámia vázája - 10 cm. -szürke alapon kobaldkék csorgatott minta. Fekete repr. 370.old.

R.NYIRY LILI: Munkásszobrászat indulása Diósgyőrvasgyárban a felszabadulás után 367.old.

A HERMAN OTTÓ MÚZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

VARGA PÁL, I. szobrász-növendék

1948-ban a miskolci kulturális hét keretében mutatkoztak ba a vasgyári szobrásznövendékek. Köztük Varga i
is egyre érettebb alkotásokkal bizonyitotta tátermett
ségét, amely komoly jövőt jósolt számara a szobrászatban. 376.old.

R.NYIRY LILI: Munkásszobrászat Diósgyőrvasgyár indulása
Diósgyőrvasgyárban a felszabadulás után 367.old

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

VARGA PÁL I., szobrász-növendék

A Diósgyőri Vasgyár kultúregyesületének plasztikai csoportjából Varga 1948-ban a SZIT Petőfi-mellszibor-pályázatán vett részt. Ő kapott megbizatast a mű elkészitésére. 374.old.

R.NYIRY LILI: Munkásszobrászat indulása Diósgyőrvasgyárban a felszabadulás után 367.old

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

VARGA PÁL I., szobrász-növendék

A Diósgyőri Vasgyár Kultúregyesületének plasztikai csoportjában az 1948-as Petőfi pályázaton Varga az ő "donatellósan"finom kifejező erejű mintázásával került a romantikus képzelettű Tóth Béla elé, mert a "szociali ta realizmus"néven ismert képzőművészeti felfogás kezdett tért hóditani. 374.old.

R.NYIRY LILI: Munkásszobrászat indulása Diósgyőrvasgyárban a felszabadulás után 367.old

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

VARGA PÁL I., szobrásznövendék

A Diósgyőri Vasgyár Kultúregyesületének plasztikai csoportján tanult. 1948-ban a SZIT Petőfi pályázatát megnyerte. A mellszobrot a gyár Szabadságterén leplezték le. Bronz szobor. 4. kép. 374. old.

H. NYIRY LILI: Munkásszobrászat indulása Diósgyőrvasgyárban a Felszabadulás után 367. old

A HERMAN OTTÓ MÚZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

VARGA PÁL, szobrász-növendék

A Diósgyőri Vasgyár Kultúregyesületének Plasztikai csoportjának hallgatója volt. A Diósgyőri Munkás IV. évf. 44. számában: "A kisplasztikai művelői megragadták a gyár tövében kínálkozó alkalmat... Pl. Varga "Öntője" c. alkotása is ez irányba mutat. 375. old.

R. NYIRY LILI: Munkásszobrászat indulása Diósgyőrvasgyárban a felszabadulás után 367. old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

VARGA PÁL I.,szobrász-növendék

A Diósgyőri Vasgyár Kultúregyesületének plasztikai csoportján tanúlt.1948-ban a SZIT Petőfi pályázatát meghyerte.A Bronz mellszobrot a gyár Szabadság teré leplezték le. 375.old. 4.kép. Feketevreper

H.NYIRY LILI: Munkásszobrászat indulása Diósgyőrvasgyárban a felszabadulás után 367.old

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

VARGA PÁL I.,szobrász-növendék

1948 szept-ben Fiósgyőrben a Szabadság-kertben lelep-lezték Varga / bronz Petőfi szobrát.Varga,vasesztergálo lyos,a kisplasztikai tanfolyam hallgatója volt.Nagy mü-vészi erővel mintazta szobrát. 375.old.

R.NYIRY LILI: Munkásszobrászat indulása Diósgyőrvas-gyárban a felszabadulás után 367.old

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE,X.1971.Miskolc

VARGA PÁL I.szobrász-növendék

A Diósgyőri Vasgyár Kultúregyesületének Plasztikai csoportjának tanitványain"portré-láz"tört ki.Mindenki fejszobrot mintázott.Varga Pál I. kitünő fejet mintázott Korompai Győzőről. 378.old.

R.NYIRY LILI: Munkásszobrászat indulása Diósgyőrvasgyárban a felszabadulás után 467.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE,X. 1971.Miskolc

VARGA PÁL, I. szobrász, műkedvelő

A Diósgyőri Vasgyár Kultúregyesületének Plasztikai szakosztályán tevékenykedett 1946 után. R.Nyiry Lili szobrászművész vezetésével. Ritka arckép szobrásztehetség volt. Kevés érzéke volt a figurák kompozíciós egységbe foglalásához, De oly tehetséges volt a portréla hogy ha kedve nem lanyhúlt volna, kitünő szobrassza valha tott volna. 369.old.

R.NYIRY LILI: Munkásszobrászat indulása Diósgyőrvasgyárban a felszabadulás után 367.old

A HERMAN OTTÓ MUEZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

VARGA PÁL II.szobrász-növendék

A Diósgyőri Vasgyár Kultúregyesületének Plasztikai csoportjának hallgatója volt.-Diósgyőri Munkás,IV.évf. 44.száma irta,hogy müvei formaérzékről tettek tanuságot. 376.old.

R.NYIRY LILI: Munkásszobrászat indulása Diósgyőrvasgyárban a felszabadulás után ⊄ 367.old

A HERMAN OTTÓ MÚZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

VARGA PÁL, II. szobrász, mükedvelő

A Diósgyőri Vasgyár Kultúregyesületének Plasztikai Osztályán tanult. Személyes élményeik alapján munkastéma mintázásához fogott. Jól komponált, Megőrizte naiv formalátását. Kizárólag munkástémákat mintázott. 370. old.

R. NYIRY LILI: Munkásszobrászat indulása Gyósgyőrvasgyárban a felszabadulás után 367. old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

VARGA PÁL, II.-szobrász-növendék

1948-ban a miskolci kulturális hetek keretében mutatkoztak be a vasgyári szobrásznövendékek. Köztük Varga is, is egyre érettebb alkotásokkal bizonyította be tátermettségét, amely komoly jövőt jósolt számára a szobrászszatban. 376.old.

R.NYIRY LILI: Munkásszobrászat ~~Diósgyőrvasgyár~~ indulása Diósgyőrvasgyárban a felszabadulás után 367.old

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

VARGA PÁL I. szobrász-növendék

A Diósgyőri Vasgyár szobrásztanfolyamának hallgatói 1948-ban a: "munkás-katona összefogást jelképező" gömb dombormüvet készitették egy laktanya falara. Tóth Béla, Varga Pál i., Varga Pál II, és Major Gyula dolgozott azon. 378. old.

R. NYIRY LILI: Munkásszobrászat indulása Diósgyőrvasgyárban a felszabadulás után 367. old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

VARGA PÁL II., szobrász-növendék

A Diósgyőri Vasgyár szobrász tanfolyamának hallgatói 1948-ban a: "munkás-katona összefogását jelképező" domborművet készitették egy laktanya falára. Varga I. Varga I., Tóth Béla, Major Gyula dolgozott azon. 378. old

R. NYIRY LILI: Munkásszobrászat indulása Diósgyőrvasgyárban a felszabadulás után 467. old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

EGY MAGYAR FESTŐ A XVIII. SZÁZAD ELEJÉRŐL

A XVIII. század elején, amidőn nálunk úgyszólván talaja is alig van még a művészeteknek s amikor a reneszszánsz kimerülése után még csaknem egészen tétlenségben van az európai művészet, mint egymagában álló jelenség emelkedik ki a magyar művészetnek a multba visszanyúló homályos történetéből egy név, egy tipikusan magyar hangzású, a Varga Pál neve.

Művészi multunk, művészi tradiciónk úgyszólván semmi sem volt — hogyan lehetséges tehát, hogy ez az ember mintegy önmagában álló jelenség rászánja magát arra a pályára, amelyen még csak a homályban botorkálókat is alig látott itthon maga előtt — a régebbi idők egy-két külföldre szakadt nagyjaink kivételével.

Pap volt, s ez a körülmény némi magyarázatául szolgálhat e meglepő jelenségnek. Az egyházi szolgálat áhitata, elmélyedése a szines iniciáléknak, kodekszeknek, az inspirációja kapcsolhatta be ennek a különös egyéniségnek a hajlamát a művészeti pályába, amelyre hivatottságot is érezett magában s amelyen mindvégig meg is maradt, bár — ami természetesnek is látszik az akkori viszonyok keretében — az egyházi szolgálatot sem hagyta oda.

Mikor született, mikor és hol halt meg — nem tudjuk bizonyosan. Megmaradt festményeiből csak töredékes adatokat kaphatunk életéhez. E képek nagy része 1720—28 évszámmal vannak megjelölve s így megtudjuk, hogy Varga Pál, vagy mint ő maga több képére olaszosan alájegyezte: Paulo Wargha, a XVIII. század elején élt s fejtette ki tevékenységét. Azóta neve csaknem a feledés homályába merült.

Ezekből a hiányos adatokból megtudjuk, hogy Varga Pál az egyházi pályán volt s mint szerzetes hosszabb ideig tartózkodott Olaszországban, ahol a festészet klasszikus iskolája ihlette meg annyira, hogy hajlamát, amely már idehaza megnyilvánult, gyakorlatilag is tovább fejlessze.

Megtudjuk azt is, hogy később csaknem egészen e pályának él s Rómában töltött évei csaknem egészen a művészet szolgálatában mulnak el, de hogy azért később sem hagyta ott az egyházi pályát, egyik ránk maradt önarcképe dokumentálja, amely a 40—45 év közt levő férfiút tünteti föl egyházi ruhában.

Nevével a krónika alig foglalkozott s hosszú időn át alig tudtak róla valamit, csak a mult század harmincas éveiben terelődött rá kis mértékben a szakértők figyelme, amikor ugyanis körülbelül 15 darabból álló gyűjtemény egy budai polgárnak, Fröhlich Jánosnak a birtokába került örökség révén.

Művészet 1910. 211—215 l.

VAMPIROK
CSÓK ISTVÁN FESTMÉNYE
AZ ERZSÉBETVÁROSI KASZINÓ DÍJÁNAK NYERTESE

Művészettörténetünk multjának ez az érdekes egyénisége eleinte a klasszikusokat másolja nagy buzgalommal s csak később adja magát genrefestésre. Képei — kezdetben különösen — egész idegen hatás alatt állanak. Sötét, mély árnyékolás mellett a gazdag szinezés jellemzik művészetét.

Önarcképéről, amely a művész egyik legsikerültebb alkotása lehetett, így emlékezik meg egyik krónikása:

Egészen fekete alapon, úgy hogy a háttérben semmi függöny, vagy más dekoráció nem látható, domborodik ki a mellkép. Az arc szines, zöldessárgás halavány, a jobb oldalról erősen árnyékolva, míg a bal oldalt éles fénysugár világítja meg, mely azonban az árnyéklattal finoman összeolvad. A mélyedések mindenütt gondosan, könnyen és nagy művészettel vannak megfestve. Az egész képnek rendkívül műbecse van. A kép jobboldali felső szögletébe van írva latin betűkkel: Paulus Wargha, a hátulsó részén pedig, ahova rendesen jegyezte nevét, ez olvasható: P. Wargha. Anno 1726.

Ugyancsak ez a krónikása emlékezik meg egy másik arcképről is, amely egy 20—25 évesifjútábrázol profilban, pelyhedző szakállal, gazdag aranyos zsinórzatú kék dolmányban, melyre galléros mente van vetve. Az ifjú előtt kőpárkány áll s annak közepére van írva: I. Doci = Joannes Dóczi.

Ez a Dóczi János vagy másolata a históriai nevű Dóczi János ifjúkori arcképének, vagy egy más Dóczit festett meg benne Varga.

E képet 1725-ben festette.

A Fröhlich-féle gyűjteménybe került képek nagy része vallásos tárgyú. Ezek között volt szt. Jánosnak a képe, amely a szent férfiút

KUNSÁGI TÁJ
EDVI ILLÉS ALADÁR FESTMÉNYE
A TÁRSULATI DÍJ NYERTESE

gyermekkorában ábrázolta. Vargának ez volt legrégebbi képe, amelyről krónikásai megemlékeznek. Hátuljára 1720 van feljegyezve.

Hogy a szerzetes-művész mily szorgalommal és ambicióval kezelte az ecsetet, elárulja ugyancsak e gyűjteményben volt egy 40 év körüli szerzetest ábrázoló arcképe, amelyre ez volt felírva: 1722. 23. 7-bris. Roma. Paulo Wargha pinx. Erről a képről már úgy emlékezik meg Varga egyik krónikása, mint a művész egyik legsikerültebb alkotásáról s bár az egész vászon alig két tenyérnyi, a művész minden kvalitását megmutatta rajta.

A következő években valami különös emóció meglepő változást idézhetett elő Varga kedélyében. Egyszerre mintha meggondolná magát, hirtelen átcsapva groteszkbe és humorba.

Afféle karrikaturaszerű témákat fest s úgy látszik mulattathatta ez a kedvtelés. Ezeket a humoros tárgyú képeket nyilván Olaszországban hagyhatta, mert ilyen tárgyú hazahozott képéről csupán kettőről találunk említést. Ez egy nagyobb vászon, amelyen három fejet festett egymás mellé. Mind a három fej erősen eltorzítva. Az első kidülledt szemű, savanyú arcú, a másik a kacagás karrikaturája, míg a harmadik egy felbőszült arc karrikaturája.

Ez a három karrikatura nyilván három portrénak a torzítása lehet, mert Varga egy másik hasonló képén is megfestette e három arcot.

Ez a képe asztal körül ülő, három férfit ábrázol, amint a kockát vetik. Az egyik férfi éppen eldobja a kockát, míg másik kezével pénzét födi el. A másik üres erszényét nézegeti savanyú arccal, míg a harmadik, nyilván a nyerő, kacagva nézi a kocka perdülését.

Ez a képe tárgyával s egész felfogásával — a feljegyzett adatok alapján — erősen elüt a klasszikus olasz iskoláktól. A világítás oldalról, egy ablakon át szűrődik be: mintha a hollandi festészet hatását éreznők...

De azután ismét felhagy ezzel a témakörrel s visszatér a vallásos tárgyú festéshez. Szorgalmasan másol s közben eredeti kompozíciókon dolgozik.

A cikk szerzője: Iván.
A cikk befejezését lásd a komplex példányban vagy Jó'Béla csomagjában.

ARCKÉP
PAPP BERTALAN FESTMÉNYE
A HARKÁNYI-DÍJ NYERTESE

Varga Pál

grafikusművész, a Magyar Állami Földtani Intézet fennállásának loo. évf. kiadott bélyegeket rajzolt-a

Magyar Hirlap 1969.2.évf.241/8

~~Kisunokám~~ Varga Pál

bognár , fafaragó

MDK

Repr: Varga Pali bácsi diszes botot
farag kisunokájának.
Varga Pali bácsi müvészi munkája:
fémberakásos képkeret.

Takács Tibor: Holt kövek - élő müvészet.
Müvelt Nép. 1956. jun. 10.

MDK

Varga Pál, építész mérnök

szül. 1911. Budapest

okl. mérnök 1938-ban.

József nádor. 1938/39. 208. l.

Farga Bl. épitéo mérnik

Mit 1911. Budapest

Old. Nevrett 1938 Lan.

Jókeef mintas. 1938/39. 208. l.

Varga Pál

cimbalomkészítő

l. Ezredévkiadó

I. B. 28. l.

VÁLY ANDRÁS:
Magyarországnak leírása. Pesth, 1796.
VAJÚ ELEMÉR:
A gyulafehérvári Batthyány Könyvtár. *Magyar Könyvszemle*, 1899. 134—, 209—, 329—; 1900. 17—, 131—, 228—, 338— l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Magyar Hirlap

Varga Pál

1021

FILATÉLIA

75 ÉVES

A magyar munkások és mérnökök hírnevet szerzett alkotása volt az a Kandó-mozdony, amelynek képe rövidesen 1 forint névértékű bélyegen jelenik meg az „Évfordulók — Események" sorozatban. Ezzel a kiadvánnyal a Magyar Elektrotechnikai Egyesület alapításának 75. évfordulójára emlékezik bélyegkiadásunk. A *Varga Pál* rajza nyomán készült bélyegen az egyesület emblémájával is megismerkedhetünk.

Ügyáncsak június 10-én hozza forgalomba a Magyar Posta az „Évfordulók—események 1975." elnevezésű bélyegsorozat keret-

MAGYAR HÍRLAP • SPORT •

Sportágról sportágra

Előkészületek a budapes

VÍVÁS. Másfél hónap van még hátra az *1975. évi budapesti vívó-világbajnokság* nyitányáig, a szervező bizottság albizottságaiban azonban már javában zajlik, sőt a befejezéséhez közeledik a munka. *A VB-re eddig 29 ország 476 versenyzőjének nevezése érkezett meg,* a lista azonban még nem teljes, *a szervezők további tíz-tizenöt ország jelentkezésére számítanak.* A rendezők az *Olimpiai csarnokban* és a *Sportcsarnokban* sajtóközpontot építenek, innét továbbítja majd a nyolcvan magyar és külföldi újságíró, rádió- és televíziós riporter a tudósításait. Elkészültek a VB nyomtatványai, a részvételi plakettek, jelvények, amelyeket a verseny minden hivatalos részvevője megkap. A VB iránt nagy az érdeklődés, a titkársághoz számos jegyigénylés érkezett. Csaknem biztos, hogy valamennyi döntőt *zsúfolt lelátók előtt* rendezik.

KOSÁRLABDA. Az NSZK-beli férfi kosárlabda Európa-bajnoki selejtezőn Böblingenben kitűnően szerepelt a magyar válogatott, a hágeni középdöntőben

Varga Pál grafikusművész

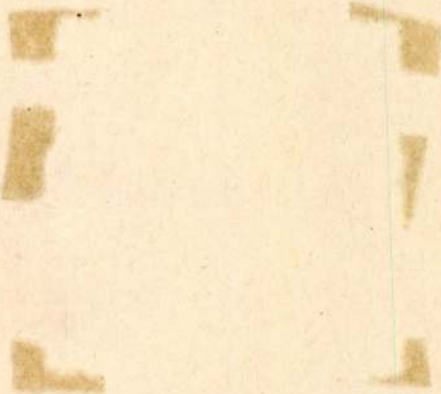

Varró Gyula: Bélyeggyűjtés.
Észak-Magyarország, 1975. jún. 1.

Varga Pál grafikus

Jún. 10.- én kerül forgalomba az „Évfordulók – események 1945." elnevezésű sorozatban a Magyar Elektrotechnikai Egyesület megalakulásának 75. évfordulójáról megjelenő 1-Ft-os bélyeg, több színű ofszetnyomással. Rajzolta Varga Pál.

Filatélia.

Magyar Hírlap, 1945. máj. 24.

Varga Pál, grafikus

+ postagalamb - olimpia - bélyegeket terveste.

bélyeggyűjtés

— : Mi vácható ?

10.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975 febr. 1.

Varga Pál grafikus

A téli olimpia tiszteletére a Magyar Posta — előreláthatólag december közepén — hatcímletű, összesen tizennégy forint névértékű sort és egy húszforintos blokkot bocsát ki. Az egyes bélyegeken síugró, jégtáncos, műlesikló, jégkorongozó, kettős bob, váltó sífutó, a blokkon jégtáncospár az ábra. A sort *Varga Pál* grafikusművész tervezte.

12

Téli olimpiai sor.

Népszabadság, 1979. nov. 16.

ONBAN

nból a Magyar Posta előre-
óan június 8-án *A vasút*
ének címen hét bélyegből és
blokkból álló sort bocsát ki.
egyes címleteken múlt századi és a század elejéről származó
ozdonyok, illetve szerelvények
áthatók. A sor névértéke 16 fo-
int, a blokké 20 forint. A kiadást
Varga Pál grafikusművész tervez-
te.

Fürst Sándor utca és a körút sarkán elvesztettem diplomata típusú táskámat a benne levő bélyegzővel és a többi tárgyaimmal. A megtalálót magas jutalomban részesítem. Polányi Sándor, Bp. XVII., Rákosliget, Liszt F. u. 32.

RUHÁZAT

Vásárolok ruhaneműt, ágytollat, hagyatékot, vitrintárgyakat, szőnyegeket, könyveket, limlomot. 121—705.

Esküvőiruha-kölcsönző

Forgalomképes modern és stíl BÚTORÁT KÉSZPÉNZÉRT megvásárol

Szőnyegtisztítás (különleges is) háznál nyugati gépekkel, Neocolor, 154—230.

Tapétázást, saját kollekcióból, szobafestést, mázolást, előjegyzésre vállalok. Csiszolót, takarítót viszek. 420—452, 570—658

Festés utáni nagytakarítást és parkettacsiszolást vállal kisiparos. Telefon: 216—184, 640—955.

Ajtó-, ablaktisztítást vállal kisiparos. 893—9

Tapétázás, festés, mázolás,

telben ga
652, 416—

Tapétázá
festést, s
zolást r
vállalok
veszek.

Parketta
zást,
pvc-raga
vállalu
107.

Vanga Pál, grafikus

_: Aukció a filmekben 12.

Népszabadság Bp. 1979. máj. 18.

Varga Pál, grafikus

● VÉDETT VÍZIMADARAK elnevezéssel új bélyegsorozatot és blokkot ad ki a Posta. A 40, illetve 60 filléres, egy-, kettő, négy- és hatforintos bélyegből álló sorozat, 486 300 fogazott és 25 000 fogazatlan példányban, többszínű ofszetnyomással Varga Pál grafikusművész terve alapján, az Állami Nyomdában készült. A blokk 293 300 sorszámozott fogazott és 25 000 fogazatlan példányból áll.

– o Védett vízimadarak

Esti Hírlap, 8.

1980. szept. 24.

Varga Pál, grafikus

...osnaz u. 10.)
...kakas étterem
...res Pálné u. 3.)
...ród étterem
...nnich Ferenc u. 24.)

Arpadhid etterem
(Váci út 132.)
Csángó étterem
(Klapka u. 7.)
Visegrád vendéglő
(Visegrádi u. 50.)

–: Madárvédelem

16

Nep. szabadság, Bp. 1980 aug. 22.

Varga Pál, grafikus

BÉLYEGGYŰJTÉS

Az Évfordulók — események sorozatban a posta arcképét ábrázoló egyforintos bélyeggel emlékezik meg *Batthyány Lajos* (1806—1849) születésének 175. évfordulójáról. *Batthyány* 1848-ban a népképviseleti alapon választott országgyűlésnek felelős első független magyar kormány elnöke volt. A 48-as forradalom leverése után az osztrákok kivégezték. A bélyeg *Barabás Miklós* festménye alapján készült. A kibocsátáskor elsőnapi bélyegzés lesz.

BATTHYÁNY LAJOS

Az első hazai gyártmányú postaautó, amelyet *Csonka János* tervezett, 75 évvel ezelőtt indult útjára. Ebből az alkalomból január 23-án, százezer példányban, 60 fillér névértékű, benyomott bélyegű postai levelezőlap jelenik meg, amely *megörökíti a gépkocsit*. A levelezőlapot *Varga Pál* grafikusművész tervezte. A megjelenés napján a posta központi járműjavító telepén (Egressy út 35—51.), 12 és 16 óra között alkalmi bélyegzés lesz.

Batthyány Lajos 12.

Nemzetőrség Bp. 1981. jan. 16.

MEGHÍVÓ

Puskás Imre: Tükrözödés (50x90)

Szanthoffer Imre: Patak (50x60)

Budai László: Borzaska (40x30)

Varga Pál: Befagyott tó (70x100)

Blinczinger Béla: Könyves sarok (30x40)

Markó Erzsébet: Tengerfenék (40x80)

VARGA PÁL

Tisztelettel meghívjuk Önt és kedves családját az általunk rendezett

FESTMÉNYVÁSÁRRA.

Galériánk anyaga 50 vásárhelyi, nagybányai, kecskeméti, budapesti, nagykanizsai, szegedi és pécsi kortárs művész több mint 200 darab alkotását mutatja be.

Készpénzvásárlás esetén nagy kedvezménnyel, illetve 30 % előleg befizetésével induló kamat- és kezelési költségmentes 3, 6 vagy 12 havi részlettel és igényes keretezéssel várjuk régi és új vásárlóinkat.

Érdeklődésüket előre is köszönjük:

Székely Ernő *és* ***Székely Zoltán***
a Retur Art Galéria Bt. nevében

Telefon: 20-3264-100

Alkotóink

Árvai Ferenc
Bán Tibor
Bimbó Tamás
Budai László
Csomor Katalin
Fehérvári Zoltán
Herpai Zoltán
Kerényi Mária
Lázár Etelka
Macskássy Izolda
Méhész Tamás
Mucsi Zoltán
Oláh Lajos
Pántl László
Sipos István
Szanthoffer Imre
Szekeres Emil
Varga Pál

Adilov Kabul Csigataj
Beda László
Blinczinger Béla
Buday Mihály
Fucskár József
Forray Gábor
Jakubik István
Komjáti Géza
Ludvig Zoltán
Makray János
Mizser Pál
Nagy Attila
Orbán Csilla
Puskás Imre
Siska Gyula
Szász Endre
Tiszavölgyi Ferenc
Várkonyi János
Zombori László

Bácskai Varga János
Bihari Levente
Bubelényi László
Csikós András
Fürst József
Gregorik Mária
Januska András
László Katalin
Mág Tamás
Markó Erzsébet
Mohácsi Dezső
Németh Ibolya
Ottó József
Radnai Zoltán
Straub Gyula
Szegvári Károly
Tulok Ferenc
Vécsey Kálmán

Varga Pál, grafikus

POSTAI LEVELEZŐLAPOK

Három egyforintos benyomott bélyegű levelezőlap kibocsátási tervéről kaptunk hírt. Az *ecocén-program népszerűsítésére* augusztus 15-én jelenik meg az első. Ezen megemlékeznek *dr. Vitális István* akadémikusról is, aki nagy érdemeket szerzett a tatai szénmedence kiaknázásában. A másodikat *Kazinczy Ferenc* halála [illegible] 22-én *mot* augusztus 29-én postai levelezőlap is köszönti. Tervezője *Forgács Miklós* grafikusművész.

– Postai levelezőlapok

12.

Népszabadság, Bp. 1981 júl. 3

Varga Pál. Grafikus

George Stephenson (1781—1848), az első gőzmozdony és vasút építője születésének 200. évfordulójára a Magyar Posta június 12-én 5 711 300 fogazott és 8200 fogazatlan példányban kétforintos bélyeget ad ki. Tervezője *Varga Pál* grafikusművész. A kibocsátáskor a Budapest 4. postahivatal elsőnapi bélyegzőt használ.

— : Stephenson

12.

Népszabadság, BP. 1981. máj. 29.

Varga Pál, grafikus

L: Herpai Zoltán

(f.f.) Sá-p a képzőművészben

Esti Hírlap, Bp. 1981 ápr. 21.

2.

Varga Pál, grafikus

L. Varga György

– Sci-fi-pályázat eredményhirdetése 9

Népszabadság Bp. 1981 nov. 18.

Varga Pál, grafikus

Országos bélyegnap

Szombaton nyitották meg a MABEOSZ székházában az *országos bélyegnapi kiállítást.* Főként hazai gyűjteményeket mutatnak be, több mint 200 tablón.

Kihirdették *Az év legszebb magyar bélyege* pályázat eredményét is. A kitüntető címet az *Európa védett állatai — vízimadarak* blokk nyerte el, amelynek tervezője *Varga Pál* grafikusművész. Ezenkívül 12 arany, ezüst és bronz fokozatú kitüntető jelvényt kaptak a legjobb aktivisták.

A budapesti központi kiállítás mellett, amely szeptember 20-ig tekinthető meg, *Salgótarjánban, Gyöngyösön, Győrött, Pápán* és *Cegléden* is rendeznek bélyegkiállítást az 54. bélyegnap alkalmából.

–: Országos bélyegnap

21

Népszabadság, Bp. 1981 szept. 13.

Varga Pál, grafikus

A pápai kollégium 450 éves. Ebből az alkalomból a Magyar Posta október 3-án a kollégium épületét ábrázoló kétforintos bélyeget ad ki, amelyet *Varga Pál* grafikusművész tervezett. A kibocsátás napján Pápán első napi bélyegzés lesz.

–: Jubileum 12.

Népszabadság, Bp. 1981 szept. 11.

Varga Pál

— **A nemzetközi zeneév** alkalmából a Magyar Posta szerdán hozza forgalomba új bélyegsorozatát, amelynek hat címlete — 1, 2, 3, 4, 5 és 6 forintos bélyegek — jubiláló zeneszerzők portréját és művészetükre, korukra jellemző hangszereket mutat be. A sorozat zeneszerzői: Georg Friedrich Händel, Johann Sebastian Bach, Fryderyk Chopin, Luigi Cherubini, Gustav Mahler és Erkel Ferenc. Az Állami Nyomda Varga Pál grafikusművész tervei szerint többszínű ofszetnyomással 362 300 fogazott és 5800 fogazatlan példányban készítette el a sorozatot.

Népszava 1985. VII. 10.

Varga Pál

Plakátterveivel részt vett a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari vállalatok I.Eötvös utcai kulturházában megrendezett kiállitáson.

Péter Imre: A KPVDSZ budapesti képzőművészeti kiállitása
Rajzanitás1963. VI. 31.1.

Varga Pál

Anya gyermekével és békegalambbal c szobra a vasas művészek diósgyőrvasgyári kiállitásán szerepelt.

Északmagyarország 1952. ápr. 20.

Varga Pásztor Lajos

A Műcsarnokban megnyílt „Magyar művészetért" kiállítás zsűrijének tagja volt.

Új Magyarság 1942. VI. 7.

Ifj. Varga Papp József
Repülőgépmodell

IV. Képzőművészeti, fotóművészeti, kézügyességi és bélyegkiállitás. Bp. 1936. december, 16 l.

168. kép. *Magyar szobrász 1500 körül : M*

tet. Bp. 1906., 283. l. — Berzeviczy
Beatrix királyné. Bp. 1908., 302. l. —
Antal: A magyar művészettörténel
adatai. Századok, LV—LVI., 1921-
164. l. — Gerevich: A régi magyar m
európai helyzete. Bp. 1924., 21. l. (S
dell'Aquila műve.) — Lepold—Homo
— Divald: Magyarország művészeti e
Bp. 1927., 182—183. l. (Képe 180. l.) –
vich PA, 216. l. — Gerevich: L'arte
ungherese. Roma, 1929., 17. l. —
Endre: Budapest szobrai és emléktáb
1929., 28. l. — Ybl Ervin: Toscana
szata a quattrocentoban. II. kötet. Bp.
376—377. l. (Képe 376. l., Fiamb
márványmadonnák mestere.) — A
gyüjtő, IV., 1930., 286. l. (Képe.) —
A magyar művészet története, I. köt

Varga Patócs József

tálas

Hódmezővásárhely

l.

Ezredéves kiáll

XIII. cs. 21. l.

LENGYEL

Meghívó

Az OTP Bank Rt. tisztelettel meghívja Önt
1998. szeptember 14-én (hétfőn) 16 órára
az OTP Bank Galériába
(Budapest, Szabadság tér 7-9. Bank Center épület)

Varga Patrícia Minerva
festőművész
kiállításának megnyitására
A kiállítást megnyitja:
Dr. Horváth Jenő az OTP Bank Rt. ügyvezető igazgatója
és Antall István újságíró
Közreműködik: Haraszti Ildikó és Kócziás György

A kiállítás megtekinthető: szeptember 14-től - szeptember 27-ig
naponta 10-től 18 óráig, szombaton és vasárnap is.

Varga Patrícia Minerva Gerzson Pál és Nagy Gábor növendékeként a közelmúltban fejezte be a Képzőművészeti Főiskolát. Már a mesterváltás is jelezte, hogy erőteljes festészete nem tűri az iskoláztatást. A művésztanárokat és az iskolát dicséri a tapasztalt türelem, amivel ezt a rendhagyó tehetséget kezelték. A szabálytalanság persze önmagában aligha festői erény. De a sajátos alkotói magatartás kiválasztása nem elhatározás kérdése, hanem a belső kényszer. Mégsem primitív ösztönlény Varga Patrícia. Tudatossága az anyag a világ ismeretében rejlik, nem a képi manipulációkban. Festészetének közelmúltbéli alakulása jelentős pályát ígér. Megálmodott világa nem vált kalickájává, nem merevedett öncélú, mindig számon kérhető üres, stiláris bélyeggé. Temperamentuma, intellektuális fölkészültsége soha nem látott tájakra, soha nem látott alakok közé visz el bennünket. S még azt sem tudom eldönteni, hogy Varga Patrícia Minerva figuratív, vagy nonfiguratív festő, piktúrája természetelvű, vagy vízió. Nála még ezek a tényezők sem válnak az alkotás lényeges elemévé. Képeit látva a szellemi izgalom bizonyossággá csöndesül: ez jó festészet, ezek jó művek. Pedig Varga Patrícia Minerva nehéz ember. Emberi és művészi kétségeit kabátja hajtókájára tűzi, de mielőtt teljesen kétségbeesnénk ettől, fanyar iróniával rálegyint. Ám mindez csak az alkotói magatartás egy ritka típusa. Önmagára cáfol festészetével, ahol nincs helye semmi kételkedésnek. Ott az anyag beszél, s a formák engedelmeskednek. A magyar festészet dogmává merevedő elveivel halálmegvető bátorsággal szakít. Nem érdekli az önmagáért való mívesség, a kifinomult színvilág, a dekára kimért, aranymetszésre kiszámított merev kompozíció. Őt a kép érdekli. Annyira, hogy meg is csinálja valamennyit.

Antall István
újságíró

PARK
TORONY
OTP
BANK
GALÉRIA

Tisztelettel meghívjuk Önt és családját

VARGA PATRÍCIA MINERVA

FESTŐMŰVÉSZ

„Erről-arról csend a határ"
című kiállításának megnyitására

1999. január 13-án 17 órára a Szinyei Szalonba
(Budapest, VI., Szinyei u. 2.)

A tárlatot megnyitja

Dr. Medvigy Endre
irodalomkutató

A kiállítást rendezte Sinkovits Péter művészettörténész.
Megtekinthető: 1999. február 2-ig.
A lakásgaléria 13—18 óráig van nyitva, szombat—vasárnap zárva.
(Bejárat a belső udvarból jobbra.)

SZINYEI

SZALON

M E G H Í V Ó

VARGA PATRÍCIA MINERVA

TÁRLAT

Földsebek és Égkövek

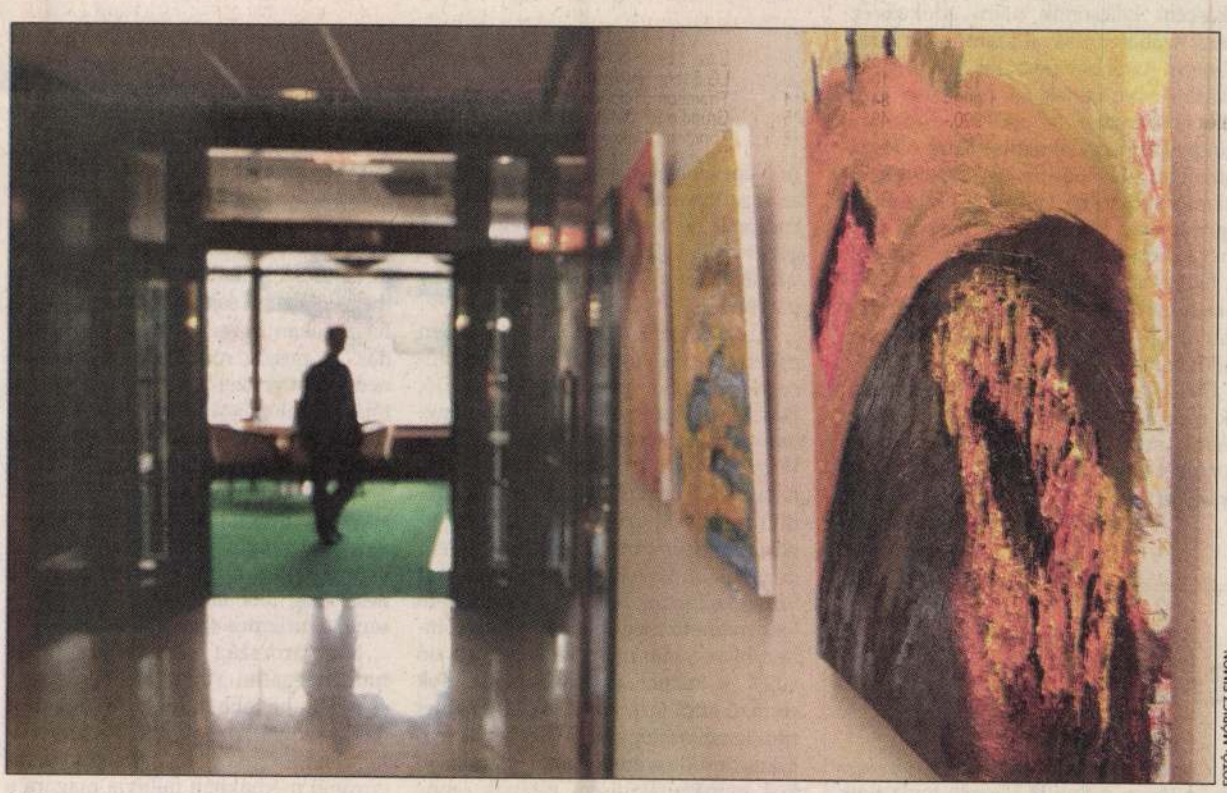

FOTÓ: MÓRICZ SIMON

A kihantolt sírt szegélyezhetik pirosas-sárgás sugárnyalábok

Már az előcsarnokból, a recepció közeléből szembetűnnek azok a képek, amelyek a félemeleti falakon függenek. S így lehet ez a felsőbb szintekről letekintve is. Hiszen abban az elegáns szállodában vagyunk, amely nemcsak viseli az *Atrium* nevet (újabban megtetézve a *Sofitel* megjelöléssel), de erre vall építészeti megoldása is. De bármilyen az architektúra, ahhoz, hogy az érkező-távozó szállóvendégek és a csomagokkal bajlódó személyzet tumultusán keresztül is vonzzák a tekintetet, olyan festmények kellenek, mint amilyeneket a harmincas éveinek legvégén járó *Varga Patrícia Minerva* állított ki.

Mindenekelőtt a színek bilincselnek le. A sárgák, okkerek és narancsok. Távolról napsütötte képeknek tetszenek. De amint a közelükbe érünk, korántsem érzünk derűt. Valamiféle nyugtalanságot sugároz maga a felület is, amely nemhogy az ecset nyomát viseli, de már-már a festéktubusét is, pontosabban szólva, a tubusból olykor kanyarogva kinyomódó, megtorlódó festékét. S a művész lépésről lépésre becsalogat abba a világba, amely felhőtlen tónusa ellenére egyre komorabbnak tetszik.

Óvatos kalauz volt, aki rendezte a kiállítást. Tudta, hogy ebben a miliőben szerencsésebb, ha először a szinte realistának tetsző képeket pillantja meg a látogató. Aki éppen felér a lépcsőn, vagy aki asztalhoz ül az étteremben, amely a nyitott körfolyosónak fele részén elválaszthatatlan a galériától, zömmel tájképeket lát. Tihanyi részleteket, három vásznon is, felsőbányai domboldalt, egy bizonyos De Mello fáját vagy éppenséggel csüggedt fővel sorakozó napraforgókat. Ez utóbbinak az a címe: *Nehéz a gondja, gondolatja.* Aminek olvastán könnyen gyanút foghatunk.

> *„A tájakban se csupán a természetet lássuk, hanem a gondolatokat".*

Hogy a tájakban se csupán a természetet lássuk, hanem gondolatokat. Még inkább meditálásra sarkall a húsz-egynéhány festménynek az a kétharmada, amelyeken ugyan felismerni lankákat, tavakat, utakat, fákat, ám nyilvánvaló, hogy tárgyuktól messzire rugaszkodik a témájuk, a közlendőjük. Kinek jutna eszébe például, hogy a *Golgotára* úgy tekintsen, mint valamiféle domb ábrázolatára? S aligha véletlen, hogy ezeken a képeken – egyetlen kivétellel – nem kék, nem is kékes az égboltozat, hanem sárgás. Mondhatnám: amilyen például az alkonyati nap, csakhogy az lehet fekete is, mint amikor fogyatkozik, és mint amilyenek az *Égkövek*. Az egyik festményen éppenséggel kettő van a napkorongból.

Bátrabb látogatóknak ajánlanám, hogy kezdjék a *Fénykarám* című képekkel. A három változaton Varga Patrícia Minerva minden sugallatos motívuma fellelhető, s anélkül, hogy magyarázkodnának. Itt van az a mélyedés, hasábforma gödör, amelynek alja vöröslik. Oldalai lehetnek barnák, mint a kiásott föld. Ám e mélyedést szegélyezhetik pirosas-sárgás sugárnyalábok is. Az a bizonyos fénykarám, amely az egyiken elmozdul, ellebeg a kihantolt sírtól. Mert erről van szó. Azok a – szinte egyetlen ecsetvonásnyi – fekete vesszők pedig emberalakok. Mégpedig asszonyok, akik meglátogatják, körbeállják a *Földsebeket*, amelyeket a kegyelet ejtett. Nők, akiket gyászuk felemel, lábuk elválik a földtől, végül is ők, az *Égbeszóródottak* a horizont felett lebegnek. Régen elfeledtük, hogy szállodában vagyunk.

(Varga Patríca Minerva tárlata minden nap megtekinthető – az V., Roosevelt tér 2. sz. alatti – Visual Art Atrium Hotelgalériában)

BOGÁCSI ERZSÉBET

NÉPSZABADSÁG 2003. aug. 1.

és egyes szabályai is világosak, egyértelműek, hatásukat tekintve kiszámíthatóak és a norma címzettjei számára (...) előre láthatóak legyenek" – mondta ki a határozat, igaz, a büntetőjogra vonatkoztatva, de más jogterületekre is értelmezhetően.

A kiszámíthatóság az adott esetben, a lakáscélú kölcsönök utáni adókedvezmény szabályozásával szemben is követelmény. Azok ugyanis, akik annak idején lakáskölcsönt vettek fel, ha alanyi jogot nem is szereztek az adókedvezményre, mindenképpen kalkuláltak vele. A kiszámíthatóság elvéből az következik, hogy számításukban ne kelljen csalódniuk. A jogbiztonság követelményeit szem előtt tartva ezért szerintem az állam akkor jár el helyesen, ha az adókedvezményeket csak a módosító törvény hatályba lépése után megkötött kölcsönszerződések adósaitól vonja meg.

Ők ugyanis eleve abban a tudatban kötik meg a szerződést, hogy a törlesztés után nem jár kedvezmény. Más kérdés, hogy ezt nem a politikusok fogják elmagyarázni nekik.

NEHÉZ-POSONY MÁRTON
ügyvédjelölt

ékházak

és vagy 30 másik fiatal íróval és művészszel a terem második felében foglaltunk helyet. Dixi késve érkezett, és közvetlenül Tóth Dezső orra elé ült le az első sorba. Valóban föltette a Kornis által is idézett kérdést, hogy „szabad-e itt kérdezni?", majd az igenlő válaszra valóban azt mondta, hogy „köszönöm, csak ezt akartam ezt kérdezni". Csakhogy ezzel nem volt vége! Újra felállt és feltett még egy kérdést, még pedig ezt: „Ha be van tiltva az erdő, minek a menedékház?" Tóth döbbent arccal meredt rá, mire Dixi hangosabban megismételte a kérdését. Tóth Dezső is felállt és mintegy atyailag, egyben kissé fenyegetően Dixi vállára tette a kezét: „Ön, ugyebár, képzőművész, fiatal barátom?" Dixi megfogta az államtitkár karját, határozottan lefejtette a válláról, és azt felelte: „Sőt, éppen ellenkezőleg!"

A teljes történet, Dixi találó metaforájával, valóban sokat mond az akkori idők „kultikus helyeiről". Egyébként éppen a Dixiéhez hasonló megnyilvánulások miatt nevezhető az underground neoavantgárd művészet váratlan kultúrának.

TÁBOR ÁDÁM
író

Köszönet Tábor Ádámnak az élvezetes kiegészítésekért, kitűnő könyvét is az olvasó figyelmébe ajánlom, de amiről ő megemlékezik, az Dixinek egy másik nevezetes közbeszólása volt. Ez is, az is megtörtént.

KORNIS MIHÁLY

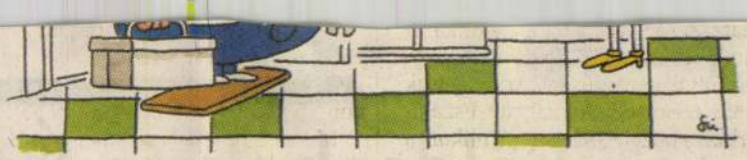

SZMODIS IMRE RAJZA

– Ne csodálkozzon, asszonyom! Ilyen adó-, és járulékterhek mellett jó, ha ekkorára meg tud nőni egy kisiparos!!!

Hol marad a német?

A Népszabadság többször beszámolt az elmúlt hetekben, hogy alig tölti szabadságát német turista a magyar tenger partján. Ugyanerről számolnak be a vendéglátók a Keleti- és Északi-tenger partján is.

Ennek a helyzetnek ebben az évben prózai oka van, éspedig az iskolai szünetek idei évi rendjében keresendő. Három népes szövetségi tartományban (Bajor Szabadállam, Baden-Württemberg és Észak-Rajna-Veszfália) csak július utolsó hetében kezdődött az iskolai szünet. Ezért a tengerpartokon rohamra számítanak a vendéglátók a következő hetekben. Azt hozzá kell tenni, hogy ez a roham nem lesz mérhető még a két évvel ezelőttihez, hiszen már második éve recesszió sújtja a német népgazdaságot, sok elemző attól tart, hogy ősszel a német munkanélküliek száma elérheti a mágikus ötmilliós értéket, ami 12 százalékos munkanélküliségi rátának lenne megfelelő.

Az euró bevezetése, a betegbiztosítás díjtételeinek emelkedése is érezteti hatását, az emberek visszafogják magukat a pénzköltés terén. Ehhez hozzájön még az is, hogy sok potenciális német turista drágállja Magyarországot, főleg a szolgáltatások színvonalához mérve. Ezért sajnos nem meglepő, hogy sokan más célországot választanak. A puszta romantika sajnos már nem jelent vonzerőt egy olyan fogyasztói társadalom számára, amelynek utazási szokásai az elmúlt években megváltoztak. Egyre többen hagyják el az öreg kontinenst és fedeznek fel új égtájakat. De Európánál maradva az úgynevezett fapados légitársaságok (Ryanair, Germanwings, EasyJet) megjelenése még jobban felerősítette a versenyt a turizmus szférájában.

Magyarország csak akkor fogja tudni megállni a helyét ebben a versenyben, ha jobban megfelel egymásnak a szolgáltatások ára és színvonala, s ha időszakos akciókkal a nyugat-európai médiákban felhívja magára a figyelmet.

GUTH RICHARD
Düsseldorf–Budapest

LEVÉLTURMIX

■ Írták az újságok, hirdette a rádió: a székely hegyek között, szabadtéri színpadon előadták az István, a király, a nyolcvanas években komponált rockoperát. A beszámoló szerint hatalmas közönség, vagy háromszázezer ember nézte meg. A globalista tömegkultúra zenei műfajába keretezett magyar történelem. Vajon hányan mentek volna oda, ha Kodály Zoltán Székelyfonóját adják elő? A tizede a rockopera nézőközönségének, vagy annyi sem? (DR. BÁN ERVIN, Budapest)

■ A fasiszta fajelmélet, Hitlerék árjatörvénye a német cigányokat sem kímélte, összeszedték őket, kizárták a német haza közösségéből. Már egy hónapnál több ideje, hogy Birkenauban voltam, amikor augusztus elején nagy riasztás történt a lágerben. Barakkzárlatot rendeltek el a tábor vezetői. A régi foglyok riadtan fogadták a hírt, ők már tudták, ez mit jelent. Ilyenkor mindig összeszedtek egy sereg foglyot, és a szomszédos gázkamrákba hurcolták őket! Ezen a délutánon ránk zárták a barakkunk ajtaját. Félelmetes volt a csend, megszólalni sem mertünk, figyeltünk minden neszre. Hangos vezényszó, vérebek csaholása hallatszott, síró gyermeki rimánkodás töltötte be a lágert. SS-katonák ütötték-verték, lőtték a cigányokat. A fegyverekkel felszerelt hóhérok végül legyőzték a csupasz kézzel védekező apákat, anyákat és gyermekeiket. Csönd borult a cigánytáborra barakkjaira. Sűrű, sötét füstfelhőt világítottak meg a krematóriumokból előtörő lángoszlopok! Azon a napon – augusztus 2-án – több ezer cigányember, fiatal, öreg és gyermek lett áldozata a fasiszta fajelmélet törvényeinek. Rájuk emlékszem kegyelettel, haláluk évfordulóján. (A-17854-es sz. tetovált auschwitzi túlélő SCHWARCZ SÁNDOR, Debrecen)

Varga Patrícia Minerva **1998. január 9-29.**

Festmények, pasztellek

Varga Patrícia Minerva, Bihar V. (a Fekete bojtár emlékére c. sorozatból) 1997., pasztell, papír, 70x100 cm

Megnyitó: 1998. január 9., péntek este 6 órakor
Megnyitja: Olescher Tamás képzőművész

VÍZIVÁROSI GALÉRIA 1027 Budapest II. Kapás utca 55. Telefon: 201 69 25

NYITVATARTÁS: keddtől-péntekig 13-18 óráig; szombaton 10-14 óráig

VÍZIVÁROSI GALÉRIA

Varga Patrícia Minerva Gerzson Pál és Nagy Gábor növendékeként a közelmúltban fejezte be a Képzőművészeti Főiskolát. Már a mesterváltás is jelezte, hogy erőteljes festészete nem tűri az iskoláztatást. A művésztanárokat és az iskolát dicséri a tapasztalt türelem, amivel ezt a rendhagyó tehetséget kezelték. A szabálytalanság persze önmagában aligha festői erény. De a sajátos alkotói magatartás kiválasztása nem elhatározás kérdése, hanem a belső kényszer. Mégsem kizárólag csupán az ösztöneit követi Varga Patrícia. Tudatossága az anyag, a világ ismeretében rejlik, nem a képi manipulációkban. Festészetének közelmúltbéli alakulása jelentős pályát ígér. Megálmodott világa nem vált kalickájává, nem merevedett öncélú, mindig számonkérhető üres, stiláris bélyeggé. Temperamentuma, intellektuális fölkészültsége soha nem látott tájakra, soha nem látott alakok közé visz el bennünket. S még azt sem tudom eldönteni, hogy Varga Patrícia Minerva figuratív, vagy nonfiguratív festő, piktúrája természetelvű, vagy vízió. Nála még ezek a tényezők, sem válnak az alkotás lényeges elemévé. Képeit látva a szellemi izgalom bizonyossággá csöndesül: ez jó festészet, ezek jó művek. Pedig Varga Patrícia Minerva nehéz ember. Emberi és művészi kétségeit kabátja hajtókájára tűzi, de mielőtt teljesen kétségbeesnénk ettől, fanyar iróniával rálegyint. Ám mindez csak az alkotói magatartás egy ritka típusa. Önmagára cáfol festészetével, ahol nincs helye semmi kételkedésnek. Ott az anyag beszél, s a formák engedelmeskednek. A magyar festészet dogmává merevedő elveivel haláltmegvető bátorsággal szakít. Nem érdekli az önmagáért való mívesség, a kifinomult színvilág, a dekára kimért, aranymetszésre kiszámított, merev kompozíció. Őt a kép érdekli. Annyira, hogy meg is csinálja valamennyit.

Antall István
ujságíró

1963-ban született Budapesten.
1994-ben végzett a Magyar Képzőművészeti Főiskolán.
1993-ban a Tóth Menyhért Alapítvány ösztöndíját kapta.

Egyéni kiállításai:

1991 óta Magyarországon több mint tíz alkalommal,
1994-ben Hollandiában és 1996-ban Németországban.
Képei megtalálhatók a Hágai Királyi Akadémia gyűjteményében,
a Deutsche Bank Székházában, Budapesten valamint svájci, német és magyar magángyűjteményekben.

A Vízivárosi Galéria támogatói:
Nemzeti Kulturális Alap Képzőművészeti Szakkollégiuma
Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága
II. kerületi Önkormányzat
Budapest Art Expo Alapítvány

VÍZIVÁROSI GALÉRIA

VARGA PATRÍCIA MINERVA

VARGA PATRÍCIA MINERVA

SZINYEI

SZALON

M E G H Í V Ó

Tisztelettel meghívjuk Önt és családját

VARGA PATRÍCIA MINERVA

FESTŐMŰVÉSZ

„Erről-arról csend a határ"
című kiállításának megnyitására

1999. január 13-án 17 órára a Szinyei Szalonba
(Budapest, VI., Szinyei u. 2.)

A tárlatot megnyitja

Dr. Medvigy Endre
irodalomkutató

A kiállítást rendezte Sinkovits Péter művészettörténész.
Megtekinthető: 1999. február 2-ig.
A lakásgaléria 13—18 óráig van nyitva, szombat—vasárnap zárva.
(Bejárat a belső udvarból jobbra.)

VARGA TAMÁS

Romváry F : Memento mori

Pécs, 1999

SÁSD

222.0.

```
blk= kue
3000= 40168608
3100= Engerth, János
3105= Engerth, Johann
31cf= Engerth, Lajos
3140= m
3162= Maler &
Bühnenmaler
2194= Ungarn
3200= Ungarn
3300= 1810/1830
3360= 1847
3420= Pest
309a= MagyKépLex, 1915:
Magyar színházmue^BSvészeti
9995= 0022
kenn= hg
redk= Nováky, A^B0gnes
9906= un
9908= H
katg= 5
9900= 20010601
revi= created 23 Feb 2000/BR
9990= Vater auch von Lajos?
```

VARGA PATRÍCIA

ÚJ MŰVÉSZET
2000/júl.

P-9765

16.0.

1106. KISS SÁNDOR

Kedves Nagytiszteletű Ur!

Bocsánat

is fölkeresem Nagytiszteletű Ura

nyugodni. Tavaly én is ott volta

hallottam Nagytiszteletű Ur ajká

mint egy esztendő telt el s tudo

vajmi keveset tett a nagy ügy ér

Év végén szétoszlottunk a r

történt volna. Nem vagyok a szava

sötét képekkel. Huszonhárom éve

Munkáért jövök most is.

VARGA PATRÍCIA MINERVA

ÚJ MŰVÉSZET

1999/szept

55.o.

yelő, aki a hiányokat megállapította,
iskolát - az én jelentésem tehát tel-
t én akkor szóval meg is beszéltem vele.
zlök, t.[udni] i.[lik]
ő hiányt állapít meg, állapítsa meg ő
gy nem; mert hogy x állapítsa meg a
en pedagógiai abszurdum, amilyenre én
kapható; nem tudom, Neked mi erről a
es pedagógiai múlttal rendelkezem és
ődtem, a legalsótól a legfelőig,
abszurdum; ez olyan elemi dolog,
a tehát a felügyelő máskor hiányt talál,
t a hiánnyal; vagy jók vagyunk a hiány
r jónak kellene lennünk magának a hiánynak

VÍZIVÁROSI GALÉRIA

NYITVATARTÁS:
keddtől-péntekig 13-18 óráig; szombaton 10-14 óráig
1027 Budapest II. Kapás utca 55. Telefon: 201 69 25

Marczibányi Téri Művelődési Központ
1022 Budapest, II. Marczibányi tér 5/a.
Tel.: 212-2820, 212-0803, 212-5660
Fax: 212-4885
Igazgató: Szakall Judit

Vízivárosi Galéria
1027 Budapest II. Kapás utca 55.
Tel.: 201-6925
Galériavezető: Olescher Tamás
Művészeti tanácsadó: Gergely Mariann

Vízivárosi Galéria 1998.
Layout: Tooth Gábor Andor
Nyomda: Nalors Grafika Kft., Vác

VÍZIVÁROSI GALÉRIA

A Vízivárosi Galéria a Marczibányi Téri Művelődési Központ (1022 Bp. Marczibányi tér 5/a.) egyik társintézménye. Kiállítási programjában a kortárs művészet legkülönbözőbb kifejezési formái szerepelnek. A képzőművészet hagyományos műfajai mellett helyet kapnak a legújabb kísérletek, alternatív, koncept projektek, installációk. Bemutatkozási lehetőséggel támogatja a fiatalokat és a külföldi művészek is meghívást kapnak.

VÍZIVÁROSI GALÉRIA • KIÁLLÍTÁSOK 1998 •

NYITVATARTÁS: keddtől-péntekig 13-18 óráig; szombaton 10-14 óráig

Január 9-31.	Miksa Bálint — Varga Patrícia Minerva — Magyar Mónika	— *festmények, grafikák*
Február 6-27.	Bálind István	— *rajzok, festmények*
Március 12- április 2.	Veress Zsolt (szül. N. Cs.) A Budapesti Tavaszi Fesztivál keretében	— *fotó, installáció*
Április 10-30.	ÉS-Tárlat*	
Május 8-28.	Körösényi Tamás — Kovács Tibor (Budapest—Kolozsvár) Mester és tanítványa sorozat	— *plasztikák*
Június 5-26.	Denis Stuart Rose (Braunschweig) Eike Berg (Budapest—Braunschweig) Goethe Intézettel közös rendezésben	— *mixed média,* — *installáció*
Július 7-28.	CYAN -Csoport David Vera, Haász Ágnes, Judith Nem's, Joseph Le K'dar (Párizs)	— *elektrografika*
Augusztus	Nyári szünet	
Szeptember 10-30.	Wellisch Tehel Judit (Budapest- Stavanger/Norvégia) Budapest II. sorozat keretében	— *festmények*
Október 2-22.	Sarah Iremonger (Írország)	— *festmények,* *installációk*
Október 30- november 20.	Sebők Éva (Budapest) — Christa Bartesch (Münster-Budapest)	— *festmények*
November 27- december 18.	Olajos György — Székelyi Kati Budapest II. sorozat keretében	— *textilek*

* ÉS-Tárlat:
Haász István, Trombitás Tamás, Makó Judit, Sulyok Gabriella, Szabó Tamás, Dr. Máriás Béla, Engel Tevan István, El Kazovszkij, Sárkány Győző, M.Tóth Éva, Rácmolnár Sándor, Nádler István, Gaál József, Sinkó István, Szemethy Imre, Banga Ferenc, Szikszai Károly, Orbán Tibor, Olescher Tamás.

VÍZIVÁROSI GALÉRIA •

VÍZIVÁROSI GALÉRIA 1027 Budapest II. Kapás utca 55. Telefon: 201 69 25

A Víziválosi Galéria támogatói •

Nemzeti Kulturális Alap Képzőművészeti Szakkolégiuma
Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága
II. kerületi Önkormányzat
Budapest Art Expo Alapítvány
Kereskedelmi és Hitelbank Rt. Rózsadombi Fiók

Sorozatok •

— Mester és tanítványa
— Fiatal művészek a II. kerületben
— Művészek a II. kerületben
— Külföldi művészek bemutatása
— Művészek a szomszédos országokból
— Emlékkiállítások
— Együttműködés budapesti kulturális intézményekkel
— Művészeti Csoportok kiállításai
— Tematikus kiállítások

se identitás
csőr csőr csőrök
csőrök összecsukódása
csőrök némasága
a rikácsolásokból
torlódott e furcsa csönd
csönd csőr se
semmi volt
csöndszózatok-tagok
zátonyok
szavak tények nélküliség
se se fosztóképzők hiány…
pedig a csőrükben volt a szózat
a szózat a szózat
a girlandos a vakító
harangzúgás röpködő
madarak
most hiátusok sorakozója
üres kalitkák…

Borostyánálom

borostyánálom
utcák terek
borostyánálom
létrák fokok nélkül
felfele megyek
mélységek
magasságokba szögezve
valahol így
lefele egyre
borostyánálom rétegek
itt is ott is
fordított kutak
hengerfeketében
borostyánálom lázak
tótágas létezésem…
…
vajon felébredek (?)

SZEMADÁM GYÖRGY

Benső tájak

Varga Patrícia Minerva festészetéről

Öreg mesterem mindig mondogatta, hogy a háromnevű emberekkel – különösen a képzőművészekkel, s ha történetesen nem Szinyei Merse Pálnak vagy Csontváry Kosztka Tivadarnak nevezik őket – csínján bánjak. Ezúton üzenem neki: megpróbálom.

Varga Patrícia Minerva képeit néhány évvel ezelőtt láttam először, s megvallom: nem kevés fejtörést okoztak akkor. (Most is!) Azóta egy kiállítóteremben negyven méterről is felismerem őket, de azt sem tudom: jó-e, ha valaki monomániásan ugyanazon stílusjegyeket mutatja fel ennyire fiatalon. Vagy csak tán arról van szó, hogy másként látja a dolgokat? (A sokak által ismert Czeizel Endre egyik tanulmányában például azt állítja, hogy El Greco forma- és Van Gogh színvilágát bizonyos szembetegségekkel lehet magyarázni, mely elméletet ugyan igen érdekesnek, ám részemről elfogadhatatlannak tartok.) Varga Patrícia Minerva képeit nézve én inkább arra gondolok: számunkra ismeretlen tájakon jár.

Korosztályában is külön helye van, hisz nem a „trendy" interdiszciplináris médiumok projektjein agyalva installálja a szcénát (elnézést kérek a csúnya szavakért, de én is „trendy" próbáltam lenni e helyt!), hanem kötődik bizonyos festészeti hagyományokhoz, s képein érződik az, hogy számára fontos a pasztell és a papír találkozásának a mikéntje, vagy éppen az olajfesték vastagsága és szaga.

Többnyire fekvő formátumú és nem hivalkodó méretű képeket fest.

Szóval ki kell mondanom: minden furcsasága mellett is szimpatikus lett a szememben ez a festészet, mert szeretem az árral szemben úszó emberek teljesítményeit. Azon alkotókéit, akiknek munkái öntörvényűségük, megközelíthetetlenségük, rejtélyességük folytán nem hagyják nyugodni az embert. Ezen művek első látásra általában csak irritálnak, hisz nem tudom megítélni, hogy: szépek-e, jók-e vagy egyáltalán: hová sorolandók.

Varga Patrícia Minerva munkái is ilyen benyomást keltettek bennem annak idején, s bár már kezdem tanulni festészetének nyelvezetét, még ma is több bennem a kérdés, mint a válasz.

Mert hisz milyen „tájak" is azok (s bizony nem átallom idézőjelbe tenni a táj szót), amelyeken váratlan módon tűnik el a horizont, ahol az első látásra nádasnak hitt vegetáció az égbe tart, ahol a fűnek tűnő örvénylésben labirintusszerű ösvények vezetnek a semmibe, ahol a napszítta sárga-narancssárga felületbe fekete üszökként égnek bele a halott fáknak tűnő emberfigurák (esetleg emberfiguráknak tűnő fák?) vészjóslóan árválkodó árnyai, ahol földre zuhan az éltető nap korongja, s ahol fekete lyukak

égnek az égbolt helyére feszített drapériába, mint ahogy Csernobil emléke égette agyunkba és sokak testébe a végítélet előérzetének stigmáit.

Varga Patrícia Minerva az itt kiállított munkáinak jó részéről azt állítja – mint ezt egy nekem írt levele is tanúsíthatja –, hogy azok „valós, a tájban festett, igazi tájképek".

Nos, elhiszem, hogy az alkotó a tájban ült vagy állt, miközben festett, de szerintem festés közben inkább befelé figyelt, mint kifelé. Képei ugyanis arról ismerszenek meg számomra, hogy olyan expresszív nonfigurációk, amelyek ugyan többnyire tájasszociációkat keltenek, de a tájképfestészethez annyi közük van, mint mondjuk Kandinszkij korai képeinek.

Varga Patrícia Minerva nem az az éles szemű természet-megfigyelő, aki fittyet hányva égető forróságnak, dermesztő hidegnek, szélnek és esőnek feltérképezi a látványt. Ő ennél veszélyesebb utakon jár. Saját belső sivatagain, dzsungelein, gleccserein és tengerein. Innen küldi számunkra e festményeknek álcázott üzeneteket – ha tetszik, afféle képeslap-imitációkat –, melyeknek meghatározó ismérve az az önfeledtség, amelyet a kínai festők (nota bene!, a tájképfestők is) oly sokra becsültek. A tudás, hogy végül is sem a táj, sem a külvilág, sem semmiféle „trend", sem saját személyiségének kontrollálása, de talán még a festészet szakmai kötöttségeinek vállalása sem kötheti meg az ember kezét. Ez a rettenthetetlen utazó, amikor a „Szegény, szép szörnyű halottak" földbe égett, fekete nyomai közt vezető csapáson afféle „Fekete Bojtár"-ként „Nagy utakról hazatérve" áll, nem tudja, hogy legfőbb erényeként a bátorságot tartom számon. ✠

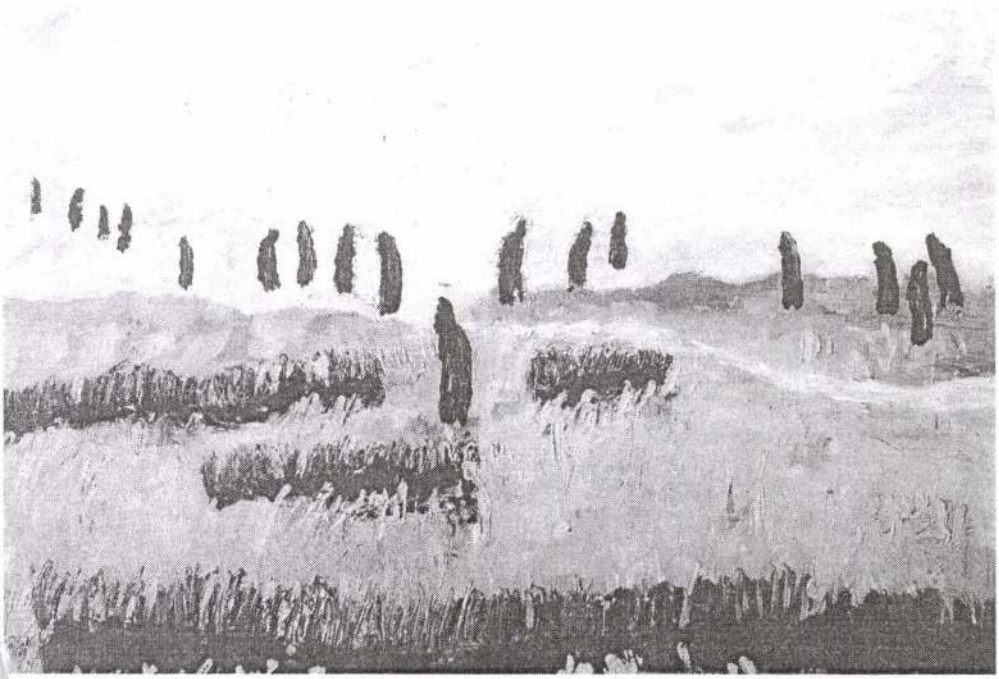

Varga Patricia Minerva

Tisztelettel meghívjuk Önt és családját

Varga Patrícia Minerva

FESTŐMŰVÉSZ

SÁRGA FÉNYBEN

című kiállításának megnyitására

2000. április 13-án 17 órára a Szinyei Szalonba

(Budapest, VI., Szinyei u. 2.)

A tárlatot megnyitja

Szabadi Judit

művészettörténész

A kiállítást rendezte Sinkovits Péter művészettörténész.
Megtekinthető: 2000. május 3-ig.
A lakásgaléria 13—18 óráig van nyitva, szombat—vasárnap zárva.
Telefon: 312-0712 (Bejárat a belső udvarból jobbra.)

Varga Patrícia Minerva **1998. január 9-29.**

Festmények, pasztellek

Varga Patrícia Minerva, Bihar V. (a Fekete bojtár emlékére c. sorozatból) 1997., pasztell, papír, 70x100 cm

VARGA PATRÍCIA
MINERVA

Megnyitó: 1998. január 9., péntek este 6 órakor
Megnyitja: Olescher Tamás képzőművész

VÍZIVÁROSI GALÉRIA 1027 Budapest II. Kapás utca 55. Telefon: 201 69 25

NYITVATARTÁS: keddtől-péntekig 13-18 óráig; szombaton 10-14 óráig

VÍZIVÁROSI GALÉRIA

Varga Patrícia Minerva Gerzson Pál és Nagy Gábor növendékeként a közelmúltban fejezte be a Képzőművészeti Főiskolát. Már a mesterváltás is jelezte, hogy erőteljes festészete nem tűri az iskoláztatást. A művésztanárokat és az iskolát dicséri a tapasztalt türelem, amivel ezt a rendhagyó tehetséget kezelték. A szabálytalanság persze önmagában aligha festői erény. De a sajátos alkotói magatartás kiválasztása nem elhatározás kérdése, hanem a belső kényszer. Mégsem kizárólag csupán az ösztöneit követi Varga Patrícia. Tudatossága az anyag, a világ ismeretében rejlik, nem a képi manipulációkban. Festészetének közelmúltbéli alakulása jelentős pályát ígér. Megálmodott világa nem vált kalickájává, nem merevedett öncélú, mindig számonkérhető üres, stiláris bélyeggé. Temperamentuma, intellektuális fölkészültsége soha nem látott tájakra, soha nem látott alakok közé visz el bennünket. S még azt sem tudom eldönteni, hogy Varga Patrícia Minerva figuratív, vagy nonfiguratív festő, piktúrája természetelvű, vagy vízió. Nála még ezek a tényezők, sem válnak az alkotás lényeges elemévé. Képeit látva a szellemi izgalom bizonyossággá csöndesül: ez jó festészet, ezek jó művek. Pedig Varga Patrícia Minerva nehéz ember. Emberi és művészi kétségeit kabátja hajtókájára tűzi, de mielőtt teljesen kétségbeesnénk ettől, fanyar iróniával rálegyint. Ám mindez csak az alkotói magatartás egy ritka típusa. Önmagára cáfol festészetével, ahol nincs helye semmi kételkedésnek. Ott az anyag beszél, s a formák engedelmeskednek. A magyar festészet dogmává merevedő elveivel haláltmegvető bátorsággal szakít. Nem érdekli az önmagáért való mívesség, a kifinomult színvilág, a dekára kimért, aranymetszésre kiszámított, merev kompozíció. Őt a kép érdekli. Annyira, hogy meg is csinálja valamennyit.

Antall István
ujságíró

1963-ban született Budapesten.
1994-ben végzett a Magyar Képzőművészeti Főiskolán.
1993-ban a Tóth Menyhért Alapítvány ösztöndíját kapta.

Egyéni kiállításai:

1991 óta Magyarországon több mint tíz alkalommal,
1994-ben Hollandiában és 1996-ban Németországban.
Képei megtalálhatók a Hágai Királyi Akadémia gyűjteményében,
a Deutsche Bank Székházában, Budapesten valamint svájci, német és magyar magángyűjteményekben.

A Vízivárosi Galéria támogatói:
Nemzeti Kulturális Alap Képzőművészeti Szakkollégiuma
Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága
II. kerületi Önkormányzat
Budapest Art Expo Alapítvány

VÍZIVÁROSI GALÉRIA

SZINYEI

SZALON

M E G H Í V Ó

Meghívó

Az OTP Bank Rt. tisztelettel meghívja Önt
1998. szeptember 14-én (hétfőn) 16 órára
az OTP Bank Galériába
(Budapest, Szabadság tér 7-9. Bank Center épület)

Varga Patrícia Minerva
festőművész
kiállításának megnyitására
A kiállítást megnyitja:
Dr. Horváth Jenő az OTP Bank Rt. ügyvezető igazgatója
és Antall István újságíró
Közreműködik: Haraszti Ildikó és Kócziás György

A kiállítás megtekinthető: szeptember 14-től - szeptember 27-ig
naponta 10-től 18 óráig, szombaton és vasárnap is.

Varga Patrícia Minerva Gerzson Pál és Nagy Gábor növendékeként a közelmúltban fejezte be a Képzőművészeti Főiskolát. Már a mesterváltás is jelezte, hogy erőteljes festészete nem tűri az iskoláztatást. A művésztanárokat és az iskolát dicséri a tapasztalt türelem, amivel ezt a rendhagyó tehetséget kezelték. A szabálytalanság persze önmagában aligha festői erény. De a sajátos alkotói magatartás kiválasztása nem elhatározás kérdése, hanem a belső kényszer. Mégsem primitív ösztönlény Varga Patrícia. Tudatossága az anyag a világ ismeretében rejlik, nem a képi manipulációkban. Festészetének közelmúltbéli alakulása jelentős pályát ígér. Megálmodott világa nem vált kalickájává, nem merevedett öncélú, mindig számon kérhető üres, stiláris bélyeggé. Temperamentuma, intellektuális fölkészültsége soha nem látott tájakra, soha nem látott alakok közé visz el bennünket. S még azt sem tudom eldönteni, hogy Varga Patrícia Minerva figuratív, vagy nonfiguratív festő, piktúrája természetelvű, vagy vízió. Nála még ezek a tényezők sem válnak az alkotás lényeges elemévé. Képeit látva a szellemi izgalom bizonyossággá csöndesül: ez jó festészet, ezek jó művek. Pedig Varga Patrícia Minerva nehéz ember. Emberi és művészi kétségeit kabátja hajtókájára tűzi, de mielőtt teljesen kétségbeesnénk ettől, fanyar iróniával rálegyint. Ám mindez csak az alkotói magatartás egy ritka típusa. Önmagára cáfol festészetével, ahol nincs helye semmi kételkedésnek. Ott az anyag beszél, s a formák engedelmeskednek. A magyar festészet dogmává merevedő elveivel halálmegvető bátorsággal szakít. Nem érdekli az önmagáért való mívesség, a kifinomult színvilág, a dekára kimért, aranymetszésre kiszámított merev kompozíció. Őt a kép érdekli. Annyira, hogy meg is csinálja valamennyit.

Antall István
újságíró

OTP
BANK
GALÉRIA

LÓSKA LAJOS: **Tárlat**

Vas és fű, föld és víz

Két nagyjából azonos generációhoz tartozó művész, egy festő, Varga Patrícia Minerva, és egy szobrász, Zsemlye Ildikó alkotásait láthattuk a télutón a Vízivárosi Galériában.

A közös generációhoz való tartozáson túl más rokon vonásokat is megfigyelhetünk a két alkotó pályáján, nevezetesen ragaszkodásukat a természethez, a tájhoz, az élet nélkülözhetetlen elemeihez, földhöz és a vízhez. Ha azonban a látogatók közül valaki plein air tájképekre vagy impresszionisztikus szobrokra gondol, nagyot csalódik. A new wave és az újkoncept művészet után a kilencvenes évek közepén fellépő generációnak van ugyan tájélménye, sőt zömmel figurális munkákat készítenek a fiatal művészek. Ez a táj- és természetélmény ellenben áttételes, másodlagos: vagy fotó alapján készítik festményeiket – így dolgozik például Baranyai Levente –, vagy fiktív tájakat festenek pasztellel és olajjal. Ezzel a módszerrel alkot a jelenleg a Vízivárosban bemutatkozó egyik művész, Varga Patrícia Minerva. A festő repertoárjából a tárlaton kétféle felfogásban készült, pontosabban installált munkákkal találkozunk: egyrészt klasszikus, vakkeretre feszített vásznakra olajfestékkel festett képekkel, illetve elegánsan bekeretezett, fixált pasztellkompozíciókkal. Az anyag másik része a teret kihasználó, szervező képinstallációkból áll, olyan képekből, melyek hosszú csíkban felfutnak a mennyezetig vagy a fallal együtt derékszögben elfordulnak.

Műveinek témáját nézve Varga Patrícia következetes, egy témát variáló, kiteljesítő alkotó. Ha alaposabban szemrevételezzük olajfestményeit, gondosan bekeretezett és üveg alá helyezett vagy éppen a falra lazán felrakott pasztelljeit, mindegyiken az élet nélkülözhetetlen elemeivel, a vízzel és a földdel – náddal, fűvel – találkozunk. A felülnézetre komponált sárgásbarna-okker partok között tintakék folyók folynak, olykor deltává szélesedve behálózzák a földet. Megint más alkotásokon sötétkék tengerszemek ülnek a sárgásbarna hegyek oldalában és a csúcsokon, sajátos rálátásos térélményt nyújtva. A tájképek egyszerre figuratívak és elvontak, egyszerre fogalmiak és konkrétak. Ezért primer jelentésükön túl érdemes belegondolnunk a szimbolikus tartalmukba is. A tintakék víz utalhat minden élet forrására, az ősfolyóra, ugyanakkor a pusztulás (özönvíz) jelképe is lehet. Ám ahogy eddig a felismerésig eljutottunk, máris felötlik bennünk a víznek egy másik, a keresztény ikonográfiából ismert jelentése, amely szerint a megtisztulást is megjelenítheti. Nos, ha csak e szimbólumot, a vizet ragadjuk ki a kompozíció gazdag jelentésegyüttesből, már joggal állapíthatjuk meg, hogy Varga Patrícia Minerva létre kérdező képeket fest, amelyeken az első jelentésréteg alatt egy szinte ontologikusan mély tartalom húzódik meg. De akárcsak a víz, ősi és általános szimbólum a föld is. A vizeket körbefogó part egyfajta ősi anyaszimbólum, gondoljunk csak Déméter istennőre, sőt az antik mitológia után a *Bibliában* is termékenységszimbólum, hiszen agyagból-porból teremtette az Úr Ádámot, az első embert. A kora középkorban, a XII. században élt Hildegard von Bingent szabadon idézve: az agyagos és vizes földből a lélek tüze húst és vért főzött. Nos, akár a jelképek felől, akár a látvány oldaláról közelítünk Varga Patrícia Minerva olajképeihez és pasztelljeihez, kijelenthetjük, hogy érdekes, tartalmas, kontrasztos és színes festői alkotásokkal találkozunk.

A másik kiállító, Zsemlye Ildikó pályája első periódusában készült szobrait ugyancsak elsődleges természetélmény ösztönözte: különböző természeti formákról, ágakról, kórókról, kukoricalevélről készített lenyomatokat, majd ezekről negatív formát, amibe aztán a bronzot öntötte. Így keletkezett a légies, könnyed *Erdő*-sorozata. E viaszveszejtéses technikával életre hívott finom, törékeny, légies plasztikák után a földbe süllyesztett tér, a negatív szobor kezdte foglalkoztatni. A lapos, kinyíló, kivágott, üreges fémlapkonstrukcióira peremet hegesztett és a peremmel ellátott fémlapokat befedte földdel, beültette fűvel, búzával, sőt némelyik mélyedésébe vizet töltött. Ekképp születtek a zömmel felülnézetre komponált, a land art természetalakító módszerét és a minimal szikár, szófukar geometriáját ötvöző, az állandóságot és az elmúlást egyszerre hangsúlyozó fű-fém plasztikái: például az 1995-ben készült *Föld-víz*. Szobrainak harmadik, legújabb csoportját, térproblémákat felvető, hosszú lábakra állított, tehát a posztamenssel egybekomponált, bronzba öntött, különböző geometrikus alakzatok közé helyezett (játék) vasúti kocsi emlékművei alkotják.

Két más-más műfajban dolgozó, mégis rokon szellemiségű és hasonló tematikával foglalkozó alkotó legújabb munkáit – szobrát, festményét, pasztelljét – tekinthetjük meg a Vízivárosi Galériában. A felvonultatott ötletes kollekciók ékesen bizonyítják az ezredforduló magyar képzőművészetének gazdagságát, sokrétűségét.

(Vízivárosi Galéria, február 20.–március 10.)

VARGA PATRICIA MINERVA

ÉLET ÉS IRODALOM 2001 március 16

MÁRTON LÁSZLÓ:

A néma cukrá

■ *Nagy Gergely: Adjatok egy pontot. Palatinus Könyvkiadó, 2001. 174 oldal, 996 Ft*

Harminc írás öt és félszer annyi könyvoldalon: Nagy Gergely kisprózái gazdaságosak, arányosak, precízek és egy kissé hidegek. Az író, akinek ez az első könyve, valahányszor végigfuttatja vagy -bukdácsoltatja egy-egy szereplővel a számára kimért rövid pályát, mindvégig a tájékozódási pontokat keresi, s mire felméri őket, a szereplő körül kihűl a tér.

Röviden így lehetne jellemezni a kötet két ciklusa közül az elsőt. Ebben az első részben, amely terjedelemre a kötetnek több mint a fele, tíz viszonylag hosszabb írás szerepel; olyan novellák, amelyek minden nehézség nélkül hozzámérhetők a műfaj hazai hagyományaihoz. Ebből nem elsősorban a műfaji adottságok szemlézése vagy számonkérése következik; inkább az a kérdés, hogyan mutatkozik meg a formában az írói egyéniség. Nagy Gergely biztos kézzel alkalmazza a novella klasszikus eszközeit; tudja, mit akar, s azt meg is valósítja. Tud kevés szóval sokat mondani, tud ötletből helyzetet, helyzetből mesz szebbre mutató emberi viszonyoka építeni. Tud poént előkészíteni, tud lemondani az előkészített po énról. Tud egy-egy váratlan fordu lattal meglepetést kelteni, egyszer smind – utólag – azt is egyértelmű vé teszi, hogy a meglepetés elv benne volt az ötletben.

Ezenkívül, s ez a legfontosabb meg tudja teremteni a maga író világát, még ha ez néhol jelzésszer űbbnek vagy vázlatosabbnak mu tatkozik is a kelleténél. Ebben a vi lágban, mint említettem, hide van; ám annál kevésbé van söté Nagy Gergely tehetségének egyi fontos alkotóeleme a groteszk hu mor, ez nem annyira melegít, mi inkább világít: megvilágítja minde szereplő minden számításba vehe törekvését. Ebből viszont két n hézség adódik a szerző számára. A egyik a szereplők reflektáltságána terhe: ez különösen szembeötlő a egyes szám első személyben me szólaló novellahősöknél. *A jutalo játék* című novella színésze mindv gig olyan látványokról számol b amelyek az ő nézőpontjából, az szemével biztosan észlelhető („Most az árnyék tűnt fel először utána meg a repülő tárgy"), viszo azt a személyt („egy illető"), akir a novella szól, hangsúlyozotta nem pillantja meg, noha pontosa

Márton László 1959-ben született, Budapesten él.

■ *Maros András: Puff. Palatinus Könyvkiadó, 2001. 189 oldal, 996 Ft*

ZOLTÁN GÁBOR:

Puff

Annak, hogy egy évezred véget ért és egy másik elkezdődött, én semmi jelentőségét nem látom. Artúr viszont megszenvedte a korszakhatár-átlépést, Artúr, ez az érzékeny természetű, választékosan kevert fajtájú kutya, Feri bácsi szeretett jószága. Artúrt úgy megrémítették a sűrűn robbanó petárdák, hogy nem mert kilépni a házból, és nemhogy szokott sétahelyére, a Városmajorba nem tudta levinni Feri bácsi, de még egy rövid utcai sétára sem, és mindez azzal fenyegetett, hogy Artúr hólyagja szétpattan. Minél jobban feszült a hólyag, minél jobban zihált és remegett a kiskutya, annál szaporábban gyújtották és hajították honfitársaink a múltat és a jövendőt. Mígnem valamikor a harmadik évezred harmadik órájának vége felé ritkulni kezdtek a detonációk, és Artúr végre könnyíthetett magán. A harmadik évezred beköszöntének egyedül hiteles tanúja: Artúr. Mindezt nemcsak annak okából kellett elmondanom, hogy ha egy kötet 2001 elején jön ki, egyenesen kihívja maga ellen a korszakolást, az elhelyezést egy olyan rendszerben, amelyben sok a nulla; azért is beszéltem Artúrról, mert e jámbor eb története mintha Maros András egyik novellájából lenne kölcsönvéve, pedig nem így áll a helyzet, Artúr valóságos fiatal budapesti kutya, az előbbiekben

hónap híján egésze – az elmúlt éve red utolsó harminc évére esett, íg hát szerzőnk nagy idők, nagy vált zások tanúja, hogy mást ne mondja ő még tanult oroszul az általános kolában, de egyetemre már az Egy sült Államokban járhatott, hazatér pedig belevetette magát a rendszv váltás utáni Magyarországon kibo takozó reklám- és marketingiparb Mindezen körülményeknek szer pük lehet abban, hogy Maros el kötetének novelláival képes volt ré vállalni abból a nemes feladatb melyet egy klasszikus szavait laz kölcsönvéve „a múlt elbúcsúztatá azáltal, hogy kinevetjük" címmel j lölhetünk. Nem mintha a jelen ne volna hasonló mértékben röheje már búcsúztathatjuk is; szerzőnk eb ből a projektből sem marad ki.

Ugyanis Maros András nem tar tozik kor- és pályatársainak abba népes vonulatába, amelyet az egy szerűség kedvéért ezúttal hadd ne vezzek szépelgőnek, az ő viszonya világhoz és a szavakhoz nem a cso dálaté, hogy hű de szép minden Ahogy ő látja: inkább röhejes. Mer